

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

52.631.5

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

Ο
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ.

THE

ODYSSEY OF HOMER,

ACCORDING TO THE TEXT OF WOLF;

WITH

NOTES:

FOR THE USE OF SCHOOLS AND COLLEGES.

“——— quid virtus, et quid sapientia possit,
Utile proposuit nobis exemplar Ulysses.”

BY

JOHN J. OWEN, D. D.,

**Formerly Principal of the Cornelia Institute, and now Professor of the Latin and Greek
Languages and Literature in the Free Academy in New-York City.**

THIRTEENTH EDITION.

NEW YORK:
LEAVITT AND ALLEN,
819 BROADWAY.
1857.

631.5

Henry S. Mackintosh
New York, N. Y.

ENTERED, according to Act of Congress, in the year 1844, by
JOHN J. OWEN,
in the Clerk's Office of the District Court of the Southern District of
New-York

13-224
16/4

TO
PROFESSOR CORNELIUS C. FELTON
THIS WORK

IS
RESPECTFULLY INSCRIBED

AS A
TESTIMONIAL

OF
HIGH REGARD FOR HIS SCHOLARSHIP
AND HIS DEVOTION TO THE INTERESTS OF
Greek Literature.

PREFACE.

THIS edition of the *Odyssey* is intended to be an exact reprint of Wolf's, published in a small octavo form, Leipzig, 1827, and which is believed to be as correct as any extant. Wherever there are different readings, which are supported by eminent authorities, or serve to throw light upon obscure and doubtful passages, they are usually alluded to in the Notes. Besides this edition of Wolf—for the use of which, as well as for many other marks of interest in the success of this undertaking, the editor avails himself of this occasion to express his grateful acknowledgments to Prof. Woolsey of Yale College—the following excellent editions have been freely consulted: 1. Clarke's, London, 1838. 2. Ernesti's Clarke, Leipzig, 1824, containing in addition to Clarke some valuable notes by the editor himself. 3. Baumgarten-Crusius', Leipzig, 1822–24, which contains an extract of the Greek commentaries on the poet. 4. Bothe's, Leipzig, 1834, the notes of which are quite serviceable, although too much freedom is taken in altering the established text. 5. Loewe's, Leipzig, 1828, the notes of which display much learning and judgment. 6. G. Ch. Crusius', Hanover, 1842, an excellent edition containing many valuable annotations. 7. Oxford edition, 1827, with Buttman's Scholia. 8. Nitzsch's commentary on the first twelve books, Hanover, 1826–1840, a work of profound learning and excellent judgment, but the style of which is difficult and obscure. Besides, these, I have derived much assistance from Crusius' Homeric Lexicon, an excellent translation of which by Prof. Smith of Marietta College, has recently been published.

The Notes have been prepared with an eye mainly directed to the solution of exegetical difficulties, yet it is hoped that they will be found to embrace all the information respecting the archæology, geography, history and mythology of the poem, which may be necessary for its elucidation. Those who have

been pleased to receive with so much favor the editor's previous work, the *Anabasis of Xenophon*, will find the same general features in these Notes as in those which accompanied that volume, excepting an adaptation to students in a more advanced stage of their education. It has been an object of unceasing attention with the editor, not to diminish the student's self-dependence, or train him up to habits of indolence by solving every difficulty for him, but to furnish just so much assistance as will enable him with a due exertion of his own powers to read the poem with pleasure, and appreciate in some degree its beauties of thought and style. How far he has succeeded in preserving the golden mean between exuberance of explanations and translations on the one hand, and a dry and meager commentary upon the other, he cheerfully submits to an intelligent public.

As it respects the accentuation of the text and notes, I have followed the system of giving to every oxytone standing before a punctuation-mark, whether in a Greek or English sentence, the acute accent. This promotes uniformity, and is in accordance with the usage of the best editors of works more recently published. It is a partial departure, however, from the accentuation of Wolf's edition, in which the grave accent is employed before a punctuation-mark, which represents no actual division of thought.

The basis of grammatical reference is Sophocles' Grammar, together with the School Grammar of Kuhner recently published at Andover. Copious references are also made to the Grammars of Buttman, Matthiæ, Thiersch, Rost, and to Kühner's larger Grammar, the Syntax of which has been translated and enlarged by W. E. Jelf, Oxford, 1842.

The Latin arguments to each book have been retained, in addition to which I have appended an English summary of the contents of the poem. The Grammatical Index, and the Index of Persons have been prepared with much pains and care, and it is to be hoped will be found useful in the way of reference. Metrical difficulties usually will be found explained in the Notes, yet a Metrical Index will appear in a second edition, if that should be called for.

The Map of Ithaca appended to this volume is substantially a copy of the one in Leake's *Northern Greece*, which has also been copied by Mure in his *Journal of a Tour in Greece*—Edinburgh and London, 1842. It is probably as correct a map as any which has yet been given to the public. To the pages of Leake and Mure the editor is indebted for many valuable illustrations of the customs and manners alluded to in the *Odyssey*,

PREFACE.

vii

as well as for the clearing up of many geographical difficulties, especially such as pertain to the topography of Ithaca.

The editor feels it to be due to himself to state that it was not until this edition was nearly half prepared, that he learned that one was in a state of preparation by Prof. Crosby of Dartmouth College. Sensible that there was ground enough in this immortal poem for both to occupy, he thought it not advisable to suspend the work, especially as the same periodical which announced Prof. Crosby's edition, contained a notice that one was in a state of preparation by himself. With a cordial reciprocity of the feelings so kindly expressed by that gentleman in his preface to his Grammar, on our previous coincidence of labor in editing the Anabasis of Xenophon, I shall hail with pleasure his forthcoming edition of the Odyssey, and rejoice in the extensive circulation which it will deserve and obtain.

I take this occasion to express my thanks to Messrs. Felton and Sophocles of Harvard University, and Lewis and Johnson of the New-York University, for the kind interest which they have manifested in this volume. Thanks are also due to Messrs. Edwards and Taylor of Andover, for kindly forwarding me the sheets of their excellent translation of Köhner's Grammar in season for ample reference to be made to that Grammar in the present work. For the typographical accuracy, which it is to be hoped will be found in the pages of this edition, the editor is indebted in no small degree to Mr. Alfred H. Guernsey, of the Union Theological Seminary, New-York, whose classical attainments and experience as a proof-reader, eminently qualify him for the task of correcting works of this sort.

With these remarks and explanations of the plan and execution of this edition, it is submitted by the editor to his friends and the public, with the hope that it will in some small degree at least contribute to the advancement of classical learning in our country, and assist the student in reading this most delightful poem of the "father and prince of Epic song."

Cornelius Institute, Dec. 1844.

SUMMARY.

I.—At the time of the opening of the poem, Ulysses is on the island of Ogygia, where, after various wanderings and the loss of all his companions, he had been detained by Calypso seven years. In the absence of Neptune, who was inimical to Ulysses, a council of the gods is held, at which it is determined that he shall return to his native country, and for this purpose Mercury is despatched to Calypso, and Minerva descends to the island of Ithaca, having assumed the form of Mentis, king of the Taphians. She holds a conference with Telemachus, and advises him to go to Pylos and Sparta, and obtain information respecting his father of Nestor and Menelaus who reigned in those places. As she departs she gives signs of her divinity. Telemachus mingles with the suitors who are rioting in the palace. Phemius sings to them the return of the Grecians, at which Penelope joins the revellers and puts a stop to the mournful song. For this she is rebuked by Telemachus and requested to retire to her own apartment. He then reproves the suitors for their extravagance and insolence, and threatens them with the punishment of their misdeeds. With insulting replies to his demand that they shall leave the palace, the suitors turn to the song and dance, until night disperses them.

II.—Having convened an assembly of the chiefs of Ithaca, Telemachus complains of the injustice done him by the suitors, and implores the aid of the princes and people. Upon this there arises an altercation between him and the suitors, who attempt to justify their stay. An omen appears, which Halitherses expounds as adverse to the suitors, for which he is severely chided by Eurymachus, one of the most violent of the suitors. Telemachus then demands a vessel to convey him to Pylos and Sparta, to make inquiry respecting his father. Mentor, an old friend of Ulysses, expresses his indignation that the Ithacans do not compel the suitors to refrain from their unjust deeds. After an insulting reply from Liocritus, Telemachus dissolves the council. Being refused a ship by the suitors, Minerva in the shape of Mentor supplies him with one, on board of which, having supplied himself with necessaries for the voyage, he embarks and sets sail the same night, having the goddess in the form of Mentor as his companion. This concludes the second day of the poem.

III.—Telemachus reaches Pylos the next morning, and finds Nestor and his sons sacrificing bulls on the sea-shore to Neptune. At the conclusion of the sacrifice, Telemachus makes known the object of his visit, upon which Nestor relates many circumstances connected with the return of the Greeks from Troy, but is unable to give any account of Ulysses, and refers Telemachus to Menelaus. The day drawing to a close, Minerva, with signs of her divinity, vanishes from their view, whereupon Nestor sacrifices to her. The next morning, after a sacrifice to Minerva, Telemachus sets

out for Sparta in one of Nestor's chariots, with Pisistratus, the youngest son of the aged hero. The first night of their journey they are entertained by Diocles at Pheræ, and on the evening of the second day arrive at Sparta. This book occupies three days.

IV.—Telemachus is hospitably received by Menelaus, at whose splendor and wealth he is possessed with great astonishment. Helen discovers who Telemachus is, after which, at the mention of Ulysses all are dissolved in tears, until Helen by a wonderful Egyptian drug, puts an end to their sorrow. Telemachus and his young friend sleep in the vestibule of the palace. On the next morning, he discloses to Menelaus the object of his visit to Sparta, and receives in reply many particulars from Menelaus respecting the return of the Greeks, his own voyage to Egypt, and the information he there obtained from Proteus respecting the detention of Ulysses on the far distant island of Calypso. Meanwhile in Ithaca, the suitors having learned with surprise of the departure of Telemachus, despatch a vessel under the command of Antinous, to lay wait for the young prince, in order to kill him on his return. Penelope is inconsolable, when she learns that her son is gone, and that the suitors are lying in wait for him, but is comforted by a dream sent by Minerva. The action of this book takes up two nights and one day. The time from the commencement of the poem to the introduction of Ulysses is therefore six days.

V.—At the suit of Minerva, Jupiter sends Mercury to the island of Calypso, to command her to send Ulysses away. Description of her abode. With much reluctance she consents to dismiss Ulysses, and furnishes him tools and materials to construct a raft. On this he embarks and steers south-easterly for Ithaca. On the eighteenth day of his voyage, when in sight of the land of the Phæacians, Neptune sees him, and sends a dreadful tempest, which destroys his raft. After being tossed about on the waves for two days and nights in imminent peril of his life, by the assistance of Lencothæa, a sea-nymph, he gets safe on the Phæacian shore. This book comprises the space of twenty-five days; viz., one taken up in the message of Mercury, and conversation between Circe and Ulysses, four in the construction of the raft, eighteen before the storm, and two after it; making in all thirty-one days from the opening of the poem.

VI.—Nausicaa, daughter of Alcinous king of the Phæacians, being admonished in a dream by Minerva, descends with her handmaidens to the river to wash her garments in reference to her approaching nuptials. After their labors are over, they amuse themselves with sports, during which by an accident they awake Ulysses, who is sleeping in a wood close by, after his toils and perils on the deep. He comes forth and humbly craves to be supplied with food and clothing, which request being granted, he is directed by the princess when to approach the city, and in what manner to make application to her father and mother for relief. The time is the thirty-second day from the opening of the poem.

VII.—The princess Nausicaa returns to the city, and Ulysses soon follows her. Minerva in the form of a young virgin meets him, and directs him how to address the queen Arete. He enters the palace invisibly by the aid of Minerva. The palace and gardens of Alcinous are described. The mist which conceals Ulysses dispersing, he throws himself at the feet of the queen, and begs her to send him to his own country. He is kindly received, and in reply to Arete who recognizes the garment which Nausicaa gave, he relates his voyage from Calypso's island, his subsequent shipwreck, and his meeting with Nausicaa. The time is the same day with

that of the preceding book; viz., the thirty-second day, and ends with the night

VIII.—Alcinous calls an assembly, in which it is resolved to conduct Ulysses to his own country. An entertainment, followed by games, is then given to the Phæacian nobles. Ulysses being challenged to partake in the games, seizes a large discus and throws it a vast distance, to the astonishment of all the spectators. At their return to the banquet, Demodocus first sings the loves of Mars and Venus, after which, at the request of Ulysses, he sings the introduction of the wooden horse into Troy. Alcinous, seeing him greatly affected by this song, directs the bard to cease, and inquires of the stranger who he is, and what is the cause of his sorrow.

IX.—Ulysses discloses his name to the Phæacians, and begins the relation of his adventures. Having sailed from Troy after its destruction, he comes to the Ciconians and destroys Ismarus, but is afterwards repulsed with the loss of seventy-two men, after which, encountering a storm, he is driven to the coast of the Lotophagi. He afterwards comes to the land of the Cyclopes, where he is shut up in a cave by Polyphemus, who devours six of his companions, but having caused him to become intoxicated with wine, he blinds him while asleep, and escapes with his companions by clinging to the sheep, as the monster lets them out to pasture.

X.—Ulysses narrates how he came to the island of Æolus, who gives him a prosperous wind, and binds up the adverse ones in a skin, which, while he was asleep, his companions having opened, he is driven back to Æolus, who spurns him as a wicked man to whom the gods are inimical. He then sails to the Læstrygonians, who destroy all his ships except the one in which he himself sails; after which he proceeds to the island of Circe. There, by the assistance of Mercury, he compels the goddess to restore to their proper shape his companions, whom Circe had transformed into swine. He stays with her a whole year, and then by her advice prepares for a voyage to the infernal regions.

XI.—The narrator informs the Phæacians how he arrived at the Cimmerian region, and what ceremonies he performed to invoke the dead. The shade of Tiresias informs him of his coming fortunes, after which he meets his mother and learns from her respecting his family. He gives an account of the heroes and heroines whom he saw there, also of the punishment of Tityus, Tantalus and Sisyphus, but at last being frightened by the appearance of horrid spectres, he hastily embarks on his return voyage to the island of Circe.

XII.—In pursuance of his narrative, Ulysses relates how he returned to Circe, and what advice respecting his voyage home he received from the goddess. He tells how he escaped the Sirens and passed through between Scylla and Charybdis, and how his companions killed and ate the oxen of the Sun, for which deed of impiety they all perished in a tempest, which Jupiter sent against them at the request of the Sun. Ulysses alone escaped by swimming on the mast of the ship, and arrived at the island of Calypso. This concludes his narrative.

XIII.—The Phæacians give additional presents to Ulysses, after which he takes his leave of Alcinous and Arete, and embarks on board the ship which is to convey him to Ithaca. He falls asleep and in this condition is landed on that island. On their return the ship is changed into a rock by Neptune. Ulysses awakes, but not knowing his own country, in consequence of a mist which Minerva has thrown around him, he thinks he has been deceived by the Phæacians, and breaks out into loud lamentations.

Minerva meets him on the shore, enables him to recollect the country, and converses with him about the destruction of the suitors. In order to conceal his return, she transforms him into an old man, with the garments of a beggar.

XIV.—Ulysses arrives at the house of Eumæus his swine-herd, where he is hospitably entertained. He spends the night there, and gives a feigned story of himself. This, with other conversations, takes up the whole book, and which completes thirty-five days from the beginning of the *Odyssey*.

XV.—Telemachus, being admonished by Minerva in a dream, takes leave of Menelaus, and sets out on his return to Ithaca. Arriving at Pylos, he is accosted by Theoclymenus, an Argive prophet, and at his earnest entreaty takes him on board, being a fugitive from his country in consequence of the commission of a murder. In the mean while, Eumæus relates his history to Ulysses, and the means by which he came to Ithaca. Telemachus, having reached Ithaca, directs his companions to take the ship to the city, and he himself repairs to the lodge of Eumæus. This book brings down the narration to the thirty-eighth morning from the beginning of the *Odyssey*.

XVI.—Eumæus is sent by Telemachus to the city, to inform Penelope of his safe return from Pylos. At the suggestion of Minerva, who restores Ulysses to his original form, that hero makes himself known to his son. The suitors, who had laid in wait to intercept Telemachus on his return, arrive again at Ithaca and consult how they may kill the young prince. This book takes up the thirty-eighth day.

XVII.—At the request of Penelope, her son relates to her the principal events of his voyage. Ulysses, conducted by Eumæus, reaches the palace, after having been insulted on the way by Melanthius the goat-herd, and is recognized by his old dog Argus, who dies with joy. The insolent behavior of the suitors is described, one of whom, Antinous, throws a foot-stool at Ulysses. The queen's curiosity being excited by the account which Eumæus gives her of Ulysses, she summons him into her presence; but he declines the interview until evening, when the suitors have retired to their respective homes. Eumæus returns to the country. This book extends to the evening of the thirty-ninth day.

XVIII.—The beggar Irus arrives at the palace and insults Ulysses, whereupon a fight ensues between them, in which Irus is vanquished at a single blow. Penelope appears to the suitors, and reminding them of the presents she had a right to expect from each, receives valuable gifts from them. Eurymachus throws a stool at Ulysses, which hits the cup-bearer. A general tumult ensues, which continues until, at the advice of Telemachus, the suitors return to their respective homes. The time is the evening and a part of the night of the thirty-ninth day.

XIX.—Ulysses and Telemachus remove the weapons from the hall to an upper chamber. The former then gives a feigned account of himself to Penelope, informing her that he had entertained Ulysses, and given hospitable presents in Crete to him, while on his way to the Trojan war, describing his appearance and dress, and affirming that he would return within one month. He then bathes, attended by Euryclea, who discovers him by a scar on his limb, which he received while hunting a boar on Parnassus. He forbids Euryclea to divulge his return to Penelope.

XX.—While lying in the vestibule, Ulysses is witness to the lewdness of the women servants, but resolves to spare them for the present. Minerva comforts him, and casts him into a sleep. Awaking, he asks an omen from Jupiter, which is granted. The suitors return in the morning

to the palace, and celebrate the feast of Apollo. While planning the death of Telemachus, an omen appears, which Amphinomus declares to be adverse to such an undertaking. Ctesippus insults Ulysses, for which he is rebuked severely by Telemachus. The suitors, while at table, are struck with a sudden phrenzy; strange appearances are seen also at the same time, by Theoclymenus the Argive prophet, which he explains as foreshadowing their destruction. The suitors deride him; whereupon he leaves the palace and repairs to the house of Piræus. The suitors continue their insolent conduct.

XXI.—At the suggestion of Minerva, Penelope proposes to the suitors to contend for her with the bow of Ulysses. They are unable to bend the bow. Ulysses, having previously taken Eumæus and Philætius aside and discovered himself to them, desires leave to try the bow, which, although opposed by the suitors, Penelope and Telemachus cause to be given him. He bends it with ease, and discharges an arrow through the twelve rings erected for the trial. Jupiter thunders from heaven, at which omen Ulysses rejoices and makes a sign to Telemachus, who immediately stands armed at his side.

XXII.—Ulysses, with the assistance of Telemachus, Eumæus and Philætius, and aided also by Minerva, slays all the suitors, beginning with Antinous. During the contest, Melanthius is perceived conveying arms to the suitors through a postern which has been left unguarded, whereupon Eumæus and the herdsman are despatched to seize and bind him for future punishment. The disorderly female servants and Melanthius are put to death. Medon and Pheuius are spared, who, with the rest of the household, hail the return of Ulysses with joy.

XXIII.—Penelope, awakened by Euryclea with the news of her husband's return and the death of the suitors, descends from her chamber, and is with much difficulty convinced that the stranger is Ulysses. Overcome, however, by the evidence, she receives her husband with transports of joy. Ulysses entertains her with an account of his adventures. The next morning, after giving directions to Penelope, he departs, with Telemachus, the herdsman and the swine-herd, to the abode of his father in the country. The book ends with the morning of the forty-first day.

XXIV.—Mercury conducts the souls of the suitors down to the infernal regions. Ulysses discovers himself to his father. The friends of the suitors, led on by Eupithes the father of Antinous, march against Ulysses, by whom they are met and routed, Laertes slaying Eupithes in the first encounter. Minerva effects a lasting peace between Ulysses and his subjects.

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

S. stands for Sophocles' Greek Grammar.
K. " Kühner's " "
Mt. " Matthiæ's " "
Butt. " Buttman's " "
Butt. Lexil. " Lexilogus.

Vig. stands for Viger's Greek Idioma.
N. " Note.
cf. " compare, consult.
κ. τ. λ. " καὶ τὰ λοιπὰ = &c.
sc. " scilicet.

The references to Kühner are made to his School Grammar, translated by Messrs. Edwards and Taylor, Andover. Whenever Jelf's edition of Kühner is referred to, the name is fully given. The references to Buttman are made to his Larger Grammar, translated by Dr. Robinson.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Invocata Minerva, ut Ulysseam canat ab eversa Troja errantem. et, amissis omni libris sociis athenis redeuntem (1-40), narratio ducitur ab eo tempore, quo Calypso insulam ille electam se est. Absente enim Neptuno, cujus ira virum jam dudum reditu arcebat, decretum est in concilio deorum, ut Calypso eum ab Ogygia insula discedere domumque reverti sineret (11-45): Minerva autem, que id maxime agit, in Ithacam ad filium ipsius pubescentem pervenit, ubi magna turba procorum, nuptiis Penelope imminentiam, Ulyssis corpore quodammodo conviviis absumit (96-112). Apud eos ager animi Telemachus assidens reverenter etc. ut deam, Mentem, Taphiorum regis, specie indutam, que ipsum varis sermonibus ad spem patris propediem reducis videndi excitat, hortaturque ad concionem Ithacensium agendam, in qua procorum injurias palam accuset, et ut ipse statim, de patre scititiam, ad Nestorem ac Menelaum proficiat, recensens ac erroribus regressos (113-318). Mox, cum ex oculis evanuit dea, non sine indicio numinis, Phemius, procorum opulis adhibitus, canere orditur de infelici navigatione Achivorum; quo argumento offensa Penelope cantorem ad alia revocare conatur: sed a filio libere reprehenditur, qui tunc primum etiam cum proci contumacius generosa simplicitate exposulat, et in crastinum die proci a cantu et saltatu etc. bitum discedunt domos, ipaque Telemachus dormitum in (420-444).

Θεῶν ἀγορά. Ἀθηνᾶς παραινεσις πρὸς
Γηλέμαχον.

- Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν·
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄσπετα, καὶ νόον ἔγνω·
πολλὰ δ' ὄγ' ἐν πόντῳ πάθει ἄλγεα ὄντα κατὰ θυμόν,
5 ἀρνύμενος ἣν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων.
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἐτάρους ἐρήυσατο, ἰμενός περ·
ἀντῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο·
τήσιοι, οἳ κατὰ βούς Τηρείονος Ἡελίοιο
ἦσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
10 τῶν ἀμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός, εἰπέ καὶ ἡμῖν.
Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φόνον αἰὶν ὄλεθρον,
οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
τὸν δ' ὄλον, νόστον κεχημένον ἠδὲ γυναῖκός,
Νύμφη πόντι ἔρκε Καλυψώ, διαθεάων,
15 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι

- ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἑνιαυτῶν,
 τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
 εἰς Ἰθάκην· οὐδ' ἔνθα περὺν μένος ἴεν ἀέθλων,
 καὶ μετὰ οἴσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλείριον ἅπαντες,
 20 νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἄσπερχές μενίαιεν
 ἀντιθέφ' Ὀδυσῆϊ, πάρος ἦν γαῖαν ἱκέσθαι.
 Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἑόντας·
 Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαΐαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
 οἱ μὲν δυσομένον Ἰπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος·
 25 ἀντιῶν ταύρων τε καὶ ἀρνεῶν ἑκατόμβης.
 ἔνθ' ὄγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 Ζητὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθροοὶ ἦσαν.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 μῆσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
 30 τὸν ὃ' Ἀγαμέμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης·
 τοῦ ὄγ' ἐπιμηθεῖς, ἐπέ' ἀθανάτοισι μετήϊδα·
 "ὦ πόποι, οἷον δὴ νῦν θεοὺς βροτοὶ αἰτιύονται!
 εἰς ἡμῶν γὰρ φρασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπέρομον ἄλγε' ἔχουσιν.
 35 ὡς καὶ νῦν Αἰγίσθος ὑπέρομον Ἀτρεΐδαο
 γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
 εἰδὼς αἰπὴν ὀλέθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἶπομεν ἡμεῖς,
 Ἑρμείαν πέμψαντες, εὐσκοπον Ἀργειφόντην,
 μῆτ' αὐτὸν κτείνειν, μῆτε μνάσασθαι ἀκοίτην·
 40 ἔκ γὰρ Ὀρέσταιο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
 ὅπποτ' ἂν ἠβῆσῃ τε καὶ ἦς ἡμείρεται αἴης.
 ὡς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
 πείθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισεν.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 45 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,
 καὶ λίην κείνός γε εἰκότι κείται ὀλέθρῳ·
 ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ἔρξει.
 ἀλλὰ μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ,
 δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἀπο πῆματα πάσχει,
 50 νήσῳ ἐν ἀμφιρῦτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλὸς ἐστὶ θαλάσσης·
 νήσος δενδρηεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα γαίει,
 Ἀτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅστε θαλάσσης
 παύσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας ἀντὸς
 μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.
 55 τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερικει,
 αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν
 θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι.

- ἴμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκειν νοῆσαι
 ἢς γαίης, θανέειν ἰμείρεται. οὐδέ νῦν σοὶ περ
 60 ἐντρέπεται φίλον ἦτορ. Ὀλύμπιε! οὐ γὰρ τ' Ὀδυσσεὺς
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί γὰρ οἱ τόσον ὠδύσασο, Ζεῦ;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη τεφελληγερέτα Ζεὺς·
 τέκνον ἔμῳ, ποῖόν σε ἔπος φέγγει ἔρκος ὀδόντων!
 65 πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσσεὺς ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
 ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, πέρι δ' ἱερὰ θεοῖσιν
 ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
 ἀλλὰ Ποσειδάων γαίηοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
 Κυκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοὺ ἀλάωσεν,
 70 ἀντίθεον Πολύφημον, ὃν κράτος ἐστὶ μέγιστον
 πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε Νύμφη,
 Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλὸς ἀτρυγέτιο μέδοτος,
 ἐν σπέσσι γλαυφροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 ἐκ τοῦ δὲ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 75 οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
 ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες
 νόστον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
 ὃν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἰριδαινόμεν οἶος.
 80 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κριόντων,
 εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
 νοστήσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὄνδε δόμονδε·
 Ἐρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον Ἀργεῖφόντην,
 85 νῆσας ἐς Ὠγγύην ὀτρύνομεν, ὅφρα τάχιστα
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν,
 νόστον Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται.
 ἀντάρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐξελεύσομαι, ὅφρα οἱ εἶδόν
 μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θεῖω,
 90 εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς
 πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἴτε οἱ αἰεὶ
 μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
 πέμπω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα
 νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἣν πον ἀκούσῃ,
 95 ἢ δ' ἴνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.
 Ὡς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ἕγρην,
 ἢ δ' ἐπ' ἀπειρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὄξει χαλκῷ,

- 100 βριθύ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
 ἠρώων, τοῖσιντε κοτέσσεται ὄβριμοπάτηρ.
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆρων ἀΐξασα·
 στή δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
 οὔδοῦ ἐπ' αὐλείον· παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
- 105 εἰδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἠγήτορι, Μέντη
 εὔρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
 πεσσοῖσι προπάρειθε θυράων θυμὸν ἔερονον,
 ἡμενοὶ ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὖς ἔκτανον αὐτοῖ.
 κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες
- 110 οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
 οἱ δ' αὐτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
 νίζον καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ दाτεῦντο.
 Τὴν δὲ πολὺν πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδῆς
 ἦστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
- 115 ὁσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἶποθεν ἔλθῶν
 μνηστῆρων τῶν μὲν σκεδάσειν κατὰ δώματα θεῆν,
 τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
 τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεθήμενος, εἶ' ἰδ' Ἀθήνην.
 βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ,
- 120 ξείνον δητὰ θυρήσιν ἐφρατάμεν· ἐγγύθι δὲ στάς,
 χεῖρ' ἔλε δεξιτερῆν, καὶ ἰδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεται· αὐτὰρ ἔπειτα
 δείπνον πασσάμενος μνησέσεται, ὅττιό σε χρῆ.
- 125 Ὡς εἰπὼν ἠγεῖθ', ἢ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐντοσθεν ἔσαν δόμον ὑψηλοῦ,
 ἔγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρῆν,
 δουροδίκης ἐντοσθεν ἐνξόον, ἐνθα περ ἄλλα
 ἔγχε' Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἴστατο πολλά·
- 130 αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσσας,
 καλόν, δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρηῆνυς ποσὶν ἦεν.
 πὰρ δ' αὐτὸς κλισιὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
 μνηστῆρων· μὴ ξείνος ἀνηθείς ὀρμαγδῶ,
 δείπνῳ ἀδδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθῶν,
- 135 ἦδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιοχόμενοιό εἶροιο.
 χέριβα δ' ἀμφίπολος προχῶφ' ἐπέχευε φέρουσα
 καλῆ, χρυσείη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 ἴψασθαί· παρὰ δὲ ξεστήν' ἐτάνυσσε τραπέζαν.
 οἶτον δ' αἰδοίη ταμίη παρεθήκε φέρουσα,
- 140 εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων·
 [δαιτρὸς δὲ κρείων πίνακας παρέθηκεν αἰείρας

- παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χροῖσια κέπαιλα·]
 κήρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπέχετο οἶνοχοεῶν.
 Ἔς δ' ἤλθον μνηστῆρες ἀγήτορες· οἱ μὲν ἔπειτα
 45 εἰσεὶς ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
 σίτον δὲ δμῳαὶ παρενίψον ἐν κανέοισιν·
 κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέφαντο ποτοῖο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἔτοιμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 150 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος εἴξ' ἔμον ἐντο
 μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμίλει,
 μολεῖ τ' ὄρχηστὴς τε· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτὸς.
 κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαρην περικαλλία θῆκεν
 Φημίφ, ὃς δ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
 155 ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖδεν.
 αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 ἄγχι σῶν κεφαλῆν, ἵνα μὴ πενί' οἴαθ' οἱ ἄλλοι·
 εἴτινε φίλ', ἣ καὶ μοι νεμεσήσεται, ὅττι κεν εἴπω·
 τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ αἰοιδῆ,
 160 ρεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίσιον νῆποιον ἔδουσιν,
 ἀνέρος, οὐδ' ἴσθ' ὅστις ἐπύθεται ὄμφρον,
 κείμεν ἐπ' ἡπειρου, ἣ εἰν ἄλι κῆμα κελίθει.
 εἰ κείνον γ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖαιτο νοστήσαντα,
 πάντες κ' ἀρησαίαι' ἐλαφρότεροι ποδὺς εἶναι,
 165 ἢ ἀφνειότεροι χροσσιό τε ἐσθλήϊός τε.
 τῶν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μῦθον, οὐδέ τις ἤμων
 θαλπωρῆ, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 φησὶν ἐλέσσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἡμᾶρ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατιέλεξον·
 170 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
 ὅπποιός δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε νῦνται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνας ἔμμεναι ἐνχετόωνται;
 οὐ μὲν γὰρ τί σε πεζὸν οἴομαι ἐνθιάδ' ἰκέσθαι.
 καὶ μοι τόντ' ἀγορευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
 175 ἢ ἐνέον μεθέπεις, ἣ καὶ πατροῖός εἶσαι
 ξείνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κείνω ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 180 Μένεις Ἀργιάλοιο διαίφρονος εἴχομαι εἶναι
 νῖός, αὐτὰρ Ταφίοισι φιληρέμοισιν ἀνάσσω.
 τῶν δ' ὠδὲ ξὺν νηὶ κατήλυθον ἡδ' ἐτάροισιν,
 πλείων ἐπὶ οἶνοπα πόσιον ἐπ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους,

- εἰς Τεμέσην μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἶθωνα σιδηρον.
 185 νῆϋς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
 ἐν λιμένι Ρεΐθρω, ὑπὸ Νηΐφ ὑλήεττι.
 ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρῴιοι εὐχόμεθ' εἶναι
 ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἶρηαι ἐπελθὼν
 Λαίρτην ἤρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
 190 εἰρᾶσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πύματα πάσχειν,
 γρη῏ συν ἀμφιπόλῳ, ἧ οἱ βοῶσιν τε πόσιν τε
 παρτιθεῖ, ἐντὶ ἂν μιν κάματος κατὰ γνῖα λάβησιν,
 ἐρπύζοντ' ἀνά γονῶν ἀλώης οἰνοπεδοιο.
 νῦν δ' ἦλθον· δῆ γάρ μιν ἐφρατ' ἐπιδήμιον εἶναι,
 195 σὸν πατέρ'· ἀλλὰ νυ τόνγε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
 οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 νῆσφ' ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
 ἄγριοι, οἳ που κείνον ἐρνεκάρῳσ' ἀέκοντα.
 200 ἀντάρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
 ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι οἴω,
 οὔτε τι μάντις ἐόν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδῶς·
 οὔτοι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
 ἔσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσιν·
 205 φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἰ δὴ ἐξ ἀντοῖο τόσος πᾶσις εἰς Ὀδυσῆος.
 αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλῶ ἔοικας
 κείνῳ· ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισιν,
 210 πρὶν γε τὸν εἰς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐπὶ νηυσίν·
 ἐκ τοῦδ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κείνος.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μῖλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 215 μήτηρ μὲν τ' ἐμὲ φησι τοῦ ἔμμεναι· ἀντάρ ἔγωγε
 οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἐόν γόνον αὐτῆς ἀνέγνω.
 ὡς δὴ ἐγὼγ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
 ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἐοῖς ἐπὶ γῆρας ἐτετμεν·
 νῦν δ', ὃς ἀποτιμότητος γένητο θνητῶν ἀνθρώπων,
 220 τοῦ μ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεῖνεις
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 οὐ μὲν τοι γενεήν γε θεοὶ νόνημον ὀπίσσω
 θῆκαν, ἐπεὶ σέγε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 225 τίς δαίς, τίς δὲ ὄμιλος ὃδ' ἐπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;

εἰλαπίη ἢ γάμος ; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν·
ὥστε μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν
δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νεμεσῆσαιτό κεν ἀνήρ,
αἴσχεα πόλλ' ὀρόων, ὅστις πινυτός γε μετέλθοι.

- 230 Τὴν δ' αὖ Τηλεμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
ξεῖν'· ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς·
μῆλλεν μὲν ποτε οἶκος ὄδ' ἀρνεῖός κ' αἰμύμων
ἔμμεναι, ὅφρ' ἔτι κείνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·
νῦν δ' ἐτέρως ἐβάλοτο θεοὶ κακὰ μητιώντες,
235 οἱ κείνον μὲν αἴστον ἐποίησαν περὶ πάντων
ἀνθρώπων. ἐπεὶ οὐ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
ἢ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπενυσεν·
τῷ κεν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
240 ἠδὲ κε καὶ φ' παιδί μ' ἔγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
νῦν δὲ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυιαὶ ἀνηρείψαντο·
ἄφγετ' αἴστος, ἄπυστος, ἔμοι δ' ὀδύνας τε γόους τε
κάλλιπεν· οὐδ' ἔτι κείνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
οἶον, ἐπεὶ νῦ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτενξαν.

- 245 ὅσσοι γὰρ νῆσοισιν ἐπικρατεύουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
ἠδ' ὅσσοι κραταῖν' Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
ἢ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτήν
250 ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρῥαΐσουσι καὶ αὐτόν.

- Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσήδα Παλλὰς Ἀθήνη·
ὦ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποικομένον Ὀδυσῆος
δεύη, ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
255 εἰ γὰρ νῦν ἐλθῶν, δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσιν
σταίῃ, ἔχων πῆληκα καὶ ἄσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
τοῖος ἔων, οἶόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα,
οἶκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα πικρὸν Ἴλου Μερμεριδαο·
260 ἄφγετο γὰρ καὶ κείσε θεῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,
φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὅφρα οἱ εἴη
ἰὸς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὐ οἱ
δῶκεν, ἐπεὶ ἴα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἔοντας·
ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς·
265 τοῖος ἔων μνηστῆρσιν ὀμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
πάντες κ' ὠκύνμοροί τε γενοῖατο πικρόγαμοί τε.
ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κείται,

- ἢ κεν ροστήσας ἀποτίσεται, ἢ καὶ οὐκί,
 οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
 270 ὅππως κε μνηστῆρας ἀπόσσει ἐκ μεγάροιο.
 εἰ δ' ἄγε τῶν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων·
 αἴθριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἤρωας Ἀχαιοῦς,
 μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων·
 μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκιδνασθαι ἄνωχθι.
 275 μητέρα δ' εἰ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμείσθαι,
 ἄψ' ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δειναμένοιο·
 οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρνυτέουσιν ἔδρα
 πολλὰ μάλ', ὅσσα εἴοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεσθαι.
 σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶ κε πίθῃαι·
 280 νῆ' ἄρσας ἐρέτησιν εἰκόσιν, ἧτις ἀρίστη,
 ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·
 ἦν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὅσσαν ἀκούσῃς
 ἐκ Διός, ἦτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
 πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἔλθε, καὶ εἶρεο Νέστορα διῶν·
 285 κείθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ Ξανθὸν Μετέλαον·
 ὃς γὰρ δευτέροσ' ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 εἰ μὲν κεν πατρὸς βίσιον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
 ἢ τ' ἂν τροχόμενός περ, ἔτι τλαίῃς ἐνιαυτόν·
 εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
 290 ροστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 σῆμά τε οἱ γενᾶι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξαι
 πολλὰ μάλ', ὅσσα εἴοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
 αὐτὰρ ἐπὶν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἐρῆῃς,
 φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 295 ὅππως κε μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
 κτείνῃς, ἦε δόλω ἢ ἰμφραδόν· οὐδὲ τί σε χρὴ
 νηπιᾶας ὀχρεῖν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἔσσι.
 ἢ οὐκ αἶεις, οἷον κλέος ἔλλαβε Διὸς Ὀρέστης
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφρονῆα,
 300 Αἴγισθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα·
 καὶ σὺ, φίλος - μάλ' ἄγε σ' ὀρώω καλὸν τε μέγα τε -
 ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀπιγόνων εὖ εἴπῃ.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θεῶν κατελεύσομαι ἤδη
 ἦδ' ἐτάροισι, οἳ πού με μάλ' ἀσχαλώουσι μέροντες·
 305 σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
 Τῆν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 ξεῖν, ἦτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
 ὥστε πατὴρ ἢ παιδί, καὶ οὐποτε λήσομαι αὐτῶν.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὀδοῖο,

ΘΑΥΤΣΣΕΙΑΣ Ι.

- 310 ὄφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
 δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
 τιμῆεν, μάλα καλόν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται
 ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσιν.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
- 315 μὴ μ' ἔτι τῶν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο.
 δῶρον δ', ὅ,τι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
 αὐτίς ἀνερχομένῃ δόμεναι οἰκόνδε φέρεσθαι,
 καὶ μάλα καλόν ἐλῶν· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰπόσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 320 ὄρησ δ' ὡς ἀνοπαῖα διέπτατο· τῇ δ' ἐνὶ θυμῷ
 θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησεν τὲ ἑ πατρός
 μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν, ὃ δὲ φρεσὶν ἦσι νόησας,
 θάμβησεν κατὰ θυμόν· οἴσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
 αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπάγετο ἰσόθεος φῶς.
- 325 Τοῖσι δ' αἰδοῦς ἄειδε περικλυτός, οἳ δὲ σιωπῇ
 εἶατ' ἀκύνοντες· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδεν
 λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετεῖλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν αἰοιδῆν
 κόρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια·
- 330 κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἶο δόμοιο,
 οὐκ οἴη, ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι δυ' ἔποντο.
 ἠ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 στῆ ῥα παρὰ σταθμόν τεγέος πύκα ποιητοῖο,
 ἅντα παραιτιάωρ σχομένη λιπαρῆ κριδίμενα·
- 335 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἳ κεντῆ ἐκάτευθε παρήστη.
 δακρύσασα δ' ἔπειτα προσήδα θεῖον αἰοιδόν·
 Φῆμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτίρια οἶδας,
 ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τάτε κλείουσιν αἰοιδοί·
 τῶν ἔν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἳ δὲ σιωπῇ
- 340 οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαῖε αἰοιδῆς
 λυγρῆς, ἣτε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 τείρει· ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
 τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ
 ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ κατ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος
- 345 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνημένος ἀντίον ἤδα·
 μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρα φθορεῖς ἐρίρρον αἰοιδόν
 τέρπειν, ὅππῃ οἳ νόος ὄρνυται· οὐ νύ τ' αἰοιδοὶ
 αἴτιοι, ἀλλὰ ποθὶ Ζεὺς αἴτιος, ὅστε δίδωσιν
 ἀνδράσιν ἀλφειστῆσιν, ὅπως ἐθέλησιν, ἐκάστω.
- 350 τούτῃ δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κικλὸν οἶτον ἄειδεν·
 τὴν γὰρ αἰοιδῆν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνθρωποί,

- ἦτις ἀκονόττεσσι νεωτάτη ἀμφιπέλλεται.
 σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
 οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
 365 ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κομίζε,
 ἰστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλενε
 ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἀνδρῶσσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ καίτος ἔσ' ἐν οἴκῳ.
 360 Ἥ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἐθέτο θυμῷ.
 ἐς δ' ὑπερφ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν,
 κλαίεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 365 Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκίοεντα·
 πάντες δ' ἤρῃσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μῦθων·
 Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ἴβον ἔχοντες,
 νῦν μὲν δαιτύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοήτης
 370 ἔστω· ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκονέμεν ἴστιν αἰοδοῦ
 τοιοῦδ', οἶος ὃδ' ἔστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αἰδήν.
 ἦ ᾧθεν δ' ἀγορήνδε καθιζώμεσθα κίοντες
 πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποιέπω,
 ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαΐτας,
 375 ὑμᾶ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 εἰ δ' ὑμῖν δοκεῖ τόδε λωϊότερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήποιον ὀλέσθαι,
 κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοῦς ἐπιβῶσομαι αἰὲν ἔόντας,
 αἰ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
 380 νήποιοί κεν ἔπειτα δόμων ἐντοσθεν ὄλοισθε.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φόντες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
 385 ὑφαγόρην τ' ἔμμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν·
 μή σέγ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κροτίων
 ποιήσειεν· ὃ τοι γενεῇ πατρῴϊόν ἐστιν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Ἀντίνο', ἦ καὶ μοι γεμεσήσεται, ὅττι κεν εἴπω·
 390 καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διὸς γε διδόντος, ἀρέσθαι.
 ἦ φῆς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι·
 οὐ μὲν γὰρ τι κακὸν βασιλευμένῳ· ἀλλ' αἰεὶ τὸ δῶ
 ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηδέστερος αὐτός.

- ἀλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
 395 πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέεσι ἰδὲ παλαιοί·
 τῶν κέν τις τόδ' ἔχησιν, ἐπαὶ θάναε διὸς Ὀδυσσεύς·
 ἀντάρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξ ἔσομ' ἡμετέροιο
 καὶ δμῶων, οὓς μοι λήισσατο διὸς Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' αὐτ' Εὐρύμαχος, Πολύβον παῖς, ἀντίον ἤδα
 400 Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κείται,
 ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
 κτήματα δ' αὐτὸς ἐγὼς, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσεις.
 μὴ γὰρ ὄγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅστις σ' ἀέκοντα βίηφι
 κτήματ' ἀπορῥαίσει, Ἰθάκης ἔτι ταιεταώσης.
 405 ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι·
 ὀππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εἴχεται εἶναι
 γαίης· ποῦ δέ τ' οἱ γενεὴ καὶ πατρίς ἄρουρα·
 ἢ τίς ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
 ἢ εὖν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἰκάνει;
 410 οἷον ἀταίξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινεν
 γνάμναι! οὐ μὲν γὰρ τι κακῶ εἰς ὤπα ἔφκει.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Εὐρύμαχ', ἦτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἱμοῖο·
 οὐτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, εἶποθεν ἔλθοι,
 415 οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦντια μήτηρ,
 εἰς μέγαρον καλέσσασα θεοπρόπον, ἐξερέηται.
 ξείνος δ' οὗτος ἑμὸς πατρῷος ἐκ Τάφου ἐστίν·
 Μέντης δ' Ἀρχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
 νιός, ἀτάρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
 420 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω·
 οἱ δ' εἰς ὄρχηστὴν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
 τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν.
 τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν·
 δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 425 Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
 ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
 ἐνθ' ἔβη εἰς εὐνήν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
 τῷ δ' ἄρ' ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κέδν' εἰδυῖα
 Εὐρύκλει, Ὠπος θυγάτηρ Πεισητορίδαο·
 430 τίς ποτε Λαίρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
 πρωθήβην ἐτ' εἰούσαν, ἕικοσάβοια δ' ἔδωκεν·
 ἴσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
 εὐνή δ' οὐποτ' ἔμικτο· χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός·
 ἢ οἱ ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἔ μάλιστα
 435 δμῶων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἴοντα.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

αἶψεν δὲ θύρας θαλάμου πύκου ποιητοῖο·
 ἔξετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἐκδυνε χιτῶνα·
 καὶ τὸν μὲν γράϊς πνικηδέος ἔμβαλε χερσίν,
 ἢ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
 40 πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖς λεχέεσσιν,
 βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρην δ' ἐπίρυσσε κορώνη
 ἀργυρῆ· ἐπὶ δὲ κληῖδ' εἰάνυσσεν ἱμάντι.
 ἐνθ' ὄγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἶος ἀώτῳ,
 βούλευε φρεσὶν ἴσιν ὁδόν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

nisibus postero mane ad concilium vocatis, Telemachus queritur contumeliam domus
 roffigationem honorum, atque populi misericordiam et auxilium implorat (1-79).
 Inous, ex principibus procorum, culpa in Penelope translata, finem malorum fore
 si, nisi ipsa nupserit alicui, aut ad Iearium patrem redeat (80-128). Respondenti
 smacho, et turbam domo excedere aperte iubenti, aquila pratervolantes auspiciu
 int, quod iafastum prociis interpretatus vates Halitherses ridetur ab Eurymacho
 -207). Ita quum nihil effectum videt, alteratione protracta, juvenis navem postulat,
 Pylum et Spartam vehatur percunctatum de patre; sed irrisum hac quoque spe frustra
 lissoluta concio (208-259). Inde in litore solus veneratur Minervam, quam Mentor
 edam specie adans ei instructam navem et se ipsam navigationis comitem pollicetur
 -295). Statim domum reversus Eurycleam promam cibaria itineri parare jubet, inscia
 re (296-331); Minerva autem ex populo socios colligit, navique ab Noëmonone accepta
 sducta ambo vesperi solvunt ex portu (332-434).

Ἰθακησίων ἀγορά. Τηλεμάχου ἀποδημία.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 ἄρνυτ' ἄρ' ἐξ ἐνῆπιον Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 εἴματα ἐσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυν θεῖ' ὤμῳ·
 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 5 βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θεῶν ἐναλίγκιος ἄντην.
 αἴψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν,
 κηρύσσειν ἀγορῆνδε καρηκομήωντας Ἀχαιοὺς·
 οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὤκα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ὃ ἠγέρθηεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 10 βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορῆν, παλάμη δ' ἔχ' ἅλκιον ἔγχος,
 οὐκ οἶος, ἅμα τῷγε κύνες πόδας ἀγοροὶ ἔποντο·
 θεσπεσίῳ δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχενεν Ἀθήνη

- τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θεῶντο
 ἔξετο δ' ἐν πατρὸς θόωκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
- 15 τοῖσι δ' ἔπειθ' ἦμος Αἰγύπτιος ἤρχ' ἀγορεύειν,
 ὃς δὴ γίρῃ κρυφὸς ἔην, καὶ μυρία ἴδη.
 καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς αὐ' ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν,
 Ἄντιφος αἰχμητῆς· τὸν δ' ἀγορεύς ἔκτανε Κύκλωψ
- 20 ἐν σπῆϊ γλαφυρῶ, πύματον δ' ὀπλίσατο δόρυπον.
 τρεῖς δὲ οἱ ἄλλοι ἔσαν· καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὀμίλει,
 Εὐρύτομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρῴια ἔργα·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς τοῦ λήθεται, ὀδύρομένος καὶ ἀγέρον.
 τοῖς ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
- 25 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω·
 οὔτε ποθ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένητ', οὔτε θόωκος,
 εἰς οἱ Ὀδυσσεὺς διὸς ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
 νῦν δὲ τίς ὠδ' ἤγειρε; τίνα χρεῖῳ τόσον ἴκει,
 ἢ νῆων ἀνδρῶν, ἢ οἱ προγενέστεροί εἰσιν;
- 30 ἢ εἰ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἔρχομένοιο,
 ἢ ἤ μιν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
 ἢ εἰ τι δῆμιον ἄλλο πιφανύσκειται ἢδ' ἀγορεύει;
 ἔσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀτήμενος! εἶθε οἱ αὐτῶ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ,τι φρεσὶν ἦσι μενοινᾶ.
- 35 Ὡς φάτο· χαίρει δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
 οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
 στῆ δὲ μύση ἀγορῇ· σκῆπτρον δὲ οἱ ἐμβαλε χερσὶ
 κίρῃ Παισήνωρ, πεπνευμένα μῆδεα εἰδώς.
 πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθάπτιόμενος προσέειπεν·
- 40 Ὡ γέρον, οἴχ' ἐκὰς οὗτος ἀνήρ - τάχα δ' εἰσεαὶ αὐτός -
 ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δὲ μ' ἄλγος ἰκάει.
 οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἔρχομένοιο,
 ἢ ἤ ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πύθοίμην,
 οὔτε τι δῆμιον ἄλλο πιφανύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
- 45 ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὃ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ
 δοιά· τὸ μὲν, πατέρ' ἔσθλὸν ἀπώλεσα, ὃς ποτ' ἐν ὑμῖν
 τοῖσδεσσὶν βασίλευε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν·
 νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 πάγγυ διαφράσει, βίωτον δ' ἀπο παμπαν ὀλέσει.
- 50 ματέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθέλουσιν,
 τῶν ἀνδρῶν φίλοι νῆες, οἱ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·
 οἱ πατρὸς μὲν εἰς οἶκον ἀπερρήγισαι νέεσθαι,
 Ἰκαρίον, ὃς κ' ἐντόσ' ἐδνώσασατο θύρατρα,

- δοίη δ', ὃ κ' ἐθέλοι, καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
 55 οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
 βούς ἱερευόντες καὶ οἷς καὶ πίονας αἶγας,
 εἰλαπινάζουσι, πίνουσι τε αἶθοπα οἶνον,
 μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάγεται. οὐ γὰρ ἐπ' ὄνησ,
 οἷος Ὀδυσσεύς ἔσκεν, ἀρῆν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.
 60 ἡμεῖς δ' οὐ γύ τι τοιοῖ ἀμυνόμεν—ἢ καὶ ἔπειτα
 λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκῆν—
 ἢ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἰ μοι δυνάμεις γε πάρεϊη.
 οὐ γὰρ εἴ' ἀνσχεῖα ἔργα τετεύχεται, οὐδ' ἐτι καλῶς
 οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
 65 ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
 οἱ περιγαιεταόουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 μήτι μεταστρέψωσι, ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 λίσσομαι ἡμῖν Ζητὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμειτος,
 ἦτ' ἀνδρῶν ἀγοράς ἡμῖν λυεῖ ἠδὲ καθίξει·
 70 σχέσθε, φίλοι, καὶ μ' ὀλον εἴσατε πένθει λυγρῷ
 τίρεσθ'· εἰ μὴ πού τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 δυρμενέων κακὰ ἔρεξεν ἐκνήμιδας Ἀχαιοῦς·
 τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυρμενέοντες,
 τούτους ὀτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
 75 ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε πρόβασίν τε·
 εἰ γ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε καὶ τίσις εἴη.
 τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσοίμεθα μύθῳ,
 χορημαὶ ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
 νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
 80 Ὡς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίη,
 δάκρυ ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκῆν ἔσαν, οὔτε τις ἐτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 Ἀντίνοος δέ μιν ὀλοσ ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 85 Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον εἶπες,
 ἡμέας αἰσχύνων! ἐθέλω δέ κε υἱομον ἀνάψαι.
 σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἰτιοὶ εἰσιν.
 ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἢ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν.
 ἦδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἰσι τέταρτον,
 90 εἴ οὐ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
 πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω,
 ἀγγελίας προΐεισα· νόσος δὲ οἱ ἄλλα μενοινῆ.
 ἢ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίξεν·
 στισαμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάρουσι νυφαίνεν,

- 95 λεπτόν και περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
κοῦροι, ἰμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάναε διὸς Ὀδυσσεύς,
μίμνεν· ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
ἐκτελέσω - μή μοι μεταμόνια νήματ' ὄληται -
Αἰείροτῃ ἤρωϊ ταφῆϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
- 100 Μοῖρ' ὅλοη καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων νημεσίση,
αἱ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπιθέτο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα και ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστόν,
- 105 νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθείτο.
ὡς τρίετες μὲν ἔληθε δόλω, και ἐπειθεν Ἀχαιοὺς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, και ἐπύλθον ὄρωι,
και τότε δῆ τις εἶπε γυναικῶν, ἧ σάφα ἦδη,
και τίγγ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαόν ἰστόν.
- 110 ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, και οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
σοὶ δ' ὠδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἵ' εἰδῆς
αὐτὸς σῶν θυμῶ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
μητέρα σὴν ἀπόπεμνον, ἄνωχθι δὲ μιν γαμέεσθαι
τῶ, ὅτεψ' τε πατῆρ κίλεται, και ἀνδάνει αὐτῆ.
- 115 εἰ δ' ἐτ' ἀτήσει γε πολὺν χρόνον νῆας Ἀχαιῶν,
τὰ φροτέουσ' ἀνά θυμόν, ἅ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη,
ἔρα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, και φρένας ἐσθλάς,
κέρδεά θ', οἱ' οὐπω τιν' ἀκονομεν οὐδὲ παλαιῶν,
τάων, αἱ πάρος ἦσαν εὐπλοκαμίδες Ἀχαιαί,
- 120 Τυρῶ τ' Ἀλκμήνη τε, εὐστέφανός τε Μυκῆνη·
τάων οὐτις ὁμοία νοήματα Πηνελοπέη
ἦδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησεν -
τόφρα γὰρ οὐν βιότοῦν τε τεόν και κτήματ' ἔδονται,
ἄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχη νόον, ὄντινά οἱ νῦν
- 125 ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῆ
ποιεῖτ', ἀντάρ σοίγε ποθῆν πολέος βιότοιο·
ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλῃ,
πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, φ' κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
- 130 Ἄρτινδ', οὐπως ἔστι δόμων ἀέκονσαι ἀπῶσαι,
ἧ μ' εἶχ', ἧ μ' ἔθρεψε· πατῆρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
ζῶει ὄγ' ἧ τέθνηκε· κακὸν δὲ με πόλλ' ἀποτίνειν
Ἰκαρίῳ, αἱ κ' αὐτὸς ἐκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
εἰ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
- 135 δώσει· ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσεται Ἐρινύς,

- οἶκον ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 ἔσσειται· ὡς οὐ τοῦτον ἐγὼ ποτε μῦθον ἐνίφω.
 ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νημεσίξεται αὐτῶν,
 ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλως δ' ἀλγύνετε δαίτιας,
 140 ὑμᾶ κτήματ' ἔδοτες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωϊότερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντον νήπιονον ὀλέσθαι,
 κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἰόντας,
 αἷ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενεσθαι·
 145 νήπιονοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἔντισθεν ὀλοίσθε.
 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετῶ εὐρύοπα Ζεὺς
 ὑπόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
 τῷ δ' ἔως μὲν ὁ ἐπέοντο μετὰ νουῆς ἀνέμοιο,
 πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένο πτερόνεσσιν·
 150 ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορῆν πολύφημον ἰκέσθην,
 ἐνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην περὰ πολλά,
 ἐς δ' ἴδετην πάντων κεφαλᾶς, ὅσοοτο δ' ὄλεθρον·
 δρυραμῖνῳ δ' ἠνύχεσσι παρειᾶς, ἀμφί τε δειράς,
 δεξιῶ ἦϊξαν διὰ τ' οἰκίᾳ καὶ πόλιν αὐτῶν.
 155 θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν·
 ὠρμηγὰ δ' ἀνὰ θυμὸν, ἅπερ τελέεσθαι ἐμελλον.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἦρωσ' Ἀλιθέου
 Μαστοριδῆς· ὁ γὰρ οἶος ὀμηλικίην ἐκέαστο,
 ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναισίμα μνθῆσαισθαι·
 160 ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἶπω·
 μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφανσκόμιος τάδε εἶρω.
 τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 δὴν ἀπάνευθε φίλων ὦν ἔσσειται, ἀλλὰ πον ἦδη
 165 ἐγγὺς ἑὸν, τοῖςδεσσι φόνον καὶ Κῆρα φντεῦει
 πάντεσσιν· πολλῆσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κυκὸν ἔσται,
 οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείλων. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 φραζόμεσθ', ὡς κεν καταπιύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 πιανέσθων· καὶ γὰρ σφιν ἄφαρ τόδε λωϊόν ἐστιν.
 170 οὐ γὰρ ἀπείροτος μαρτενοῦμαι, ἀλλ' εὐ εἰδός·
 καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελετηθῆναι ἅπαντα,
 ὡς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτι Ἴλιον εἰσβαίβαιον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολίμητις Ὀδυσσεὺς·
 φῆν, κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἀπο πάντας ἐταίρους,
 175 ἀγνωστον πάντεσσιν ἑικοστώ ἑνιατιῶ
 ἡκάδ' ἔλεῦσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὐτ' Εὐρύμαχος, Πολύβον παῖς, ἀντίον ἦνδα·

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙ.

Γ

- ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύσο σοῖσι τέκεσσι,
οἰκιδ' ἰών, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
180 ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείων μαντεύεσθαι.
ὄρηθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αἰγὰς Ἑλίοιο
φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναΐσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ᾤλετο τῆλ' ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
ἄφελος! οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπίων ἀγόμενες,
185 οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ᾧδ' ἀκείης,
σὺ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἶ κε πόρρησιν.
ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἶ κε νεώτερον ἄνδρα, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
παρφαμένος ἐπέεσιν ἐποτρύντης χαλεπαίνειν,
190 αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνηρέστερον ἔσται·
[πρῆξι δ' ἐμψης οὔτι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε·]
σοὶ δέ, γέρον, θωῆν ἐπιθήσομεν, ἦν κ' ἐνὶ θυμῷ
τίμων ἀσχάλλης· χαλεπὸν δέ τοι ἴσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πάσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι ἀντός·
195 μητέρ' εἶν ἐς πατρός ἀνωγέτω ἀποπέεσθαι·
οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἰστυτέουσιν ἔδνα
πολλὰ μάλ', ὅσα εἴοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.
οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι οἴομαι νίαι Ἀχαιῶν
μηστῆρος ἀργαλέης· ἐπεὶ οὔτινα δεῖδιμεν ἐμψης,
200 οὐδ' οὐν Τηλέμαχον, μάλα περ πολίμυθον ἰόντα·
οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἦν σύ, γεραιή,
μυθεῖαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεται δ' ἔτι μᾶλλον.
χρήματα δ' αὐτε κακῶς βεβρωῶσεται, οὐδέ ποτ' ἴσα
ἔσσεται, ὄφρα κεν ἦγε διατριβῆσιν Ἀχαιοὺς
205 ὄν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἡματα πάντα,
εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἰριδαίνομεν, οἰδὲ μετ' ἄλλας
ἐρχόμεθ', ἅς ἐπιεικὲς ὀπνιέμεν ἐστὶν ἐκάστω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
Εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοί,
210 ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορευῶ·
ἦδη γὰρ τὰ ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἰκόσ' ἐταίρους,
οἱ κέ μοι ἔνθα καὶ ἐνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεστα,
215 νόστον πευσόμενος πατρός δ' ἦν οἰχομένοιο·
ἦν τίς μοι εἴπησι βροτῶν, ἢ ὅσασιν ἀκούσω
ἐκ Διός, ἦτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
εἰ μὲν κεν πατρός βίοτον λαὶ νόστον ἀκούσω,
ἦ τ' ἂν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν·

- οἶκον ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 ἔσσεται· ὡς οὐ τοῦτον ἐγὼ ποτε μῦθον ἐνίρω.
 ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
 ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαΐτας,
 140 ὑμῶ κτήματ' ἔδορτες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 εἰ δ' ὑμῖν δοκεῖ τόδε λωϊότερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντος νήποιον δλίεσθαι,
 κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβόσομαι αἰὲν ἰόντας,
 αἶ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενεσθαι·
 145 νήποινοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετῶ εὐρύοπα Ζεὺς
 ὑπόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
 τῷ δ' ἕως μὲν ὃ' ἐπέτοnton μετὰ νουῆς ἀνέμοιο,
 πλησίω ἀλλήλοισι τιταρομένω πτερύγεσσιν·
 150 ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορῆν πολύφημον ἰκέσθην,
 ἔνθ' ἐπιδηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλά,
 ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὄσοτοντο δ' ὄλεθρον·
 δρονψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρεΐας, ἀμφί τε δειράς,
 δεξιῶ ἦξαν διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
 155 θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἴδον ὄφθαλμοῖσιν·
 ὥρμησαν δ' ἀνά θυμόν, ἅπερ τελείεσθαι ἔμελλον.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἦρωσ' Ἀλιθέρης
 Μαστοριδῆς· ὁ γὰρ οἶος ἠμηλικίην ἐκέκαστο,
 ὄρνιθας γινῶναι, καὶ ἐνταῖσιμα μνθῆσασθαι·
 160 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μὲν, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἶπω·
 μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφρασκόμενος τάδε εἶρω.
 τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 δὴν ἀπάνευθε φίλων ὦν ἔσσεται, ἀλλὰ πον ἦδη
 165 ἐγγὺς ἰών, τοῖσδεσσι φόνον καὶ Κῆρα φντεΐει
 πάντεσσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κικόν ἔσται,
 οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 φραξόμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 πινέσθων· καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λωϊόν ἐστιν.
 170 οὐ γὰρ ἀπείρητος μαρτένομαι, ἀλλ' εὐ εἰδώς·
 καὶ γὰρ ἐκείνη φημὶ τελεντηθῆναι ἅπαντα,
 ὥς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰςαίεβατον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολίμητις Ὀδυσσεύς·
 φῆν, κακὰ πολλὰ παθόντ', ὄλεσαντ' ἀπο πάντας ἑταίρους,
 175 ἀγρῶστον πάντεσσιν εἰκοστῶ ἐναντιῶ
 οἰκαδ' ἔλεῖσσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβρον παῖς, ἀντίον ἦδα·

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙ.

Γ

- ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύσο σοῖσι τέκεσσι,
 οἴκιδ' ἰών, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
 180 ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείων μαντεύσθαι
 ὄφριθες, δέ τε πολλοὶ ὑπ' αἰγὰς Ἑλίοιο
 φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναΐσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὦλετο τῆλ' ὥς και σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
 ὠφέλες! οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπίων ἀγόρευες,
 185 οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὠδ' ἀνείης,
 σφ' οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἶ κε παρῆσιν.
 ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ και τετελεσμένον ἔσται·
 αἶ κε νεώτερον ἄνδρα, πηλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
 παρφαίμενος ἐπέεσιν ἐποτρύντης χαλεπαίνειν,
 190 αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνηρέστερον ἔσται·
 [πρῆξι δ' ἔμπησ' οὔτι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε·]
 σοὶ δέ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν, ἣν κ' ἐνὶ θυμῷ
 τίτων ἀσχάλλης· χαλεπὸν δέ τοι ἴσσεται ἄλγος.
 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πάσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι ἀντός·
 195 μητέρ' ἔην ἐς πατρός ἀγωγέτω ἰποπέεσθαι·
 οἱ δὲ γάμοσ' τεύξουσι, και ἰριγενέυσιν ἔδνα
 πολλὰ μίλ', ὅσσα εἴοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.
 οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι οἴομαι νίας Ἀχαιῶν
 μνηστύος ἀργαλῆς· ἐπεὶ οὔτινα δεῖδιμεν ἔμπησ,
 200 οὐδ' οὐν Τηλέμαχον, μάλα περ πολίμυθον ἰόντα·
 οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἦν σὺ, γεραίη,
 μυθῆαι ἀκράαντον, ἀπεχθύνεται δ' ἐτι μᾶλλον.
 χροήματα δ' αὐτε κακῶς βεβρωῖσεται, οὐδέ ποτ' ἴσα
 ἔσσεται, ὄφρα κεν ἦγε διατριβῆσιν Ἀχαιοὺς
 205 ὄν γάμον· ἡμεῖς δ' αὐ ποτιδέγμενοι ἡματα πάντα,
 εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἱριδαίνουμεν, οὐδέ μετ' ἄλλας
 ἐρχόμεθ', ἅς ἐπεικῆς ὀπνιέμεν ἐστὶν ἐκάστω.
 Τὸν δ' αὐ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 210 Ἐνρύμαχ' ἠδὲ και ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαοί,
 ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἐτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
 ἦδη γὰρ τὰ ἴσασι θεοὶ και πάντες Ἀχαιοί.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν και εἰκόσ' ἐταίρους,
 οἱ κέ μοι ἔνθα και ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
 εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε και ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 215 νόστον πενσόμενος πατρός δι' οἰχομένοιο·
 ἦν τίς μοι εἴπησι βροτῶν, ἦ ὅσασιν ἀκούσω
 ἐκ Διός, ἦτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
 εἰ μὲν κεν πατρός βίωτον και νόστον ἀκούσω,
 ἦ τ' ἄν, τρυχόμενός περ, ἐτι ελαίην ἐνιαυτόν·

- 220 εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω, μηδ' εἴ' ἔόντος,
 ροστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 σῆμά τέ οἱ χεύω, καὶ ἐπὶ κτῆρα κτεριῖζω
 πολλὰ μάλ', ὅσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.
 Ἦτοι ὄγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
- 225 Μέντωρ, ὃς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
 καὶ οἱ ἴων ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 πείθεσθαι τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
 ὃ σπιν εὐφρονέων ἀγορήσαιο καὶ μετέειπεν·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μιν, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω·
- 230 μήτις ἐτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἦπιος ἔστω
 σκηπτουῆχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι.
 ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσῆος θεῖοιο
 λαῶν, οἷσιν ἀνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἦπιος ἦεν.
- 235 ἀλλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγήτορας οὔτι μεγαίρω
 ἔρδειν ἔργα βίαια κακοῤῥαφίησι νόοιο·
 σφᾶς γὰρ παρθέμενοι κεφαλᾶς, κατίδουσι βιαίως
 οἶκον Ὀδυσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φρασί νέεσθαι.
 νῦν δ' ἄλλω δήμῳ χεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντες
- 240 ἦσθ' ἄνεφ, ἀτὰρ οὔτι καταπτόμενοι ἐπέεσσιν
 παύρους μνηστῆρας κατερύκετε, πολλοὶ ἔόντες.
 Τὸν δ' Εὐνηροίδης Λειώκριτος ἀντίον ἤδα·
 Μέντορ ἀταρτηρέ, φρένας ἤλεέ, ποῖον εἶπες,
 ἡμέας ὄτρυνων καταπανεμέν! ἀργαλέον δὲ
- 245 ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαυτί.
 εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος ἀντὸς ἐπελθὼν,
 δαινυμένους κατὰ δῶμα ἐδὼν μνηστῆρας ἀγανούς
 ἐξελάσαι μεγάρσιο μενοιήσει ἐνὶ θυμῷ·
 οὐ κέν οἱ κεγάροιτο γυνή, μάλα περ χατέουσα,
- 250 ἐλθόντ'· ἀλλὰ κεν αὐτὸν ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
 εἰ πλεόνεσσι μέχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν εἶπες.
 ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνυσθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος·
 τούτῳ δ' ὄτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἀλιθέρης,
 οἷτε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρῴοι εἰσιν ἑταῖροι.
- 255 ἀλλ', οἴω, καὶ δηθὰ καθήμενος, ἀγγελιάων
 πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελείη δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρὴν.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο εἰς δῶμαθ' ἕκαστος·
 μνηστῆρες δ' ἐς δῶματ' ἴσαν θεῖον Ὀδυσῆος.
- 260 Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κίων ἐπὶ θῖνα θαλάσσης
 χεῖρας τυράμενος πολιῆς ἄλός, εὐχετ' Ἀθήνη·

- Κλυθί μοι, ὃ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
 καί μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἡρωιδεῖα πόντον,
 νόστον περσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
 265 ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
 μνηστήρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηγορότεες.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· σχεδόθεν δέ οἱ ἤλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αἰδήν·
 καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 270 Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσαι, οὐδ' ἀνοήμων.
 εἰ δὴ τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἤψ,
 οἷος ἐκεῖνος ἔην τέλσαι ἔργον τε ἔπος τε,
 οὗ τοι ἔπειθ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεστος·
 εἰ δ' οὐ κείνον γ' ἔσσι γόνος καὶ Πηλελοπιῆς,
 275 οὐ σέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσῃ, ἅ μενοιῶς.
 παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται·
 οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δὲ τε πατρὸς ἀρείους.
 ἀλλ' ἔπει οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσαι, οὐδ' ἀνοήμων,
 οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσεύς προέλεοιπεν,
 280 ἔλπωρή τοι ἔπειτα τελευτήσῃ τάδε ἔργα.
 τῇ νῦν μνηστήρων μὲν εἶα βουλήν τε νόον τε
 ἀφραδέων, ἔπει οὐτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι·
 οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
 ὅς δὴ σφι σχεδὸν ἔστιν, ἐπ' ἡματι πάντας ὀλέσθαι.
 285 σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἦν σὺ μενοιῶς.
 τοῖος γάρ τοι εἰταῖρος ἐγὼ πατρῴος εἰμι,
 ὅς τοι νῆα θοῆν στελέω, καὶ ἅμ' ἔρομαι αὐτός.
 ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δῶματ' ἰὼν μνηστήρων ὁμίλει,
 ὄπλισσόν τ' ἦμα, καὶ ἄγγελον ἄρσον ἅπαντα,
 290 οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιστα, μνελὸν ἀνδρῶν,
 δέμασιν ἐν πνυκνοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον εἰταίρους
 αἰψ' ἐθελοντήρας συλλέξομαι· εἰσὶ δὲ νῆες
 πολλαὶ ἐν ἀμφιάλφ' Ἰθάκῃ, νέαι ἠδὲ παλαιαί·
 τάων μὲν τοι ἰγὼν ἐπιόψομαι, ἧτις ἀρίστη·
 295 ὦκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, κόρυνη Διὸς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος παρήμενεν, ἔπει θεοῦ ἔκλεν αἰδήν.
 βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ·
 εὐρε δ' ἄρα μνηστήρας ἀγήτορας ἐν μεγάροισιν,
 300 αἴγας ἀπεμίνους, σιάλους δ' εὐοντας ἐν ἀνῆ.
 Ἀντίνοος δ' ἰδὼς γελᾶσας κίε Τηλεμάχοιο·
 ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τηλέμαχ' ἠφαγόρη, μένος ἄσχετε, μῆτι τοι ἄλλο

- ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
 305 ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὡς τὸ πάρος περ.
 ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελεστήσουσιν Ἀχαιοί,
 νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θῶσσορ ἴκηαι
 εἰς Πύλον ἠγαθήην μετ' ἀγαθοῦ πατρὸς ἀκοήην.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤρδα·
 310 Ἀντιό, οὕπως ἐστὶν ὑπερηγάλοισι μεθ' ὑμῖν
 δαίνυσθαι τ' ἀκίοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἔαηλον,
 ἢ οἴχ' ἄλις, ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
 κτήματ' ἐμὰ, μνηστῆρες, ἐγὼ δ' εἶμι νῆπιος ἦα;
 νῦν δ' ὅτε δὴ μῦθας εἶμι, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
 315 πυνθάνομαι, καὶ δὴ μοι ἀέξεται ἐνδοθι θυμός,
 πειρήσω, ὥς κ' ὑμῖν κακὰς ἐπὶ Κίρας ἦλω,
 ἢ Πύλονδ' ἐλθῶν, ἢ αὐτοῦ τῶδ' ἐνὶ δήμῳ.
 εἶμι μὲν - οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἐσσεταί, ἦν ἀγορεύω -
 ἔμπορος· οὐ γὰρ τῆος ἐπήβολος οὐδ' ἐρετάων
 320 γίγτομαι· ὡς νῦν που ὑμῖν εἰσαίτο κέρδιον εἶναι.
 Ἡ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσαι Ἀντιόοιο
 ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κἀτα δαῖτα πένοντο.
 οἱ δ' ἐπιλωβέοντο καὶ ἐκροτόμενον ἐπέεσσιν·
 ἄδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων·
 325 Ἡ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μεμηρηγίξει·
 ἢ τινὰς ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαθόεντος,
 ἢ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεὶ νῦν περ ἵεται αἰνώδης·
 ἢ καὶ εἰς Ἐπίρην ἐθελει, πείραν ἄροτραν,
 ἐλθεῖν, ὅφρ' ἔρθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνεΐκη,
 330 ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσση.
 Ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων·
 τίς δ' οἶδ' εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς
 τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος, ὡς περ Ὀδυσσεύς;
 οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφείλλειεν πόνον ἄρμιν·
 335 κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἴκια δ' αὐτε
 τούτου μητέρῳ δοῖμεν ἔχειν, ἢδ' ὅστις ὀπείοι.
 Ὡς φάν· ὁ δ' ὑπόροπον θάλαμον κατεβήσατο πατρός,
 εὐρύν, ὅθι νηὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
 ἐσθῆς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλις τ' ἐνὸδες ἔλαιον·
 340 ἐν δὲ πίθοι οἴοιο παλαιοῦ ἠδυνότοιο
 ἔστισαν, ἄκρητον θύλον ποτὸν ἐντὸς ἔγοντες,
 ἐξείης ποτὶ τοίχον ἀρηρότες· εἶποτ' Ὀδυσσεύς
 οἴκαδε ροστήσεις, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
 κληῖσταί δ' ἔπασαν σανίδες πικινῶς ἀραρυῖαι,
 345 διακλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙ.

23

- ἴσῃ, ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόον πολυιδρείησιν,
 Εὐρέκλει', Ὄππος θυγάτηρ Πεισηγορίδου.
 τῆς τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλίσσας·
 Μαι', ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
 350 ἠδὲν, οἷσις μετὰ τὸν λαοῦτατος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
 κείτοσ' οἰομένη τὸν κάμμορον· εἰποθεν ἔλθοι
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνακτον καὶ Κῆρας ἀλύξας.
 δώδεκα δ' ἐμπλήσων, καὶ πώμασιν ἄρσον ἄπατας.
 ἐν δέ μοι ἄλφαιτα χεῦον εὐρύφαφέεσσι δοροῖσιν·
 355 εἵκοσι δ' ἔστω μέτρα μνηψάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
 αἰτὴ δ' οἷη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετήχθω·
 ἐσπερίος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅπποτε κεν δὴ
 μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῆ, κοίτου τε μέδεται.
 εἰμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόοντα,
 360 νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω.
 Ὡς φάτο· κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρυκλεία,
 καὶ ὃ' ὀλοσφρομένη ἔπευ πτερόεντα προσήδα·
 Τίπτε δέ τοι, σίλε τέκνον, ἐν' ἄρεσι τοῦτο τόημα
 ἐπλετο; πῆ δ' ἐθέλεις ἵεναι πολλὴν ἐπὶ γαίαν,
 365 μῶντος ἰὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
 Διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
 οἱ δέ τοι ἀτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
 ὡς κε δόλω φθίης· τάδε δ' ἀντοὶ πάντα δάσσονται.
 ἀλλὰ μὲν αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
 370 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι.
 Τῆν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 θάρσει, μαι'· ἐπεὶ οὔτοι ἀνευ θεοῦ ἴδα γε βουλή.
 ἀλλ' ὄμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μνηθήσασθαι,
 πρὶν γ' ὅτ' ἂν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
 375 ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκούσει·
 ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατα χροῶα καλὸν ἰάπτῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπώμων.
 ἀντάρ ἐπεὶ ὃ' ὄμοσέν τε, τελεντήσέν τε τὸν ὄρκον,
 ἀντίκ' ἔπειτ' αἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον,
 380 ἐν δέ οἱ ἄλφαιτα χεῦον εὐρύφαφέεσσι δοροῖσιν·
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν, μνηστῆρσιν ὀμίλει.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ' δ' εἰκνῖα κατὰ πτόλιν ὤχετο πάντη,
 καὶ ῥα ἐκάστω φῶτι παρισταμένη φάτο μῦθον·
 385 ἐσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοῖη ἀγέρεσθαι ἰνώγει.
 ἦ δ' αὖτε Φρονόιο Νοήμονα φαιδίμον νῖον
 ἕτε νῆα θοῖη· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.

- Ἀύσετό τ' ἥελιος, σκίοῦντό τε πᾶσαι ἀγνυαί.
 καὶ τότε νῆα θοὴν ἄλαδ' εἴρυσσε, πάντα ζ' ἐν αὐτῇ
 390 ὄπλ' ἐτίθει, τάτε νῆες εὐσσελμοὶ φορέουσι.
 στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
 ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
 Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶματ' Ὀδυσσεύος θεῖοιο·
 395 ἐνθα μνησιτήρῃσσι ἐπὶ γλυκύν ὕπνον ἔχενεν,
 πλάξῃ δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἐκβαλλε κύνπελλα.
 οἱ δ' εὐδεν ὄρνυντο κατὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δῆρ
 εἶατ', ἐπεὶ σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
 αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλανκῶπις Ἀθήνη,
 400 ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὐναιεταότων,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
 Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τοὶ εὐνήμιδες ἑταῖροι
 εἶατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὀρμῆν'
 ἄλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατροίβωμεν ὁδοῖο.
 405 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἶχνια βίαιε θεοῖο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 εὐρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειψ' ἰερῆ ἰς Τηλεμάχιο·
 410 Δεῦτε, φίλοι, ἦἴα φερώμεθα· πάντα νῆρ ἦδη
 ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ· μήτηρ δ' ἐμοὶ οὐτι πέπυσται,
 οὐδ' ἄλλαι δμωαί, μία δ' οἴῃ μῦθον ἄκουσεν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 οἱ δ' ἄρα πάντα φέροντες, εὐσσελμῶ ἐπὶ νῆι
 415 κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσεύος φίλος υἱός.
 ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
 νῆϊ δ' ἐνὶ προμνῆ κατ' ἄρ' ἔζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
 ἔζετο Τηλέμαχος· τοὶ δὲ προμνήσι ἔλυσαν·
 ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθισον.
 420 τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἰεὶ γλανκῶπις Ἀθήνη,
 ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύντας ἐκέλευσεν
 ὄπλων ἄπτεισθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
 ἰστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἐντοσθε μεσόδμης
 425 στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
 ἔλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐστρέπτοισι βοεῦσιν.
 ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δὲ κύμα
 στεῖρη πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
 ἧ δ' ἔθεεν κατὰ κύμα, διαπρήσσουσα κέλευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙΙ.

22

420 *δησάμενοι δ' ἄρα ὄπλα θεῶν ἀνὰ τῆα μέλαινα,*
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφίας οἴνοιο·
λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτησιν,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κόρη.
παννυχιή μὲν ῥ' ἦγε καὶ ἦω πύρε κίλευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Telemachus cum Minerva advenientem comiter excipit Nestor, quem maxime in uitae publicis opibus et sacris Neptuno faciendis occupatus (1-74). Is vero adolescenti, de patre sollicitanti, nihil novi refert, quippe omnium illius rerum ignarus; sed, quid sibi et aliis decibus Achivorum in reditu ab excidio Ilii acciderit et qui ex illis domum reverterint, diligenter enarrat (75-200); tum monitis bonisque omnibus ad ulciscendas procorum injurias excitatum, memorata etiam Agamemnonis caede et laudato Oreste, sceleris ultore, hortatur, ut quam primum pergat ad Menelaum, nuper ex longinquo errore reversum (201-326). Ad vesperam, antequam in urbem redeunt Pylii, abit Minerva, quam, in discessu agnitam, veneratur Nestor, et ritulam deo immolaturum se vovet (327-394). Ita Telemachus in aedes Nestoris ducitur, et ibi pernoctat (395-403). Mane postridie in domo regis privatam sacrum fit Minerva, quo peracto Telemachus cum Pisistrato, Nestoris filio curru contendit Spartam (404-485). Nocte proxima apud Dioclem, principem Phaeacum deversati, altera Spartam pervehuntur (486-497).

Τὰ ἐν Πύλῳ.

Ἥλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φανείη,
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεΐδωρον ἄρουραν·
οἱ δὲ Πύλον, Νηληῆος ἐνκτίμενον πτολίεθρον,
 5 *ἕξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,*
ταύρους παμμέλανας, Ἐροσίχθονι κνανοχαίτη.
ἐννέα δ' ἔδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστη
εἶατο, καὶ προύχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.
εὐθ' οἱ σπλάγγ' ἐπάσαντο, θεῶ δ' ἐπὶ μηρί' ἔκησαν,
 10 *οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἰστία νηὸς εἴσης*
στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὤρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί·
ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν' ἤγαγε δ' Ἀθήνη.
τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρὴ εἶ' αἰδοῦν, οὐδ' ἠβαιοῖν
 15 *τοῦνεκα γάρ καὶ πότμον ἐπέπλωε, ὄφρα πύθῃαι*
πατρός, ὅπου κύθε γαῖα, καὶ ὄντινα πότμον ἐπέσπεν.
ἄλλ' ἄγε τῶν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο·

- εἶδομεν, ἤτινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθεν.
 λίσσεσθαι δέ μιν αὐτόν, ὅπως νημερτέα εἶπη·
 20 ψεύδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἴστιν.
 Τῆν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀκτίον ἤδα·
 Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσπύζομαι αὐτόν;
 οἶδέ τί πω μύθοισι πεπειρήμαι πνικνοῖσιν·
 αἰδώς δ' αὖ, τέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
 25 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
 ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ οἴω
 οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφόμεν τε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 30 καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴγνια βαῖνε θεοῖο.
 ἴξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγνοιόν τε καὶ ἔδρας.
 ἐνθ' ἄρα Νέστορ ἦστο σὺν νιάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 δαιτ' ἐντυνόμενοι, κοῖα ὤπτων, ἄλλα τ' ἐπειρον.
 οἱ δ' ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
 35 χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἐδωῖασθαι ἄνωγον.
 πρῶτος Νεστοριδῆς Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
 ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα, καὶ ἴδρυσεν παρὰ δαιτὶ,
 κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίησιν,
 πὰρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδει καὶ πατέρι ᾧ·
 40 δῶκε δ' ἄρα σπλάγγων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 χρύσειῳ δέπαι· δευδισκόμενος δὲ προσηύδα
 Παλλὰδ' Ἀθηναίην, κόρηφ' Διὸς αἰγιόχοιο
 Εὐχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἀνακτι·
 τοῦ γὰρ καὶ δαιτὸς ἠντήσατε, δευρο μολόντες.
 45 αὐτὰρ ἐπὶν σπείσης τε καὶ εὐξέαι, ἣ θέμις ἐστίν,
 δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιθέος οἴνου
 σπείσαι· ἐπεὶ καὶ τούτον οἴομαι ἀθανάτοισιν
 εὐχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέονσ' ἀνθρώποι.
 ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὀμηλικὴ δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
 50 τοῦνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἠδέος οἴνου·
 χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
 οὐνεκά οἱ προτέρῳ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
 αὐτίκα δ' εὐχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι·
 55 Κλυθι, Ποσειδάων γαίηοι, μηδὲ μεγέροισι
 ἡμῶν εἰχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
 Νέστορι μὲν πρότιστα καὶ νιάσι κῦδος ὄπαζε·
 αὐτὰρ ἐπειτ' ἄλλοισι δίδον χαρίεσσαν ἀμοιβήν·
 σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.

- 60 δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρῆξαντα γέεσθαι,
 οὐνεκα δεῦρ' ἰκόμεσθα θοῇ σὺν νῆϊ μελαίνῃ.
 Ὡς ἄρ' ἐπεὶ ἤρατο, καὶ αὐτὴ πάντα τελευτά·
 δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
 ὡς δ' αὐτῶς ἤρατο Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.
- 65 οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρῆ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαίτα,
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Γερήμεος ἱππότη Νέστωρ·
 Νῦν δὴ κάλλιον ἔστι μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
- 70 ξεινοῦς, οἵτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἰδωδῆς.
 ὦ ξεινοί, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ἔργα κέλευθα;
 ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μασιδίως ἀλάλησθε,
 οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἄλα, τοῖτ' ἀλόωνται
 ψυχὰς παρθένενοι, κακὸν ἄλλοδαποῖσι φέροντες;
- 75 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα,
 θαρσύνσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
 θῆξ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιομῆνοι οἴοιτο·
 [ἦδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.]
 Ὡ Νέστωρ Νηληιάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
- 80 εἴρεαι, ὀππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δὲ κέ τοι καταλέξω.
 ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης Ἰππονήϊον εἰλήλουθμεν·
 πρῆξις δ' ἦδ' ἰδίη, οὐ δῆμιος, ἦν ἀγορεύω.
 πατρὸς ἐμοῦ κλέος ἐνρῦ-μετέροχομαι, ἦν πον ἀκούσω,
 δῖον Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος, ὃν ποτέ φασιν
- 85 σὺν σοὶ μαρτάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
 ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
 πενθόμεθ', ἤχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῶ ὀλέθρῳ·
 κείνον δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπενθέα θῆκε Κρονίων.
 οὐ γὰρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν, ὀππόθ' ὄλωλεν·
- 90 εἶθ' ὄγ' ἐπ' ἠπειρὸν δάμη ἀνδράσι δνσμενέεσσι,
 εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιρύτης.
 τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι, αἶ κ' ἐθέλῃςθα
 κείνον λυγρὸν ὄλεθρον ἐπισπεῖν, εἴ πον ὀπωπας
 ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλον μῦθον ἀκουσας
- 95 πλαζόμενον· πέρι γὰρ μιν οἴζυρον τέκε μήτηρ.
 μηδέ τί μ' αἰδόμενος μελίσσεο, μηδ' ἐλγαιρῶν,
 ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 λίσσομαι, εἰποτέ τοί τι πατῆρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 ἦ ἔπος ἦε τι ἔργον ὑποστάς ἐξετέλεσσεν
- 100 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί·
 τῶν νῦν μοι μνήσαι, καὶ μοι νημερτῆς ἐνισπε.

- Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστορ·
 ὦ φίλ'· ἐπεὶ μ' ἐμνησας οὐζύνομος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
 δῆμῳ ἀνέτιλημεν μένος ἔσχετοί νῆες Ἀχαιῶν,
 105 ἡμῶν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
 πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ', ὅπῃ ἄρξαιεν Ἀχιλλεύς,
 ἡδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστν μέγα Πριάμοιο ἀνακτος
 μαρνάμεθ'· ἐνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσσοι ἄριστοι
 ἐνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρήϊος, ἐνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 110 ἐνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μῆστορ ἀτάλαντος·
 ἐνθα δ' ἐμὸς φίλος νῆος, ἅμα κρατερός καὶ ἀμύμων,
 Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχύς, ἡδὲ μαχητῆς -
 ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακὰ· τίς κεν ἐκείνα
 πάντα γε μυθήσαστο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
 115 οὐδ' εἰ πεντάετες γε καὶ ἐξάετες παραμύμων
 ἐξερέοις, ὅσα κείθι πάθον κακὰ δίοι Ἀχαιοί·
 πρὶν κεν ἀνηθῆις σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκοιο.
 εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
 παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
 120 ἐνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
 ἦθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐρίκα δῖος Ὀδυσσεύς
 παντοίοισι δόλοισι, πατήρ τεός· εἰ ἐτεόν γε
 κείνου ἔκγονός ἐσσι· σίβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 ἦτοι γὰρ μῦθοί γε εἰοικότες, οὐδέ κε φαιῆς
 125 ἄνδρα νεώτερον ὧδε εἰοκότα μυθήσασθαι.
 ἐνθ' ἦτοι εἴως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς
 οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐν βουλήῃ,
 ἀλλ' ἔνα θυμὸν ἔχοιτε, νόον καὶ ἐπίφροσι βουλήῃ
 φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο.
 130 αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρασαμεν αἰθήν,
 βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασεν Ἀχαιοὺς·
 καὶ τότε βῆ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδετο νόστον
 Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
 πάντες ἔσαν· τῷ σφρων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
 135 μῆνιος ἔξ ὀλοῆς Γλανκώπιδος ὄρμιόπατρης,
 ἦτ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
 τῷ δὲ καλεσσαμένῳ ἀγορῆν εἰς πάντας Ἀχαιοὺς,
 μάνη, ἄτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, εἰς ἥλιον καταδύντα -
 οἱ δ' ἦλθον οἴφω βεβαρηότες νῆες Ἀχαιῶν -
 140 μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
 ἐνθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
 νόστον μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα ῥῶτα θαλάσσης·
 οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν εἴηδανε· βούλετο γὰρ ὅα

- λαὸν ἰονκακέειν, ῥέξαι θ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
 145 ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἔξακέσαιοτο
 νήπιος, οὐδὲ τὸ ἤδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἐμελλεν.
 οὐ γάρ τ' αἰψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἰόντων.
 ὡς τῷ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένῳ ἐπέεσσιν
 ἔστασαν· οἱ δ' ἀρόρουσαν ἐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 150 ἤχη θεοσπεσίη· δίχα δέ σφισιν ἤρδανε βουλή.
 νύκτα μὲν κέσαμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἔρτυε πῆμα κακοῖο.
 ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἔλκομεν εἰς ἄλα διαν.
 κτήματά τ' ἐπιθέμεσθα, βαθυζώονους τε γυναῖκας.
 155 ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητνοντο μένοντες
 ἀνθὶ παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
 ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μῦλ' ὄκα
 ἐπλεον· ἑστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.
 εἰς Τείδον δ' ἐλθόντες, ἔρξαμεν ἰρὰ θεοῖσιν,
 160 οἴκαδε ἰήμενοι· Ζεὺς δ' οὐπω μῆδετο νόστον·
 σφέτιλος, ὅς ῥ' ἔριν ὤρσε κακὴν ἐπὶ δεῦτερον αὐτίς.
 οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφικλίσσας
 ἀμφ' Ὀδυσῆα ἀνακτα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
 αὐτίς ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
 165 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέειν, αἱ μοι ἔποντο,
 φεῖγον, ἐπεὶ γίγνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 φεῖγε δὲ Τυδείος υἱὸς Ἀρήϊος, ὤρσε δ' ἑταίρους·
 ὄψε δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος,
 ἐν Λέσβῳ δ' ἔκειεν δολιχὸν πλόον ὀρμαίνοντας·
 170 ἢ καθ' ὑπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
 νήσου ἐπὶ Ψυρῆς, αὐτὴν ἐπ' ἀριστερῷ ἔχοντες,
 ἢ ὑπὲρθε Χίοιο, παρ' ἡμετέρεττα Μίμαντα.
 ἤτεόμεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὄγ' ἡμῖν
 δεῖξε, καὶ ἠνώγει πύλαγος μέσον εἰς Εὐβοίαν
 175 τέμνειν, ὅσρα τάχιστα ὑπέκ κακότητα φύγομεν.
 ὤρτο δ' ἐπὶ λιγύς οὐρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὄκα
 ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον· εἰς δὲ Γεραιστὸν
 ἐννόηαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ τάρων
 πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πύλαγος μέγα μετρούσαντες.
 180 τέτρατον ἡμῶν ἔην, ὅτ' ἐν Ἀργεῖ νῆας εἴσας
 Τυδείδων ἑταροὶ Διομήδεος ἵπποδάμοιο
 ἔστασαν· αὐτὰρ ἐγόγε Πύλονδ' ἔγον· οὐδέ ποτ' εἰσθῆ
 οὐρος, ἐπεὶδὴ πρότα θεὸς προέηκεν ἄηραι.
 ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπενθής· οὐδέ τι οἶδα,
 185 κείνων οἱ τ' εἰσάωθεν Ἀχαιῶν, οἱ τ' ἀπόλοντο.

- Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερόμιος ἱππότα Νίστωρ·
 ὦ φίλ' ἐπεὶ μὲ ἐμνησας οἷζυτος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
 δῆμῳ ἀνέτλημεν μένος ἔσχετοί νῆες Ἀχαιῶν,
 105 ἡμεῖς ὅσα ξυν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
 πλωζόμενοι κατὰ ληϊδ', ὅπῃ ἄρξαιεν Ἀχιλλεύς,
 ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστν μέγα Πριάμοιο ἀνακτος
 μαρνάμεθ'· ἐνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσσοι ἄριστοι
 ἐνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρήϊος, ἐνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 110 ἐνθα δὲ Πάτροκλος, θεόσφι μῆστορ ἀτάλαντος·
 ἐνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός, ἅμα κρατερός καὶ ἀνύμων,
 Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχύς, ἠδὲ μαχητής -
 ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
 πάντα γε μυθήσασαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
 115 οὐδ' εἰ πεντάετες γε καὶ ἐξάετες παραμίωνων
 ἐξερέοις, ὅσα κείθι πάθον κακά διοι Ἀχαιοί·
 πρὶν κεν ἀνηθεῖς σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκοιο.
 εἰνάετες γάρ σφιν κακά ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
 παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
 120 ἐνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄτην
 ἦθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεύς
 παντοίοισι δόλοισι, πατήρ τεός· εἰ ἐτεόν γε
 κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόοντα.
 ἦτοι γὰρ μῦθοί γε εἰκότες, οὐδέ κε φαίης
 125 ἄνδρα νεώτερον ὧδε εἰκότα μυθήσασθαι.
 ἐνθ' ἦτοι εἰώς μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς
 οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δὶχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐν βουλῇ,
 ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, τόφω καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
 φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριστοι γένοιτο.
 130 ἀντάρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
 βῆμεν δ' ἐν νῆεσσι, θεὸς δ' ἐκίδασσαν Ἀχαιοὺς·
 καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ σφρασί μῆδετο τόστον
 Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδέ δίκαιοι
 πάντες ἔσαν· τῶν σφρων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
 135 μῆνιος ἔξ ὀλοῆς Γλανκώπιδος ὄβριμοπάτρης,
 ἦτ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν εἶθηκεν.
 τῶ δὲ καλεσσαμένῳ ἀγορῆν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,
 μάψ, ἀτάρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἥλιον καταδύντα -
 οἱ δ' ἦλθον οἶφω βεβαρηότες νῆες Ἀχαιῶν -
 140 μῦθον μυθεῖσθην, τοῦ εἰνεκα λαὸν ἀγχιραν.
 ἐνθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
 νόστον μνησκέσθαι ἐπ' εὐρέα ρῶτα θαλάσσης·
 οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν εἰήδανε· βούλετο γὰρ ῥα

- λαὸν ἔρκακίειν, ῥέξει δ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
 145 ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν γόλον ἐξακίσαιτο·
 νήπιος, οὐδὲ τὸ ἕδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἐμελλεν.
 οὐ γάρ τ' αἶψα θιῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἰόντων.
 ὡς τὰ μὲν γαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
 ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 150 ἤχῃ θεοσπεσίῃ· δίχα δέ σφισιν ἦρδανε βούλῃ.
 νύκτα μὲν κείσαμεν, γαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 ἀλλήλοισ· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτε πῆμα κακοῖο.
 ἤωθεν δ' οἱ μὲν νέας ἔλκομεν εἰς ἄλα διαν.
 κτηματὰ τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζῶνους τε γυναῖκας.
 155 ἤμισες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητνοντο μένοντες
 αὐθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
 ἤμισες δ' ἀναβάντες εὐαύνομεν· αἱ δὲ μάλ' ὄκα
 ἐπλεον· ἱστορέσεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.
 εἰς Τένειον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἰρὰ θεοῖσιν,
 160 οἴκαδε ἰήμενοι· Ζεὺς δ' οὐπω μῆδετο νόστον·
 σχέτιλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὄρσε κακὴν ἐπὶ δεῦτερον αὐτίς.
 οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιπέλασσας
 ἀμφ' Ὀδυσῆα ἀνακτα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
 αὐτίς ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
 165 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἱ μοι ἔποντο,
 φεύγον, ἐπεὶ γίγνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 φεύγε δὲ Τυδεΐος υἱὸς Ἀρήϊος, ὥρσε δ' ἑταίρους·
 ὄψε δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε Ξανθὸς Μενέλαος,
 ἐν Λέσβῳ δ' ἔκχευ δολιχὸν πλόον ὀρμαίνοντας·
 70 ἢ καθυπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοῖσσης,
 νήσον ἐπὶ Ψυρῆς, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
 ἢ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠμερόεντα Μίμαντα.
 ἤτιόμεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὃ γ' ἡμῖν
 δεῖξε, καὶ ἠρώγει πέλαιγος μέσον εἰς Εὐβοίαν
 175 τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπέκ κακότητα φύγοιμεν.
 ὄρτο δ' ἐπὶ λιγύς οὖρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὄκα
 ἰχθυόεντα κελυθὰ διέδραμον· εἰς δὲ Γεραιστὸν
 ἐννήγμαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
 πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαιγος μέγα μετροήσαντες.
 180 τέτρατον ἡμᾶρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἀργεῖ νῆας εἴσας
 Τυδεΐδew ἑταροὶ Διομήδεος ἵπποδάμοιο
 ἔστασαν· αὐτὰρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον· οὐδέ ποτ' ἴσθῃ
 οὖρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἄηραι.
 ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπενθής· οὐδέ τι οἶδα,
 185 κείνων οἳ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν, οἳ τ' ἀπόλοντο.

- ὄσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
 πένθομαι, ἢ θέμις ἐστί, δαίσειαι, οὐδέ σε κεύσω.
 εὐ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
 οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμον φαιδίμος υἱός·
 190 εὐ δὲ Φιλοκτῆτην, Ποιάντιον ἀγλαόν υἱόν·
 πάντας δ' Ἴδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἐταίρους,
 οἱ φύγον ἐκ πολέμου, πόπτος δέ οἱ οὔτιν' ἀπήυρα.
 Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε, νόσφιν ἔοντες,
 ὡς τ' ἦλθ', ὡς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 195 ἀλλ' ἦτοι κείνος μὲν ἐπισμυγεῶς ἀπέτισεν.
 ὡς ἀγαθόν, καὶ παῖδα καταρθιμένοιο λιπέσθαι
 ἀνδρός! ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφορῆα,
 Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 καὶ σὺ, φίλος - μάλα γάρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγα τε -
 200 ἄλκιμος ἔσο', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὐ εἴπῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 καὶ λίην κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
 οἴσουσι κλέος εὐρύ, καὶ ἔσσομένοισι πυθέσθαι.
 205 αἶ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν παραθήειν,
 τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
 οἵτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται!
 ἀλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
 πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
 210 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήσιος ἱππότα Νέστωρ·
 ὦ φίλ'· ἐπειδὴ ταυτὰ μ' ἀνέμνησας καὶ εἶπες·
 φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
 ἐν μεγάροισι, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.
 εἶπέ μοι, ἢ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέγε λαοὶ
 215 ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῆ.
 τίς δ' οἶδ', εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθὼν,
 ἢ ὄγε μόνος εἰών, ἢ καὶ συμπαυτες Ἀχαιοί;
 εἴ γάρ σ' ὡς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὡς τότ' Ὀδυσσεύς περικιήδετο κυδαλίμοιο
 220 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγ' Ἀχαιοί -
 οὐ γάρ πω ἶδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
 ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη -
 εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν, κίδοιτό τε θυμῷ,
 τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλεάθοιτο γάμοιο.
 225 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 ὦ γέρον, οὐπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι οἶω·
 λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει· οὐκ ἂν ἔμοιγε

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙΙ.

ἄπομόνη τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὡς ἐθέλουσιν.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη
 230 Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φήγεν ἔρκος ὀδόντων!
 ρεῖα θεός ἢ ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι
 βουλομένη δ' ἄν ἔγωγε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
 οἴκαδ' εἴ ἰλθίμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδέσθαι,
 ἢ ἰλθῶν ἀπολέσθαι ἰφέςτιος, ὡς Ἀγαμέμνων
 235 ὦλεθ' ὑπὲρ Αἰγίσθου δόλω καὶ ἧς ἀλόχοιο.
 ἀλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον οὐδὲ θεοὶ περ
 καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὅπποτε κεν δῆ
 Μοῖρ' ὀλοή καθέλῃσι τανηλεγίης θανάτοιο.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 240 Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, κηδόμενοι περ·
 κείνῳ δ' οὐκ ἐστὶ νόστος ἐτήτυμος, ἀλλὰ οἱ ἤδη
 φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν.
 τὴν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 Νέστορ· ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἧδὲ φρόνιν ἄλλων.
 245 τρεῖς γὰρ δὴ μὲν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·
 ὥστε μοι ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
 ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἔνισπε·
 πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 πῶν Μενέλαος ἦν; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
 250 Αἰγίσθος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω.
 ἢ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιῶν, ἀλλὰ πη ἄλλη
 πλάζει' ἐπ' ἀνθρώπους, ὃ δὲ θαρσήςσας κατέπεφνε;
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερῆσιος ἱππῶτα Νέστορ·
 255 ἦτοι μὲν τάδε κ' αὐτὸς οἶεαι, ὥσπερ ἐτύχθη.
 εἰ ζῶσιν Αἰγίσθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτεμεν
 Ἀτρεΐδης, Τροίηθεν ἰών, ξανθὸς Μενέλαος·
 τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
 ἀλλ' ἄρα τότε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν,
 260 κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκᾶς Ἄργεος· οὐδέ κέ τίς μιν
 κλαῦσεν Ἀχαιῶδων· μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
 ἡμεῖς μὲν γὰρ κείθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
 ἡμεῖθ'· ὃ δ' εὐκῆλος μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο
 πόλλ' Ἀγαμέμνονέην ἄλοχον θέλγεσθ' ἐπέεσσι.
 265 ἢ δ' ἦτοι τὸ πρῶτον μὲν ἀναίνετο ἔργον αἰεκές,
 δια Κλυταιμνήστῃ· φρεσὶ γὰρ κέκρητ' ἀγαθῆσιν·
 πᾶρ δ' αὖ ἦν καὶ αἰοιδὸς ἀνήρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης, Τροίηδε κίων, εἰρησθῆναι ἄκοιτιν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν Μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,

- 270 δὴ τότε τὸν μὲν αἰοῖδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
 κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύμα γενέσθαι·
 τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε
 πολλὰ δὲ μηρί' ἔκπε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βρομοῖς,
 πολλὰ δ' ἀγάμαι ἀνήψεν, ὑψάσματά τε χροσόν τε,
- 275 ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.
 ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν, Τροίηθεν ἰόντες,
 Ἄτρείδης καὶ ἐγώ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.
 ἀλλ' ὅτε Σούμιον ἰὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνίων,
 ἐνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλωκ
- 280 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποικόμενος κατέπεφνεν,
 πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
 νῆα κυβερνήσαι, ὅποτε σπερχοῖατ' ἄελλαι.
 ὡς ὁ μὲν ἐνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
- 285 ὄφρ' ἔταρον θιάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα περισείειν,
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κῆνος, ἰὼν ἐπὶ οἶνοπα πόντον
 ἐν νησὶ γλαφυρῆσι, Μαλειῶων ὄρος αἰπὺν
 ἔξε θεῶν· τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦεν,
- 290 κύματά τε τροφόνετα, πελώρια, ἴσα ὄρεσσιν.
 ἐνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτην ἐπέλασσεν,
 ἤχι Κύδωνες ἔναιον, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ὄρεθρα.
 ἔστι δὲ τις λισσὴ αἰπυῖά τε εἰς ἄλα πέτρῃ,
 ἰσχατῆ Γόρτυνος, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ·
- 295 ἐνθα Νότος μέγα κύμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ὤθει,
 ἐς Φαιστόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κύμ' ἀποέργει.
 αἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἦλθον, σπονδῆ δ' ἦλυξαν ὄλεθρον
 ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποῖ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
 κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κvanoπρωρείους
- 300 Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἀνέμῳς τε καὶ ὕδωρ.
 ὡς ὁ μὲν ἐνθα πολὺν βίον καὶ χροσόν ἀγείρων,
 ἦλατο ξὺν νησὶ κατ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους.
 τόφρα δὲ ταῦτ' Αἰγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά,
 κτείνας Ἀτρείδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
- 305 ἐπτάετες δ' ἤρασσε πολυχρόσιοι Μυκίης·
 τῷ δὲ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἦλυθε διὸς Ὀρέστης
 ἄψ' ἀπ' Ἀθηνίων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροσφονῆα,
 Αἰγισθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 ἦτοι ὁ τὸν κτείνας δαῖνν τάφον Ἀργείοισιν
- 310 μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάγκιδος Αἰγισθοῖο·
 ἀντήμαρ δὲ οἱ ἦλθε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,

- πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν.
καὶ σὺ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,
κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν,
315 οὕτω ὑπερφιάλους· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγωσιν
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τῆυσίην ὁδὸν εἴθης.
ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
εἰθεῖν· κείνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν
ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποτό γε θυμῷ
320 εἰθέμεν, ὅτινα πρῶτον ἀποσφῆλωσιν ἄελλαι
ἐς πύλας μέγα τοῖον· ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
αὐτότετες οἴγνευσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νῆϊ τε σῆ καὶ σοῖς ἐτάροισιν·
εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
325 πᾶρ δέ τοι νῆες ἰμοί, οἱ τοι πομπῆες ἔσονται
ἐς Λακεδαίμονα διαν, ὅτι ξανθὸς Μενέλαος.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτόν, ἵνα νημερτῆς ἐνίσπῃ·
ψευδὸς δ' οὐκ ἔρξει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
Ὡς ἔφατ'· ἥλιος δ' ἄρ' ἔδυν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
330 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλανκώπις Ἀθήνη·
ὦ γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
ἀλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσθε δὲ οἶνον,
ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
σπείσαντες, κοίτιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὄρη.
335 ἦδη γὰρ φάος οἴγεθ' ὑπὸ ζόφον· οὐδὲ ἔοικεν
δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ· τοὶ δ' ἔκλονον ἀυδησάσης.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναν,
κοῦροι δὲ κορητῆρας ἐπεστέφαντο ποτοῖο·
340 νόημασιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπέεσσιν·
γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ' ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
δὴ τότε Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδῆς
ἄμφω ἰέσθη κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαρπτόμενος ἐπέεσσιν·
Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὡς ἡμεῖς παρ' ἐμεῖο θοῆν ἐπὶ νῆα κίοιτε,
ὥστε τεν ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἢ δὲ πενιχροῦ,
ᾧ οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
350 οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς, οὔτε ξεινοῖσιν, ἐνεύδειν.
αὐτὰρ ἰμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά.
οὐ θῆν δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσεύος φίλος νῖος
νῆὸς ἐπ' ἰκρυόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἐγῶγε
ζῶω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,

- 355 ξείρους ξεινίζειν, ὅστις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικεν
 Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
 ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ αἰεὶ ἔνεται, ὅφρα κεν εὖδῃ
- 360 σοῖσιν ἐπὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 εἰμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἐτάρους, εἶπω τε ἕκαστα.
 οἷος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραιότερος εὐχομαι εἶναι·
 οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ νεώτεροι ἄνδρες ἔπονται,
 πάντες ὀμηλικήν μεγαθύμον Τηλεμάχοιο.
- 365 ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ τῆς μελαίνῃ
 νῦν· ἀτὰρ ἦ ὦθ' ἐν μετὰ Κανέκωνας μεγαθύμονος
 εἰμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφείλεται, οὔτι γέρον γε,
 οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τέδον ἵκετο δῶμα,
 πέμφοι σὺν δίφρῳ τε καὶ νιεί· δὸς δὲ οἱ ἵππους,
- 370 οἱ τοι ελαφρότατοι θείειν καὶ κέρτος ἀριστοί.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 φῆν' εἰδομένη· θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
 θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Τηλεμάχου δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
- 375 ὦ φίλος, οὐ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔσεσθαι,
 εἰ δὴ τοι νέφ' ὦδε θεοὶ πομπῆς ἔπονται.
 οὐ μὲν γάρ τις ὄδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ, κνδίστη Τριτογένεια,
 ἣ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
- 380 ἀλλά, ἀνασσ', ἴληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,
 αὐτῷ καὶ παιδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτῃ·
 σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βούρην ἦριν, εὐρυμέτωπον,
 ἀδμητήν, ἣν οὐπω ὑπὸ ζυγῶν ἤγαγεν ἀνήρ·
 τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχέυας
- 385 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 τοῖσιν δ' ἠγεμόνευε Γερήμιος ἱππότα Νέστωρ,
 νιάσι καὶ γαμβροῖσιν, εἰς πρὸς δώματα καλά.
 ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τῷ ἄνακτος,
 ἔξεῖς ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
- 390 τοῖς δ' ὁ γέρον ἐλθοῦσιν ἀνά κρητῆρα κέρασεν
 οἶνον ἠδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
 ὦϊξεν ταμίῃ, καὶ ἀπὸ κρηίδεμνον ἔλυσεν·
 τοῦ ὁ γέρον κρητῆρα κέρασσατο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 εὐχέτ' ἀποσπένδων, κοῦρη Διὸς αἰγιόχοιο.
- 395 Ἀτὰρ ἐπεὶ σπέισαν τ' ἐπιόνθ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 οἱ μὲν κακχείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος·

- τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήμιος ἱππότηα Νέστωρ,
 Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσεύος θεϊοῖο,
 τρητοῖς ἐν λεγέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδοῦπόφ·
 400 πᾶρ δ' ἄρ', εὐμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχιμον ἀνδρῶν,
 ὃς οἱ εἶ ἤϊθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
 αὐτὸς δ' αὐτε καθυῦδε μυγῶ δόμον ὑψηλοῖο·
 τῷ δ' ἄλογος δέσποινα λέχος πόρνευε καὶ ἐνήην.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 405 ὠρνυτ' ἄρ' ἐξ ἐνήρι Γερήμιος ἱππότηα Νέστωρ.
 ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἔζει ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
 οἱ οἱ ἔσαν προπύροιθε θυράων ὑψηλάων,
 λευκοί, ἀποστῖλθοντες ἀλείφατος· οἷς ἐπι μὲν πρὶν
 Νηλεὺς ἔζεσκεν, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλατος·
 410 ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμείς Ἀιδόσδε βεβήκει·
 Νέστωρ αὖ τὸτ' ἐρίζε Γερήμιος, οὔρος Ἀχαιῶν,
 σκῆπτρον ἔχων· περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο,
 ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε,
 Περσεύς τ' Ἀρήτιος τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·
 415 τοῖσι δ' ἐπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἦλυθεν ἦρας·
 πᾶρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοεικελον εἶσαν ἀγοντες.
 τοῖσι δὲ μύθων ἵοχε Γερήμιος ἱππότηα Νέστωρ·
 Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἔειδωρ,
 420 ὅφρ' ἦτοι πρώτιστα θεῶν ἰλάσομαι Ἀθήνην,
 ἢ μοι ἐναργής ἦλθε θεοῦ ἐς δῆϊτα θάλειαν.
 ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῶν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
 ἐλθῆσιν, ἐλάση δὲ βοῶν ἐπιβονκόλος ἀνήρ·
 εἰς δ' ἐπὶ Τηλεμάχον μεγαθύμον νῆα μέλαιναν
 425 πάντας ἰὼν ἐτάροισι ἀγέτω, λιπέτω δὲ δὺ οἴους·
 εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεια δεῦρο κελύεθω
 ἐλθεῖν, ὄφρα βοῶς χρυσὸν κέρασιν περιχεύη.
 οἱ δ' ἄλλοι μένει αὐτοῦ ἀολλέες· εἶπατε δ' εἴσω
 δμωῶσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
 430 ἔδρας τε ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνον· ἦλθε μὲν ἄρ' βοῶς
 ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θεῆς παρὰ νηὸς εἴσης
 Τηλεμάχον ἔταροι μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκίεϋς,
 ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊμα, πείρατα τέχνης,
 ἄκμονά τε, σφύραν τ', ἐνποίητόν τε πρῶταρχον,
 435 οἰσίντε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη,
 ἰῶν ἀντιώσσα· γέρον δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοῶς κέρασιν περιχεύεν
 ἀσκήσας, ἵν' ἀγλαῖμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.

- βοῶν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχεφρων
 440 χέριβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι
 ἦλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρη δ' ἔχεν οὐλᾶς
 ἐν καρτέφ· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
 ὄξιν ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο, βοῶν ἐπικόφων.
 Περσεύς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἰππηλάτα Νέστωρ
 445 χέριβά τ' οὐλοχύτας τε κατήροχο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 εὐχεῖ ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τριγᾶς ἐν πρὶ βάλλων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο,
 αὐτίκα Νέστορος υἱός, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
 ἦλασεν ἄγχι σιάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τείοντας
 450 ἀχνηίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἰ δ' ὀλόλυξαν
 θυγατέρες τε, ννοὶ τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
 Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέεβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
 οἱ μὲν ἐπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθοῆος εὐρυδοεῖης,
 ἔσχον· ἀτὰρ σφάζειν Πεισιστράτος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 455 τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἶμα ῥύη, λίπε δ' ὄστέα θυμός,
 αἰψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κνίσση ἐκάλυψαν,
 δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
 καὶε δ' ἐπὶ σγίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἰθόπα οἶνον
 460 λείβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγγ' ἐπάσαντο,
 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
 ὥπτων δ', ἀκροπόρους ὀβελούς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λούσεν καλὴ Πολυνύαστη,
 465 Νέστορος ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληιάδαο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ λούσεν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίω,
 ἀμφὶ δὲ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 ἐκ ῥ' ἄσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
 παρ δ' ὄγε Νέστορ ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένη λαῶν.
 470 Οἱ δ' ἐπεὶ ὥπτησαν κοῖ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
 δαίνυνθ' ἐζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροτο,
 οἶνον ἐνοικοχοεῦντες ἐνὶ χουσίοις δεπέεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 475 Παιῖδες ἐμοί, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλιτριγᾶς ἵππους
 ζεύξασθ' ὑφ' ἄρματι ἄγοντες, ἵνα πρήσσησιν ὁδοῖο.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοιτο
 καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκείας ἵππους.
 ἐν δὲ γυνὴ ταμῆι αἶτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
 480 ὄψα τε, οἶα ἔδουσι Διοτρεφῆες βασιλῆες.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙV.

ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βῆσατο δίφρον·
 πᾶρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀδελφεῶν,
 ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἠγία λάζετο χερσίν·
 μᾶστιξεν δ' ἔλααν· τῷ δ' οὐκ ἄκοιτε πετίσθη
 485 ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλον αἰπὺν πτολίεθρον·
 οἱ δὲ παρημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγναιί·
 ἐς Φηρὰς δ' ἵκοιτο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 νείος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 490 ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πᾶρ ξείνια θῆκεν.
 Ἕμος δ' ἠργένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 ἵππους τε ζευγνύει, ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβασαν·
 [ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδοῦπον·]
 μᾶστιξεν δ' ἔλααν, τῷ δ' οὐκ ἄκοιτε πετίσθη.
 495 ἔξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα
 ἦρον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκίεες ἵπποι.
 δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγναιί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ.

Menelaus nuptias filiorum celebrat, quum ad aulam ejus accedunt Telemachus et Pisistratus quibus liberaliter hospitio invitatis, epulis apponuntur (1-67). Cum his super omnem sermonem confert Menelaus, non sine blanda mentione Ulyssis, quum statim detegit filium, quem et Helena intrans agnoscit (68-154). Mox viri desiderio affectis omnibus lacrimas oboriuntur; sed earum remedium affert Helena, quum cum Menelao ad somnum usque temporis apud Ilium acti et virtutum Ulyssis memoriam repetit (155-305). Postero die calamitatem domus suae querenti Telemacho, et patris fortunam percontanti, narrat Menelaus de erroribus suis, et quid ipsi responderit Aegyptius Proteus de casibus redeuntium Achivorum, nominatim Ajacis Locrensis et Agamemnonis, atque de Ulyssis in insula Calypso commoratione; denique adolescenti, ut longius Sparte maneat, rogato munera hospitum promittit (306-619). Interea proci, ut Telemachi abitum comperunt, de insidiis revertenti locandis consilia agitant, quum Medon excepta aperit Penelope, adhuc ignarus perditionis (620-714). Afflicta hoc nuntio regina lamentatur; dein precata Minervam, divino somnio confirmatur per quietem noctis ejus, qua delecti procorum in Asteridem insulam navigant, ut caedis consilium exsequantur (715-847).

Τὰ ἐν Λακεδαιμόνι.

Οἱ δ' ἔξον κοίλην Λακεδαιμόνα κητέεσαν·
 πρὸς δ' ἄρα δωματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 τὸν δ' εὖρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔγχευ
 νείος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύνητος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
 5 τὴν μὲν Ἀχιλλῆος φηξήνορος νιῖ πέμπεν·

- ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
 δωσέμεται· τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
 τὴν ἄρ' ὄγ' ἐνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι
 Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτόν, οἷσιν ἄγρασσαν
 10 νιεί δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κόουρη,
 ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερός Μεγαπέθης
 ἐκ δούλης· Ἐλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον,
 ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐγένετο παῖδ' ἑρατεινῆν,
 Ἐρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσείης Ἀφροδίτης.
- 15 [Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑπερφερῆς μέγα δῶμα
 γειτορες ἧδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
 τερόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός,
 φορμίζων· δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτούς,
 μολπῆς ἐξάρογτος, ἐδίνεον κατὰ μέσσον.]
- 20 Τῷ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτῷ τε καὶ ἵππῳ,
 Τηλέμαχος θ' ἦρωσ καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
 στησαν· ὁ δὲ προμολῶν ἰδετο κρείων Ἔτεωνεύς,
 ὄτρηρός τεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 βῆ δ' ἦμεν ἀγγελίων διὰ δώματα ποιμένη λαῶν,
 25 ἀγχῶν δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ξεῖνο δὴ τίτε τῶδε, Διοτρεφεῖς ὦ Μενέλαε,
 ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μέγαλοιο εἵκτον.
 ἀλλ' εἶπ', εἴ σφωῖν καταλύσομεν ὠκείας ἵππους,
 ἢ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.
- 30 Τὸν δὲ μὲν ὀχθήσας προσέφη Ξανθὸς Μενέλαος·
 οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοίδη Ἔτεωνεῦ,
 τὸ πρὶν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε, πάϊς ὥς, νήπια βάζεις.
 ἢ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήϊα πολλὰ φραγόντε
 ἄλλων ἀνθρώπων, δευρ' ἰκόμεθ' - αἶ κέ ποθι Ζεὺς
 35 ἐξοπίσω περ πᾶνση οὐζύος! ἀλλὰ λυ' ἵππους
 ξείνων, εἰς δ' αὐτούς προιέρω ἄγε θοινηθῆναι.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
 ὄτρηρούς τεράποντας αἶμ' ἐσπέσθαι εἰσὶ αὐτῶν.
 οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγῶν ἰδρωόντας·
 40 καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἵππεισι κάρησιν,
 πᾶρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀτὰ δὲ κρὶ λευκὸν ἔμιξαν·
 ἄρματα δ' ἐκλίναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
 αὐτούς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
 θαύμαζον κατὰ δῶμα Διοτρεφεῖος βασιλῆος.
- 45 ὄστε γὰρ ἥλιον αἰγλή πέλεν ἦε σελήνης,
 δῶμα καθ' ὑπερφερῆς Μενελάου κυδαλίμοιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,

- ἴς δ' ἄσαμίνθους βάντες ἐνξέστας λούσαντο.
 τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαί λούσαν, καὶ χρίσαν ἑλαίῳ,
 50 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
 ἔς ῥα θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
 χερσὶ βα δ' ἀμφίπολος προχῶφ' ἐπέχευε φέρονσα
 καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυροῖοιο λέβητος,
 νήρασθαι· παρὰ δὲ ξεστήν' ἐτάνυσσε τρώπιζαν.
 55 σίτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρονσα,
 εἰδῶτα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 [δαιτρός δὲ κριῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
 παντοίων· παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.]
 τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 60 Σίτον θ' ἄπτεσθον, καὶ χαίρετον! ἀντάρ' ἔπειτα
 δείπνον πασσαμένῳ εἰρησόμεθ', οὔτινίς ἔστον
 ἀνδρῶν· οὐ γάρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκῆων,
 ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἔστέ Διοτρεφείων βασιλῆων
 σκηπτούχων· ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιοῦνδε τέκοιεν.
 65 Ὡς φάτο· καὶ σφιν νῶτα βοῆς παρὰ πῖονα θῆκεν
 ὄπ' ἐν χερσὶν ἑλῶν, τὰ ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,
 70 ἄγχι σχῶν κεφαλῆν, ἵνα μὴ πενθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
 Φράζεο, Νέστορίδη, τῷ ἔμῳ κεχαρισμένε θυμῷ,
 χαλκοῦ τε στεροπῆν καὶ δῶματα ἠχῆντα,
 χρυσοῦ τ' ἠλέκτρον τε καὶ ἀργύρον ἠδ' ἐλέφαντος.
 Ζηρός που τοιῆδε γ' Ὀλυμπίου ἐνδοθεν ἀνλή.
 75 ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά! σέβας μ' ἔχει εἰσορόοντα.
 Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ζύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
 καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζητὶ βροτῶν οὐκ ἂν τις ἐρίξοι·
 ἀθάνατοι γὰρ τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν·
 80 ἀνδρῶν δ' ἢ κέν τις μοι ἐρίσσειται, ἦε καὶ οὐκί,
 κτήμασιν. ἦ γὰρ πολλὰ πιδῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
 ἠγαγόμην ἐν νησί, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον·
 Κύπρον, Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς,
 Αἰθιοπίας θ' ἰκόμην, καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβόνες,
 85 καὶ Αἰθῦν, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κέρασι τελέθουσιν.
 τρεῖς γὰρ τίκει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
 ἐνθα μὲν οὔτε ἀναξ' ἐπιδευής, οὔτε τι ποιμήν,
 τυροῦ καὶ κριῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος
 ἀλλ' αἰὲ παρέχουσιν ἐπηεταγόν γάλα θῆσθαι.

- καί κέ οἱ Ἀργεῖ γάσσα πόλιν, καί δώματ' ἔτενξα,
 175 ἔξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καί τέκεϊ φῶ,
 καί πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἔξαλιπάξας,
 αἱ περιναϊεῖάουσι, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῶ.
 καί κε θάμ' ἐνθάδ' εἶοντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
 ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένο τε,
 180 πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλιαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
 ἀλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν ἀγᾶσσεσθαι θεὸς αὐτός,
 ὃς κείνον δύστηνον ἀνόστιμον ὄλον ἔθηκεν.
 Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἕμερον ὄρσε γόοιο.
 κλαῖε μὲν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 185 κλαῖε δὲ Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
 οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρῦτο ἔχεν ὅσσε.
 μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 τὸν ὃ' Ἡῶς ἔκτεινε φαινήης ἀγλαῶς υἱός·
 τοῦ ὄγ' ἐπιμνησθεῖς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
 190 Ἀτρεΐδη, περὶ μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
 Νέστορ, φάσθ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο.
 [οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρείοιμεν.]
 καὶ νῦν, εἴ τί πον ἔστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
 τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ Ἡῶς
 195 ἔσσεται ἠριγένεια· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
 κλαίειν, ὃς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπη.
 τοῦτό νυ καὶ γέρας ὄλον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν,
 κείρασθαι τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρον παρειῶν
 καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, αὐτὶ κάκιστος
 200 Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἔγωγε
 ἦντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντιλόχου, περὶ μὲν θείειν ταχύν, ἠδὲ μαχητήν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
 ὦ φίλ'· ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνήρ
 205 εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέστερος εἴη-
 τοῖον γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις·
 ῥεῖα δ' ἀρήνωτος γόνος ἀνέρος, ὅτε Κρονίων
 ὄλβον ἐπικλώσει γαμέοντι τέ γεινομένῳ τε,
 ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἡμάτα πάντα,
 210 αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκόμεν ἐν μεγάροισιν,
 υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους·
 ἡμεῖς δὲ κλανθμόν μὲν εἰσόμεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη·
 δόρπον δ' ἔξαυτίς μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
 χενάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
 215 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοί, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.

- ὧς ἔφατ'· Ἀσφαλίῳν δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
 ὄτρυνός τεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 Ἔνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγανῖα·
 220 αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἐνθις ἐπίνον,
 νηπειθές τ' ἀχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.
 ὃς τὸ καταβροῦζειεν, ἐπὴν κρητῆρι μίγειν,
 οὐ κεν ἐφημέριός γε βάλῃσι κατὰ δάκρυον παρειῶν,
 οὐδ' εἰ οἱ κατατεθνηαῖη μήτηρ τε πατήρ τε,
 225 οὐδ' εἰ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον νῖον
 χαλκῷ δηϊόφεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώτο.
 τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
 ἰσθλά, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρην, Θῶνος παρὰκοιτις,
 Αἰγυπτίη· τῇ πλεῖστα φέροι ζεῖδωρος ἄρουρα
 230 φάρμακα, πολλὰ μὲν ἰσθλά μειγμένα, πολλὰ δὲ λυγρὰ·
 ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
 ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ὃ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἶνοχοῆσαι,
 ἕξαντις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 235 Ἀτρεΐδη Μενέλαε Διοτρεφέε, ἦδὲ καὶ οἷδε
 ἀνδρῶν ἰσθλῶν παῖδες - ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλω
 Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε δίδοι· δύναται γὰρ ἅπαντα -
 ἦτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισιν,
 καὶ μύθοις τέρεσθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.
 240 πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μνηθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 ὅσσοι Ὀδυσσεύος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι·
 ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη κυρτερός ἀτήρ·
 δῆμω ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
 αὐτόν μιν πληγῆσιν ἀεικελίησι δαμάσσαις,
 245 σπεῖρα καὶ ἄμφ' ὄμοισι βαλῶν, οἰκῆν ἑοικώς,
 ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πόλιν εὐρύαγχιαν·
 ἄλλω δ' αὐτόν φωτὶ κατακρύπτων ἦϊσκεν,
 δέκτη, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 τῷ ἰκελὸς κατέδου Τρώων πόλιν. οἱ δ' ἀβάκησαν
 250 πάντες· ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀγέγνων τοῖον ἴοντα,
 καὶ μιν ἀνηρώτων· ὃ δὲ κερδοσύνη ἀλείπειν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼ λόεον καὶ χρίον ἐλαίῳ,
 ἄμφι δὲ εἴματα ἔσσα, καὶ ὄμοσα καρτερόν ὄρκον,
 μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
 255 πρὶν γε τὸν εἰς νῆός τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
 καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταυαῆκεί χαλκῷ,

- ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
 ἐνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκνον· αὐτὰρ ἕμῳ κῆρ
 260 χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο γέσθαι
 ἄψ' οἰκόνδ'· ἀτιν δὲ μετέστερον, ἦν Ἀφροδίτη
 δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κείσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
 παιδῶν τ' ἐμῆν νοσφισσαμένην, θάλαμόν τε πόσιν τε,
 οὗ τευ δεινόμενον, οὐτ' ἄρ' φρένας, οὔτε τι εἶδος.
 265 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 καὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες,
 ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλὴν τε νόον τε
 ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
 ἀλλ' οὐπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 270 οἷον Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ.
 οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερός ἀνήρ
 ἵππῳ ἐν ξεστῷ, ἢ ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.
 ἦλθες ἔπειτα σὺ κείσε· κελυσίμεναι δέ σ' ἔμελλεν
 275 δαίμων, ὃς Τρώεσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
 καὶ τοι Διήφοβος θεοείκελος ἔσπετ' ἰούσῃ,
 τρεῖς δὲ περιστείξας κοῖλον λόγον ἀμφαφύωσα,
 ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
 πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
 280 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἡμενοὶ ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
 νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὀρηχθέντε
 ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἐνδοθεν αἰψ' ὑπακοῦσαι·
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
 285 [ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν νῆες Ἀχαιῶν·
 Ἄντικλος δὲ σέγ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
 ἠθέλεν· ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάλιστα χερσὶ πίεζεν
 νωλεμείως κρατερῆσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιοὺς·
 τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.]
 290 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤνδα·
 Ἄτρεϊδίη Μενέλαε Διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 ἄλγιον· οὐ γάρ οἱ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
 οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρὴ ἐνδοθεν ἦεν.
 ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη
 295 ὑπνοῦ ὑπο γλυκερῷ ταρπόμεθα κοιμηθέντες.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀργεῖη δ' Ἑλένη δμῶψι κέλευσεν
 δέμνι ὑπ' αἰθούσῃ θήμεναι, καὶ ὀήγεα καλὰ
 πορφύρε' ἐμβαλεῖν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 χλαίνας τ' ἐνθήμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔσασθαι.

- 300 αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
 δέμνια δὲ στόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κήρυξ.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμον ἀντόθι κοιμήσαντο,
 Τηλέμαχος δ' ἦρωσ καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
 Ἀτρεΐδης δὲ καθεῖθε μυχῷ δόμον ὑψηλοῖο,
- 305 παρ' δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δία γυναικῶν.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 ὄροντι ἄρ' ἕξ ἐνὶ ἤφρι βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 εἴματα ἐσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυ θεί' ὤμοι,
 ποσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλά πέδιλα·
- 310 βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θεῶν ἐναλίγκιος ἀντην,
 Τηλέμαχον δὲ παρίζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τίπτε δέ σε χρεῖα δευρὸ ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἦρωσ,
 εἰς Λακεδαιμόνι διαν, ἐπ' εὐρεῖα νῶτα θαλάσσης;
 δῆμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.
- 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤνθα·
 Ἀτρεΐδη Μενέλαε Διοτρεφές, ὄραμε λαῶν,
 ἦλνθον, εἰ τινά μοι κληιδόνα πατρός ἐνίσποις.
 ἐσθίεται μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα·
 δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἶτε μοι αἰεὶ
- 320 μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς,
 μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 τοῦνεκα τὴν τὰ σά γούναθ' ἰκάνομαι, αἰ κ' ἐθέληςθα
 κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἰ που ὀπωπας
 ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μύθον ἄκουσας
- 325 πλαζομένον· περὶ γάρ μιν οἴζυρον τέκε μήτηρ.
 μηδέ τί μ' αἰδόμενος μελίσσειο, μηδ' ἐλεαίρων,
 ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 λίσσομαι, εἴποτέ τοι τί πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 ἢ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστάς ἐξετέλεσσεν
- 330 δῆμόν ἐνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί·
 τῶν τῶν μοι μνήσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
 Τὸν δὲ μὲγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
 ὦ πόποι! ἢ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν ἐνῆ
 ἤθελον ἐνήθηται, ἀνάγκιδες αὐτοὶ ἔοντες.
- 335 ὡς δ' ὀπότε ἐν ξυλόφῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 νεβρὸν κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνούς,
 κτημὸν ἐξερέησι καὶ ἀγκία ποιήεντα
 βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα εἶν εἰσῆλυθεν ἐνήν,
 ἀμφοτέρωσι δὲ τοῖσιν ἀεικία πότμον ἐφήκεν·
- 340 ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικία πότμον ἐφήσει.
 αἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλωνί

- τοῖος εἶὼν, οἷός ποτ' ἐνκτιμένη ἐνὶ Λεῖβορ
 ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
 καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεγάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
 345 τοῖος εἶὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 πάντες κ' ὠκύνμοροι τε γενοίετο πικρόγαμοί τε.
 ταῦτα δ', ἃ μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσασαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
 ἄλλα παρέξ ἔποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
 ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἶπε γέρον ἄλιος νημερτής,
 350 τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρήνῳ ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
 Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
 ἔσχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τελεέσσας ἐκατόμβας.
 [οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμῆσθαι ἐφετμῶν.]
 νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστη ἐνὶ πόντῳ,
 355 Αἰγύπτῳ προπάρουθε - Φάρον δέ ἐ κικλήσκουσιν -
 τόσσον ἄνευθ', ὅσον τε πανημερὴ γλαφυρὴ νῆς
 ἦενσεν, ἢ λιγύς οὖρος ἐπιπνεύσῃσιν ὀπισθεν·
 ἐν δὲ λιμῆν εὐορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας εἰσας
 ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
 360 ἐνθα μ' εἰκόσιν ἤματ' ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὖροι
 πνεύοντες φαίνονθ' ἄλμιαίεσ, οἳ ῥά τε νηῶν
 πομπῆες γίγνονται ἐπ' εὐρέα ρῶτα θαλάσσης.
 καὶ νῦν κεν ἦῖα πάντα κατέφθιτο καὶ μὲν ἄνδρῶν,
 εἰ μή τις με θεῶν ὀλοφύρατο, καὶ μ' ἐσάωσεν,
 365 Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ, ἄλιος γέροντος,
 Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστα γε θυμὸν ὄρινα
 ἦ μ' οἴφ' εὐρόντι συνήντητο νόσφιν ἐταίρων.
 αἰεὶ γάρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυόσασκον
 γυαμπτοῖς ἀγλίστροισιν· εἶφιρε δὲ γαστέρα λιμός.
 370 ἦ δ' ἐμεῦ ἄγχι στάσα, ἔπος φάτο, φώνησέν τε·
 Νῆπιός εἰς, φ' ξεῖνε, λίην τόσον, ἢ ἐ χαλίφρων·
 ἢ ἐ κῶν μεθίεις, καὶ τέρεται ἄλγεα πάσχων,
 ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νῆσῳ ἐρύκειαι, οὐδέ τι τέκμων
 εὐρέμεται δύνασαι, μινύθει δὲ τοι ἦτορ ἐταίρων·
 375 Ὡς ἔφατ'· αὐτὸρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 ἐκ μὲν τοι ἐρέω, ἦ τις σὺ πέρ εἰσι θεῶν,
 ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν κατερίκομαι, ἀλλὰ νῦν μέλλω
 ἀθανάτους ἀλιεῖσθαι, οἳ οὐρανὸν ἐνρὸν ἔχουσιν.
 ἀλλὰ σὺ πέρ μοι εἰπέ - θεοὶ δὲ τε πάντα ἴσασιν·
 380 ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελύθον,
 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἔφαμην· ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεῶν
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

- πωλείται τις δειρο γέρον ἄλιος ημερτής,
 385 ἀθάνατος Πρωτεύς Αἰγύπτιος, ὅστε θαλάσσης
 πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδυώς·
 τόδε τ' ἐμὸν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκίσθαι.
 τὸν γ' εἴ πως σὺ δύναιο λογησάμενος λελαβίσθαι,
 ὅς κεν τοι εἴπῃσι ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
 390 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα·
 καὶ δὲ κέ τοι εἴπῃσι, Διοτρεφές, αἴ κ' ἐθελήσῃθα,
 ὅπτι τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται,
 οἰχομένοιο σίθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 395 ἀντὶ νῦν φράζην σὺ λόγον θεῖοιο γέροντος,
 μή πως με προιδῶν ἤε προδαίεις ἀλεθταί·
 ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρῶ δαμῆναι.
 Ὡς ἐφίμην· ἠ δ' ἀντίκ' ἀμειβετο δῖα θεάων·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, ξείνε, μῖλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 400 ἦμος δ' ἥλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
 τῆμος ἄρ' ἐξ ἄλός εἰσι γέρον ἄλιος ημερτής,
 πνοιῇ ὑπο Ζεφύροιο, μελαίην φρικὴν καλυφθεῖς·
 ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμάται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·
 ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι τέποδες καλῆς Ἀλοσύνης
 405 ἀθροῖαι εὐδουσι, πολίης ἄλός ἐξαναδῦσαι,
 πικρὸν ἀποπνεῖουσαι ἄλός πολυβενθέος ὕδμην.
 ἐνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα, αἴμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
 εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἐταίρους
 τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐσσύμβυσιν ἀριστοί.
 410 πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος.
 φάκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν·
 αὐτὰρ ἐπὶν πάσας πεμπύσσειται ἠδὲ ἰδηταί,
 λέξεται ἐν μέσσησι, νομὲν ὡς ποίεσι μῆλων.
 τὸν μὲν ἐπὶν δὴ πρῶτα κατεννηθέντα ἰδησθε,
 415 καὶ τότε ἔπειθ' ὑμῖν μελέτω κάρτος τε βίη τε·
 αὐθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἄλῶν·
 πάντα δὲ γιγνώμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαίαν
 ἐρπετὰ γίγνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαῖς πῦρ·
 ἡμεῖς δ' ἄστεμφέως ἐγέμεν, μᾶλλον τε πᾶζειν
 420 ἀλλ' ὅτε κεν δῆ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
 τοῖος ἰών, οἷον κε κατεννηθέντα ἰδησθε,
 καὶ τότε δὴ σθένει τε βίης, λύσαι τε γέροντα,
 ἦρος· εἴρεσθαι δέ, θεῶν ὅστις σε χαλέπτει,
 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα.
 425 Ὡς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κρυμμένοτα.

- αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἕστασαν ἐν φαρμάθοισιν,
 ἦϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 δόρυπον θ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
 430 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥήγμινι θαλάσσης.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 ἦϊα, πολλὰ θεοὺς γουνοῦμενος· αὐτὰρ ἐταίρους
 τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
 435 Τόφρα δ' ἄρ' ἤγ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
 τέσσαρα φωκῶων ἐκ πόντον δέρματ' ἐνεικεν·
 πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρι.
 εὐνάς δ' ἐν φαρμάθοισι διαγλάψασ' ἀλίησιν,
 ἦστο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
 440 ἐξείης δ' εὐνήσε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάστω.
 κῆϊθι δὴ αἰνότητος λόγος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
 φωκῶων ἀλιотреφέων ὀλοώτατος ὀδμή.
 τίς γάρ κ' εἰναλίω παρὰ κήτει κοιμηθεῖη;
 ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
 445 ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἐκάστω θῆκε φέρονσα,
 ἠδὲν μάλα πνειόνουσαν, ὄλεσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
 πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ·
 φῶκαι δ' ἐξ ἀλὸς ἤλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
 ἐξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥήγμινι θαλάσσης.
 450 ἔνδιος δ' ὁ γέρον ἤλθ' ἐξ ἀλός, εὔρε δὲ φώκας
 ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
 ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 ᾠίσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
 ἡμεῖς δὲ ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ'· ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 455 βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρον δολίης ἐπελήθετο τέχνης·
 ἀλλ' ἦτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠγγένειος,
 αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πόρδαλις ἠδὲ μέγας σῶς·
 γίνετο δ' ἕγρον ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
 ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
 460 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάξ' ὁ γέρον, ὀλοφῶϊα εἰδώς,
 καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
 Τίς νύ τοι, Ἀτρέος υἱέ, θεῶν συμφράσατο βουλᾶς,
 ὅφρα μ' ἔλοις ἄεκοντα λοχησάμενος; τίος σε χροί;
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένος προσέειπον·
 465 οἶσθα, γέρον - τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις;
 ὡς δὴ δὴθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμων
 εὐρέμεται δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἐνδοθεν ἦτορ.

- ἀλλὰ σὺ πέρ μοι εἶπέ - θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν -
 ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάσῃ καὶ ἔδῃσῃ κελεύθου,
 470 τόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς εἶπ' αὖτις· ὁ δὲ μ' ἀντίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 ἀλλὰ μάλ' ὠφελ्लες Διὶ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
 ῥέξας ἱερά κἀλ' ἀναβαινόμεν, ὄφρα τάχιστα
 σὴν εἰς πατρίδ' ἴκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 475 οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν εἰς πατρίδα γαίαν,
 πρὶν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτῳ, Διίπετιός ποταμοῖο,
 ἀντίς ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱεράς ἑκατόμβας
 ἀθάνατοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσιν·
 480 καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἦν σὺ μενοινᾷς.
 Ὡς εἶπ' αὖτις· ἀντάρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 οὐνεκά μ' ἀντίς ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
 Αἰγυπτὸνδ' ἵεσθαι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλήν τε.
 ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἔπεσσαν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 485 Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
 οὓς Νέστορ καὶ ἐγὼ λίπομεν, Τροίηθεν ἴοντες,
 ἧέ τις ὦλετ' ὀλέθρῳ ἀδενκείῃ ἢς ἐπὶ νῆος,
 490 ἢε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 Ὡς εἶπ' αὖτις· ὁ δὲ μ' ἀντίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἀτρείδη, τί με ταῦτα διεύρεαι; οὐδέ τί σε χρῆ
 ἴδμεναι, οὐδέ δαῖναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι
 δὴν ἀκλαντον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθῃαι.
 495 πολλοὶ μὲν γάρ τῶνγε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
 ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῶνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
 εἰς δ' ἔτι που ζῶος κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχρητέμοισιν.
 500 Γυρῆσιν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσεν,
 πέτρῃσιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης·
 καὶ νῦν κεν ἐκφυγε Κίρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
 εἰ μὴ ὑπερφιάλον ἔπος ἐκβαλε, καὶ μὲγ' ἀάσθη·
 φῆ ὅ' ἀέκητι θεῶν φηγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
 505 τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλινεν ἀνδήςσατος·
 ἀντίκ' ἔπειτα τρίμαναν ἔλδον χερσὶ στιβαρῆσιν,
 ἤλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
 καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μείνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπυσε ποντῷ,
 τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μὲγ' ἀάσθη·

- 510 τὸκ δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
[ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλοιεν, ἐπεὶ πίνεν ἄλυτρον ἕδωρ.]
σοὺς δέ που ἔκρυψε Κῆρας ἀδελφεός, ἰδ' ὑπάλυξεν,
ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
515 ἔξεσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θυέλλα
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρον, μεγάλα στενάχοντα,
ἀγροῦ ἐπ' ἰσχατιῆν· ὅθι δώματα ναῖε Θυεστῆς
τὸ πρῖν, ἀτὰρ τότε ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείθεν ἐφραίνετο νόστος ἀπήμων,
520 ἄψ δὲ θεοὶ οἶτρον στρέψουσιν, καὶ οἰκαδ' ἴκοντο·
ἦτοι ὁ μὲν χυῖων ἐπιβήσοτο πατριδος αἰης,
καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατριδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
διάκρυα θερμὰ χέοντι, ἐπεὶ ὑσπασίως ἴδε γαῖαν.
τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπός, ὃν ἦα καθῆϊσεν
525 Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθόν,
χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὄγ' εἰς ἐναντιόν,
μὴ ἔλαθοι παριών, μνήσαστο δὲ θυόριδος ἀλκῆς.
βῆ δ' ἦμεν ἀγγελίων πρὸς δώματα ποιμένα λαῶν.
αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
530 κρινάμενος κατὰ δῆμον εἰκόσι φῶτας ἀρίστους,
εἶσε λόγον, ἐτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πέρεσθαι.
αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
τὸν δ' οὐκ εἶδοτ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφρεν
535 δευτήρισσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτῃν.
οὐδέ τις Ἀτρεΐδew ἐτάρων λίπεθ', οἳ οἱ ἔποττο,
οὐδέ τις Αἴγισθον· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
κλαῖον δ' ἐν φαρμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
540 ἦθελ' ἔτι ζῶειν, καὶ ὄρῃν φάος ἡλίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλιθόμενός τ' ἐκορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρον ἄλιος νημερτής·
Μηκέτι, Ἀτρεΐος υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὔτω
κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δῆμον· ἀλλὰ τάχιστα
545 πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατριδα γαῖαν ἴκηαι.
ἦ γάρ μιν ζῶόν γε κιχῆσαι, ἢ κεν Ὀρέστῃς
κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δὲ κεν τάφρον ἀντιβολήσῃς.
Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοι κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ
αὐτὺς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀγχνύμενῳ περ, ἰάνθη·
550 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΓ

- ὅστις ἐτι ζωὸς καταρύνεται εὐρεῖ ποτε γ
 [ἢ θανάτῳ· ἐθίλω δέ, καὶ ἀγνύμενός περ, ἀκούσαι.]
 Ὡς ἔφαθην· ὁ δὲ μὲν αὐτὶκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν
- 555 νῖος Λαίρτρω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ γαίῳν·
 τὸν δ' ἴδον ἐν νῆσφ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυπσοῦς, ἣ μιν ἀναγκη
 ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαίᾳς ἰκίσθαι·
 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήροετμοι καὶ ἑταῖροι,
- 560 οἳ κέν μιν πέμπουεν ἐπ' εὐρέα ρῶτα θαλάσσης.
 σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, Διοτρεφὲς ὦ Μετέλαε,
 Ἄργει ἐν ἵπποβότῳ θανάειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
 ἀλλὰ σ' εἰς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
 ἀθάνατοι πέμπουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς·
- 565 τῆπερ ῥήϊστη βιοτῆ πέλει ἀνθρώποισιν·
 οὐ νικητός, οὐτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς, οὔτε ποτ' ὄμβρος,
 ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λυγρηνειοτάς ἀήτας
 Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναπύχειν ἀνθρώπους,
 οὔνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἔσσι.
- 570 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πότοντο ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 ἦια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
 δόρπον θ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἄμβροσίη νύξ·
- 575 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 ἦμος δ' ἤριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα διὰν,
 ἐν δ' ἴστονς τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηυσὶν εἴσης·
 ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
- 580 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἅλα τύπτον ἱερεμῶϊς.
 ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτουιο, Δυπέτειος ποταμοῖο,
 στήσα νείας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἐκατόμβας.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπασσα θεῶν χόλον αἰὲν ἰόντων,
 χεῦν Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἶη.
- 585 ταῦτα τελευτήσας νόμην· δίδοσαν δέ μοι οὔρον
 ἀθάνατοι, τοί μ' ὄκα φίλην εἰς πατρίδ' ἔπεμψαν.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἑμοῖσιν,
 ὄφρα κεν ἐνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γενηται
 καὶ τότε σ' εὐ πέμπω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
- 590 τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον εὐξοον· αὐτὰρ ἔπιτα
 δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
 ἀθανάτοις, ἱμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος παπυνμένος ἀντίον ἤδα·

- Ἀτρεΐδῃ, μὴ δὴ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρκε.
 595 καὶ γὰρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοίγ' ἀνεχοίμην
 ἤμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος, οὐδέ τοκήων-
 αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσι τε σοῖσιν ἀκούων
 τέρπομαι - ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
 ἐν Πύλῳ ἡγαθέῃ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἔρκεεις.
 600 δῶρον δ' ὅ,τι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω·
 ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοι ἀντὶ
 ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίσιον ἀνάσσεις
 εὐρέος, ὃ ἐνὶ μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,
 πυροὶ τε ζεαὶ τ' ἠδ' εὐρουφνές κρι λευκόν.
 605 ἐν δ' Ἰθάκῃ οὐτ' ἄρ' δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι λειμῶν
 αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποβότιο.
 οὐ γὰρ τις νήσων ἱππήλατος, οὐδ' εὐλείμων,
 αἰθ' ἀλλ' κεκλίεται· Ἰθάκῃ δέ τε καὶ περὶ πασέων.
 Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος.
 610 χειρὶ τε μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Αἴματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἱ ἄγορεύεις·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γὰρ.
 δῶρον δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
 δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν.
 615 δῶσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
 ἔστιν ἅπας, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκραάantai·
 ἔργον δ' Ἡφαίστιο· πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἦρωσ.
 Σιδονίῳ βασιλεὺς, ὃθ' εὖρος δόμος ἀμφικάλυπεν
 κεισέ με νοστήσαντα· τειν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
 620 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 δαιτυμόνες δ' εἰς δώματ' ἴσαν θεῖον βασιλῆος.
 οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐνήγορα οἶνον·
 σῖτον δὲ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπεμπον.
 ὡς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
 625 Μνηστήρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἴεντες,
 ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
 Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος Θεοειδῆς,
 ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί.
 630 τοῖς δ' υἱὸς Φρονόιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν,
 Ἀντίροον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
 Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἧε καὶ οὐκί,
 ὅπποτε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἡμαθόετος·
 νῆά μοι οἴγετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς,
 635 Ἥλιδ' εἰς εὐνήχορον διαβήμεναι, ἐνθα μοι ἵπποι,

- δαΐδεικε θήλαιαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
 ἀδμήτες· τῶν κέν τι' ἔλασσάμενος δαμασσαίμην.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔβαστο
 εἰς Πύλον οἴχεσθαι Νηληϊῶν, ἀλλὰ πού αὐτοῦ
 640 ἀγρῶν ἢ μήλοισι παρέμμεναι, ἢ ἐσβώτῃ.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 νημερτές μοι ἐπίσπε, πότ' ἄχετο, καὶ τίνας αὐτῷ
 κοῦροι ἔποντ' ; Ἰθάκης ἑξαίρετοι, ἢ εἰοὶ αὐτοῦ
 645 θῆτές τε δμῶές τε ; δύναίτ' οὐ καὶ τὸ τελέσσαι !
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ
 ἢ σε βίη ἀέκοτος ἀπήυρα νῆα μέλαιναν,
 ἢ ἐκὼν οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθηρ ;
 Τὸν δ' υἱὸς Φρονόιο Νοήμων ἀντίον ἤδα·
 αὐτὸς ἐκὼν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
 650 ὄππότε ἀνὴρ τοιοῦτος, ἔχων μελεδήματα θυμῷ,
 αἰτίῃ ; χαλεπὸν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
 κοῦροι δ' , οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας,
 οἳ οἱ ἔποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
 Μέντορα, ἢ ἐθεόν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐφίκει.
 655 ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα διὸν
 χθιζὸν ὑπιοῖον· τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλονδε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
 τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
 μνηστῆρες δ' ἄμυδις κάθισαν, καὶ παύσαν ἀέθλων.
 660 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός,
 ἀχνύμενος· μέγας δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
 πῖμπλαντ', ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἔκτην·
 Ὡ πόποι ! ἢ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
 Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 665 ἐκ τόσων δ' ἀέκητι νέος παῖς οἴχεται αὐτως,
 νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμιον ἀρίστους.
 ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἳ αὐτῷ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φντεῦσαι.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοῖην καὶ εἰκοσ' ἐταίρους,
 670 ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχῆσομαι ἠδὲ φυλάξω
 ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης·
 ὡς ἂν ἐπισμυγερός ναυτίλλεται εἰνεκα πατρός.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήγεον, ἠδ' ἐκέλευον·
 ἀντίκ' ἐπειτ' ἀνστάτες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
 675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπνοστος
 μύθων, οὐς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμενον·
 κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μένδων, ὃς ἐπέθυετο βουλάς,

- ἀλλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἐνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
 βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελόπειῃ·
 680 τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντια προσηύδα Πηνελόπεια·
 Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγανοί;
 ἢ εἰπέμεναι δμῶσιν Ὀδυσσεύος θεϊοιο,
 ἔργων πάσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
 μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὀμιλήσαντες,
 685 ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν!
 οἱ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλόν,
 κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
 ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἰόντες,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
 690 οὔτε τινα ῥέξας ἑξαΐσιον, οὔτε τι εἰπὼν
 ἐν δῆμῳ; ἢ τ' ἐστὶ δίκη θεῶν βασιλῶν,
 ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίῃ.
 κείνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει·
 ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
 695 φαίνεται, οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' ἐνεργέων.
 Τὴν δ' αὐτὴ προσεΐπε Μῆδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 αἶ γὰρ δὴ, βασιλεια, τόδε πλείστον κακὸν εἶη!
 ἀλλὰ πολὺ μείζον τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
 μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
 700 Τηλέμαχον μεμιάσει κατακτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ,
 οἴκαδε νισσόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
 εἰς Πύλον ἠγαθήην ἢ δ' εἰς Λακεδαιμόνα διαν.
 Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λῦτο γούρατα καὶ φίλον ἦτορ
 δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὅσσε
 705 δακρυόφι πλησθεν, θαλερῆ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
 ὄψε δὲ δὴ μιν ἔπεσσι ἀμειβομένη προσεΐπεν·
 Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι παῖς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεῶ
 νῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἰθ' ἀλὸς ἵπποι
 ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὴν ἐφ' ἠγρήν.
 710 ἢ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;
 Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μῆδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 οὐκ οἶδ', εἰ τίς μιν θεὸς ὥρροεν, ἢ καὶ αὐτοῦ
 θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν εἰς Πύλον, ὅφρα πύθηται
 πατρὸς ἐοῦ ἢ νόστον, ἢ ὄντινα πότμον ἐπέσπεν.
 715 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσσεύος.
 τὴν δ' ἄρος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
 δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων·
 ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἴξε πολυκμήτον θαλάμοιο,
 οἴκτ' ὀλοφρομένη· περὶ δὲ δμῶαί μινύριζον

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙV.

- 720 πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί.
 τῆς δ' ἀδινὸν γούωσα μετήυδα Πηνελόπεια·
 Κλῦτε, φίλαι· περὶ γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγ' ἔδωκεν
 ἐκ πασέων, ὅσαι μοι ὁμοῦ τράφευ ἠδ' ἐγένοντο·
 ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπόλεσα θυμολέοντα,
- 725 παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Λαυαοῖσιν·
 [ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μῖσον Ἄργος·]
 σὺν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι
 ἀκλῆα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὄρηθηθέντος ἄκουσα.
 σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἐκάσθη
 ἐκ λεγέων μ' ἀνεγείραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῶν,
 ὅπποτ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλῃν ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 εἰ γὰρ ἐγὼ πνυθόμην ταύτην ὄδον ὀρμαίνοντα,
 τῶν κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο·
 ἢ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
- 735 ἀλλὰ τις ὄτρηρῶς Δολίον καλέσειε γέροντα,
 δμῶ' ἐμόν, ὃν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιοῦσθ,
 καὶ μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον· ὄφρα τάχιστα
 Λαέρτη τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ·
 εἰ δὴ πού τινα κείνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφίνας,
- 740 ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμῦασιν
 ὃν καὶ Ὀδυσσεὺς φθίσει γόνον ἀντιθέοιο.
 Τῆν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
 τίμαρ φιλῆ, σὺ μὲν ἄρ με κατακτάνε νηλεῖ χαλκῶ,
 ἢ ἔα ἐν μεγάρω· μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.
- 745 ἦδ' ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ, ὅσ' ἐκέλευεν,
 σίτον καὶ μέθυ ἠδύ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὄρκον,
 μὴ πρὶν σοι ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι,
 ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀμφορομηθέντος ἀκοῦσαι·
 ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῖα κελὸν ἰάπτῃς.
- 750 ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ' εἴμαθ' ἔλοῦσα,
 εἰς ὑπερῶ' ἀναβάσασιν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 εὐχέ' Ἀθηναίῃ, κόρη Διὸς αἰγιόχοιο·
 ἢ γὰρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σάωσαι.
 μηδε γέροντα κάκον κεκακωμένον· οὐ γὰρ οἶω
- 755 πάγγυ θεοῖς μακάρεσσι γοῆν' Ἀρκεσιδάδο
 ἔχθεσθ'· ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσειται, ὅς κεν ἔχησιν
 δώματά θ' ὑπερερφεῖα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.
 Ὡς φάτο· τῆς δ' εὐνήσε γόον, σχέθε δ' ὅσσε γόοιο
 ἢ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ' εἴμαθ' ἔλοῦσα,
 760 εἰς ὑπερῶ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 ἐν δ' ἔθεε' οὐλοχύντας κενέφ, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνη·

- Κλυθί μιν, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀργυρώνη!
 εἰποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς
 ἢ βροῦς ἢ οἶος κατὰ πύονα μηρί' ἔκην,
 765 τῶν νῦν μοι μῆσαι, καί μοι φίλον νῆα σώωσον·
 μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηγορέοντας.
 Ὡς εἰποῦσ' ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλενεν ἄρῃς.
 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιοέντα·
 ὠδὲ δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορέοντων·
 770 Ἥ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμηστή βασιλεια
 ἀρτύνει· οὐδέ τι οἶδεν, ὃ οἱ φόνος νῦ' τέτυκται.
 Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
 775 πάντας ὁμῶς, μή ποῦ τις ἐπαγγείλησι καὶ εἴσω.
 ἀλλ' ἄγε, σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
 μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐκρίνατ' εἰκόσι φῶτας ἀρίστους·
 βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα θοῆν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 780 νῆα μὲν οὖν πύμπρωτον ἄλως βένθοςδε ἔρυσσαν·
 ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νῆϊ μελαίνῃ,
 ἤρτυναντο δ' ἔρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν·
 [πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν·]
 τεύχεα δέ σφ' ἤνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 785 ἦροῦ δ' ἐν νοτίῳ τήγῃ ὤρμισαν, ἐν δ' ἔβαν ἀντοί·
 ἐνθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθεῖν.
 Ἥ δ' ὑπερωῖφ' ἀνθι περίφρων Πηνελόπεια
 κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτήτος,
 ὀρμαίνουσ', εἴ οἱ θάνατον φύγοι νῖος ἀμύμων,
 790 ἢ ὄγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
 ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ,
 δείσις, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἀγῶσιν·
 τόσσα μιν ὀρμαίνουσαν ἐπίλυθε τῆδ' ἄντρος ὕπνος·
 εὐδὲ δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄφρα πάντα.
 795 Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 εἰδῶλον ποίησε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί,
 Ἴφθίμη, κόρη μεγάλητορος Ἰκαρίοιο,
 τὴν Εὐμήλος ὄπαιε, Φερῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων·
 πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θεῖοιο,
 800 εἴως Πηνελόπειαν ὀδερρομένην, γοῶσαν,
 παύσειε κλανθμοῖο, γοοῖό τε δακρυρόεντος.
 εἰς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληίδος ἱμάτια,

- στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἔνδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιμημένη ἦτορ;
 805 οὐ μὲν σ' οὐδὲ ἔωσι θεοὶ ῥεῖα ζῶοντες
 κλαίειν, οὐδ' ἀκάχησθαι· ἐπεὶ ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστιν
 σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
 ἦδ' ἄν μάλα κνώσσοις ἐν ὄνειρείῃσι πύλῃσιν·
 810 Τίπτε, κασιγνήτη, δεῖρ' ἤλυθες; οὔτι πάρος γε
 πωλέ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα καίεις·
 καί με κέλειαι παύσασθαι οἴζυός ἦδ' ὀδυνάων
 πολλέων, αἷ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 815 παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Λαθαοῖσιν.
 [ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὴν καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.]
 τῶν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπι-νήος,
 νῆπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδώς, οὔτ' ἀγοράων.
 τοῦ δ' ἔγω καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἤπερ ἐκείνον
 820 τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δεΐδια, μήτι πάθησιν,
 ἢ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἴν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ.
 δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
 ἰέμενοι κτείνειν, πρὶν πατρίδα γαίαν ἰκέσθαι.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδωλον ἄμαυρον
 825 θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δεΐδιδι λίην.
 τοίη γάρ οἱ πομπὸς αἶ' ἔσπεται, ἦντε καὶ ἄλλοι
 ἄνδρες ἠρήσαντο παρεστώμενοι· δύναται γάρ-
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἑλεαίρει·
 ἢ τῶν με προέηκε, τείν τάδε μνηθῆσασθαι.
 830 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια
 εἰ μὲν δὴ θεὸς ἔσσι, θεοῖό τε ἐκλνες ἀνδῆς,
 εἰ δ', ἄγε μοι καὶ κείνον οἴζυρόν κατάλεξον,
 εἶπον ἔτι ζῶει καὶ ὄρεα φάος ἡελίοιο,
 ἢ ἦδη τέθνηκε, καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν.
 835 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδωλον ἄμαυρον·
 οὐ μὲν τοι κείνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
 ζῶει ὄγ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
 Ὡς εἰπόν, σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
 εἰς πνοῖας ἀνέμων· ἢ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσεν
 840 κόρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
 ὥς οἱ ἑναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῶ.
 Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.

- οἴκαδε νισσόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκοὴν
 20 εἰς Πύλον ἠγαθέην ἠδ' εἰς Λακεδαίμονα διαν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 τέκνον ἰμὸτ', ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἔρκος ὀδόντων!
 οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῆ,
 ὡς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθὼν;
 25 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμπρον ἐπισταμένως - δύνασαι γὰρ -
 ὡς κε μᾶλ' ἀσκηθῆς ἢν πατρίδα γαῖαν ἴκηται,
 μνηστῆρες δ' ἐν νῆϊ παλιμπετεῖς ἀποιέωνται.
 Ἡ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, νιὸν φίλον, ἀντίον ἦδα·
 Ἑρμεία· σὺ γὰρ αὐτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι·
 30 Νύμφη εὐπλοκάμω εἰπεῖν νημερτέα βουλήν,
 τόστον Ὀδυσσεῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νήηται.
 οὔτε θεῶν πομπῆ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 ἀλλ' ὄγ' ἐπὶ σχεδῆς πολυδέσμον πῆματα πάσχων
 ἡματί κ' εἰκοστῶ Σχερίην ἐρίβωλον ἴκοιτο,
 35 Φαιήκων εἰς γαῖαν, οἱ ἀρχίθεοι γεγάσιν·
 οἳ κέν μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὦς, τιμήσουσιν,
 πέμπουσι δ' ἐν νῆϊ φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν,
 χαλκόν τε χουρόν τε ἄλις ἐσθῆτά τε δόντες,
 πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 40 εἶπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
 ὦς γὰρ οἱ μοῦρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδεῖν, καὶ ἰκῆσθαι
 οἶκον εἰς ὑπόροφον καὶ εἶν εἰς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε δῆϊκτορος Ἀργεϊφόντης·
 ἀντίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 45 ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρῆν,
 ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 εἶλετο δὲ ῥάβδον, τῆτ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
 ὧν ἐθέλει, τὸν δ' αὐτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
 τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργεϊφόντης.
 50 Πιερίην δ' ἐπιβάς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντω·
 σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῆμα, λάρω ὄρνιθι εἰκώς,
 ὅς τε κατὰ δεινὸν κόλπον ἀλὸς ἀτρυγέτιο
 ἰχθύς ἀγρώσσων, πνικινὰ πτερὰ δεύεται ἄλμη·
 τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὄχρησάτο κύμασιν Ἑρμῆς.
 55 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' εὐῶσαν,
 ἐνθ' ἐκ πόντον βῆς ἰοειδέος ἠπειρόνδε,
 ἦεν, ὄφρα μέγα σπέος ἴκετο, τῷ ἐνὶ Νύμφη
 ναῖεν εὐπλόκαμος· τὴν δ' ἐνδοθὶ τέτμεν εὐῶσαν.
 πῆρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμῇ
 60 κέδρου τ' εὐκαέτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει,

- δαιομέναν· ἢ δ' ἔνδον αἰδιόδιονσ' ὅπι καλῆ,
 ἰστόν ἐπιτομένην, χρυσεὴν κερκιδ' ὕφαιεν.
 ὕλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα,
 κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος,
 65 ἔνθα δὲ τ' ὄριθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
 σκῶπες τ' ἰρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορᾶ· αἰ
 εἰνάλαι, τῆσιντε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
 ἦδ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπέιους γλαφυροῖο
 ἡμερὶς ἠβώωσα, τεθῆλει δὲ σταφυλῆσιν·
 70 κρηναὶ δ' ἐξείης πύσυχες ῥέον ὕδατι λευκῶ,
 πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναί ἀλλυδίς ἄλλη.
 ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴον ἠδὲ σελίνου
 θήλειον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
 θήσασατο ἰδῶν, καὶ τερφθεῖη φρεσὶν ἦσιν.
 75 ἔνθα σιάς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
 ἀντάρ ἐπειδὴ πάντα εἶψ' θήσασατο θυμῶ,
 ἀντίκ' ἄρ' εἰς εὐρὸν σπέος ἦλυθεν· οὐδέ μιν ἄρτην
 ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψώ, διὰ θεάων·
 οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
 80 ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναιεί·
 οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσεῖα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
 ἀλλ' ὄγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος περ,
 δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέθων,
 πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον δευκέσκετο, δάκρυα λείβων.
 85 Ἐρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, διὰ θεάων,
 ἐν θρόνῳ ἰδρῦσασα φαιειῶ, σιγαλόεντι·
 Τίπτε μοι, Ἐρμεία χρυσόόρουπι, εἰλήλονθας,
 αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίξεις.
 αὔδα ὅ,τι φρονεῖς· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
 90 εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
 [ἀλλ' ἔπεο προτέρω, ἵνα τοι παρ' ξείνια θείω.]
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
 ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
 ἀντάρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.
 95 ἀντάρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἔδωδῆ,
 καὶ τότε δὴ μιν ἐπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Εἰρωτᾶς μ' ἐλθόντα, θεά, θεόν· ἀντάρ ἐγὼ τοι
 νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλευε γάρ.
 Ζεὺς ἐμὴν ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
 100 τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ
 ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἶτε θεοῖσιν
 ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ V.

- ἀλλὰ μάλ' οὕτως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὔθ' ἀλιῶσαι.
- 105 φησί τοι ἄνδρα παρῆναι διζυρώτατον ἄλλων
 τῶν ἀνδρῶν, οἱ ἄστυ πύρι Πριάμοιο μάχοντο
 εἰνάετες, δεκάτη δὲ πόλιν πέσαντες ἔβησαν
 οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτογτο,
 ἣ σφι ἐπῶρσ' ἀνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρᾶ.
- 110 [ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
 τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασσεν.]
 τὸν γὰρ οἱ τῆδ' αἴσα φίλων ἀποπόσφιν ὀλέσθαι,
 ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους· ἔ' ἰδεῖν, καὶ ἰκίεσθαι
- 115 οἴκον ἐς ὑπόροφον καὶ ἔην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψώ, δια θεῶων,
 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Σχέτλιοι ἔστε, θεοί, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων!
 οἴτε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εἰνάξεσθαι
- 120 ἀμφαδίην, ἣν τίς τε φίλον ποιήσῃ ἀκοίτην.
 ὥς μὲν, ὅτ' Ὀρείων ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ρεῖα ζῶντες,
 ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἀγῆ
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιομένη κατέπεφνε.
- 125 ὥς δ' ὀπότε Ἰασίῳ ἐνπλόκαμος Δημήτηρ,
 ᾗ θυμῷ εἴζασα, μίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 ρειῶ ἐν τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἀπυστος
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ
 ὥς δ' αὖ τῶν μοι ἀγᾶσθε, θεοί, βροτὸν ἄνδρα παρῆναι.
- 130 τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
 οἶον, ἐπεὶ οἱ νῆα θοῆν ἀργῆτι κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλασας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 [ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
 τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασσεν.]
- 135 τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἧδὲ ἔφρασκον
 θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἦματα πάντα.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὕτως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὔθ' ἀλιῶσαι·
 ἐξέφτω, εἰ μιν κείνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
- 140 πόντον ἐπ' ἀτρούγετον· πέμψω δὲ μιν οὔπη ἔγωγα.
 οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρητμοι καὶ ἑταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἐπ' εὐρέα τῶτα θαλάσσης.
 ἀντάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
 ὥς κα μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκῆται.

- 145 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
 οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζω μῆνιν,
 μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
 ἣ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια Νύμφη
- 150 ἦϊ', ἐπειδὴ Ζηῆτος ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
 τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὔρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
 διακροόσιν τερσοντο· κατεΐβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
 τόστον ὄδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἦνδανε Νύμφη.
 ἀλλ' ἦτοι νύκτας μὲν ἰάνεσκεν καὶ ἀνάγκη
- 155 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
 ἦματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
 [δάκρουσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θνητὸν ἐρέχθων,]
 πόντον ἐπ' ἀτρίγετον δερκίσκετο, δάκρυα λείβων.
 ἀρχοῦ δ' ἰσταμένη προσεφώνεε δια θεάων·
- 160 Κάμμορε, μή μοι εἴ' ἐνθάδ' ὄδυρεο, μηδέ τοι αἰὼν
 φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
 ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακροῦ ταμῶν, ἀρμόζωο χαλκῶ
 εὐρείαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
 ὑποῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
- 165 ἀντάρ ἐγὼ σίτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
 ἐνθήσω μενοικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
 εἴματα τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
 ὅς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκῃαι,
 αἷ κε θεοὶ γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσιν,
- 170 οἳ μιν φέρτεροὶ εἰσι νοῆσαι τε κηναί τε.
 Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἄλλο τι δὴ σύ, θεά, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπήν,
 ἣ με κέλειαι σχεδίην περάειν μέγα λαΐτμα θαλάσσης,
- 175 δεινὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες εἴσῃαι
 ἀκνήθοροι περὶοσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὐρῳ.
 οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδῖης ἐπιβαίην,
 εἰ μή μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
- 180 Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ Καλυπώ, δια θεάων,
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἥ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσοὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς!
 οἶον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορευσοῖαι!
 ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὸς ὑπερθεν,
- 185 καὶ τὸ κατεβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος
 ὄρκος δεινότητός τε πέλῃ μακάρεσσι θεοῖσιν.

- μήτι σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 ἀλλὰ τὰ μὲν νοῖόν καὶ φράσσομαι, ἄσ' ἂν ἐμοὶ περ
 αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρεῖόν τόσον ἴκοι.
- 190 καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναΐσιμος, οὐδὲ μοι αὐτῇ
 θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο διὰ θεῶων
 καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
 Ἴξον δὲ σπείους γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
- 195 καὶ ῥ' ὁ μὲν ἐνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου, ἐνθεν ἀνέστη
 Ἑρμείας· Νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἰδωδῆν,
 ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσι.
 αὐτῇ δ' ἀντίον Ἴξεν Ὀδυσσεύος θεῖοιο·
 τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμῶαί καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
- 200 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἔδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
 τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Καλυπτώ, διὰ θεῶων·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὕτω δὴ οἰκόνοε φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν
- 205 αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἵεσθαι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης!
 εἶγε μὲν εἰδείης σῆσι φρεσίν, ὅσσα τοι αἶσα
 κηδὲ ἀναπλήσῃ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκεῖσθαι,
 ἐνθάδε κ' αὐθι μένων παρ' ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις
 ἀθάνατός τ' εἴης· ἡμιοῦμένος περ ἰδέσθαι
- 210 σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν εἶλδαι ἤματα πάντα.
 οὐ μὲν θῆν κείνης γε χερείων εὐχομαι εἶναι,
 οὐ δέμας, οὐδὲ φηῖν· ἐπεὶ οὐπὼς οὐδὲ ἔοικεν
 θνητῆς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
- 215 πότνια θεά, μή μοι τόδε χῶεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
 πάντα μάλ', οὐνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
 εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ' εἴσαντα ἰδέσθαι·
 ἢ μὲν γὰρ βροτὸς ἐστὶ, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρωσ.
 ἀλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω καὶ εἶλδομαι ἤματα πάντα
- 220 οἶκαδὲ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδέσθαι.
 εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴκοι πόντον,
 τλήσομαι, ἐν στήθεσσι ἔχων ταλαπενθία θυμῶν·
 ἔδη γὰρ μάλα πόλλ' ἐπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα
 κίμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
- 225 Ὡς ἔφατ'· ἥλιος δ' ἄρ' ἔδου, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν·
 ἐλθόντες δ' ἄρα τώγε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
 τερπίσθην φιλότῃτι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

- αὐτίχ' ὁ μὲν χλαϊνάν τε χιτῶνά τε ἔννυι Ὀδυσσεύς·
 230 αὐτὴ δ' ἀργυρεον φάρος μέγα ἔννυτο Νύμφη,
 λεπτόν και χαρίεν, περὶ δὲ ζώνη βάλει ἱξυῖ
 καλήν, χρυσεῖην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
 και τότε Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι υἷδετο πομπήν.
 δῶκε μὲν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν,
 235 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμίνον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 στειλειὸν περικαλλὲς ἐλαῖνον, εὖ ἔναρηρός·
 δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον εὐζῶον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
 νήσου ἐπ' ἔσχατις, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 κλήθρη τ' αἰγιερός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
 240 ἀνα πάλαι, περὶ κηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 ἦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψῶ, δῖα θεάων.
 Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δούρα· θοῶς δὲ οἱ ἦντο ἔργον.
 εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
 245 ξέσσε δ' ἐπισταμένους, και ἐπὶ στάθμην ἴθνηεν.
 τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψῶ, δῖα θεάων·
 τέτρηγεν δ' ἄρα πάντα, και ἤρμωσεν ἀλλήλοισιν·
 γόμφοισιν δ' ἄρα τήγχε και ἄρμονίησιν ἄρρηεν.
 ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνῶσεται ἀνήρ
 250 φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
 τόσσον ἐπ' εὐρείαν σχεδὴν ποιήσασ' Ὀδυσσεύς.
 ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρῶν θαμέσι σταμίνεσσι,
 ποίει· αὐτὰρ μακρῆσιν ἐπηγκενίδεσσι τελέντα.
 ἐν δ' ἰστόν ποίει και ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
 255 πρὸς δ' ἄρα, πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνει.
 φράζε δὲ μιν ῥίπεσσι διαμπερές οἰανύνησιν,
 κύματος εἴλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχέυατο ὕλην.
 τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψῶ, δῖα θεάων,
 ἰστία ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεγνήσατο και τά.
 260 ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
 μογλοῖσιν δ' ἄρα τήγχε κατεΐρυσεν εἰς ἄλα δῖαν.
 Τέτρατον ἡμᾶρ ἔην, και τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
 τῷ δ' ἄρα πέμπτη πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψῶ,
 εἰματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, και λούσασα.
 265 ἐν δὲ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλατος οἴνιοιο
 τὸν ἔτερον, ἔτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ και ἦια
 κωρῦκον· ἐν δὲ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά·
 οὐρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
 ἠθόσυνος δ' οὐρῶν πέτασ' ἰστία δῖος Ὀδυσσεύς.
 ὑτὰρ ὁ πηδάλῳ ἰθύνετο τεγνηέντως,

- ἤμετος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,
 Πηλιάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὄψε δύνοντα Βοώτην,
 Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπὶ κλησὶν καλέουσι,
 ἣτ' αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὠρίωνα δοκεύει,
 275 οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
 τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψώ, δια θεῶων,
 ποτιπορευνέμεται ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
 ἐπτά δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἤματα ποτιπορευέων,
 ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεντα
 280 γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἀγχιστον πέλεν αὐτῷ·
 εἶσατο δ', ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
 Τὸν δ' ἐξ Αἰθιοπῶν ἀνῶν κρείων Ἐροσίχθων
 τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὄρεων ἶδεν· εἶσατο γὰρ οἱ
 πόντον ἐπιπλώων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 285 κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὄν μνήσατο θυμόν·
 Ὡ πόποι, ἣ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
 ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμῆο μετ' Αἰθιοπέσσιιν ἐόντος·
 καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἐνθα οἱ αἶσα
 ἐκφυγείν μέγα πῦρρα οὐζύος, ἣ μιν ἰκάνει·
 290 ἀλλ' ἐτι μὲν μιν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος.
 Ὡς εἰπὼν, συναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
 χερσὶ τρίαίην ἐλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
 παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
 γαίαν ὀμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 295 σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαίης,
 καὶ Βορέης αἰθρογενέτης, μέγα κύμα κυλίνδων.
 καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λῆτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·
 Ὡ μοι ἐγὼ δειλός! τί νύ μοι μήκιστα γένηται!
 300 δεῖδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτεῖα εἶπεν,
 ἣ μ' εἶπατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαίαν ἰκέσθαι,
 ἀλγὲ ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 οἷοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὸν
 Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἀέλλαι
 305 παντοίων ἀνέμων! νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 τρισμακάρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἱ τότε ὄλοντο
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
 ὡς δὴ ἐγὼ ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 ἤματι τῷ, ὅτε μοι πλείστοι χαλκήρεα δοῦρα
 310 Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλείῳτι θανόντι.
 τῷ κ' ἔλαγον κτερέων, καὶ μὲν κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
 νῦν δὲ με λευγαλίῳ θανάτῳ εἴμαρτο ἀλώνα.

- αὐτίγ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσσεύς·
 230 αὐτὴ δ' ἀργυροῖον φᾶρος μέγα ἔννυτο Νύμφη,
 λεπτόν και χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἱξυῖ
 καλήν, χρυσοῖον· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλυπτρῆν·
 καὶ τότε Ὀδυσσεῖ μεγαλήτορι κήδετο πομπήν.
 δῶκε μὲν οἱ πέλκεν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν,
 235 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 στειλειὸν περικαλλές ἐλαῖνον, εὖ ἐναρηρός·
 δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον εὐξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
 νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 κλήθρη τ' αἰγυροῦ τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
 240 αὐὰ πάλαι, περὶ κηλα, τὰ οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 ἢ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψώ, δία θεάων.
 Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θεῶς δέ οἱ ἦντο ἔργον.
 εἴκοσι δ' ἐκβαλε πάντα, πελέκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
 245 ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθνηεν.
 τόφρα δ' ἔνευε τέρετρα Καλυψώ, δία θεάων·
 τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἤρμοσεν ἀλλήλοισιν·
 γόμφοισιν δ' ἄρα τήγχε καὶ ἀρμονίῃσιν ἄρρηεν.
 ὅσσοι τῖς τ' ἔδαφος νηὸς τορνῶσεται ἀνήρ
 250 φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
 τόσσοι ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσασ' Ὀδυσσεύς.
 ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὸν θαμῖσι σταμίνεσσι,
 ποιεῖ· αὐτὰρ μακρῆσιν ἐπηγκενίδεσσι τελευτά.
 ἐν δ' ἰστόν ποιεῖ καὶ ἐπὶ κριον ἄρμενον αὐτῷ·
 255 πρὸς δ' ἄρα, πηδάλιον ποιήσατο, ὅφρ' ἰθύνοι.
 φράζε δέ μιν ῥίπεσι διαμπερὲς οἰανίησιν,
 κύματος εἴλαρ ἔμην· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
 τόφρα δὲ φάρε ἔνευε Καλυψώ, δία θεάων,
 ἰστία ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεγνήσατο καὶ τὰ.
 260 ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
 μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήγχε κατεῖρυσεν εἰς ἅλα διαν.
 Τέτρατον ἡμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
 τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπτ' ἀπὸ νήσου δία Καλυψώ,
 εἵματα τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
 265 ἐν δὲ οἱ ἄσκον ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
 τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦμα
 κορούκῳ· ἐν δὲ οἱ ὄψα τίθει μενοεικία πολλά·
 οὔρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
 γηθόσυνος δ' οὔρω πέτας ἰστία διὸς Ὀδυσσεύς.
 270 αὐτὰρ ὁ πηδάλιφ ἰθύνετο τεγνηέντως,

- ἤμετος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
 Πηλιάδας τ' ἐσορῶντι καὶ οὐπὲ δύοντα Βοώτην,
 Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
 ἧτ' αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὀρίωνα δοκεῖναι,
 275 οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοιστρῶν Ὠκεανοῖο.
 τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψώ, δια θεῶων,
 πομποπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
 ἐπιτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἡμᾶτα πομποπορευέων,
 ὀκτωκαιδεκάτη δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεντα
 280 γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῶ·
 εἶσατο δ', ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
 Τὸν δ' ἐξ Αἰθιοπίων ἀνίων κρείων Ἐροσίχθων
 τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὄρεων ἴδεν· εἶσατο γὰρ οἱ
 πόντον ἐπιπλώων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 285 κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὄν μνηθήσατο θυμόν·
 "ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
 ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιοπίεσσιν ἐόντος·
 καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἐνθα οἱ αἶσα
 ἐκφυγῆεν μέγα πείραρ ὀϊζύος, ἦ μιν ἰκάνει·
 290 ἀλλ' ἔτι μὲν μὴν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος.
 "Ὡς εἰπὼν, συναγεγ νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
 χερσὶ τρίαιναν ἐλών· πάσας δ' ὀρόθυνην ἄλλας
 παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυπεν
 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὄρωρει δ' οὐρανόθεν νύξ,
 295 σὺν δ' Ἐυρὸς τε Νότος τ' ἐπέσε, Ζέφυρός τε δυσαῆς,
 καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῆμα κυλίνδων.
 καὶ τότε Ὀδυσσεύς λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·
 "ὦ μοι ἐγὼ δειλός! τί νῦ μοι μήκιστα γένηται!
 300 δεῖδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
 ἦ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκῆσθαι,
 ἀλλ' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 οἷοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὴν
 Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄλλαι
 305 παντοίων ἀνέμων! νῦν μοι σὺς αἰπὺς ὀλεθρός.
 τρισμάκμαρες Λατασοὶ καὶ τετρακίς, οἱ τότε ὄλοντο
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
 ὡς δὴ ἐγὼ γ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπῆν
 ἡματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
 310 Τρῶες ἐπέρρηψαν περὶ Πηλεΐωνι θανόντι.
 τῷ κ' ἐλαχον κτερέων, καὶ μὲν κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
 νῦν δὲ με λυγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἄλῳναι.

- Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῆμα κατ' ἄκρης,
 δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν.
- 315 τῆλε δ' ἀπὸ σχεδῆς αὐτὸς πέσε· πηδάλιον δὲ
 ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δὲ οἱ ἴστον ἔαξεν
 δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα.
 τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντιν.
 τὸν δ' αἶψ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἰδυνάσθη
- 320 αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὀρμῆς.
 εἴματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε διὰ Καλυψῶ.
 ὄψε δὲ δῆ ῥ' ἀνέδν, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην
 πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
 ἀλλ' οὐδ' ὡς σχεδῆς ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
- 325 ἀλλὰ μεθορηθεὶς ἐνὶ κύμασιν, ἐλάβει' αὐτῆς·
 ἐν μέσση δὲ κάθιζε, τέλος θανάτου ἀλειψίων.
 τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῆμα κατὰ ῥόον ἐνθα καὶ ἐνθα.
 ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας
 αἴμ πεδίον, πνικταὶ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχοντα·
- 330 ὡς τὴν αἴμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἐνθα καὶ ἐνθα·
 ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορρῆ προβάλεσκε φέρεσθαι,
 ἄλλοτε δ' αὐτ' Εὐρὸς Ζεφύρω εἴξασκε διώκειν.
 Τὸν δὲ ἶδεν Κάδμων θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνώ,
 Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς ἀνδρῆσσαι,
- 335 νῦν δ' ἀλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.
 ἣ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα·
 [αἰθνήν δ' εἰκνῖα, ποτῆ ἀνεδύσατο λίμνης.]
 ἴξε δ' ἐπὶ σχεδῆς πολυδέσμων, εἶπε τε μῦθον·
 Κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐροσίχθων
- 340 ὠδύσαστ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φντεῦει·
 οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει, μάλα περ μενεαίνων.
 ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·
 εἴματα ταῦτ' ἀποδύς, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
 κάλλιπ'· ἀτὰρ χεῖρεσσιν νέων, ἐπιμαίεο νόστον
- 345 γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
 τῆ δέ, τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι
 ἄμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι
 ἀντάρ ἐπὶν χεῖρεσσιν ἐφάρφαι ἠπείροιο, -
 ἄψ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,
- 350 πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν·
 αὐτῆ δ' ἄψ εἰς πόντον ἰδύσατο κυμαίνοντα,
 αἰθνήν εἰκνῖα· μέλαν δέ ἐ κῆμα κάλυπεν.
 ἀντάρ ὁ μερμήριζε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ V.

- 365 ἐχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεραλήτορα θυμόν·
 ὦ μοι ἐγὼ, μή τις μοι ὑφαίνησιν δόλον αὐτὰ
 ἐθανάτωσιν, ὅτε με σχεδὶν ἀποβῆται ἀνώγει.
 ἀλλὰ μάλ' οὐπω πείσομ'· ἐπεὶ ἐκάς ὀφθαλμοῖσιν
 γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
 360 ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον·
 ὄφρ' ἂν μὲν κεν δοῦρατ' ἐν ἀρμονίῃσιν ἀρήρη,
 τόφρ' αὐτοῦ μενέω, καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
 αὐτὰρ ἐπὶν δὴ μοι σχεδὶν διὰ κύμα τινάξῃ,
 νήσομ'· ἐπεὶ οὐ μὲν τι πάρα προσηῶσαι ἄμεινον.
 365 Ἔως ὁ ταυθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ὄρσε δ' ἐπὶ μέγα κύμα Ποσειδάων ἐροσίχθων,
 δεινὸν ἔ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
 ὡς δ' ἄνεμος ζαῆς ἦϊων θημῶνα τινάξει
 καρφαλίωσιν, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη.
 370 ὡς τῆς δοῦρατα μακρὰ διεσκέδασ', αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἄμφ' ἐπὶ δοῦρατι βᾶϊνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων·
 εἴματα δ' ἐξάπεδυνε, τὰ οἱ πόρε διὰ Καλυψῶ.
 ἀντίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέροιο τάνυσσεν·
 αὐτὸς δὲ πρηγῆς ἀλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
 375 σπῆγμέναι μεμαῶς. ἴδε δὲ κρείων Ἐροσίχθων,
 κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μνηθήσατο θυμόν·
 Οὐτῶ πῦν κακὰ πολλὰ παθῶν ἄλωα κατὰ πόντον,
 εἰσόκεν ἀνθρώποισι Διοτρεφέεσσι μιγείης·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
 380 Ὡς ἄρα φωνήσας ἴμασεν καλλίτριχας ἵππους·
 ἵκετο δ' εἰς Αἰγύς, ὅθι οἱ κλυτὰ δῶματ' ἔασιν.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διός, ἀλλ' ἐνόησεν·
 ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
 παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
 385 ὄρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
 ἔως ὄγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
 Διογενῆς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.
 Ἐνθα δύο νύκτας, δύο τ' ἡμέματα, κύματι πηγῶ
 πλάζετο· πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον.
 390 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ ὤπλόκαμος τέλεσ' ἦώς,
 καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἱπαίσατο, ἠδὲ γαλήνη
 ἔπλετο σπρημῆ· ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἰσίδε γαῖαν,
 ὄξυ μάλα προῖδῶν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθεῖς.
 ὡς δ' ὅτ' ἂν Ἀσπασίος βίοτος παιδεύσει φανῆη
 395 πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κείται κρατιῆρ' ἄλγευ πάσχων,
 δηρὸν τηκόμενος στυγερός δέ οἱ ἔχρας δαίμων,

- ἀσπασίον δ' ἄρα τότε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν εἰείατο γαῖα καὶ ὕλη.
 νῆγε δ', ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι·
 400 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
 καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.
 ῥόχθει γὰρ μέγα κῆμα, ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
 δεινὸν ἐρευνώμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ' ἄλως ἄχρη.
 οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί,
 405 ἀλλ' ἀκταὶ προβλήτες ἔσαν, σπιλάδες τε πάγοι τε.
 καὶ τότε Ὀδυσσεύς λυτο γόνυατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμὸν
 ὦ μοι, ἐπεὶδὴ γαῖαν ἀελπίεα δῶκεν ἰδέσθαι
 Ζεὺς, καὶ δὴ τότε λαῖψμα διατμήξας ἐτέλεσσα,
 410 ἐκβασίς οὐπὴ φαίνεται ἄλως πολιοῖο θύραζε·
 ἐκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὄξεις, ἀμφὶ δὲ κῆμα
 βέβρονχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ·
 ἀγχιβαθῆς δὲ θάλασσα, καὶ οὐπὼς ἔστι πόδεςσιν
 στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγίειν κακότητα·
 415 μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
 κῆμα μέγ' ἀρπάζαν, μελέῃ δέ μοι ἔσσειται ὄρη.
 εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἦν ποὺ ἐφεύρω
 ἠϊόνας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης·
 δεῖδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάζασα θύελλα
 420 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα·
 ἦ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
 ἐξ ἄλως, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτροίτη·
 οἶδα γάρ, ὡς μοι ὀδῶδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 Ἔως ὃ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
 425 τόφρα δέ μιν μέγα κῆμα φέρε τρηχέϊαν ἐπ' ἀκτῆν.
 ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοῦς δρῦφθη, σὺν δ' ὅστε' ἀράχθη,
 εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
 τῆς ἔγετο στενάχων, εἴως μέγα κῆμα παρήλθεν.
 430 καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιῷ ῥόθιον δέ μιν ἀντίς
 πλήξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἐμβале πόντω
 ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
 πρὸς κοτυληδοπόφι πνικινὰ λαΐγγες ἔχονται·
 ὡς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
 435 ῥινοὶ ἀπέδρυνθεν· τὸν δὲ μέγα κῆμα κάλυπεν.
 ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπέρομορον ὦλετ Ὀδυσσεύς,
 εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλανκῶπις Ἀθήνη.
 κῆματος ἐξαναδύς, τὰτ' ἐρεύγεται ἠπειρόνδε,

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ V

- 440 ἤϊστας τε παραπλήγας, λιμίνας τε θαλάσσης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρροῖο
 ἔξε νίων, τῇ δὴ οἱ εἰσίατο χῶρος ἄριστος,
 λιῶς πετράων, καὶ ἐπὶ σκεπας ἦν ἀνέμοιο·
 ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὖξυτο ὄν κατὰ θυμόν·
 445 Κλῦθι, ἀναξ, ὅτις ἐσσί· πολύλλιστον δέ σ' ἰκάνω,
 φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐπιπᾶς.
 αἰδοῖός μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 ἀνδρῶν ὅστις ἴκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ τῶν
 σόν τε ῥόον, σά τε γούναθ' ἰκάνω, πολλὰ μογήσας.
 450 ἀλλ' ἔλαιωρε, ἀναξ· ἰκέτης δέ τοι εὐχόμαι εἶναι.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὐτίκα παύσεν ἰὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῆμα·
 πρόσθε δὲ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
 ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψεν,
 χειράς τε σιβαράς· ἀλλ' ἰατρὸν φίλον κῆρ.
 455 ὦδες δὲ χροῖα πάντα· θάλασσα δὲ κήκε πολλή
 ἂν στόμα τε ῥινᾶς θ'· ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος καὶ ἀνανδός
 κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δὲ μιν αἰνὸς ἴκανε.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέροθη,
 καὶ τότε δὴ κρηδεμνον ἀπὸ ἔο λῦσε θεοῖο·
 460 καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήντα μεθῆκεν·
 ἄψ δ' ἔφερον μέγα κύμα κατὰ ῥόον. αἴψα δ' ἄρ' Ἴσθα
 δεῖξοτο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθῆις
 σχεῖνον υπεκλίθη, κύσας δὲ ζεῖδιωρον ἀρουραν·
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·
 465 ὦ μοι ἐγώ, τί πάθω! τί νῦ μοι μήκιστα γένηται!
 εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῶν δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
 μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση
 ἐξ ὀλιγηπελείης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν·
 αὐρῇ δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἡῶθι πρό.
 470 εἰ δέ κεν ἐς κλιτὴν ἀναβῶς καὶ δάσκιον ὕλην,
 θάμνοισι ἐν πυκνοῖσι καταδραθῶ, εἴ με μεθειή
 ῥῆγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
 δεῖδω, μὴ θήρῃσιν ἔλωρ καὶ κύμα γένωμαι.
 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσατο κέρδιον εἶναι·
 475 βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σγεδὸν ὕδατος εὗρεν
 ἐν περραινομένῳ· δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
 ἐξ ὁμοθέων πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἔλαιης.
 τοὺς μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διαίει μένος ὕγρον ἀέταν,
 οὐδὲ ποτ' Ἥλιος φαιέθων ἀκτίσιν ἔβαλλεν,
 480 οὐτ' ὄμβρος περᾶσσε διαμπερές· ὡς ἄρα πυκνοῖ

- ἀλλήλοισιν ἔφην ἐπαμοιβαδῖς· οὐς ὑπ' Ὀδυσσεύς
 δύσετ'· ἄφαρ δ' εὐνήν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησιν
 εὐρείαν· φύλλων γὰρ ἦν χύσις ἤλιθα πολλή,
 ὅσσον τ' ἦε δύο ἦε τρεῖς ἀνδρας ἔρυσθαι
 485 ὄρη χειμερῆ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι.
 τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 ἐν δ' ἄρα μέσση λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων
 ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρουσε μελαιίνῃ,
 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτορες ἄλλοι,
 490 σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὔοι·
 ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύφατο· τῷ δ' αἶρ' Ἀθήνη
 ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
 δυσπνοέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ.

Phaeacum regis Alcinoi filiam, Nausicaam, per quietem jubet Minerva vestimenta lavatum ferre ad litus insulae, in quo Ulysses procubuerat (1-47). Id facile permittente patre, ac vehiculum praebente, mane illuc pervenitur, tum opere facto ludum exercet cum ancillis (48-109). Eo strepitu excitatus Ulysses supplex implorat virginis misericordiam (110-125), ab eaque statim in tutelam receptus, lavaero, veste ac cibo recreatur (126-250): mox, diligenter admonitus, cum ancillis sequitur currum redeuntis, et occidente sole venit ad lucum Minervae, qui ante urbem est, ubi familiare sibi numen solita veneratione precatur (251-331).

Ὀδυσσεύος ἀφιξίς εἰς Φαίακας.

- Ὄς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦθε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
 ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
 βῆ ᾧ' εἰς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 οἳ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχώρῳ Ὑπερείῃ,
 5 ἀγροῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων,
 οἳ σφραγας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
 ἐνθεν ἀναστήσας ἄγε Νausίθοος θεοειδῆς,
 εἰσὲν δ' ἐν Σχερίῃ, ἐκάς ἀνδρῶν ἀλφειστάων·
 ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδειμάτο οἶκους,
 10 καὶ νηὸς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμνίς Ἀϊδόςδε βεβήκει·
 Ἀλκίνοος δὲ τότε ἤρχε, θεῶν ἀπο μῆδεα εἰδώς.

- τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη,
 τόστιον Ὀδυσσῆϊ μεγάλῃτορι μητιόωσα.
- 15 βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἐνὶ κούρῃ
 κοιμᾶτ', ἀθανάτησι φρεὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
 Ναναικία, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 παρ δὲ δὴ ἄμφιπολοι, Χαρίτων ἀπο κάλλος ἔχουσαι,
 σταθμοῖν ἐκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκλυτο φαινεαί.
- 20 ἦ δ' ἀνέμον ὡς προῆ ἐπέστυτο δέμνια κούρης·
 στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 εἰδομένη κούρη ναναικλειτοῖο Λύματος,
 ἧ οἱ ὁμηλική μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
 τῇ μιν εἰσαμένη προσέφη γλανκῶπις Ἀθήνη·
- 25 Ναναικία, τί νῦν σ' ὠδὲ μεθήμονα γείνατο μήτηρ!
 εἴματα μὲν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα·
 σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἔστιν, ἵνα χρῆ καλὰ μὲν αὐτῇ
 ἔνυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κέ σ' ἀγωνταί.
 ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
- 30 ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
 ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἡοὶ φαινομένην·
 καὶ τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἔφομαι, ὅφρα τάχιστα
 ἐντύναι· ἐπεὶ οὗτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσειαι.
 ἦδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
- 35 πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἔστι καὶ αὐτῇ.
 ἀλλ' ἄρ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρό,
 ἡμόνονος καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσει, ἧ κεν ἀγχοῖν
 ζῶστροά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
 καὶ δέ σοι ὠδ' αὐτῇ πολὺν κάλλιον, ἧε πόδεσσιν
- 40 ἐρχεσθαι· πολλὸν γάρ ἀπὸ πλυνοῖ εἰσι πόληος.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἶποῦσ' ἀπέβη γλανκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλύμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν εἶδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
 ἔμμεναι· οὐτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβροσφ
 δεύεται, οὔτε χιῶν ἐπιπίλνεται· ἀλλὰ μάλ' αἰθήρη
- 45 πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
 τῷ ἐνὶ τέρονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
 ἐνθ' ἀπέβη Γλανκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρη.
 Ἀντίκα δ' Ἦὼς ἦλθεν εὐθρονος, ἧ μιν ἔγειρεν
 Ναναικίαν εὐπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
- 50 βῆ δ' ἴμεναι κατὰ δόμαθ', ἵν' ἀγγεῖλει τοκεῦσιν,
 πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ· κηῆσατο δ' ἔνδον ἔοντας.
 ἧ μὲν ἐπ' ἐσχάτῃ ἦστο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 ἠλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
 ἐρχομένην ξυμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας

- 55 ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγανοί.
ἢ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπεν·
Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δὴ μοι ἐφοπλίσειας ἀπήνην
ὑψηλήν, εὐκνκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τὰ μοι ἕρυνπωμένα κεῖται·
- 60 καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε, μετὰ πρῶτοισιν ἰόντα
βουλᾶς βουλευεῖν καθαρὰ χροὶ εἵματ' ἔχοντα.
πέντε δέ τοι φίλοι νῆες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
οἱ δὲ ὀπιόντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες·
οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλντα εἵματ' ἔχοντες
- 65 ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῆ φρονὶ πάντα μέμηλεν.
Ὡς ἔφατ'· αἶδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἔξονομῆναι
πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μῦθον·
Οὔτε τοι ἡμίονων φθονέω, τέκος, οὔτε τεν ἄλλον.
ἔρχεν· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
- 70 ὑψηλήν, εὐκνκλον, ὑπερτεριή ἀραρυῖαν.
Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσιν ἐκέλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
οἱ μὲν αὖ ἐκτὸς ἄμαξαν εὐτρογον ἡμιονεῖην
ᾧπλεον, ἡμίονους δ' ὑπαγον, ζευξάν θ' ὑπ' ἀπήνη.
κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαιεῖν,
- 75 καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν εὐξέστω ἐπ' ἀπήνην.
μήτηρ δ' ἐν κίστη ἐτίθει μενοεικέ' ἔδωδὴν
παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχενεν
ἄσχω ἐν αἰγείῳ· κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης·
δῶκεν δὲ χρυσῆν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
- 80 εἴως χυτλώσασατο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
ἢ δ' ἔλαβεν μᾶστιγα καὶ ἠνία σιγαλόεντα,
μᾶστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμίονοῦν·
αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτήν.
οὐκ οἶην· ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
- 85 Αἶ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἴκοντο,
ἐνθ' ἦτοι πλννοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
καλὸν ὑπεκπρορέει, μᾶλα περ ῥυπόωντα καθῆραι
ἐνθ' αἰγ' ἡμίονους μὲν ὑπεκπροείλυσαν ἀπήνης.
καὶ τὰς μὲν σῆναι ποταμὸν πάρα δινήεντα,
- 90 τρώγειν ἄγρωστιν μελιγδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
εἵματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ·
στεῖβον δ' ἐν βόθροισι, θοῶς ἔριδα προσφέρουσαι
ἀντάρ ἐπεὶ πλννάν τε καθῆράν τε ῥύπα πάντα.
ἔξείης πέτασαν παρὰ θιν' ἁλός, ἤχι μάλιστα
λαίγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἔλαιον.

- δεῖπνον ἔπειθ' εἶλοντο παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο·
 εἴματα δ' ἡέλιοιο μένον τερσήμεναι ἀνγῆ.
 αὐτὰρ ἔπει σίτον τάρφθεν δμωαί τε καὶ αὐτή,
 100 σφαιρῆ ταίτ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
 τῆσι δὲ Νανσικῆα λευκώλενος ἤρατο μολπῆς.
 οἴη δ' Ἀρτεμις εἶσι κατ' οὐρεος ἰοχέαιρα,
 ἢ κατὰ Τηύγετον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον,
 τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισιν·
 105 τῇ δέ θ' ἅμα Νύμφαι, κοῦραι Λιδος αἰγίοχοιο,
 ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
 πασῶν δ' ὑπὲρ ἤγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
 ρεῖά τ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
 ὡς ἢ ἄμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς.
 110 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι,
 ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἴματα καλά·
 ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη,
 ὡς Ὀδυσσεὺς ἔγροίτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κόρην,
 ἢ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἠγήσαιο.
 115 σφαιρᾶν ἔπειτ' ἐρύκει μετ' ἀμφίπολον βασιλεία·
 ἀμφιπόλον μὲν ἄμαρτε, βαθείη δ' ἔμβαλε δῖνη·
 αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσαν. — ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 ἐξόμενος δ' ὠρμαίνε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ὦ μοι ἐγὼ, τέων, αὐτε βροτῶν ἐς γαίαν ἱκάνω ;
 120 ἢ ὁ οἶγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
 ἢ φιλοξεῖνοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεονδῆς ;
 ὥστε με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς αὐτή,
 Νυμφᾶων, αἱ ἔχουσ' ὄρεῶν αἰπεινὰ κάρηνα,
 καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πῖσσα ποιήεντα.
 125 ἢ νῦν ποῦ ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν ἀδθηέντων ;
 ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν αὐτὸς περὶ ῥήσομαι ἠδὲ ἴδωμαι.
 ὣς εἰπὼν, θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
 φύλλον, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῖ μήδεα φωτός.
 130 βῆ δ' ἦεν, ὥστε λέων ὄρεσίτροφος, ἀλλὴ πεπορθός,
 ὅστ' εἰς νόμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δὲ οἱ ὄσσε
 δαίεται· αὐτὰρ ὁ βοῦσι μετέραται ἢ οἴεσιν,
 ἢ μετ' ἀγροτέρως ἐλάφους· κέλεται δὲ ἐ γαστήρ,
 μήλων περὶ ῥήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
 135 ὡς Ὀδυσσεὺς κόρησιν εὐπλοκάμοισιν ἔμελλεν
 μῖξεσθαι, γυμνός περ ἐὼν· χρεῖὸν γὰρ ἴκανεν.
 σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη, κεκακωμένος ἄλμη·
 τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προύχουσας·

- οἷη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
 140 θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ θεός εἴλετο γυῖων.
 στή δ' ἄντα σχομένη· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,
 ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
 ἢ αὐτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μελιχίοισιν
 λίσσοιτ', εἰ δεῖξειε πόλιν, καὶ εἴματα δοίη.
 145 ὥς ἄρα οἱ φρονιόντι δαάσσατο κέρδιον εἶναι,
 λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μελιχίοισιν,
 μή οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κάρη.
 αὐτίκα μελιχίον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·
 Γουνοῦμαί σε, ἄνασσα· θεός νύ τις ἢ βροτός ἔσαι
 150 εἰ μὲν τις θεός ἔσαι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὸν ἔχουσιν,
 Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε, Διὸς κούρη μεγάλοιο,
 εἰδὸς τε μέγεθός τε φηὴν ἴ' ἀγχιστα εἴσκω·
 εἰ δέ τις ἔσαι βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
 τριζυμάκαρες μὲν σοίγε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
 155 τριζυμάκαρες δὲ κασιγῆγγοι· μάλα πού σφισι θυμὸς
 αἰὲν εὐφροσύνησιν ἰαίνεται εἴνεκα σείο,
 λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιγνεῦσαν.
 κείνος δ' αὖ πῆρι κῆρι μακάρατος ἔζοχον ἄλλων,
 ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἰκόνδ' ἀγάγηται.
 160 οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
 οὔτ' ἀνδρ', οὔτε γυναιῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορώοντα.
 Αἴληφ δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῶ
 φοίνικος τέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα -
 ἤλθον γὰρ καὶ κείσε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαὸς
 165 τὴν ὁδόν, ἣ δὴ ἐμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδ' ἔσεσθαι -
 ὥς δ' αὐτως καὶ κείνο ἴδων, ἔτεθήπεα θυμῷ
 δῆν' ἐπεὶ οὐπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
 ὥς σε, γύναι, ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δεῖδιά τ' αἰνῶς
 γούνων ἄψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.
 170 χθιζὸς εἰκοστῶ φηγὸν ἤματι οἶνοπα πόντον·
 τόφρα δέ μ' αἰεὶ κύμα φόρει, κραιπναὶ τε θύελλαι,
 νήσου ἀπ' Ὠγγύλης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 ὄφρ' ἔτι πον καὶ τῆδε πάθω κακόν. οὐ γὰρ οἶω
 πάνσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
 175 ἀλλά, ἄνασσ', ἐλέαιρ· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἐς πρώτην ἰκόμην· τῶν δ' ἄλλων οὔτινα οἶδα
 ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαίαν ἔχουσιν.
 ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβάλεσθαι,
 ἢ εἰλυμα σπείρων ἔχεις ἐνθάδ' ἰούσα.
 θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῆσι μενοειγες·

- ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
 ἰσθλὴν· οὐ μὲν γὰρ τοῦγε κρείσσον καὶ ἄρειον,
 ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχῃτον
 ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμετέεσσι,
 185 χάσματα δ' εὐμενέησι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
 Τὸν δ' αὖ Νηυσικάα λευκώλετος ἀντίον ἤδα·
 ξεῖν· ἐπεὶ οὔτε κακῶ, οὔτ' ἀφρονι φῶτι ἔοικας·
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 ἰσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐκάστω·
 190 καὶ πού σοι τάγ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρῆ τετλάμεν ἔμπης-
 νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἰκάνεις,
 οὔτ' οὖν ἰσθῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλον,
 ὦν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
 ἄστου δέ τοι δεῖξω, ἐρέω δέ τοι οὖνομα λαῶν.
 195 Φαιήκας μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
 εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐνπλοκάμοισι κέλευσεν·
 στήτέ μοι, ἀμφίπολοι· πῶσε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;
 200 ἢ μὴ πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
 οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτός, οὐδὲ γένηται,
 ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἴκηται,
 δηϊότητα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 οἰκόμεν δ' ἀπάνενθε, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
 205 ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
 ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνει,
 τὸν νῦν χρῆ κομέειν· πρὸς γὰρ Λιδὸς εἰσιν ἀπαντες
 ξεῖνοί τε πτωχοὶ τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
 ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρωσίν τε πόσιν τε·
 210 λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔστιαν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν·
 καὶ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσεν
 Νηυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 παρ δ' ἄρα οἱ φάρος τε χιτῶνά τε εἴματ' ἔθηκον·
 215 δῶκαν δὲ χρυσεῖν ἐν ληκύνθῳ ἕγρον ἔλαιον,
 ἤρωγον δ' ἄρα μιν λούσθαι ποταμοῖο ῥοῆσιν.
 δὴ ῥα τότε ἀμφιπόλοισι μετήδα διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἀμφίπολοι, στήθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὅφρ' ἐγὼ αὐτὸς
 ἄλμην ὁμοῖν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἔλαιον
 220 χρισσομαι· ἢ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
 ἀττηθ' δ' οὐκ ἂν ἔγαγε λούεσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 γυμνοῦσθαι, κούρησιν ἐνπλοκάμοισι μετελθῶν.

- οἴῃ δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
 140 θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυῖων.
 στή δ' ἄντα σχομένη· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,
 ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρη,
 ἢ αὐτῶς ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλίχοισιν
 λίσσοιτ', εἰ δεῖξειε πόλιν, καὶ εἴματα δοίῃ.
 145 ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοῦσατο κέρδιον εἶναι,
 λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλίχοισιν,
 μὴ οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
 αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·
 Γουννοῦμαί σε, ἄνασσα· θεὸς νῦ τις ἢ βροτός ἐσσι
 150 εἰ μὲν τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσιν,
 Ἀρτέμιδι σε ἔγωγε, Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 εἰδὸς τε μέγεθός τε φηῖν τ' ἀγχιστα εἶσκω·
 εἰ δέ τις ἐσσι βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
 τριςμύκαρες μὲν σοίγε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
 155 τριςμύκαρες δὲ κασιγνήτοι· μάλα πού σφισι θυμὸς
 αἰὲν εὐφροσύνησιν ἰαίνεται εἵνεκα σείο,
 λευσσόντων τοιόνδε θάλας χορὸν εἰσοιγνεῦσαν.
 κείνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάριτατος ἔζοχον ἄλλων,
 ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἰκόνδ' ἀγάγηται.
 160 οὐ γὰρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
 οὔτ' ἀνδρ', οὔτε γυναικα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 Δῆλφ' δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῶ
 φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα -
 ἦλθον γὰρ καὶ κείσε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαὸς
 165 τῆν ὁδόν, ἣ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι -
 ὣς δ' αὐτῶς καὶ κείνο ἰδοῖν, ἐτεθήπεα θυμῶ
 δῆν· ἐπεὶ οὐπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρου γαίης·
 ὣς σε, γύναι, ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δεῖδιά τ' αἰνῶς
 γούνων ἄψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.
 170 χθιζὸς εἰκοστῶ φύγον ἤματι οἶνοπα πόντον·
 τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῆμα φόρει, κραιπναὶ τε θύνελλαι,
 νῆσον ἀπ' Ὀγγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 ὄφρ' ἔτι που καὶ τῆδε πάθω κακόν. οὐ γὰρ οἶω
 παύσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
 175 ἀλλά, ἄνασσ', ἐλέαιρε· σέ γὰρ κακὰ πολλὰ μογίσσας
 ἐς πρώτην ἰκόμηγ' τῶν δ' ἄλλων οὐτίνα οἶδα
 ἀνθρώπων, οἱ τῆνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλίσθαι,
 ν' εἴλυμα σπεύρων ἔγες ἐνθάδ' ἰούσα.
 οἷ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῆσι μενοιῶς·

- ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
 ἐσθλῆν· οὐ μὲν γὰρ τοῦγε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
 ἢ ὃδ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχγον
 ἀτὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμετέεσσιν,
 185 χάσματα δ' εὐμετέεσσι· μάλιστα δέ τ' ἔλλνον αὐτοί.
 Τὸν δ' αὖ Ναναικῆα λευκόλενος ἀντίον ἠΐδα·
 ξεῖν· ἐπεὶ οὔτε κακῶν, οὔτ' ἄφρονι φροσὶ εἰκας·
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλησιν, ἐκάστω·
 190 καὶ πού σοι τάγ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρῆ τετλάμεν ἔμπης-
 τῆν δ', ἐπεὶ ἡμετέρεην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἰκάνεις,
 οὔτ' οἶν ἐσθῆτος δεινίσειαι, οὔτε τευ ἄλλον,
 ὦν ἐπέοιχ' ἰκίτην ταλαπεῖριον ἀντιάσαντα.
 ἄστν δέ τοι δεῖξω, ἐρέω δέ τοι οὖνομα λαῶν.
 195 Φαιήκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
 εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάριος τε βίη τε.
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐνπλοκάμοισι κέλευσεν·
 στήτέ μοι, ἀμφιπόλοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;
 200 ἢ μὴ πού τινα δυσμετέων φάσθ' ἔμμεται ἀνδρῶν;
 οἶκ' ἐσθ' οὔτος ἀτὴρ διερὸς βροτός, οὔδὲ γέννηται,
 ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἴκηται,
 δηϊοτήτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 οἰκίομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύστω ἐνὶ πόντῳ,
 205 ἔσχατοι, οὔδὲ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
 ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνει,
 τὸν ἦν χρῆ κομῆειν· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
 ξεῖνοί τε πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
 ἀλλὰ δότ', ἀμφιπόλοι, ξείνῳ βρώσιν τε πόσιν τε·
 210 λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἐστ' ἀνέμοιο.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν·
 κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσεν
 Ναναικῆα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 παρ δ' ἄρα οἱ φάρῳς τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔθηκαν·
 215 δῶκαν δὲ χρυσῆν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
 ἦρωγον δ' ἄρα μιν λούσθαι ποταμοῖο ῥοῆσιν.
 δὴ ῥα τότε ἀμφιπόλοισι μετήδα διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἀμφιπόλοι, στήθ' οὔτω ἀπόπροθεν, ὅφρ' ἐγὼ αὐτὸς
 ἄλμην ὡμοῖν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἔλαιῳ
 220 χροῖσομαι· ἢ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
 ἀντήν δ' οὐκ ἂν ἐγώ γε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 γυμνοῦσθαι, κούρησιν ἐνπλοκάμοισι μετελθῶν.

- Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνενθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κόρη,
 ἀντάρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροά νίζετο διὸς Ὀδυσσεύς
 225 ἄλμην, ἣ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεγεν ὦμος·
 ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηγεν ἀλὸς χροὸν ἀτρογγέτιο.
 ἀντάρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἀλειψεν,
 ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσσαθ', ἃ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς·
 τὸν μὲν Ἀθηναίῃ θῆκεν, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 230 μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσανα· καδ δὲ κάρητος
 οὐλας ἤκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
 ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ ἀνῆρ
 ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαιεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·
 235 ὡς ἄρα τῶν κατέγευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 ἔζετ' ἐπειτ', ἀπάνενθε κιῶν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης
 κάλλει καὶ χάρισι στιλβων· θηεῖτο δὲ κόρη·
 δῆ ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι μετηνῦδα
 Κλυτέ μεν, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι εἶπω·
 240 οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσι
 Φαιήκεσσι ὄδ' ἀνῆρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισιν.
 πρόσθεν μὲν γὰρ δῆ μοι αἰκέλιος δέατ' εἶναι,
 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοῖ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσιν.
 αἱ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἶη,
 245 ἐνθάδε ραιετάων, καὶ οἱ ἄδοι ἀντόθι μίμνειν!
 ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρωῶσιν τε πόσιν τε.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
 παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ ἔθεσαν βρωῶσιν τε πόσιν τε.
 ἦτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς
 250 ἀρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.
 Ἀντάρ Ναναικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·
 εἴματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
 ζευξέν δ' ἡμιόνους κρατερώνηγας· ἂν δ' ἔβη αὐτή.
 ὠτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 255 Ὅρσοε δῆ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω
 πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἐνθα σέ φημι
 πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσοι ἄριστοι.
 ἀλλὰ μάλ' ὄδ' ἔρδειν· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·
 ὄφρ' ἂν μὲν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
 260 τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
 καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὄδον ἡγεμονεύσω.
 ἀντάρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβείομεν - ἦν πέρι πύργος
 ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόλῆος,
 λεπτή δ' εἰσιθμῆ· νῆες δ' ὄδον ἀμφιέλισσαι

- 265 εἰδύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἐκάστω.
 ἐνθα δὲ τέ σφ' ἀγορή, καλὸν Ποσειδίῳ ἀμφίς,
 ὄντοισιν λάεσσι κατωρυχέσσ' ἀραρυία.
 ἐνθα δὲ νηῶν ὄπλα μελαινάων ἀλέγουσιν,
 πείσματα καὶ σπείρα, καὶ ἀποζύνουσιν ἔρετμά.
- 270 οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βίος, οὐδὲ φαρέτρη,
 ἀλλ' ἴστοι καὶ ἔρετμά νεῶν καὶ νῆες εἴσαι,
 ἧσιν ἀγαλλόμενοι πολὴν περὶ ὠσιθάλασσαν-
 τῶν ἀλείνω φῆμιν ἀδευκέα, μήτις ὀπίσσω
 μομυνη- μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον
- 275 καὶ νῦν τις ὧδ' εἴπησι κακώτερος ἀντιβολήσας·
 τίς δ' ὄδε Ναυσικάε ἔπεται καλὸς τε μέγας τε
 ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὔρε; πόσις νῦν οἱ ἔσεται ἀντῆ.
 ἢ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νῆος
 ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὐτίνες ἐγγύθεν εἰσὶν·
- 280 ἢ τίς οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
 οὐρανόθεν καταβάς, ἔξει δέ μιν ἤματα πάντα.
 βέλτερον, εἴ κ' ἀντῆ περ ἐποιομένη πόσιν εὔρεν
 ἄλλοθεν· ἢ γὰρ τούτους γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
 Φαίηκας, τοὶ μιν μῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
- 285 ὡς ἔρεουσιν, ἐμοὶ δὲ κ' ὄνειδεα τὰντα γένοιτο.
 καὶ δ' ἄλλη νεμεσῶ, ἧτις τοιαῦτά γε ῥέξοι,
 ἢ ἄεκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
 ἀνδράσι μισσηται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθεῖν.
 ξεῖνε, σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξηραῖε ἔπος, ὅφρα τάχιστα
- 290 πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμοῖο.
 δῆεις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης, ἄγχι κελεύθου,
 αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνῃ νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
 ἐνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος, τεθαλυῖά τ' ἀλώῃ,
 τόσσον ἀπὸ πτόλιος, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας·
- 295 ἐνθα καθεζόμενος μείναι χρόνον, εἰσόκεν ἡμεῖς
 ἄστνυδε ἔλθωμεν, καὶ ἰκώμεθα δώματα πατρὸς.
 ἀντάρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
 καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἢ δ' ἔρεεσθαι
 δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
- 300 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἄν παῖς ἠγήσαιο
 νῆπιος· οὐ μὲν γάρ τι εἰκότα τοῖσι τέτυκται
 δώματα Φαιήκων, οἶος δόμος Ἀλκινόοιο
 ἦρωος. ἀλλ' ὅπου ἂν σε δόμοι κεκύνθωσι καὶ ἀνλή,
 ὦκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὅφρ' ἂν ἰκηαι
- 305 μητέρ' ἐμήν· ἢ δ' ἦσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πνυρὸς αἰγῆ,
 ἠλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,

- κίονι κεκλιμένη· δμωαὶ δὲ οἱ εἶατ' ὄπισθεν.
 ἔνθα δὲ πατρὸς ἑμοῖο θρόνος ποτικέκλιται ἀγγῆ·
 τῷ ὄγε οἶνοποτάζει ἐφήμενος, ἀθάνατος ὧς.
 310 τὸν παραμειψάμενος, μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας
 βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἡμᾶρ ἴδῃαι
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἔσσι.
 [εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονήσ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπωρή τοι ἔπειτα, φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 315 οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.]
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἴμασεν μᾶστιγι φεικτῆ
 ἡμιόνονος· αἱ δ' ὄκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
 αἱ δ' εὐ μὲν τρώχων, εὐ δὲ πλίσσοντο πόδεςσιν.
 ἣ δὲ μάλ' ἠμιόχενεν, ἕπως ἅμ' ἐποίατο πεζοί,
 320 ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσσεύς τε· νόψ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
 δύσειτό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἴκοιτο
 ἰδὸν Ἀθηναίης, ἣν ἄρ' ἔζητο δῖος Ὀδυσσεύς.
 ἀντίκ' ἔπειτ' ἤρᾶτο Διὸς κούρη μέγαιλοιο·
 Κλυθὶ μὲν, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη!
 325 νῦν δὴ πέρ μιν ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔ ποτ' ἄκουσας
 ῥαιομένον, ὅτε μ' εἰῶαι κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 δός μ' ἐς Φαιήκας φίλον ἔλθειν ἠδ' ἑλεεινόν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
 αὐτῷ δ' οὔ ποτ' φαίνεται ἐναντίη· αἰδετο γάρ ῥα
 330 πατροκασίγνητον· ὃ δ' ἐπιζαγελῶς μενέαιεν
 ἀντιθέφ' Ὀδυσῆϊ, πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η.

Postquam Nausicaea domum redierat, Ulyssi occurrit Minerva, in speciem puellae mutata, illumque nebula circumdata in urbem et aedes Alcinoi ducens diligenter admonet (1-77). Sic solus ingreditur regiam, splendidissime ornata; ubi primores Phaeacum congregatos videt circa Areten reginam, cui primum supplicat, atque Alcinoium, qui eum hospitio accipit, dona quoque promittit et navem, qua propediem in patriam deducatur (78-225). Percunctante post eam Arete, cujus esset, et unde vestem haberet, (agnoverat enim ea,) paucis refert, quae sibi acciderant ab Ogygia insula usque ad Scheriam naviganti (226-297), bonumque animum habere iussus, suadente nocte, quieti concedit (298-347).

Ὀδυσσεύς εἰσοδος πρὸς Ἀλκίνοον.

Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἤρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 κούρη δὲ προτὶ ἄστυ φέρειν μένος ἡμιονοῖν.

- ἢ δ' ὅτε δὴ οὐ πατρὸς ἀγακλιτὰ δώμαθ' ἴκανεν,
 στήσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφίς
 5 ἴσταντ', ἀθανάτοισι ἐναλίγκιοι· οἳ ῥ' ἐπ' ἀπίης
 ἡμίονος ἔλνον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
 αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον εἶον ἦε· δαΐε δέ οἱ πῦρ
 γρηῦς Ἀπειραΐη, θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
 τὴν ποτ' Ἀπειρήθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
 10 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὐνεκα πᾶσιν
 Φαιήκεσσιν ἀνασσε, θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἀκονεν·
 ἢ τρέφε Νηυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
 ἦ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
 15 πολλὴν ἤερα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσσῆι,
 μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
 κερτομέει τ' ἐπέεσσι, καὶ ἔξερείοιθ', ὅτις εἴη.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἔρανήν,
 ἐνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 20 παρθενικῆ εἰκῦα νεήϊδι, κάλπιν ἐχούσῃ·
 στή δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ὡ τέκος, οὐκ ἂν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
 Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
 καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἰκάνω,
 25 τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὐτινα οἶδα
 ἀνθρώπων, οἳ τίνδε πόλιν καὶ ἔργα νέμονται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὃν με κελεύεις,
 δεῖξω· ἐπεὶ μοι πατρὸς ἀμίμονος ἐγγύθι ναίει.
 30 ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·
 μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
 οὐ γὰρ ξεῖνος οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
 οὔδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὃς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.
 τῆσι θοῆσιν τοίγε πεποιθότες ὤκειῃσιν,
 35 λαῖμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεὶ σφισι δῶκ' Ἐρυσίχθων·
 τῶν νέες ὤκειαι, ὡσεὶ πτερὸν ἢ νόημα.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαίνει θεοῖο.
 τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν,
 40 ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
 εἶα ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἦ ῥά οἱ ἀχλὺν
 θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆας εἴσας,
 αὐτῶν δ' ἠρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ,

- 45 ἠψηλά, σκολόπεσσι ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἴκοντο,
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὸν γλανκῶπις Ἀθήνη·
 Οὗτος δὴ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὃν με κελεύεις
 πεφραδέμεν· δῆεις δὲ Διοτρεφείας βασιλῆας,
 50 δαίτην δαιτυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
 τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
 ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
 δέσποιναν μὲν πρῶτα κηίησαι ἐν μεγάροισιν·
 Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκῆων
 55 τῶν αὐτῶν, οἵπερ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
 ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος·
 ὃς ποθ' ὑπερθίμοισι Γιγάντεσσιν βασιλέεν·
 60 ἀλλ' ὃ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.
 τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
 Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἀνασσειν·
 Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκινόον τε.
 τὸν μὲν, ἄκουρον ἔόντα, βίβλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 65 νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
 Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσασα ἄκοιτιν,
 καὶ μιν ἔτισ', ὡς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 ὄσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.
 ὡς κείνη πέρι κῆρι τετίμηται τε καὶ ἐστὶν
 70 ἐκ τε φίλων παίδων, ἐκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο,
 καὶ λαῶν, οἳ μὲν ἴα θεὸν ὡς εἰσορόωντες,
 δειδέχεται μύθοισιν, ὅτε στείγησ' ἀνὰ ἕστυ.
 οὐ μὲν γάρ τι νόον γε καὶ αὐτῇ δένεται ἐσθλοῦ·
 οἰσίντ' ἐν φρονέησι, καὶ ἀνδράσι νείκεα λυεῖ.
 75 εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα, φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλανκῶπις Ἀθήνη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· λίπε δὲ Σχερίην ἱερατεινὴν·
 80 ἴκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυαγνίαν Ἀθήνην,
 δύνε δ' Ἐρεχθίδος πικινὸν δόμον· αὐτὰρ Οδυσσεὺς
 Ἀλκινόον πρὸς δώματ' ἴε κλυτὰ· πολλὰ δὲ οἳ κῆρ
 ὤρμαιν' ἵσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἰκέσθαι.
 ὥστε γὰρ ἡελίου ἀγλή πέλεν ἠὲ σελήνης,
 85 δῶμα κάθ' ὑπερεφές μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ' ἐνθα καὶ ἐνθα,

- εἰς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
 χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
 ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν γαλκίῳ ἕστασαν οὐδῶ,
 90 ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσεὴ δὲ κορώνη.
 χρύσειοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
 οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν,
 δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρωσ ἤματα πάντα.
 95 ἐν δὲ θρόνοι περι τοῖχον ἐρηρέδατ' ἐνθα καὶ ἐνθα,
 εἰς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές· ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι
 λεπτοὶ εὐνήητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
 ἐνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἐδριόωντο,
 πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπητανὸν γὰρ ἔχεσκον.
 100 χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν
 ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσιν.
 πενήκοντα δὲ οἱ δμῶαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες,
 αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,
 105 αἱ δ' ἴστους ὑφύουσι καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν,
 ἤμναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο·
 καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
 ὅσσην Φαίηκες περὶ πάντων ἰδρὶες ἀνδρῶν
 νῆα θοῆν ἐνὶ πόντῳ ἔλαντέμεν, ὡς δὲ γυναῖκες
 110 ἴστον τεχνῆσαι· περὶ γὰρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἑσθλάς.
 ἔκτοσθεν δ' ἀλλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
 τετράγνος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
 ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωσια,
 115 ὄγγαι καὶ ῥοαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
 σκκαῖ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
 τάων οὐποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἀπολείπει
 χεῖματος, οὐδὲ θέρους, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 Ζεφυρίῃ πνεῖουσα τὰ μὲν φῦει, ἄλλα δὲ πέσσει.
 120 ὄγγη ἐπ' ὄγγη γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σῦκῳ.
 ἐνθα δὲ οἱ πολύνκαρπος ἀλωὴ ἐρύϊζεται·
 τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
 τέρσεται ἡελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγῶσιν,
 125 ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δὲ τ' ὄμφακές εἰσιν,
 ἄνθος ἀφιῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
 ἐνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νεῖατον ὄρχον
 παντοῖαι πεφύασιν, ἐπητανὸν γανόωσαι·

- ἐν δὲ δύω κρηναί, ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
 130 σκίδνεται, ἡ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἴησιν
 πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
 Ἐνθα στάς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα εἶψ' θηήσατο θυμῷ,
 135 καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματος εἰσω.
 εὔρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
 σπένδοντας δεπέεσσιν εὐσκόπῳ Ἀργεϊφόντῃ,
 ᾧ πνύατῳ σπένδεσκον, ὅτε μησαιάτο κοῖτον.
 αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 140 πολλὴν ἠὲ ἔχων, ἣν οἱ περιέγευεν Ἀθήτη,
 ὅφρ' ἴκετ' Ἀθήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 ἄμφι δ' ἄρ' Ἀθήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς.
 καὶ τότε δῆ ὁ αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
 οἱ δ' ἄνεω ἐγένοντο δόμον κατὰ, φῶτα ἰδόντες·
 145 θαύμαζον δ' ὀρόωντες· ὁ δ' ἔλλιπένευσεν Ὀδυσσεύς·
 Ἀθήτη, θύγατερ Ρηξίνορος ἀντιθέοιο,
 σὸν τε πόσιν, σά τε γούναθ' ἰκάνω, πολλὰ μογήσας,
 τοῦσδε τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
 ζώμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος
 150 κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ', ὅ,τι δῆμος ἔδωκεν.
 αὐτὰρ ἔμοι πομπὴν ὀτρύνετε πατριδ' ἰκεῖσθαι
 θάσσον· ἐπειδὴ δητὰ φίλων ἀπο πῆματα πάσχω.
 Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔξει ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονήσῃν,
 πὰρ πύρι· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκῆν ἐγένοντο σιωπῆ.
 155 ὄψε δὲ δὴ μετέειπε γέρον ἦρωες Ἐχένης,
 ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
 καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιὰ τε πολλά τε εἰδώς·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ἀλκινόε, οὐ μὲν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικεν.
 160 ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἦσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονήσῃν·
 οἶδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
 ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλον
 εἶσον ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
 ὄνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραῦνον
 165 σπείσομεν, ὡςθ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·
 δόρπον δὲ ξεῖνον ταμῆι δότον ἔνδον ἰόντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἀκούσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 χειρὸς ἔλων Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
 ὤρσεν ἀπ' ἐσχαρόσφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἴσε φαινοῦ,
 170 νῖον ἀναστήσας, ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,

ὅς οἱ πλησίον ἴξε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν.
 χέριβα δ' ἀμφίπολος προχόφ' ἐπέχευε φέρονσα
 καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λιβητος,
 τίμασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

175 αἶτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρονσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων.
 αὐτὰρ ὁ πίνε καὶ ἦσθε πολύτλας διός Ὀδυσσεύς·
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

Ποντόνοε, κρητῆρα κερασάμενος, μέθυ νεῖμον
 180 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τεργικεραίνῃ
 σπείσομεν, ὅςθ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀηθεῖ.

Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
 νόμησεν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόνθ', ὅσον ἦθελε θυμός,

185 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Κέλνυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 ὄφρ' εἶπω, τὰ με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες·
 ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλείονας καλέσαντες,

190 ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσιν
 ῥέξομεν ἱερά καλὰ· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
 μνησόμεθ', ὥς ἤ ὁ ξεῖνος ἀνενθε πόνον καὶ ἀνίης
 πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκηται
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστίν·

195 μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσιν,
 πρὶν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι· ἐνθα δ' ἔπειτα
 πείσεται, ἄσσα οἱ Αἴσα κατακλώθεις τε βαρεῖαι
 γεινομένῃ νῆσαντο λίνφ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

εἰ δὲ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
 200 ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
 αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
 ἡμῖν, εὐτ' ἔρδωμεν ἀγακλειάς ἑκατόμβας·
 δαίνονται τε παρ' ἅμμυ καθήμενοι, ἐνθα περ ἡμεῖς.

εἰ δ' ἄρα τις καὶ μόνος ἰὼν ξύμβληται ὀδίτης,
 205 οὔτι κατακρύπτουσιν· ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν,
 ὥσπερ Κύνκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνο', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἔγωγε
 ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανόων εὐρὺν ἔχουσιν,

210 οὐδέμας, οὐδὲ φῆν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν·
 οὐστίνως ὑμεῖς ἴστε μάλιστα ὄχεοντας οἷζ' ἄν
 ἀνθρώπων, τοῖσιν κεν ἐν ἄλλεσιν ἰώσαίμην.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η.

δ' ἔτι κεν καὶ μάλλον ἐγὼ κακὰ μνησαίμην,
 σα γὰρ δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μύθησα.
 λ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἔασατε, κηδόμενον περ
 πλετο, ἢ ἔκέλευσεν ἔο μνήσασθαι ἀνάγκη,
 καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐν φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
 ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔγω φρεσίν· ἢ δὲ μάλ' αἰεὶ
 ἐσθίμεναι κέλεται καὶ πινύμεν· ἐκ δὲ με πάντων
 ληθάνει, ὅσσο' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
 ἡμεῖς δ' ὀτρύνεσθαι ἅμ' ἡοὶ φαιρομένηφιν,
 ὡς κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἔμης ἐπιβήσετε πάτρης,
 καί περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰῶν
 25 κτήσιν ἔμην, δμῶάς τε καὶ ὑπερεφές μέγα δῶμα.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἦ δ' ἐκέλευον,
 πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἔπει μὲν ἄρα, ὅσον ἤθελε θυμός,
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεισάν τ', ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 230 αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο διὸς Ὀδυσσεύς,
 παρ δὲ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδῆς
 ἦσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
 τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκαλένος ἤραγετο μύθων·
 235 ἔγνω γὰρ φάρῶς τε χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδοῦσα
 καλά, τὰ ἣ' αὐτὴ τεύξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ζεῖτε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν ἀποσείωμαι αὐτῆ·
 τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν;
 οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκέσθαι;
 240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ἀργαλέον, βασίλεια, διηγχεύωσ' ἀγορευσαί
 κῆδὲ, ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνας·
 τούτο δὲ τοι ἔρεω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς.
 Ὠγγίη τις ἦσος ἀπάπροθεν εἰν ἀλὶ κείτῃ,
 245 ἐνθά μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψώ,
 ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῆ
 μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
 οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῶ
 250 Ζεὺς ἔλασεν ἐκίασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
 αὐτὰρ ἐγὼ, τρόπιν ἀγκυῖας ἔλων νεὸς ἀμφιελίσσης,
 ἐννήμαρ φερόμην· δεκάτη δὲ με νυκτὶ μελαίνῃ
 νῆσον εἰς Ὠγγίην πέλασαν θεοί, ἐνθά Καλυψώ

- 255 *καίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἧ με λαβοῦσα,
ἐνδυκίως ἐφιλεί τε καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφρασκεν
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐπειθεν.
ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἴματα δ' αἰεὶ*
- 260 *δάκρυσι δένεσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
καὶ τότε δὴ με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
Ζητὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἧ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
πέμπε δ' ἐπὶ σχεδῆς πολυδέσμον· πολλὰ δ' ἔδωκεν,*
- 255 *σίτον καὶ μέδυν ἠδὲ· καὶ ἄμβροτα εἴματα ἔσσειν·
οὔρου δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
ἐπτά δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἥματα ποντοπορεύων,
ὄκτωκα δεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεργα
γαίης ὑμετέρης· γήθησε δὲ μοι φίλον ἦτορ,*
- 270 *δυεμόρφ· ἧ γὰρ ἐμελλον εἶτι ξυνέσεσθαι οἷζυϊ
πολλῇ, τὴν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίγθων·
ὅς μοι ἐπρομήσας ἀνέμους, κατέδησε κέλευθα,
ᾧρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέετρατον· οὐδέ τι κύμα
εἶα ἐπὶ σχεδῆς ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.*
- 275 *τὴν μὲν ἐπειτα θύελλα δισκιδασ' αὐτῶρ ἔγωγε
νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, ὄρηα με γαίῃ
ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρον ἀνέμῳς τε καὶ ὕδωρ.
ἐνθα κέ μ' ἐκβαίοντα βηίσαιτο κῆμ' ἐπὶ χέρσου,
πέτρης πρὸς μέγαλῃσι βαλὼν καὶ ἀτερπέϊ χόρῳ·*
- 280 *ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
εἰς ποταμόν, τῇ δὲ μοι εἰσατο χῶρος ἄριστος,
λεῖος πετράων· καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων· ἐπὶ δ' ἄμβροσίῃ νύξ
ἦλνθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε Διυπέτεος ποταμοῖο*
- 285 *ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραυθον· ἀμφὶ δὲ φύλλα
ἤφρυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
ἐνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
εὐδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἡμαρ·
δύσειτο τ' ἥελιος, καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.*
- 290 *ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
παιζούσας, ἐν δ' αὐτῇ ἦν εἰκνῖα θεῆσιν,
τὴν ἰκίτευσ'· ἧ δ' οὔτι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλέν,
ὡς οὐκ ἂν ἔλλοιο νεώτερον ἀντιάσαντα
ἔρξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσι.*
- 295 *ἧ μοι σίτον ἔδωκεν ἄλις ἠδ' αἰθοπα οἶνον,
καὶ λουῶ ἐν ποταμῶ, καὶ μοι τάδε εἶματ' ἔδωκεν.*

ταῦτά τοι, ἀγνόμενός περ, ἀληθείην κατέλεξα.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 ξεῖν', ἦτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν
 300 παῖς ἐμῆ, οὐνεκά σ' οὔτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 ἦγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἰκέτευσας.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
 ἦρος, μή μοι τοῦνεκ' ἀμύμονα νείκεε κοῦρην·
 ἢ μὲν γάρ με κέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἔπεισθαι·
 305 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον, δεισας, αἰσχρνώμενός τε,
 μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκίσσαιτο ἰδόντι·
 δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 ξεῖν', οὐ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 310 μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
 αἱ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλῶνι!
 τοῖος εἶναι, οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων, ἅ τ' ἐγὼ περ,
 παιδά τ' ἐμὴν ἐγέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
 αὐτὸ μένων· οἶκον δέ τ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
 315 εἴ κ' ἐθέλων γε μένοις· ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
 Φαίηκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο!
 πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὅφρ' εὖ εἰδῆς.
 αὐριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὑπὸ
 λέξαι· οἱ δ' ἐλώσει γαλήνην, ὅφρ' ἂν ἴκηαι

320 πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ που τοι φίλον ἐστίν·
 εἴπερ καὶ μάλιστα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης·
 τὴν περ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι, οἳ μιν ἰδοῦτο
 λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 ἦγον, ἐπομόμενον Τιτνόν, Γαίηϊον υἱόν·

325 καὶ μὲν οἱ ἐνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμιάτοιο τέλεσσαν
 ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπῆνυσαν οἴκαδ' ὀπίσσω.
 εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσίν, ὅσσον ἄρισται
 νῆες ἐμαί, καὶ κοῦροι ἀναρόριπτεν ἄλα πηδῶ.

Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 330 εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Ζεῦ πάτερ, αἰθ', ὅσα εἶπε, τελευτήσειεν ἅπαντα
 Ἀλκίνοος! τοῦ μὲν κεν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν
 ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δὲ κε πατρίδ' ἰκοίμην.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
 δέμνι ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφ' ὑπερθε τάπητας,
 χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὐλας καθ' ὑπερθεν ἴσασθαι.

- αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 340 αὐτὰρ ἔπει στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἔγκονέουσαι,
 ὄτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·
 Ὅρσο κέων, ὃ ξεῖνε· πεποίηται δέ τοι εὐνή.
 ὦς φάν· τῷ δ' ἀσπαστὸν εἰείατο κοιμηθῆναι.
 ὦς ὁ μὲν ἐνθα καθεῦθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
 345 τρητοῖς ἐν λεγέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
 Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμον ὑψηλοῖο·
 παρὰ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ.

Postero die in publico concilio consultat Alcinoos de hospite domum deducendo, principesque populi et florem juventutis ad epulas vocat illi prebendas (1-45). Statim juvenes zdornata navi, in regiam Alcinoi conveniunt, quo et Demodocus accitur, canendi ad citharam peritus (46-103). Pransi omnes conferunt se in forum ad gymnicos ludos faciendos, quibus Ulysses lacessitus se immiscet et certamine disci vincit (104-255). Deinde saltatur a juvenibus carmen, quod Demodocus cantat de amoribus Martis et Veneris; etiam simplex genus saltationis additur (256-384). Jam parantur Ulyssi dona a principibus et Euryalo, qui eum antea dictis lacessierat; mox in Alcinoi mibus calida lotus epulas adit (385-409). In his Demodocus, de equo ligneo et Ilii excidio canens, heroi memoriam superioris fortunae et lacrimas movet; ex quo eum rogat Alcinoos, ut, quis sit et quos casus perpressus sit, exponat (470-586).

Ὀδυσσεύως σύστασις πρὸς Φαίαικας.

- Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
 ἂν δ' ἄρα Διογενὴς ὄρτο πολίπορθος Ὀδυσσεὺς.
 τοῖσιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 5 Φαίηκων ἀγορήνδ', ἣ σπιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
 ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν
 πλησίον· ἣ δ' ἀνὰ ἄστν μετόχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
 εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
 νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγάλητορι μητιόωσα·
 10 καὶ ἅ ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
 Δεῦτ' ἄγε, Φαίηκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδορες,
 εἰς ἀγορὴν ἵεναι, ὅφρα ξεῖνοιο πύθησθε,
 ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
 πόντον ἐπιπλαγθεῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.

- 15 Ὡς εἰποῦσ', ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστον.
καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἔδραι
ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρα θηήσαντο ἰδόντες
νῆϊ Λαέρταο δαΐφρονα. τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
θεσπεσίην κατέγευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις·
- 20 καὶ μιν μικρότερον καὶ πάσσανα θῆκεν ἰδέσθαι,
ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
δεινός τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
πολλούς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
- 25 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Κέλντε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὄφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξείνος ὄδ', οὐκ οἶδ' ὅστις, ἀλώμενος ἵκει ἐμὸν δῶ,
ἢ ἐπρὸς ἠοίων ἢ ἐσπερίων ἀνθρώπων·
- 30 πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
ἡμεῖς δ', ὥς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅστις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἵκηται,
ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα διὰν
- 35 πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύο καὶ πεντήκοντα
κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
δησάμενοι δ' εὐ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
ἐμβήτ'· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαίτα,
ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὐ πᾶσι παρέξω.
- 40 κούροισιν μὲν ταυτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
σκηπτούχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δῶματα καλὰ
ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·
μηδέ τις ἀρνεῖσθω· καλέσασθε δὲ θεῖον ἄοιδόν,
Ἀημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἄοιδήν,
- 45 τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο
σκηπτούχοι· κῆρυξ δὲ μετώχετο θεῖον ἄοιδόν.
κούρω δὲ κρινθέντε δύο καὶ πεντήκοντα
βήτην, ὥς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτιο.
- 50 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἁλὸς βένθοςδε ἔρυσσαν·
ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νῆϊ μελαίνῃ,
ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν,
πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν.
- 55 ἕρπον δ' ἐν νοτίῳ τήνγ' ὄρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα
βάν ῥ' ἕμιν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος εἰς μέγα δῶμα.

- πλήντο δ' ἄρ' αἰθουσαί τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν.
 [ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν τέοι ἠδὲ παλαιοί.]
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἰέρευσεν,
 60 ὀκτώ δ' ἀργιόδοκτας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·
 τοὺς δέρον, ἀμφὶ θ' ἔπον, τετύκοντό τε δαιτὶ ἐρατεινήν.
 Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,
 τὸν περὶ Μοῦσ' ἐρίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε·
 ὀφθαλμῶν μὲν ἀμερσε, δίδου δ' ἠδεῖαν ἀοιδήν.
 65 τῷ δ' ἄρα Ποιτόνοος θῆκε θρόνον ἀγρορόλον
 μέσσοι δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
 καδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρημυγα λίγειαν,
 αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλίσθαι
 κήρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάρτεον, καλήν τε τράπεζαν,
 70 πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνήκεν ἀειδόμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 οἴης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὴν ἴκανε·
 75 τείκος Ὀδυσσεύος καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλλεύος,
 ὡς ποτε δηρίσαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλίῃ,
 ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἀναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 χαιρε νόμῳ, ὅτ' ἀριστοὶ Ἀχαιῶν δηριόωντο.
 ὡς γάρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 80 Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
 χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχή
 Τρωσὶ τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
 Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔλῶν χερσὶ στιβαρῆσιν,
 95 κακ κεφαλῆς εἰρουσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
 αἶδετο γὰρ Φαιήκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
 ἦτοι ὅτ' ἀλῆσειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδός,
 δάκρυ' ὀμορξάμενος, κεφαλῆς ἀπο φᾶρος ἔλεσκεν,
 καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἐλόν, σπείσασκε θεοῖσιν.
 20 αὐτὰρ ὅτ' ἄψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
 Φαιήκων οἱ ἀριστοὶ· ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν·
 ἄψ Ὀδυσσεὺς κατὰ κράτα καλυψάμενος γοάσκειν.
 ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δὲ μιν ὅλος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
 95 ἦμενος ἄγχ' αὐτοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
 αἴψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 ᾗδη μὲν δαιτὸς κεκορημέθα θυμὸν εἴσης,

- φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήγορός ἐστι θαλεῖη·
 100 νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
 πάντων· ὥς γ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἴσι φίλοισιν,
 οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγυγνόμεθ' ἄλλων
 πύξ τε παλαισμοσύνη τε καὶ ἄλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 105 καὶ δ' ἐκ πασσαλόφῃ κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν,
 Ἀημοδόκον δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάρου
 κήρυξ· ἤρχε δὲ τῷ αὐτῇ ὁδόν, ἥπερ οἱ ἄλλοι
 Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
 βᾶν δ' ἴμεν εἰς ἀγορῆν, ἅμα δ' ἔσπετο πούλυς ὄμιλος,
 110 μύριοι· ἂν δ' ἴστατο νέοι πολλοὶ τε καὶ ἐσθλοί.
 ὦρτο μὲν Ἀκρόνεός τε καὶ Ὠκύαλος καὶ Ἐλατρεύς,
 Ναυτεῖς τε Πηνιεύς τε καὶ Ἀγγιάλος καὶ Ἐρετμεύς,
 Ποντιεύς τε Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησίνεός τε,
 Ἀμφιάλός θ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
 115 ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιοῦ Ἴσος Ἀρηί,
 Ναυβολίδης θ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδός τε δέμας τε
 πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.
 ἂν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ' Ἀλιός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνῃος·
 120 οἱ δὲ τοὶ πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν.
 τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
 καρπαλίμως ἐπέτορτο κοινότες πεδίωιο.
 τῶν δὲ θείει ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνῃος ἀμύμων·
 ὅσσον τ' ἐν νεῶν οἴρον πέλει ἡμιονοῖν,
 125 τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἴκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
 οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
 τῇ δ' αὐτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνντο πάντας ἀρίστους.
 ἄλματι δ' Ἀμφιάλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
 δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺν φέρτατος ἦεν Ἐλατρεύς·
 130 πύξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
 ἀντάρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
 τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο·
 Δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴ τιν' ἀέθλον
 οἰδέ τε καὶ δεδάηκε· φνὴν γε μὲν οὐ κακὸς ἐστίν,
 135 μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερθεῖν,
 ἀνίενα τε στιβαρόν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἦβης
 δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηχται πολέεσσιν.
 οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
 ἄνδρα τε συγγενᾶι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
 140 Τὸν δ' αὐτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φωνήσεν τε·

Λαοδάμα, μάλα τούτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
αὐτὸς νῦν προκάλεσσαί ἰών, καὶ πέφραδε μῦθον!

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ γ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
στῆ ᾧ ἔς μέσσον ἰών, καὶ Ὀδυσσεῖα προσέειπεν·

145 Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
εἰ τίθ' αἴ πον δεδάηκας· εἴοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλων.
οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κεν ἦσιν,
ἢ ὅ,τι ποσσὶν τε ῥέξει καὶ χερσὶν εἴησιν.

ἄλλ' ἄγε, πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
150 σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσειται, ἀλλὰ τοι ἦδη
γῆρ' ἑ τε κατεῖρυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολὺμητις Ὀδυσσεύς

Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;

κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσίν, ἢ περ ἀέθλοι,

155 ὅς ποιν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα·
νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατιζῶν
ἦμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' αὐτήν·

οὐ γὰρ σ' οὐδέ, ξεῖνε, δαίημονι φωτὶ εἴσκω

160 ἀθλων, οἷα τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται·

ἀλλὰ τῶ, ὅςθ' ἄμα νῆϊ πολυκκληϊδί θαμίζων,

ἀρχὸς ναυτῶων, οἷτε προηκτῆρες ἔασιν,

φορτοῦ τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδαίων,

κερδεῶν θ' ἀρπαλέων· οὐδ' ἀθλητῆρι εἴοικας.

165 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολὺμητις Ὀδυσσεύς·

ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ εἴοικας.

οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν

ἀνδράσιν, οὔτε φνήν, οὔτ' ἄρ' φρένας, οὔτ' ἀγορητῆν.

ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ,

170 ἀλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι στέφει· οἱ δὲ τ' ἔς αὐτὸν

τερπόμενοι λενύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλῆως ἀγορεύει

αἰδοῖ μελιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·

ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστν, θεὸν ὡς, εἰσορόωσιν.

ἄλλος δ' αὖτ' εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·

175 ἀλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν.

ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως

οὐδέ θεὸς τεύξειε· νόον δ' ἀποφάλιός ἐσσι.

ᾠριᾶς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,

εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,

180 ὡς σύγε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἷω

ἔμμεναι, ὅσθ' ἦβη· τε πεποιθεῖα χερσὶ τ' ἐμῆσιν.

νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην,

- ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
 ἀλλὰ καὶ ὥς, κακὰ πολλὰ παθῶν, πειρήσομαι ἀέθλων·
 185 θυμοδακῆς γάρ μῦθος· ἐπῶτρυννας δέ με εἰπών.
 Ἦ ῥα, καὶ αὐτῶ φάρεϊ ἀναΐξας λάβε δίσκον
 μείζονα καὶ πύχτεον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,
 ἢ οἷφ Φαιήκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισιν.
 τὸν ῥα περιστρέψας ἤκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
 190 βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἐπίτηξαν ποτὶ γαίην
 Φαιήκες δολιγῆρετμοί, νανσίκλυτοι ἄνδρες,
 λαὸς ὑπὸ ῥιπῆς. ὁ δ' ὑπέριπτατο σήματα πάντα,
 ῥίμφα θεῶν ἀπὸ χειρός· ἐθῆκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
 ἀνθρὶ δέμας εἰκνία· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' οἰόμαζεν·
 195 Καὶ κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
 ἀμφοφάδων· ἐπεὶ οὔτι μμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
 ἀλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἀέθλον·
 οὔτις Φαιήκων τόνγ' ἴζεται, οὐδ' ὑπερήσει.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 200 χαίρων οὔνεχ' ἐταῖρον ἐνῆέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι.
 καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσιν·
 Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι! τάχα δ' ὕστερον ἄλλος
 ἦσειν ἢ τοσσοῦτον οἰομαι, ἢ ἔτι μάσσον.
 τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
 205 δεῦρ' ἄγε, πειρηθήτω, ἐπεὶ μ' ἐχολώσατε λίην,
 ἢ πῦξ ἢ ἐ πάλῃ ἢ καὶ ποσίν, οὔτι μεγαίρω,
 πάντων Φαιήκων, πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάματτος.
 ξεῖτος γάρ μοι ὄδ' ἐστὶ· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο·
 ἄφρων δὲ κεινός γε καὶ οὔτιδανός πέλει ἀνήρ,
 210 ὅστις ξεινοδόκῳ ἐρίδα προσφέρηται ἀέθλων,
 δῆμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· εἶο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
 τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
 ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην.
 πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἀέθλοι.
 215 ἐν μὲν τόξῳ οἶδα ἐϋξοον ἀμφοφάσασθαι·
 πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι, οἷστεύσας ἐν ὁμίλῳ
 ἀνδρῶν δυεμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἐταῖροί
 ἄγχι παρασταίεν, καὶ τοξαζοῖατο φρεσῶν.
 οἷος δὲ με Φιλοκτῆτης ἀπεκαίνντο τόξῳ,
 220 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί·
 τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
 ὅσσοι νῦν βροτοὶ εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες.
 ἀνδράσι δὲ προτιέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
 οὐδ' Ἡρακλῆϊ, οὔτ' Εὐρύτηφ Οἰγαλιῆϊ,

- 225 οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων·
 τῷ ῥα καὶ αἰψὸν ἔθανεν μέγας Εὐρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
 ἔκει' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
 ἔκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
 δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις δίστοφ.
- 230 οἵοισιν δεῖδοικα ποσὶν μή τις με παρέλθῃ
 Φαιήκων· λίην γὰρ ἀεικέλιος ἔδαμιάσθη
 κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κοιμῶν κατὰ νῆα
 ἦεν ἐπηεταγός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλννται.
 Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
- 235 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ζεῦν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταυτ' ἀγορεύεις,
 ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἣ τοι ὀπηδεῖ,
 χωόμενος ὅτι σ' οὐτός ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστάς
 νεῖκεσεν· ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτῶς οὔτις ὄνοιτο.
- 240 ὅστις ἐπίσταιτο ἧσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν·
 ἀλλ' ἄγε, τῶν ἐμέθεν ξυγίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλω
 εἶπης ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισιν
 δαινύη παρὰ σῆ' ἔ' ἀλόφω καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
 ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῶν
- 245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν.
 οὐ γὰρ πυγμαχοί εἰμὲν ἀνύμονες, οὐδὲ παλαισταί,
 ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι·
 αἰεὶ δ' ἡμῶν δαῖς τε φίλη, κίθαρίς τε χοροὶ τε,
 εἵματά τ' ἐξημοιβά, λοετρά τε θεομὰ καὶ εὐναί.
- 250 ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρομοι, ὅσσοι ἄριστοι,
 παῖσατε· ὡς χ' ὁ ξείνος ἐνίσπη οἴσι φίλοισιν,
 οἶκαδε ροστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
 νυκτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστῷ καὶ ἀοιδῇ.
 Δημοδόκω δέ τις αἴψα κῶν φόρμιγγα λίγειαν
- 255 οἰσέτω, ἣ πον κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
 Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοεΐκελος· ὦρτο δὲ κήρυξ,
 οἷσων φόρμιγγα γλαφυρῆν δόμον ἐκ βασιλῆος.
 αἰσυνμῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέστησαν
 δῆμοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐπύρῃσσεσκον ἕκαστα
- 260 λειψαν δὲ χορόν, καλὸν δ' εὐρυταν ἀγῶνα.
 κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων φόρμιγγα λίγειαν
 Δημοδόκω· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κούροι
 προωθῆναι ἴσταντο, δαίμονες ὀρχηθμοῖο·
 πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσὶν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
- 265 μαρμαρυγὰς θηῆτο ποδῶν, θανάμαζε δὲ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀεΐδειν,

- ἀμφ' Ἄρεος φιλότῃτος ἔϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης·
 ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαιστοιο δόμοισιν
 λάθρῃ· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἤσχυρε καὶ εὐνήν·
 270 Ἡφαιστοιο ἀνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
 Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότῃτι.
 Ἡφαιστος δ' ὡς οὖν θυμάλγεια μῦθον ἀκούσεν,
 βῆ ῥ' ἦμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βρυσσοδομέων·
 ἐν δ' ἔθειτ' ἀκμοθέτω μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμούς·
 275 ἀρόηκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἐμπεδον αἶθι μείνοεν.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τευξε δόλον, κεχολωμένος Ἄρει,
 βῆ ῥ' ἦμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι ἔκειτο·
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμῖσιν χεε δέσματα κύκλω ἀπάντη·
 280 πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
 ἧντ' ἀράχνια λεπτά, τάγ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο,
 οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
 εἰσαὶ ἦμεν ἐς Αἴημον, εὐκτίμενον πιολίεθρον,
 ἧ οἰ γαῖαν πολὺ φιλάτῃ ἐστὶν ἀπασέων.
 285 οὐδ' ἀλασκοπιὴν εἶχε χροσῆγιος Ἄρης,
 ὡς ἴδεν Ἡφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κίοντα·
 βῆ δ' ἦμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαιστοιο,
 ἰσχανόων φιλότῃτος ἔϋστεφάνου Κυθερείης.
 ἧ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενεὸς Κρονίωνος
 290 ἐροχόμενη κατ' ἄρ' ἔζεθ'· ὃ δ' εἴσω δώματος ἦει,
 ἐν τ' ἄρα οἱ φῦν χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπέσιον εὐνήθεντε.
 οὐ γὰρ ἔθ' Ἡφαιστος μεταδήμιος, ἀλλὰ πον ἦδη
 οἴχεται ἐς Αἴημον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους·
 295 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἀσπαστὸν εἰείατο κοιμηθῆναι.
 τῶ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
 τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαιστοιο·
 οὐδὲ τι κινήσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι.
 καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὅτ' οὐκέτι φρικτὰ πέλοντο.
 300 ἀγγίμολον δὲ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
 αὐτίς ὑποστρέψας, πρὶν Αἴημον γαῖαν ἰκίεσθαι·
 Ἥλιος γὰρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἰπέ τε μῦθον.
 [βῆ δ' ἦμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ·]
 ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χέλος δὲ μιν ἄγριος ἦρει·
 305 σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσιν·
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
 δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδῃσθε·
 ὡς ἐμὲ χολὸν ἔοντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη

- αἶψα ἀτιμάζει, φιλέει δ' αἰδήλον Ἄρηα·
 310 οὔνεχ' ὁ μὲν καλὸς τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἐγὼ γε
 ἠπιδανὸς γενόμεν· ἀτὰρ οὔτι μοι αἷτιος ἄλλος,
 ἀλλὰ τοκῆς δύο· τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελον!
 ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τῶγε καθεύδεται ἐν φιλότῃ,
 εἰς ἑμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὀρόων ἀκάχημαι.
 315 οὐ μὲν σφραῖς ἐτ' εἰοπα, μίννῃθ' ἄγε, κειμένον οὔτω,
 καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐθελήσειτο ἄμφω
 εὔδειν· ἀλλὰ σφραῖ δόλος καὶ δεσμός ἐρύξει,
 εἰσόμῃ μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδώσει ἔσθια,
 ὅσσα οἱ ἐγγυάλιζα κνωόπιδος εἵνεκα κόουρης·
 320 οὔνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐγέθνυος.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατες δῶ
 ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος· ἦλθ' ἐριόνης
 Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἀναξ' ἐκάεργος Ἀπόλλων.
 θηλύτεροι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἐκάστη.
 325 ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἑάων·
 ἀσβεστος δ' ἄρ' ἐνώρητο γέλωσ μακάρεσσι θεοῖσιν,
 τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαιστοῖο.
 ὦδε δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Οὐκ ἀρετᾶ κακὰ ἔργα· κηράναι τοι βραδύς ὤκνῃ·
 330 ὡς καὶ νῦν Ἡφαιστος εἰὼν βραδύς εἶλεν Ἄρηα,
 ὠκύντατόν περ εἶόντα θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 χολὸς εἶὼν, τέχνησι· τὸ καὶ μοιγὰγρ' ὄφελει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἀναξ', Διὸς υἱός, Ἀπόλλων·
 335 Ἑρμεία, Διὸς υἱέ, διάκτορε, δῶτορ ἑάων,
 ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεῖς
 εὔδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην;
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης·
 αἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἀναξ' ἐκατηβόλ' Ἀπόλλων!
 340 δεσμοὶ μὲν τρεῖς τόσσοι ἀπίρονες ἄμφω ἔχουεν,
 ἡμεῖς δ' εἰσορόωμε θεοί, πᾶσαι τε θείωναι·
 αὐτὰρ ἐγὼν εὔδοιμι παρὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην!
 Ὡς ἔφατ'· ἐν δὲ γέλωσ ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλωσ ἔχε, λίσσεται δ' αἰεὶ
 345 Ἡφαιστον κλυτοεργόν, ὅπως λύσειεν Ἄρηα·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἄνσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
 τίσειν αἷσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
 350 μὴ με, Ποσειδάων γαιήοχε, ταῦτα κέλευε·

- δευλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάσθαι.
 πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο, χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας ;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 355 Ἦφαιστ', εἶπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
 οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγνήεις
 οὐκ ἔστ', οὐδὲ ἔοικε, τὸν ἔπος ἀρήσασθαι.
 Ὡς εἰπὼν, δεσμῶν ἀνίει μένος Ἦφαιστοιο.
 360 τῷ δ' ἔπει ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἰόντος
 αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρήκηδε βεβήκει,
 ἢ δ' ἄρα Κύπρον ἴκανε φιλομειδῆς Ἀφροδίτη,
 εἰς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμὸς τε θνήεις·
 ἔνθα δέ μιν Χάριτες λούσαν, καὶ χρίσαν ἑλαίῳ
 365 ἀμβρότιῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἰόντας·
 αἶψι δὲ εἴματα ἔσσαν ἐπήρατα θαῦμα ἰδεσθαι.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδοῦς ἄειδε περικλυτὸς· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 τέρπει ἐνὶ φρεσὶν ἦσιν ἀκούων, ἦδὲ καὶ ἄλλοι
 Φαιήκες δολιχῆρετμοι, ταυσίκλυτοι ἄνδρες.
 370 Ἀλκίνοος δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
 μονυᾶξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὔτις ἔριζεν.
 οἱ δ' ἔπει οὖν σφαιῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο,
 πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποίησε δαιφρων·
 τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νείφεα σκυόεντα,
 375 ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθοῖος ἠψὸς ἀεργεῖς,
 ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὐδας ἰκέσθαι.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαιρῆσ' ἂν ἰθὺν πειρήσαντο,
 ὠρχεῖσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθοῖνι πουλβοτείρῃ,
 ταρφέ' ἀμειβομένῳ· κούροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι,
 380 ἑσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπῳ ὀρώρει.
 δὴ τότε ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 ἦ μὲν ἀπειλησας, βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
 ἦ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα
 385 Ὡς φάτο· γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
 αἴψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες ἦδὲ μέδοντες·
 ὁ ξείνος μάλα μοι δοκεῖ πεπνυμένος εἶναι.
 ἀλλ' ἄγε οἱ δώμεν ξεινήϊον, ὡς ἐπιεικὲς.
 390 δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
 ἀρχοὶ κραίνουσι, τρικυαδέατος δ' ἐγὼ αὐτός·
 τῶν οἱ φᾶρος ἕκαστος εὐπλυνὲς ἦδὲ χιτῶνα

- καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνεΐκατε τιμήντος·
 αἴψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀλλείες, ὅφρ' ἐνὶ χερσὶν
 395 ξειῖνος ἔχω, ἐπὶ δόρπον ἢ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
 Εὐρύαλος δὲ ἔ' αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
 καὶ δῶρω· ἐπεὶ οὔτι ἔπος κατὰ μοῖραν εἶπεν.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἦδ' ἐκίλευον·
 δῶρα δ' ἄρ' οἰσόμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος·
 400 τὸν δ' αὐτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 τοιγάρ ἐγὼ τὸν ξειῖνον ἀρέσσομαι, ὥς σὺ κελεύεις·
 δώσω οἱ τὸδ' ἄορ παγγάλκεον, ὃ ἐπὶ κώπη
 ἀγρυρῆν, κολεὸν δὲ νεοπρίστιον ἔλεφαντος
 405 ἀμφιδιδίγηται· πολίος δὲ οἱ ἄξιον ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀγρυρῶλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηΐδα·
 Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! ἔπος δ' εἴπερ τι βέβακται
 δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιν ἀνυρπάξασαι ἄελλαι.
 410 σοὶ δὲ θεοὶ ἄλογόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἰκέσθαι
 δοῖεν· ἐπειδὴ δηθὰ φίλον ἄπο πῆματα πάσχεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 καὶ σύ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δὲ τοι ὄλβια δοῖεν!
 415 μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
 τούτου, ὃ δὴ μοι δῶκας, ἀρεσσάμενος ἐπέεσσι.
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφ' ὄμοιοι θέτο ξίφος ἀγρυρῶλον.
 δύσειτό τ' ἥελιος, καὶ τῶ κλυτὰ δῶρα παρῆεν·
 καὶ τὰ γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγανοί·
 δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 420 μητρὶ πικρῶ αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
 τοῖσιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
 ἔλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισιν.
 δὴ ῥα τότε Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἣτις ἀρίστη·
 425 ἐν δ' αὐτῇ θές φαρος εὐπλυντές ἦδὲ χιτῶνα.
 ἀμφὶ δὲ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέμετε δ' ὕδαρ,
 ὅφρα λοσσοσάμενός τε, ἰδὼν τ' εὐ κείμενα πάντα
 δῶρα, τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονος ἐνθάδ' ἔνεικαν,
 δαιτί τε τέρπηται, καὶ αἰοιδῆς ἦμον ἀκούων.
 430 καὶ οἱ ἐγὼ τὸδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλές ὀπάσσω,
 χρύσειον, ὅφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἦματα πάντα
 σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμῶσιν εἶπεν,
 ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅτι γάχιστα.

- 435 αἰ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέφ·
 ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔγεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλοῦσαι.
 γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφετε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
 τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
 ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
- 440 ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
 ἐν δ' αὐτῇ φάρος θῆκε, καλὸν τε χιτῶνα,
 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Αὐτὸς γὰρ ἴδε πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἦλον,
 μή τις τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὅπποτ' ἂν αὐτε
- 445 εὐδυσθεα γλυκὺν ὕπνον, ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ γ' ἄκουσε πολύτλας Δίος Ὀδυσσεύς,
 ἀντίκ' ἐπήρτενε πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἦλεν
 ποικίλον, ὃν ποτὲ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
 ἀντόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν,
- 450 ἐς ῥ' ἀσαμίνθον βάνθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
 θερμὰ λοῆτρ'· ἐπεὶ οὔτι κομιζόμενός γε θάμιξεν,
 ἐπιειδὴ λίπε δῶμα Καλυπτοῦς ἠγκόμοιο·
 τόφρα δὲ οἱ κομιδὴ γε, θεῶ ὣς, ἐμπεδος ἦεν.
 τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαί λούσαν, καὶ χρίσαν ἑλαίῳ,
- 455 ἄμφι δὲ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
 ἔκ ῥ' ἀσαμίνθον βᾶς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτιήρας
 ἦε· Ναυσικάα δὲ, θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα.
 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο·
 θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρωσα,
- 460 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρε, ξεῖν' ! ἵνα καὶ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 μνήσῃ μεῖν, ὅτι μοι πρώτη ζῳάγοι ὀφέλλεις.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολὺμητις Ὀδυσσεύς.
 Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
- 465 οὔτω γὰρ Ζεὺς θεῖη, ἐρίγδονπος πόσις Ἥρης,
 οἴκαδ' ἔλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι·
 τῷ κέν τοι καὶ κείθι, θεῶ ὣς, ἐνχετοφῆν
 αἰεὶ ἦματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβίωσας, κούρη.
 Ἥ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἔζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
- 470 οἱ δ' ἤδη μοίρας ἔνεμον, κερδῶντό τε οἶνον.
 κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίφρον ἀοιδόν,
 Ἀμηόδοκον, λαοῖσι τειτιμένον· εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 μεσσηφ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολὺμητις Ὀδυσσεύς,
- 475 νότῳ ἀποπροταμῶν - ἐπὶ δὲ πλείον ἐλέλιπτο -
 ἀμῳόδοτος ὄος, θαλερὴ δ' ἦν ἄμφις ἀλαϊφή·

- Κήρουξ, τῇ δὴ, τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγηαι,
 Δημοδόκω, καὶ μιν προσπτύξομαι, ἀγνύμενός περ.
 πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν αἰοῖδοι
 480 τμηῆς ἔμποροὶ εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὐνεκ' ἄρα σφίεας
 οἴμυς Μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φύλον αἰοιδῶν.
 Ὡς ἂρ' ἔφη· κήρουξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 ἤρω Δημοδόκω· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 οἱ δ' ἐπ' ὄνειάθ' ἐτοῖμα προκειμένα χεῖρας ἴαλλον.
 485 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Δημοδόκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δημοδόκ', ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰτίζομι' ἀπάντων·
 ἢ σέγε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σὴγ' Ἀπόλλων.
 λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶον αἰεῖεις,
 490 ὅσσ' ἔρξαν τ' ἐπαθόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί·
 ὥστε πον ἢ αὐτὸς παρῶν, ἢ ἄλλον ἀκούσας.
 ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεσον
 δουρατίον, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
 ὃν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε Διὸς Ὀδυσσεύς,
 495 ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἱ Ἴλιον ἐξάλαπαξαν.
 αἶ κεν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
 ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὥπασε θέσπιν αἰοιδῆν·
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ὄρμηθεις θεοῦ ἤρχετο, φραῖνε δ' αἰοιδῆν,
 500 ἐνθεν ἑλών, ὡς οἱ μὲν εὐσσελμῶν ἐπὶ νῶν
 βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
 Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἦδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
 εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κακαλυμμένοι ἵππῳ·
 αὐτοὶ γὰρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
 505 ὡς ὁ μὲν ἐστήκει· τοὶ δ' ἀκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
 ἤμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δὲ σφίσις ἦνδανε βουλή,
 ἢ διατμηῆσαι κοῖλον δόρον νηλεὶ χαλκῷ,
 ἢ κατὰ πετράων βαλεῖν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
 ἢ εἶαν μὲγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτικόν εἶναι·
 510 τῆπερ δὴ καὶ ἔπειτα τελετήσεσθαι ἐμελλεν.
 αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύπη
 δουρατίον μέγαν ἵππον, ὃθ' εἶατο πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρῶεςσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.
 ἦειδεν δ', ὡς ἄστυ διέπραθον νῆες Ἀχαιῶν,
 515 ἵπποθ' ἐκγύμενοι, κοῖλον λόγον ἐκπρολιπόντες.
 ἄλλον δ' ἄλλη ἄειδε πόλιν κεραῖζέμεν αἰπὴν·
 αὐτὰρ Ὀδυσσεῆα προτὶ δώματα Διήφοβοιο
 βήμεναι, ἧτ' Ἄρφα, σὺν ἀρτιθέῳ Μενελάῳ.

- κείθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
 520 νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδος ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 τήκετο· δάκρυ δ' ἔδενεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
 ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
 ὅστε εἴς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσι,
 525 ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἤμαρ·
 ἢ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίρονι ἐξιδούσα,
 ἀμφ' αὐτῷ χυμῆνι λίγα κωκυέ· οἱ δὲ τ' ὀπισθεν
 κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους,
 εἰρερον εἰσαγάγουσι, πόρον τ' ἐχέμεν καὶ οἴζυν·
 530 τῆς δ' ἔλσεινοτάτῳ ἄχει φθινύθουσι παρειαί·
 ὡς Ὀδυσσεὺς ἔλσεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
 ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
 ἤμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺν δὲ στενάχοντος ἄκουσεν·
 535 αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέμοισι μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοτες·
 Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγεια·
 οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἄειδει
 ἐξ οὐ δορπέομέν τε, καὶ ὠρρεε θεῖος αἰοῖδος,
 540 ἐκ τοῦθ' οὐπω παύσατ' οἴζυροῖο γόοιο
 ὁ ξείνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
 ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν σχεθέτω, ἰν' ὁμῶς τερπόμεθα πάντες,
 ξεινοδόκοι καὶ ξείνος· ἐπεὶ πολὺν κάλλιον οὕτω.
 εἵνεκα γάρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
 545 πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδομεν φιλέοντες.
 ἀντὶ κασιγνήτου ξεινός· θ' ἰκέτης τε τέτυκται
 ἀνέρι, ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαυῆ πραπίδεςσιν.
 τῷ νῦν μηδὲ σὺ κενυθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
 ὅ,τι κέ σ' εἰρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιον ἔστιν.
 550 εἰπ' ὄνομ', ὅ,τι σε κείθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε,
 ἄλλοι θ', οἱ κατὰ ἄστυ, καὶ οἱ περιναμετάουσι.
 οὐ μὲν γάρ τις πάντων ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
 οὐ κακός, οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὶν τὰ πρῶτα γένηται·
 ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι, τοκῆες.
 555 εἰπέ δέ μοι γαῖάν τε τεῆν, δῆμόν τε πόλιν τε·
 ἄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκομέναι φρεσὶ νῆες.
 οὐ γάρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἕασιν,
 οὐδέ τι πηδάλι ἐστί, τὰτ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
 ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
 560 καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πύονας ἀγρούς

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ VIII.

- ἀνθρώπων· καὶ λαῖμα τάχισθ' ἄλλος ἐκπερόσσω,
 ἤρι καὶ νεφέλη κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτὶ σφιν
 οὔτε τι πημανθῆναι ἐπι δῖος, οὐδ' ἀπολίσσθαι.
 ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατὴρ ἐγὼν εἰπότιος ἄκουσα
 565 **Ναυσιθόου**, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγᾶσασθαι
 ἡμῖν, οὐκενα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
 φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
 ἐκ πομπῆς ἀνιῶσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
 ραϊσόμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
 570 ὥς ἀγόρευ' ὁ γέρον· τὰ δέ κεν θεὸς ἤ τελέσειεν,
 ἢ κ' ἀτελεστ' εἶη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἀγτινας ἴκεο χώρας
 ἀνθρώπων· αὐτοὺς τε πόλει· τ' εὐ ναιετάσας·
 575 ἢ μὲν ὅσοι χαλκοὶ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·
 οἱ τε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
 εἰπέ δ', ὅ,τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,
 Ἄργείων, Δαναῶν, ἢ δ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
 τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
 580 ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδῆ.
 ἢ τίς τοι καὶ πῆός ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρό,
 ἐσθλὸς ἑὼν γαμβρὸς ἢ πενθερός, οἶτε μάλιστα
 κῆδιστοι τελέθουσι, μεθ' αἱμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
 ἢ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀτῆρ κεχαρισμένα εἰδώς,
 585 ἐσθλός; ἐπεὶ οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χειρῶν
 γίγνεται, ὃς κεν, ἑταῖρος ἑὼν, πεπνυμένα εἰδῆ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι.

Quatuor hinc libris Ulysses apud Phœacas seriem multiplicitatis erroris sui enarrat. Itaque refert, quis et unde domo sit (1-38); ut ab Ilio profectus, primum ad Ciconas appulerit, atque expugnata eorum urbe Ismaro, LXXII. sociis amissis, fugatus abscesserit (39-61), utque inde circa Maleam promontorium Borea a cursu suo ad Lotophagos sit dejectus (62-104), tum in terram immanium Cycloporum (105-192); ubi cum duodecim viris ad Polyphemum, Neptuni filium, penetraverit (193-236): qui cruentis dapibus expletus, quas eade sex sociorum ejus instruxerat (237-344), vino etiam, quod Ulysses ingesseiat, tenu lentus, quum in somnum procubuisset, excœcatus (345-412), et parte gregis spoliatus fugientem saxis incessit (413-566).

Ἀλκίνοῦ ἀπόλογοι. Κυκλωπεΐα.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκούμεν ἐστὶν αἰοῖδου
 τοιοῦδ', οἷος ὃδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αἰδῆν.
 5 οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
 ἦ ὅτ' ἂν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα,
 δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκονάζωνται αἰοῖδου,
 ἡμενοὶ ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
 σίτου καὶ κραιῶν, μέθην δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω
 10 οἰνοχόος φορέησι καὶ ἐγγεῖη δεπάεσσιν·
 τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
 σοὶ δ' ἐμὰ κῆδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονοέοντα
 εἶρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
 τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
 15 κῆδ' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
 νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μνηθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
 εἶδετ' ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φρυγῶν ὑπο τῆλες ἡμαρ,
 ὑμῖν ξείνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώμικτα ναιῶν.
 εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
 20 ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μὲν κλέος οὐρανὸν ἴκει.
 ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῆ,
 Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
 πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησιν,
 Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος·
 25 αὐτῆ δὲ χθαμαλῆ πανπερτάτῃ εἰν ἀλὶ κείται
 πρὸς ζόφον· αἱ δὲ τ' ἀνευθε πρὸς Ἥῳ τ' Ἡελίῳ τε-
 τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κονροτρόφος· οὔτοι ἔγωγα
 ἦς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.

- ἢ μῦν μ' αὐτόθ' ἔρκε Καλυψώ, δια θεάων·
 30 [ἐν πέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·]
 ὡς δ' αὐτῶς Κίρκη κατερήτηεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίῃ, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
 ἀλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἐπειθον.
 ὡς οὐδὲν γλύκιον ἢ πατρίδος οὐδὲ τοκήων
 35 γίγνεται, εἴπερ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα οἶον
 γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναιεὶ ἀπάνευθε τοκήων.
 εἰ δ', ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
 ὅν μοι Ζεὺς ἐφέρεκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
 Πιόθεν με φέρον ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
 40 Ἰσμάροφ· ἐνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὄλεσα δ' αὐτούς·
 ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
 διασάμενθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κιοὶ ἴσῃς.
 ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διερχῶ ποδὶ φεγγέμεν ἡμέας
 ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
 45 ἐνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθῃ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
 ἔσφαζον παρὰ θύρα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βούς.
 τόφρα δ' ἀρ' οἰχόμενοι Κικόνες Κικόνεσσι γεγώνεον,
 οἳ σφιν γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
 ἠπειρον ναιόντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
 50 ἀνδράσι μάρασθαι, καὶ ὄθι χρῆ πείζον ἰόντα.
 ἦλθον ἐπειθ', ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὄρη,
 ἠέριοι· τότε δὴ ῥα κακῆ Διὸς αἴσα παρέστη
 ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
 στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θεῶσιν·
 55 βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγγείησιν.
 ὄφρα μὲν ἤως ἦν, καὶ ἀέξετο ἰερόν ἡμαρ,
 τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλεονάς περ ἰόντας·
 ἦμος δ' Ἡέλιος μετενίσσεται βουλυτίνδε,
 καὶ τότε δὴ Κικόνες κλίαν δαμιάσαντες Ἀχαιοὺς.
 60 ἔξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηὸς ἔνκνήμιδες ἔταιροι
 ὄλονθ'· οἳ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὄλεσαντες ἔταιρους.
 οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
 65 πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρεῖς ἕκαστον ἄνσαι,
 οἳ θάνατον ἐν πεδίῳ, Κικόνων ὑπο δρωθέντες.
 νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορρῆν νεφεληγερέτα Ζεὺς
 λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυπεν
 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὄρωρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 70 αἱ μὲν ἐπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσαι, ἰστία δὲ σφιν

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι.

Quatuor hinc libris Ulysses apud Phaeacis seriem multiplicis erroris sui enarrat. Itaque refert, quis et unde domo sit (1-38); ut ab Ilio profectus, primum ad Ciconas appulerit, atque expugnata eorum urbe Ismaro, LXXII sociis amissis, fugatus abscesserit (39-61) utque inde circa Maleam promontorium Borea a cursu suo ad Lotophagos sit dejectus (62-104), tum in terram immanium Cycloporum (105-192); ubi cum duodecim viris ad Polyphemum, Neptuni filium, penetraverit (193-236): qui cruentis dapibus expletus, quas caede sex sociorum ejus instruxerat (237-344), vino etiam, quod Ulysses ingesserat, temulentus, quum in somnum procubuisset, excæcatus (345-412), et parte gregis spoliatus fugientem saxis incessit (413-566).

Ἀλκίνοῦ ἀπόλογοι. Κυκλωπεΐα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

- Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν αἰοῖδον
τοιούδ', οἷός ᾧ ἐστὶ θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
- 5 οὐ γὰρ ἐγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
ἢ ὅτι ἂν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα,
δαιτυμόνες δ' ἀνά δῶματ' ἀκούζονται αἰοῖδον,
ἡμενοὶ ἐξεῖς, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
- 10 οἰνοχόος φορέησι καὶ ἐγγεῖη δεπιάεσσι·
τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στοινόεντα
εἴρεσθ', ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναγίζω.
τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
- 15 κήδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὅφρα καὶ ὑμεῖς
εἴδετ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φηγὼν ὑπο νηλεὲς ἤμαρ,
ἔμῃ Ὀδυσσεὺς Λαιρτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
20 ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μὲν κλέος οὐρανὸν ἵκει.
ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῆ,
Νήριτον εἰσοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
πολλὰ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησιν,
Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος·
- 25 αὐτῆ δὲ χθαμαλῆ παννυπερτάτῃ εἰν ἀλὶ κείται
πρὸς ζόφον· αἰ δέ τ' ἄνευθε πρὸς Ἥῳ τ' Ἥελίον τε -
τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔτοι ἐγωγέ
ἧς γαίης δύναμαι γλυκνωτέρων ἄλλο ἰδέσθαι.

- ἢ μὲν μ' ἀντόθ' ἔρκε Καλνυρώ, δια θεάων·
 30 [ἐν πέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·]
 ὡς δ' αὐτως Κίρκη κατερήτηεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίῃ, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
 ἀλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐπειθον.
 ὡς οὐδὲν γλύκιον ἤς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων
 35 γίγνεται, εἶπερ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα οἶον
 γαίῃ ἐν ἄλλοδαπῇ ναίει ἀπάρανθε τοκῆων.
 εἰ δ', ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
 ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίῃθεν ἰόντι.
 Πλοῖθ' ἐν με φέρον ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασεν,
 40 Ἴσμιώφ'· ἐνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὄλεσα δ' αὐτούς·
 ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
 δασσάμενθ', ὡς μή τις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσῃς.
 ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διερχῶ ποδὶ φρευγέμεν ἡμέας
 ἦνώγεια· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοnton.
 45 ἐνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθην πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
 ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βουῆς.
 τόφρα δ' ἄρ' οἰγόμενοι Κικόνες Κικόνεσσι γεγώνεν,
 οἱ σφιν γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
 ἠπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
 50 ἀνδράσι μάρασθαι, καὶ ὄθι γοῆ πεζῶν ἔόντα.
 ἦλθον ἐπειθ', ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὄρη,
 ἠέριοι· τότε δὴ ἴα κακῆ Διὸς αἷσα παρέστη
 ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθομεν.
 στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῆσιν·
 55 βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκίηρεσιν ἐγχείησιν.
 ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἡμαρ,
 τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μίνομεν πλεονάς περ ἔοντας·
 ἦμος δ' Ἡἷλιος μετενίσσετο βονλυτίνδε,
 καὶ τότε δὴ Κικόνες κλῖναν δαμύσαντες Ἀχαιούς.
 60 ἔξ δ' ἀφ' ἐκάστης νῆος εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 ὦλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὄλεσαντες ἑταίρους.
 οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
 65 πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτίρων τρεῖς ἕκαστον αὔσαι,
 οἱ θάνον ἐν πεδίῳ, Κικόνων ὑπο δρωθέντες.
 νηοὶ δ' ἐπὶ ὤρσ' ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
 λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλνυεν
 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόnton· ὄρωρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 70 αἱ μὲν ἐπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσαι, ἰστία δὲ σφιν

- τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἰς ἀνέμοιο.
 καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθμεν, δείσαντες ὀλεθρον,
 αὐτὰς δ' ἐσονμένως προερούσσαμεν ἠπειρόνδε.
 ἔνθα δύο νύκτας, δύο τ' ἡμέατα συνεχῆς αἰεὶ
 75 κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοτες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,
 ἰστοὺς στησάμενοι, ἀνά θ' ἰστία λεικ' ἐρύσαντες,
 ἡμεθὰ· τὰς δ' ἀνεμὸς τε κυβερνήταί τ' ἴθυνον.
 καὶ γύ κεν ἀσκηθῆς ἰκόμην ἐς πατρίδα γαίαν,
 80 ἀλλὰ με κῆμα, ῥόος τε, περιγνάμπτονα Μάλειαν,
 καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
 Ἐνθεν δ' ἐνῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντι· αὐτὰρ δεκάτη ἐπίβημεν
 γαίης Λωτοφάγων, οἳ ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσι.
 85 ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
 αἴψα δὲ δεῖπνον ἔλοτο θοῆς παρὰ νηοῖν ἐταῖροι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασσαμέθ' ἠδὲ ποτήτος,
 δὴ τότε ἔγὼν ἐτάρονς προῖειν πεύθεσθαι ἰόντας,
 ἄνδρε δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσας,
 90 οἷτινες ἀνέρες εἰεν ἐπὶ χ' οἳ σίτον ἔδοτες.
 οἱ δ' αἰψ' οἰχόμενοι μίγην ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν·
 οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μῆδονθ' ἐτάροισιν ὀλεθρον
 ἡμετέροις, ἀλλὰ σφι δόσαν λωτοῖο πάσυσθαι.
 τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
 95 οὐκ ἐτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἠθέλεν, οὐδὲ γέεσθαι·
 ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν
 λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστον τε λαθέσθαι.
 τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῆσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσας.
 100 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήφρας ἐταῖρους
 σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
 μήπω τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
 οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 105 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαίαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
 ἰκόμεθ', οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
 οὔτε φντεύουσιν χερσὶν φυτόν, οὔτ' ἀρώουσιν·
 ἀλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
 110 πυροὶ καὶ κριθαὶ ἠδ' ἄμπλοι, αἶτε φέρουσιν
 οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφι Λιὸς ὄμβρος ἀεῖει.
 τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε θέμιστες·

- ἀλλ' οἳ γ' ὑψηλῶν ὄρεων ναίουσι κάρηνα
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· θυμαστεύει δὲ ἕκαστος
 115 παίδων ἢ δ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν.
 Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρέκ λιμένος τετάνυσται
 γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδόν, οὔτ' ἀποτηλοῦ,
 ὑλήεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
 ἄγριαι· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·
 120 οὐδέ μιν εἰσοικνεύει κνηγέται, οἷτε καθ' ὕλην
 ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφᾶς ὄρεων ἐρέποντες.
 οὔτ' ἄρα ποίμνησιν καταίσχεται, οὔτ' ἀρότοισιν,
 ἀλλ' ἢ γ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
 ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δὲ τε μηκάδας αἶγας.
 125 οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάροισι,
 οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐνι τέκτορες, οἳ κε κάμοιεν
 νῆας εὖσσέλμους, αἷ κεν τελείοιεν ἕκαστα,
 ἄσπε ἐπ' ἀνθρώπων ἰκνεύμεναι· οἳά τε πολλὰ
 ἀνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
 130 οἳ κε σφιν καὶ νῆσον ἐνκτιμένην ἐκάμοντο.
 οὐ μὲν γὰρ τι κακὴ γε, φέροι δὲ κεν ὄρια πάντα·
 ἐν μὲν γὰρ λειμώνες ἄλος πολιοῖο παρ' ὕχθας
 ὑδροηλοὶ, μαλακοὶ· μάλα κ' ἀφθιτοὶ ἀμπέλοι εἴεν.
 ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺν λήϊον αἰεὶ
 135 εἰς ὄρας ἀμῶεν· ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὐδας,
 ἐν δὲ λιμὴν εὐόρμος, ἵν' οὐ χρεῶν πείσματός ἐστιν,
 οὔτ' εὐνάς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
 ἀλλ' ἐπικέλσαντας μείναι χρόνον, εἰσόκε ναντέων
 θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἅηται.
 140 αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
 κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἶγιοι πεφύασιν.
 ἐνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἠγεμόνευεν
 νύκτα δὲ ὄρηφαίην· οὐδὲ προὔφαινετ' ἰδέσθαι·
 ἄηρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ ἦν, οὐδὲ Σελήνη
 145 οὐρανόθεν προὔφαινε· κατείχετο δὲ νεφέεσσιν.
 ἐνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐξέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
 οὔτ' οὐν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσων
 εἰσίδομεν, πρὶν νῆας εὖσσέλμους ἐπικέλσαι.
 κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἰστία πάντα·
 150 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 ἐνθα δ' ἀποβυίζαντες ἐμείναμεν Ἥῳ διαν.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 νῆσον θαυμάζοντες εἰδιγόμεσθα κατ' αὐτὴν.
 ὤρσαν δὲ Νύμφαι, κούραι Διὸς αἰγιόχοιο,

- 155 αἴγας ὄρεσκόφους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
 ἀντίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγαιέας δολιχαύλους
 εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
 βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοικέα θήρην
 νῆες μὲν μοι ἔποντο δωδέκα, ἐς δὲ ἑκάστην
- 160 ἐννέα λάγχανον αἴγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἕξελον οἶφ.
 ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ, ἐς ἡέλιον καταδύντα,
 ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 οὐ γάρ ποε νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυνθρός,
 ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γάρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
- 165 ἠφύσασμεν, Κικλόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσομεν, ἐγγὺς ἐόντων,
 καπνόν τ' αὐτῶν τε φθογγήν, οἷον τε καὶ αἰγῶν.
 ἡμος δ' ἡέλιος κατέδυν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
- 170 ἡμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 καὶ τότε ἐγὼν ἀγορήν θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
 "Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνεν, ἐμοὶ ἐρήρηες ἑταῖροι·
 ἀντάρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισιν
 ἐλθῶν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵτινές εἰσιν·
- 175 ἢ ῥ' οἴγ' ὑβρισταὶ τε καὶ ἀγριοί, οὐδὲ δίκαιοι,
 ἢ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
 Ὡς εἰπὼν, ἀνά νηὸς ἔβην· ἐκέλευσα δ' ἑταίρους
 αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε προμηθήσια λῦσαι.
 οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθισον·
- 180 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἑρეთμοῖς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ', ἐγγὺς ἐόντα,
 ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἶδομεν, ἄγχι θαλάσσης,
 ὑψηλόν, δάφνησι κατηρεφές· ἐνθα δὲ πολλὰ
 μῆλ', οἷές τε καὶ αἴγες ἰάνεσκον· περὶ δ' ἀνλή
- 185 ὑψηλῇ δέδμητο κατωρυγέεσσι λίθοισιν,
 μακροῦσιν τε πίτυσσι ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίανε πελώριος, ὃς ῥά τε μῆλα
 οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
 πωλεῖτ'· ἀλλ' ἀπάνευθεν ἑὼν ἀθεμίστια ἦδη.
- 190 καὶ γὰρ θαυμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐδὲ ἔφκει
 ἀνδρῖ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίφ' ὑλήεντι
 ὑψηλῶν ὄρεων, ὃ, τε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
 Ἀὖ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήρηας ἑταίρους
 αὐτοῦ πᾶρ νηὶ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·
- 195 ἀντάρ ἐγὼ κρίνας ἐτάρων δυοκαίδεξ' ἀρίστους
 βῆν· ἀτάρ αἴγεον ἄσκον ἔχον μέλανος οἴνοιο,

- ἠδῆος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱός,
 ἱρένς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβέβηκει,
 οὐτεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
 200 ἀζόμενοι· ὤκει γάρ ἐν ἄλσει δειδρῆεντι
 Φοῖβον Ἀπόλλωνος. ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα.
 χρυσοῦ μὲν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα·
 δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
 οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυνώδεκα πῦσιν ἀφύσσας
 205 ἠδὺν, ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτόν
 ἤειδη δμῶων, οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 ἀλλ' αὐτός, ἀλογός τε φίλῃ, ταμίῃ τε μί' οἴῃ.
 τὸν δ' ὅτε πίνοικεν μελιηδεῖα οἶνον ἔρυθρόν,
 ἐν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
 210 γενῦ· ὀδμή δ' ἠδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει,
 θεσπεσίῃ· τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
 τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦμα
 κωρῆκω· ἀντίκα γάρ μοι οἴσατο θυμὸς ἀγήνωρ,
 ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκὴν,
 215 ἄγχιον, οὔτε δίκας εὐ εἰδότα, οὔτε θέμιστας.
 Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
 εὔρομεν, ἀλλ' ἐνόμειε νομὸν κἀτα πίονα μῆλα.
 ἔλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθνεύμεσθα ἕκαστα·
 ταρσοὶ μὲν τυρῶν βριθόν, στείνοντο δὲ σηκοὶ
 220 ἄρνων ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμένοι δὲ ἕκασται
 ἔρχατο· χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
 χωρὶς δ' αὐθ' ἔρσαι· ναιῶν δ' ὄρη ἄγγεα πάντα,
 γαυλοὶ τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγην.
 ἐνθ' ἐμὲ μὲν πρόωισθ' ἔταροι λίσσοντ' ἐπέεσσιν,
 225 τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
 σηκῶν ἐξελάσαντας, ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδαρ·
 ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην - ἦ τ' ἂν πολὺν κέρδιον ἦεν -
 ὄρη αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίῃ·
 230 οὐδ' ἄρ' ἐμελλ' ἔταροισι φανεῖς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
 Ἐνθα δὲ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 τυρῶν αἰνυμένοι φάγομεν· μένομέν τε μιν ἔνδον
 ἦμενοι, ἕως ἐπῆλθε τέμνων· φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
 ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποιτιδόρπιον εἴῃ.
 235 ἔκτοσθεγ δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρμαγδὸν ἔθηκεν·
 ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
 αὐτὰρ ὄγ' εἰς εὐρὸν σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
 πάντα μάλ', ὅσσ' ἠμελγε, τὰ δ' ἄρσενά λειπε θύρηφιν.

- ἀρειούς τε τρώεσσι τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
 240 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑπὸς αἰέρας,
 ὄβριμον· οὐκ ἂν τόγγε δύο καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
 ἐσθλαί, τετράκνυλοι, ἀπ' οὔθεος ὀχλίσσειαν·
 τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θυρήσιν.
 ἐζόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας,
 245 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρον ἦκεν ἑκάστη.
 αὐτίκα δ' ἤμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
 πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμυσάμενος κατέθηκεν·
 ἤμισυ δ' αὐτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
 πίνειν αἰνυμένῳ, καὶ οἱ ποτιδορπιον εἴη.
 250 αὐτὰρ ἔπειδ' ἠσπύσε πονησάμενος τὰ ἄεργα,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἰσίδεν, εἶρετο δ' ἠμέας·
 ὦ ξεῖνοι, τίνας ἐστέ; πόθεν πλείθ' ὑγρὰ κέλευθα;
 ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαφιδίως ἀλάλησθε,
 οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοίε' ἀλόωνται
 255 ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἄλλοδαποῖσι φέροντες;
 ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὐτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 δεισάντων φθόγγον τε βαρύν, αὐτὸν τε πέλωρον.
 ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἥμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
 260 παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 οἴκαδε ἴεμενοι, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα
 ἤλθομεν· οὕτω πον Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι.
 λαοὶ δ' Ἀτρεΐδω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
 τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστίν·
 265 τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
 πολλοὺς· ἡμεῖς δ' αὐτε κίχνομενοι τὰ σὰ γούνα
 ἰκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήϊον, ἢ καὶ ἄλλως
 δοίης δωτίνην, ἦτε ξείνων θέμις ἐστίν.
 ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεοῦ· ἰκέται δέ τοι εἰμεν·
 270 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆτωρ ἰκετάων τε ξείνων τε,
 ξείριος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 ὦς ἔφαμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·
 νῆπιός εἰς, ὦ ξεῖν, ἦ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 ὃς με θεοὺς κέλειαι ἢ δειδίμεν ἢ ἀλέασθαι.
 275 οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγονσιν,
 οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπεὶ πολὺ φροτεροί εἰμεν.
 οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος περιδοίμην
 οὔτε σεῦ, οὔθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμὸς με κелеύει.
 ἀλλὰ μοι εἰφ', ὅπῃ ἔσχεσ' ἰὼν εὐεργέα νῆα·
 280 ἦ που ἐπ' ἔσχατις, ἢ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαείω.

Ὡς φάτε πειράζων· ἐμὲ δ' οὐ λάθην εἰδότα πολλά·
ἀλλὰ μιν ἀνροήρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσιν·

- Νεῖα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
πρὸς πέτρῃσι βαλὼν, ὕμης ἐπὶ πείρασι γαίης,
295 ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἐνσικεν·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·
ἀλλ' ὄγ' ἀταίξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἵαλλον·
σὺν δὲ δῶο μάρψας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
290 κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, θεὸς δὲ γαίαν.
τοὺς δὲ διαμελείσθι ταμῶν ὠπλίσατο δόρπον·
ἦσθιε δ', ὥστε λέων ὄρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
ἐγκατὰ τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόνετα.
ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Αἰὲ γέρας,
295 σχέτλια ἐργ' ὀρόωντες· ἀμυχανίη δ' ἔχε θυμόν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν,
ἀνδρόμεα κρῆ' ἔδωκ, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίπων,
κεῖτ' ἐντοσθ' ἄντροιο τάνυσάμενος διὰ μήλων.
τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν,
300 ἄσπον ἰὼν, ξίφος ὄξυν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
οὐτάμεναι πρὸς στήθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσι,
χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυνκεν.
αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπόλομεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
οὐ γάρ κεν δυριάμεσθα θυράων ὑψηλῶν
305 χερσὶν ἀπόσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.
ὥς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.
Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρον ἦεν ἐκάστη.
310 αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ' ἔργα,
σὺν δ' ὄγε δ' αὐτε δῶο μάρψας ὠπλίσατο δεῖπνον.
δειπνήσας δ' ἄντρον ἐξήλασε πίονα μῆλα,
ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
ἄψ' ἐπέθηξ', ὥσει τε φαρέτρῃ πομὶ ἐπιθειή.
315 πολλῇ δὲ ῥοίῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεμένωσ,
εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀριστη φαίνετο βουλῆ.
Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μίγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
320 χλωρόν, ἐλαίνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροίη
ἀνασθέν· τὸ μὲν ἄμμες εἴσκομεν εἰσορόωντες,
ὄσσον δ' ἰστὸν νηὸς εἰκοσόροιο μελαίνης,

- φορτίδος, εὐρείης, ἣτ' ἐκπεράα μέγα λαΐτμα·
 τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
 325 τοῦ μὲν ὅσον ἰ ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστάς,
 καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποξύναι δ' ἐκέλευσα.
 οἱ δ' ὀμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δὲ θόωσα παραστάς
 ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβῶν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κλέφ.
 καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρούμενος ὑπὸ κόπρῳ,
 330 ἢ ἢα κατὰ σπείους κέχυντο μεγάλ' ἤλιθα πολλή.
 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρω πεπαλάχθαι ἄνωγον,
 ὅστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰείρας,
 τρίψαι ἐν ὄφθαλμῳ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.
 οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
 335 τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
 ἐσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα τομεύων·
 αὐτίκα δ' εἰς ἐνὸν σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
 πάντα μάλ'· οὐδέ τι λείπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 ἢ τοι οἰσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευσεν.
 340 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑφὸς αἰείρας,
 ἐξόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηγάδας αἴγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἐμβρνον ἦκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,
 τὴν δ' ὄγε δ' αὐτε δῶμα μάργας ὠπλίσσατο δόρπον.
 345 καὶ τότε ἐγὼ Κύνκλωπα προσηΐδον ἄγχι παραστάς,
 κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλαρος οἴνοιο·
 Κύνκλωπ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
 ὄφρ' εἰδῆς, οἶόν τι ποτὸν τόδε νῆυς ἐκεκεύθει
 ἡμετέρῃ· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλέησας
 350 οἰκάδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς.
 σχέτλιε, πῶς κέν τις σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἴκοιτο
 ἀνθρώπων πολέων; ἐπεὶ αὖ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν· ἦσατο δ' αἰνώσ
 ἦδὸν ποτὸν πίνων· καὶ μ' ἦτεε δεύτερον αὐτίς·
 355 Δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τεὸν οὖνομα εἰπὲ
 αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ὃ κε σὺν χαίρης.
 καὶ γὰρ Κυνκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
 οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
 ἀλλὰ τὸδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορῥῶξ.
 360 Ὡς ἐφάτ'· αὐτὰρ οἱ αὐτίς ἐγὼ πόρον αἶθοπα οἶνον·
 τρεῖς μὲν ἔδωκα φέρον, τρεῖς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύνκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
 καὶ τότε δῆ μιν ἔπεσι προσηΐδων μελιγχοῖσιν·
 Κύνκλωπ, εἰρωτῆς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι

365 ἔξερέω· σὺ δὲ μοι δὸς ξείνιον, ὥσπερ ὑπέστης.
 Οὐτίς ἐμοίγ' ὄνομα· Οὐτὶν δέ με κικλήσκουσιν
 μήτηρ ἢ δὲ πατὴρ ἢ δ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.

Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' ἀντίκ' ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·
 Οὐτὶν ἐγὼ πύματον ἴδομαι μετὰ οἷς ἐτάροισιν,
 370 τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήϊον ἔσται.

Ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶς πῖσεν ὕπτιος· ἀντάρ ἔπειτα
 κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν ἀνέγνα· καδὲ δέ μιν ὕπνος
 ἦρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
 ψωμοὶ τ' ἀνδρόμοι· ὁ δ' ἐρενύγετο οἰνοβαρείων.

375 καὶ τότε ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
 εἰως θερμαίνοιτο· ἔπεσσι τε πάντας ἑταίρους
 θάρσανον, μήτις μοι ὑποδδείσας ἀναδύη.

ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλαῖνος ἐν πυρὶ μέλλεν
 ἀψεσθαι, χλωρός περ εἶν, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
 380 καὶ τότε ἐγὼν ἄσσον φέρον ἐκ πυρός, ἀμυρὶ δ' ἑταῖροι
 ἴσταντ'· ἀντάρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.

οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλαῖνον, ὄξυν' ἐπ' ἄκρω,
 ὀφθαλμῷ ἐνέριεσαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
 δίνεον· ὡς ὅτε τις τρυπῶ δόρυ νῆϊον ἀνήρ

385 τρυπάνω, οἱ δὲ τ' ἐνερθεν ὑποσσεῖουσιν ἱμάντι
 ἀψάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεὶ·
 ὡς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἐλόντες
 δινέομεν, τὸν δ' αἶμα περιήρθε θερμόν εἶοντα,

πάντα δὲ οἱ βλέφαρ' ἀμυρὶ καὶ ὄφρονας εὖσεν αὐτῆς,
 390 γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δὲ οἱ πυρὶ ὀρίζαι.
 ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκῆς πέλεκυν μέγαν ἦε σκέπαρον
 εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα,

φαρμάσσων· τὸ γὰρ αὐτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν·
 ὡς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέω περὶ μοχλῷ.

395 σμερδαλέον δὲ μέγ' ὤμωξεν· περὶ δ' ἴαχε πέτρον·
 ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'· ἀντάρ ὁ μοχλὸν
 ἐξέρονσ' ὀφθαλμοῖο, πεφρυμένον αἵματι πολλῷ·
 τὸν μὲν ἔπειτ' ἐρόνφεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἄλων.

ἀντάρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπνευ, οἱ ῥά μιν αἰσγῖς
 400 ὄκνον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας·
 οἱ δὲ βοῆς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλοι
 ἰστάμενοι δ' εἶροντο περὶ σπέος, ὅ,τι ἔ κήδοι

Τίποτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας
 νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἄπνους ἄμμε τίθησθα;
 405 ἢ μήτις σεν μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
 ἢ μήτις σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλω, ἢ ἐ βίηφιν;

Τοὺς δ' αὐτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος
ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφι.

Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεια πτερόεντ' ἀγόρευον·

- 410 εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται, οἶον εόντα,
ρουσόν γ' οὐπὼς ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι·
ἀλλὰ σὺν εὖχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ὡς ἄρ' ἔφην ἀπιόντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μήτις ἀνύμων.
- 415 Κύνκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνησιν,
χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἴλε θυράων·
αὐτὸς δ' εἰνὶ θυρήσσι καθέζετο, χεῖρε πετύσσας,
εἰ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείγοντα θύραζε·
οὕτω γάρ πού μ' ἤλπει ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
- 420 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο,
εἰ τιν' εἰαίροισιν θανάτου λύσιν ἦδ' ἐμοὶ αὐτῶ
εἰροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μήτιν ὑφαινον,
ὥστε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
ἦδε δὲ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαινέτο βουλή.
- 425 ἄρσενες οἷες ἦσαν ἐντρεφές, δασύμαλλοι,
καλοὶ τε μεγάλοι τε, ἰοδνεγές εἶρος ἔχοντες·
τοὺς ἀκέων συνέεργον εὐστρεφέεσσι λόγῳσιν,
τῆς ἐπι Κύνκλωψ εὐδε πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδώς,
σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
- 430 τῷ δ' ἐτέρῳ ἐκάτερθεν ἴτην, σώοντες εἰαίρους.
τρεις δὲ ἕκαστον φῶτ' οἷες φέρον· αὐτὰρ ἐγωγε -
ἀρνεῖός γάρ ἦν, μήλων ὄχ' ἄριστος ἀπάντων -
τοῦ κατὰ νῶτα λαβόν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἔλυσθεις
κείμεν· αὐτὰρ χερσὶν ἁώτου θεσπεσίῳ
- 435 νωλεμέως στρεφθεῖς ἐχόμην τετληῶτι θυμῷ.
ὥς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἥῳ διαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα,
θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·
- 440 οὐθατα γὰρ σφαραγεῦντο. ἄναξ δ' ὀδύνησι κακῆσι
τειρόμενος, πάντων οἴων ἐπεμαίετο νῶτα
ὀρθῶν ἐσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων οἴων στέρνοισι δέδεγτο.
ὑστάτος ἀρνεῖός μῆλων ἔστειχε θύραζε,
- 445 λάγῳ στεινόμενος καὶ ἐμοί, πικρὰ φρονέοντι.
τὸν δ' ἐπιμασσαίμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Κριεὲ πέπον, τί μοι ὠδε διὰ σπέος ἔσσυο μῆλων
ὑστάτος; οὔτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἴῳ,

- ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμει τέρειν' ἄνθεα ποίης,
 450 μακρὰ βιβάζ· πρῶτος δὲ ῥοῦς ποταμῶν ἀφικάνεις
 πρῶτος δὲ σταθμῶνδε λιλαίει ἀποπέεσθαι
 ἐσπίριος· νῦν αὐτὲ παύστατος - ἢ σὺν ἄνακτος
 ὀφθαλμὸν ποθέεις; τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλίωσεν,
 σὺν λυγροῖς ἐτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἴνου,
 455 Οὔτις, ὃν οὐπω φημί πεφνυμένον εἶναι ὄλεθρον.
 εἰ δὴ ὁμοφρονέοις, ποτιφωνήεις τε γένοιο,
 εἰπεῖν, ὅππῃ κείνος ἐμὸν μένος ἤλασκάζει·
 τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλη
 θεινομένον ῥαίοιτο πρὸς οὐδεῖ· κὰδ δὲ κ' ἐμὸν κῆρ
 460 λωφῆσειε κακῶν, τὰ μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὔτις.
 Ὡς εἰπὼν, τὸν κριὸν ἀπὸ ἴο πέμπε θύραζε.
 ἔλθόντες δ' ἤβαιον ἀπὸ σπέους τε καὶ ἀλλῆς,
 πρῶτος ὑπ' ἀρνεῖοῦ λυόμεν, ὑπέλυσα δ' ἐταίρους.
 καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταυαύποδα, πίοισα δημῶ,
 465 πολλὰ περιτροπέοντες ἐλάνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
 ἰκόμεθ'· ἀσπᾶσιοι δὲ φίλοις ἐτάροισι φάνημεν,
 οἱ φνύομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἶων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νέον ἐκάστω
 κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
 470 πόλλ' ἐν νηὶ βαλόντας, ἐπιπλεῖν ἄλμυρον ὕδαρ.
 οἱ δ' αἰψ' εἰςβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 ἔξῃς δ' ἔζόμενοι πολὴν ἄλα τῷπτον ἑρετιμοῖς.
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπήν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
 καὶ τότε ἐγὼ Κύνκλωπα προσηύδαον κερτομίωσιν·
 475 Κύνκλωπ, οὐκ ἄρ' ἐμελλες ἀνάκτιδος ἀνδρὸς ἐταίρους
 ἔδμεναι ἐν σπηῖ γλαφυρῶν κρατερῆφι βίηφι!
 καὶ λίην σέγ' ἐμελλε κηχῆσεσθαι κακὰ ἔργα,
 σγέλτε! ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζω σῶ ἐνὶ οἴκῳ
 ἐσθιέμεναι· τῶ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
 480 Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
 ἦκε δ' ἀπορήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·
 κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρόοιο.
 [τυτθὸν ἰδεύησεν δ' οἴηϊον ἄκρον ἰκέσθαι.]
 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
 485 τὴν δ' αἰψ' ἤπειρόνδε παλιρῳόθιον φέρος κῦμα,
 πλῆμμυρὸς ἐκ πόρτοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.
 αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεςσι λαβὼν περιμήκεια κοντὸν
 ὧσα παρέξ· ἐτάροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 ἐμβαλεῖν κώπης, ἵν' ὑπέκ κακότητα φύγοιμεν,
 490 κρατὶ καταναύων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρρασαν.

ἀλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον ἄλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
καὶ τότε ἐγὼ Κύνλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
μειλιγίοις ἐπέεσσιν ἐρήτνον ἄλλοθεν ἄλλος·

- Σχέτιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθίζεμεν ἄγριον ἄνδρα ;
495 ὃς καὶ νῦν πότονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα
αὐτὶς ἐς ἠπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὄλεσθαι.
εἰ δὲ φθεγξαμένον τευ ἢ ἀυδήσαντος ἄκονσεν,
σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νῆια δοῦρα,
μαρμάρῳ ὀκρῖονετι βαλὼν· τόσσον γὰρ ἴσιν.
- 500 Ὡς φάσαν· ἀλλ' οὐ πείθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
ἀλλὰ μιν ἀφορῶν προσέφη· κεκοτηότι θυμῷ·
Κύνλωπ, αἰ κέν τις σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτύν,
φάσθαι, Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
505 νῖον Λαίρτεω, Ἰθάκῃ ἐν οἰκί' ἔχοντα.
Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·
ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ με παλαιάφατα θέσφαθ' ἰκάνει.
ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνήρ, ἧς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαρτοσύνη ἐκέκαστο,
510 καὶ μαρτενόμενος κατεγήρα Κυνλώπεσσιν·
ὃς μοι ἔφη τάδε πάντα τελετήσεσθαι ὀπίσσω,
χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
ἀλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλῃν ἐπιειμένον ἀλκήν·
- 515 νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκυκς
ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεὶ μ' ἔδαμάσατο οἶνον·
ἀλλ' ἄγε δεῦρ', Ὀδυσσεῦ, ἵνα τοι παρ' ξείνια θείω,
πομπὴν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐνροσίγαιον·
τοῦ γάρ ἐγὼ παῖς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι·
- 520 αὐτὸς δ' αἰ κ' ἐθέλῃς, ἴησεται, οὐδέ τις ἄλλος,
οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
αἰ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄιδος εἰσῶ·
- 525 ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἴησεται οὐδ' Ἐνροσίχθων.
Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
Κλυθι, Ποσειδάων γαιήοχε, κνανογαῖτα·
εἰ ἐτεόν γε σός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι,
530 ὃς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἰκάδ' ἰκίσθαι.
[νῖον Λαίρτεω, Ἰθάκῃ ἐν οἰκί' ἔχοντα.]
ἀλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκίσθαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΧ.

- οίκον ἑκπύμενον καὶ εἶν ἐς πατρίδα γαῖαν·
 ὄφρ' ἐκαὼς ἴλθοι, ὀλέσας ἀπο πάντα ἑταίρους,
 535 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὐροὶ δ' ἐν πῆματα οἴκῳ.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Κνωροχαίτης.
 ἀντάρ σ' ἔξαυτις πολλὴ μείζονα λᾶαν αἰείρας,
 ἢ κ' ἐπιδηήσας· ἐπέρισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον.
 καὶ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νηὸς κνωροπρωροιο
 540 τυτθόν, ἰδαύησεν δ' οἰήσιον ἄκρον ἰκίσθαι.
 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
 τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκίσθαι.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἐνθα περ ἄλλαι
 νῆες εὐσσελμοὶ μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 545 εἰατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ·
 νῆα μὲν, ἐνθ' ἔλθόντες, ἐκέλευμεν ἐν ψαμάθοισιν,
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 μῆλα δὲ Κύνκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
 θασσάμεθ', ὡς μή τις μοι ἀτεμβόμενος κίος ἴσῃς.
 550 ἀρνιὸν δ' ἔμοι οἴω ἐνκνήμιδες ἑταῖροι,
 μῆλον δαιομένων, δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
 Ζηνὶ κελαινεφεῖ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
 ῥέξας, μῆρ' ἔκαιον· ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἰρῶν,
 ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοίαιτο πᾶσαι
 555 νῆες εὐσσελμοὶ καὶ ἔμοι ἐρήρηες ἑταῖροι.
 ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθν ἠδύ.
 ἡμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 560 ἡμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 δὴ τότε ἔγων ἑταῖροισιν ἐποτρύννας ἐκλενσα
 αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρηνυγήσια λῦσαι.
 οἱ δ' ἀλψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἔρετμοῖς.
 565 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτω, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ.

Refert deinceps, ad insulam Æoli, tempestatum arbitri, pervectum se accepisse ab eo ventos præter Zephyrum, Ithacam petenti secundum, utre conclusos (1-37); socios autem, quum patria jam in conspectu esset, male cupidos solvisse utrem, unde emissam procellam eos ad Æoliam rejecisse, verum expulsos ab rege et in vastum mare occidentalis plagæ abreptos (38-79). Ita ad Læstrygonas anthropophagos deferuntur, ubi naves XI. et multi sociorum intercidunt (80-132); mox una navi ad Æsam appellant, insulam Circes, a qua XXII. viri cum Eurylocho præmissi in suum ora convertuntur (133-200). Ulysses tum ipse, herba magica a Mercurio accepta, ad deam ingressus, potentiam ejus effugit, atque adeo virtute efficit, ut socii pristinam speciem recipiant (261-399). Denique anno exacto apud Circeen cum sociis, Ithacæ memor, jubetur ab illa consulendi Tiresim causa proficisci ad fauces inferorum prope Oceanum, quo loco defunctorum animæ excitantur (400-549). Illuc navigaturo casus unum etiam socium eripit, Elpenorem (550-574).

Τὰ περὶ Αἰόλου καὶ Λαιστρυγόνων καὶ Κίρκης.

- Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἐνθα δ' ἔταιν
 Αἰόλος Ἴπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 πλωτῆ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τε μιν πέρι τεῖχος
 χάλκεον, ἀόρηκτον· λισσῆ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.
 5 τοῦ καὶ δωδέκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισ γεγᾶσιν·
 ἕξ μὲν θυγατέρες, ἕξ δ' υἱέες ἠβώοντες.
 ἐνθ' ὄγε θυγατέρας πόρην νιάσιν εἶναι ἀκοίτις.
 οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλω καὶ μητέρῃ κεδνῇ
 δαίνονται· παρὰ δέ σφιν ὄνειάτα μυρία κείται·
 10 κλισσῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται ἀνλή
 ἤματα· νύκτας δ' αὐτε παρ' αἰδοίης ἀλίγοισιν
 εὐδοουσ', ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τροχτοῖς λεγέεσσι·
 καὶ μὲν τῶν ἰκόμεσθα πόλιν καὶ δῶματα καλά.
 μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
 15 Ἴλιον, Ἀργείων τε νίας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν·
 καὶ μὲν ἐγὼ τῶν πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ ὄδον ἤτεον, ἠδ' ἐκέλευον
 πεμπέμεν, οὐδέ τι κείνος ἀνήγατο, τεῦχε δὲ πομπῆν
 δῶκέ μοι ἐκδείρας ἄσκον βοῶς ἐννεώροιο,
 20 ἐνθα δὲ βυκτιάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα·
 κείνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
 ἡμῖν πανέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐθέλησιν.
 νῆ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέθει μέριμθι φαιινῇ,
 ἀργυρέῃ, ἵνα μήτι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·
 25 αἰτᾶρ ἐμοὶ πνοιῆν Ζεφύρου προέηκεν ἄηνας,
 ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἐμελλεν

ἔκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπολόμεθ' ἀφραδίῃσιν.

Ἐννήμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαιίνετο πατρὶς ἄρουρα·

30 καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν, ἐγγὺς εὐντας.

ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκηῶτα·

αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδέ τφ ἄλλω

δῶξ' ἐτάρων, ἵνα θάσσοι ἰκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.

οἱ δ' ἔταροι ἐπέεσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,

35 καὶ μ' ἐφασαν χουσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,

δῶρα παρ' Αἰόλον μεγαλήτορος Ἴπποτιάδαο·

ὣδε δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

ὦ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν

ἀνθρώποις, ὅτεόν τε πόλιν καὶ γαῖαν ἔκηται!

40 πολλὰ μὲν ἐν Τροίῃς ἄγεται κειμήλια καλὰ

λήϊδος· ἡμεῖς δ' αὐτε ὁμῆν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,

οἴκαδε νισσόμεθα κενεῆς σὺν χεῖρας ἔχοντες.

καὶ νῦν οἱ τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότῃτι

Αἰόλος· ἀλλ' ἄγε θάσσοι ἰδώμεθα, ὅ,τι τάδ' ἐστίν,

45 ὅσσοις τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκήν ἔνεστιν.

ὦς ἐφασαν· βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἐταίρων·

ἀσκήν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.

τοὺς δ' αἰὲν ἀρπάξασα φέρον πόντονδε θύελλα

κλαίοντας, γαίης ἄπο πατρίδος· αὐτὰρ ἔγωγε

50 ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριζα,

ἧὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,

ἢ ἀκέων τλαιήν, καὶ εἴτι ζωοῖσι μετείην.

ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλνψάμενος δ' ἐνὶ νῆϊ

κείμεν· αἱ δ' ἐφέρορτο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ

55 αὐτὶς ἐπ' Αἰολίην νῆσον· στενάχοντο δ' ἐταῖροι.

Ἐνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσάμεθ' ὕδωρ·

αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θεῆς παρὰ νηυσὶν ἐταῖροι.

αὐτὰρ ἐπεὶ οἴτοιό τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,

δὴ τότε ἐγὼ κήρυκά τ' ὄπασσάμενος καὶ ἐταῖρον,

60 βῆν εἰς Αἰόλον κλυτὰ δώματα· τὸν δ' εὐίχμον

δαινύμενον, παρὰ ἧ τ' ἀλόχῳ καὶ οἴσι τέκεσσιν.

ἔλθόντες δ' εἰς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ

ἔζόμεθ'· οἱ δ' ἀνά θυμὸν ἐθαύμβεον, ἐκ τ' ἐρέοντο·

Πῶς ἦλθες, Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακός ἔχραε δαίμων;

65 ἧ μὲν δ' ἐνδυκίως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο

πατρίδα σῆν καὶ δῶμα, καὶ εἰ πού τοι φίλον ἐστίν.

ὦς φάσαν· αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνιον, ἀγνύμενος κῆρ·

ἄσασάν μ' ἔταροί τε κακοί, πρὸς τοῖσιν τε ὕπνος

- σχέτλιος· ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
 70 Ὡς ἐφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν
 οἱ δ' ἄνεφ' ἐγένοντο· πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
 Ἐρῶ ἐκ νήσου θάσσον, ἐλέγχιστε ζώντων!
 οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
 ἄνδρα τόν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθεται μακάρεσσιν.
 75 ἐρῶ, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἰκάνεις.
 Ὡς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
 ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
 τεύρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρσεῖς ἀλεγεινῆς,
 ἡμετέρῃ ματίῃ· ἐπεὶ οὐκέτι φαίνεται πομπή.
 80 Ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
 ἐβδομάτῃ δ' ἰκόμεσθα Λάμωνα αἰπὺν πτολιέθρον,
 τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμῆν
 ἠπύει εἰσελάων, ὃ δὲ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
 ἐνθα κ' αὔπνος ἀγήρ' ἄνοιος ἐξήρατο μισθούς,
 85 τὸν μὲν, βουκόλειον, τὸν δ' ἄργοντα μῆλα νομέων·
 ἐγγύς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι.
 ἐνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἦλθομεν, ὃν περὶ πέτρῃ
 ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερές ἀμφοτέρωθεν,
 ἀκτιὰ δὲ προβλήτες ἐναντία ἀλλήλησιν
 90 ἐν στόματι προύχουσιν· ἀραιή δ' εἰσοδός ἐστιν·
 ἐνθ' οὔγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
 αἱ μὲν ἄρ' ἐντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεοντο
 πλησίσια· οὐ μὲν γὰρ ποτ' ἀέξετο κῆμά γ' ἐν αὐτῷ,
 οὔτε μέγ', οὔτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνῃ.
 95 αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μελαιναν,
 αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας·
 ἔστην δὲ, σκοπιῆν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν.
 ἐνθα μὲν οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀνδρῶν φαίνεται ἔργα,
 καπνὸν δ' οἶον ὀρῶμεν ἀπὸ χθονός αἰεσοῦτα.
 100 δὴ τότε ἐγὼν ἐτάρους προΐειν πύθεσθαι ἰόντας,
 οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες,
 ἄνδρες δύο κρίνας, τρίτατον κήρυγ' αἰμ' ὑπάσσας.
 οἱ δ' ἴσαν ἐμβαίντες λείην ὁδόν, ἥπερ ἄμαξαι
 ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὄρεων καταγίνεον ὕλην.
 105 κούρη δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ,
 θυγατέρ' ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
 ἦ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
 Ἀρτακίην, ἐνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον·
 οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἐκ τ' ἐρέοντο,
 110 ὅστις τῶνδ' εἴη βασιλεύς, καὶ τοῖσιν ἀνάσσοι.

- ἤ δὲ μάλ' ἀντίκα πατρός ἐπέφραδεν ὑπερφρέες δῶ.
οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δῶματα, τὴν δὲ γυναῖκα
εὖρον, ὄσπην τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔστιγον αὐτήν.
ἣ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
115 ὄν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἐτάρων, ὠπλίσσατο δειπνον·
τῷ δὲ δὴ αἶψαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἰκέσθην.
αὐτὰρ ὁ τεύχε βοῆν διὰ ἄστεος· οἱ δ' αἰοίτες
φροίτων ἰφθίμοι Λαιστργόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
120 μυριοί, οὐκ ἀνδρῶσιν ἰοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν.
οἱ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθείσι χερμαδίοισιν
βαίλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κίναβος κατὰ νῆας ὀρώρει,
ἀνδρῶν τ' ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων·
ἰγθύς δ' ὥς πείροντες, ἀτερπεία δαῖτα φέροντο.
125 ὄφρ' οἱ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κνανοπρώροιο.
αἶψα δ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύντας ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κώπης, ἢ ὑπὲρ κακότητα φύγοιμεν.
130 οἱ δ' ἄλα πάντες ἀνέήρηναν, δεισαντες ὄλεθρον.
ἄσπασίως δ' ἐς πότον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
νῆς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
135 Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἐνθα δ' ἔβαιεν
Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἀδῆεσσα,
ἀντοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήτιο·
ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φασισμβρότον Ἥελίοιο,
μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκευὸς τέκε παῖδα.
140 ἐνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νῆι κατηγαγόμεσθα σιωπῇ,
καύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἠγεμόνευεν.
ἐνθα τότε ἐκβάντες, δύο τ' ἡμάτα καὶ δύο νύκτας
κεῖμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοτες.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
145 καὶ τότε ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἐλὼν καὶ φάσγανον ὄξυ,
καρπαλίμως παρὰ νῆος ἀνήϊον ἐς περιωπὴν,
εἴ πως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν, ἐροπὴν τε πυθοίμην.
ἔστιν δὲ σκοπὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθῶν,
καὶ μοι εἰσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
150 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πνικτὰ καὶ ὕλην.
μερμηρίζα δ' ἐπεῖτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἔλθειν ἦδε πυθίσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἶθρα καπνον.

- ὅδῃ δέ μοι φρονέοντι δοῦσάσατο κέρδιον εἶναι,
 πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θεῶν καὶ θῖνα θαλάσσης,
 155 δεῖπνον ἐταίροισιν δόμεναι, προίμεν τε πνθίσθαι.
 ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιελίσσης,
 καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, μῦνον ἔοντα,
 ὅς ῥά μοι ὑπὶ κερῶν ἔλαφον μέγαν εἰς ὄδον ἀντήν
 ἦκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης,
 160 πτόμενος· δὴ γὰρ μιν ἔχεν μένος ἥελιοιο.
 τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα καὶ ἀκηστὶν μέσα πῶτα
 πλῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησεν·
 καδ' δ' ἔπεσ' ἐν κοινήσι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμὸς
 τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
 165 εἰρουσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 εἶασ'· ἀντάρ ἐγὼ σπασάμην ῥώπας τε λύγους τε·
 πείσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, εὐστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν·
 πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου.
 βῆν δὲ καταλοφάδια φέρον ἐπὶ νῆα μελαιναν,
 170 ἔγχει ἐριδομένος, ἐπεὶ οὐπὼς ἦεν ἐπ' ὤμου
 χειρὶ φέρειν ἐτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 καδ' δ' ἔβαλον προπάροιθε νεὸς· ἀνέγειρα δ' ἐταίρους
 μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
 Ὡ φίλοι, οὐ γάρ πω καταδυσόμεθ', ἀγνύμενοί περ,
 175 εἰς Ἴδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.
 ἀλλ' ἄγετ', ὅσρ' ἐν νῆϊ θεῶν βρωσὶς τε πόσις τε,
 μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τροχόμεθα λιμῷ.
 Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὄκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
 ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
 180 θῆσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 χεῖρας τυψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ, εἰς ἥλιον καταδύντα,
 ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθν ἠδύ.
 185 ἦμος δ' ἥελιος κατέδν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε ἔγῳν ἀγορῆν θέμενος, μετὰ πᾶσιν εἶπον·
 Κέκλυτέ μεν μύθων, κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι·
 190 ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ Ἥως,
 οὐδ' ὅπῃ Ἥλιος φρεσὶμβροτος εἰς ὑπὸ γαῖαν,
 οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται· ἀλλὰ φραζόμεθα θάσσον,
 εἴ τις ἐτ' ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι.
 εἶδον γάρ, σκοπὴν εἰς παιπαλόεσσαν ἀναλθόν,

- 195 νῆσον, τὴν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται·
 αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσση
 ἴδρακον ὀφθαλμοῖσι, διὰ δρυμὰ πικνὰ καὶ ὕλην.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 μησηαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάτιο,
 200 Κνύκλωπος τε βίης μεγαλήτορος, ἀνδρὸσάγοιο.
 κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
 ἀλλ' οὐ γὰρ τις προῆξις ἐγίγγετο μνηρομένοισιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δίχμυ πάντας ἐνκνήμιδας ἐταίρους
 ἠρίθμειον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα·
 205 τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδῆς.
 κλήρους δ' ἐν κενεῇ χαλκῆρεϊ πάλλομεν ὄκα·
 ἐκ δ' εἶθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρύλοχοιο.
 βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῶγε δύο εἰκοσ' ἐταῖροι
 κλαίοντες· κατὰ δ' ἅμμι λίπον γούωντας ὄπισθεν.
 210 εὐρον δ' ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα Κίρκης
 ξεστοῖσιν λαεσσι, περισκεπτῶ ἐνὶ χώρῳ.
 ἄμφι δὲ μιν λύκοι ἦσαν ὁρέστεροι ἢ δὲ λέοντες,
 τοὺς αὐτὴ κατέθειλεξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' εἶδωκεν.
 οὐδ' οἷγ' ὠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
 215 οὐρῆσιν μακρῆσι περισσάινοντες ἀνίσταν.
 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἄμφι ἀνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
 σαίνουσ'· αἰεὶ γὰρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ·
 ὡς τοὺς ἄμφι λύκοι κρατεροῦνυχες ἢ δὲ λέοντες
 σαῖνον· τοὶ δ' εἶδωσαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
 220 ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
 Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον αἰδούσης ὀπι' καλῆ,
 ἰστόν ἐποιομένης μέγαν, ἄμβροτον· οἷα θεᾶων
 λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Πολίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 225 ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν, κεδνότατός τε·
 Ὡ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιομένη μέγαν ἰστόν,
 καλὸν ἀοιδιάει—δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμήμικεν—
 ἢ θεὸς ἢ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῶντες.
 230 ἢ δ' αἰψ' ἐξελθούσα θύρας ὠΐξε φαινιάς,
 καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρείησιν ἔπορτο·
 Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, οἰσάμενος δόλον εἶναι.
 εἶσεν δ' εἰσαγαγούσα κατὰ κλισμούςς τε θρόνους τε·
 ἐν δὲ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
 235 οἶψ' Πραμνεῖφ' ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτω
 φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγγυ λαθοῖατο πατρίδος αἵης.

- αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
 ῥάβδῳ πεπληγνῖα, κατὰ σφραεῖσιν ἔειργνυ.
 οἱ δὲ συνῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φρονὴν τε τρίχας τε,
 240 καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδρος, ὡς τὸ πάρος περ.
 ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἔειχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
 παρ' ἄκλον βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπὸν τε κρανείης,
 ἔδμεναι, οἷα σῦες χαμαιαινάδες αἰὲν ἔδουσι.
 Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μελαιαν,
 245 ἀγγελὴν ἐτάρων ἐρέων καὶ ἀδενκία πότμον.
 οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ἰέμενός περ,
 κῆρ ἄχει μάλω βεβολημένος· ἐν δὲ οἱ ὅσσε
 δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' οἷετο θυμός.
 ἀλλ' ὅτε δῆ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἔξερίοντες.
 250 καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον·
 "Ἦιομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνά δρυμά, φαιδίμ' Ὀδυσσεῦ·
 εὖρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα καλά.
 [ἔξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.]
 ἔνθα δὲ τις μέγαν ἰστὸν ἐποιομένην λίγ' αἶδειν,
 255 ἢ θεὸς ἢ ἐ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλενυτες.
 ἢ δ' αἰψ' ἐξελθούσα θύρας οἷζε φαινας,
 καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσιν ἔποντο·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, οἰσάμενος δόλον εἶναι.
 οἱ δ' ἅμ' αἰστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
 260 ἔξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσοκίπιασεν.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
 ὦμοῖν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἀμφὶ δὲ τόξα·
 τὸν δ' αἰψ' ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἠγήσασθαι.
 αὐτὰρ ὄγ' ἀμφοτέρησι λαβῶν ἐλλίσσετο γούτων·
 265 [καὶ μ' ὀλοφνρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·]
 Μῆ μ' ἄγε κείσ' ἀέκοιτα, Αἰοτρεφέες, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
 οἶδα γάρ, ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσειαι, οὔτε τιν' ἄλλον
 ἄξεις σῶν ἐτάρων· ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θῆσσον
 φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.
 270 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτοῦ τῶδ' ἐνὶ χώρῳ,
 ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
 αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι· κρατερῇ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
 "Ὡς εἰπὼν, παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
 275 ἀλλ' ὅτε δῆ ἄρ' ἐμελλον, ἰὼν ἱερὰς ἀνά βήσσας,
 Κίρκης ἕξεσθαι πολυφαρμάκων ἐς μέγα δῶμα,
 ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν,
 ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ εἰκοῦς,

- πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦπερ χαριεστάτη ἦβη·
 280 ἐν τ' ἄρα μοι φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Πῦ δ' ἀντ', ὦ δύστηνε, δι' ἀκρίας ἔρχεται οἶος,
 χάρον αἰδοῖς ἐών; ἔταροι δέ τοι οἶδ' ἐν Κίρκης
 ἔρχονται, ὥστε σῦες, πυκνίους κενθμῶνας ἔχοντες.
 ἢ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεται; οὐδέ σέ φημι
 285 αὐτὸν νοστήσειν, μενείεις δέ σὺγ', ἐνθα περ ἄλλοι.
 ἀλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σαώσω·
 τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων, ἐς δώματα Κίρκης
 ἔρχεν, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλάλησιν κακὸν ἡμωρ.
 πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφῶϊα δῆνεα Κίρκης.
 290 τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐν φάρμακα σίτω·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς θέλξει σε δυγήσεται· οὐ γὰρ εἴσει
 φάρμακον ἐσθλόν, ὃ τοι δώσω· ἐρέω δὲ ἕκαστα.
 ὀπότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περιμηκεῖ ῥάβδω,
 δῆ τότε σὺ ξίφος ὄξῦ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 295 Κίρκη ἐπαίξαι, ὥστε κτάμεναι μεναιῖνον.
 ἢ δὲ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
 ἐνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
 ὄφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἐτάρους, αὐτὸν τε κομίσῃ·
 ἀλλὰ κέλεσθαι μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμόσαι,
 300 μῆτι σοι αὐτῶ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·
 μὴ σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θεῖη.
 Ὡς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργεϊφόντης,
 ἐκ γαίης ἐρυσσας, καὶ μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
 ῥίξῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἰκελον ἄνθος·
 305 μῶλν δὲ μιν κυλέουσι θεοί· χαλεπὸν δὲ τ' ὀρύσσειν
 ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δὲ τε πάντα δύνανται.
 Ἐρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,
 νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 ἦϊα· πολλὰ δὲ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 310 ἔστην δ' εἰνὶ θύρῃσι θεῶς καλλιπλοκάμοιο·
 ἐνθα στὰς ἰβόησα, θεὰ δὲ μεν ἐκλινεν αὐδῆς.
 ἦ δ' αἰὲν ἐξελθούσα θύρας ὠϊξε φαιεινάς,
 καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν, ἀκαχίμενος ἦτορ.
 εἶσε δὲ μ' εἰσαγαγούσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου,
 315 καλοῦ, δαμδαλέου· ὑπὸ δὲ θροῆνς ποσὶν ἦεν·
 τεύξε δὲ μοι κυκεῶ χροσέφ' ἀπέα, ὄφρα πίοιμι·
 ἐν δὲ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῶ.
 αὐτὰρ ἔπει δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελεξεν,
 ῥάβδω πεπληγνῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 320 Ἐρχεο νῦν συμφερόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἐταίρων!

- ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὄξ' ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Κίρκη ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
 ἢ δὲ μέγα ἰαχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων,
 καὶ μ' ὀλοφρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 325 Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
 θανάμ' μ' ἔχει, ὡς οὔτι, πῶν τάδε φάρμακ', ἐθελχθῆς
 οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 ὅς κε πῆ, καὶ πρῶτον ἀμείβεταί ἔρκος ὀδόντων.
 [σοὶ δὲ τις ἐν στήθεσσιν ἀκλήητος νόος ἐστίν.]
- 330 ἢ σὺν Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὅντε μοι αἰεὶ
 φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόοραπισ Ἀργεϊφάντης,
 ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νῆϊ μελαίρῃ;
 ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῶ μὲν ἄορ θεο, νόϊ δ' ἔπειτα
 εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβείομεν, ὄφρα μιν γέντε
- 335 εὐνῆ καὶ φιλότῃ, πεποιθόμεν ἀλλήλοισιν.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, πῶς γὰρ με κέλη σοι ἠπιον εἶναι;
 ἦ μοι σὺς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους·
 αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα, δολοφρονέουσα κελεύεις
- 340 ἐς θύλαμόν τ' ἵέναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 ὄφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήγορα θείης;
 οὐδ' ἂν ἐγὼ ἐθέλομι τῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 εἰ μὴ μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
- 345 Ὡς ἔφαμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀπώμνεν, ὡς ἐκέλευον
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσέν τε τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,
 καὶ τότε ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
 Ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
 τέσσαρες, αἱ οἱ δῶμα κάτα δρηστειραὶ ἔασιν,
- 350 γίνονται δ' ἄρα ταίγ' ἐκ τε κρητέων, ἀπὸ τ' ἀλσέων,
 ἐκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἳ τ' εἰς ἄλαδε προρέουσιν.
 τάων ἢ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλά,
 πορφύρεα καθ' ὑπερθ', ὑπέερθε δὲ λίθ' ὑπέβαλλεν·
 ἢ δ' ἐτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
- 355 ἀργυρέας, ἐπὶ δὲ σφι τίθει χρύσεια κάνεια·
 ἢ δὲ τρίτῃ κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
 ἠδὲν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα·
 ἢ δὲ τετάρτῃ ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιεν
 πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
- 360 αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσειν ὕδωρ ἐνὶ ἥροπι χαλκῷ,
 ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα, λὸ' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
 θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὄμων,

- ὄφρα μοι ἐκ κάματος θυμοσφόρον εἴλετο γίῳν.
 ἀντάρ ἐπεὶ λούσεν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 365 ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βύλεν ἠδὲ χιτῶνα·
 εἶσε δέ μ' εἰσαγαγούσα ἐπὶ θρόνον ἀργυροῦλον,
 καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρήνης ποσὶν ἦεν·
 [χέριβι δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρονσα
 καλῇ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 370 νύμφασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτιάνυσσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρονσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·]
 ἐσθήμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ·
 ἀλλ' ἤμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
 375 Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἐμ' ἤμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
 χεῖρας ἰάλλοντα, κρατερόν δέ με πένθος ἔχοντα,
 ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τίφθ' οὕτως, Ὀδυσσεύ, κατ' ἄρ' ἔξεαι ἴσος ἀναύδῳ,
 θυμὸν ἔδων, βρώμης δ' οὐχ ἄπτεαι οὐδὲ ποιήτῳ ;
 380 ἢ τίνα πον δόλον ἄλλον οἶσαι· οὐδέ τί σε γοῆ
 δεϊδίμεν· ἦδη γάρ τοι ἀπώμοσα κρατερόν ὄρκον.
 Ὡς ἔφατ'· ἀντάρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὃς ἐναΐσιμος εἴη,
 πρὶν τλαίῃ πασσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποιήτος,
 385 πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ιδέσθαι ;
 ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
 λῦσον, ἴν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίφρας ἐταίρους.
 Ὡς ἔφαμην· Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 ῥάβδον ἔχουσα ἐν χειρὶ, θύρας δ' ἀτέφγε σφραιοῦν,
 390 ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν εὐοικότας ἐννεώροισιν.
 οἱ μὲν ἐπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι· ἠ δὲ δι' αὐτῶν
 ἐρχομένη προσάλειψεν ἐκάστω φάρμακον ἄλλο.
 τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ὡς πρὶν ἔφρσεν
 φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
 395 ἀνδρες δ' αἰψ' ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πῆρος ἦσαν,
 καὶ πολὺν καλλίονες καὶ μείζονες εἰσορίαςθαι.
 ἐγνώσαν δὲ με κείνοι, ἔφην τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος.
 πᾶσιν δ' ἱμεροῖς ὑπέδν γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 σμερδαλέον κανάχιζε· θεὰ δ' ἔλειυρε καὶ ἀντή.
 400 ἠ δὲ μὲν ἄγχι στάσα προσηύδα διὰ θεῶων·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θεῶν καὶ θίνα θαλάσσης·
 νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσατε ἠπειρόνδε,
 κτήματα δ' ἐν σπῆεσσι πελάσσατε, ὅπλα τε πάντα·

- 405 αὐτὸς δ' αἰψ' ἰέναι, καὶ ἄγειν ἐρίφρας ἐταίρους.
 ὦς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμογ' ἐπεπέθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θεῶν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ νῆϊ θεῶν ἐρίφρας ἐταίρους,
 οἵκτ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
 410 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀγραυλοὶ πόριες περὶ βοῦς ἀγελείας,
 ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσονται,
 πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντία· οὐδ' ἔτι σηκοὶ
 ἰσχυροί, ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
 μητέρας· ὡς ἐμὲ κείνοι, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 415 δακρυρόντας ἔγυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
 ὡς ἐμὲν, ὡς εἰ πατρίδ' ἰκοίαιτο καὶ πόλιν αὐτῶν
 τρηχέης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἐτράφεν ἦδ' ἐγένοντο·
 καὶ μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Σοὶ μὲν νοστήσαντι, Διοτρεφές, ὡς ἐχάρημεν,
 420 ὡς εἴτ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαίαν·
 ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἐτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
 ὦς ἔφην· αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν·
 νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτοὺς ἐρούσομεν ἠπειρόνδε,
 κτήματα δ' ἐν σπηεσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα·
 425 αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθ', ἵνα μοι ἅμα πάντες ἔπησθε,
 ὄφρα ἴδηθ' ἐτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 πίνοιας καὶ ἔδοντας· ἐπηεταῖον γὰρ ἔχουσι.
 ὦς ἐφάμην· οἱ δ' ὄκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
 Εὐρύλοχος δέ μοι οἷος ἐρύκανε πάντας ἐταίρους
 430 [καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·]
 Ἄ δειλοὶ, πόσ' ἔμεν; τί κακῶν ἰμείρετε τούτων,
 Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι· ἢ κεν ἅπαντας
 ἢ σὺς ἢ ἔλικος ποιήσεται, ἢ ἔλεοντας·
 οἳ κεν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη
 435 ὡς περ Κεκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἴκοντο
 ἡμέτεροι ἔταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἶπετ' Ὀδυσσεύς·
 τούτου γὰρ καὶ κείνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
 ὦς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμήριζα,
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παγέος παρὰ μηροῦ,
 440 τῶν οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι,
 καὶ πῆφ' περ εἶντι μάλα σχεδόν· ἀλλὰ μ' ἐταῖροι
 μελιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτνον ἄλλοθεν ἄλλος·
 Διογενές, τοῦτον μὲν εἴασσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
 αὐτοῦ παρ νῆϊ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·
 5 ἡμῖν δ' ἠγεμόνευ' ἱερά πρὸς δώματα Κίρκης.
 ὦς τάμεναι, παρὰ νῆος ἀνήϊον ἦδ' ἐθαλίσσης

οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηὶ λείλιπτο,
ἀλλ' ἔπειτ' ἰδδαισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαυλον ἐπιπῆν.

Τόσσα δὲ τοὺς ἄλλους εἰάρων ἐν δώμασι Κίρκῃ
450 ἐνδουκίως λουσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ·
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βίβλεν ἠδὲ χιτῶνας·
δαινυμένους δ' εὖ πάντας ἐφενύρομεν ἐν μεγάροισιν.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσσασάντ' οὐ πάντα,
κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.

455 ἢ δέ μιν ἄγχι στάσα προσηύδα διὰ θεῶων·
[Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,]
μηκέτι νῦν θαλερόν γόον ὄροντε· οἶδα καὶ αὐτῆ,
ἡμῖν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθειτ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσων.

460 ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον,
εἰσόκεν αὐτίς θυμὸν ἐπὶ στήθεσσι λάβητε,
οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαίαν
τροχίης Ἰθάκης, νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
αἰεὶ ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδέ ποθ' ἔμιν
465 θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ μάλα πολλὰ πέποσθε.

Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ
ἐνθα μὲν ἡματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθν ἠδύ·
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὥραι,
470 [μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα μακρὰ τελέσθη,]
καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρήφες ἐταῖροι·

Δαιμόνι, ἦδη νῦν μιμήσκειο πατρίδος αἰῆς,
εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σωθῆναι, καὶ ἰκέσθαι
οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.
475 [Ὡς ἔφαν· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.

ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθν ἠδύ.
ἡμος δ' ἥλιος κατέδν, καὶ ἐπὶ κρέφας ἦλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιδόεντα.]

480 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,
γούνων ἐλλιπάρηνσα, θεὰ δέ μιν ἐκλινεν αὐδῆς·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

ὦ Κίρκη, τελεσὸν μοι ὑπόσχεσιν, ἦν περ ὑπέστης,
οἴκαδε πεμφόμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσονται ἦδη,
485 ἠδ' ἄλλων εἰάρων, οἳ μιν φθινύθουσι φίλον κῆρ,
ἀμφ' ἐμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύγε νόσφι γένηαι.

Ὡς ἔφραμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεῶων·
Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

- μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῶ ἐνὶ μίμνεντε οἴκῳ·
 490 ἀλλ' ἄλλην χοῆν πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἰκέσθαι
 εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.
 μάντιος ἀλαοῦ, τοῦτε φρένες ἐμπεδοί εἰσι·
 τῶν καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόεια,
 495 οἶῳ πεπνύσθαι· τοὶ δὲ σκιαί αἰσσοῦσιν.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
 κλαῖων δ' ἐν λεχέσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
 ἤθελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄρεν φάος ἡελίοιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἔκορέσθη,
 500 καὶ τότε δῆ μιν ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
 εἰς Ἀΐδος δ' οὐπω τίς ἀφίκετο νηὶ μελαινῇ.
 Ὡς ἔφάμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 505 μήτι τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηὶ μελέσθω·
 ἴστον δὲ στήσας, ἀνά θ' ἴστια λευκὰ πετάσσας,
 ἦσθαι· τῆν δέ κέ τοι πνοιῇ Βορέαιο φέρησιν.
 ἀλλ' ὀπότ' ἂν δὴ νηὶ δὲ Ὠκεανοῖο περιήσῃ,
 ἐνθ' ἀκτὴ τε λάχεια καὶ ἄλσα Περσεφονείης,
 510 μακραὶ τ' αἰγίροι, καὶ ἰτέαι ὠλεσικάρποι·
 νῆα μὲν αὐτοῦ κέλαι ἐπ' Ὠκεανῶ βαθυδίνῃ,
 αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδαο ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
 ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι
 Κώκυτος θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορροῶς·
 515 πέτρῃ τε, ξύνεσις τε δύνω ποταμῶν ἱριδούπων.
 ἐνθα δ' ἐπειθ', ἦρωος, χριμφθεὶς πέλας, ὧς σε κελεύω,
 βόθρον ὀρέξαι, ὅσον τε πυγούσιον ἐνθα καὶ ἐνθα·
 ἀμφ' αὐτῶν δὲ χοῆν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσιν,
 πρῶτα μελικροῖῳ, μετέπειτα δὲ ἡδεῖ οἶνω,
 520 τὸ τρίτον αὐθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφαιτα λευκὰ παλύνειν.
 πολλὰ δὲ γοννοῦσθαι νεκῶν ἀμηνγὰ κάργα,
 ἔλθων εἰς Ἰθάκην, στείραν βουν, ἧτις ἀρίστη.
 ῥέξιν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
 Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερουσίμεν οἶῳ,
 525 παμμέλιαν, ὃς μῆλοισι μετατρέπει ὕμετέροισιν.
 αὐτὰρ ἐπὴν ἐνήχησ' ἴση κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 ἐνθ' οἶν ἀργεῖον ῥέξιν, θῆλὸν τε μέλαιναν,
 εἰς Ἐρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπρόσοφι τραπέσθαι,
 ἰέμενος ποταμοῖο ῥοαῶν· ἐνθα δὲ πολλὰ

- 530 ψυχὰὶ ἐλεύσονται νεκῶν κατατεθνηώτων.
 δὴ τότε ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνει καὶ ἀνώξει
 μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα τηλέϊ χαλκῷ,
 δειραντὸς κατακείαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 ἰφθίμῳ τ' Αἴδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
- 535 αὐτὸς δὲ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 ἦσθαι, μηδὲ εἴν νεκῶν ἀμενηνὰ κάρηνα
 αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πυθέσθαι.
 ἐνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
 ὅς κέν τοι εἴπησιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
- 540 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἥως.
 ἀμφὶ δὲ με γλαϊνὰν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσσην·
 αὐτὴ δ' ἀργυρεὸν φάρος μέγα ἐννυτο Νύμφη,
 λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἱξυῖ
- 545 καλήν, χρυσεῖήν· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
 αὐτὰρ ἐγὼ, διὰ δώματ' ἰὼν, ὠτρυνὸν ἐταίρους
 μελιγίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
 Μῆκέτι νῦν εὐδοντες ἄωτειτε γλυκὴν ὕπνον·
 ἀλλ' ἴομεν· δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
- 550 Ὡς ἔφαμην· τοῖσιν δ' ἐπεπεῖθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 οὐδὲ μὲν οὐδ' ἐνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἐταίρους.
 Ἐλήνωρ δὲ τις ἔσκε νεώτατος, οὐδέ τι λίην
 ἀλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ἦσιν ἀρηρός,
 ὅς μοι ἄνευθ' ἐτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
- 555 ψυχῶν ἱμεύρων, κατελέξατο οἰνοβαρείων·
 κινυμένων δ' ἐτάρων ὄμαδον καὶ δουρῶν ἀκούσας,
 ἔξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
 ἀψορόον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δὲ οἱ αὐχὴν
- 560 ἀστραγάλων εἶαγῃ, ψυχὴ δ' Αἰδοῦδε κατῆλθεν.
 ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον εἶπον·
 Φάσθε νῦν ποῦ οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
 εἰς Αἶδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
- 565 ψυχῇ χρησομένους Θηβαῖον Τειρεσίαιο.
 Ὡς ἔφαμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
 ἐξόμενοι δὲ κατ' αὐθι γόων, τίλλοντό τε χαιτάς.
 ἀλλ' οὐ γάρ τις προῆξίς ἐγίγγετο μυρομένοισιν,
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
- 570 ἦομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,

τόσσα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
 ἄρχειὸν κατέδησεν οἶν, θῆλυν τε μελαίαν,
 ῥεία παρεξελθούσα· τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
 ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἐνθ' ἢ ἐνθα κίοντα;

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

A Circe digressus venit in oram Cimmeriorum, eum ad locum, qui descensus ad manes perhibetur (1-22). Ibi sacris rite perfectis, cerobem complet sanguine victimarum; at circumvolantibus animabus, nullam sinit attingere haustum, nisi prius Tiresias vates inde libasset (23-50). Primum obvio Elponori sepulturam promittit; tum matrem videt, Anticleam; mox Tiresiam, cujus causa venerat, ex quo reditum ac reliquos vitæ casus cognoscit (51-151); ex matre, quæ jam ad haustum cerobis admittitur, fortunam domus suæ (152-224); plures etiam præscarum videt heroldum, Tyro, Antiopen, Alcmena, Epicasten, Chloridem, Ledam, Iphimediam, Phœdrum, Procridem, Ariadnen, Meram, Clymenem, Eriphylen (225-332). Excitatus deinde a Phœacibus ad persequendum setmonem (333-376), herœs quoque, quorum animis occurrerint, recusat, Agamemnonem, de sua suorumque cæde exponentem (377-495), Achillem, Patroclum, Antilochum, Ajacem majorem (497-567); præter hos, Minoem judicantem et feras sectantem Orionem; item Tityum, Tantalum, Sisyphum, variis suppliciis cruciatos; denique imaginem Herculis (568-626). Quibus visis, partim et colloquutus, ex Oceano revehitur in altum (627-640).

Νεκρία.

Ἄντ' ἀρ' ἐπεὶ εἶ' ἐπὶ νῆα κατέλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
 νῆα μὲν ἄρ' πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα διαν,
 ἐν δ' ἴσθον τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ·
 ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ
 5 βαίνομεν ἀγνήμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 ἡμῶν δ' αὖ μετόπισθε νεὸς κvanoπρώροιο
 ἴκμενον οὖρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἀνδήςσα.
 ἡμεῖς δ' ὄπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
 10 ἤμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴδμεν.
 τῆς δὲ πανημερῆς τέταθ' ἰστία ποντοπορούσης·
 δύσσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγνυαί.
 Ἴδ' ἐς πείραθ' ἴκανε βαθυρόου Ὠκεανοῖο.
 ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος τε πόλις τε,
 15 ἔβρι καὶ νεφέλη κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοῦς
 Ἥλιος φαιθῶν καταδέσκειται ἀκτίεσσιν,
 οὐθ' ὅποι' ἂν στείχησι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,

- οὐθ' ὅτ' ἂν ἄψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραπήται·
 ἀλλ' ἐπὶ νῦξ ὅλοη τέταται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
- 20 νῆα μὲν, ἐνθ' ἔλθόντες, ἐκέλευσεν· ἐν δὲ τὰ μῆλα
 εἰλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὐτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
 ἦομεν, ὅφρ' ἐς χώρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσεν Κίρκη.
 Ἐνθ' ἱερήϊα μὲν Περιμίδης Εὐρύλοχός τε
 ἔσχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὄξυν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
- 25 βόθρον ὄρουξ', ὅσσοι τε πυγούσιοι ἐνθα καὶ ἐνθα·
 ἀμφ' αὐτῶ δὲ χοῆν χεομένην πᾶσιν νεκρούσιν,
 πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα δὲ ἰδέϊ οἴνω,
 τὸ τρίτον αὐθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφαιτα λευκὰ πάλυνον.
 πολλὰ δὲ γοννούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
- 30 ἔλθῶν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν, ἣτις ἀρίστη,
 ῥέζειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερυσσάμενος οἴω
 παμμελάν, ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισιν.
 τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
- 35 ἔλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
 ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἶμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
 ψυχαὶ ὑπέξ' Ἐρέβους νεκύων κατατεθνηώτων.
 [νύμφαι τ' ἠΐθεοί τε, πολὺτλητοί τε γέροντες,
 παρθενικαὶ τ' ἀταλαί, νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι·
- 40 πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγγεῖησιν,
 ἄνδρες Ἀρηΐατοι, βεβροτωμένα τευχέ' ἔχοντες·
 οἱ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
 θεοσπεσίη ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἦρει.]
 δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσα,
- 45 μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῷ,
 δείραντας κατακείαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 ἰφθίμω τ' Αἴδη καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
 αὐτὸς δὲ ξίφος ὄξυν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 ἤμην, οὐδ' εἶον νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
- 50 αἵματος ἄσσοι ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πνθέσθαι.
 Πρῶτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου·
 οὐ γὰρ πῶ ἐτέθαπτο ὑπὸ χθορός εὐροδοείης·
 σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
 ἀκλαντόν καὶ ἀθαπτόν· ἐπεὶ πόνοσ' ἄλλος ἐπείγειν.
- 55 τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων
 Ἐλπήνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
 ἐφθης πεζὸς ἐόν, ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·

- 60 [Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,]
 ἄσι με δαίμονος αἴσα κακῆ καὶ ἀθέσφατος οἴνος·
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
 ἀφορρὸν καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρῆν,
 ἀλλὰ καταντικρὺν τέγος πέσον· ἐκ δέ μοι ἀνχῆν
- 65 ἀστραγάλων ἔαγῃ, ψυχὴ δ' Αἰδόςδε κατήλθεν.
 νῦν δέ σε τῶν ὀπιθεν γοννάζομαι, οὐ παρεόντων,
 πρὸς τ' ἀλόγον καὶ πατρός, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα,
 Τηλεμάχου δ', ὃν μῶνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπε·
 οἶδα γάρ, ὡς ἐνθένδε κίων δόμον ἐξ Αἴδαο
- 70 νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα·
 ἐνθα σ' ἔπειτα, ἀναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο·
 μή μ' ἀκλαντον, ἄθαπτον, ἰὼν ὀπιθεν καταλείπειν,
 νοσφισθεὶς, μή τοί τι θεῶν μῆριμα γένομαι·
 ἀλλὰ με κακκείαι σὺν τεύχεσιν, ἄσσα μοι ἔστιν,
- 75 σῆμά τέ μοι χεῦται, πολίης ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 ἀνδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἔσσομένοισι πνθέσθαι·
 ταυτιά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τ' ἐπὶ τῦμβῳ ἔρετμόν,
 τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
- 80 ταυτιά τοι, ὦ δύστηνε, τελετήσω τε καὶ ἔρξω.
 Νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν,
 ἦμεθ'· ἐγὼ μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγατον ἴσχων,
 εἰδῶλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγόρευεν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηνίης,
- 85 Ἀντολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος· Ἀντίκλεια,
 τὴν ζωὴν κατέλειπον, ἰὼν εἰς Ἴλιον ἰρήν.
 τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς εἶων προτέρην, πνικινὸν περ ἀχέων,
 αἵματος ἄσπον ἦμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πνθέσθαι.
- 90 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θεβαίων Τειρεσίαο,
 χροῖσεν σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·
 [Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,]
 τίπτε αὐτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάος ἡλίοιο,
 ἦλνθες, ὄφρα ἴδη τέκνας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
- 95 ἀλλ' ἀπογάζεο βόθρον, ἄπισχε δὲ φάσγατον ὄξυ,
 αἵματος ὄφρα πῖω, καὶ τοι νημερτέα εἶπω.
 Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος ἀργυρόηλον
 κοίλεφ' ἐγματέπηξ'· ὃ δ' ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαινόν,
 καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηΐδα μάντις ἀμύμων·
 Νόστον δίζηαι μελιηδία, φαιδίμ' Ὀδυσσεῦ·
 ὅν δέ τοι ἀργαλίον θήσει θεός· οὐ γὰρ δῖω

- λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κόπον ἔνθετο θυμῷ,
 χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 ἀλλ' ἔτι μὲν κε καὶ ὄσ, κακά περ πάσχοντες, ἴκοισθε,
 105 αἰ κ' ἐθέλης σὸν θυμὸν ἐρυνκακίειν καὶ ἐταίρων,
 ὁππότε κε πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
 Θρινακίη νῆσῳ, προφυγῶν ἰοειδέα πόντον·
 βοσκομένας δ' εὖρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
 Ἥελιον, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακονεῖ.
 110 τας εἰ μὲν κ' ἀσινείας εἶας, νόστου τε μέδῃαι,
 καὶ κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακά περ πάσχοντες, ἴκοισθε·
 εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
 νῆϊ τε καὶ ἐτάροισ· αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
 ὁπὲρ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους,
 15 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δῆεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ,
 ἀνδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίοντον κατέδουσι,
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλογον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἀλλ' ἦτοι κείων γε βίας ἀποτίσσει ἐλθῶν.
 ἀντάρ ἐπὴν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
 120 κτείνῃς, ἢ ἐ δόλω, ἢ ἀμφαδὸν ὀξείῃ χαλκῷ,
 ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα, λαβὼν εὐήρες ἐρετμόν,
 εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θύλασσαν
 ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσι·
 οὐδ' ἄρα τοιγ' ἴσασι νέας φρονικοπαυρήους,
 125 οὐδ' εὐήρε ἐρετμῆ, τάτε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει·
 ὅππότε κεν δὴ τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης
 φῆῃ, ἀθηρηλοῖγόν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὄμῳ,
 καὶ τότε δὴ γαίῃ πῆξας εὐήρες ἐρετμόν,
 130 ῥέξας ἱερά καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 ἀρνειόν, ταυρόν τε, σῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
 οἰκαδ' ἀποστείγειν, ἔρδειν θ' ἱεράς ἑκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσι,
 πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἄλῃς ἀντῶ
 135 ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὃς κέ σε πέφνη
 γῆρα ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 δῖβιοι ἔσσονται· τᾶδε τοι νημερτέα εἴρω.
 Ὡς ἔφατ'· ἀντάρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ' πον ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
 140 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον·
 μητρὸς τήνδ' ὀρώω ψυχὴν κατατεθνηνίης·
 ἢ δ' ἀκέουσ' ἦσται σγεδὸν αἵματος, οὐδ' ἔδν υἱὸν
 ἔτλη ἔσαντα ἰδεῖν, οὐδέ προτιμυθῆσασθαί.

- 60 [Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦν,]
 ἀσέ με δαιμόνος αἶσα κακὴ καὶ ἀθέσφατος οἶνος·
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
 ἄσφοδρον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι ἀνγὴν
- 65 ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἄϊδόςδε κατήλθεν.
 τῶν δέ σε τῶν ὅπιθεν γοννάζομαι, οὐ παρεόντων,
 πρὸς τ' ἀλόχου καὶ πατρός, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἔοντα,
 Τηλεμάχου δ', ὃν μούνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπε·
 οἶδα γάρ, ὡς ἐνθένδε κίων δόμον ἐξ Ἄϊδαο
- 70 νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα·
 ἐνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἑμῖο·
 μή μ' ἀκλαντον, ἄδαπτον, ἰὼν ὅπιθεν καταλείπειν,
 νοσοφθεῖς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
 ἀλλὰ με κακκίει σὺν τεύχεσιν, ἄσσα μοί ἐστιν,
- 75 σῆμά τέ μοι χεῦναι, πολίης ἐπὶ θνὶ θαλάσσης,
 ἀνδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἔσσομένοισι πνθέσθαι·
 ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἔρετμόν,
 τῶ καὶ ζωὸς ἔρεσσον, ἐὼν μετ' ἑμοῖς ἐτάροισιν.
 Ὡς ἔφατ'· ἀντάρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
- 80 ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
 Νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν,
 ἤμεθ'· ἐγὼ μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων,
 εἰδῶλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγόρευεν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυῖας,
- 85 Ἀντολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος· Ἀντίκλεια,
 τὴν ζῶην κατέλειπον, ἰὼν εἰς Ἦλιον ἰρήν.
 τὴν μὲν ἐγὼ διάκρυσσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς εἶων προτέρην, πνκινόν περ ἀχέων,
 αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πνθέσθαι.
- 90 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίων Τειρεσίαο,
 χρύσειον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·
 [Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦν,]
 τίπτ' αὐτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάος ἡελίοιο,
 ἦλυθες, ὄφρα ἴδῃ νέκρας καὶ ἀτερπέα χῶρον·
- 95 ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
 αἵματος ὄφρα πίοω, καὶ τοι νημερτέα εἶπω.
 Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος ἀργυρόηλον
 κουλεῶ ἔγματεπῆξ'. ὃ δ' ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαινόν,
 καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
- 100 Νόστον δίξῃμαι μεληδία, φαιδίμ' Ὀδυσσεῦν·
 τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ οἴω

- λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἐνθετο θυμῷ,
 γωόμενος ὅτι οἱ νῖόν φίλον ἐξαλάωσας.
 ἀλλ' ἔτι μὲν κε καὶ ὧς, κακά περ πάσχοντες, ἴκοισθε,
 105 α' κ' ἐθέλης σὸν θυμὸν ἐρκακέειν καὶ ἐταίρων,
 ὁππότε κε πρῶτον πελάσῃς εὐεργεία νῆα
 Θρινακίη νήσῳ, προφυγῶν ἰοειδέα πόντον·
 βοσκομένας δ' εὐρητε βόας καὶ ἴψια μῆλα
 Ἥελίου, ὃς πάντ' ἐφορέα καὶ πάντ' ἐπακούει.
 110 τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινίας εἴης, νόστον τε μέδῃαι,
 καὶ κεν ἔτ' εἰς Ἴθάκην, κακά περ πάσχοντες, ἴκοισθε·
 εἰ δέ κε σῖνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
 νῆί τε καὶ ἐταίροις· αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
 ὁπὲρ κακῶς νεῖται, ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους,
 15 νῆὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δῆεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ,
 ἀνδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν,
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλογον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἀλλ' ἦτοι κείνων γε βίας ἀποτίσσαι ἔλθῶν.
 ἀντάρ ἐπὴν μνηστῆρας ἐν μεγάροισι τεοῖσιν
 120 κτείνῃς, ἢ ἐ δόλῳ, ἢ ἀμφραδὸν ὀξείῃ χαλκῷ,
 ἐρχεσθαι δὴ ἔπειτα, λαβὼν εὐήρες ἐρετμόν,
 εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
 ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
 οὐδ' ἄρα τοίγ' ἴσασι νέας φρονικοπαρήους,
 125 οὐδ' εὐήρε' ἐρετμῶ, τᾶτε πτερὰ νησοὶ πέλονται.
 σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδέες, οὐδέ σε λήσει·
 ὁππότε κεν δὴ τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης
 φῆῃ, ἀθηρηλοῖγόν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὄμῳ,
 καὶ τότε δὴ γαίῃ πῆξας εὐήρες ἐρετμόν,
 130 ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 ἀρνειόν, ταῦρόν τε, συνῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
 οἰκαδ' ἀποστείγειν, ἐρδειν θ' ἱεράς ἑκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὸν ἔχουσιν,
 πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἄλῃς ἀντῶ
 135 ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὃς κέ σε πέφυγ
 γῆρα ὑπο λιπαρῶ ἀρημένον· ἀμφὶ δέ λαοὶ
 δῖβιοι ἔσσονται· τὰδε τοι νημερτέα εἴρω.
 Ὡς ἔφατ'· ἀντάρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ' πον ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
 140 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον·
 μητρὸς τήνδ' ὀρώω ψυχὴν κατατεθνηνίης·
 ἢ δ' ἀκίευσ' ἦσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἔδν υἱὸν
 ἔτλη ἔσαντα ἰδεῖν, οὐδέ προτιμυθῆσασθαι.

- εἰπέ, ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίῃ τὸν ἔοντα.
 145 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 ῥηϊδίῳ τοι ἔπος ἔρέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω·
 ὄντινα μὲν κεν ἕως γυκίων κατατεθνηῶτων
 αἵματος ἄσπον ἴμεν, ὅδε τοι νημερτὲς ἐνίψει·
 ᾧ δέ κ' ἐπιφθονόις, ὅδε τοι πάλιν εἰσιν ὀπίσσω.
 150 Ὡς φασμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω
 Τειρεσίαο ἀνακτος, ἐπεὶ κατὰ θύραςτ' ἔλεξεν.
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μέρον ἔμπεδον, ὅφρ' ἐπὶ μήτηρ
 ἦλυθε, καὶ πῖεν αἶμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
 καὶ ἠ' ὀλοφρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 155 Τέκνον ἑμὸν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἡερόεντα,
 ζωὸς ἑών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὀρᾶσθαι.
 [μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
 Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὐπῶς ἔστι περῆσαι,
 πεζὸν ἔοντ', ἢν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.]
 160 ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλωμένος ἐνθάδ' ἱκάνεις,
 νῆϊ τε καὶ ἐτάροισι, πολὺν χρόνον; οὐδέ ποῦ ἦλθες
 εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναιῖκα;
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 μήτηρ ἑμή, χρεῖώ με κατήγαγεν εἰς Ἄϊδαο,
 165 ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίων Τειρεσίαο.
 οὐ γὰρ ποῦ σχεδὸν ἦλθον Ἀγαῖδος, οὐδέ ποῦ ἀμῆς
 γῆς ἐπίβην, ἀλλ' αἶν' ἔχων ἀλάλημαι οἴζυν,
 ἐξ οὗ τὰ πρῶτισθ' ἐπόμην Ἀγαμέμνονι δίφῳ
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
 170 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον·
 τίς νύ σε Κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
 ἦ δολιχὴ νοῦσος; ἦ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιομένη κατέπεφνεν;
 εἰπέ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱός, ὃν κατέλειπον,
 175 ἦ ἔτι πάρ κείνοισιν ἑμὸν γέρας, ἢέ τις ἦδη
 ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἐτι φασὶ νέεσθαι.
 εἰπέ δέ μοι μνηστῆς ἀλόγον βουλήν τε νόον τε,
 ἢέ μένει παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει·
 ἦ ἦδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅστις ἀριστος.
 180 Ὡς ἐφάμην· ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
 καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἴζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νυκτες τε καὶ ἡμέματα δακρυχεοῦση.
 σὸν δ' οὐπὼ τις ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἔκηλος
 185 Τηλέμαχος τεμνὴ νέμεται, καὶ δαΐτας εἰσας

- δαίνονται, ἄς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
 πάντες γὰρ καλέουσι. πατήρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
 ἄγρῳ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ
 δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·
 190 ἀλλ' ὄγε χεῖμα μὲν εὔδει, ὅθι δμῶδες, ἐνὶ οἴκῳ,
 ἐν κότῃ ἄγχι πυρός, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα εἴται·
 αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθῃσι θέρους, τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
 πάντῃ οἱ κατὰ γοννὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
 φύλλον κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήταται εὐναί·
 195 ἐνθ' ὄγε κεῖτ' ἀγέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει,
 σὸν πότμον γούων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκάνει.
 οὐτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον·
 οὔτε μέ γ' ἐν μεγάροισιν εὐσκοπος Ἰοχέαιρα
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιομένη κατέπεφνεν·
 200 οὔτε τις οὐν μοι νοῦσος, ἐπήλυθεν, ἦτε μάλιστα
 τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξεΐλετο θυμὸν·
 ἀλλὰ με σὸς τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
 σὴ τ' ἀγαποφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπήρα.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἔθελον φρεσὶ μερμηριζῆας
 205 μητρός ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνηνίης·
 τοῖς μὲν ἐφωρηθήην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει,
 τοῖς δὲ μοι ἐκ χειρῶν, σκιῇ εἴκελον ἢ καὶ ὄνειρον,
 ἔπτατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὄξυ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 210 Μητερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
 ὄφρα καὶ εἰν' Αἴδαο, φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε,
 ἀμφοτέρω κρηεροῖο τεταρπόμεσθα γούιο·
 ἦ τί μοι εἰδωλὸν τόδ' ἀγανὴ Περσεφόνηια
 ὦτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω·
 215 Ὡς ἐράμην· ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
 ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
 οὔτι σε Περσεφόνηια, Αἰὸς θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,
 ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνασιν·
 οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
 220 ἀλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερόν μένος αἰθομένοιο
 δαμνά, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λευκὰ ὀστέα θυμὸς·
 ἠντ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πεπότηται.
 ἀλλὰ φόωςδε τέχιστα χιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
 ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπῃσθαι γυναικί.
 225 Νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ'· αἱ δὲ γυναικες
 ἦλυθον - ὦτρυνεν γὰρ ἀγανὴ Περσεφόνηια -
 ὄσσαι ἀριστήων ἄλογοι ἔσαν ἠδὲ θυγάτρως·

- αἰ δ' ἀμφ' αἶμα κελαινὸν ἀολλέες ἤπερέθοντο.
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλενον, ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην·
- 230 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαιίετο βουλή·
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρα μηροῦ,
 οὐκ εἶων πιεῖν ἅμα πάσας αἶμα κελαινόν.
 αἰ δὲ προμνηστῖναι ἐπήϊσαν, ἠδὲ ἐκάστη
 ὄν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.
- 235 Ἐνθ' ἦτοι πρώτην Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν,
 ἣ φάτο Σαλμωνίης ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
 φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαιο·
 ἣ Ποταμοῦ ἠράσσατ', Ἐπιπῆος θείοιο,
 ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησιν·
- 240 καὶ ῥ' ἐπ' Ἐπιπῆος πωλέσκετο καλά ῥέεθρα.
 τῷ δ' ἄρ' εἰσάμενος γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
 ἐν προγοῆς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·
 πορφύρεον δ' ἄρα κῆμα περιστάθη, οὐρεῖ ἴσον,
 κυρτωθέν· κρύψεν δὲ θεόν, θνητὴν τε γυναῖκα.
- 245 [λύσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.]
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
 ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Χαῖρε, γύναι, φιλότῃτι! περιπλομένον δ' ἐνιαυτοῦ
 τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
- 250 ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν, ἀτιταλλέμεναί τε.
 νῦν δ' ἔρχεν πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀνομήνης·
 αὐτὰρ ἐγὼ τοι εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 ἣ δ' ὑποκυσσαμένη, Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα·
- 255 τῷ κρατερῷ θεράποντε Διὸς μέγαλοιο γενέσθην
 ἀμφοτέρω· Πελὴς μὲν ἐν εὐρυγόρῳ Ἴαωλκῷ
 ναῖε πολυῤῥήγος· ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἤμαθόεντι.
 παῖδες δ' ἐτέρους Κρηθῆϊ τέκεν βασιλεία γυναικῶν,
 Αἴσονά τ' ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυνθιάονά θ' ἵππιοχάρμη.
- 260 Τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θυγάτρα,
 ἣ δὴ καὶ Διὸς εὐχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰάνσασαι·
 καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παιδ', Ἀμφιγιάονα τε Ζηθόν τε,
 οἱ πρῶτοι Θίβης ἔδος ἐκτίσαν ἐπιταπύλοιο,
 πύργωσάν τ'· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἰδύναντο
- 265 ναίμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἔοντε.
 Τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
 ἣ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμένονα, θυμολέοντα,
 γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μέγαλοιο μίγεισα·
 καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θυγάτρα,

- 270 τὴν ἔχεν Ἀμφιτρόωνος υἱός, μέγος αἶεν ἀτειρής.
 Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην,
 ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδορέϊσι τόοιο,
 γημαμένη ᾧ νιεῖ· ὁ δ' ὄν πατέρ' ἐξαναρίζας
 γήμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
- 275 ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτω ἄλγεα πάσχων,
 Καδμείων ἦρασε, θεῶν ὄλοας διὰ βουλᾶς·
 ἣ δ' ἔβη εἰς Αἶδαο πυλᾶρταο κρατεροῖο,
 ἀφαιμένη βρόχον αἰπὸν ἀπ' ὑψηλοῖο μελιέθρον,
 ᾧ ἄγχι σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
- 280 πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελεύουσιν.
 Καὶ Χλωῶν εἶδον περικαλλέα· τὴν ποτε Νηλεὺς
 γῆμεν ἐὼν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
 ὀπλοτάτην κόρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
 ὃς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μιννήῳ ἴφι ἀνασσειν·
- 285 ἣ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δὲ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 Νέστορά τε Χρομίον τε Περικλόμερον τ' ἀγέρωχον.
 τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρῶ τέκε, θαῦμα βροτοῖσιν,
 τὴν πάντες μνώοντο περικίτται· οὐδέ τι Νηλεὺς
 τῷ εἶδον, ὃς μὴ ἑλικας βόας εὐρυνετώπους
- 290 ἐκ Φυλάκης ἔλασσε βίης Ἰφικληΐης
 ἀργαλέας· τὰς δ' οἷος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
 ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ Μοῖρ' ἐπέδησεν,
 δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι καὶ βονκόλοι ἀγροῖῶται.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεύητο,
- 295 ἄψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληΐη,
 θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
 Καὶ Αἴδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
 ἣ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
- 300 Κάστορά δ' ἰππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδύμνεα·
 τοὺς ἄμφω ζῶους κατέχει φροῖζος αἶα·
 οἱ καὶ τέθθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
 ἄλλοτε μὲν ζῶουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὐτὲ
 τεθνήσκειν· τιμὴν δὲ λελόγγασ' ἴσα θεοῖσιν.
- 305 Τὴν δὲ μετ' Ἰφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν,
 εἶσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι·
 καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μιννεθαδίω δὲ γενέσθην,
 Ἰτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην·
 οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζεῖδωρος Ἄρορα,
- 310 καὶ πολὺν καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα.
 ἐννέωροι γὰρ τοίγε καὶ ἐννεαπίχες ἦσαν

- ἔπος, ἀπὸρ μῆκος γε γενέσθην ἐννεόβητοι.
 οἳ ἔα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπιλήτην, ἐν Ὀλύμπῳ
 φειλόπιδα στήσειν πολυναῖκος πολέμοιο·
- 315 Ὅσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσῳ
 Πήλιον εἰσοσίφλλον, ἰὸν οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
 καὶ ἐν κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἤβης μέτρον ἴκοντο·
 ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ,
 ἀμφοτέρω, πρὶν σφωῖν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
- 320 ἀνθῆσαι, πικάσαι τε γένυς ἐνανθεῖ λάχρη.
 Φαίδῳρ τε Πρόκῳρ τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδην,
 κοῦρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεύς
 ἐκ Κρήτης εἰς γουνὸν Ἀθηναίων ἱεράων
 ἔγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
- 325 Λίην ἐν ἀμφιρύτῃ, Λιονύσον μαρτυρήσειν.
 Μαιῳράν τε Κλυμένην τε ἴδον, στρυγερὴν τ' Ἐριφύλην,
 ἣ χροσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
 πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
 ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον ἠδὲ θύγατρας·
- 330 πρὶν γάρ κεν καὶ νύξ φθιτ' ἄμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὄρη
 εὐδειν, ἣ ἐπὶ νῆα θοὴν ἔλθόντ' εἰς ἐταίρους,
 ἣ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.
 Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 κληθμῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρον σκυόεντα.
- 335 τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
 Φαίηκες, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι,
 εἶδος τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας;
 ξείνος δ' αὐτ' ἐμός ἐστιν· ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
 τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
- 340 οὕτω χρηίζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν
 κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἰότητι, κέονται.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἦρος Ἐγένηρος·
 [ὅς δὴ Φαίηκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·]
 Ὡ φίλοι, οὐ μὰν ἦμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
- 345 μνθεῖται βασιλεία περιφρων· ἀλλὰ πίθεσθε·
 Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἶ κεν ἐγὼ γε
 ζωὸς Φαίηκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσω.
 εἶνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατιζῶν,
 ἡμης οὖν ἐπιμῆναι εἰς ἀΐριον, εἰσόκε πᾶσαν
 ἰωτίνην τελέσω· πομπὴ δ' ἀνδρεσσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γάρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΧΙ.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 355 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 εἴ με καὶ εἰς ἐπιαντὸν ἀνάγοιτ' ἀντόθι μίμνεω,
 πομπῆν ἔδρύνοιτε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
 καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην εἰς πατρίδ' ἰκέσθαι·
 360 καὶ ἔαϊδιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
 πᾶσι, ὅσοι μ' Ἰθάκῃδε ἰδοῖατο νοστήσαντα.
 Τὸν δ' ἀνὶ Ἀλκίνοος ἀπαμειβετο, φωνησέν τε·
 ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν οὔτι σ' εἰσκομεν εἰσορόοντες,
 ἠπεροπῆαί τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπον, οἷά τε πολλοῦς
 365 βόσκει γαῖα μάλαϊνα πολυσπερείας ἀνθρώπων,
 ψεύδεα ἔδρύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδέ ἰδοῖτο·
 σοὶ δ' ἐπι μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί·
 μῦθος δ', ὡς ὅτ' ἀοιδός, ἐπισταμένως κατέλεξας,
 πάντων ἔ' Ἀργείων, σέο ἔ' αὐτοῦ, κήδεα λυγρὰ.
 370 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἴ τις τις ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἳ τοι ἅμ' αὐτῷ
 ἴλιον εἰς ἅμ' ἔποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπίσπον.
 νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὦρα
 εὐδεν ἔν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέεκελα ἔργα.
 375 καὶ κεν εἰς ἧῶ διαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
 τλαίης ἔν μεγάρῳ τὰ σά κήδεα μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 ὦρῃ μὲν πολέων μύθων, ὦρῃ δὲ καὶ ὕπνου·
 380 εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαιαίαι, οὐκ ἂν ἔγωγῃ
 τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἀλλ' ἀγορευῆσαι,
 κήδε' ἐμῶν ἐτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο·
 οἳ Τρώων μὲν ἠπέξεφνον στονόεσσαν αὐτήν,
 ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.
 385 Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη
 ἀγνῇ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
 ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 ἀγνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέρασ', ὅσαι ἅμ' αὐτῷ
 οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπον.
 390 ἔγνω δ' αἰψὺ ἐμὲ κείνος, ἐπεὶ πίνεα κελαινόν·
 κλαῖε δ' ὄγε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴρων,
 πιτυὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μεναιίνων·
 ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἰς ἔμπεδος, οὐδέ τι κίκυς,
 οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γραμματοῖσι μέλεσσι.
 395 τὸς μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλήσά τε θυμῷ,

- καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Ἄτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 τίς νύ σε Κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγείος θανάτοιο;
 ἤε σέγ' ἐν νῆεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
 400 ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀντιμήν;
 ἤε σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
 βουῆς περιταμνόμενον ἠδ' οἴων πόεα καλά,
 ἤε περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἠδὲ γυναικῶν;
 Ὡς ἔφαμην· ὁ δὲ μ' ἀντίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 405 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὔτε μὲ γ' ἐν νῆεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
 ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀντιμήν,
 οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου·
 ἀλλὰ μοι Αἴγισθος τεύξας θανάτόν τε μόρον τε
 410 ἔκτα σὺν οὐλομένη ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλέσσας,
 δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βουῆν ἐπὶ φάτῃη.
 ὥς θάνατον οἰκτίστω θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἐταῖροι
 τωλεμείως κτείνοντο, σῦες ὡς ἀργιόδοτες,
 οἳ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
 415 ἦ γάμῳ ἦ ἐράνῳ ἦ εἰλαπίνῃ τεθάλνῃ.
 ἦδη μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
 μονῆς κτεινομένων, καὶ ἐν κρατερῇ ὕσμίνῃ·
 ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
 ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας,
 420 κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅσα Πριάμοιο θυγατρός,
 Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταμνήστρη δολόμητις
 ἀμφ' ἐμοί· ἀντάρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων
 βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἦ δὲ κνωῶπις
 425 νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη, ἰόντι περ εἰς Αἶδαο,
 χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἔλέειν, σὺν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
 ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
 ἦτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλλεται·
 οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές,
 430 κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον· ἦτοι ἔφην γε
 ἀσπᾶσιος παιδεσσιν ἰδὲ δμῶεσσιν ἐμοῖσιν
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἦ δ' ἔξοχα λῆγ' εἰδνῆα
 οἳ τε κατ' αἰσχος ἔχευε καὶ ἰσομένησιν ὀπίσσω
 θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἦ κ' ἐνεργὸς ἔησιν.
 435 Ὡς ἔφατ'· ἀντάρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἄτρεός εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐκπάγλως ἤχθηρε, γυναικείας διὰ βουλᾶς,

- εἰς ἀρχῆς· Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί·
 σοὶ δὲ Κλυταίμνηστρον δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἰόντι.
 440 Ὡς ἔφαθ'· ὁ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 τῶ νῦν μήποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἦπιος εἶναι,
 μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφανσκέμεν, ὃν κ' εὐ εἰδῆς,
 ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
 ἀλλ' οὐ σοίγ', Ὀδυσσεῦ, φόνος ἔσσεται ἐκ γε γυναικός·
 445 λίην γὰρ πινυτή τε, καὶ εὐ φρεσὶ μῆδεα οἶδεν,
 κοῦρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
 ἦ μὲν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
 ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δὲ οἱ ἦν ἐπὶ μαιζῶ
 νῆπιος, ὃς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἴζει ἀριθμῶ,
 450 ὄλβιος· ἦ γὰρ τόγγε πατὴρ φίλος ὄφεται ἐλθῶν,
 καὶ κείνος πατέρα προσπτύξεται, ἣ θύμις ἐστίν.
 ἦ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἱὸς ἐπιπλησθῆναι ἀκοιτις
 ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δὲ με πέφνε καὶ αὐτόν.
 ἄλλο δὲ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 455 κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἴ που ἐτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἑμοῖο,
 ἦ που ἐν Ὀρχομενῶ, ἦ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι,
 460 ἦ που παρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
 οὐ γὰρ πῶ τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διεΐρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
 ζῶει ὃγ' ἦ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμῶλια βιάζειν.
 465 Νῶϊ μὲν ὧς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν,
 ἔσταμεν ἀγνύμενοι, θαλερόν κατὰ δάκρον χέοντες,
 Ἥλιθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
 καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός θ', ὃς ἀριστος ἦν εἰδός τε δέμας τε
 470 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
 ἔγνω δὲ ψυχῇ με ποδώκεος Αἰακίδαο,
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 σγέτιλι, τίπτ' ἐτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μῆσαι ἔργον;
 475 πῶς ἔελθῃς Αἰδόςδε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
 ἀφραδίεες ναῖουσι, βροτῶν εἰδῶλα καμόντων;
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιοῖν,
 ἦλθον Τειρεσίαιο κατὰ χρεός, εἴ τινα βουλήν

- 480 εἶποι, ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἰκοίμην·
οὐ γάρ ποω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ ποω ἀμῆς
γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔγω κακὰ· σεῖο δ' Ἀχιλλεῦ,
οὐτὶς ἀνὴρ προπάρουθε μακάρατατος, οἷτ' ἄρ' ὀπίσσω.
πρὶν μὲν γάρ σε ζῶν ἐτίομεν, ἴσα θεοῖσιν,
- 485 Ἀργεῖοι, νῦν αὐτε μέγα κρατεῖς τεκνέεσσι,
ἐνθάδ' ἐὼν· τῷ μῆτι θανὼν ἀκαχίζεν, Ἀχιλλεῦ.
Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' ἀντίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παραῦδα, φράδιμ' Ὀδυσσεῦ·
βουλοίμην κ' ἐπάροικτος ἐὼν θητενέμεν ἄλλα,
- 490 ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ὃ μὴ βίότος πολὺς εἴη,
ἢ πᾶσιν τεκνέεσσι κατασφθιμένοισιν ἀνίσσειν.
ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγανοῦ μῦθον ἔνισπε,
ἢ ἔπειτ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἢε καὶ οὐκί.
εἰπέ δέ μοι, Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,
- 495 ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
ἢ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
οὐνεκα μιν κατὰ γῆρας ἔχει χειράς τε πόδας τε.
οὐ γάρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' ἀγᾶς Ἥελίοιο,
τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
- 500 πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργεῖοισιν.
εἰ τοιοῦδ' ἔλθοιμι μίνυθ' ἀ περ ἐς πατέρος δῶ,
τῷ κέ τεω στύξαιμι μένος καὶ χειράς ἀάπτους,
οἱ κείνον βιόωνται, ἔργουσί τ' ἀπὸ τιμῆς.
Ὡς ἐφάτ'· ἀντάρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
- 505 ἦτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὐτι πέπυσμαι·
ἀντάρ τοι παιδὸς γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὡς με κελεύεις·
αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς εἴσης
ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐνκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
- 510 ἦτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάς,
αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἶω.
αὐτάρ ὅτ' ἐν πεδίῳ Τρώων μαρνοίμεθα χυλκῶ,
οὔ ποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν, οὐδ' ἐν ὀμίλῳ,
- 515 ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὄν μένος οὐδενὶ εἰκῶν·
πολλοὺς δ' ἀνδρας ἔπεφνεν ἐκ αἰνῇ δηϊοτήτι.
πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήσω,
ὅσσοι λαὸν ἔπεφνεν, ἀμύνων Ἀργεῖοισιν·
ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῶ,
- 520 ἦρῶ Εὐρύπυλον· πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο, γυναιῶν εἴνεκα δῶρων.

- κείνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
 αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κἀμὶ Ἐπειός,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο·
 525 [ἡμὲν ἀνακλῖναι πνικτὸν λόχον, ἠδ' ἐπιθεῖναι·]
 ἐνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες
 δάκρυά τ' ὠμόρηνντο, τρέμον θ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστου·
 κείνον δ' οὐποτε πάμπαν ἔγῶν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 οὔτ' ὠχρήσαντα χροῖα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
 530 δάκρυ ὀμορξάμενον· ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἰκέτευεν
 ἰππόθεν ἐξιμεναι, ξίφος δ' ἐπεμαίετο κόπῃ,
 καὶ δόρυ χαλκοβαρεῖς, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοῖνα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπύρσαμεν αἰψήν,
 μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν
 535 ἀσκηθῆς, οὔτ' ἄρ βεβλημένος ὄξει χαλκῷ,
 οὔτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος· οἷά τε πολλὰ
 γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμῖξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.
 Ὡς ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
 φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 540 γηθοσύνη, ὃ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
 Αἰ δ' ἄλλαι ψυχαὶ γενύων κατατεθνηῶτων
 ἔστασαν ἀγνύμεναι, εἶροντο δὲ κῆδ' ἐκάστη.
 οἷή δ' Αἰάντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
 νόσφιν ἀφροστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
 545 τῆν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος παρὰ νηυσίν,
 τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.
 [παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·]
 ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικῆν τοιῶνδ' ἐπ' ἀέθλω·
 τοιήν γάρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,
 550 Αἴανθ', ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο
 τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
 τὸν μὲν ἔγῶν ἐπέεσσι προσηΰδων μελιχίοισιν·
 Αἴαν, παῖ Τελαμώνιος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἐμελλες
 οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ γόλου, εἵνεκα τευχέων
 555 οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν,
 τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σείο δ' Ἀχαιοὶ
 Ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
 ἀγνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
 αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητῶων
 560 ἐκπάγλως ἤχθηρε· τείν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
 ἀλλ' ἄγε δεῦρο, ἀναξ, ἰν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσης
 ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.
 Ὡς ἐφάμην· ἃ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας

- ψυχὰς εἰς Ἑρεβος νεκύων κατατεθνηώτων.
 565 ἐνθα χ' ὁμῶς προσέφη κεχολωμένος, ἢ κεν ἐγὼ τόν,
 ἀλλὰ μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδεῖν κατατεθνηώτων.
 Ἐνθ' ἦτοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
 χρῦσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυσσιν,
 570 ἡμενον· οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἶροντο ἄνακτα,
 ἡμενοι ἑσταότες τε, κατ' εὐρυπυλῆς Αἴδος δῶ·
 Τὸν δέ μετ' Ὠρείωνα πελώριον εἰσενόησα,
 θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι.
 575 χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγγάλκειον, αἰὲν ἀαγές.
 Καὶ Τιτυὸν εἶδον, Γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
 κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα·
 γυπὶ δέ μιν ἐκάτερθε παρημένῳ ἦπαρ ἔκειρον,
 δέξτρον ἔσω δύοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσίν·
 580 Αἰητὴ γὰρ ἤλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν,
 Πυθῶδ' ἐρχομένην, διὰ καλλιγόρον Πανοπῆος.
 Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλεπ' ἀλγέ' ἔχοντα,
 ἑσταότ' ἐν λίμνῃ· ἢ δὲ προσέπλαζε γενεῖῳ·
 στεῦτο δὲ διψῶν, πῖεῖν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι.
 585 ὅσσα κὶ γὰρ κύφει ὁ γέρον, πῖεῖν μενεαίωνων,
 τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκει ἀναβροχέν· ἀμφὶ δὲ ποσσὶν
 γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
 δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατάκρηθεν χεῖ καρπόν,
 ὄγγαι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
 590 σνκαὶ τε γλυκεραὶ καὶ εἰλαῖαι τηλεθόωσαι·
 τῶν ὀπὸτ' ἰθύσει ὁ γέρον ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
 τὰς δ' ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφρα σκυρόεντα.
 Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἀλγέ' ἔχοντα,
 λαῶν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
 595 ἦτοι ὁ μὲν, σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τε,
 λαῶν ἄνω ᾤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
 ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότε ἀποστρέψασκε κραταῖς
 αὐτίς· ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λαῶς ἀναϊδής.
 αὐτὰρ ὄγ' ἀψ ὥσασκε τιτανόμενος· κατὰ δ' ἰδρῶς
 600 ἐρῆεν ἐκ μελέων, κοινὴ δ' ἐκ κρατὸς ὄρωρει.
 Τὸν δέ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακλεΐην,
 εἰδῶλον· αὐτὸς δέ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 τέρεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφρον Ἥβην.
 [παιδὰ Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
 605 ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν, οἰωνῶν ὥς,

- πάντος ἀτυζομένων· ὁ δ' ἐρεμνῆ νυκτὶ ἰοικώς,
 γυμνὸν τύζον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῆφιν οἰστόν,
 δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἰοικώς.
 σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἄορτήρ,
 610 χρύσεος ἦν τελαμών· ἵνα θέεκελα ἔργα τέτυκτο,
 ἀρκτοὶ τ' ἄργότεροί τε σύες, χαροποὶ τε λέοντες,
 ὑσμῖναι τε μάχαι τε, φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
 μὴ τεχνησάμενος μῆδ' ἄλλο τε τεχνήσαιτο,
 ὅς κείνον τελαμῶνα εἴη ἐγκάτθετο τέχνη.
 615 ἔγνω δ' αὐτίκα κείνος, ἐπεὶ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν,
 καὶ μ' ὀλοφνυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λιερτυιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἃ δεῖλ', ἢ τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἠηγάσῃς,
 ὄνπερ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγᾶς Ἥελιοιο.
 620 Ζητὸς μὲν παῖς ἦα Κρονίουτος, αὐτὰρ ὄντων
 εἶχον ἀπειροσίην· μάλα γὰρ πολὺ χεῖροσι φροτὶ
 δεδμημην, ὃ δέ μοι χαλεπούς ἐπετέλλει ἄεθλους·
 καὶ ποτὲ μ' ἐνθάδ' ἐπεμψε κύν' ἄζοντ'· οὐ γὰρ εἶ
 ἄλλον
 φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον
 625 τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἦγαγον εἰς Ἀἶδαο·
 Ἐρμείας δέ μ' ἐπεμψεν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ὡς εἰπὼν, ὃ μὲν αὐτὶς ἔβη δόμον Ἀΐδος εἰσῶ.
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις εἶ ἔλθοι
 ἀνδρῶν ἠρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
 630 καὶ νῦν κ' εἶτι προτέρους ἶδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ·
 [Θησεία, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·]
 ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,
 ἠχῆ θεσπεσίη· ἐμὲ δὲ χλωρὸν θεὸς ἦροε,
 μὴ μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
 635 εἰς Ἀΐδος πέμψειεν ἀγανὴ Περσεφόνηα.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κίων ἐκέλευον ἑταίρους
 αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
 οἳ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
 τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῆμα ῥόοιο·
 640 πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ.

Reversus in Æsam insulam, Elpenoris corpore humato (1-15), a Circe, ut evitet mala cetera, edocetur; ut Sirenas prætereat, iisque oppositos scopulos, navibus infestos, et proximi freti portentosa pericula, cum gregibus et armentis Thrinacim. haud tangendis (16-141). Bono animo ingreditur mare, Sirenum letalem cantilenam audit impune (142-200); scopulos erraticos prætervehitur et Charybdim, dum Scylla sex socios e navi abripit (201-259); sed ab Eur, locho et reliquis sociis coactus appellit ad Thrinaciam, ubi tempestate diutius detenti, in cibi penuria, frustra prohibente ipso, incustoditis bobus Solis non parcent (260-373). Quod ut comperit deus, ultionem mandat Jovi, qui impios statim diris prodigiis terret (374-395), mox navigantes fulmine percutit, excepto Ulysse (397-491), qui fragmento lacerae navis inherens solus ad Ogygiam insulam evadit (492-453).

Σειρήνες, Σκύλλα, Χάρυβδις, βόες Ἡλίου.

Ἀντάρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο
νηὺς, ἀπὸ δ' ἴκετο κύμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
νησὸν τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἡοῦς ἠριγενεῖς
οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἡελίοιο·

5 νῆα μὲν, ἐνθ' ἐλθόντες, ἐκέλευμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγγίῳ θαλάσσης.
ἐνθα δ' ἀποβρίζαντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
δὴ τότε ἐγὼν εἰάροισ προΐειν ἐς δώματα Κίρκης,
10 οἰσόμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνηῶτα.
φιτροὺς δ' αἴψα ταυόντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτῆ,
θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρον χέοντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,

15 πῆξαιμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρες ἑρετμόν.
Ἥμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκην
ἐξ Αἴδαο ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὄκα
ἦλθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον ἀντὶ
σίτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθροπα οἶνον ἑρυθρόν.

20 ἦ δ' ἐν μέσῳ σταῖσα μετηύδα διὰ θεάων·
Σχέτλιοι, οἱ ζῶοντες ἐπήλθετε δῶμ' Αἴδαο,
δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἄπαξ θνήσκουσ' ἀνθρώποι!
ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
αὐθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἦοι φαινομένης

25 πλεύσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δεῖξω ὁδόν, ἣδὲ ἕκαστα
μανέω· ἵνα μῆτι κακοῦραφίη ἀλεγεινῆ
ἴδῃς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.

- Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεσιέθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμῶν, ἐς ἥλιον καταδύντα,
30 ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδὲ
ἦμος δ' ἥλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κρέφας ἦλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ προμνήσια νηὸς·
ἦ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα, φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων,
εἶσέ τε καὶ προσέλεκτο, καὶ ἔξερέεινεν ἕκαστα·
35 αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη·
Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπειρανται· σὺ δ' ἄκουσον,
ὡς τοι ἐγὼν ἐρέω, μῆσαι δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις, αἱ δ' ἅ τε πάντας
40 ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
ὅστις αἰδρεῖη πελάσῃ, καὶ φθόγγῳ ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνή καὶ νῆπια τέκνα
οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδὲ γάννεται·
ἀλλὰ τε Σειρήνες λιγυρῇ θέλγουσιν αἰοιδῇ,
45 ἡμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἀμφ' ὄστεόσφιν θῖς
ἀνδρῶν πνυθόμενων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
ἀλλὰ παρῆξ ἐλάαν· ἐπὶ δ' οὐατ' ἀλείψαι ἐταίρων,
κρηρὸν δευήσας μελιηδέα, μήτις ἀκούσῃ
τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκονίμεν αἰ κ' ἐθέλῃςθα,
50 δρᾶντων σ' ἐν νηὶ θεῶν χειρᾶς τε πόδας τε,
ὀρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω·
ὄφρα κε τερπόμενος ὅπ' ἀκούης Σειρήνοῦν.
αἰ δέ κε λίσσῃαι ἐτάροισι, λῦσαι τε κελεύεις,
οἱ δέ σ' ἔτι πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεόντων.
55 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ τάςγε παρῆξ ἐλάσωσιν ἐταίροι,
ἐνθα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηγεκέως ἀγορεύσω,
ὅποτι ῥῆθ' ἴσθι τοι ὁδὸς ἔσσειται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
θυμῷ βουλεύειν· ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
ἐνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές, προτὶ δ' αὐτὰς
60 κύμα μέγα ῥοχθεῖ κνανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
Πλαγκτᾶς δὴ τοι τάςγε θεοὶ μάκαρες καλέουσιν.
τῇ μὲν τ' οὐδὲ ποτητῆ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
τρήρωνες, ταῖτ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λῖς πέτρῃ·
65 ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατῆρ, ἐναρίθμιον εἶναι.
τῇ δ' οὐπω τις νῆψ φύγεν ἀνδρῶν, ἥτις ἴκηται,
ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πίνακᾶς τε νεῶν καὶ σώματα φρωτῶν
κύμαθ' ἄλως φορέουσι, πυρός τ' ὄλοοιο θύελλαι.
οἷη δὴ κείνη γε παρέπλω πορτοπόρος νῆψ,

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ.

Reversus in *Aësam* insulam, Elpenoris corpore humato (1-15), a Circe, ut evitet mala cetera, edocetur; ut Sirenas prætereat, hisque oppositos scopulos, navibus infestos, et proximi freti portentosa pericula, cum gregibus et armentis Thrinaciam. haud tangendis (16-141). Bono animo ingreditur mare, Sirenium letalem cantilenam audit impune (142-200); scopulos erraticos prætervehitur et Charybdiin, dum Scylla sex socios e navi abripit (201-259); sed ab Eurylocho et reliquis sociis coactus appellit ad Thrinaciam, ubi tempestate diutius detenti, in cibi penuria, frustra prohibente ipso, incustoditis bobus Solis non parcent (260-373). Quod ut comperit deus, ultionem mandat Jovi, qui impiis statim ditis prodigiis terret (374-396), mox navigantes fulmine percutit, excepto Ulysse (397-491), qui fragmento lacerae navis inherens solus ad Ogygiam insulam evadit (490-453).

Σειρῆνες, Σκύλλα, Χάρυβδις, βόες Ἡλίου.

Ἀντάρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο
 νῆος, ἀπὸ δ' ἴκετο κῆμα θαλάσσης ἐνρῆποροιο,
 νῆσόν τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἡοῦς ἠριγενεῖς
 οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἥελιοιο·

5 ἦμα μὲν, ἐνθ' ἐλθόντες, ἐκέλοσμεν ἐν ψαμάθοισιν,
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγιῖνι θαλάσσης.
 ἐνθα δ' ἀποβρίζαντες ἡμείναμεν Ἡῶ διαν.

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάρους προΐειν ἐς δώματα Κίρκης,
 10 οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνηῶτα.

φιτροὺς δ' αἴψα ταιώντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ πρόεχ' ἀκτῇ,
 θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρον χέοντες.

αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύγεα νεκροῦ,
 τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,

15 πῆξασμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρης ἐρετμόν.

Ἥμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διεΐπομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκην
 ἐξ Αἴδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὦκα
 ἦλθ' ἐντνναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον ἀντῆ
 σίτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἶθοπα οἶνον ἐρυθρόν.

20 ἦ δ' ἐν μέσσω στᾶσα μετηύδα διὰ θεῶων·

Σχέτλιοι, οἱ ζῶοντες ὑπήλθετε δῶμ' Αἴδαο,
 δις θανάτες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἀνθρώποι!

ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
 αὐθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἦοι φαινομένησιν
 χύσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δεῖξω ὁδόν, ἥδ' ἕκαστα

ἔειω· ἵνα μῆτι κακοῖσφι ἀλεγεινῆ
 ἕς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.

- ὣς ἔφαθ' ἡμῖν δ' ἀντί ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήτωρ.
 ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 30 ἤμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ
 ἦμος δ' ἥλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλθεν,
 οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς·
 ἦ δ' ἐμὲ χεῖρὸς ἐλοῦσα, φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων,
 εἰσέ τε καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα·
 35 αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα·
 καὶ τότε δὴ μὲν ἐπέεσσι προσήμυρα πότνια Κίρκη·
 Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται· σὺ δ' ἄκουσον,
 ὡς τοι ἐγὼν ἔρέω, μῆσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις, αἱ ἴα τε πάντας
 40 ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
 ὅστις αἰδρεῖη πελάσῃ, καὶ φθόγγῃν ἀκούσῃ
 Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνή καὶ νήπια τέκνα
 οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδὲ γάνονται·
 ἀλλὰ τε Σειρήνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῷ,
 45 ἤμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἀμφ' ὄστεόσφιν θῆς
 ἀνδρῶν πνυθόμενων, περὶ δὲ ὄνοι μινύθουσιν.
 ἀλλὰ παρέξ ἑλάαν· ἐπὶ δ' οὐατ' ἀλείψαι ἐταίρων,
 κηρὸν δευήσας μελιηδέα, μήτις ἀκούσῃ
 τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκονέμεναι κ' ἐθέλῃς θά,
 50 δησάντων σ' ἐν νηὶ θοῆ χειρᾶς τε πόδας τε,
 ὀρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω·
 ὄφρα κε τευπόμενος ὄψ' ἀκούης Σειρήνοιν.
 αἱ δέ κε λίσσασθαι ἐτάρους, λῦσαι τε κελύφης,
 οἱ δέ σ' ἔτι πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεόντων.
 55 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ τάς γε παρέξ ἑλάσσωσιν ἐταῖροί,
 ἐνθα τοι οὐκέτι ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
 ὅπποτέρη δὴ τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 θυμῷ βουλευεῖν· ἔρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
 ἐνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές, προτὶ δ' αὐτὰς
 60 κῆμα μέγα ῥοχθεῖ κνανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
 Πλαγκτίας δὴ τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσιν.
 τῇ μὲν τ' οὐδὲ ποτητὶ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαί
 τρήρωνες, ταῖτ' ἀμβροσίην Λιὸν πατρὶ φέρουσιν,
 ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λῖς πέτρῃ·
 65 ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατῆρ, ἐναρίθμιον εἶναι.
 τῇ δ' οὔπω τις νηὺς φύγεν ἀνδρῶν, ἦτις ἴκηται,
 ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
 κῆμαθ' ἄλός φορέουσι, πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
 οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποταπόρος νηὺς,

- 70 Ἀργὸν πασιμέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα·
καί νύ κε τὴν ἐνθ' ὠκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψε, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἴησων.
Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι· ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὸν ἰκάνει
ὄξειν κορυφῇ, νεφέλη δὲ μιν ἀμφιβέβηκεν
- 75 κνανέη· τὸ μὲν οὐποτ' ἔρωεῖ, οὐδέ ποτ' αἶθρη
κείνου ἔχει κορυφῆν, οὐτ' ἐν θέρει, οὐτ' ἐν ὀπώρῃ·
οὐδέ κεν ἀμβαίῃ βροτὸς ἀνήρ, οὐ καταβαίῃ,
οὐδ' εἰ οἱ γειρῆς τε εἰκόσι καὶ πόδες εἴεν·
πέτρη γὰρ λίς ἐστὶ, περιξεστῇ εἰκνῖα.
- 80 μέσση δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἠεροειδές,
πρὸς ζόφον, εἰς Ἑρεβος τετραμμένον· ἦπερ ἂν ἡμεῖς
νῆα παρὰ γλαφυρῆν ἰθύνετε, φαιδίμ' Ὀδυσσεῦ.
οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήσιος ἀνὴρ
τόξῳ οἴστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
- 85 ἐνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ νάει, δεινὸν λελακνῖα·
τῆς ἦτοι φωνὴ μὲν, ὅση σκύλακος νεογιλῆς,
γίγνεται, αὐτῇ δ' αὐτὴ πείλω κακόν· οὐδέ κέ τίς μιν
γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
τῆς ἦτοι πόδες εἰσὶ δυνάδεκα πάντες ἄωροι·
- 90 ἔξ δὲ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες· ἐν δὲ ἐκάστη
σμερδαλέη κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες,
πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοῖλοιο δέδυκεν·
ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρον·
- 95 αὐτοῦ δ' ἰχθυῖα, σκόπελον περιμαιμώουσα,
δελφινᾶς τε κύνιας τε, καὶ εἰ ποθὶ μείζον ἔλησιν
κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγίστονος Ἀμφιτρίτη.
τῇ δ' οὐ πώποτε νῆνται ἀκήριοι εὐχετόωνται
παρφυγείν σὺν νῆϊ· φέρει δὲ τε κρατὶ ἐκάστω
- 100 φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὸς κνανοπρώροιο.
Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, Ὀδυσσεῦ,
πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοϊστεύσειας.
τῷ δ' ἐν εἰρηνεὸς ἐστὶ μέγας, φύλλοισι τεθηλωῖς·
τῷ δ' ὑπὸ δία Χάρυβδις ἀναρῶοιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
- 105 τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνίσιν ἐπ' ἡματι, τρεῖς δ' ἀναροιβδεῖ
δεινὸν· μὴ σύγε κείθι τύχοις, ὅτε ροιβδήσειεν!
οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακῶν οὐδ' Ἑροσίθων.
ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένους, ὠκα
νῆα παρῆξ ἐλάμν'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
- 110 ἔξ ἐτάροισιν ἐν νῆϊ ποθήμεναι, ἢ ἅμα πάντας.
Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

- εἰ δ' ἄγε δὴ μοι τοῦτο, θεά, ημερτὲς ἔτισπε,
εἴ πως τὴν ὅλοην μὲν ὑπεκπροσφύγοιμι Χάρυβδι,
τὴν δὲ κ' ἀμυναιμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους.
- 115 Ὡς ἐφάμην· ἢ δ' ἀντίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμῆϊα ἔργα μίμηλεν,
καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξειαι ἀθανάτοισιν·
ἢ δέ τοι οὐ θνητῆ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστιν,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν·
- 120 οὐδέ τις ἐστ' ἀλκή· φυγίειν κάριστον ἀπ' αὐτῆς.
ἦν γὰρ δηθύνῃσθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δειδῶ, μὴ σ' ἐξαῦτις ἐφορηθηῖσα κίχῃσιν
τόσσησιν κεφαλῆσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔλθαι.
ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταῖν,
- 125 μητέρα τῆς Σκύλλης, ἢ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν·
ἢ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὀρηθῆναι.
Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξειαι· ἐνθα δὲ πολλαὶ
βόσκοντ' Ἑλλίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πῶεα καλά,
- 130 πεντηκοντα δ' ἕκαστα· γόνος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν,
οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ἐπιπομῆνες εἰσίν,
Νύμφαι ἐνπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετίη τε,
ἃς τέκεν Ἑλίῳ Ὑπερίονι διὰ Νέαιρα.
τὰς μὲν ἄρα θρέψασα, τεκοῦσά τε, πότνια μήτηρ,
- 135 Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπόκισε τηλόθι ναίειν,
μῆλα φυλασσέμεναι πατρῷῳ καὶ ἔλικας βοῦς.
τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας εἰάς, νόστον τε μέδῃαι,
ἢ τ' ἂν εἴ εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάσχοντες ἴκοισθε·
εἰ δέ κε σῖνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
- 140 νῆϊ τε καὶ ἑτάροισ'· αὐτὸς δ' εἴ περ κεν ἀλύξῃς,
ὄψε κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἀπο πάντας ἑταίρους.
Ὡς ἐφρατ'· ἀντίκα δὲ χροσόθροτος ἦλυθεν Ἥως.
ἢ μὲν ἔπειτ' ἀνά νῆσον ἀπέστιχε διμ θεάων·
αὐτᾶρ ἐγών, ἐπὶ νῆα κιοῶν, ὠτρυνον ἑταίρους,
- 145 αὐτοὺς τ' ἀμβάινειν, ἀνά τε πρυμνήσιμ λῦσαι.
οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
[ἔξῃς δ' ἐξόμενοι, πολὴν ἄλα τύπτων ἑρετμοῖς.]
ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κναροπρόροιο
ἔκμενον οὔρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
- 150 Κίρκη ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἀνδρίεσσα.
ἀντίκα δ' ὄπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
ἤμεθα· τὴν δ' ἀνεμὸς τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
δὴ τότε ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·

- ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἰδμεναι, οὐδὲ δὴ οἴους.
 155 θέσφαθ' ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο, δια θεῶων
 ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγών, ἵνα εἰδότες ἦ κα θάνωμεν,
 ἢ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ Κῆρα φύγοιμεν.
 Σειρήνων μὲν πρόωτον ἀνώγει θεσπεσιύων
 φθόγγον ἀλεύασθαι καὶ λειμῶν ἀνθεμόεντα·
 160 οἶον ἐμ' ἠνώγει ὅπ' ἀκούμεν· ἀλλὰ με δεσμῶ
 δήσαι' ἐν ἀργαλέῳ - ὄφρ' ἐμπεδον ἀντόθι μίμνω -
 ὄρθον ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
 αἱ δὲ κε λίσσωμαι ἡμέας, λῦσαι τε κελεύω,
 ἡμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
 165 Ἦτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἐτάροισι πίφανσκοι·
 τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηὺς εὐεργῆς
 νῆσον Σειρήνοιν· ἐπειγε γὰρ οὐρος ἀπῆμων.
 αὐτίκ' ἐπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
 ἐπλετο νηνεμῆ· κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
 170 ἀνστάτες δ' ἐταροὶ νεὸς ἰστία μηρύσαντο,
 καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θέσαν· οἱ δ' ἐπ' ἔρετμὰ
 ἐζόμενοι, λεύκαιον ὕδωρ ξεστῆς ἐλάτῃσιν.
 αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὄξει χαλκῶ
 τυτθὰ διατημέξας, χερσὶ στιβαρῆσι πιέζειν·
 175 αἴψα δ' ἰαίνετο κηρός, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς,
 Ἥλιον τ' ἀγῆ Ὑπεριονίδαο ἀνακτος·
 ἐξείης δ' ἐτάροισιν ἐπ' οὐατα πᾶσιν ἄλειψα.
 οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδῃσαν ὁμοῦ χειράς τε πόδας τε
 ὄρθον ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήπτον·
 180 αὐτοὶ δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἔρετμοῖς.
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 ῥίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθην ὠκύαλος νηὺς
 ἐγγύθεν ὀρνυμένη· λιγυρῆν δ' ἔντυνον αἰοιδῆν·
 Δειρὸν ἄγ' ἰών, πολύναι' Ὀδυσσεῦ, μέγα κύδος Ἀχαιῶν
 185 νῆα κατάστησον, ἵνα νοιτέρην ὅπ' ἀκούσης.
 οὐ γὰρ πώ τις τῆδε παρήλασε νηὶ μελαινῇ,
 πρὶν γ' ἡμέων μελίγηρον ἀπὸ στομάτων ὅπ' ἀκοῦσαι·
 ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.
 ἴδμεν γάρ τοι πάνθ', ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρέϊη
 190 Ἀργεῖοι Τρωῆς τε θεῶν ἰότητι μόγησαν·
 ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
 Ὡς φάσαν, ἰεῖσαι ὅσα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 ἦθει' ἀκούμεναι, λῦσαι τ' ἐκέλευον ἐταίρους,
 ὄφρυσσι νενστάζων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρσσαν.
 195 αὐτίκα δ' ἀνστάτες Περμηίδης Εὐρύλοχος τε,

- πλείοσι μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλον τε πιΐζεν.
 ἀντάρ επειδή τάς γε παρήλασαν, οὐδ' ἐτ' ἐπειτα
 φθογγῆς Σειρήνων ἤκουομεν, οὐδέ τ' αἰοιδῆς,
 αἰψ' ἀπό κηρόν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρήρηες ἐταῖροι,
 200 ὃν σφιν ἐπ' ὤσιν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, ἀντίκ' ἐπειτα
 καπνὸν καὶ μέγα κῆμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα·
 τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπιτα' ἔρετμά·
 βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ
 205 νῆς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἔρετμά προήκεα χερσὶν ἐπειγον.
 ἀντάρ ἐγώ, διὰ νηὸς ἰών, ὠτρυνον ἐταίρους
 μειλχιόις ἐπέεσσι παρασταδὸν αἴδρα ἕκαστον·
 ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμενός εἰμεν·
 οὐ μὲν δὴ τόδε μείζον ἐπι κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
 210 εἴλει ἐνὶ σπηῇ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι·
 ἀλλὰ καὶ ἐνθεν ἐμῇ ἀρετῇ, βουλή τε νόψ τε,
 ἐκφύγομεν· καὶ που τῶνδε μνήσεσθαι οἴω.
 νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες.
 ἡμεῖς μὲν κόπησιν ἀλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
 215 τύπτετε κληίδεσσιν ἐφήμενοι, αἶ κέ ποθι Ζεὺς
 δῶή τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἄλύξαι.
 σοὶ δέ, κυβερνήθ', ὠδ' ἐπιτέλλομαι· ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήϊα νωμᾶς·
 τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
 220 νῆα· σὺ δὲ σκοπέλον ἐπιμαίεο, μὴ σε λάθῃσιν
 κείσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάληςθα.
 ὦς ἐγάμην· οἱ δ' ὄκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἀπρηκτον ἀνίην,
 μὴ πῶς μοι δεισαντες ἀπολλήξειαν ἐταῖροι
 225 εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πνυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
 καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐρημοσύνης ἀλεγεινῆς
 λανθανόμην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσεσθαι·
 ἀντάρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
 μᾶκρόν ἐν χερσὶν ἔλών, εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον
 230 πρῶρης· ἐνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
 Σκύλλην πετραίην, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
 οὐδέ πη ἀθρήσαι δυνάμην· ἕκαμον δέ μοι ὅσσε
 πάντη παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
 Ἥμεῖς δὲ στενωπὸν ἀνεπλέομεν γοόοντες·
 235 ἐνθεν μὲν γάρ Σκύλλ', ἐτέρωθι δὲ διὰ Χάρυβδις
 δεινὸν ἀνερόσιβδησε θαλάσσης ἄλμυρόν ὕδωρ.
 ἦτοι ὅτ' ἐξεμίσειε, λέβης ὡς ἐν πυρὶ πολλῷ,

- πᾶσ' ἀνεμορμήρεσκε κυκωμένη· ὑπόσε δ' ἄχνη
 ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἐπιπιεν.
 240 ἀλλ' ὅτ' ἀνιβρόξειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ,
 πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
 δεινὸν ἐβεβρόχει· ὑπέπερθε δὲ γαῖα φάνεσκεν
 ψάμμῳ κυανῇ· τοὺς δὲ γλωρὸν δέος ἦρει.
 ἡμεῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἴδομεν, δεῖσαντες ὄλεθρον·
 245 τόφρα δέ μοι Σκύλλη κοίλης ἐκ νηὸς ἐταίρους
 ἐξ ἔλεθ', οἱ χερσὶν τε βίηφι τε φέρτατοι ἦσαν.
 σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοῆν ἅμα καὶ μεθ' ἐταίρους,
 ἦδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
 ὑπόσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
 250 ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
 ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἄλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
 ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δύλον κατὰ εἰδιата βάλλων,
 ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
 ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε·
 255 ὡς οἳ' ἀσπαίροντες ἀείροντο προτὶ πέτρας·
 αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιη κεκλήγοντας,
 χεῖρας ἐμοὶ ῥέροντας ἐν αἰνῇ δηϊότητι.
 οἰκτιστοὶ δὴ κείτο ἐμοῖς ἴδον ὄφθαλμοῖσιν
 πάντων, ὅσ' ἐμόγησα, πόρους ἄλῃς ἐξερεΐνων.
 260 Ἀντάρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινὴν τε Χάρτιβδι,
 Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀνύμονα νῆσον
 ἰκόμεθ'· ἐνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυνέτωποι,
 πολλὰ δὲ ἦμα μῆλ' Ὑπερίονος Ἥελίοιο.
 δὴ τότε ἔγῳν, ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νῆϊ μελαίην,
 265 μνηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν ἀνλιζομενάων,
 οἰῶν τ' βληγῆν· καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
 μάντιος ἁλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
 νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἥελίοιο.
 270 δὴ τότε ἔγῳν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·
 Κέκλυτέ μεν μύθων, κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι,
 ὄφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήϊα Τειρεσίαο,
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
 νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἥελίοιο·
 275 ἐνθα γάρ αἰνότατον κακὸν ἐμμεται ἀμμιν ἔφασκεν.
 ἀλλὰ παρῆξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μελαιναν.
 Ὡς ἐγάρ μιν· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
 αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στρυγερῷ μ' ἠμείβετο μύθῳ·
 Σχέτλιός εἰς, Ὀδυσσεῦ· περὶ τοι μένος, οὐδέ τι γνῖα

- 280 κάμνεις· ἢ ῥά τν σοίγε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
 ὅς ῥ' ἐτάρους, καμάτω ἀδδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,
 σὺν ἑάας γαίης ἐπιβήμεναι· ἐνθα κεν αὐτε
 τήσῳ ἐν ἀμφιρῦτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·
 ἀλλ' αὐτως διὰ νύκτα θοῖν ἀλάλησθαι ἀνωγας,
- 285 τήσον ἀποπλαγχθέντας, ἐν ἡεροειδῆι πόντῳ.
 ἐκ τυκτῶν δ' ἀνεμοὶ χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,
 γίνονται· πῆ κεν τις ὑπεκρύγοι αἰπὸν ὄλεθρον,
 ἦν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
 ἢ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσαιός, οἶτε μάλιστα
- 290 τῆα διαρφαίουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων·
 ἀλλ' ἦτοι νῦν μὲν πειθόμεθα τυκτι μελαίνῃ,
 δόρπον θ' ὀπλισόμεσθα, θοῖν παρὰ νῆϊ μένοντες·
 ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρεῖ πόντῳ.
 Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦγεον ἄλλοι ἑταῖροι.
- 295 καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων·
 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Εὐρύλοχ', ἢ μάλα δὴ με βιάζετε, μῶνον εἶντα·
 ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ὄρκον,
 εἴ κέ τιν' ἦε βοῶν ἀγέλην ἢ πῶν μὲγ' οἴων
- 300 εὐρωμεν, μὴ πού τις ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν
 ἢ βοῶν ἢ ἔτι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
 ἐσθίετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.
 Ὡς ἔφάμην· οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνον, ὡς ἐκέλευσεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελευτήσάν τε τὸν ὄρκον,
- 305 στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα,
 ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο· καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
 νηός, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 μνησάμενοι δὴ ἔπειτα φίλους ἐκλαιον ἑταῖρους,
- 310 οὓς ἔφαγε Σκύλλη, γλαφυρῆς ἐκ νηός ἐλοῦσα·
 κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπῆλυθε νῆδυμος ὕπνος.
 ἦμος δὲ τρίχα τυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήμαι,
 ὠρσεν ἐπὶ ζαῖν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
 λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ ἱερέεσσι κάλυπεν
- 315 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὄρωρει δ' οὐρανόθεν νύξ·
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 νῆα μὲν ὠρμίσαμεν, κοῖλον σπέος εἰσερούσαντες·
 ἐνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἠδὲ θόωκοι·
 καὶ τότε ἔγων ἀγορὴν θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
- 320 ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νῆϊ θοῖν βρώσις τε πόσις τε,
 ἴσθιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεγώμεθα, μῆτι πάθωμεν·

- δεῖτον γὰρ θεῶν αἶδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
 Ἥελίου, ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπεῖθετο θυμὸς ἀγήνωρ·
 325 μῆνα δὲ πᾶντ' ἀλλήματος ἄη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
 γίγνεται ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὐρός τε Νότος τε.
 οἱ δ' εἴως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυνθρόν,
 τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιότοιο.
 ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἥϊα πάντα,
 330 καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλχητέοντες ἀνάγκη,
 ἰχθῦς, ὄρνιθάς τε, φίλας ὅ,τι χεῖρας ἴκοιτο,
 γραμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
 δὴ τότε ἔγων ἀνά νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
 εὐξάιμην, εἰ τίς μοι ὁδὸν φήσειε νέεσθαι.
 335 ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νῆσον ἰὼν ἤλυξα ἐταίρους,
 χεῖρας νηψάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
 ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
 οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὴν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχεναν.
 Εὐρύλοχος δ' ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·
 340 Κέλνυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἐταῖροι·
 πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσιν,
 λιμῶ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
 ἀλλ' ἄγετ', Ἥελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
 ρέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσιν.
 345 εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατριίδα γαῖαν,
 αἰψά κεν Ἥελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηὸν
 τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἰσθλά·
 εἰ δὲ γολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων,
 νῆ' ἐθέλη ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
 350 βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῆμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι,
 ἢ δηθὰ στρεῦγεσθαι, ἐὼν ἐν νῆσῳ ἐρήμῃ.
 Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπεὶ δ' ἦρεον ἄλλοι ἐταῖροι.
 ἀντίκα δ' Ἥελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
 ἐγγύθεν· οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κνανοπρώροιο
 355 βοσκέσκονθ' ἔλικες καλαὶ βόες, εὐρυνμέτωποι·
 τὰς δὲ περιστήσαντο, καὶ ἐνχετόωντο θεοῖσιν,
 φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
 οὐ γὰρ ἔχον καὶ λευκὸν εὐσσελμον ἐπὶ νηὸς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ὁ εὐξάντο, καὶ ἔσφαζαν καὶ ἔδειραν,
 360 μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσση ἐκάλυψαν,
 δίπτυγα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
 οὐδ' εἶχον μέθω λείψαι ἐπ' αἰδομένους ἰερωῖσιν,
 ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπόπτων ἔγκατα πάντα.

αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγγν' ἐπάσαντο,
 365 μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.

Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο τῆδ' ἄνθος ὕπνος·
 βῆν δ' ἵναί ἐπι νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
 ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφελίσσης,
 καὶ τότε με κνίσσης ἀμφήλυθεν ἰδὺς αὐτμῆ·

370 οἰμοῖζας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γαῶνευ·

Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
 ἦ με μάλ' εἰς αἴτην κοιμήσατε νηλεῖ ὕπνῳ,
 οἱ δ' ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες!

᾿Ωκεία δ' Ἑλίοψ Ἵπερίῳσι ἄγγελος ἦλθεν.

375 Λαμπετή ταυπέπλος, ὃ οἱ βόους ἔκταμεν ἡμεῖς.

αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετήδα, χωόμενος κῆρ·

Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
 τίσαι δὴ ἑτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 οἱ μὲν βόους ἐκτεῖναν ὑπέρβιον· ἦσιν ἐγῶγε

380 χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,

ἦδ' ὀπότ' ἄψ' ἐπὶ γαίαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.

εἰ δέ μοι οὐ τίσονσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,

δύσομαι εἰς Αἴδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαιίω.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

385 Ἑλί, ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,

καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν·

τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραννῶ
 τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠνυκόμειο·

390 ἦ δ' ἔφη Ἑρμείω διακτόρον αὐτῆ ἀκοῦσαι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἦδ' ἐθάλασσαν,

νεῖκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος

εὐρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀπετέθνησαν ἤδη.

τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα προύφαινον·

395 εἶπον μὲν ῥηνοί, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει,

ὀπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὡς γίγνεται φωνή.

Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίφρες ἐταῖροι

δαίνυντ' Ἑλίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·

ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,

400 καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·

ἡμεῖς δ' ἀψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρεῖ πόντῳ,

ἰστὸν σιησάμενοι, ἀνά θ' ἰστία λευκ' ἐρύσαντες.

Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη

φαίνεται γαίαν, ἀλλ' οὐρανὸς ἦδε θάλασσα,

405 δὴ τότε κτανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων

- νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς· ἤγλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 ἢ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε
 κεκληγῶς Ζέφυρος, μεγάλη σὺν λαίλαπι θύων·
 ἰστοῦ δὲ προτόνους ἐφόηξ' ἀνέμοιο θύελλα
 410 ἀμφοτέρους· ἰστός δ' ὀπίσω πέσεν, ὄπλα τε πάντα
 εἰς ἄντλον κατέχυνθ'· ὁ δ' ἄρα πρῶμῃ ἐνὶ νηϊ
 πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλῆν, σὺν δ' ὅστε' ἄραξεν
 πάντ' ἀμυδῖς κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι εἰκῶς
 415 Ζεὺς δ' ἀμυδῖς βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηϊ κεραυνόν·
 ἢ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγείσα κεραυνῶ,
 ἐν δὲ θεῖον πλῆτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
 οἱ δὲ κορώνησιν ἰκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 κύμασιν ἐμπορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 420 Ἀντάρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
 λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῆμα.
 ἐκ δὲ οἱ ἰστόν ἄραξε ποτὶ τρόπιν· ἀντάρ ἐπ' αὐτῶ
 ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινόιο τετευχῶς.
 τῶ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἰστόν·
 425 ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
 Ἐνθ' ἦτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
 ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὄκα, φέρων ἐμῶ ἄλγεα θυμῶ,
 ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀγαμετροῦσαιμι Χάρυβδιν.
 παννύχιος φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
 430 ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινὴν τε Χάρυβδιν.
 ἢ μὲν ἀνερόροιβδησε θαλάσσης ἄλμυρόν ὕδωρ·
 ἀντάρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἔριτεὸν ὑπὸς ἄερθεῖς,
 τῶ προσφῶς ἐχόμεν, ὡς νυκτερίς· οὐδέ πη εἶχον
 οὔτε στηρίζαι ποσὶν ἐμπεδον, οὔτ' ἐπιβῆμαι.
 435 ῥίξει γὰρ ἐκάς εἶχον, ἀπήρορι δ' ἔσαν ὄζοι,
 μακροὶ τε μεγάλοι τε, κατεσκίαιον δὲ Χάρυβδιν.
 νολεμέως δ' ἐχόμεν, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσω
 ἰστόν καὶ τρόπιν αὐτίς· ἐλδομένῳ δὲ μοι ἦλθον
 ὄψ' ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορήθεν ἀνέστη,
 440 κρίνων νεῖκα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
 τῆμος δὴ τάγε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
 ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
 μέσσω δ' ἐνδοῦπησα παρῆξ περιμήκεια δοῦρα,
 ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι, διήρσα χερσὶν ἐμῆσιν.
 445 [Σκύλλην δ' οὐκέτ' εἶσε πατὴρ αἰδρωῶν τε θεῶν τε
 εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὸν ὄλεθρον.]
 Ἐνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμην· δεκάτῃ δὲ με νυκτὶ

ἤσαν εἰς Ὀδυσσέην πέλασαν θεοί· ἐνθα Καλυψὸ
 γαίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἀυδήεσσα,
 150 ἧ μ' ἐφίλει τ', ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογέω;
 ἦδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
 σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἔχθρὸν δέ μοι ἔστιν,
 αὐτίς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογέειν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν.

Errato errore suo, Ulysses a primoribus Phœacum nova munera accipit, que postero mane in navem instructam comportantur (1-23); perque reliquam diem sacrificio et epulis adhibitis, compellatis principibus, discedit, et quietissima navigatione in Ithacam devahitur (24-95). Ibi quum portam Phœacynis in vicinia antri Nympharum intraverunt remiges, dormientem exponunt in litore; navem autem remeantem in saxum mutat Neptunus, placatus eam ob rem a Phœacibus (96-187). At expectatus Ulysses primum ignorat insularum suam, quippe nebula cinctus consilio Minervæ, cum qua, speciem adolescentis induta, sermones confert e mentito nomine, neque adeo, edoctus ubi sit, ac deam præsentem veneratus, caute agere desinit (188-351): mox postquam, dilabente nube, redditam patriam salutavit, Minerva ejus bona recondit in antro, ipsumque ante omnia ad eandem procerum sortatur, et, ne agnoscat ab Eumæo, magistro subulcorum, notisque ceteris, in senem mendicam transformat (352-440).

Ὀδυσσεύς ἀπόπλους παρὰ Φαιάκων καὶ ἄφιξις
 εἰς Ἰθάκην.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 κληθηθῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκίοεντα.
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 ὦ Ὀδυσσεύ, ἐπεὶ ἴκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατῆς δῶ,
 5 ὑπερεφές, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' οἶω
 ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
 ὑμέων δ' ἀνδρῶν ἐκάστῳ ἐφιέμενος τάδε εἶρω,
 ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
 αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκονάζεσθε δ' αἰοιδῶν·
 10 εἴματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐϋξέστη ἐνὶ χηλῶ
 κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα
 δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
 ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὰ λέβητα
 ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
 15 τισόμεθ'· ἀργαλέον γάρ ἔνα προικὸς χαρίσασθαι.

Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδατε μῦθος,
 οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 ἦμος δ' ἠριγένεια γάμη ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 νῆ' ἄρ' ἐπεσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
 20 καὶ τὰ μὲν εὐ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 αὐτὸς ἰὼν διὰ τῆός, ὑπὸ ζυγά, μὴ τι' ἐταίρων
 βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοῖαί' ἔρετμοῖς.
 οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγγνον.

Τοῖσι δὲ βοῶν ἱέρεσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 25 Ζητὶ κελαινεφεῖ Κρονίδη, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
 μῆρα δὲ κείαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
 τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος αἰοῖδος,
 Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. ἀντάρ Ὀδυσσεὺς
 πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλῆν τρέπε παμφανόωντα,
 30 δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενείαινε νέεσθαι.
 ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρυποιο λιλαιέται, ὥτε πανήμαρ
 νεῖδον ἄν' ἔλκητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
 ἀπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδν φάος ἡλίοιο,
 δόρυπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δὲ τε γούνατ' ἰόντι·
 35 ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδν φάος ἡλίοιο.
 αἴψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
 Ἀλκινόφ δὲ μάλιστα πιφανσκόμενος φάτο μῦθον·

Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 πέμπετε με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοὶ
 40 ἦδη γὰρ τετέλεσται, ἃ μοι φίλος ἦθελε θυμός,
 πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ Οὐρανίωτες
 ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
 νοστήσας εὐροίμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
 ὑμεῖς δ' αὐθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
 45 κορυθίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
 παντοίην, καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἶη.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον
 πεμπόμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν εἶπεν.
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

50 Ποιτόνοε, κρητῆρα κερασάμενος, μέθην νεῖμον
 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Λιὴ πατρὶ
 τὸν ξεῖνον πέμπωμεν εἶν εἰς πατρίδα γαῖαν.

Ὡς φάτο· Ποιτόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
 νόμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
 55 ἐσπείσαν μακάρεσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσιν,
 αὐτόθεν ἔξ ἑδρέων. ἀνὰ δ' ἴστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀργεῖη δ' ἐν χερσὶ τίθει δίπας ἀμφικύπελλον,

- καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαίρε μοι, ὦ βασιλεῦ, διαμπερές, εἰσόκε γῆρας
 60 ἔλθῃ καὶ θάνατος, τάτ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
 αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῶδ' ἐν οἴκῳ
 παισὶ τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 τῶ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
 65 ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἅμ' ἔπεμπε γυναικάς·
 τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν εὐπλυνῆς ἠδὲ χιτῶνα,
 τὴν δ' ἑτέραν χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε κομίζειν·
 ἢ δ' ἄλλη σιτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἱερυθρόν.
 70 Ἀντιὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 αἴθρα τάγ' ἐν νῆϊ γλαφυρῇ πομπῆς ἀγανοὶ
 δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἄπασαν·
 καὶ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
 νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὐδοί,
 75 πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
 σιγῇ· τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κλείσιν ἕκαστοι
 κόσμῳ, πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τροχτοῖο λίθοιο.
 ἐνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερόριπτον ἅλα πηδῶ·
 καὶ τῶ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
 80 νήγρετος, ἦδιστος, θανάτῳ ἀγχιστα ζοικῶς.
 ἢ δ' ὥστ' ἐν πεδίῳ τετραόροιο ἄρσενες ἵπποι,
 πάντες ἅμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ πληγῆσιν ἰμάσθλης,
 ἐνθὸς ἀειρόμενοι, ῥίμφα προήσσουσι κέλευθον·
 ὥς ἄρα τῆς πρύμνῃ μὲν ἀείρετο, κῆμα δ' ὀπισθεν
 85 προσφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 ἢ δὲ μάλ' ἀσφαλῆως θέεν ἐμπεδον· οὐδέ κεν ἰρῆς
 κίρκος ὀμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν·
 ὥς ἢ ῥίμφα θεούσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μίδ' ἔχοντα·
 90 ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν
 ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
 δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὐδε, λελασμένος ὅσ' ἐπεπόνθει
 Εὐτ' ἀστήρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα
 ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἥους ἠριγενείης·
 95 τῆμος δὴ νῆσφ' προσεπύλατο ποντοπόρος νῆς.
 Φόρυκος δὲ τίς ἐστι λιμῆν, ἀλίιο γέροντος,
 ἐν δήμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 ἄκται ἀπορόωγες, λιμένος ποτιπεπηνηῖαι·
 αἰτ' ἀνέμων σκεπώουσι δυσαήτων μέγα κῆμα

- Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήρδατε μῦθος.
 οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
 20 καὶ τὰ μὲν εὐ κατέθηγ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός, ὑπὸ ζυγά, μὴ τι' εἰαίρων
 βλάπτει ἐλευνόντων, ὅποτε σπερχοῖαί' ἔρετμοῖς.
 οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγγυον.
 Τοῖσι δὲ βοῶν ἴρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 25 Ζητὶ κελαινεφεῖ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
 μῆρα δὲ κείαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
 τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός,
 Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπε πामφανώοντα,
 30 δύναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
 ὥς δ' ὅτ' ἀνῆρ δόρυποιο λιλαιέται, ὅτε πανῆμαρ
 ρεῖδ' ἄν' ἔλκητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
 ἀπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδν φάος ἡλίοιο,
 δόρυπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δὲ τε γούνατ' ἴοντι·
 35 ὥς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδν φάος ἡλίοιο.
 αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
 Ἀλκινόφ δὲ μάλιστα πιφανοσκόμενος φάτο μῦθον·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 πέμπετε με σπεύσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοὶ
 40 ἦδη γὰρ τετέλεσται, ἃ μοι φίλος ἤθελε θυμός,
 πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ Οὐρανίωτες
 ὄλβιον ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
 νοστήσας εὐρομι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
 ἡμεῖς δ' αὐθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
 45 κορυθίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετῆν ὀπάσειαν
 παντοίην, καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἶη.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἧδ' ἐκέλευον
 πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν εἶπεν.
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 50 Ποιτόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος, μέθν ρεῖμον
 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ
 τὸν ξεῖνον πέμπωμεν εἴην εἰς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς φάτο· Ποιτόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίονα,
 νόμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
 55 ἐσπεύσαν μακάρεσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὸν ἔχουσιν,
 αὐτόθεν εἰξ' ἐδρέον. ἀνὰ δ' ἴστατο διὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἀργεῖη δ' ἐν χερσὶ τίθει δίπας ἀμφικύπελλον,

- καί μιν φρονήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Χαίρε μοι, ὦ βασιλεία, διμπερές, εἰσόκε γῆρας
 60 ἔλθῃ καὶ θάνατος, τάτ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλοται.
 αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ
 παισὶ τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 τῶ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
 65 ἤγεισθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας·
 τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν εὐπλυνῆς ἠδὲ χιτῶνα,
 τὴν δ' ἑτέραν χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε κομίζειν·
 ἦ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἱερνθρόν.
 70 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 αἴψα τάγ' ἐν νῆϊ γλαφυρῇ πομπῆς ἀγανοὶ
 δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἄπασαν·
 καδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥήγος τε λίνον τε
 νηὸς ἐπ' ἰκρίοσιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὐδοί,
 75 πρόμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
 σιγῇ· τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κλειῖσιν ἕκαστοι
 κόσμῳ, πῦσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθιο.
 ἔνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνεόριπτον ἅλα πηδῶ·
 καὶ τῶ νῆδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
 80 νήγρετος, ἡδιστος, θανάτῳ ἀγχιστα εἰκοῶς.
 ἦ δ' ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
 πάντες ἅμ' ὀρηθέντες ὑπὸ πληγῆσιν ἰμάσθλης,
 ὑψὸς ἀειρόμενοι, ῥίμφα πρήσσοσι κέλευθον·
 ὣς ἄρα τῆς πρόμνης μὲν ἀείρετο, κύμα δ' ὀπισθεν
 85 πορφύρεον μέγα θύε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 ἦ δὲ μάλ' ἀσφαλῆως θέεν εμπεδον· οὐδέ κεν ἴρηξ
 κίρκος ὀμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν·
 ὣς ἠ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μῆδ' ἔχοντα·
 90 ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν
 ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
 δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὐδε, λελασμένος ὅσσο' ἐπεπόνθει
 Εὐτ' ἀστήρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅστε μάλιστα
 ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἠριγενείης·
 95 τῆμος δὴ νήσω προσπίλυτο ποντοπόρος νῆς.
 Φόρκυνος δὲ τίς ἐστι λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος,
 ἐν δῆμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 ἄκται ἀπορῶγες, λιμένος ποτιπεπηγῆναι·
 αἰτ' ἀνέμων σκεπώσαι δυσσάτων μέγα κύμα

- 100 ἔκτοθεν· ἔντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσιν
 νῆες εὐσσελμοι, ὅτ' ἂν ὄρμον μέτρον ἴκωνται.
 αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἑλαίη·
 ἀγχιόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἠεροειδές,
 ἰόν Νυμφάων, αἱ νηῖδες καλέονται.
- 105 ἐν δὲ κρητήρες τε καὶ ἀμφιφορητές εἰασιν
 λαῖνοι· ἐνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσοσι μέλισσαι.
 ἐν δ' ἴστοι λίθιοι περιμήκεες, ἐνθα τε Νύμφαι
 φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι·
 ἐν δ' ὕδατ' ἀεγιάοντα. δῶν δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν·
- 110 αἱ μὲν πρὸς Βορέας, καταβαταὶ ἀνθρώποισιν,
 αἱ δ' αὖ πρὸς Νότον εἰσί, θεώτεραι· οὐδέ τι κείῃ
 ἄνδρες ἐξέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.
 Ἐνθ' οἷγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἢ μὲν ἔπειτα
 ἠπειρώ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμισυ πάσης,
- 115 σπερρομένη· τοίων γὰρ ἐπείγετο χεῖρ' ἐρετάων.
 οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες εὐζύγον ἠπειρόνδε,
 πρῶτον Ὀδυσσεῖα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
 αὐτῶ σὺν τε λίνῳ καὶ ῥήγῃ σιγαλόεντι·
 καὶ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδιμημένον ὕπνῳ,
- 120 ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγανοὶ
 ὤπασαν οἰκάδ' ἰόντι, διὰ μεγάλθυμον Ἀθήνην.
 καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πνυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
 ἐκτὸς ὁδοῦ, μὴ πού τις ὀδιτάων ἀνθρώπων,
 πρὶν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο·
- 125 αὐτοὶ δ' αὐτ' οἰκόνδε πάλιν κίον. — Οὐδ' Ἐνοσίχθων
 λήθει ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
 πρῶτον ἐπηπέιλσε, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλὴν·
 Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 τιμῆς ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίονσιν,
- 130 Φαίηκες, τοίπερ τοι ἐμῆς εἴξ' εἰσι γενέθλης.
 καὶ γὰρ γυν' Ὀδυσῆ' ἐράμην κακὰ πολλὰ παθόντα
 οἰκάδ' ἐλευσεσθαι· νόστον δέ οἱ οὔποτ' ἀπηύρων
 πάγην, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
 οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηὶ θεῶν ἐπὶ πόντον ἄγοντες
- 135 κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
 χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλας, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν,
 πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ λήϊδος αἴσαν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς
- 140 ὦ πόποι, Ἐνοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον εἶπες!
 οὔτι σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη,

- πρῆσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμῆσιν ἰάλλειν.
 ἀνδρῶν δ' εἶπερ τίς σε βίη καὶ κάρτεϊ εἴκων
 οὔτι τίει, σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπῖσω τίσις αἰεί.
 145 ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 αἰψὰ κ' ἐγὼν ἐρξάμι, Κελαινεφές, ὡς ἀγορεύεις·
 ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἄλεινω.
 νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα,
 150 ἐκ πομπῆς ἀνιούσαν, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
 ῥαῖσαι· ἢ ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
 ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 ὦ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
 155 ὀππότε κεν δὴ πάντες ἔλαννομένην προΐδωνται
 λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης,
 νῆϊ θοῇ ἴκελον· ἵνα θαναμάζωσιν ἅπαντες
 ἀνθρώποι· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
 Ἀντάρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 160 βῆ ῥ' ἵμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγᾶσιν.
 ἐνθ' ἵμεν· ἦ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νῆς,
 ῥίμφα διωκομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων,
 ὅς μιν λαῶν ἔθηκε, καὶ ἐρύξωσεν ἐνερθεν,
 χειρὶ καταπορηεὶ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
 165 Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
 Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοὶ ἄνδρες.
 ὦδε δὲ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 ὦ μοι, τίς δὴ νῆα θοῇν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ,
 οἴκαδ' ἔλαννομένην; καὶ δὴ προῦφαινέτο πᾶσα.
 170 ὦς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα θῆσφαθ' ἰκάνει
 πατρὸς ἐμῶν, ὅς ἔφασκε Ποσειδάων ἀγάσασθαι
 ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπόντων.
 175 φῆ ποτὲ Φαίηκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα
 ἐκ πομπῆς ἀνιούσαν, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
 ῥαῖσμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
 ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρον· τὰδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθώμεθα πάντες·
 180 πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κίν τις ἴκηται
 ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
 δῶδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἷ κ' ἐλεήσῃ,
 μηδ' ἡμῖν περιμήκης ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.

- Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔδδειςαν, ἐτοιμάσαντο δὲ ταύρους.
 185 ὡς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Ποσειδάωφι ἀνακτι
 δῆμον Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 ἑσταότες περὶ βωμόν. Ὁ δ' ἔγρευτο διὸς Ὀδυσσεύς,
 εὐδων ἐν γαίῃ πατρῴῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,
 ἦδη δὴν ἀπεών· περὶ γὰρ θεὸς ἤερα χεῖν
 190 Παλλὰς Ἀθηναίῃ, κόρυψ· Διὸς· ὄφρα μιν αὐτὸν
 ἀγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσασαιτο,
 μὴ μιν πρὶν ἄλοχος γνοίῃ, ἀστοί τε φίλοι τε,
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
 τοῦνεκ' ἄρ' ἄλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἀνακτι,
 195 ἀτραπιτοὶ τε διηρεκέες, λιμένες τε πάνορμοι,
 πῆραι τ' ἠλίβυτοι καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
 σῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἶσιδε πατρίδα γαίαν·
 ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγετο μηρὸν
 χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφνρόμενος δ' ἔπος ἤυδα·
 200 Ὡ μοι ἐγὼ, τίων αὐτὲ βροτιῶν ἐς γαίαν ἰκάνω;
 ἦ ῥ' οἴγ' ὑβρισταὶ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
 ἦε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
 πῆ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῆ τε καὶ αὐτὸς
 πλάζομαι; αἶθ' ὄφελον μείναι παρὰ Φαιήκεσσιν
 205 αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ κεν ἄλλον ὑπερμετέων βασιλῆων
 ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει, καὶ ἐπεμπε γέεσθαι.
 νῦν δ' οὔτ' ἄρ' πῆ θεοσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
 καλλείψω, μήπως μοι ἔλωρ ἄλλοισι γένηται.
 ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
 210 ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 οἳ μ' εἰς ἄλλην γαίαν ἀπήγαγον! ἦ τέ μ' ἔφραστο
 ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδειέλον οὐδ' ἐτέλεσαν.
 Ζεὺς σφείας τίσαιθ' ἱκετήσιος, ὅστε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίννεται, ὅστις ἀμάρτη.
 215 ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἰδωμαι,
 μήτι μοι οἴωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
 Ὡς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
 ἠρίθμει καὶ χρυσόν, ὑφαντὰ τε εἴματα καλά.
 τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' ὀδύρευτο πατρίδα γαίαν,
 220 ἐρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 πόλλ' ὀλοφνρόμενος. σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 ἀνδρὶ δέμας εἰκνῖα γέφ, ἐπιβώτορι μῆλων,
 παναπάλω, οἳοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
 δίπτυχον ἀμφ' ὁμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·
 225 ποσσὶ δ' ὑπὸ λπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.

- τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθεν,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κηράτω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
γαῖρὲ τε, καὶ μὴ μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσῃς,
230 ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε
εὐχομαι, ὥστε θεῶν, καὶ σεν φίλα γούναθ' ἰκάνω.
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάσιν;
ἢ πού τις νήσων εὐδειέλος, ἢ τις ἀκτῆ
- 235 κεῖθ' ἀλλ' κεκλιμένη ἐριβόλακος ἠπείροιο;
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
οὔτω νῶννυμός ἐστιν ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
240 ἡμῖν ὅσοι ναιῶσι πρὸς Ἡῶ τ' Ἡελίον τε,
ἡδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἰππήλατός ἐστιν,
οὐδὲ λίην λυπρῆ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
ἐν μὲν γὰρ οἱ σῖτος ἀθίεσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
- 245 γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τ' ἔερα·
αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἐστὶ μὲν ὕλη
παντοίη, ἐν δ' ἀρδομοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.
τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομα ἔκει,
τήνπερ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.
- 250 ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
χαίρων ἢ γαίῃ πατρῴῃ, ὡς οἱ ἔειπεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κοῖρη Διὸς αἰγιόχοιο·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
οὐδ' ὄγ' ἀληθεία εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάξετο μῦθον,
255 αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νομῶν·
Πηνθηατόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
χρήμασι σὺν τοῖςδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
φενῶ, ἐπεὶ φίλον νῆα κατέκτανον Ἴδομενῆος,
260 Ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
ἀνέρας ἀλφηστὰς νῆα ταχέεσσι πόδεσσι·
οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης
Τρωαΐδος, τῆς εἶνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
265 οὐνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἤρχον ἐταίρων.
τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλλον χαλκῆρεϊ δουρὶ

- ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἐταίρω·
 νῦν δὲ μάλια δροφερῆ κατέχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
 270 ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δέ εἰ θυμὸν ἀπούρας.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τόγγε κατέκτανον ὄξει χαλκῷ,
 αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων Φοίνικας ἀγανοὺς
 ἔλλισάμην, καὶ σφιν μενοεικέα λήϊδα δῶκα·
 275 ἢ εἰς Ἥλιδα δίαν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί.
 ἀλλ' ἦτοι σφέας κεῖθεν ἀπόσατο ἰς ἀέριοιο,
 πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἦθελον ἐξαπατήσαι.
 κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 σπονδῆ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
 280 δόρπον μνήστις ἔην, μάλια περ χατέουσιν ἐλέσθαι·
 ἀλλ' αὐτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκηρῶτα·
 οἱ δὲ χρημάτων ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόττες
 κάτθεσαν, ἐνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
 285 οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὐναιομένην ἀναβάντες
 ὄχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
 Ὄς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη,
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί
 καλῆ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδνίη·
 290 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Κερδαλέος κ' εἶη καὶ ἐπίκλοπος, ὅς σε παρέλθοι
 ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 σκέτιε, ποικιλομήτα, δόλων αἴ', οὐκ ἄρ' ἐμελλες,
 οὐδ' ἐν σῆ περ ἐὼν γαίῃ, λήξιν ἀπατάων,
 295 μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν·
 ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω
 κέρδε· ἐπεὶ σὺ μὲν ἔσοι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων·
 βουλῆ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσιν
 μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σὺγ' ἔγνωσ
 300 Παλλὰδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἥτε τοι αἰεὶ
 ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
 καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν εἶθκα.
 νῦν αὖ δευρ' ἰκόμην, ἵνα τοι σὺν μητρίν ὑφήνω,
 χορήματά τε κρήνω, ὅσα τοι Φαιήκες ἀγανοὶ
 305 ὥπασαν, οἵκαδ' ἰόντι, ἐμῆ βουλῆ τε νόφ τε,
 εἶπω θ', ὅσα τοι αἴσα δόμοις ἐνι ποιητοῖσιν
 κήδε' ἀνασχέςθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,
 μηδέ τω ἐκφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
 πάντων, οὐνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῆ

- 310 πάσχειν ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ἀργαλέον σε, θεά, γνῶναι βροτῶ ἀντιάσαυτι,
 καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ· σὲ γὰρ ἀντὶν παντὶ εἴσκεις.
 τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἤπιή ἦσθα,
 315 εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν.
 ἀντάρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρασαμεν αἰπήν,
 βῆμεν δ' ἐν νῆεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
 οὐ σέγ' ἔπειτα ἴδον, κόρη Διός, οὐδ' ἐνόησα
 πρὸς ἐμῆς ἐπιβάσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλοισ.
 320 [ἀλλ' αἰεὶ, φρεσὶν ἤσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ,
 ἠλώμην, εἴως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 πρὶν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίοισι δῆμῳ
 θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτῆ.]
 νῦν δέ σε πρὸς πατρός γονιάζομαι - οὐ γὰρ οἶω
 325 ἦκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείλιον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
 γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσαν οἶω
 ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἢ ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσης·
 εἰπέ μοι, εἰ ἔτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἰκάνω.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 330 αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δόστηνον εόντα,
 οὐνεκ' ἐπητής ἐσαι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων.
 ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
 ἴετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παιδάς τ' ἄλογόν τε·
 335 σοὶ δ' οὐπω φίλον ἐστὶ δαίμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
 πρὶν γ' εἴη σῆς ἀλόχου πειρήσειαι, ἦτε τοι αὐτῶς
 ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν· οἴζυραὶ δὲ οἰ-αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεοσύη.
 ἀντάρ ἐγὼ τὸ μὲν οὐποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 340 ἦδε, ὃ ροστήσεις ὀλέσας ἀπο πάντας ἐταίρους.
 ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι,
 πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι κότον ἐνθετο θυμῷ,
 χωόμενος ὅτι οἰ νῖον φίλον ἐξαλάωσας.
 ἀλλ' ἄγε τοι δεῖξω Ἰθάκης ἔδος, ὅφρα πεποίθης.
 345 Φόρακνος μὲν ὄδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίαιο γέροντος·
 ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος ταρῦφυλλος ἐλαίη.
 [ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἀντρον ἐπήρατον, ἡεροειδές,
 ἰὸν Νυμφάων, αἰ νηιάδες καλέονται·]
 τοῦτο δέ τοι σπέος ἐστὶ κατηρεφές, ἐνθα σὺ πολλὰς
 350 ἔρδεσκες Νύμφησι τελεήσας ἑκατόμβας·
 τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν, ὄρος καταμεινόν ὕλη.

- Ὡς εἰποῦσα θεὰ σκίδασ' ἤερα· εἶσατο δὲ χθών·
 γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύντλας Διὸς Ὀδυσσεύς,
 χαίρων ἢ γαίῃ· κύσε δὲ ζεῖδωρον ἄροισαν.
- 355 αὐτίκα δὲ Νύμφης ἠρήσατο, χεῖρας ἀνασχών·
 Νύμφαι νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὐποτ' ἔγωγε
 ὄψεσθ' ἔμμ' ἐράμην· νῦν δ' ἐνχολῆς ἀγαθήσιν
 χαίρει· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὡς τὸ πάρος περ,
 αἰ κεν εἴᾳ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη
- 360 αὐτόν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον νιὸν ἀέξῃ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόεντων.
 ἀλλὰ χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρον θεσπεσίοιο
 θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
- 365 αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
 Ὡς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἡρωεῖδές,
 μαιομένη κενθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἄσπον πᾶντ' ἐφόρει, χροσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκόν,
 εἶματά τ' εὐποιήτα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
- 370 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρησιν
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
 Τὸ δὲ καθιζομένῳ ἱερῆς παρὰ πνυθμέν' ἐλαίης,
 φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερβιάλοισιν ὄλεθρον.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
- 375 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 φράξεν, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,
 οἳ δὴ τοι τρίετες μέγαρον κάτα κοιρανέουσιν,
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἢ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμόν,
- 380 πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχηται ἀνδρὶ ἐκάστω,
 ἀγγελίας προῖεῖσα· νόος δὲ οἳ ἄλλα μενοινᾷ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμλλον,
- 385 εἰ μὴ μοι σὺ ἕκαστα, θεά, κατὰ μοῖραν εἶπες·
 ἀλλ' ἄγε, μήτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·
 πᾶρ δέ μοι αὐτὴ στήθι, μένος πολυθαρσῆς ἐνεῖσα,
 οἶον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
 αἰ κέ μοι ὡς μεμανία παρασταίης, Γλανκῶπι·
- 390 καὶ κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεςσι μαχοίμην,
 σὺν σοί, πότνια θεά, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,

- ὅπποτε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν' οἶο
 395 αἵματι τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαζέμεν ἄσπετον οὐδας
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.
 ἀλλ' ἄγε σ' ἀγνώστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσιν·
 κάρψω μὲν χροῖα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
 Ξανθῆς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
 400 ἔσσω, ὃ κε στυγέσῃσι ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχορτα·
 κνύξωσσω δέ τοι ὅσσε, πάρος περικαλλέ' ἔοντε·
 ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστήρσι φανείης,
 σῆ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
 αὐτὸς δὲ πρόωιστα συμβώτην εἰσαφικέσθαι,
 405 ὃς τοι ὕδ' ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδεν,
 παιδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
 δῆεις τόγγε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
 παρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπὶ τε κρήνῃ, Ἀρεθούσῃ,
 ἔσθουσai βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
 410 πίνουσαι, τὰθ' ἕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοισήν.
 ἐνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
 Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον νιόν, Ὀδυσσεῦ·
 ὃς τοι ἐς εὐρύχορον Λακιδάιμονα παρ Μενέλαον
 415 ὄχητο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, ἣν πον ἔτ' εἴης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 τίπτε τ' ἄρ' οὐ οἱ εἶπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
 ἦ ἴνα πον καὶ κείνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχη
 πόνητον ἐπ' ἀτρώγετον· βίοτον δὲ οἱ ἄλλοι ἔδουσιν;
 420 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 μὴ δὴ τοι κείνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
 ἀντή μιν πόμπενον, ἴνα κλέος ἐσθλὸν ἄροίτο,
 κείσ' ἐλθῶν· ἀτὰρ οὐτὶν ἔχει πόνητον, ἀλλὰ ἔκηλος
 ἦσται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κείται.
 425 ἦ μὲν μιν λοχόωσι νέοι σὸν νῆϊ μελαίνῃ,
 ἴεμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
 ἀλλὰ τάγ' οὐκ οἶο, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει.
 [ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.]
 Ὡς ἄρα μιν φραμένη ῥάβδος ἐπεμᾶσατ' Ἀθήνη·
 430 κάρψω μὲν οἱ χροῖα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
 Ξανθῆς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 πάντεσσι μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος·
 κνύξωσεν δέ τοι ὅσσε, πάρος περικαλλέ' ἔοντε·
 ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βύλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 435 ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῶ μεμορνημένα καπνῶ·

ἀμφὶ δὲ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσσ' ἐλάφοιο,
 φιλόν· δῶκε δὲ οἱ σκῆπτρον καὶ αἰκία πύρρον,
 πυνκὰ ῥογαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἄορτήρ.

Τῷ ὡς βουλευσάντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
 440 ἐς Λακεδαιμόνα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ξ.

Simulato hospiti, in casam introducto, Eumæus, fidiſſimus servorum, semperque memē: domini, carnem porcellinam cum vino apponit (1-110). Oriuntur inter eos varii sermones de Ulyſſe, velut absente, quem in patriam reversurum esse ne jurato quidem credit Eumæus, nec dubitat, quin etiam Telemachus in itinero procorum insidiis occisus sit (111-184). Deinceps, quis esset, interrogatus Ulyſſes longam seriem fabularum fingit, testatus simul, se apud Thesprotos de ipsius propinquo reditu audivisse (185-350): verum ille, nimis incredulus, oblatam de ea re sponsionem abnuī (360-408). Denique cœnati ambo cum reliquis subulcis (409-456), cubitum discedunt frigida nocte, qua Ulyſſes, priscis am bagibus sermonis usus, corpori tegendo lænam querit, accipitque ab Eumæo, qui mox ad suum custodiam egreditur (457-533).

Ὀδυσσεύος πρὸς Εὐμαίων ὁμιλία.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
 χώρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ἧ οἱ Ἀθήνη
 πέφραδε δῖον ἔφορβόν, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
 κήδετο οἰκίῳν, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.

- 5 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὐρὸ ἤμενον, ἔνθα οἱ ἀλλή
 ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ,
 καλὴ τε μεγάλη τε, περιδρομος· ἦν ῥα συνβώτης
 αὐτὸς δαίμαθ' ἕσσειν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
 νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαίρτιο γέροντος,
 10 ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέροφ.
 στανροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερές ἔνθα καὶ ἔνθα,
 πνκνοὺς καὶ θαμείας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικιάσας·
 ἔντοσθεν δ' ἀλλῆς σφραγὸς δρυοκαίδεκα ποίει
 πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν· ἐν δὲ ἐκάστῳ
 15 πενήκοντα σύες χαμαιεννάδες ἐργατόωντο,
 θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴανον,

- πρὸν παυρότεροι· τὸν γὰρ μινύθεσκον ἰδοῦτες
 ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προΐαλλε σφβώτης
 αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἀριστον ἀπάντων·
 20 οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοτο.
 πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν εἰκοῦτες, αἰὲν ἴανον
 τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε σφβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 αὐτὸς δ' ἄμφι πόδεσσιν εἰς ἀράρισκε πέδιλα,
 τάμνων δέρμα βόειον, ἔυχροῖς· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 25 ᾄγοντ' ἄλλυδις ἄλλοι, ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσιν,
 οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
 σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερβαλοῖσιν ἀνάγκη,
 ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορρσαῖατο θνμόν.
 Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμοφοι·
 30 οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἔξαιτο κερδοσύνη, σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπεσε χειρός.
 ἔνθα κεν ᾗ πὰρ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος·
 ἀλλὰ σφβώτης ὠκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν
 ἴσονται ἀνὰ πρόθυρον, σκῆτος δὲ οἱ ἔκπεσε χειρός.
 35 τοὺς μὲν ὁμοκλήσας· σῆεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη
 πνκῆσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτι·
 ὦ γέρον, ἦ ὀλίγον σε κύνες διεδγλήσαντο
 ἔξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγγείην κατέχευας·
 40 ἀντιθέον γὰρ ἄνακτος ὀδνρόμενος καὶ ἀχεύων
 ἦμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
 ἔδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενός που ἔδωδῆς
 πλάζετ' ἐπ' ἄλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
 εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρᾳ γείος ἱελλίοιο,
 45 ἀλλ' ἔπειο, κλισίῃδ' ἴομεν, γέρον, ἦρα καὶ αὐτός,
 σίτου καὶ οἴνοιο κορρσαῖαμετος κατα θνμόν,
 εἴπης, ὀπόθεν ἔσσι, καὶ ὀπόσα κίδὲ ἀρέτλης.
 Ὡς εἰπὼν κλισίῃδ' ἱγήσατο δῖος ἱερορβός·
 εἶσεν δ' εἰσαγαγῶν, ἠῶπας δ' ὑπέχευε δυσείας·
 50 ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δῆμῳ ἰονθάδος ἀγμίον αἰγός,
 αὐτοῦ ἐνεύταιοι, μέγα καὶ δασύ· χυῖρε δ' Ὀδυσσευς,
 ὅττι μιν ὦς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖτε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
 ὅττι μάλιστα ἔθελμι, ὅτι με πρόθυρων ὑπέδεξο.
 55 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε σφβῶτα·
 ξεῖν, οὐ μοι θέμις ἔστ', οἷδ' εἰ κακίωρ σίθεν ἔλθοι,
 ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διός, εἰσιν ἅπαντες
 ξεῖνοί τε πτωχοὶ τε· δόσι, δ' ὀλίγη τε γίλη τε

- γίνεται ἡμετέρη· ἡ γὰρ δμῶων δίκη ἐστίν,
 60 αἰεὶ δευδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἀνακτες
 οἱ νέοι· ἡ γὰρ τοῦγε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
 ὅς κεν ἐμ' ἐνδυκίως ἐφίλει, καὶ κτήσιν ὅπασσεν,
 οἶά τε φ' οἰκῆ ἀναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
 οἰκόν τε κληρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
 65 ὅς οἱ πολλὰ κήμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει,
 ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, φ' ἐπιμίμνω·
 τῶ κέ με πόλλ' ὠνήσεν ἀναξ, εἰ ἀντόθ' ἐγήρα·
 ἀλλ' ὄλεθ' - ὡς ὄφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
 πρόχην, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
 70 καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἴνεκα τιμῆς
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
 Ὡς εἰπὼν, ζῶσπῃρι θεῶς συνιέργε χιτῶνα·
 βῆ δ' ἴμεν ἐς συφροῦς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
 ἐνθεν ἑλὼν δὴ ἐνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἰερέυσεν·
 75 εὐσέ τε μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελίοισιν ἐπιερεν
 ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρον παρήθηκ' Ὀδυσῆϊ
 θέρμ' ἀντοῖς ὀβελίοισιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
 ἐν δ' ἄρα κισσυνβίῳ κίρη μελιθδέα οἶνον,
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἴξεν, ἐποτρύνων δὲ προσηΐδα·
 80 Ἔσθιε τῶν, ὦ ξεῖνε, τάτε δμῶεσσι πάρεστιν,
 χοῖρέ· ἀτὰρ σιάλους γε σῦας μνηστῆρες ἔδουσιν,
 οὐκ ὀπίδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἔλετην.
 οὐ μὲν σφέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
 ἀλλὰ δίκην τίονσι καὶ αἰσίμα ἔργ' ἀνθρώπων.
 85 καὶ μὲν δυσμενεές καὶ ἀνάροιοι, οἳτ' ἐπὶ γαίης
 ἄλλοτρίης βῶσιν, καὶ σφι Ζεὺς λήϊδα δωῆ,
 πλησάμενοι δὲ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε νέεσθαι·
 καὶ μὲν τοῖς ὀπίδος κρατερόν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
 οἶδε δὲ καὶ τι ἴσασι, θεοῦ δὲ τιν' ἔκλον ἀνδρῆν,
 90 κείνον λυγρόν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
 μῆσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἔκηλοι
 κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπι φειδῶ.
 ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διὸς εἰσιν,
 οὐποθ' ἐν ἱερέουσ' ἱερῆιον, οὐδὲ δὴ οἶω·
 95 οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 ἡ γὰρ οἱ ζωὴ γ' ἦν ἄσπετος· οὐτιμι τόσση
 ἀνδρῶν ἠρώων, οὐτ' ἠπείροιο μελαίνης,
 οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
 ἔστ' ἄφερος τοσσούτων· ἐγὼ δὲ κέ τοι καταλέξω.
 100 δῶδεκ' ἐν ἠπιέρφ' ἀγέλαι· τόσα πάεα οἶων,

- τόσσα συνών σνβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
 βόσκουσι ξείνοι τε καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
 ἐνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἐνδεκα πάντα
 ἰσχυατῆ βόσκοντι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἰσθλοὶ ὄρονται.
 105 τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγινεῖ,
 ζατρεφέων αἰγῶν, ὅστις φαινῆται ἄριστος.
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε,
 καὶ σφι συνῶν τὸν ἄριστον εὖ κρίνας ἀποπέμπω.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε, πίνε τε οἶνον
 110 ἀρπαλέως, ἀκέων· κακὰ δὲ μνηστρῆσι φύτευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δεῖπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῆ,
 καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφον, ὡπερ ἔπινεν,
 οἶνου ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαιρε δὲ θυμῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 115 ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάττεσσιν εἰοῖσιν,
 ὡδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερός, ὡς ἀγορευεῖς,
 φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς;
 εἶπέ μοι, αἶ κέ ποθι γνῶω τοιοῦτον ἔοντα.
 Ζεὺς γάρ που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 120 εἴ κέ μιν ἀγγεῖλαιμι ἰδῶν· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.
 Τὸν δ' ἡμεῖβετ' ἔπειτα σνβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 ὦ γέρον, οὔτις κείνον ἀνήρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
 ἀγγέλλων πείσειε γυναικὰ τε καὶ φίλον νιόν·
 ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχηρημένοι ἄνδρες ἀλήται
 125 ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μνθῆσασθαι.
 ὅς δέ κ' ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
 ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·
 ἢ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ·
 καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἀπο δάκρυα πίπτει,
 130 ἢ θέμις ἐστὶ γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται.
 αἰψά κε καὶ σὺ, γεραιέ, ἔπος παρατεκτῆναιο.
 [εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα δοίῃ.]
 τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
 ῥιπὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι· ψυχῆ δὲ λείλοπεν·
 135 ἢ τόνγ' ἐν πόσιφ φάγον ἰχθύες, ὅστέα δ' αὐτοῦ
 κείται ἐπ' ἠπείρου, ψαμάθφ εἰλυμένα πολλῆ.
 ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κῆδὲ ὀπίσσω
 πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχεται· οὐ γὰρ ἐτ' ἄλλω
 ἦπιον ὡδε ἀνακτα κηήσομαι, ὅππόσ' ἐπέλθω·
 140 οὐδ' εἰ κεν πατὴρὸς καὶ μητέρος αὐτίς ἴκωμαι
 οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμεν, καὶ μ' ἔτρεφον ἀντοί.
 οὐδέ νυ τῶν ἐτι τόσσον ὀδύρομαι, ἰμένοσ περ

- ὄφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
 ἀλλὰ μὲν Ὀδυσσεύς πόθος αἰνυται οἰχομένοιο.
- 145 τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ', ὀνομάζων
 αἰδέομαι· περὶ γὰρ μὲν ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·
 ἀλλὰ μιν ἠθεῖον καλέω, καὶ νόσφιν ἰόντα.
- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναΐνεαι, οὐδ' ἔτι φῆσθα
- 150 κείνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτῶς μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,
 ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
 αὐτίκ', ἐπεὶ κεν κείνος ἰὼν τὰ ἅ δῶμαθ' ἵκηται·
 [ἔσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά·
- 155 πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κερημένος, οὔτι δεχοίμην.
 ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Αἴδαο πύλῃσιν
 γίγνεται, ὃς πενίη εἰκὼν ἀπατήλια βάζει.
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
 ἰστίη τ' Ὀδυσσεύς ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω·
- 160 ἦ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω.
 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο,
 οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅστις ἐκείνου
 ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φραϊδίμον υἱόν.
- 165 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαιε συβώτα·
 ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
 οὔτ' Ὀδυσσεύς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἐκῆλος
 πῖνε, καὶ ἄλλα παρἔξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
 μίμνησκ'· ἦ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἔμοισιν
- 170 ἄχνηται, ὅπποτε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
 ἀλλ' ἦτοι ὄρκον μὲν εἴσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἔλθοι, ὅπως μιν ἐγὼγ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια,
 Λαίρτης θ' ὁ γέρον καὶ Τηλέμαχος Θεοειδής.
 νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
- 175 Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοί, ἐρνεῖ ἴσον,
 καὶ μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χέρρα
 πατρός εἰοῖο φίλοι, δέμας καὶ εἶδος ἀγητόν·
 τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάβη φρένας ἔνδον εἴσας
 ἢ τίς ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκουήν
- 180 εἰς Πύλον ἠγαθήν· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγανοὶ
 οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φύλον ὄληται
 νόννημον ἔξ Ἰθάκης Ἀρκεισίῳ ἀτιθέοιο.
 ἀλλ' ἦτοι κείνον μὲν εἴσομεν, ἦ κεν ἀλόφῃ,
 ἦ κε φύγοι, καὶ κίε οἱ ὑπέροχοι χεῖρα Κρονίων

- 185 ἄλλ' ἄγε μοι σὺ, γεραιέ, τὰ σ' αὐτοῦ κήδε' ἐπισπε,
καί μοι τοῦτ' ἀγορευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκήες;
ἔπποιης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόονται;
190 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμῖν ἔδωδῆ,
ἠδὲ μέθρ' γλυκερόν, κλισίης ἐντοσθεν ἑούσιν,
195 δαίνυσθαι ἀκρόντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,
ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
οὔτι διαπορήξαιμι, λέγων ἐμὰ κίδεα θυμοῦ,
ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητῶων γένος εὐχομαι εὐρειῶων,
200 ἀνέρως ἀφρευοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
νιέες ἐν μεγάρῳ ἡμῖν τράφην ἠδ' ἐγένοντο,
γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
παλλακίς, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
Κάστωρ Ἰλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι·
205 ὃς τότε ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὡς, τίετο δῆμῳ,
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, καὶ νιάσι κυδαλίμοισιν.
ἄλλ' ἦτοι τὸν Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
εἰς Αἴδαο δόμους· τοὶ δὲ ζῶντ' ἐδάσαντο
παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρον ἰβάλοντο·
210 αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἴκι' ἐνειμαν.
ἤγαγόμεν δὲ γυναιῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
εἰνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
οὐδὲ φρυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λείλοιπεν·
ἄλλ' ἐμπης καλάμην γέ σ' οἶομαι εἰσορόωστα
215 γιγνώσκειν· ἢ γάρ με δὴ εἶχει ἤλιθα πολλή.
ἢ μὲν δὴ Θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδωσαν καὶ Ἀθήνη,
καὶ ῥῆξεροῖν· ὁπότε κρίνοιμι λόχοιδε
ἀνδρας ἀριστίας, κακὰ δυσμενέεσσι φντεῶων,
οὐποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήρωρ,
220 ἀλλὰ πολὺν πρῶτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἔλεσκον
ἀνδρῶν δυσμενέων ὅ,τε μοι εἴξειε πόδεσσιν.
τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκειν,
οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
225 καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες εὐξέστοι καὶ οἰστοί,
λυγρὰ, τάτ' ἄλλοισίν γε ναταριγηλά πέλονται.

- ἀντάρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσχε, τὰ που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
 ἄλλος γὰρ τ' ἄλλοισιν ἀγὴρ ἐπιτίσεται ἔργοις.
 πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι νῆας Ἀχαιῶν,
 230 εἰνάκις ἀνδράσιν ἤρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν
 ἀνδρῶν εἰς ἄλλοδαπούς· καί μοι μάλα τύγχανε πάντα.
 τῶν ἐξαιρέμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 235 δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τήγχε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐφράσαθ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
 δὴ τότε ἐμ' ἠνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενεῖα
 νῆεσ' ἠγήσασθαι εἰς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
 240 ἦεν ἀνήρασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμον φήμις.
 ἐνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν,
 τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμον πέρσαντες ἔβημεν
 οἴκαδε σὺν νῆεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς.
 ἀντάρ ἐμοὶ δειλῶ κακὰ μῆδετο μητιέτα Ζεὺς·
 245 μῆγα γὰρ οἷον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσιν,
 κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν· ἀντάρ ἔπειτα
 Ἀἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
 νῆας ἐν στεῖλαιτα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·
 ἐντὴν νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐξαγείρατο λαός.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήρηες ἐταῖροι
 250 δαίνυντ'· ἀντάρ ἐγὼν ἱερῆῖα πολλὰ παρεῖχον,
 θεοῖσιν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
 ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης
 ἐπλομεν Βορρῆ ἀνέμῳ ἀκραεῖ, καλῷ,
 ῥηϊδίῳ, ὡσεὶ τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
 255 νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἄσκηθῆες καὶ ἄνοσοι
 ἤμεθα· τὰς δ' ἀνεμὸς τε κυβερνήταί τ' ἴθυνον.
 πεμπυαῖοι δ' Ἀἴγυπτον εὐὐρέειτην ἰκόμεσθα·
 στήσα δ' ἐν Αἴγυπτο ποταμῷ νέας ἀμφιέλισσας.
 ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρήρηας ἐταίρους
 260 αὐτοῦ πάρ νῆεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι·
 ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιᾶς ὠτρυννα νέεσθαι.
 οἱ δ' ἔβρει εἰζαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶν,
 αἶψα μάλ' Αἴγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
 πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἀγον καὶ νῆπια τέκνα,
 265 αὐτοὺς τ' ἐκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἴκετ' ἀντή.
 οἱ δὲ βοῆς αἰόντες, ἅμ' ἠοὶ φαινομένην
 ἦλθον· πλητόν δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δ' Ζεὺς τερτικέραυτος

- φῦζαν ἔμοις ἐτάροισι κακὴν βίωλεν, οὐδέ τις ἔτλη
 270 μείναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.
 ἐνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὄξείῃ χαλκῷ,
 τοὺς δ' ἀναγον ζῶους, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ποίησ'—ὡς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 275 αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ! ἔτι γὰρ νῦ με πῆμ' ὑπέδεκτο—
 αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κενέην εὐτυκτον ἔθηκα,
 καὶ σάκος ὤμοιῖν· δόρυ δ' ἐκβαλον ἔκτοσε χειρὸς·
 αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
 καὶ κύσα γούναθ' ἑλών· ὁ δ' ἐρύσατο, καὶ μ' ἐλέησεν·
 280 ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγην οἴκαδε διακρυχέοντα.
 ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήισσον μελήσιν,
 ἰεμενοὶ κτείναι—δὴ γὰρ κεχολώατο λίην—
 ἀλλ' ἀπὸ κείνος ἔρυνκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆριν
 ξεινίου, ὅς τε μάλιστα τεμεσσάται κακὰ ἔργα.
 285 ἐνθα μὲν ἐπιτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχιρα
 χορήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ, ἀπαυτήλια εἰδώς,
 τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κακὰ ἀνθρώποισιν ἑώργει·
 290 ὃς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ἦσι φρεσὶν, ὄφρ' ἰκόμεσθα
 Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
 ἐνθα παρ' αὐτῷ μείνα τελεσφόρον εἰς ἐναντόν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆρες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεύτητο,
 ἄψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 295 ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἔεσσατο ποντοπόροιο,
 ψεύδεα βουλευσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
 κείθι δέ μ' ὡς περάσειε, καὶ ἄσπετον ὄνον ἔλοιτο.
 τῷ ἐπόμεν ἐπὶ νηὸς, οἴόμενός περ, ἀνάγκη.
 ἦ δ' ἔθεεν Βορρῆν ἀνέμῳ ἀκραεῖ, καλῷ,
 300 μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφισι μῖδετ' ὄλεθρον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν εἰλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 φαίνεται γαίῳν, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
 δὴ τότε κνανέην κελύην ἔστησε Κρονίου
 νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 305 Ζεὺς δ' ἄμυδις βροῦτιησε, καὶ ἔμβαλε νῆϊ κεραυνόν·
 ἦ δ' ἐλελίχθη πάσα, Διὸς πληγείσα κεραυνῷ,
 ἐν δὲ θεῖον πλήτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 οἱ δὲ κορώνησιν ἱέλοι περὶ νῆα μέλαιναν
 κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνντο νόστον.
 310 αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτός, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,

- ἴστον ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρώροιο
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 τῷ ῥα περιπλεχθεῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·
 ἐννήμαρ φερόμην, δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 315 γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κύμα κυλίνδον.
 ἐνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φεῖδωφ
 ἤρωσ ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
 αἶθρον καὶ καμιάτω δεδμημένον ἤγεν εἰς οἶκον,
 χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἴκετο δώματα πατρός·
 320 ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔσσειν.
 Ἐνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κείνος γὰρ ἔφασκεν
 ξεινῆσαι ἠδὲ φιλήσαι ἰόντ' εἰς πατρίδα γαίαν·
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγεῖρατ' Ὀδυσσεύς,
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε, πολύκητόν τε σίδηρον.
 325 καὶ νῦ κεν εἰς δεκάτην γενεὴν ἑτερόν γ' ἔτι βόσκοι·
 τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος.
 τὸν δ' εἰς Λωδῶνῃν φάτο βῆμεναι, ὄφρα θεοῖο
 ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Λιδὸς βουλήν ἐπακούσαι,
 ὅπως νοστήσει Ἰθάκης εἰς πῖονα δῆμον,
 330 ἣδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφιδόν, ἢ κρυφῆδόν.
 ὤμοσε δὲ πρὸς ἐμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐν οἴκῳ,
 νῆα κατειρῶσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
 οἱ δὴ μιν πέμπουσι φίλην εἰς πατρίδα γαίαν.
 ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νῆς
 335 ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν εἰς Δουλίχιον πολύπυρον.
 ἐνθ' ὄγε μ' ἠρώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
 ἐνδνεώς· τοῖσιν δὲ κακῆ φρεσὶν ἦνδανε βουλή
 ἀμφ' ἐμοί, ὄφρ' ἔτι πάγγυ δῦης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
 ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω πομποπόρος νῆς,
 340 αὐτίκα δούλιον ἤμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο·
 ἐκ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματ' ἔδυσαν,
 ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
 ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρηαι.
 ἐσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλον ἐργ' ἀφίκοντο·
 345 ἐνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν εὐσεῖλμῳ ἐνὶ νῆϊ
 ὄπλω εὐστρεφεῖ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
 ἐσσημένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
 αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
 ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
 350 ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβάς, ἐπέλασσα θαλάσση
 στήθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσσ' ἀμφοτέρησιν
 νηχόμενος, μάλα δ' ὤκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.

- ἐνθ' ἀναβάς, ὅθι τε δρύϊος ἦν πολυανθείος ὕλης,
 κείμην πεπτηώς. οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
 355 φοίτων· ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
 μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 νηὸς ἐπι γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἐκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
 ῥηϊδίως, καί με σταθμῶ ἐπέλασσαν ἀγοντες
 ἀνδρὸς ἐπισταμένον· ἐτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
 360 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συνῶτα·
 ἄδειλὲ ξείνων, ἣ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
 ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
 ἀλλὰ τάγ' οὐ κατὰ κόσμον οἴομαι, οὐδέ με πείσεις,
 εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χροῖ, τοῖον εἶοντα,
 365 μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
 νόστον ἐμοῖο ἀνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσιν
 πάγχυ μάλ', ὅτι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
 ἢ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 τῶ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 370 ἠδέ κε καὶ ὦ παιδι μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
 νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυκίαι ἀνηρείψαντο.
 αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ἕσσιιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
 ἔρχομαι, εἰ μὴ πού τι περίφρων Πηγελόπεια
 ἐλθέμεν ὀτρύνησιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθοι.
 375 ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
 ἡμῖν οἱ ἄγνυνται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
 ἠδ' οἱ χαίρουσιν βίοτον νήποιον ἔδοντες.
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
 380 εἰς οὐδὲ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
 ὅς ῥ' ἀνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθείς,
 ἦλυθ' ἐμὰ πρὸς δώματ'· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
 νῆας ἀκειόμενον, τὰς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι·
 385 καὶ φάτ' ἐλευσεσθαι, ἢ ἐς Θέρρος, ἢ ἐς Ὀπώρην,
 πολλὰ χροῖματ' ἀγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
 καὶ σύ, γέρον πολυπενθής, ἐπεὶ σέ μοι ἦγαγε δαίμων,
 μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θείγῃ
 οὐ γάρ τοῦνεκ' ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι, οὐδέ φιλήσω,
 ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλεαίρων.
 390 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιιν ἄπιστος,
 οἷόν σ' αὖδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὀπισθεν
 μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσι.

- 395 εἰ μὲν κεν ροστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα,
 ἔσσης με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα, πέμψαι
 Δουλίχιόνδ' ἵεναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
 εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεός, ὡς ἀγορεύω,
 400 δμῶας ἐπισσένας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
 ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλευέται ἠπεροπέυειν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε διὸς ὑφορβός
 ξεῖν, οὕτω γάρ κεν μοι ἔνκλειψ' ἔ' ἀρετῇ τε
 εἴη ἐπ' ἀνθρώπων, ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
 ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
 405 αὐτίς δέ κτεινῶμαι, φίλον τ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοιμήν·
 πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
 τῆν δ' ὄρη δόρυποιο· τάχιστά μοι ἔνδον ἐταῖροι
 εἶεν, ἴν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρυπον.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 410 ἀγγίμολον δὲ σῦες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοί.
 τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἦθεα κοιμηθῆναι·
 κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὤρτο σῶν ἀνλιζομενάων.
 αὐτὰρ ὁ οἷς ἐτάροισιν ἐκέκλετο διὸς ὑφορβός·
 Ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἀριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερένσω
 415 τηλεδαπῶν· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἷπερ οἷζ' ἔν
 δὴν ἔχομεν, πάσχοιτες ὑῶν ἐνεκ' ἀργιοδόντων·
 ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποιον ἔδουσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλεῖ χαλκῷ·
 οἱ δ' ἔν εἰσῆγον μάλα πύονα πενταέτηρον·
 420 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συμβώτης
 λήθειτ' ἄρ' ἀθανάτων· φρεσὶ γὰρ κέροητ' ἀγαθῶσιν·
 ἀλλ' ὄγ' ἀπαιχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλειν
 ἀργιοδόντος ὑός, καὶ ἐπείχετο πᾶσι θεοῖσιν,
 ροστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
 425 κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἦν λίπε κείων·
 τὸν δ' ἔλιπε ψυχῇ· τοὶ δ' ἔσφραζάν τε καὶ εὖσαν·
 αἴψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συμβώτης,
 πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πύονα δημόν.
 καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλει, παλύνας ἀλφίτον ἀκτῆ,
 430 μίστυλλον τ' ἄρα τάλλα, καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἐπειραν,
 ὄπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·
 βάλλον δ' εἰν ἔλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συμβώτης
 ἴστατο δαιτρεύσων· περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ἦδη.
 καὶ τὰ μὲν ἔπτυχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
 435 τὴν μὲν ἴαν Νύμφησι καὶ Ἐρμῇ, Μαυίδος νιεῖ,
 θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐνάστω·

- νότοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιεν
 ἀργιόδοντος νόσ· κύδαινε δὲ θυμὸν ἀνακτος·
 καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 440 Αἶθ' οὕτως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
 ὡς ἐμοί, ὅτι με, τοῖον ἐόντ', ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιε σὺβώτα·
 ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
 οἷα πάρεστι· θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' εἶσει,
 445 ὅ,τι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλη· δύναται γὰρ ἅπαντα.
 Ἦ ῥα, καὶ ἄρματα θῦσε θεοῖς αἰεγενέτησιν·
 σπείσας δ' αἶθροπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν· ὁ δ' ἔζετο ἢ παρὰ μοίρῃ·
 σῖτον δὲ σφιν ἐνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα σὺβώτης
 450 ἀντὸς κτήσατο οἶος, ἀποιχομένοιο ἀνακτος,
 νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαίρτιαο γέροντος·
 παρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἰοῖσιν.
 οἱ δ' ἐπ' ὄνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 ἀντάρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 455 σῖτον μὲν σφιν ἄφειλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον,
 σῖτον καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
 Νῦξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ἣε δ' ἄρα Ζεὺς
 πάννηχος· ἀντάρ ἤ Ζεφύρος μέγας, αἰὲν ἐφνδρος.
 τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, σὺβώτεω πειρητίζων,
 460 εἰ πὼς οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἢ τιν' ἐταίρων
 ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεὶ ἐο κήδετο λίην·
 Κέκλυθι νῦν, Εὐμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
 εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω· οἶνος γὰρ ἀνώγει
 ἤλεός, ὅστ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' αἰεῖσαι,
 465 καὶ θ' ἀπαλὸν γελάσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνήκεν,
 καὶ τι ἔπος προσηκεν, ὅπερ τ' ἀρρήτον ἀμεινον.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
 εἶθ' ὡς ἠβώοιμι, βίη τέ μοι ἐμπεδος εἶη,
 ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόγον ἤγομεν ἀρτύναντες·
 470 ἠγείσθην δ' Ὀδυσσεὺς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
 τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγών· ἀντοὶ γὰρ ἀνωγον.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰκόμεσθα ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
 ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυν κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,
 ἀν δόνακας καὶ ἔλος, ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες,
 475 κείμεθα. νῦξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέαιο πεισόντος,
 πηγυλῆς· ἀντάρ ὑπερθε χιῶν γένετ', ἤυτε πάγην,
 ψυχρῆ, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
 ἐνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,

- εὔδον δ' εὐκῆλοι, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους
 480 αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον
 ἀφραδέως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὀργωσέμεν ἔμπης·
 ἀλλ' ἐπόμην, σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαιρινόν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
 καὶ τότε γῶν Ὀδυσῆα προσηΐδων ἐγγὺς εἶοντα,
 485 ἀγκῶνι νύξας· ὁ δ' ἄρ' εἰμαπέως ὑπάκουσεν·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὔτοι ἐτι ζῶσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρὰ μ' ἦπαρ δαίμων,
 οιοχίτων' ἵμεναι· νῦν δ' οὐκέτι φρικτὰ πέλονται.
 490 Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἐπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
 οἷος ἐκείνος ἔην βουλευόμενος ἠδὲ μάχεσθαι·
 φθερξάμενος δ' ὀλίγη ὀπί με πρὸς μῦθον εἶπεν·
 Σίγα νῦν, μήτις σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
 ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἰπέ τε μῦθον·
 495 Κλύτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἤλθεν ὄνειρος.
 λίην γὰρ νηῶν ἐκάς ἤλθομεν· ἀλλὰ τις εἴη
 εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 εἰ πλέονας παρὰ νῆσφι ἐποτρύνει νέεσθαι.
 Ὡς ἐφατ'· ὄρωτο δ' ἐπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,
 500 καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικίεσσαν,
 βῆ δὲ θεῖν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
 κείμενος ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος Ἥως.
 Ὡς νῦν ἠβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη·
 δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι σφυροβῶν,
 505 ἀμφοτέρω, φιλότῃ καὶ αἰδοῖ φωτὸς εἴηος·
 νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμίαε σαρβῶτα·
 ᾧ γέρον, αἴνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
 οὐδέ τί ποω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς εἶπες·
 510 τῶν οὐτ' ἐσθῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου,
 ἂν ἐπέοχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
 νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σά ῥάκεια δυοπαλίξεις.
 οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοὶ τε χιτῶνες
 ἐνθάδε ἐννυσθαι· μία δ' οἷη φωτὶ ἐκάστω.
 515 [αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθῃσιν Ὀδυσῆος φίλος υἱός,
 αὐτὸς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δώσει,
 πέμπει δ' ὄππῃ σε κραδίη θυμὸς τε κελεύει.]
 Ὡς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
 εὐνήν, ἐν δ' οἴων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
 520 ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκε· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ

πυκνήν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεκέσκει ἀμοιβάς,
ἐννυσθαι, ὅτε τις χειμῶν ἐκπαγλος ὄροιο.

Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
ἄνδρες κοιμήσαντο νεηγίαι· οὐδὲ συμβώτη
525 ἦνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὑπὸν ἄπο κοιμηθῆναι,
ἀλλ' ὄγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὠπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
ὅτι ἴά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἐόντος.
πρῶτον μὲν ξίφος ὄξυ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὦμοις,
ἀμφὶ δὲ γλαῖναν ἔεσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
530 ἄν δὲ νάκην ἔλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος, μέγαλοιο·
εἴλετο δ' ὄξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σῦες ἀργιόδοντες
πέτρῃ ὑπο γλαφυρῇ εὐδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῆ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο.

Telemachus, Lacedæmoni desiderem, in somnis monet Minerva, domum ut redeat, quasque
via procorum insidias vitet (1-43). Ergo is primo mane a Menelao revertendi veniam pe-
tit, atque acceptis ab ipso et ab Helena maneribus, conspectaque avi secunda, cum Pisi-
trato pergit ad navem, in portu Pylio relictam (44-181). Pheris iterum deversati, altero
die Pylum perveniunt; uode Telemachus, Pisistrato ad patrem remisso, et assumpto
Theoclymeno, vate Argivo, tum ob eadem exule, propero solvit, ac tutus devia naviga-
tione in patriam advehitur (182-300). Ulysses interea cum Eumæo super comam consilia
confert de profectione in urbem; simul de parentibus suis sciscitatur et de priore fortuna
ipsius (301-388): qui natales suos enarrat, atque ut infans olim a Phœnicibus ex insula
Syrta raptus et Laertæ venditus sit (389-495). Jam appollam navem suam Telemachus ad
urbem mītit, Theoclymenum cuidam sociorum commendat, ipse autem diverso itinere ad
Eumæum proficiscitur (496-557).

Τηλεμάχου πρὸς Εὐμαιον ἀφιξεις.

Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
ᾤχετ', Ὀδυσσεὺς μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
νόστον ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρνεύουσα νέεσθαι.
εὐρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱόν,
5 εὐδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο·
ἦτοι Νέστοριδην μαλακῶ διδμημένον ὑπνω·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὑπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ

- ἔνκτα δὲ ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
 ἀγγοῦ δ' ἰσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
- 10 Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμων ἀπο τῆλ' ἀλάησαι,
 κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοίσι δόμοισιν,
 οὕτω ὑπερφιάλους· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγῳσιν,
 κτήματα δασάμενοι, σὺ δὲ τῆρσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
 ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοῆν ἀγαθὸν Μενέλαον
- 15 πεμπέμεν, ὅφρ' ἔτι οἴκοι ὀνύμονα μητέρα τέτμης.
 ἦδη γάρ ῥα πατὴρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
 Εὐρυνάχῳ γήμασθαι· ὁ γάρ περιβάλλει ἅπαντας
 μνηστήρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα·
 μή τὺ τι, σὺν ἀέκητι, δόμων ἐκ κτήμα φέρηται.
- 20 οἶσθα γάρ, οἶος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
 κείνον βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὄπνιοι,
 κείδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
 οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾶ.
 ἀλλὰ σὺ γ' ἔλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέφειας ἕκαστα
- 25 δμῳάων, ἧτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι·
 εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
 ἄλλο δὲ τοίγε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
 μνηστῆρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστήες λοχόωσιν
 ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπιλοέσσης,
- 30 ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατριδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀίω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἱ τοι βίοτον κατέδουσιν,
 ἀλλὰ ἕκασ νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,
 νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δὲ τοι οὐρὸν ὀπισθεν
- 35 ἀθανάτων, ὅστις σε φυλάσσει τε ἴνεταί τε.
 αὐτὰρ ἐπὶν πρώτην ἄκτῆν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
 νῆα μὲν εἰς πόλιν ὄτρυνναι καὶ πάντας ἐταίρους·
 αὐτὸς δὲ πρώτιστα σφβώτην εἰσαφικέσθαι,
 ὅς τοι ὦν ἐπίουρος, ὁμῶς δὲ τοι ἦπια οἶδεν.
- 40 ἐνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὄτρυνναι πόλιν εἰσω
 ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπεΐῃ,
 οὐνεκά οἱ σῶς ἐσσί, καὶ ἐκ Πύλον εἰλήλουθας.
 Ἥ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη μακρὸν Ὀλυμπον.
 αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἔξ ἰδέος ὑπνου ἔγειρεν·
- 45 [λάξ ποδὶ κινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν.]
 Ἔγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε! μώνυχας ἵππους
 ζεῦξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὅφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἤδα
 Τηλέμαχ', οὕτως ἔστιν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο.

- 50 νύκτα διὰ δροφερὴν ἔλαεν· τάχα δ' ἔσσεται ἡώς.
 ἀλλὰ μὲν, εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θεῖη
 ἦρος Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
 καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παρανδήσας ἀποπέμψη.
 τοῦ γάρ τε ξείνος μινῆσκειται ἤματα πάντα
- 55 ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὃς κεν φιλότιτα παράσχη.
 Ὡς ἔφατ'· ἀντίκα δὲ χροσόθροτος ἦλθεν Ἥως
 ἀγγίμολον δὲ σφ' ἦλθε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης πάρα καλλικόμοιο.
 τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός,
- 60 σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα
 δύνει, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
 ἦρος· βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηΐδα·
 [Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύς θεῖοιο.]
 Ἀτρεΐδη Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
- 65 ἦδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν·
 ἦδη γάρ μοι θυμὸς εἰλδεται οἴκαδ' ἰκίσθαι.
 Τὸν δ' ἠμειβετ' ἔπειτα βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω,
 ἰέμενον τόστοιο· γεμισσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῃ
- 70 ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὃς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσῃν,
 ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμίνω δ' αἴσιμα πάντα.
 ἴσόν τοι κακὸν ἐσθ', ὅστ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
 ξείνον ἐποτρύνει, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύνκει.
 [χρῆ ξείνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.]
- 75 ἀλλὰ μὲν, εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θεῖω
 καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἶπω δὲ γυναιξίν,
 δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλις ἔνδον ἑόντων.
 ἀμφοτέρον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
 δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπὶ ἀπείρονα γαῖαν.
- 80 εἰ δ' ἐθέλεις τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
 ὄφρα τοὶ ἀντὸς ἔπωμαι, ὑποζεύξω δὲ τοὶ ἵππους,
 ἄστυα δ' ἀνθρώπων ἠγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
 αὐτὸς ἀπέμψει, δώσει δέ τι ἔν γε φέρεσθαι,
 ἢ εἴ τινα τριπόδων εὐγάλκων ἢ ἐλεβήτων,
- 85 ἢ εἴ δὴν ἠμόνοισι ἢ χρύσειον ἄλεισον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Ἀτρεΐδη Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 βούλομαι ἦδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· οὐ γὰρ ὀπισθεῖν
 οὔρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσιν·
- 90 μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὀλωμαι,
 ἢ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.

- Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 κνῆξ ἄρ' ἢ ἀλόχῳ ἤδ' ἑμιόωνι κέλευσεν,
 δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι τετυκῆν ἄλις ἔνδον ἑόντων.
- 95 ἀγχίμολον δὲ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἐτεωνεύς,
 ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺν καιῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
 τὸν πῦρ κῆαι ἄτωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ὀπτήσαι τε κρεῶν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθῃσεν ἀκούσας.
- 100 αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβῆσατο κηρώεντα,
 οὐκ οἶος, ἅμα τῷ Ἑλένῃ κίε καὶ Μεγαπένθῃς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὁ ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο,
 Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 υἱὸν κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
 ἀργύρεον· Ἑλένῃ δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
- 105 ἐνθ' ἑσάν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτῇ.
 τῶν ἐν ἀειραμένη Ἑλένῃ φέρε, διὰ γυναικῶν,
 ὃς κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος,
 ἀστὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν· ἐκεῖτο δὲ νεύματος ἄλλων.
 βᾶν δ' ἵεναι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἴκοντο
- 110 Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 Τηλέμαχ', ἦτοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς,
 ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδονπος πόσις Ἥρης,
 δῶρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κείται,
 δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηδέστατόν ἐστιν.
- 115 δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
 ἐστὶν ἅπας, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλα κεκράανται·
 ἔργον δ' Ἠφαίστιο· πόρον δὲ ἐ Φαίδιμος ἦρως,
 Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυπεν
 κείσῃ με νοστήσαντα· τείν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
- 120 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
 ἦρως Ἀτρεΐδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαιινὸν
 θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης,
 ἀργύρεον· Ἑλένῃ δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος,
 πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
- 125 Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
 μῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμον ὄρην,
 σῆ ἀλόχῳ φορέειν· τειωὸς δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
 κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
 οἶκον ἐνκτίμενον καὶ σῆν ἐς πατρίδα γαίαν.
- 130 Ὡς εἰπούσ', ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἰδέξατο χαίρων.
 καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἦρως
 δεξάμενος, καὶ πάντα ἐῷ θηήσατο θυμῷ.
 τοὶ δ' ἔγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος.

- ἔζεσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
 135 χέριβα δ' ἀμφίπολος προχόφ' ἐπέχευε φέρονσα
 καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίφρασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σίτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρονσα·
 [εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·]
 140 πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας·
 φρογόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
 οἱ δ' ἐπ' ὄνειαθ' ἐτοίμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
 145 ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 τοὺς δὲ μετ' Ἀτρεΐδης ἔκκε ξανθὸς Μενέλαος,
 οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφιν,
 χρυσέφ' ἐν δέπαι, ὄφρα λείψαντε κιοίτην·
 150 στῆ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσηῦδα·
 Χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 εἰπεῖν· ἦ γὰρ ἔμοιγε, πατὴρ ὡς, ἦπιος ἦεν,
 εἰως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 155 καὶ λίην κείνω γε, Διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις
 πάντα τὰδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἶ γὰρ ἐγὼν ὡς
 νοστήσας Ἰθάκῃνδε, κίων Ὀδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ
 εἶποιμ', ὡς παρὰ σεῖο τυγῶν φιλότῃτος ἀπάσης
 ἔρομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
 160 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρις,
 αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
 ἡμερον, ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἔποντο
 ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθῶν
 δεξιὸς ἠΐξε πρόσθ' ἵππων· οἱ δὲ ἰδόντες
 165 γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
 τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μῦθων·
 Φράζεο δὴ, Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 ἦ τῶν τὸδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἦε σοὶ αὐτῶ.
 Ὡς φάτο· μερμήριξε δ' Ἀρηίφιλος Μενέλαος,
 170 ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
 τὸν δ' Ἐλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
 Κλυτὲ μιν, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
 ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι οἴω.
 ὡς ὅδε χῆν ἤρπαξ', ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,
 175 ἐλθῶν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεὴ τε τόκος τε·

- ὡς Ὀδυσσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἤε καὶ ἤδη
οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆροσι κακὸν πάντεσσι φτυτεύει.
- Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
180 οὕτω γῦν Ζεὺς θεῖη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης·
τῶ κέν τοι καὶ κείθι, θεῶ ὦς, εὐχετοφύμην.
Ἥ, καὶ ἐφ' ἵπποῖν μάλιστα βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὄκα
ἦξιαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες·
οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
- 185 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγνιαί·
ἐς Φηγάς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
νιός Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
ἐνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν.
Ἥμος δ' ἠοιγένεια φάγη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
190 ἵππους τε ζευγννύτ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
μάλισταξεν δ' ἔλαμν, τὸ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
αἴψα δ' ἐπειθ' ἵκοντο Πύλον αἰπὺ πτολίεθρον·
καίετότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·
195 Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
ἐκ πατέρων φιλότῆτος, ἀτὰρ καὶ ὁμήλικές εἰμεν·
ἦδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνήσει.
μῆ με παρεῖξ ἄγε νῆα, Διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
200 μῆ μ' ὁ γέρον ἀέκοντα κατάσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
ἱέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεῶ θάσσον ἱκέσθαι.
ὦς φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐῶ συμφράσσατο θυμῷ,
ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
ὦδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
205 στρέψ' ἵππους ἐπ. νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
νῆϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνντο κάλλιμα δῶρα,
ἐσθῆτα χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκεν·
καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σπουδῆ γῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἐταίρους,
210 πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἱκέσθαι, ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι.
εὐ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
οἶος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐ σε μεθήσει,
ἀλλ' αὐτὸς καλέων δευρ' εἴσεται· οὐδέ εἰ φημι
ἄψ' εἶναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολοίσεται ἔμψης.
215 ὦς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριγας ἵππους
ἄψ Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δῶμαθ' ἵκανε.
Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευεσεν·

- Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', εἰαῖροι, νῆϊ μελαίνῃ·
 αὐτοὶ τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
- 220 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἦ δ' ἐπίθορτο.
 αἴψα δ' ἄρ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθισον.
 ἦτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὐχετο, θῦε δ' Ἀθήνη
 νῆϊ πάρα πρύμνῃ· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλυθεν ἀνήρ
 τηλεδαπός, φεύγων ἐξ Ἄργεος, ἄνδρα κατακτάς,
- 225 μάντις· ἀτὰρ γενεὴν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,
 ὃς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλω ἐνι, μητέρι μῆλων,
 ἀφρείδος Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων·
 δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,
 Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγανότατον ζῶντων,
- 230 ὃς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐναντὸν
 εἶχε βίη· ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι Φυλάκιο
 δεσμῶν ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 εἵνεκα Νηληϊοῦ κούρης, αἴτης τε βαρείης,
 τῆν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασυπλήτις Ἐρινός.
- 235 ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε Κῆρα, καὶ ἦλασε βοῦς ἐρμύκκος
 ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰεὶ
 ἀντίθεον Νηληϊά, κασιγνήτῳ δὲ γυναῖκα
 ἠγάγετο πρὸς δῶμαθ'· ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
- 240 καιόμεναι, πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν·
 ἐνθα δ' ἔγχευε γυναῖκα, καὶ ὑπερφεσθετο δῶμα,
 γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, νῆε κραταῖώ.
 Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλήα μεγάθυμον·
 αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον,
- 245 ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων
 παντοίην φιλότητ'· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν,
 ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβησι, γυναῖων εἵνεκα δούρων.
 τοῦ δ' υἱεὶς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων Ἀμφιλόχος τε.
 Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφειδέα τε Κλεῖτόν τε·
- 250 ἀλλ' ἦτοι Κλεῖτον χροσόθρονος ἤρπασεν Ἡώς,
 κάλλεος εἵνεκα οἴο, ἵν' ἀθανάτοισι μετῆη.
 αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφειδέα μάντιν Ἀπόλλων
 θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάραος·
 ὃς ῥ' Ἐπερησίηνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθεὶς,
- 255 ἐνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν.
 Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
 ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἴστατο· τὸν δ' ἐκίχανεν
 σπένδοντ', εὐχόμενόν τε, θοῇ παρὰ νῆϊ μελαίνῃ·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

- 260 ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θνήσκοντα κηάνω τῶδ' ἐνὶ χώρῳ,
 λίσσομ' ὑπὲρ θνέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς καὶ εἰαίρων, οἳ τοι ἔπονται,
 εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μὴδ' ἐπικεύσης·
 τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἤδ' ἐτοκῆς;
- 265 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατήρ δέ μοι ἔστιν Ὀδυσσεύς,
 εἰ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 τοῦνεκα νῦν ἐτάρους τε λαβῶν καὶ νῆα μέλαιναν,
 270 ἤλθον πεισόμενος πατρός δὴν οἰχομένοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἀνδρα κατακτάς
 ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε ἔται τε
 ἄργος ἀν' ἰππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν,
 275 τῶν ὑπαλενάμενος θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
 φεύγω· ἐπεὶ νῦ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
 ἀλλὰ με νῆος ἔφεσσαι, ἐπεὶ σε φυγῶν ἰκέτευσα,
 μὴ με κατακτείνωσι· διωκόμεναι γὰρ οἴω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 280 οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νῆος εἰσης·
 ἀλλ' ἔπει· αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεται, οἳά κ' ἔχομεν.
 ὦς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 καὶ τόγ' ἐπ' ἰκρίοσιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
 ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νῆος ἐβήσατο ποτοπόροιο,
 285 ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· παρ δὲ οἱ αὐτῶ
 εἶσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσῃ ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσε
 ὄπλων ἀπτεσθαι· τοὶ δ' ἔσσυμένως ἐπίθοντο.
 ἰστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἐντοσθε μεσόδμης
 290 στήσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν
 ἔλκον δ' ἰστία λευκὰ ἐνστρέπτοισι βοευσιν.
 τοῖσιν δ' ἴκμενον οὐρον ἱεὶ γλανκῶπις Ἀθήνη,
 λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
 νῆος ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἄλμυρὸν ὕδωρ.
 295 [βῆν δὲ παρὰ Κροννοῦς καὶ Χάλκιδά καλλιρέεθρον.]
 Ἀύσετό τ' ἥλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγνιαί·
 ἦ δὲ Φεᾶς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὐρῶν,
 ἠδὲ παρ' Ἥλιδα διᾶν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
 ἐνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε Θοῆσιν,
 300 ὀρμαίνων, ἣ κεν θάνατον φύγοι, ἣ κεν ἀλόφῃ·
 Τῶ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ Διὸς ἕφορβός

- δοραπέτην· παρά δέ σφιν ἐδόρπειον ἀνέρες ἄλλοι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συμβώτεω πειρητίζων,
 305 εἴ μιν εἴτ' ἐνδυκέως φιλέοι, μείναι τε κελεῖνοι
 αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἢ ὀτρύνειε πόλινδε·
 Κέκλυθι νῦν, Εὐμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι·
 ἦ ὦθεν προτὶ ἄστν λιλαιόμην ἀπονέεσθαι
 πτωγέεσων, ἵνα μὴ σε κατατρύχω καὶ ἐταίρους.
 310 ἄλλα μοι εὖ θ' ὑπόθεν, καὶ ἀμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,
 ὅς κέ με κεῖθ' ἀγάγη· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκη
 πλάγξομαι, αἶ κέν τις κοτύλην καὶ πύρρον ὀρέξῃ.
 καὶ κ' ἐλθὼν πρὸς δόματ' Ὀδυσσεῆος θεῖοιο
 ἀγγελίην εἴποιμι περίσροσι Πηηλοπέιῃ·
 315 καὶ κε μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μύγειν,
 εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν, ὀνειάτα μνρὶ ἔχοντες,
 αἰψὰ κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσι, ὅτ' ἐθέλοιεν.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μεν ἄκουσον.
 Ἐρμείαιο ἔκητι διακτόρον, ὅς ῥά τε πάντων
 320 ἀνθρώπων ἐργοῖσι χάριν καὶ κῦδος ὀπάξει,
 δρηστοσύνη οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος,
 πνρ τ' εὖ νῆσαι, διὰ τε ξύλα δανά κεάσσαι,
 δαιτρεῦσαί τε καὶ ὀπτῆσαι καὶ οἰνοχοῆσαι·
 οἶά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρῶοσι χέρηες.
 325 Τὸν δὲ μὲγ' ὀχθήσας προσέφη, Εὐμαιε συμβῶτα·
 ὦ μοι, ξέινε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ἔπλετο; ἦ σύγε πάγγν λιλαιέει ἀντόθ' ὀλέσθαι,
 εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὄμιλον,
 τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἴκει.
 330 οὔτοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρηστήρες ἐκείνων,
 ἀλλὰ νεοί, γλαῖνας εὖ εἰμένοι ἠδὲ χιτῶνας,
 αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα·
 οἳ σφιν ὑποδρῶοσιν· εὐξέστοι δὲ τράπεζαι
 σίτου καὶ κρειῶν ἠδ' οἶνον βεβρίθασιν.
 335 ἀλλὰ μὲν· οὐ γάρ τις τοι ἀνιάται παρεόντι,
 οὔτ' ἐγώ, οὔτε τις ἄλλος ἐταίρων, οἳ μοι ἔασιν.
 αὐτὰρ ἐπὴν ἐλθῆσιν Ὀδυσσεῆος φίλος νιός,
 κεινός σε γλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔσσει,
 πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
 340 Τὸν δ' ἐμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 αἶθ' οὕτως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
 ὡς ἐμοί, ὅτι μ' ἔπασσας ἄλης καὶ οἴζυος αἰνῆς.
 πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·

- ἀλλ' ἔνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
 345 ἀνέρες, ὃν κεν ἴκηται ἄλλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
 νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάρες, μεῖναι τέ με κείνον ἀνωγας,
 εἶπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
 πατρὸς θ', ὃν κατέλειπεν ἴων ἐπὶ γήραος οὐδῶ
 εἴ που ἐτι ζῶουσιν ὑπ' ἀνγᾶς ἡελίοιο,
 350 ἢ ἤδη τεθνήασι, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
 Τὸν δ' αὐτε προσέειπε συμβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Λαίρτης μὲν ἐτι ζῶει, Λιὸ δ' εὐχεται αἰεὶ,
 θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
 355 ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς οὐδύρεται οἰχομένοιο,
 κουριδίης τ' ἀλόγιο δαΐφροτος, ἣ ἔ μάλιστα
 ἦμαξ ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὤμῳ γήραι θῆκεν.
 ἦ δ' ἄχει οὐ παιδὸς ἀπέφθιτο κνδαλίμοιο,
 λευγαλέῳ θανάτῳ· ὥς μὴ θάνοι, ὅστις ἔμοιγε
 360 ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη, καὶ φίλα ἔρδοι.
 ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσά περ ἔμπης,
 τῶρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
 οὐνεκά μ' αὐτῆ θρέψεν ἅμα Κτιμένη τανυπέπλω,
 θυγατέρ' ἰφθίμη, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων·
 365 τῇ ὁμοῦν ἐτροφόμην, ὀλίγον δέ τί μ' ἦσσαν ἐτίμα.
 ἀντάρ ἐπεὶ ῥ' ἦβην πολυήρατον ἰκόμεθ' ἄμφω,
 τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μνρὶ ἔλοντο.
 ἀντάρ ἐμὲ γλαῦνάν τε χιτῶνά τε εἴματ' ἐκείνη
 καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα,
 370 ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μάλλον.
 νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδένουμι· ἀλλὰ μοι αὐτῷ
 ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοί, ᾧ ἐπιμίμνω·
 τῶν ἔφαγόν τ' ἐπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
 ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιγον ἔστιν ἀκοῦσαι
 375 οὔτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
 ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
 ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι,
 καὶ φραγέμεν, πύμεν τε, ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
 ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶεσσιν ἰαίνει.
 380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 ὦ πόποι! ὥς ἄρα τυτθὸς εἴων, Εὐμαιε συμβῶτα,
 πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων,
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἢ ἐ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρύαγνια,
 385 ἢ ἐνὶ ναιετάασκε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ·

- ἢ σέγε, μονωθέντα παρ' οἴεσιν ἢ παρὰ βουσίη,
 ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἧδ' ἐπέρασσαν
 τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δῶμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὄνον ἔδωκεν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συμβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 390 ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ' δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς,
 σιγῇ γυν' ξενίη καὶ τέρπειο, πίνε τε οἶνον,
 ἡμενος· αἶδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι· ἐστὶ μὲν εὐδενί,
 ἐστὶ δὲ τερπομένοισιν ἀκούειν· οὐδέ τί σε χροή,
 πρὶν ὦρη, καταλέχθαι· ἀνὴρ καὶ πολὺς ὕπνος.
 395 τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
 εὐδέτω ἐξελθῶν· ἅμα δ' ἠοὶ φαινομένηφιν
 δειπνήσας, ἅμ' ἕσσειν ἀνακτορήσιν ἐπίσθω.
 νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαιτυμένω τε,
 κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισιν,
 400 μνωομένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ,
 ὅστις δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πόλλ' ἐπαληθῆ.
 τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς.
 Νῆσός τις Συρίη κικλήσκειται, εἴ που ἀκούεις,
 Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο,
 405 οὔτι περιπληθῆς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
 εὐβοτος, εὐμηλος, οἶνοπληθῆς, πολύπυρος.
 πείνη δ' οὔποτε δῆμιον ἐξέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
 νοῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλειται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
 ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτα φῦλ' ἀνθρώπων,
 410 ἐλθῶν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
 ἔνθα δύο πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δίδασται·
 τῆσιν δ' ἀμφοτέρησι πατήρ ἐμὸς ἐμβυσίλευεν,
 Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
 415 Ἐνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες,
 τρωῶνται, μυρὶ ἄγοντες ἀθύρματα νῆϊ μελαίνῃ.
 ἔσκε δὲ πατὴρ ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
 τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον·
 420 πλυνοῦσῃ τις πρῶτα μίγη, κοίλῃ παρὰ νῆϊ,
 ἐνῆ καὶ φιλότῃ· τάτε φρένας ἠπεροπεύει
 θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἦ κ' εὐεργὸς ἔρην.
 ἠρώτα δὴ ἔπειτα, τίς εἶη, καὶ πόθεν ἔλθοι·
 ἦ δὲ μάλ' αὐτίκα πατὴρ ἐπέφραδεν ὑπερφερές δῶ·
 425 Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὐχομαι εἶναι·
 κούρη δ' εἶμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφρευοῖο·
 ἀλλὰ μ' ἀνήραξαν Τάφιοι, λήϊστορες ἄνδρες,

- ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασαν δέ με δευρὸν ἀγαγόντες
 τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὄνον ἔδωκεν.
- 430 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρη·
 ἦ ῥά κε τῶν πάλιν αὐτῆς ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο,
 ὄφρα ἴδῃ πατρὸς καὶ μητέρος ὑπερφερὲς δῶ,
 αὐτοῦς τ'· ἦ γὰρ εἴ' εἰσί, καὶ ἀφνειοὶ καλεῖονται.
- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μῦθον·
 435 εἶη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
 ὄρκον πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπόμνυον, ὡς ἐκέλευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελεντήσάν τε τὸν ὄρκον,
 τοῖς δ' αὐτῆς μετέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μῦθον·
- 440 Σιγῇ νῦν, μή τις με προσανδάτω ἐπέεσσιν
 ὑμετέρων ἐταίρων, ξυμβλήμενος ἢ ἐν ἀγνῇ,
 ἢ που ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 ἔλθῶν ἐξεῖπῃ· ὁ δ' οἰσάμενος καταδήσῃ
 δεσμῶν ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσει ὄλεθρον.
- 445 ἀλλ' ἔγχε' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπιείγεται δ' ὄνον ὀδαίων.
 ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νῆς πλείη βιότοιο γένηται,
 ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἰκίσθω·
 οἴσω γὰρ καὶ χροσσόν, ὅτις γ' ὑποχείριος εἶη·
 καὶ δέ κεν ἀλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλονσά γε δοίην.
- 450 παιδα γὰρ ἀνδρὸς εἴησ ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
 κερδαλίον δὴ τοῖον, ἀματροχόοντα θύραζε·
 τὸν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὄνον
 ἄλφοι, ὅπῃ περάσῃτε κατ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπων.
- Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἶπεν ἀπέβη πρὸς δώματα καλά·
 455 οἱ δ' ἐναντὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν ἀνθι μένοντες
 ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοντον πολὺν ἐμπολόωντο·
 ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὺς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
 καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἤκων, ὃς ἀγγεῖλει γυναικί.
 ἦλυσθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς,
 460 χρῦσεον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔεργον·
 τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῶαί καὶ πότνια μήτηρ
 χερσίν τ' ἀμφαφόωντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὄρωντο,
 ὄνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
 ἦτοι ὁ καννεύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβήκει·
 465 ἦ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε·
 εὔρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμῖν δέπα ἠδὲ τραπέζας
 ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μὲν πατέρ' ἀμπερένοντο
 οἳ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον, δῆμοιό τε φῆμιν·
 ἦ δ' αἴψα τρί' ἄλλισα κατακρῦψασ' ὑπὸ κόλπῳ

- 470 ἔκφερον· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμην ἀσειφροσύνησιν.
 δύσετό τ' ἥλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγναι·
 ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὄκα κίοντες,
 ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν ὠκύαλος νῆς.
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρα κέλευθα,
- 475 τὼ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὐρον ἵαλλεν.
 ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
 ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
 τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα·
 ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ', ὡς εἰναλίη κῆξ'.
- 480 καὶ τὴν μὲν φάκησι καὶ ἰχθύσι κύημα γενέσθαι
 ἐκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην, ἀκαχήμενος ἦτορ.
 τοὺς δ' Ἰθάκη ἐπέλασσε φερων ἀνεμὸς τε καὶ ὕδωρ
 ἐνθα με Λαίρτης πρίατο κτεάτεσσιν εἴοισιν.
 οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὄφθαλμοῖσιν.
- 485 Τὸν δ' αὖ Διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἡμείβετο μύθῳ·
 Εὐμαί, ἦ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
 ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθεις ἄλγεα θυμῷ.
 ἀλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν εἶσθκεν
 Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δῶματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
- 490 ἠπίου, ὅς δὴ τοι παρέχει βρωσίην τε πόσιν τε
 ἐνδυκίως, ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἐγώ γε
 πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστει ἄλωμενος ἐνθάδ' ἰκάω.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
- 495 αἴψα γὰρ Ἥως ἤλθεν εὐθρόνος. - Οἱ δ' ἐπὶ χέρσῳ
 Τηλέμαχον ἔταροι λῦον ἰστία· κάδ δ' ἔλον ἰστὸν
 καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
 ἐκ δ' ἐνῆς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι εἶδησαν·
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
- 500 δειπνὸν τ' ἐντύνοτο, κερῶντό τε αἶθοπα οἶνον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
 Ἔμεις μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνους ἐπιείσομαι ἠδὲ βοτῆρας·
- 505 ἐσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι.
 ἠῶθεν δὲ κεν ὕμιν ὀδοιπόριον παραδείμην,
 δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἶνον ἠδυνότοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 πῆ γὰρ ἐγώ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δῶμαθ' ἰκῶμαι
- 510 ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν;
 ἦ ἰδὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;

- ἀγρόθεν ἰσομήνην· πείρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
 τοῖδ' ἄνδρος πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὄνον ἔδωκεν.
- 430 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀγῆρ, ὃς ἰμίσγετο λάθρη·
 ἦ ῥά κε εἴην πάλιν αὖτις αἰμ' ἡμῖν οἰκαδ' ἔποιο,
 ὄφρα ἴδῃ πατρός καὶ μητερος ὑψηρεσές δῶ,
 αὐτούς τ'· ἦ γὰρ εἴ' εἰσί, καὶ ἀφνειοὶ καλίονται.
- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
- 435 εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθελοιτέ γε, ναῦται,
 ὄφρα πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἰκαδ' ἀπάξειν.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπώμνον, ὡς ἐκέλευεν.
 αὐτὰρ ἔπει ῥ' ὄμοσάν τε, τελεῦτήσάν τε τὸν ὄρκον,
 τοῖς δ' αὖτις μετίειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
- 440 Σιγῇ εἴην, μὴ τίς με προσανδάτω ἐπέεσιν
 ἡμετέρων ἰσάρων, ξυμβλημένος ἢ ἐν ἀγνῆ,
 ἢ που ἐπὶ κρητῇ· μή τις ποτὶ δῶμα γιροντι
 εἰθῶν ἐξείπῃ· ὁ δ' οἰσάμενος καταδήσῃ
 δεσμῶν ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσει ὄλεθρον.
- 445 ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθος, ἐπιείγεται δ' ὄνον ὀδαίων.
 ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νῆς πλείη βιότοιο γίνηται,
 ἀγγελίῃ μοι ἔπιτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἰκίσθω·
 οἴσω γὰρ καὶ χροσσόν, ὅτις χ' ὑποχείριος εἴη·
 καὶ δὲ κεν ἀλλ' ἐπιβαθρον ἐγὼν ἐθελονσά γε δοίην.
- 450 παιδά γὰρ ἀνδρός ἴσος ἐνὶ μεγάροις ἀπιτάλλω,
 κερδαλέος δὲ τοῖον, ἀματρογόωντα θύραζε·
 τὸν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὄνον
 ἄλλω, ὅπῃ περάσῃτε κατ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους.
- Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπίβη πρὸς δώματα καλά.
- 455 οἱ δ' ἐπαντὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν ἀνδι μένοντες
 ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοντες πολὺν ἐμπολόωντο·
 ἀλλ' ὅτε δὴ κοιλῆ νῆς ἤχθητο τοῖσι νέεσθαι,
 καὶ τότε ἄρ' ἄγγελος ἦκαρ, ὃς ἀγγεῖλει γυναικί.
 ἦλθ' ἀγῆρ πολὺνδρος ἰμόν πρὸς δώματα πατρός,
- 460 χροσσόν ὄμοιον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔεργο·
 τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δημοαὶ καὶ πότνια μήτηρ
 χερσὶν ἔ' ἀμφαφόωντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὄρωντο,
 ὄνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
 ἦτοι ὁ καττεισάσας κοιλῆν ἐπὶ νῆα βεβήκει·
- 465 ἦ δ' ἐμὲ γυρός ἐλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε·
 εἶπε δ' ἐπὶ προδόμῳ ἡμῖν δειπὰ ἐδὲ τραπέζας
 ἀνδρῶν δαιτυμένων, οἱ μὲν πατέρ' ἀμυρῆντες
 οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον προμόλον, δημοῖο τε
 ἦ δ' αἶψα τρεῖς ἄλλισα καταφύρασ' ἔπει

470 ἔκφρατος· αὐτῶν ἴσως ἰσχυροτέρων
 διότι τὸ εἶδος αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἡμῶν δ' ἔξ ἰσχυρῶν αὐτῶν ἰσχυροτέρων
 ἐνθ' ἄρα Θεοῦ αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 475 καὶ ἀποφασίζουσιν· ἡ δὲ ἑστὶν ἡμῶν αὐτῶν
 ἰσχυροτέρων μὲν αὐτῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἀλλ' ἔπειτ' ἔξ ἰσχυρῶν ἡμῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 τὴν μὲν ἔπειτ' ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 480 καὶ τὴν μὲν ἔπειτ' ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 τοῦ δ' ἰσχυρῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 οὕτω τῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 485 Ἦναι δ' αὖτ' ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἔπειτ' ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 τῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἀλλ' ἔπειτ' αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 Ζεὺς, ἐπὶ ἰσχυρῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 490 ἡμῶν, ἔξ δὲ τῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 πολλὰ ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 Ὡς αὖτ' ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 καὶ ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 495 αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 Τηλεμάχου ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 καὶ ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἐκ δ' ἰσχυρῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἐκ δὲ καὶ αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 500 διότι τὸ αὐτὸ ἔχει
 αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 τοῖσι δὲ Τηλεμάχου αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 Ἦναι δὲ αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 505 ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἡμῶν δ' ἔξ ἰσχυρῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 δὲ αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἰσχυροτέρων αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔχει
 ἀλλὰ μογήσῃ·

- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 ἄλλως μὲν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
 ἔρχεσθ'· οὐ γάρ τι ξενίων ποθῆ· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
 515 χεῖρόν· ἐπεὶ τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
 ὄφεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
 φαίνεται, ἀλλ' ἅπο τῶν ὑπερώϊῳ ἴστον ὑφαίνει.
 ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφανύσκομαι, ὃν κεν ἴκηαι,
 520 Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
 τὸν νῦν ἴσα θεῶ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσιν·
 καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα
 μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσεύος γῆρας ἔξειν.
 ἀλλὰ τάγε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι καίων,
 εἰ κέ σφι πρὸ γάμοιο τελεντήσει κακὸν ἤμαρ.
 525 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
 κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι
 τίλλε πέλειαυ ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,
 μεσσηγὺς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
 τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
 530 ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χεῖρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τηλέμαχ', οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἐπτατο δεξιὸς ὄρνις·
 ἔγνω γάρ μιν ἐξάντα ἰδὼν οἰωνὸν ἔοντα.
 ἡμετέρον δ' οὐκ ἔστι γένος βασιλεύτερον ἄλλο
 ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ.
 535 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 αἶ γάρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῳ τε πολλά τε δῶρα
 ἐξ ἔμεν, ὡς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
 Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώρνε, πιστὸν ἐταῖρον·
 540 Πείραιε Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τάπερ ἄλλα μάλιστα
 πείθῃ ἐμῶν ἐτάρων, οἳ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἔποπτο·
 καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
 ἐνδνκέως φιλέειν καὶ τιμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
 Τὸν δ' αὖ Πείραιος δονρικλυτὸς ἀντίον ἤδα·
 545 Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνους,
 τόνδε τ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθῆ ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἐταίρους,
 αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθισον.
 550 Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πίδαλα,
 εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμέον ὀξεί χάλκῳ,
 νηὸς ἀπ' ἰκρῖοσιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι ἔλυσαν.
 οἱ μὲν ἀνωσαντες πλεόν ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θεῖοιο.
 555 τὸν δ' ὄκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν,
 ἔνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαί, ἧσι συβώτης
 ἐσθλὸς εἶὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἦπια εἰδώς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ II.

Redux ab itinere Telemachus venit in casam Eumœi (1-41). Ibi primum cum patre, æchus senis mendici personam gerente, colloquutus, et domesticam calamitatem conquestus, Eumœum reditus sui nuntium mittit ad matrem (42-153). Ita soli quum sunt, Minervæ numine juvenis redditus Ulysses a filio pater cognoscitur (154-239); mox cum eo de emde procorum deliberat, et, quæ deinceps domi agenda sint, præscribit (240-321). Interim aliquis sociorum Telemachi ex navi, in portum urbis invecta, simul cum Eumœo nuntiat procorum, qui irritis insidiis dolent, jamque in concione de Telemacho occidendo nova consilia ineunt (322-408). Quibus ad se perlati, Penelope in virorum conventum degrossa, eo nomine Antinoum, auctorem sceleris, accusat (409-451). Sub noctem ad Ulyssæm, rursus transformatum, et filium ejus redit Eumœus (452-481).

Τηλεμάχον ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσεύος.

Τὼ δ' αὐτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβὸς
 ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἡοῖ, κειαμένω πῦρ,
 ἔκπεψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σvesσιν·
 Τηλέμαχον δὲ περισσάινον κύνες ὑλακόμεωροι,
 5 οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
 σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῦν.
 αἴψα δ' ἄρ' Εὐμαιοῖν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Εὐμαί, ἦ μάλα τίς τοι ἐλέυσεται ἐνθάδ' ἐταῖρος,
 ἦ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
 10 ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δουπον ἀκούω.
 Οὐπω πάν εἰρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
 ἔστιν ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
 ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἔπονείτο,
 κινῆς αἰθοπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἀνακτος·
 15 κύσσε δὲ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
 χειρᾶς τ' ἀμφοτέρως· θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 ὡς δὲ πατὴρ ὄν παιδα φίλα φρονέων ἀγαπᾶζει,
 ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτω ἐνιαυτῶ,
 μῶνον, τηλύγετον, τῶ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·

- 20 ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα διὸς ὑφορβὸς
 πάντα κύσειν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτιοι φηγόντα·
 καὶ ὃ ὀλοφνυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ἦλθεις, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐδ' εἴ ἐγὼ γὰρ
 ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄψεο τῆ Πύλονδε·
- 25 ἀλλ' ἄγε τῶν εἰσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
 τέρψομαι εἰσορόων, νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἔοντα.
 οὐ μὲν γὰρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέροχαι, οὐδὲ νομῆας,
 ἀλλ' ἐπιδημέεις· ὡς γὰρ νῦ τοι εὔαδε θυμῷ,
 ἀνδρῶν μνηστήρων ἔσορᾶν ἀίθηλον ὅμιλον.
- 30 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἐνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
 ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
 εἰ μοι εἴ ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἢ τίς ἦδη
 ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὀδυσσεύς δέ που εὖνῃ
- 35 χήτει ἐνευναίων κακ' ἀράχνια κῆται ἔχουσα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συμβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 καὶ λίην κείνη γε μένει τετληῖότη θυμῷ
 σοῖσιν ἐν μεγάροισιν· οἴζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δακρυχευόση.
- 40 Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
 ἀντάρ ὄγ' εἰσὼ ἰέν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
 τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·
 ἦσ', ὦ ξειν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δῆομεν ἔδρην
- 45 σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνῆρ, ὃς καταθήσει.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἀρ' ἔζετο· τῷ δὲ συμβώτης
 χεῖνεν ὑπο χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὑπερθεν·
 ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.
 τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν συμβώτης
- 50 ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·
 οἶτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,
 ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρη μελιθεῖα οἶνον·
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἔζεν Ὀδυσσεύς θεῖοιο.
 οἳ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
- 55 ἀντάρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε διὸν ὑφορβόν·
 ἄττα, πόθεν τοι ξείνος ὄδ' ἴκατο; πῶς δέ ἐ ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνας ἔμμεται εὐγετόωνται;
 οὐ μὲν γὰρ τί δ' πεζὸν οἴομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
- 60 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὖμαιε συμβῶτα·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθεία πάντ' ἀγορεύσω.

- ἐκ μὲν Κρητίων γένος εὐχεται εὐρείων·
 φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
 πλαζόμετος· ὡς γὰρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων.
- 85 τῶν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς
 ἦλθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω·
 ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι.
- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Εὐμαί, ἢ μάλα τοῦτο ἔπος θυμάλγεις εἶπες·
- 70 πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἶκῳ;
 αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὐπω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
 μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μεμηρῖζει,
 ἢ αὐτὸν παρ' ἐμοί τε μένῃ, καὶ δῶμα κομίζῃ,
- 75 εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆμιν·
 ἢ ἦδη ἅμ' ἐπῆται Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
 μῆνται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνήρ, καὶ πλείεσται πόρῃσιν.
 ἀλλ' ἦτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τὸν ἴκετο δῶμα,
 ἔσσω μιν γλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά·
- 80 δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πέδιλα,
 πέμψω δ' ὄππῃ μιν κραδίῃ θυμὸς τε κελεύει.
 εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον, ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
 εἴματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σίτον ἅπαντα,
 ἔδμεναι, ὡς ἂν μὴ σε κατατρῶχῃ καὶ εἰταίρους.
- 85 κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἐγῶγε μετὰ μνηστῆρας ἐφῆμι
 ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσιν·
 μὴ μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσειται αἰνόν.
 πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἴοντα
 ἄνδρα καὶ ἰφθιμον· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροὶ εἰσιν.
- 90 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 ἢ μάλα μιν καταδάπτει ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 οἳά φρατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
 ἐν μεγάροισιν, ἀέκητι σέθεν, τοιούτου εἴontos.
- 95 εἰπέ μοι, ἦε ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέγε λαοὶ
 ἐχθαίρουσ' ἀτὰρ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ·
 ἢ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσίπερ ἀνήρ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 αἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῶδ' ἐπὶ θυμῷ,
 100 ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦε καὶ αὐτὸς
 [ἔλθοι ἀλγτεῶν· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἴσα·]
 ἀτίκ' ἐπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
 εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,

- ἔλθων εἰς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 105 εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο, μῶνον ἔοντα,
 βουλοίμην κ' ἐν ἑμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισιν
 τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικία ἔργ' ὀράασθαι,
 ξείνους τε στυφελίζομένους, δμῶας τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀεικλίως κατὰ δώματα καλά,
 110 καὶ οἶνον διαφρυσσόμενον, καὶ σίτον ἔδοντας
 μὰψ αὐτως, ἀτέλεστον, ἀηγήστω ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χυλεπαίνει,
 115 οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσίπερ ἀνήρ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 ὦδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
 μῶνον Λαίρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτεν,
 μῶνον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 120 μῶνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο.
 τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυριοὶ εἰς ἐνὶ οἴκῳ.
 ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι.
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 ἦ δ' ὅσσοι κραναίην Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
 125 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρήγονσι δὲ οἶκον.
 ἦ δ' οὔτ' ἀρεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτήν
 ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
 οἶκον ἑμόν· τάχα δὴ με διαρῥαίσουσι καὶ αὐτόν.
 ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. —
 130 ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηλεοπέϊ
 εἶψ', ὅτι οἱ σὺς εἰμί, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
 οἷη ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μήτις Ἀχαιῶν
 πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἑμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
 135 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαίε σὺβῶτα·
 γιγνώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἦ καὶ Λαίρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 δυσμόρφ; ὃς τείως μὲν Ὀδυσσεῆος μέγ' ἀχέων,
 140 ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ
 πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἀνώγει·
 αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύγε ὄγχεο νῆϊ Πύλοισι,
 οὐπω μὲν φασιν φραγέμεν καὶ πιέμεν αὐτως,
 οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 145 ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφι χροῶς.

- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν εἰάσομεν, ἀγνύμενοί περ.
 εἰ γάρ πως εἴη ἀτάρακτα πάντα βροτοῖσιν,
 πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
 150 ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροῦς
 πλάττεσθαι μετ' ἐκείνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
 ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅτι τάχιστα
 κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγεῖλει γέροντι.
 Ἥ ῥα, καὶ ὄρσε συφορβόν· ὁ δ' εἴλετο χερσὶ πέδιλα,
 155 δροάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν. οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
 λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κίων Εὐμαιοὺς ὑφορβός·
 ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἤλθε· δέμας δ' ἦικτο γυναικί,
 καλῆ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδνίη.
 στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανείσα·
 160 οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν -
 οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαινόνται ἐναργεῖς -
 ἀλλ' Ὀδυσσεύς τε κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
 κνύζηθιμῶ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
 ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
 165 ἐκ δ' ἤλθεν μέγαροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἦδη νῦν σφ' παιδί ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
 ὡς ἂν μνηστήησιν θάνατον καὶ Κῆρ ἀραρόντε
 170 ἔρχησθον προτὶ ἄστν περικλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτῆ
 δρῶν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι, μεμανία μάχεσθαι·
 Ἥ, καὶ χροσεῖη ῥάβδῳ ἐπεμάσασατ' Ἀθήνη·
 φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον εὐπλυνεὺς ἠδὲ χιτῶνα
 θῆν' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὄφελλε καὶ ἦβην.
 175 ἄψ δὲ μελαγχροῖης γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν·
 κνάναυαι δ' ἐγένοντο γενειάδες ἀμφὶ γένειον.
 ἦ μὲν ἄρ' ὡς ἔρξασα πάλιν κίεν· ἀτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἦεν εἰς κλισίην· θάμβησε δὲ μιν φίλος νῖός·
 ταρβήσας δ' ἐτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 180 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἄλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον ἢε πάροιθεν,
 ἄλλα δὲ εἴματ' ἔχεις, καὶ τοι χροῶς οὐκέθ' ὁμοῖος.
 ἦ μάλα τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσιν·
 ἀλλ' ἴληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώομεν ἰοῖα,
 185 ἠδὲ χροσεα δῶρα, τετυγμένα· φεῖδεο δ' ἡμέων.
 Τὸν δ' ἡμίβητ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 οὔτις τοι θεὸς εἴμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἰσκήεις;

- ἀλλὰ πατήρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
 πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέχμενος ἀνδρῶν.
 190 Ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσει, καδ δὲ παρειῶν
 δάκρνον ἤκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νολεμέσ αἰεὶ.
 Τηλέμαχος δ' - οὐ γάρ πω ἐπέειθετο ὄν πατέρ' εἶναι -
 ἔξαντίς μιν ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Οὐ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατήρ ἐμός· ἀλλά με δαίμων
 195 θέλγει, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
 οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόφτο
 ὅ' αὐτοῦ γε τόφ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥηϊδίως ἐθέλων θείῃ νέον ἢ γέροντα.
 ἢ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρον, καὶ ἀεικέα ἔσσο·
 200 τῶν δὲ θεοῖσιν εἰσικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχ', οὐ σε εἰσικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
 οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὐτ' ἀγάσθαι.
 οὐ μὲν γάρ τοι ἐτ' ἄλλος ἐλευσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 205 ἀλλ' ὄδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθῶν κακά, πολλὰ δ' ἀληθείς,
 ἦλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 αὐτὰρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγγελίης,
 ἦτε με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· δύναιται γάρ·
 ἄλλοτε μὲν πτωγῶ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὐτε
 210 ἀνδρὶ νέφ, καὶ καλὰ περὶ χροῖ εἵματ' ἔχοντι.
 ῥηϊδίον δὲ θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 ἡμῖν κνδῆραι θνητὸν βροτόν, ἠδὲ κακῶσαι.
 Ὡς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἔζετο· Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθείς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρνα λείβων.
 215 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἡμερῶσ ὤρητο γόοιο
 κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἶωνοί,
 φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνηες, οἵσιν τε κέκνα
 ἀγρόται ἐξείλοντο, πάρος πετεηνὰ γενέσθαι·
 ὡς ἄρα τοίγ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρῶσι δάκρνον εἶβον.
 220 καὶ τὺ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδν φάος ἡελίοιο,
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὄν πατέρ' αἴψα·
 Ποίη γάρ τῶν δειρο, πάτερ φίλε, νῆ σε ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνας ἔμμεναι εὐχετόωνται;
 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἴομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
 225 Τὸν δ' αὐτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
 Φαίηκός μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἷτε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
 καὶ μ' εἶδοντ' ἐν νῆϊ θεῶν ἐπὶ πότον ἄγοντες,

- 230 κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν·
καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.
νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμεν, ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλευώμεν.
- 235 ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
ὄφρ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἄνδρες εἰσὶν·
καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίζας
φράσσομαι, εἴ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι,
μόνῳ ἄνευθ' ἄλλων, ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
- 240 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
ὦ πάτερ, ἦτοι σείο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
χειράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
ἄνδρε δύο πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
- 245 μνηστῆρων δ' οὐτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεκέες, οὔτε δύο οἶαι,
ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἴσαι ἐνθάδ' ἀριθμός.
ἐκ μὲν Δουλιχίου δύο καὶ πενήκοντα
κούροι κεκριμένοι, ἕξ δὲ δρηστήρες ἔπονται·
ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἕασιν
- 250 ἐκ δὲ Ζακύνθου ἕασιν εἰκόσι κούροι Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
καὶ σφιν ἅμ' ἐστὶ Μῆδων κήρυξ, καὶ θεῖος ἀοιδός,
καὶ δοιῶ θεράποντε, δαήμονε δαιτροσυνάων.
τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἔοντων,
- 255 μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσαι ἐλθῶν.
ἀλλὰ σύγ', εἴ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίζαι,
φράζευν, ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφροσι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
τοιγὰρ ἐγὼν ἱρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μὲν ἄκουσον·
- 260 καὶ φράσαι, εἴ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
ἄρκεισι, ἢ εἴ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
ἐσθλῷ τοι τούτω γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
ἔνθι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω· ὥτε καὶ ἄλλοις
- 265 ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
οὐ μὲν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἕσεσθον
φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κοίνηται Ἄρηος.
- 270 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχεν ἅμ' ἠοῖ φαινομένησιν
οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·

- ἀντάρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ σὺβώτης ὕατερον ἄξει,
 πτωχῶν λευγαλέφ' ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
 εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
 275 τειλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο.
 ἦνπερ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἐλκωσι θύραζε,
 ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
 ἀλλ' ἦτοι πάνεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
 μειλιχίους ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὔτι
 280 πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ.
 [ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 ὅππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη,
 νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
 ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν Ἀρήϊα τεύχεα κείται,
 285 ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας
 πάντα μάλ'· ἀντάρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
 παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 ἐκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐφίκει,
 οἰά ποτε Τροίηνδε κῖδων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 290 ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκει ἀντμή.
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
 μὴ πως οἴνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ἡμῖν,
 ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνῃτέ τε δαῖτα
 καὶ μνηστῖν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα· σίδηρος.
 295 τοῖν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
 καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βράγρια χερσὶν ἐλέσθαι,
 ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δὲ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς.]
 ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 300 εἰ ἔτεόν γ' ἐμὸς ἔσσι καὶ αἵματος ἡμετέρουιο,
 μήτις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἔοντος,
 μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγῃ, μήτε σὺβώτης,
 μήτε τις οἰκίῃων, μήτ' αὐτῇ Πηνελόπεια·
 ἀλλ' οἶοι, σὺ τ' ἐγὼ τε, γυναικῶν γνώομεν ἰθύν·
 305 καὶ κέ τεο δμῶων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
 ἡμὲν ὅπου τις γὰρ τίει καὶ δεΐδιε θυμῶ,
 ἠδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾶ, τοῖον ἔόντι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαιδῖμος υἱός·
 ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', οἶω,
 310 γνῶσθαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιγορσύναι μὲ γ' ἔχουσι·
 ἀλλ' οὔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι οἴω
 ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 δηθὰ γάρ αὐτῶς εἴσῃ ἐκάστων πειρητίζων,

- ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
 315 χροῖματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπι φειδώ.
 ἀλλ' ἦτοι σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάσθαι ἄνωγα,
 αἶτε σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσὶν·
 ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἐγωγε κατὰ σταθμούς εἰθέλοισι
 ἡμῶς πειράζωιν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
 320 εἰ ἐτίον γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 ἢ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηδε κατήγετο νηῦς εὐεργής,
 ἢ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἐταίρους.
 οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἴκοντο,
 325 νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἐπ' ἠπειροιο ἔρυσσαν,
 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
 αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσσῆος,
 ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 330 οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἄρσυν, νῆα δ' ἀνώγει
 ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
 ἰφθίμη βασιλεία τέρεν κατὰ δάκρυον εἶβοι.
 τῷ δὲ συναντήτην κήρυξ καὶ διὸς ὑφορβός,
 τῆς αὐτῆς ἐνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναῖκί.
 335 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμον θεῖου βασιλῆος,
 κήρυξ μὲν ῥα μέσησι μετὰ δμῶσιν εἶπεν·
 Ἦδη τοι, βασιλεία, φίλος παῖς εἰλήλουθεν.
 Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς
 πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
 340 αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπεν,
 βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε.
 Μνηστῆρες δ' ἀκάχογτο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ·
 ἐκ δ' ἤλθον μεγάροιο παρέκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἐδριόωντο.
 345 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 Ὡ φίλοι, ἢ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
 Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη,
 ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα
 350 κείνοισι ἀγγελίῳσι θοῶς οἰκόνδε νέεσθαι.
 Οὐπω πᾶν εἶρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
 στρεφθεῖς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
 ἰστία τε στέλλοντας, ἐρετμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 ἦδ' ὃν δ' ἄρ' ἐκγέλασας μετεφώνεεν οἷς ἐταροῖσιν·
 355 Μὴ τίς ἐτ' ἀγγελίην ὀτρύνωμεν· οἶδε γὰρ ἔνθον·

- ἢ τις σφιν τόδ' εἶπε θεῶν, ἢ εἶσιδον αὐτοὶ
 νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ εἰδύσαντο κίχηναι.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θίνα θαλάσσης
 αἴψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπειροιο ἔρουσαν,
 360 τεύχεα δὲ σφ' ἀπένεικαν ὑπὲρθυμοι θεράποντες.
 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
 εἶων οὔτε νέων μεταίξιεν, οὔτε γερόντων.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος νῖός·
 ὦ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 365 ἤματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας,
 αἶν' ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
 οὔ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 νῆϊ θεῶν πλείοντες ἐμίνομεν Ἡῶ διάν,
 Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἔλόντες
 370 αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.
 ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ· μηδ' ἡμᾶς ὑπεκρύβοι· οὐ γὰρ οἶω,
 τούτου γὰρ ζώοντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε·
 375 λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμηγηρῖσασθαι Ἀχαιοὺς
 εἰς ἀγορὴν - οὐ γὰρ τι μεθρησέμεναί μιν οἶω,
 ἀλλ' ἀπομηρῖσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς,
 οὐνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν·
 380 οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα·
 μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσιν
 γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον -
 ἀλλὰ φθέωμεν ἔλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλῃος,
 ἢ ἐν ὄδῳ· βίσιον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 385 δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτῆ
 κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἢδ' ὅστις ὀπίοιο.
 εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
 αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρῷα πάντα,
 μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλις θυμηδέ' ἔδωμεν,
 390 ἐνθάδ' ἀφειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάρου ἕκαστος
 μνάσθω εἰδνοῖσιν διζήμενος· ἢ δὲ κ' ἔπειτα
 γήμαιθ', ὅς κε πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
 395 Νίσσον φαίδιμος νῖός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
 ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρον, ποιήεντος,
 ἤγειτο μνηστῆρσι, μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ

- ἦνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχηρτ' ἀγαθῆσι·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
- 400 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλωμι
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστιν
 κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλὰς.
 εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μέγαλοιο θίμιστες,
 αὐτὸς τε κτενέω, τοὺς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·
- 405 εἰ δέ κ' ἀποτροπῶσι θεοὶ, πᾶνσασθαι ἄνωγα.
 ὦς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 αὐτίκ' ἐπειτ' ἀγαστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
 ἔλθόντες δ' ἐκάθισον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
 Ἡ δ' αὐτὴ ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
- 410 μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσιν.
 πύθετο γὰρ οὐ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
 κήρῃ γὰρ οἱ ἔειπε Μῆδων, ὃς ἐπέυθετο βουλὰς.
 βῆ δ' ἵεναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστήρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
- 415 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 ἄντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 Ἀντίνοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 Ἀντίνο, ὕβρι ἔχων, κακομήχανε! καὶ δέ σέ φασιν
 ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμηλικας ἐμμεν' ἄριστον
- 420 βουλήν καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔηςθα.
 μάργε, τίη δὲ σὺν Τηλεμάχῳ θανάτόν τε μόρον τε
 ῥάπτεις, οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεις, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
 μάρτυρος; οὐ δ' ὅσῃ κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
 ἢ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατήρ τεός ἵκετο φεύγων,
- 425 δῆμον ὑποδδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
 οὐνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
 ἦμαγε Θεσπρωτοὺς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμοι ἦσαν·
 τόν ῥ' ἐθέλον φθῖσαι, καὶ ἀποθῆαῖσαι φίλον ἦτορ,
 ἠδὲ κατὰ ζωὴν φραγέειν μενοεικία πολλήν·
- 430 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρηκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένους περ.
 τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάε δὲ γυναῖκα,
 παιδὰ τ' ἀποκτείνεις, ἐμέ τε μεγάλως ἀκαχίζεις·
 ἀλλὰ σε πᾶνσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
 Τὴν δ' αὐτὴ Εὐρύμαχος, Πολύβον παιῖς, ἀντίον ἦδα·
- 435 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
 θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
 ὃς κεν Τηλεμάχῳ σῶν νιεῖ χεῖρας ἐποίσει,
 ζῶντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.

- 440 ὦδε γὰρ ἐξερῶ, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
αἰψὰ οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφροσάμενος, κρέας ὀπτόν
ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
- 445 τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστι
ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα,
ἐκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
Ὡς φάτο θαρσύνων· τῷ δ' ἤρπυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
ἦ μὲν ἄρ' εἰσαναβάσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
450 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὅφρα οἱ ὕπνου
ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλῃ γλανκῶπις Ἀθήνη·—
Ἐσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ νιεῖ διος ὑφορβὸς
ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρυπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,
σὺν ἱερεύσαντες ἐναύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη
455 ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
ῥάβδῳ πεπληγνῖα, πάλιν ποίησε γέροντα,
λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῖ· μὴ ἔσβωτης
γνοίῃ ἐξάντα ἰδῶν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπεΐῃ
ἔλθοι ἀπαγγέλλον, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
- 460 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον εἶπεν
ἦλθες, δι' Εὐμαιε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστν;
ἦ ῥ' ἤδη μνηστήρες ἀγήτορες ἔνδον ἔασιν
ἐκ λόγον; ἦ ἔτι μ' αὐτὴ εἰρύαται, οἴκαδ' ἰόντα;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε σβῶτα·
465 οὐκ ἐμελὲν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
ἄστυ καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀνώγει,
ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δευρὸν ἀποπέεσθαι.
ὠμήρησε δὲ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὠκύς,
κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῆ μητρὶ εἶπεν.
- 470 ἄλλο δέ τοι τόγε οἶδα· τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἐρμαῖος λόφος ἐστίν,
ἦα κιών, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν
εἰς λιμὲν ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
475 καὶ σφέας οἴσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα.
Ὡς φάτο· μείδησεν δ' ἱερῇ ἰς Τηλεμάχοιο,
εἰς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶν· ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνον, τετύκοντό τε δαῖτα
δαινυντί· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
480 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
κοίτου τε μνήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ρ.

sequenti die Telemachus, patre in urbem ablegato, ipse eodem proficiscitur (1-30); sta-
timque ex domo, salutatis Euryclea et matre, properat in forum, ut Theoclymenum hospi-
tem adducat (31-83). Hunc ubi epulis excepit, matri enarrat ordinem peregrinationis,
quaque a Menelao audierat; simul Theoclymenus reginae propinquam Ulysses reditum
praedicat (84-165). Ibi cenam apparantibus proci supervenit ille, ab Eumaeo ductus, pri-
mum a Melanthio caprario injuria affectus (166-289). Ad aulam quum accesserunt, canis
domesticus Argus, agnito domino, repente moritur (290-327). Jam ipsam domum ingres-
sus, a conviviis ambiendo cibos mendicat; quos et Telemachus praebet et proci: sed Anti-
nous cum conviviis consecratur et ingesto scabello, non sine indignatione ceterorum
procorum (328-491). Quam ob contumeliam diras Antinoe imprecata Penelope, ad se
arcessit virum, si quid forte de Ulysses cognoverit; is autem in colloquium venturum sese
ad vesperam pollicetur (492-524). Eodem tempore in agrum redit Eumaeus, naves
Ulysses (525-606).

Τηλεμάχου ἐπάνοδος εἰς Ἰθάκην.

- Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 δὴ τότε' ἐπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλά πέδιλα
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο·
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἕγγος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
 5 ἄστυδε ἰέμενος, καὶ ἔον προσέειπε συβώτην·
 Ἄττι, ἦτοι μὲν ἐγὼν εἰμὶ ἐς πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
 ὄψεται· οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἶο
 κλανθμοῦ τε στυγεροῖο, γοοῖό τε δακρύνοντος,
 πρὶν γ' αὐτόν με ἴδῃται· ἀτὰρ σοίγ' ὧδ' ἐπιτέλλω.
 10 τὸν ξείνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι
 δαῖτα πτωχέην· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσιν,
 πύρρον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὐπὼς ἔστιν ἄπαντας
 ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεια θυμῷ.
 ὁ ξείνος δ' εἶπερ μάλα μνήει, ἄλγιον αὐτῷ
 15 ἔσσειται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθεία μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω·
 πτωχῷ βέλτερόν ἐστι κατὰ πόλιν, ἢε κατ' ἀγρούς,
 δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
 20 οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ,
 ὅσθ' ἐπιτελαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι·
 ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὄδε, τὸν σὺ κλυεύεις,
 ἀντίκ', ἐπεὶ κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γένηται.
 αἰνῶς γὰρ τάδε εἶμαι· ἔγω κακὰ· μὴ με δαμάσῃ
 25 στίβῃ ὑπηοίῃ· ἔκαθεν δέ τε ἄστυ φάτ' εἶναι.

- Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
 κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύντευσ'
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκατε δόμους εὐναιετάοντας,
 ἔγχος μὲν στήσε πρὸς κίονα μακρὸν ἑρείσας,
 30 αὐτὸς δ' εἰσὼ ἱέν, καὶ ὑπέρβη λαῖνον οὐδόν.
 Τὸν δὲ πολὺν πρόωτῃ εἶδε τροφός· Εὐρύκλεια,
 κόωα καστορνύσα θρόνοις ἐν δαιδαλίοισιν.
 δακρῦσασα δ' ἐπεὶ ἴθυσ κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
 δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφροντος ἠγρέθεοντο,
 35 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.
 Ἡ δ' ἱέν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 Ἀρτέμιδι ἱκέλη ἢ ἑχουσίῃ Ἀφροδίτῃ·
 ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρῦσασα·
 κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἀμφῶ φάεα καλά,
 40 καὶ ῥ' ὀλοφρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἥλθεες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐ σ' ἐτ' ἐγωγε
 ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄψεο νῆϊ Πύλονδε
 λάθρη, ἐμὲν ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκονῆν.
 ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 45 Τῆν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
 μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
 ἐν στήθεσσιν ὄρινε, φρυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
 ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἑλοῦσα,
 [εἰς ὑπερῶ' ἀναβάσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,]
 50 εὐχέο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
 ῥέξειν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσση.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορῆν ἐξελεύσομαι, ὅφρα καλέσω
 ξείνον, ὅτις μοι κείθεν ἀμ' ἔσπετο δεῦρο κίοντι.
 τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις εἰάροισιν·
 55 Πείριππον δέ μιν ἠρώγεα προτὶ οἶκον ἀγοντα
 ἐνδοκίως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος·
 ἢ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἑλοῦσα,
 εὐχέτο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
 60 ῥέξειν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσση.
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 ἔγχος ἔχων· ἅμα τῶγε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 Θεσπεσίην δ' ἄρα τῶγε χάριν κατέχενεν Ἀθήνη·
 τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηῆντο.
 65 ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγῆραρες ἤγεοί·
 ἔσθλ' ἀγορευόντες, κῶν
 αὐτὰρ ὁ τῶν 1

- ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἦστο καὶ Ἄντιφος ἠδ' Ἀλιθίρης,
 οἵτε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρῷοι ἦσαν ἑταῖροι,
 70 ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
 τοῖσι δὲ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
 ξείνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξείνοιο ἐκὺς τράπει', ἀλλὰ παρέστη.
 τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον εἶπεν·
 75 Τηλέμαχ', αἰψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναικας,
 ὡς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκεν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤνθα·
 Πείραι', οὐ γὰρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
 εἰ κεν ἐμὲ μνηστῆρας ἀγήνορες ἐν μεγάροισιν
 80 λάθρη κτείναντες, πατρῷα πάντα δάσωνται,
 αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπανορέμεν, ἢ τινα τῶνδε·
 εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ Κηρα φντεύσω,
 δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
 Ὡς εἰπὼν, ξείνον ταλαπείριον ἦγεν εἰς οἶκον.
 85 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμον εὐναιετάρους,
 γλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
 τοὺς δ' ἐπεὶ οἶν δμῶαί λούσαν, καὶ χρίσαν ἑλαίφ,
 ἀμφὶ δ' ἄρα γλαίνας οὐλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας·
 90 ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βάντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
 χεῖριβα δ' ἀμφίπολος προχόφ' ἐπέχευε φέρουσα
 καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστῆν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 95 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 μήτηρ δ' ἀντίον ἔζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
 κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
 οἱ δ' ἐπ' ὄνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 100 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερωϊὸν εἰσαναβᾶσα
 λέξομαι εἰς ἐνὴν, ἢ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 αἰεὶ δάκρυσ' ἰμοῖσι πεφρυγμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
 ὄχεθ' ἀμ' Ἀτρεΐδῃτιν εἰς Ὀλιον· οὐ δέ μοι ἔτλης,
 105 πρὶν ἔλθειν μνηστῆρας ἀγήνορας εἰς τόδε δῶμα,
 ἵνα σοῦ πατρὸς αἴμα εἰπέμεν, εἴ που ἄκουσας.
 αὐτὸν δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀντίον ἤνθα·
 κατὰ δὲ θεῖην καταλέξω.
 ἵστορα, ποιμένα λαῶν·

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
 κραιπνὰ ποσὶ προβιάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτενε
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμον εὐναιετιόοντας,
 ἔγχος μὲν στήσε πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας,
 30 αὐτὸς δ' εἴσω ἱέν, καὶ ὑπέρβη λαῖνον οὐδόν.

Τὸν δὲ πολὺν πρώτῃ εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
 κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἐν δαιδαλείοισιν.
 δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθύς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
 δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
 35 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.

Ἡ δ' ἱέν ἐκ θαλάμοιο περιφρῶν Πηνελόπεια,
 Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἢε χροσέη Ἀφροδίτῃ·
 ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα·
 κῦσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
 40 καὶ ῥ' ὀλοφρομένη ἔπευ πτερόεντα προσηῦδα·

Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἐτ' ἔγωγος
 ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄχεο νῆϊ Πύλονδε
 λάθρη, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλον μετὰ πατρὸς ἀκονήν.
 ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἦνθησας ὀπωπῆς.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠῦδα·
 μήτηρ ἐμῆ, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδὲ μοι ἦτορ
 ἐν στήθεσσι δριε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
 ἀλλ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλοῦσα,
 [εἰς ὑπερῷ ἀναβάσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,]

50 εὐχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέστας ἐκατόμβας
 ῥέξειν, αἰ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσῃ.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴν ἐς ελεῦσομαι, ὄφρα καλέσσω
 ξεῖνον, ὅτις μοι κείθεν αἰμ' ἔσπετο δεῦρο κίοντι.
 τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·

55 Πείραιον δὲ μιν ἠρώεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
 ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰδόκεν ἔλθω.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 ἣ δ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλοῦσα,
 εὐχετο πᾶσι θεοῖσι τεληέστας ἐκατόμβας
 60 ῥέξειν, αἰ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσῃ.

Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 ἔγχος ἔχων· αἶμα τῶγε κίνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 θεσπεσίην δ' ἄρα τῶγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
 τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηῶντο.

65 ἀμφὶ δὲ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο,
 ἔσθλ' ἀγορευόντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμενον.
 αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πούλην ὄμιλον,

- ἀλλ', ἵνα Μέντωρ ἦστο καὶ Ἄντιφος ἠδ' Ἀλιθέρσης,
 οἵτε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώιοι ἦσαν ἐταῖροι,
 70 ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
 τοῖσι δὲ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
 ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξεῖνοιο ἐκὰς τράπεζ', ἀλλὰ παρέστη.
 τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον εἶπεν·
 75 Τηλέμαχ', αἰψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναικάς,
 ὧς τοι δῶρ ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκεν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤνδα·
 Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
 εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισιν
 80 λάθρη κτείναντες, πατρώϊα πάντα δάσωνται,
 ἀντὶν ἐχοντά σε βούλομ' ἐπανρέμεν, ἢ τινα τῶνδε·
 εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ Κῆρα φυτεύσω,
 δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
 Ὡς εἰπὼν, ξεῖνον ταλαπεῖριον ἤγεν ἐς οἶκον.
 85 ἀντάρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιετάοντας,
 γλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐνξέστας λούσαντο.
 τοὺς δ' ἐπεὶ οἶν δμῶαι λούσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δ' ἄρα γλαίνας οὐλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας·
 90 ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βάντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίφασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 οἶτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 95 εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων.
 μήτηρ δ' ἀντίον ἔζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
 κλισμῶν κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειᾶθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 ἀντάρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 100 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηλεόπεια·
 Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
 λέξομαι εἰς ἐνὴν, ἢ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
 ὄχεθ' ἀμ' Ἀτρεΐδην ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
 105 πρὶν ἔλθειν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα,
 νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴ που ἄκουσας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤνδα·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, μήτηρ, ἀληθείην καταλέξω.
 ὄχόμεθ' ἐς τε Πύλον καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·

- 110 δεξάμενος δέ με κείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
 ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡσεὶ τε πατὴρ ἐὼν νία,
 ἔλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὡς ἐμὲ κείνος
 ἐνδυκέως ἐκόμιζε, σὺν νιάσι κυδαλίμοισιν.
 αὐτὰρ Ὀδυσσεύς ὀδυσαίφρονος οὐποτ' ἐφασκεν,
 115 ζῶον, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τευ ἀκούσαι·
 ἀλλὰ μ' ἐς Ἀρτείδην, δουρικλειτὸν Μενέλαον,
 ἵπποισι προῦπεμψε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
 ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖν Ἐλένην, ἧς εἴνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖοι Τρῳῆς τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
 120 εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ὅττεν χορῆζων ἰκόμην Λακεδαιμόνα διὰν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τῶ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
 καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 125 ἦθέλον εὐνηθῆναι, ἀνάκτιδες αὐτοὶ εἶντες.
 ὡς δ' ὀπότην ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνούς,
 κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκρα ποιήεντα
 βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐὼν εἰσῆλυθεν εὐνήν,
 130 ἀμφοτέρωσι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
 ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλῶν!
 τοῖος εἶόν, οἴος ποτ' εὐκτιμένην ἐν Λέσβῳ
 ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
 135 κὰδ δ' ἔβαλε κρατερώς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
 τοῖος εἶων μνηστῆρασιν ὀμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοῖατο πικρόγαμοί τε.
 ταῦτα δ', ἃ μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσασαι, οὐκ ἂν ἐγώ γε
 ἄλλα παρέξ εἴποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
 140 ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἶπε γέρον ἄλιος νημερτής,
 τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
 φῆ μιν ὄγ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέτ' ἄλγε' ἔχοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἧ μιν ἀνάγκη
 ἴσχει· ὃ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 145 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρητοι καὶ ἑταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 ὦς ἔφατ' Ἀρτείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος.
 ταῦτα τελευτήσας, νεόμην· ἔδοσαν δὲ μοι οὐρον
 ἀθάνατοι, τοὶ μ' ὄκα φίλην ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
 150 ὦς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι δριμεν·
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·

- ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 ἦτοι ὄγ' οὐ σάφα οἶδεν· ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
 ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
 155 ἴστω τὴν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω,
 ὡς ἦτοι Ὀδυσσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ,
 ἤμενος ἢ ἔρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
 ἴστίη, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεςσι φντεύει·
 160 οἷον ἐγὼν οἰωνὸν εὐσσέλμον ἐπὶ νηὸς
 ἤμενος ἐφροασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·
 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῆτά τε, πολλὰ τε δῶρα,
 165 ἐξ ἑμεῦ, ὡς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
 μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσῆος μεγάροιο
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες,
 ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
 170 ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστος ἔην, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
 πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἱ τὸ πάρος περ,
 καὶ τότε δὴ σφιν εἶπε Μένειος· ὅς γάρ ῥα μάλιστα
 ἦνδανε κηρύκων, καὶ σφιν παρεγίγνετο δαιτὶ·
 Κούροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοισι,
 175 ἔρχεσθε πρὸς δῶμαθ', ἵν' ἐντννώμεθα δαῖτα·
 οὐ μὲν γάρ τι χεῖριον ἐν ᾧρη δειπνον ἔλεσθαι.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοντό τε μῦθῳ.
 ἀντάρ ἐπεὶ ῥ' ἰκοντο δόμους ἐνναιετάοντας,
 χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 180 οἱ δ' ἴερον οἷς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
 ἴερον δὲ σῦας σιάλους καὶ βοῶν ἀγελαίην,
 δαῖτ' ἐντννόμενοι. — Τοῖ δ' ἐξ ἀγροῦ πόλινδε
 ὠτρύνοντ' Ὀδυσσεὺς τ' ἰέναι καὶ διὸς ὑφορβός.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε συβοίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 185 Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ' ἤδη ἔπειτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις
 σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἀναξ ἑμός — ἢ σ' ἂν ἐγῶγε
 αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥντῆρα λιπέσθαι·
 ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δεῖδια, μὴ μοι ὀπίσω
 νεικίῃ· χαλεπαὶ δὲ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὀμοκλαί·
 190 ἀλλ' ἄγε τὴν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
 ἡμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ῥίγιον ἔσται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 γηνώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοεοῦσι κελεύεις.

- ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερές ἠγεμόνευε·
 195 δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστίν,
 σκηρίπτεσθ', ἔπειθ' ἑσθ' ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.
 Ἥ ῥα, καὶ ἄμφ' ὠμοῖσιν ἀεικέα βάλλετο πῆρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἰορτήρ.
 Εὐμειος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὸς ἔδωκεν.
 200 τῷ βήτην· σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βότορες ἄνδρες
 ῥύατ', ὀπίσθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
 πτωχῶν λευγαλέω' ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κἀτα παιπαλόεσσα
 205 ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
 τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὕδρευοντο πολῖται,
 τὴν ποίησ' Ἰθάκος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ·
 ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὕδατοτρεφείων ἦν ἄλσος,
 πάντοσσε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
 210 ὑπόθεεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφ' ἑτέρῃθε τέτυκτο
 Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὀδίται·
 ἐνθά σφραγς ἐκίχων υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς,
 αἰγας ἄγων, αἰ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,
 δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύνω δ' ἄμ' ἔποντο ρομῆες.
 215 τοὺς δὲ ἰδὼν νεΐκεσσαν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 ἔκπαγλον καὶ ἀεικίς· ὄρινε δὲ κῆρ' Ὀδυσῆος·
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἠγηλάζει·
 ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.
 πῆ δὴ τότε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμείγαρτε σβώτα,
 220 πτωχὸν ἀνηρόν, δαιτῶν ἀπολυματιήρα·
 ὃς πολλῆς φλῆσι παραστάς θλίψεται ὤμων,
 αἰτίων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οἷδὲ λέβητας·
 τόν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι,
 σηκοκόρον τ' ἔμμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι·
 225 καὶ κεν ὄρον πίτων μεγάλην ἐπιγοννίδα θεῖτο.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κακὰ ἔμμεσθεν, οὐκ ἐθέλησει
 ἔργον ἐποιήσεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
 βούλεται αἰτίων βόσκειν ἦν γαστέρ' ἀναλτον.
 ἀλλ' ἐκ τοι ἔρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 230 αἶ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσῆος θεῖοιο,
 πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμᾶων
 πλειυρᾶ ἀποτριφουσι δόμον κἀτα βαλλομένοιο.
 Ὡς φάτο· καὶ παριῶν λάξ ἐνθ' ὄρεν ἀφραδίησιν
 ἰσχύφ'· οἷδὲ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἔστνεφέλιζεν,
 235 ἀλλ' ἔμμεν ἀσφαλῆως· ὁ δὲ μεμύρισεν Ὀδυσσεύς,

- ἢ μεταίξας ῥοπαίλων ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 ἢ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφρουδὶς ἀείρας.
 ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συμβώτης
 νεῖκεσ' ἐξάντα ἰδὼν· μέγα δ' εὖξαστο, χεῖρας ἀνασχών·
 240 Νύμφαι κρηναῖαι, κόρυαι Διός, εἴποτ' Ὀδυσσεύς
 ἡμῖ ἐπὶ μηροῖ' ἔκχε, καλνύφας πίονι δημῷ,
 ἀρωγῶν ἢ δ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηῆνατ' ἐέλωρ,
 ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἐνῆρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
 τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἀπάσας,
 245 τὰς τῶν ἰβριζῶν φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
 ἄστυ κατ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆς.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 ὦ πόποι, οἶον εἶπε κύων, ἔλοφωῖα εἰδώς!
 τὸν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐσσεῖμοιο μελαινης
 250 ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοντον πολὺν ἄλφοι.
 αἶ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
 ὡς Ὀδυσσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἡμᾶρ.
 Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, ἦκα κίοντας,
 255 αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὄκα δόμονς ἵκαεν ἀνακτος.
 αὐτίκα δ' εἰσὼ ἔεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν,
 ἀντίον Εὐρυνόχου· τὸν γὰρ φιλέσκε μάλιστα.
 τῷ πάρα μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν, οἱ πονέοντο·
 σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρήθηκε φέρονσα
 260 ἔδυμαι. ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ Διὸς ὑφορβὸς
 στήτην ἐρχομένω· περὶ δὲ σφραεσ ἦλυνθ' ἰωῆ
 φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γὰρ σφρασι βάλλετ' ἀείδειν
 Φημίος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἐλὼν προσέειπε συμβώτην·
 Εὐμαί, ἢ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 265 ρεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
 ἐξ ἐτέρων ἔτερ' ἐστίν· ἐπήσκηται δέ οἱ ἀλλή
 τοίχω καὶ θρηγκοῖσι, θύραι δ' εὐερκῆες εἰσὶν
 δικλίδες· οὐκ ἂν τίς μιν ἀνηρ ὑπεροπλίσσαιτο,
 γιγνώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
 270 ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δὲ τε φόρμιγγξ
 ἠπνεί, ἦν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἐταίρην.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συμβῶτα,
 ρεῖ' ἔγνωσ'· ἐπεὶ οὐδὲ τὰ τ' ἄλλα πέρ' ἐσθ' ἀνοήμων.
 ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἐσται τῆδε ἔργα.
 275 ἢ ἐ σὺν πρῶτος ἐξελθε δόμονς ἐνναμετρίοντας,
 Δύσειο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἴμι προπάροισιν·

- μηδὲ σὺ δηθύνειν, μήτις σ' ἔκτοσθε νοήσας
 ἢ βάλλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.
- 280 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας Δίος Ὀδυσσεύς·
 γιγνώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἔρχεν προπάρουθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
 οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων·
 τοιμῆεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποιθα
- 285 κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τότε τοῖσι γενέσθω
 γαστέρα δ' οὐπὼς ἔστιν ἀποκρινθαι μεμανίαν,
 οὐλομένην, ἢ πολλὰ κακὰ ἀνθρώποισι δίδωσιν·
 τῆς ἔνεκεν καὶ νῆες εὐζυγοὶ ὀπλίζονται
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.
- 290 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. -
 ἂν δὲ κῶον κεφαλὴν τε καὶ οὐατα κείμενος ἔσχεν,
 Ἄργος, Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὃν ῥά ποτ' αὐτός
 θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἰρήν
 ᾔχετο· τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον γέοι ἄνδρες
- 295 αἴλας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκις ἠδὲ λαγαρούς·
 δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος, ἀποιοχόμενοι ἄνακτος,
 ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἢ οἱ προπάρουθε θυράων,
 ἡμιόνων τε βοῶν τε, ἄλις κέχυτ' ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
 δμῶες Ὀδυσσεύος τέμενος μέγα κοπρίσσοντες·
- 300 ἐνθα κῶον κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλευς κυνοραιστέων.
 δὴ τότε γ', ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐγγὺς ἔοντα,
 οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσηγε, καὶ οὐατα κάββαλεν ἄμφω·
 ἄσπον δ' οὐκέτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
 ἐλθόμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
- 305 ῥεῖα λαθῶν Εὐμειον· ἄφαρ δ' ἐρεεῖνετο μύθῳ·
 Εὐμαί, ἢ μάλα θανῆμα, κῶον ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,
 καλὸς μὲν δέμας ἔστιν, αὐτὰρ τότε γ' οὐ σάφα οἶδα,
 εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θεῖν ἐπὶ εἰδεῖ τῶδε,
 ἢ αὐτως, οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
- 310 γίγνοντ'· ἀγλαίης δ' ἔνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιοε σὺβώτα
 καὶ λίην ἀνδρός γε κῶον ὅδε τῆλε θανόντος.
 εἰ τοιόσδ' εἶη ἡμεν δέμας, ἠδὲ καὶ ἔργα,
 οἷόν μιν Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
- 315 αἰψὰ κε θήσαιο, ἰδὼν ταχύντητα καὶ ἀλκήν.
 οὐ μὲν γάρ τι φήγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
 κνώδαλον, ὅ,τι δίοιτο· καὶ ἴχνει γὰρ περιήδη·
 νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἀναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
 ὦλετο· τὸν δὲ γυναιῆες ἀκηδέες οὐ κομέουσιν.

- 320 *δμῶες δ', εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναΐσιμα ἐργάζεσθαι.
ἤμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνονται εὐρύοπα Ζεὺς
ἄνιρος, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλθωιν.
Ὡς εἰπὼν, εἰςῆλθε δόμους ἐναιετάροντας·*
- 325 *βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγανούς·
Ἄργον δ' αὖ κατὰ Μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
ἀντίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα εἰκοστώ ἐνιαυτῷ.
Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής,
ἐρχόμενον κατὰ δῶμα, συμβῶτην· ὦκα δ' ἔπειτα*
- 330 *νεύσ', ἐπὶ οἱ καλέσας· ὁ δὲ παπτήνας ἔλε δίφρον
κειμενον, ἔνθα δὲ δαιτρὸς ἐφίζεσκε, κρέα πολλὰ
δαιόμενος μνηστῆρσι, δόμον κάτα δαιτυμένοισιν·
τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο· τῷ δ' ἄρα κηρῆ*
- 335 *μοῖραν ἔλων ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῆτον αἰείρας.
Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δῶματ' Ὀδυσσεύς,
πιτωγῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἠδὲ γέροντι,
σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἰματα ἔστο.
Ἴξε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἐντοσθε θυράων,*
- 340 *κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίῳ, ὃν ποτε τέκτων
ξέσσειν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμῃν ἴθυνεν.
Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἱ καλέσας προσέειπε συμβῶτην,
ἄρτον τ' οὔλον ἔλων περικαλλέος κανέοιο,
καὶ κρέας, ὡς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβιπόντι·*
- 345 *Ἄδς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων, αὐτὸν τε κέλευε
αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποικόμενον μνηστῆρας·
αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι.
Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν
ἄγχου δ' ἰστιάμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·*
- 350 *Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοὶ τάδε, καὶ σε κέλευε
αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποικόμενον μνηστῆρας·
αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προίκτη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,*
- 355 *καὶ οἱ πάντα γένοιθ', ὅσα φρεσὶν ἤσι μενοιγᾶ.
Ἡ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν εἰδέξατο, καὶ κατέθηκεν
αὐθι, ποδῶν προπάροισιν, ἀεικελῆς ἐπὶ πήρης.
ἦσθι δ', ἔως ὅτ' αἰοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄσιδεν·
εὐθ' ὁ δεδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύετο θεῖος αἰοιδός·*
- 360 *μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνά μέγαρ'· - αὐτὰρ Ἀθήνη,
ἄγχη παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα*

- ὠτρυνῶ, ὡς ἂν πρόνα κατὰ μνηστήρας ἀγέροι,
 γνοίῃ θ', οἵτινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἳ τ' ἀθέμιστοι·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς τιν' ἐμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
- 365 βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
 πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡς εἰ πτωχὸς πάλαι εἶη.
 οἳ δ' ἐλειφόντες δίδουσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν·
 ἀλλήλους τ' εἶροντο, τίς εἶη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
- 370 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 Κέκλυτέ μεν, μνηστήρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 τοῦδε περὶ ξείνον· ἢ γὰρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
 ἦτοι μὲν οἳ δεῦρο συβώτης ἠγεμόνευεν·
 αὐτόν δ' οὐ σάρα οἶδα, πόθεν γένος εὐχεται εἶναι.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀρτίνοος δ' ἐπεσιν νείκεσσε συβώτην·
- 375 ὦ ἀρίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
 ἤγαγες; ἢ οὐχ ἄλις ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι,
 πτωχοὶ ἀνηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
 ἢ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἀνακτος
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ ποθι τότ' ἐκάλεσσας;
- 380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαῖε συβῶτα·
 Ἀρτίνο', οὐ μὲν καλά, καὶ ἐσθλὸς εἶν, ἀγορεύεις·
 τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν,
 μάντιν, ἢ ἰητήρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων,
- 385 ἢ καὶ θεσπιν ἀοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν ἀείδων;
 οὔτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀπίρονα γαῖαν·
 πτωχὸν δ' οὐκ ἂν τις καλέοι, τρῦζοντά τ' αὐτόν.
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἰς μνηστήρων
 δμῶσιν Ὀδυσσεῆος, πέρι δ' αὐτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
- 390 οὐκ ἀλέγω, εἴως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
 ζῶει ἐνὶ μεγάροις καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 σίγα, μὴ μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·
 Ἀρτίνοος δ' εἶωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
- 395 μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.
 Ἦ ῥα, καὶ Ἀρτίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἀρτίνο', ἢ μὲν καλά πατήρ ὡς κήδεαι νῖος,
 ὃς τὸν ξείνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δῖεσθαι
 μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
- 400 δός οἱ ἐλών· οὐ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε
 μῆτ' οὐν μητέρ' ἐμὴν ἄζευ τόγε, μῆτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἳ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσεῆος θεῖοιο.
 ἀλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νήημι·

- αὐτὸς γὰρ φαγόμεν πολὺ βούλειαι, ἢ δόμεν ἄλλω·
 405 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπεν·
 Τηλέμαχ' ὑπαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον εἶπες!
 εἴ οἱ τόσσον ἀπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
 καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ Θρήνην ἐλὼν ὑπέφηνε τραπέζης
 410 κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
 οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλήσαν δ' ἄρα πῆρην
 σίτου καὶ κρειῶν· τάχα δὴ καὶ ἐμελλεν Ὀδυσσεύς,
 αὐτὶς ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
 στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν·
 415 Δός, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκίεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
 ἔμμεναι, ἀλλ' ὄριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
 τῷ σε χοῆ δόμεναι καὶ λωῖόν, ἢ ἐπερ ἄλλοι,
 σίτου· ἐγὼ δὲ κέ σε κλίνω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκος ἐν ἀνθρώποισιν ἔβαιον
 420 ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλὰ μὲν δόσκαον ἀλήτη,
 τοῖσιν ὁποῖς ἔοι, καὶ ὅτεν κεκοιμημένος ἔλθοι·
 ἦσαν δὲ δμῶες μάλιστα μισοί, ἄλλα τε πολλὰ,
 οἷσιν τ' ἐν ζώουσι καὶ ἀφνειῶι καλέονται.
 ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γὰρ που·
 425 ὅς μ' ἅμα λῆστίησι πολυπλάγκτοισιν ἀνήκεν
 Αἴγυπτιὸνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδόν, ὅσφ' ἀπολοιμήν·
 στήσα δ' ἐν Αἴγυπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας
 ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρήρας ἐταίρους
 αὐτοῦ παρ' νῆεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι·
 430 ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὠτρυννα νέεσθαι.
 οἱ δ' ὕβρει εἷξαντες, ἐπισπόμενοι μὲν εἶ σφῶν,
 αἴψα μάλ' Αἴγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
 πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νῆπια τέκνα,
 αὐτοὺς τ' ἐκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἴκει ἄντη·
 435 οἱ δὲ βοῆς αἰόντες, ἀμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
 ἦλθον· πλήητο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέρανος
 φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
 στήναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 440 ἐνθ' ἡμῶν πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὄξείη χαλκῶ,
 τοὺς δ' ἀναγον ζωούς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἐμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀρτιάσαντι,
 Δημότροι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρον ἴφι ἀνασσειν·
 ἐνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴκω, πῆματα πάσχων.
 445 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβέτο, φώνησέν τε·

- τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
 στήθ' οὕτως ἐς μέσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
 μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴκηαι·
 ὡς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδῆς ἔσσι προΐκτης.
- 450 ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσιν
 μαυριδίως· ἐπεὶ οὔτις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
 ἀλλοτριῶν χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλά ἐκάστω.
- Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι! οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἰδέει καὶ φρένες ἦσαν·
- 455 οὐ σὺγ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἄλα δοίης,
 ὅς τῦν ἀλλοτριόισι παρήμενος οὔτι μοι ἔτιλς
 αἶτον ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλά πάρεστιν.
- Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 460 Νῦν δὴ σ' οὐκέτι καλὰ δι' ἐκ μεγάροιο γ' οἶω
 ἄψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ· καὶ ὄνειδεα βάζεις.
- Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ θρηῖνον ἔλων βάλε δεξιὸν ὄμων,
 πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὁ δ' ἐστάθη, ἤντε πέτρῃ,
 ἔμπεδον· οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο·
- 465 ἀλλ' ἀκίων κίνησε κάρη, κακὰ βυσοδομῶν.
 ἄψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζητο, καὶ δ' ἄρα πήρην
 θῆκεν εὐπλείην· μετὰ δὲ μνηστήρεσσιν ἔειπεν·
- Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 ὄφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
- 470 οὐ μὰν οὐτ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, οὔτε τι πένθος,
 ὅππότε ἄνηρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσιν
 βλήεται, ἢ περὶ βουσίην, ἢ ἀργεννῆς οἴεσσιν·
 αὐτὰρ ἐμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
 οὐλομένης, ἢ πολλὰ κακὰ ἀνθρώποισι δίδωσιν.
- 475 ἀλλ' εἴ που πτωγῶν γε θεοὶ καὶ Ἐρινύες εἰσίν,
 Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.
- Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 ἔσθι ἔκηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλη·
 μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', οἳ ἄγορεύεις.
- 480 ἢ ποδός, ἢ καὶ χειρός, ἀποδρῦψαι δὲ πάντα.
- Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νημέθησαν·
 ὦδε δὲ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων·
- Ἀντίνο', οὐ μὲν καλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
 οὐλομέν· εἴ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεὸς ἐστίν!
- 485 καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν εἰοκότες ἀλλοδαποῖσιν,
 παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστροφῶσι πόληας,
 ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.

- Ὡς ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
 Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε·
 490 βλημένον· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάρου·
 ἀλλ' ἀκίων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 Τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
 βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμῶησιν εἶπε·
 Αἰθ' οὐτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων·
 495 τὴν δ' ἀν' Εὐρυνόμῃ ταμίῃ πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέροισι γένοιτο·
 οὐκ ἂν τις τούτων γε εὐθρονον Ἥῳ ἴκοιτο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 μαῦ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόονται
 500 Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαιίνῃ Κηρὶ ἔοικεν·
 ξεινός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα,
 ἀνέρας αἰτίζων· ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·
 ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσαν τε·
 οὗτος δὲ θρήνην προμηδὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.
 505 Ἥ μὲν ἄρ' ὡς ἀγόρευε μετὰ δμῶησι γυναιξίν,
 ἡμίην ἐν θαλάμῳ· ὁ δ' ἐδείπτεε διὸς Ὀδυσσεύς·
 ἢ δ' ἐπὶ οἱ καλέσσασα προσηΐδα διὸν ὑφορβόν·
 Ἔρχεο, δι' Εὐμαιε, κίων τὸν ξεινὸν ἀνωχθὶ
 510 ἔλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπύξομαι, ἢδ' ἐρώομαι,
 εἴ που Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἢε πέπυσται,
 ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτω γὰρ ἔοικεν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιε συβῶτα
 εἰ γὰρ τοι, βασιλεία, σιωπήσειαν Ἀχαιοί·
 515 οἳ ὄγε μνθεῖται, θέλοιστό κέ τοι φίλον ἦτορ.
 τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρουζα
 ἐν κλισίῃ· πρῶτον γὰρ ἐμ' ἴκετο, τῆος ἀποδράς·
 ἀλλ' οὐπω κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγορεύων·
 ὡς δ' ὅτ' αἰοδὸν ἀνὴρ ποτιδέκεται, ὅσπερ θεῶν ἔξ
 520 αἰεῖδει δεδαῶς ἐπὶ ἡμερόεντα βροτοῖσιν,
 τοῦ δ' ἄμοτον μεμιάσιν ἀκούεμεν, ὀππότε αἰεῖδη
 ὡς ἐμὲ κείνος ἐθέλγε παρήμενος ἐν μεγάροισιν.
 φησὶ δ' Ὀδυσσεὺς ξεινὸς πατρῷος εἶναι,
 Κρήτη γαιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐστίν.
 525 ἐνθεν δὴ τῶν δεῦρο τόδ' ἴκετο πῆματα πάσχων,
 προπροκυλινδόμενος· στενταὶ δ' Ὀδυσσεὺς ἀκούσας,
 ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίσι δῆμῳ,
 ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὄνδε δόμονδε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια
 Ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπη.

- 530 οὔτοι δ' ἤε θύρησι καθήμενοι ἐφιαῖσθων,
ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ'· ἐπεὶ σφισι θυμὸς ἔυφρων.
αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
σίτος καὶ μέθυ ἠδὺ· τὰ μὲν οἰκῆς ἔδουσι·
οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
- 535 βοῦς ἱερέοντες καὶ οἷς καὶ πίονας ἀγας,
εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον,
μαυριδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἐπ' ἀνήρ,
οἷος Ὀδυσσεύς ἔσκεν, ἀρῆν ἀπὸ οἴκου ἀμύλαι.
εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἰκοίτ' ἐς πατρίδα γαίαν,
- 540 αἰψά κε σὺν ᾧ παιδί βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.
Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μὲγ' ἔπταρεν· ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κονάβησεν· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαίων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.
- 545 οὐχ ὀράας, ὃ μοι νῖός ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσιν·
τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο,
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξοι.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
αἰ κ' αὐτὸν γινώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
- 550 ἔσσω μιν γλαϊνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά.
Ὡς φάτο· βῆ δὲ σφυροβόος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
ἀγγοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαι τί εἰ θυμὸς
- 555 ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κῆδεά περ πεπαθνίη.
εἰ δέ κέ σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ἔσσει σε γλαϊνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
χρηΐξεις· σῆτον δὲ καὶ αἰτιζῶν κατὰ δῆμον,
γαστέρα βοσκῆσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν,
- 560 Τὸν δ' αὐτὲ προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὐμαί, αἰψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπιῆ·
οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμῆν δ' ἀνεδέγμεθ' οἷζίν·
ἀλλὰ μνηστῆρων χαλεπῶν ὑποδείδι ὄμιλον,
- 565 τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἴκει.
καὶ γὰρ τῶν, ὅτε μ' οὔτος ἀνήρ κατὰ δῶμα κίοντα
οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτε τις ἄλλος
τῷ τῶν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἀγῶχθι
- 570 μεῖναι, ἐπιγυομένην περ, ἐς ἥλιον καταδύοντα·
καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος περὶ νόστιμον ἦμαρ,

- ἄσσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρὶ· εἴματα γὰρ τοι
 λυγρὸ ἔχω· οἷσθα καὶ αὐτός, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰκέτευσα.
 Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
 575 τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
 Οὐδ' σὺ γ' ἄγεις, Εὐμειε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
 ἢ τινὰ που δείσας ἐξαΐσιον, ἧε καὶ ἄλλως
 αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
 Τῆν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμειε σφβῶτα.
 580 μνθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος,
 ὕβριν ἄλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορότων.
 ἀλλὰ σε μείναι ἄνωγεν ἐς ἥλιον καταδύντα.
 καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια,
 οἴην πρὸς ζεῖνον φάσθαι ἔπος, ἣδ' ἐπακουσαί.
 585 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 οὐκ ἄφρων ὁ ζεῖνος οἶεται, ὅσπερ ἂν εἴη·
 οὐ γὰρ πού τις οἶδε καταδητῶν ἀνθρώπων
 ἀνέρες ὕβριζοντες ἀτάσθαλα μηχανώονται.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὧς ἀγόρευεν· ὁ δ' ὄψετο δῖος ὑφορβός
 590 μνηστήρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
 αἴψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πενθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
 Ὡ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σῶας καὶ κείνα φυλάξων,
 595 σὸν καὶ ἐμὸν βίωτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ,
 μή τι πάθῃς· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
 τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 600 ἔσσειται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειλιήσας·
 ἦ ὦθ' ἐν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερῆα καλά·
 ἀντάρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' εὐξέστον ἐπὶ δίφρῳ·
 πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
 605 βῆ ὃ' ἵμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε,
 πλεῖον δαιτυμόνων· οἱ δ' ὄρχηστυ καὶ ἀοιδῇ
 τέροντι· ἦδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δαίμον ἡμᾶρ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Σ.

Mendicante apud procos Ulysse, alius mendicus accedit ex urbe, Irus, ut illum de propriis limis detrudat (1-13). Inde iurgium inter utrumque; mox, hortantibus et præmiis, ponesibus procis, iusto certamine luctantur (14-100). Victor Ulysses seminecem Irum extra januam projicit: Amphinomo autem, uoi ex prociis, propinquum regis adventum et gravem ultionem prædicat (101-157). Degressa rursus in conventum virorum Penelope, illum de nova contumelia miseri hospitis objurgat (158-243); et callida oratione procorum experiens, spemque nuptiarum ostentans, ab illis sibi munera deposcit, ac statim collata accipit (244-303). Interea Ulysses, inter procos, qui solitos ludos in noctem trahunt, remanens, a Melanthe ancilla maledictis vexatur, ab Eurymacho irridetur et scabello peritur (304-404). Tandem a Telemacho moniti, domum quisque suam abeunt (405-498).

Οδυσσεύως καὶ Ἴρου πνυγμή.

- Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστν
 πτωχέυεσκέ Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
 ἀζήχες φαγέμεν καὶ πίμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
 οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράασθαι.
- 5 Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
 ἐκ γενετῆς· Ἴρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
 οὐνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κίων, ὅτε πού τις ἀνώγοι·
 ὃς ῥ' ἔλθων Ὀδυσῆα διώκετο οἶο δόμοιο,
 καὶ μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 10 Εἶκε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη·
 οὐκ αἶεις, ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
 ἐλκόμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
 ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νοῖν εἰς καὶ χερσὶ γένηται.
- Τὸν δ' αἶρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
- 15 δαιμόνι, οὔτε τί σε ῥέζω κακόν, οὔτ' ἀγορεύω,
 οὔτε τινα φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
 οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται· οὐδέ τί σε χρὴ
 ἀλλοτριῶν φθονέειν· δοκεῖς δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
 ὥσπερ ἐγών· ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὑπάξειν.
- 20 χερσὶ δὲ μήτι λῆν προκαλίξω, μὴ με χολώσης,
 μὴ σε, γέρον περ ἐόν, στήθος καὶ χεῖλα φύρωσσω
 αἵματος· ἤσυχή δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον εἴ τι
 αἴρωιον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οἶω
 δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
- 25 Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἴρος ἀλήτης·
 ὦ πόποι! ὡς ὁ μολοβρός ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,

- γρηΐ καμνοῖ ἴσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην,
 κόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δέ κε πάντασ ὀδόντας
 γραθμῶν ἐξελάσαιμι, σνός ὡς ληϊροτείρης.
- 30 ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἶδε
 μαρναμένους· πῶσ δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;
 Ὡς οἱ μὲν προπάραιθε θυράων ὑψηλάων
 οὔδοῦ ἐπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκροῖωντο.
- 35 τοῖν δὲ ξυνέηξ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,
 ἦδ' ἔνδ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνει μνηστήρεσσιν·
 ὦ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·
 οἷην τερωπλῆν θεὸς ἤγαγεν εἰς τόδε δῶμα!
 ὁ ξεινός τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοῖν
 χερσὶ μαχῆσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὄνα.
- 40 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελῶντες,
 ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχὸς κακοειμονας ἠγερέθοντο.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Κέκλυτέ μεν, μνηστήρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω·
 γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ· τάσδ' ἐπὶ δόρπῳ
- 45 κατθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·
 ὀππότερος δέ κε νικήσῃ, κρεῖσσων τε γένηται,
 τάων ἦν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστῆς αὐτὸς ἐλέσθω·
 αἰεὶ δ' αὐθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
 πτωχὸν ἔσω μίγχεσθαι εἶασομεν αἰτήσοντα.
- 50 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλοι, οὐπῶσ ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
 ἄνδρα γέροντα, δύνῃ ἀρημένον· ἰλλά με γαστήρ
 ὀτρύνει κακοεργός, ἵνα πληγῆσι δαμείω.
- 55 ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ὄρκον,
 μήτις ἐπ' Ἴρω ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ βαρεῖν
 πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσση.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνονο, ὡς ἐκέλευεν.
- [ἀντάρ ἐπεὶ ὁ ὁμοσίαν τε, τελευτήσαν τε τὸν ὄρκον,]
- 60 τοῖς δ' ἀντίσ μετέειψ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο·
 Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμός ἀγήνωρ,
 τούτων ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μήτιν Ἀχαιῶν
 δείδιδ'· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχῆσεται, ὅσ κέ σε θείνη.
 ξεινοδόκος μὲν ἐγών· ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες,
- 65 Ἀντινόος τε καὶ Εὐρύμαχος, πεπνυμένω ἄμφω.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ζῶσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μῆροσ

- καλοῦς τε μεγάλους τε, φάνειν δέ οἱ εὐρέεις ὄμοι,
 στήθεά τε στιβαροί τε βραχίονες· ἀντάρ Ἀθήνη
 70 ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·
 ὠδὲ δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Ἥ τάχα Ἴρος Αἴρος ἐπίσπαστον κακὸν εἴξει·
 οἶην ἐκ ῥακίων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει!
- 75 Ὡς ἄρ' ἔφην· Ἴρω δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
 ἀλλὰ καὶ ὡς δρηστήρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,
 δεϊδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσι.
 Ἀντίνοος δ' ἐνέπιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Νῦν μὲν μήτ' εἴης, βονγαῖε, μήτε γένοιο,
 80 εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δεΐδιας αἰνῶς,
 ἄνδρα γέροντα, δνὴ ἀρημένον, ἧ μιν ἰκάει.
 ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 αἶ κέν σ' οὔτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 πέμψω σ' ἠπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηὶ μελαινῇ,
 85 εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 ὅς κ' ἀπὸ ῥίνα τάμησι καὶ οὔατα νηλεῖ χαλκῷ,
 μήδεά τ' ἐξερούσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' εἶ μάλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβα γοῖα·
 ἐς μέσσον δ' ἀναγον· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
- 90 δὴ τότε μερμήριξε πολὺντιλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἧ ἐλάσει, ὡς μιν ψυχὴ λίποι αὐθι πεσόντα,
 ἧ μιν ἧκ' ἐλάσει, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ·
 ὠδὲ δέ οἱ φρονέοντι δοῦσατο κέρδιον εἶναι,
 ἧκ' ἐλάσαι, ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσαίαιτ' Ἀχαιοί.
- 95 δὴ τὸτ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὄμον
 Ἴρος, ὁ δ' ἀνγὲν ἔλασεν ὑπ' οὔατος, ὅστιά δ' εἰσῶ
 ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἤλθε κατὰ στόμα φοῖνιον αἶμα·
 καδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
 λακτιζῶν ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγανοὶ
 100 χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλω ἔκθανον· ἀτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἔλεκε δι' ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδός, ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν,
 αἰθουσῆς τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς
 εἶσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα·
- 105 Ἐντανθοὶ νῦν ἦσο, σίας τε κύνας τ' ἀπερύνκων,
 μηδὲ σῆγε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι,
 ληρρὸς ἐών· μὴ πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρη·
 Ἥ ῥα, καὶ ἄμφ' ὁμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην,
 πυνκὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.

- 110 ἄψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
 ἠδὺν γελῶντες, καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν·
 Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὅ,τι μάλιστ' ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπανσας
- 115 ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἠπειρόνδε
 εἰς ἔχεται βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
 Ὡς ἄρ' ἔφην· χαίρειν δὲ κληδόνι δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν,
 ἐμπλεῖην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ
- 120 ἄρτους ἐκ καρτεοῖο δῦα παρέθηκεν ἀείρας,
 καὶ δέπαί χρυσέφ' δειδίσκετο, φώνησέν τε·
 Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! γένοιτό τοι ἐς περ ὀπίσω
 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχει πολέεσσιν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
- 125 Ἀμφίνομά, ἧ μάλα μοι δοκεῖς πεπνυμένος εἶναι·
 τοῖον γὰρ καὶ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
 Νίσον Δουλιχίᾳ ἐν τ' ἔμεν ἀφνειόν τε·
 τοῦ δ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπητῆ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
 τοῦνεκά τοι ἔρεω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μὲν ἄκουσον·
- 130 οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,
 πάντων, ὅσα τε γαῖαν ἐπι πνέει τε καὶ ἔρπει.
 οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσω,
 ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοί, καὶ γούνατ' ὄρωρῃ·
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσιν,
- 135 καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετλητότι θυμῷ.
 τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οἷον ἐπ' ἡμαρ ἄγῃσι πατῆρ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἐμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
 πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίη καὶ κάρτει εἰκῶν,
- 140 πατρί τ' ἐμῷ πίσυρος καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισιν.
 τῷ μῆτις ποτὲ πάμπαν ἀνήρ' ἀθεμίστιος εἶη,
 ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ,τι δίδοιεν.
 οἷ' ὄρω μνηστήρας ἀτάσθαλα μηχανόοντας,
 κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
- 145 ἀνδρός, ὃν οὐκέτι φημι φίλον καὶ πατρίδος αἴης·
 δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν! ἀλλὰ σε δαίμων
 οἴκαδ' ὑπέξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 ὅπποτε ροστήσει φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 οὐ γὰρ ἀναιμωτὶ γε διακρινέεσθαι οἶω
- 150 μνηστήρας καὶ κείνον, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθῃ.
 Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιθεῖα οἶνον·

- ἄψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 αὐτὰρ ὁ βῆ διαὶ δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμός.
- 155 ἀλλ' οὐδ' ὡς φύγε Κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχει ἴφι δαμῆναι.
 ἄψ δ' αὐτὶς κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνον, ἐνθεν ἀνέστη.
- Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη,
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφροσι Πηνελοπειῆ,
- 160 μνηστήρεςσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
 θυμὸν μνηστήρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
 μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ νείος, ἢ πάρος ἦεν.
 ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσε, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
- Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
 165 μνηστήρεςσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης·
 παιδί δὲ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἶη,
 μὴ πάντα μνηστήροισιν ὑπερφιάλοισιν ὀμιλεῖν,
 οἳ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν.
- Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον εἶπεν·
- 170 καὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν εἶπες
 ἀλλ' ἴθι, καὶ σῶ παιδί ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
 χροῶτ' ἀπονηαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
 μηδ' αὐτῷ δακρυόισι πεφρυμένη ἄμφι πρόσωπα
 ἔρχεν· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἀκριτον αἰεὶ.
- 175 ἦδῃ μὲν γὰρ τοι παῖς τηλικός, ὃν σὺ μάλιστα
 ἦρῶ ἀθανάτοισι γενεήσαντα ἰδέσθαι.
- Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,
 χροῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἄλοιφῃ·
- 180 ἀγλαίην γὰρ ἔμοιγε θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 ὤλεσαν, εἰς οὐ κείνος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν.
 ἀλλὰ μοι Ἀντιγόνην τε καὶ Ἴπποδάμειαν ἄνωχθε
 ἐλθέμεν, ὅσρα κέ μοι παρστήητον ἐν μεγάροισιν·
 οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
- 185 Ὡς ἄρ' ἔφη· γοηὺς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 ἀγγελέουσα γυναιξί, καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι.
- Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 κούρη Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὴν ὑπνον ἔχευεν.
 εὔθε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθην δέ οἱ ἄψα πάντα
- 190 αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα διὰ θεῶων
 ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐατ' Ἀχαιοί.
 κάλλει μὲν οἱ πρῶτα προσώπιατα καλὰ κάθηρην
 ἀμβροσίῳ, οὔφ περ εὐστεφάνος Κυθήρεια

- χρίεται, ἐντ' ἂν ἦη Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·
 195 καὶ μιν μακροτέραν καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι·
 λευκοτέραν δ' ἄρα μιν θῆκε πριστοῦ ἐλέφαντος.
 ἢ μὲν αὖ ὡς ἔρξασ' ἀπεβήσατο διὰ θεῶων.
 Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,
 φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν,
 200 καὶ ὃ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε·
 Ἦ με μάλ' αἰοπαθῆ μαλακὸν περὶ κοῦμ' ἐκάλυψεν·
 αἶθε μοι ὡς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἀγή,
 αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
 205 παντοίην ἀρετήν· ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
 Ὡς φαιμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 οὐκ οἶη· ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι δὴ ἔπορτο.
 ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῦ,
 210 ἄντα παρειῶων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρῆστη.
 τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρω δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·
 πάντες δ' ἠρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 ἢ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν, ὄν φίλον ἰόν·
 215 Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα
 παῖς ἔτ' ἔων, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας·
 νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσί, καὶ ἤβης μέτρον ἰκάνεις,
 καὶ κέν τις φαίη, γόνον ἔμμεναι ὀλβίον ἀνδρός,
 ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὀρώμενος, ἀλλότριος φῶς,
 220 οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναΐσιμοι, οὐδὲ νόημα.
 οἶον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
 ὅς τὸν ξεῖνον εἰσας ἀεικισθήμεναι οὕτω!
 πῶς νῦν; εἴ τι ξεῖνος, ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 ἦμενος, ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἄλεγεινῆς,
 225 σοὶ κ' αἰσχος λῶβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 μῆτερ' ἐμή, τὸ μὲν οὐ σε νεμεσσωμαι κεχολῶσθαι·
 αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
 ἐσθλά τε καὶ τὰ χεῖρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 230 ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·
 ἐκ γὰρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
 οἶδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
 οὐ μὲν τοι ξεῖνον γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
 μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ὄγε φέρτερος ἦεν.
 235 αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων!

- οὔτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 νεύοιεν κεφαλάς, δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 οἱ δ' ἔττοσθε δόμοιο, λελύτο δὲ γυῖα ἐκάστου,
 ὡς νῦν Ἴρος ἐκείνος ἐπ' αὐλείησι θύρῃσιν
 240 ἦσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἰοικώς,
 οὐδ' ὀρθὸς στήναι δύναται ποσί, οὐδὲ γενεσθαι
 οἴκαδ', ὅπῃ οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέννται.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηλελόπειαν·
 245 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηλελόπεια,
 εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
 πλεονές κε μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 ἦῶθεν δαινύατ'· ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν,
 εἰδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας.
 250 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπεὶτα περίφρων Πηλελόπεια·
 Εὐρύμαχ', ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδός τε δέμας τε,
 ὄλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἄργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεῖοι,
 255 μείζον κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὔτω.
 νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
 ἢ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαίαν,
 δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλων ἐμὲ χεῖρα προσηύδα·
 ὦ γύναι, οὐ γάρ οἶο εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 260 ἐκ Τροίης εὐ πάντας ἀπήμονας ἀποπέεσθαι·
 καὶ γὰρ Τρωάς φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
 ἦμὲν ἀκοντιστὰς, ἦδὲ ῥυτῆρας οἰστών,
 ἵππων τ' ὠκνπόδων ἐπιβήτορας, οἱ κε τάχιστα
 ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοῖον πολέμοιο.
 265 τῷ οὐκ οἶδ', εἴ κέν μ' ἀνέσει θεός, ἢ κεν ἀλώω
 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 μεμῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
 ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀποπόσφιν ἔόντος.
 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενεῖσάντα ἴδῃαι,
 270 γήμασθ', ὃ κ' ἐθέλῃσθαι, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.
 κείνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 νῦξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
 οὐλομένης ἐμέθεν, τῆστε Ζεὺς ὄλβον ἀπήνρα.
 ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·
 275 μνηστῆρων οὐχ ἦδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο·
 οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
 μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοισι ἐρίσωσιν,

- αὐτοὶ τοίγ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
 κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
 280 ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοντιον νήποιον ἔδουσι.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 οὐνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θελγε δὲ θυμὸν
 μειλιγίοις ἐπέεσσι· νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοίνα.
 Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίροος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 285 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφροον Πηγελόπεια,
 δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλησιν Ἀχαιοῖν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
 δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήρασθαι δόσιν ἐστίν·
 ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη,
 πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος.
 290 Ὡς ἔφατ' Ἀντίροος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
 δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕναστος,
 Ἀντινόφ' μὲν ἐνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον,
 ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δονκαίδεκα πᾶσαι
 χρύσειαι, κληῖσιν εὐγνάμπτους ἀραρυῖαι.
 295 ὄρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἐνεικεν,
 χρύσειον, ἠλεκτροῖσιν ἑρμένον, ἠέλιον ὡς.
 ἔρματα δ' Εὐρυδύμαντι δύο θεράποντες ἐνεικεν,
 τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
 ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἀνακτος,
 300 ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.
 ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἐνεικεν,
 ἢ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπεροΐα διὰ γυναικῶν·
 τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
 Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὴν τε καὶ ἱμερόεσσαν αἰοιδῆν
 305 τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν.
 τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν.
 αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἕστασαν ἐν μεγάροισιν,
 ὄφρα φαίνοισεν· περὶ δὲ ξύλα κάρκακα θῆκατ,
 αὐα πάλαι, περικηλα, νέον κεκασμένα χαλκῷ·
 310 καὶ δαΐδας μετέμωγον· ἀμοιβηδῖς δ' ἀνέφαινον
 ἄμωαὶ Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῆσιν
 αὐτὸς Διογενῆς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἄμωαὶ Ὀδυσσεύος, δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
 ἔρχεσθε πρὸς δῶμαθ', ἐν αἰδοίῃ βασιλείᾳ·
 315 τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτήν,
 ἡμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
 ἦνπερ γὰρ κ' ἐθέλωσιν εὐθρόνον Ἠῶ μίμναι,
 οὔτε με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.

- 320 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο
τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνέριπτε Μελανθῶ καλλιπάρῃος,
τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσος δὲ Πηνελόπεια,
παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπέεις·
- 325 ἀλλ' ἦγ' Εὐρύμαχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν.
ἦ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνέριπτεν ὄνειδείοις ἐπέεσσιν·
Ξεῖνε τάλαν, σὺγε τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
οὐδ' ἐθέλεις εὖδειν, χαλκῆϊον ἐς δόμον ἔλθῶν,
ἢ ἐ πού ἐς λέσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
- 330 [Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβείς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ
τοιούτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις.]
ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας, τὸν ἀλήτην;
μή τις τοι τάχα Ἴρον ἀμείνων ἄλλος ἀναστῆ,
ὅστις σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπῶς χειρὶ στιβαρῆσιν,
- 335 δώματος ἐκπέμψῃσι, φορῦξας αἵματι πολλῷ.
τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἱεῶν, κύνων, οἱ ἀγορεύεις,
κεῖσ' ἔλθῶν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεῖσσι τάμησιν.
- 340 Ὡς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
βᾶν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα· λύθην δ' ὑπὸ γυνία ἐκάστης
ταρβουσῆν· φαν γάρ μιν ἀληθεία μνθήσασθαι.
αὐτὰρ ὁ πᾶρ λαμπτήρησι φαιείων αἰθομένοισιν
ἑστήκει ἐς πάντας ὀρώμενος· ἄλλα δὲ οἱ κῆρ
- 345 ὄρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἃ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γέγοντο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήρορας εἰς Ἀθήνη
λόβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον
δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβιον παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν,
- 350 κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάροισιν ἔτευχεν
Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
ὅφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
οὐκ ἄθρει ὄδ' ἀνῆρ Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει·
ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
- 355 καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἱ ἐνὶ τρίχες, οὐδ' ἠβραιαί.
Ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσεῖα πτολίπορθον·
ξεῖν', ἦ ἄρ' κ' ἐθέλοις θητευέμεν, εἰ σ' ἀνελοίμην,
ἀγροῦ ἐπ' ἑσχατιῆς - μισθὸς δὲ τοι ἄρκιος ἐσται -
αἵμασιās τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φρυτεύων;
360 ἐνθα κ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχομι,
εἶματα δ' ἀμφιέσαιμι, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοίην.

- ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα καὶ ἔμματα, οὐκ ἐθελήσεις
 ἔργον ἐποίγεσθαι, ἀλλὰ πτώσειν κατὰ δῆμον
 βούλει, ὅφρ' ἂν ἔχης βόσκειν σὴν γαστήρ' ἀναλτον.
- 365 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ γούιν' ἔρις ἔργοιο γένοιτο
 ὦρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
 ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
 καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου,
- 370 νῆστιες ἄχοι μάλα κνέφαος, ποίῃ δὲ παρῆι·
 εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἴεν ἐλαννέμεν, οἵπερ ἀριστοὶ.
 αἰθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
 ἤλικες, ἰσοφόροι, τῶντε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
 τετράγωνον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ.
- 375 τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὄλκα διηνεκέα προταμοίμην.
 εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρήσειε Κρονίων
 σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
 καὶ κνήη πάγγαλκος, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα·
 τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
- 380 οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστήρ' ὄνειδίζων ἀγορεύεις.
 ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
 καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταῖός,
 οὐνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλεῖς.
 εἰ δ' Ὀδυσσεύς ἐλθοι, καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαίαν,
- 385 αἰψὰ κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα πρὸ μάλ' ἔοντα,
 φεύγοντι στείνονται δὲ ἐκ προθύροιο θύραζε.
 Ὡς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐκολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 390 Ἄ δειλ', ἢ τάχα τοι τελέω κακόν, οἱ ἀγορεύεις
 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 ταρβείς· ἢ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἢ νύ τοι αἰεὶ
 τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις.
 [ἢ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας, τὸν ἀλήτην ;]
- 395 Ὡς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀμφινόμον πρὸς γούνα καθέζετο Δουλιχίης,
 Εὐρύμαχον δείσας· ὃ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
 δεξιτερῆν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα·
 αὐτὰρ ὄγ' οἰμῶξας πέσεν ὑπτιος ἐν κοίησιν.
 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνά μέγαρον σκυόεντα·
- 400 ὠδὲ δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Αἴθ' ὦφελλ' ὃ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
 πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' οὔτι τόσον κέλαδον μετέθηκεν.
 νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν· οὐδέ τι δαιτὸς

- ἑσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χειρίονα νικᾷ.
- 405 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε ἱερὴ ἰς Τηλεμάχιοι·
 δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
 βρωτῶν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν γὰρ τις ὑμῖν ὀροθύνει.
 ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
 ὅπποτε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὐτιν' ἔγωγε.
- 410 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 [Νίσου φαιδιμος νίος, Ἀρητιάδαο ἀνακτος·
 Ὡ φίλοι, οὐκ ἂν δῆ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
- 415 ἀντιβίοις ἐπέεσσι καταπτόμενος χαλεπαῖνοι·
 μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἳ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσεύος θείοιο.
 ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
 ὅφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες·
- 420 τὸν ξεῖνον δὲ εἴωμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
 Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἔκετο δῶμα.
 Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδόντα μῦθον εἶπεν.
 τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἦρως,
 κήρυξ Δουλιχίην· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
- 425 νόμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
 σπείσαντες μακάρεσσι, πῖον μελιηδέα οἶνον.
 ἀντάρ ἐπεὶ σπείσαν ἔ, ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 βᾶν ῥ' ἵμεναι κείοντες εἰς πρὸς δῶμαθ' ἕκαστος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Τ.

Eadem nocte Ulysses et Telemachus, prælucente Minerva, arma omnia in superiorem partem ædium seponunt, ne quid teli aut munimenti procis ad manum sit (1-46); tum ipse solus cum Penelope confert sermonem, in quo similia, ut nuper ad Eumæum, comminiscitur, Ulyssæm in Creta apud se hospitio deversatum fingit, etiam vestitum ejus et alia ad fidem faciendam vere describit, denique jurat, se apud Thestros de prociis reditu ipsius audivisse (47-307). Delectata his nuntiis Penelope, hospitalis officii causa, ei pedes ablui jubet; quod dum facit Euryclea nutrix, ab ea primum agnoscitur ex cicatrice, quam in Parnasso quondam venans accoperat; sed coereat statim mulierem, ne quid ultra querat vel garrat (308-507). Ulyssi dehinc ignara rei Penelope ominosum de reduce mox conjugæ somnium narrat (508-553); cui tamen non satis confusa exponit, se postero die proci certamen oblaturam, atque ei, qui Ulyssæis arcum facillime intenderit, sagittisque destinata ferierit, continuo nupturam esse (554-581). Quod consilium quum approbavit Ulyssi, cubitum illa discedit (582-604).

Ὀδυσσεύς καὶ Πηλεόπης ὀμιλία. ἀναγνωρισμὸς
ὑπὸ Εὐρύκλειας.

- Ἀντάρ ὃ ἐν μεγάροφ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
μνηστῆρῶσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·
αἴψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχε, χρὴ τείχε' Ἀρήϊα κατθέμεν εἰσὼ
5 πάντα μάλ'· ἀντάρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν
παρφάσθαι, ὅτε κεν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
ἐκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἔφακε,
οἳά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἴκετ' αὐτμῆ.
10 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
μὴ πως οἴνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
ἀλλήλους τρώσῃτε, κατασχόνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστῆρῶν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλω ἐπεπέθειτο πατρί·
15 ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Μαί', ἄγε δὴ μοι ἔρῃξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
ὄφρα κεν εἰς θάλαμον καταθείομαι ἔντα πατρὸς
καλά, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
πατρὸς ἀποικομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νῆπιος ἦα·
20 σὺν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἢ οὐ πυρὸς ἔξει αὐτμῆ
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
αἶ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλιον,
οἶκον κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοικομένη φάος οἴσει;
25 δμῶές δ' οὐκ εἷας προβλωσκίμεν, αἶ κεν ἔφαινον.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 ξείνος ὄδ', οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γὰρ
 χοϊνικός ἀπειθῆται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθῶς.

- Ὄς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος
 30 κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων.
 τὰ δ' ἄρ' ἀναιΐζαντ' Ὀδυσσεὺς καὶ φαιδίμος υἱὸς
 ἐσφόρεον κόρυθάς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοείσσας,
 ἔγχεά τ' ὄξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
 χρῦσεον λύγρον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἔποιε.
 35 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὄν πατέρ' αἴψα·
 ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμα·
 ἐμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλάι τε μεσοῦμαι·
 εἰλάτιναι τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑπὸς ἔχοντες,
 φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.
 40 ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε·
 αὐτῆ τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
 45 ὄφρα κ' ἔτι δμῶας καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·
 ἦ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
 Ὄς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει
 κείων ἐς θάλαμον, δαίδων ὑπο λαμπομενάων,
 ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι·
 50 ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ Ἥῳ διὰν ἔμιμνε.
 αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθῆνῃ μερμηρίζων.
 Ἥ δ' ἔεν ἐκ θαλάμοιο περιφρῶν Πηνελόπεια,
 Ἀρτέμιδι ἱκέλη ἧὲ χροσῆν Ἀφροδίτῃ.
 55 τῇ παρὰ μὲν κλισίῃν πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἔφιζεν,
 δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
 ποιῆσ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρηῆνν ποσὶν ἦκει,
 προσφνέ' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
 ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περιφρῶν Πηνελόπεια.
 60 ἦλθον δὲ δμῶαί λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο.
 αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῆτον πολὺν ἦρεον ἠδὲ τραπέζας,
 καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον·
 πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον· ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
 νήησαν ξύλα πολλὰ, φῶος ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
 65 ἦ δ' Ὀδυσῆ' ἐνέριπτε Μελανθῶ δεύτερον αὐτίς·
 Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις διὰ νύκτα
 διενέων κατὰ οἶκον, ὀπιπτεύσεις δὲ γυναικάς·

ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
ἢ τάχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἰςθα θύραζε.

70 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
δαμονίη, τί μοι ὠδ' ἐπέχεις κεκοτητόι θυμῷ;
ἢ ὅτι δὴ ὑπόσω, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι,
πτωχεύω δ' ἀνά δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπέγει.
τοιούτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἕασιν.

75 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
ὄλβιος ἀφρεῖόν, καὶ πολλὰ κ' ὄδοσκον ἀλήτη,
τοίῳ ὁποῖός εἶσι, καὶ ὅτεν κεκρημένος ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρῖοι, ἄλλα τε πολλὰ,
οἷσίν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφρεῖοὶ καλέονται.

80 ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων - ἦθ' εἰλε γάρ πον-
τῷ νῦν μήποτε καὶ σύ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσης
ἀγλαίην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῶῃσι κέκασσαι·
μή πως τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,
ἢ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.

85 εἰ δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστι
ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔκητι,
Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
λήθει ἀτασθάλλουσ'· ἐπεὶ οὐκέτι τηλικός ἐστίν.

Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
90 ἀμφίπολον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Πάντως, θαρσαλέη, κόν ἀδδείς! οὔτι με ληθεῖς
ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῆ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
πάντα γὰρ εὖ ἤδῃσθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
ὡς τὸν ξείνον ἐμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν

95 ἀμφὶ πόσει εἴρεσθαι· ἐπεὶ πνικινῶς ἀκάχημαι.

Ἡ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν
Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος ἠδ' ἐπακούσῃ
ὁ ξείνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέσθαι.

100 Ὡς ἔφαθ'· ἢ δὲ μάλ' ὀτραικῶς κατέθηκε φέρονσα
δίφρον ἐνῆεστον, καὶ ἐπ' αὐτῶν κῶας ἐβαλλεν·
ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτιλος δῖος Ὀδυσσεύς.
τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·

105 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοπῆς;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ὦ γύναι, οὐκ ἂν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
νεικέοι· ἢ γὰρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὸν ἰκάνει·
ὥστε τευ ἢ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅσπε θεοῦδης

- 110 ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσω.
 εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
 πυρρὸν καὶ κριθάς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῶ,
 τίττει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς,
 ἐξ εὐηγεσίης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτῶν.
- 115 τῶ ἔμε νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετέλλα σῶ ἐνὶ οἴκῳ·
 μῆδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαίαν,
 μὴ μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσης ὀδυνάων,
 μνησαμένῳ· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος. οὐδέ τί με χρῆ
 οἴκῳ ἐν ἄλλοτρίῳ γοῶντά τε μυρόμενόν τε
- 120 ἦσθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἀκριτον αἰεὶ·
 μή τις μοι δμῶν νεμεσήσεται, ἥε σὺγ' αὐτή,
 φῆ δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴῳ.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 ξεῖν', ἦτοι μὲν ἐμὴν ἀρετήν, εἰδός τε δέμας τε,
- 125 ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἦλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 εἰ κείνός γ' ἔλθῶν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
 μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὔτω.
 νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπίσσευεν κακὰ δαίμων·
- 130 [ὅσοι γὰρ κῆσοισιν ἐπικρατέουσιν ἀριστοί,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδειέλον ἀμφινέμοιται,
 οἳ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρώγουσι δὲ οἶκον.]
 τῶ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,
- 135 οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν·
 ἀλλ' Ὀδυσῆ ποθέουσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ·
 οἳ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπύου
 φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων,
 στησαμένη μέγαν ἰστόν, ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνεις,
- 140 λεπτόν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέπειπε·
 κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
 μίμνεν' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
 ἐκτελέσω· μὴ μοι μεταμῶνια νῆματ' ὀληται·
 Λαέρτη ἦρωϊ ταρήϊον, εἰς ὅτε κεν μιν
- 145 Μοῖρ' ὅλοη καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
 μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ,
 αἷ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσης.
 ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπιθέτο θυμὸς ἀγήνωρ.
 ἐνθα καὶ ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἰστόν,
- 150 νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραθεΐμην.
 ὡς τρίτες μὲν ἔληθον ἐγὼ, καὶ ἔπειθον Ἀχαιοὺς·

- ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 [μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,]
 καὶ τότε δὴ με, διὰ δμῳάς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
 155 εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμόκλησαν ἐπέεσσιν.
 ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
 νῦν δ' οὐτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
 μῆτιν εἶθ' εὐρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς
 γήμασθ'· ἀσχαλάα δὲ πάϊς βίσιον κατεδόντων,
 160 γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνήρ οἴος τε μάλιστα
 οἶκον κήδεσθαι, τῷτε Ζεὺς κῦδος ὀπάξει.
 ἀλλὰ καὶ ὡς μοι εἶπε τεὸν γένος, ὀππόθεν ἔσσι·
 οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἔσσι παλαιφάτων, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 165 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 οὐκέτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα·
 ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω· ἢ μὲν μ' ἀγέεσσι γε δώσεις
 πλείοσιν ἢ ἔγομαι· ἢ γὰρ δίκη, ὀππότε πάτρης
 ἦς ἀπέησιν ἀνήρ τόσσον χρόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν,
 170 πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων·
 ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς.
 Κρήτη τις γαί' ἐστί, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 καλὴ καὶ πίερα, περιήροτος· ἐν δ' ἀνθρώποι
 πολλοί, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐνήκοντα πόληες,
 175 ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί,
 ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
 Δωριέες τε τριγαῖκες, δίοι τε Πελασγοί—
 τῆσι δ' ἐνὶ Κνωσός, μεγάλη πόλις· ἐνθα τε Μίνως
 ἐννέωρος βασιλευε Λιὸς μεγάλου βασιστής,
 180 πατὴρ δ' ἐμοῖο πατῆρ, μεγαθύμον Δευκαλίωνος.
 Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκετ καὶ Ἰδομενῆα ἀνακτα·
 ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νῆεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω
 ὄψεθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
 ὀπλοτέρος γενεῆ· ὃ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
 185 ἐνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδοίην, καὶ ξείνια δῶκα.
 καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
 ἴεμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν·
 στήσε δ' ἐν Ἀμνισῶ, ὅθι τε σπείος Εἰλειθυίης,
 ἐν λιμέσιν γαλεποῖσι· μόγις δ' ὑπάλυξεν αἴλλας.
 190 αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα, ἄστυδ' ἀνελθῶν·
 ξεῖνον γὰρ οἱ ἔφασκε φίλον τ' ἐμὲν αἰδοῖόν τε.
 τῶ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ ἐνδεκάτῃ πέλεν ἡὼς
 οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω

- τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείρισσα,
 195 ἐνδυνκέως φίλων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων
 καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις, οἱ ἅμ' αὐτῷ ἔποντο,
 δημόθεν ἄλφιστα δῶκα καὶ αἰθόπα οἶνον ἀγείρας,
 καὶ βουῆς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησαίαιτο θυμόν.
 ἔνθα δυνώδεκα μὲν μένον ἤματα δίοι Ἀχαιοί·
 200 εἶλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
 εἶα ἴστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ὄρορε δαίμων·
 τῇ τριςκαδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
 Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων, ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
 τῆς δ' ἄρ' ἀκονούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χροῶς.
 205 ὡς δὲ γιῶν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν,
 ἦντ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύη·
 τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
 ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
 κλαιούσης ἐὼν ἄνδρα παρήμενον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 210 θυμῷ μὲν γοόωσαν ἔην ἐλείαιρε γυναῖκα,
 ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἔστασαν, ἦε σίδηρος
 ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλω δ' ὄγε δάκρυα κεύθειν.
 ἦ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο
 ἐξαυτῆς μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 215 Νῦν μὲν δὴ σευ, ξεῖνε γ', οἴω πειρήσεσθαι,
 εἰ ἐτεόν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 ξεῖρισσας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
 εἰπέ μοι, ὅπποῖ' ἄσσα περὶ χροῖ ἐμῆματα ἔστο,
 αὐτὸς θ' οἴος ἔην, καὶ ἐταίρους, οἱ οἱ ἔποντο.
 220 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι, ἀργαλέον, τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
 εἰπέμεν· ἦδη γὰρ οἱ εἰκοστὸν ἔτος ἔστιν,
 ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρος·
 ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω, ὡς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
 225 χλαῖναν πορφυρέην οὐλήν ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς,
 διπλῆν· αὐτὰρ οἱ περόνη χροσοῖο τέτυκτο
 αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
 ἐν προτέρησιν πόδεςσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλόν,
 ἀσπαιροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
 230 ὡς οἱ χρύσειοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρόν ἀπιάγων,
 αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγείν μεμαῶς, ἦσπαιρε πόδεςσιν.
 τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλόεντα,
 οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλίοιο·
 τὼς μὲν ἔην μαλακός· λαμπρὸς δ' ἦν, ἠέλιος ὡς·
 235 ἦ μὲν πολλαὶ γ' αὐτὸν ἐθήησαντο γυναῖκες.

- ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 οὐκ οἶδ', εἰ τάδε ἔστο περὶ χροῖ οἰκοῦθ' Ὀδυσσεύς,
 ἢ τις ἐταίρων δῶκε Φοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
 ἢ τις πον καὶ ξείνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
 240 ἔσκε φίλος· παῦροι γάρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
 καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα
 καλήν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·
 αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον εὐσσελμον ἐπὶ νηός.
 καὶ μὲν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 245 εἶπετο· κῆ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ.
 γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάροτος·
 Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
 ὧν ἐταίρων Ὀδυσσεύς, ὅτι φρεσὶν ἄρτια ἦδη.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἡμερον ὄρσε γόοιο,
 250 σήματ' ἀναγνώσῃ, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 Νῦν μὲν δῆ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἰὼν ἔλεινός,
 ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλος τ' ἔση αἰδοῖός τε·
 255 αὐτὴ γάρ τάδε εἶματ' ἐγὼ πόρον, οἳ ἄγορευεῖς,
 πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαιρινήν,
 κείνῃ ἄγαλμ' ἔμεναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὐτίς,
 οἴκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαίαν.
 τῶ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
 260 ὄχετ', ἐποπόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 μηκέτι νῦν χροῖα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμὸν
 τῆκε, πόσιν γοῶσα· νεμεσῶμαι γε μὲν οὐδέν·
 265 καὶ γάρ τις τ' ἄλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
 κουριδίον, τῶ τέκνα τέκη φιλότῃτι μγείσα,
 ἢ Ὀδυσῆ', ὃν φρασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
 ἀλλὰ γόον μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
 νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
 270 ὡς ἦδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα,
 ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
 ζωῶν· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά,
 αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίφρας ἐταίρους
 ὄλεσε, καὶ νῆα γλαφυρήν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 275 Θρινακίης ἀπο νῆσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
 Ζεὺς τε καὶ Ἥλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἐταῖροι.
 οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·

- τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἐκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσον,
 Φαιήκων ἐς γαίαν, οἱ ἀγγίθεοι γεγάασιν·
 280 οἱ δὲ μιν πέρι κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσαντο,
 καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοῖ
 οἰκάδ' ἀπήμαντον. καὶ κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
 ἦεν· ἀλλ' ἄρα οἱ τόγε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,
 χρήματ' ἀγροτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαίαν ἴσθι·
 285 ὥς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
 οἶδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἂν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μνησάτο Φεῖδων·
 ὦμνε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτίεας ἔμμεν' ἐταίρους,
 290 οἱ δὲ μιν πέμπουσι φίλην ἐς πατρίδα γαίαν.
 ἀλλ' ἔμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς
 ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολὺνυρον.
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
 καὶ νῦν κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι·
 295 τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος.
 τὸν δ' ἐς Λαδῶνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
 ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσῃ,
 ὅπως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 ἥδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδόν, ἢ κρυφῆδόν.
 300 ὥς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλευσεται ἥδη
 ἄγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὄρκια δώσω.
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὑπατος καὶ ἀριστος,
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω·
 305 ἦ μὲν τοι τάδε πάντα τελεῖεται, ὥς ἀγορεύω.
 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·
 310 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλὰ τε δῶρα,
 ἐξ ἔμμεν, ὥς ἂν τίς σε συναρτόμενος μακαρίζοι.
 ἀλλὰ μοι ὧδ' ἀνά θυμὸν οἴεται, ὥς ἔσεται περ.
 οὔτ' Ὀδυσσεύς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
 τεύξῃ· ἐπεὶ οὐ τοῖοι σημάντορές εἰς ἐνὶ οἴκῳ,
 315 οἶος Ὀδυσσεύς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, εἶποι ἔην γε,
 ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
 ἀλλὰ μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονήφατε, κάτθετε δ' αὖτην,
 δέμνια καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
 ὥς κ' εὖ θαλπίων χρυσόθρονον Ἥω ἰκῆται

- 320 ἦϊσθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρεῖσαι τε,
ὡς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δειπνοιο μέδηται
ἡμερος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐκείνων
τοῦτον ἀνιάξῃ θυμοφθόρος· οὐδέ τι ἔργον
ἐνθάδ' ἔτι προΐξει, μάλα περ κεχλωμένος αἰνῶς.
- 325 πῶς γὰρ ἐμεῦ σύ, ξεῖνε, δαήσαι, εἴ τι γυναικῶν
ἀλλᾶων περιέμι νόον καὶ ἐπίφρονα μήτιν,
εἴ κεν ἀνοσταλέος, κακὰ εἰμένος, ἐν μεγάροισιν
δαινύη; ἄνθρωποι δὲ μιννθάδιοι τελέθουσιν.
ὅς μὲν ἀπηγῆς αὐτὸς ἔη, καὶ ἀπηγῆα εἶδῃ,
- 330 τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγ' ὀπίσσω
ζῶν· ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐρεψιόωνται ἅπαντες·
ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔη, καὶ ἀμύμονα εἶδῃ,
τοῦ μὲν τε κλέος εὐρὺν διὰ ξεῖνοι φορέουσιν
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ τέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
- 335 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
ἦχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόντα
ροσφισιάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχγρέτμοιο.
- 340 κειῶ δ', ὡς τὸ πάρος περ ἄπνους νύκτας ἴανον.
πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
ἄεσα, καὶ τ' ἀνέμεινα εὐθρονον Ἥω διάν.
οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπίφρονα θυμῷ
γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἄφεται ἡμετέροιο
- 345 τάων, αἴ τοι δῶμα κάτα δρηστήρια ἔασιν,
εἴ μή τις γρηῦς ἐστὶ παλαιή, κέδν' εἰδυῖα,
ἣτις δὴ τέτληκε τόσα φρεσίν, ὅσσα τ' ἐγὼ περ·
τήνδε δ' ἂν οὐ φθονέοιμι ποδῶν ἄψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
- 350 ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ ποί τις ἀνήρ πεπνυμένος ὠδε
ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἴκετο δῶμα·
ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·
ἔστι δέ μοι γρηῦς, πνικινὴ φρεσὶ μήδ' ἔχουσα,
ἣ κεῖνον δύστηνον εὐ τρέφειν ἦδ' ἀτίταλλεν,
- 355 δεξαμένη χεῖρεςσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
ἣ σε πόδας νίφει, δλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνσταῖσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
νίφον σοῖο ἀνακτος ὀμήλικα· καὶ πον' Ὀδυσσεύς
ἦδη τοῖόςδ' ἐστὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας·
- 360 αἴψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγρηάσκουσιν.
ὧς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ κατέσχετο χερεσὶ πρόσωπα,

- δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά, ἔπος δ' ὀλοφνδρὸν εἶπεν·
 "ὦ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς
 ἀνθρώπων ἤχθηρε θεοῦδέα θυμὸν ἔχοντα.
 365 οὐ γὰρ πῶ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραίνῃ
 πίονα μηρὶ' ἔκῃ, οὐδ' ἐξαίτους ἑκατόμβας,
 ὅσσα σὺ τῷ ἰδίῳ, ἀρώμενος ἕως ἰκοιο
 γῆράς τε λιπαρόν, θρέψαιό τε φαιδίμον νῖόν·
 νῦν δέ τοι οἶφ' ἀπάντην ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ·—
 370 οὐτῷ που καὶ κείῳ ἐφειψίοντο γυναικες
 ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὴ δόμαθ' ἴκοιτο,
 ὡς σέθεν αἰ κύνες αἶδε καθειψίονται ἅπασαι,
 τάων νῦν λώβην τε καὶ αἰσγέα πόλλ' ἀλεείνων,
 οὐκ εἰς νίξιν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἀνάγει
 375 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
 τῷ σε πόδας νύφω, ἅμα τ' ἀντὶς Πηνελόπειης
 καὶ σέθεν εἶνεκ'· ἐπεὶ μοι ὁρώρεται ἐνδοθι θυμὸς
 κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξηνίει ἔπος, ὅ,τι κεν εἴπω·
 πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἴκοντο,
 380 ἀλλ' οὐπῶ τινά φημι εἰκότα ὧδε ἰδέσθαι,
 ὡς σὺ δέμας, φωνήν τε πόδας τ', Ὀδυσσῆϊ εἰοικας.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολὺμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γρηῦ, οὐτῷ φασίν, ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοῖν
 385 ἐμμεναι· ὡς σὺ περ' αὐτῆ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
 "Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ λέβηθ' ἔλε παμφανόοντα,
 τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεγεύατο πουλὺ
 ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἔξεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·
 390 αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἴσατο, μὴ ἔλαβονσα
 οὐλήν ἀμφοράσσαιτο, καὶ ἀμφοδὰ ἔργα γένοιτο.
 νίξε δ' ἄρ' ἄσπον ἰούσα ἀναχθ' ἐόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 οὐλήν, τὴν ποτὲ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 Παρηγόσιδ' ἐλθόντα, μετ' Ἀντόλκνόν τε καὶ νίας,
 395 μητρὸς εἰς πατέρ' ἐσθλόν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο
 κλεπτοσύνη θ' ὄρκω τε· θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν,
 Ἐρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
 ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· ὁ δέ οἱ πρόσφρων ἅμ' ὀπήδει.
 Ἀντόλκκος δ' ἐλθὼν Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
 400 παῖδα νέον γεγαῶτα κηῖσάτο θυγατέρος ἧς·
 τὸν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκεν,
 πανομένῳ δόρποιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἀντόλκκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὔρεο, ὅ,τι κε θεῖς

- παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δὲ τοῖ ἐστίν.
 405 Τὴν δ' αὖτ' Ἀντόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε.
 γαμβρὸς ἐμός, θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ', ὅ,τι κεν εἴπω·
 πολλοῖσιν γὰρ ἐγώ γε ὀδυσάμενος τὸδ' ἰκάνω,
 ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν, ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
 τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον. αὐτὰρ ἐγώ γε,
 410 ὀππότε ἂν ἠβήσας μητροῖον ἐς μέγα δῶμα
 ἔλθῃ Παρηγῶνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν·
 τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καὶ μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.
 Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶσα.
 τὸν μὲν ἄρ' Ἀντόλυκός τε καὶ νιῆες Ἀντολύκιοι
 415 χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσι τε μελιχίοισιν·
 μήτηρ δ' Ἀμφιδιὴ μητρός, περιφῶσ' Ὀδυσῆϊ,
 κῦσσ' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
 Ἀντόλυκος δ' νιοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλιμοῖσιν,
 δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν·
 420 αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον·
 τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἅπαντα,
 μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πειρᾶν τ' ὀβελοῖσιν,
 ὥπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
 ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 425 δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς εἰδέετο δαιτὸς εἴσης.
 ἦμος δ' ἥλιος κατέδν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνον δῶρον ἔλοντο.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 βάν ῥ' ἡμεν ἐς Θήρην, ἡμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 430 νιῆες Ἀντολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διὸς Ὀδυσσεὺς
 ἦεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλη
 Παρηγῶν· τάχα δ' ἰκανὸν πτύχας ἠνεμοέσσας.
 Ἥλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
 ἐξ ἀκαλαρήφειταιο βαθυρόοον Ὠκεανοῖο.
 435 οἱ δ' ἐς βῆσαν ἰκανὸν ἐπακτῆρας· πρὸ δ' ἄρ' κνῆων
 ἰγνὶ ἐρευνῶντες κύνες ἦισαν· αὐτὰρ ὀπισθεν
 νιῆες Ἀντολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διὸς Ὀδυσσεὺς
 ἦεν ἄγχι κνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
 ἐνθα δ' ἄρ' ἐν λόχημῃ πνικῆ κατέκειτο μέγας σῦς·
 440 τὴν μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν αἰέντων,
 οὔτε μιν Ἥλιος φασέθων ἀκτίσιν ἔβαλλεν,
 οὐτ' ὄμβρος περάσασκε διαμπερές· ὡς ἄρα πνικῆ
 ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἡμίθα πολλή.
 τὸν δ' ἀνδρῶν τε κνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖν,
 445 ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο,

- φρίξας εὐ λοφίην, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,
 στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεὺς
 ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
 οὐτάμεται μεμαῶς· ὁ δὲ μιν φθάμενος ἔλασεν σῆς
 450 γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυνε σαρκὸς ὀδόντι
 λικριφίς αἴξας, οὐδ' ὄστέον ἵκετο φωτός.
 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὐτήσε τυχῶν κατὰ δεξιὸν ὤμον,
 ἀτικρὺ δὲ διήλθε φαινοῦ δουρὸς ἀκωκίῃ·
 καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κοίῃσι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
 455 τὸν μὲν ἄρ' Ἀντολύκον παῖδες φίλοι ἀμπεπένοντο·
 ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἀντιθέοιο,
 δῆσαν ἐπισταμένους· ἐπαοιδῆ δ' αἶμα κελαινὸν
 ἔσχεθον· αἴψα δ' ἵκοιτο φίλον πρὸς δῶματα πατρός.
 τὸν μὲν ἄρ' Ἀντολύκός τε καὶ νιέες Ἀντολύκοιο
 460 εὐ ἰησάμενοι, ἦδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
 καρπαλίμως χαιρόντα φίλην χαιρόντες ἐπεμπον
 εἰς Ἰθάκην· τῶ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 χαιρὸν ροστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
 οὐλὴν ὅ,τι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσι εὐ κατέλεξεν,
 465 ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῆς λευκῷ ὀδόντι,
 Παρηησόνδ' ἔλθόντα σὺν νιάσιν Ἀντολύκοιο.
 Τὴν γρηῆς χεῖρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
 γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
 ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη· κανάχησε δὲ χαλκός,
 470 ἄψ δ' ἐτίρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθορὸς ἐξέχυσ' ὕδωρ.
 τὴν δ' ἄμα χάσμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα· τῷ δὲ οἱ ὄσος
 δακρυόφι πλησθεν· θαλερῆ δὲ οἱ ἔσχετο φωνή.
 ἀψαμένη δὲ γενεῖον Ὀδυσσεῖα προσέειπεν·
 Ἥ μάλ' Ὀδυσσεὺς ἔσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγα
 475 πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαράσθαι.
 Ἥ, καὶ Πηγελόπειαν ἐξέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
 πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἔοντα.
 ἦ δ' οὐτ' ἀθρήσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
 τῆ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 480 χεῖρ' ἐπιμασσάμενος φάρυγος λάβε δεξιτερῆφιν,
 τῆ δ' ἑτέρῃ ἔθεν ἄσπον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·
 Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δὲ μ' ἔτρεφες αὐτῆ
 τῶ σῶ ἐπὶ μαζῶν· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας
 ἦλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 485 ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἐμβάλε θυμῷ,
 σίγα, μήτις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθεται.
 ὠδὲ γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·

- εἴ χ' ὑπὸ μοίγῃ θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανεύς,
 οὐδὲ τροφὸν οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὅππότε ἂν ἄλλας
 490 δμῳάς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φῦγεν ἔρκος ὀδόντων!
 οἷσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐδ' ἐπιεικτόν·
 ἔξω δ', ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος ἢ σίδηρος.
 495 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 εἴ χ' ὑπὸ σοίγῃ θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανεύς,
 δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 αἱ τὲ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσίν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 500 μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς υνθήσσαι; οὐδέ τί σε χοή.
 εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἰσοῖμ' ἐκάστην·
 ἄλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 οἰσομένη ποδιάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυντο πάντα.
 505 αὐτὰρ ἐπεὶ νύφην τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
 αὐτίς ἄρ' ἄσσοτέρῳ πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεύς
 θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψεν.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σ' εἶτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·
 510 καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἔσσειται ἡδέος ὥρη,
 ὄντινά γ' ὑπνος ἔλοι γλυκερός, καὶ κηδόμενόν περ.
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
 ἤματα μὲν γὰρ τέτροπμ' ὀδυρομένη, γοῶσα,
 ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρόωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ·
 515 αὐτὰρ ἐπὶ νύξ' ἔλθη, ἔλθοι τε κοῖτος ἄπαντας,
 κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πνικιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
 ὄξειαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
 ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κόρη, γλωρηῖς Ἀηδῶν,
 καλὸν ἀεΐδουσιν, ἔαρος νέον ἰσταμένοιο,
 520 δεινδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πνικνοῖσιν,
 ἦτε θαμὰ τροπῶσα χεεὶ πολυηχέα φωνήν,
 παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθιοιο ἀνακτος·
 ὡς καὶ ἐμοὶ δίγα θυμὸς ὀρώρεται ἐνθα καὶ ἐνθα,
 525 ἢ μένω παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
 κτησιν ἐμήν, δμῳάς τε καὶ ὑπερρεφές μέγα δῶμα,
 εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·
 ἢ ἤδη ἄμ' ἔπωμαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος
 μνάται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀπερείσια ἔδνα.

- 530 παῖς δ' ἔμός, ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίσφρων,
 γήμασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
 νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστί, καὶ ἤβης μέτρον ἰκάνει,
 καὶ δῆ μ' ἀράται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 κτήσιος ἀσχαλόων, τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
- 535 ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριται, καὶ ἀκουσον.
 χῆνές μοι κατὰ οἶκον εἰκόσι πυρὸν ἔδουσι
 ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
 ἐλθῶν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχειλῆς
 πᾶσι κατ' ἀνγένιας ἤξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
- 540 ἀθροοὶ ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα διὰν ἀέροθη.
 αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον ἐκόκκων, ἐν περ ὄνειρον·
 ἀμφὶ δ' ἐμ' ἠγερέθοντο εὐπλοκαμίδες Ἀχαιαί,
 οἴκτ' ὀλοφυρομένην, ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
 ἄψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔξετ' ἐπὶ προῦγοντι μελάθροφ·
- 545 φωνῆ δὲ βροτῆ κατερήτυε, φώνησέν τε·
 Θάρσει, Ἰκαρίου κόρη τηλεκλειτοῖο·
 οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὑπαρ ἐσθλόν, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.
 χῆνες μὲν μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρης
 ἦα πάρος, νῦν αὖτε τοὺς πόσις εἰλήλουθα,
- 550 ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδῆς ὕπνος ἀνήκεν.
 παπτήνασα δὲ χῆνας ἐν μεγάροισι νόησα,
 πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἦχι πάρος περ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολὺμητις Ὀδυσσεύς·
- 555 ὦ γύναι, οὕτως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον,
 ἄλλη ἀποκλίναντ'· ἐπειὴ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς
 πέφραδ', ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὄλεθρος
 πᾶσι μάλ'· οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
- 560 ξεῖν', ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
 γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελεῖται ἀνθρώποισιν.
 δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμνηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·
 αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
 τῶν οἱ μὲν κ' ἐλθῶσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
- 565 οἱ ῥ' ἐλεφαίρονται, ἔπε ἀκράαντα φέροντες·
 οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἐλθῶσι θύραζε,
 οἱ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν οἴομαι αἰνὸν ὄνειρον
 ἐλθέμεν· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
- 570 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 ἦδε δὴ ἠὼς εἰσι δυσώνυμος, ἦ μ' Ὀδυσῆος

- οἴκου ἀποσχίσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
 τοὺς πελέκεας, τοὺς κείως ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
 ἴστασθ' ἐξείης, δρυόχους ὡς, δώδεκα πάντας·
 575 σίας δ' ὄγε πολλὸν ἀνευθε, διαρρήπτασκεν οἰστόν.
 νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
 ὃς δέ κε ῥήϊτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσιν,
 καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
 580 κορυϊδίον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο·
 τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι οἶομαι, ἐν περ ὀνειῖρω.
 Τῆν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γυναι ἀειοῖη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τοῦτον ἄεθλον·
 585 πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 πρὶν τούτους τόδε τόξον ἐὔξοον ἀμφαφύωντας
 νευρὴν τ' ἐντανύσαι, διοϊστεῦσαι τε σιδήρον.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισιν
 590 τέρεπιν, οὗ κέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
 ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν ἄνπνος ἐμμεται αἰεὶ
 ἀνθρώπου· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκαν
 ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν.
 ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερώϊον εἰσαναβάσα,
 595 λέξομαι εἰς εὐνήν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεύς
 ὄχρετ', ἐπονώμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
 ἐνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 ἣ χαμάδις στορέσας, ἦτοι κατὰ δέμια θέντων.
 600 Ὡς εἰποῦσ' ἀνέβαι' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 οὐκ οἴη· ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
 ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβάσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἦδὸν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλανκῶπις Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Υ.

Ulysses diu insomnis nox, ancillarum lascivos discursus animadvertenti, et procorum caedem anxie cogitanti (1-30). Tandem, confirmat eum Minerva et recreat somno, ex quo lamentis Penelope excitatus, a Jove fausta omnia poscit atque accipit (31-191). Mane regis Iovis ornatur sacro Apollinari novae lunae, dum Telemachus procedit in concionem (192-59). Mactandas victimas adducit Eumaeus cum Melanthio et Philatio, cujus fidelem in se animum Ulysses experitur (160-240). Interim a novis insidiis contra Telemachum leterriti sinistro augurio proci ex concione conveniunt ad prandium; in quo etiam Ulysses ideo, a filio curatus, sed ab aliquo procorum crure bubulo petitus (241-344). Exinde oculis ac mente divinitus turbatos juvenes graviter alloquitur Theoclymenus, et imminens ipsis vaticinatur exitium; quare eum cavillando derisum domo excludunt (345-386). Quae omnia ex propinquo auscultans cognoscit Penelope (387-394).

Τὰ πρὸ τῆς μνηστηροφονίας.

- Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 καὶ μὲν ἀδέητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 κώεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἰρεύεσκον Ἀχαιοί·
 Εὐρυνόμη δ' αἶψ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
 5 ἐνθ' Ὀδυσσεύς, μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
 κεῖτ' ἐροηγορόων· ται δ' ἐκ μεγάρῳ γυναικὲς
 ἦσαν, αἱ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
 ἀλλήλῃσι γέλω τε καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·
 10 πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
 ἦε μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστη,
 ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μῆγῃναι
 ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
 ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
 15 ἀνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
 ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένον κακὰ ἔργα·
 στήθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠρίπαπε μύθῳ·
 Τέτλαθι δῆ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,
 ἦματι τῷ, ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἦσθιε Κύνκλωψ
 20 ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
 ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, διόμονον θανέεσθαι.
 Ὡς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθυπτόμενος φίλον ἦτορ·
 τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληνῖα
 πωλεμῖος· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσκετο ἐνθα καὶ ἐνθα.
 25 ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνῆρ, πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
 ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἐνθα καὶ ἐνθα

- αἰόλλη, μάλα δ' ὤκα λιλαίεται ὀπηθῆναι·
 ὡς ἄρ' ὄγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, μερμηρίζων,
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
 30 μῦθος ἑὼν πολέσι. σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 οὐρανόθεν καταβῆσα· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί·
 στή δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν·
 Τίπτε αὐτὶ ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;
 οἶκος μὲν τοι ὄδ' ἐστί, γυνή δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 35 καὶ παῖς, οἶόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι νία.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 καὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεά, κατὰ μοῖραν εἶπες·
 ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω,
 40 μῦθος ἑὼν· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασιν.
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
 εἴπερ γὰρ κτεῖναιμι, Διὸς τε σέθεν τε ἔκητι,
 πῆ κεν ὑπεκπροφύγοιμι· τὰ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 45 σγέλιε, καὶ μὲν τίς τε χειροῖον πείθεθ' ἐταίρω,
 ὅσπερ θνητός τ' ἐστί, καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·
 αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, διαμπερὲς ἦ σε φυλάσσω
 ἐν πάντεσσι πόνοισ· ἐρέω δέ τοι ἔξαναφανδόν·
 εἴπερ πεντήκοντα λόγοι μερόπων ἀνθρώπων
 50 κῶϊ περιστάειν, κτεῖναι μεμαῶτες Ἄρηϊ,
 καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
 ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνὴρ καὶ τὸ φυλάσσειν
 πάννυχον ἐγρήσονται· κακῶν δ' ὑποδυσεαὶ ἦδη.
 Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν·
 55 αὐτὴ δ' ἄψ' ἐς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ θεῶων,
 εὔτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λυῶν μελεδήματα θυμοῦ,
 λυσιμελής. ἄλογος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
 κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίονσα κορέσσατο ὄν κατὰ θυμόν,
 60 Ἄρτεμιδι πρῶτιστον ἐπέυξατο διὰ γυναικῶν·
 Ἄρτεμι, πότνια θεά, θύγατερ Διός, αἶθε μοι ἦδη
 ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμόν ἔλοιο,
 ἀντίκα νῦν· ἦ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἡερθέντα κέλευθα,
 65 ἐν προγοῆς δὲ βάλοι ἀφορήδον Ὠκεανοῖο.
 ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κοῦρας ἀνέλοντο θύελλαι·
 τῆσι τοκῆας μὲν φθίσαν θεοί· αἱ δ' ἐλίποντο
 ὄρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δι' Ἀφροδίτη

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Υ.

Ulyssi diu insomnis nox, ancillarum lascivos discursus animadvertenti, et procorum eadem anxie cogitanti (1-30). Tandem, confirmat eum Minerva et recreat somno, ex quo lamentis Penelopem excitatus, a Jove fausta omnia poscit atque accipit (31-121). Mane regia Ionus ornatur sacro Apollinari novae lunae, dum Telemachus procedit in concionem (122-59). Mactandas victimas adducit Eumaeus cum Melanthio et Philatio, cujus fidelem in re animum Ulysses experitur (160-240). Interim a novis insidiis contra Telemachum Isteritii sinistro augurio proci ex concione conveniunt ad prandium; in quo etiam Ulysses idest, a filio curatus, sed ab aliquo procorum crure bubulo petitus (241-344). Ezinde oculis ac mente divinitus turbatos juvenes graviter alloquitur Theoclymenus, et imminens peris vaticinatur exitium; quare eum cavillando derisum domo excludunt (345-386). Quae omnia ex propinquo auscultans cognoscit Penelope (387-394).

Τὰ πρὸ τῆς μνηστηροφονίας.

- Ἀντὰρ ὁ ἐν προδόμῳ ἐννάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 κάμ μὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', ἀντὰρ ὑπερθεῖν
 κώεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἰρεύεσκον Ἀχαιοί·
 Ἐυρυνόμη δ' αἶρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
 5 ἔνθ' Ὀδυσσεύς, μνηστήρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
 κείτ' ἐργηγορόων· ται δ' ἐκ μεγάροιο γυναικες
 ἦσαν, αἱ μνηστήρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
 ἀλλήλῃσι γέλω τε καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·
 10 πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
 ἦε μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστη,
 ἢ ἔτ' ἐφ' μνηστήρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
 ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
 ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
 15 ἀνδρ' ἀγνωίησας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
 ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένον κακὰ ἔργα·
 στήθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠρήπαπε μύθῳ·
 Τέτλαθι δῆ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,
 ἤματι τῷ, ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἦσθιε Κύνκλωψ
 20 ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
 ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροῖο, δίομενον θανάεσθαι.
 Ὡς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθυπτόμενος φίλον ἦτορ·
 τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληνῖα
 πωλεμίως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
 25 ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνῆρ, πολέος πρὸς αἰθομένοιο,
 ἐμπλεῖν κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα

- αιώλλη, μάλα δ' ὄκα λιλαιέται ὀπηθῆναι·
 ὡς ἄρ' ὄγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, μερμηρίζων,
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
 30 μῦθος ἑὼν πολέσι. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 οὐρανόθεν καταβάσα· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί·
 στή δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν·
 Τίπτε αὐτὶ ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;
 οἶκος μὲν τοι ὄδ' ἐστί, γυνή δέ τοι ἦδ' ἐν οἴκῳ,
 35 καὶ παῖς, οἶόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι νία.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 καὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεά, κατὰ μοῖραν εἶπες·
 ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω,
 40 μῦθος ἑὼν· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασιν,
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
 εἶπερ γὰρ κτείναιμι, Διὸς τε σέθεν τε ἔκητι,
 πῆ κεν ὑπεκπροφύγοιμι· τὰ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη·
 45 σχέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερεῖονι πείθεθ' ἐταίρω,
 ὅσπερ θνητὸς τ' ἐστί, καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·
 αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, διαμπερὲς ἦ σε φυλάσσω
 ἐν πάντεσσι πόνοισ· ἐρέω δέ τοι ἔξαναφανδόν·
 εἶπερ πεντήκοντα λόγοι μερόπων ἀνθρώπων
 50 νοῖ περιστάειν, κτείνειαι μεμαῶτες Ἀργῆ,
 καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
 ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
 πάννυχον ἐγρήσοργα· κακῶν δ' ὑποδύσει ἦδη.
 Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν·
 55 αὐτὴ δ' ἄψ ἔς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ θεάων,
 εὔτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λῶν μελεδήματα θυμοῦ,
 λυσιμελῆς. ἄλογος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
 κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὄν κατὰ θυμόν,
 60 Ἀρτέμιδι πρῶτιστον ἐπέυξατο διὰ γυναικῶν·
 Ἄρτεμι, πότνια θεά, θύγατερ Διός, αἶθε μοι ἦδη
 ἰὼν ἐνὶ στήθεσσι βυλῶσ' ἐκ θυμον ἔλοιο,
 αὐτίκα νῦν· ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερῶντα κέλευθα,
 65 ἐν προχοῆς δὲ βάλοι ἀπορρόον Ὠκεανοῖο.
 ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κόρας ἀνέλοντο θύελλα·
 τῆσι τοκῆας μὲν φθίσαν θεοί· αἱ δ' ἐλίποντο
 ὄρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δι' Ἀφροδίτη

- τρωῶν καὶ μέλιτι γλυκεροῦ καὶ ἠδὲ οἴνω·
 70 Ἦρη δ' αὐτῆσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
 εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἀγνή,
 ἔργα δ' Ἀθηναίῃ δέδασε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
 εὐτ' Ἀφροδίτῃ δία προσέειπε μακρὸν Ὀλυμπον,
 75 ἐς Δία τερπικέραννον - ὃ γὰρ τ' εὐ οἶδεν ἅπαντα,
 μοῖραν τ' ἀμμορίην τε καταθητηῶν ἀνθρώπων -
 τόσσα δὲ τὰς κόρας Ἄρπυιαι ἀνθρῆφαντο,
 καὶ ὃ' ἔδωσαν στυγερῆσιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολεῦειν
 ὡς ἐμ' αἰστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
 80 ἢ ἐμ' εὐπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὅθρ' Ὀδυσῆα
 ὀσσομένη καὶ γαίαν ὑπο στυγερῆν ἀφικοίμην,
 μηδὲ τι χεῖρονος ἀνδρὸς εὐφροίνομι νόημα.
 ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν, ὅππότε κέν τις
 ἤματα μὲν κλαίῃ, πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
 85 νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν - ὃ γὰρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων.
 ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψει -
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὄνειρατ' ἐπέσσειεν κακὰ δαίμων.
 τῆδε γὰρ αὐ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἰκελὸς αὐτῶ,
 τοῖος εἶών, οἶος ἦεν ἅμα στρατῶ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 90 χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη
 Ὡς ἔφατ'· ἀντίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥως.
 τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 μερμήριξε δ' ἔπειτα, δόκησε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν
 ἦδη γιγνώσκουσα παρεστῆμεναι κεφαλῆσιν.
 95 γλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κόεα, τοῖσιν ἐνεύδεν,
 ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνον· ἐκ δὲ βοεῖην
 θῆκε θύραζε φέρων· αὐτὸ δ' εὐξάτο, χεῖρας ἀνυσχῶν·
 Ζεῦ πάτερ, εἰ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερῆν τε καὶ ὕργην
 ἦγες ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεὶ μ' ἐκακώσατε λίην,
 100 φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
 ἐνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς·
 ἀντίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 ὑπόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
 105 φήμην δ' ἐξ οἴοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρίς
 πλησίον, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο ποιμένη λαῶν·
 τῆσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπερῶοντο γυναῖκες,
 ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
 αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὐδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν·
 110 ἢ δὲ μί' οὐπω πάνετ', ἀφανροτάτῃ δ' ἐτέτευκτο·

- ἢ ἅα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἀνακτι·
 Ζεῦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
 ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
 οὐδὲ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεφ τόδε φαίνεις.
- 115 κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῆ ἔπος, ὅττι κεν εἶπω·
 μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῶδε
 ἐν μεγάροισ' Ὀδυσῆος ἐλοιάτο δαῖτ' ἐρατεινὴν·
 οἳ δὴ μοι καμάτω θυμαλγῆ γούνατ' ἔλυσαν,
 ἄλφιστα τευγούσῃ· νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
- 120 Ὡς ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κληιδόνη δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ζητὸς τε βροτῆ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
 Αἶ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δῶματα κάλ' Ὀδυσῆος
 ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρη ἀκάματον πῦρ.
 Τηλέμαχος δ' ἐνῆθεν ἀνίστατο, ἰσόθεος φῶς,
- 125 εἴματα ἐσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυν θέτ' ὤμων·
 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὄξει χαλκῶ·
 στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν εἶπεν·
 Μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
- 130 ἐνῆ καὶ σίτω· ἦ ἄντως κεῖται ἀκηδῆς·
 τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πιρντὴ περ εἰούσα·
 ἐμπλήγηδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
 χεῖρονα, τὸν δὲ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
- 135 οὐκ ἂν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόω.
 οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὄφρ' ἐθέλ' αὐτός·
 σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινῆμεναι· εἶρετο γὰρ μιν
 ἄλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ νηρον μμνήσκοιτο,
 ἢ μὲν δέμνι ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμῳῆσιν·
- 140 αὐτὰρ ὄγ', ὡς τις πάμπαν οἰζυρὸς καὶ ἄποτμος,
 οὐκ ἐθέλ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεῦδειν,
 ἀλλ' ἐν ἀδειψήτῳ βοείῃ καὶ κόεσιν οἰῶν
 ἔδραθ' ἐνὶ προδόμῳ· γλαῖναν δ' ἐπιέσαμεν ἡμεῖς.
 Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
- 145 ἔγχος ἔχων· ἅμα τῶγε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
 ἦ δ' αὖτε δμῳῆσιν ἐκέκλετο διὰ γυναικῶν,
 Εὐρύκλει', Ὡπος θυγάτηρ Πεισηρορίδαο·
 Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
- 150 ῥάσασατέ τ', ἐν τε θρόνοισι εὐποιήτοισι τάπητας
 βάλlete πορφύρεους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
 πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,

- καὶ δέπτα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδαρ
 ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θάσσον ἰούσαι.
- 155 οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
 ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται· ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοιο
 αἱ μὲν εἰκόσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνδρον·
 αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
- 160 Ἔς δ' ἦλθον δροσῆρες Ἀχαιῶν· οἱ μὲν ἔπειτα
 εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα· ταὶ δὲ γυναῖκες
 ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συβώτης,
 τρεῖς σιάλους κατάγων, οἱ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἀριστοί,
 καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἴασε καθ' ἔρκεα καλά νέμεσθαι,
- 165 αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσήδα μελιχίοισιν·
 Ξεῖν', ἦ ἄρ' τί σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόοισιν,
 ἢέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τὸ πάρος περ;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 αἶ γὰρ δὴ, Εὐμαιε, θεοὶ τισαῖατο λῶβην,
- 170 ἦν οἷδ' ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανῶνται
 οἴκῳ ἐν ἄλλοτριῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον -
 ἀγκίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 αἴγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,
- 175 δεῖπνον μνηστῆρεςσι· δύω δ' ἀμ' ἔποnton νομῆες.
 καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
 αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσήδα κερτομίοισιν·
 Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις κατὰ δῶμα,
 ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξειςθα θύραζε;
- 180 πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι οἴω,
 πρὶν χειρῶν γεύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
 αἰτίσεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαίτες Ἀχαιῶν.
 Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
- 185 Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 βῶν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἴγας -
 πορθμῆες δ' ἄρα τοῦσγε διήγαγον, οἷτε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίηται -
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
- 190 αὐτὸς δ' αὐτ' ἐρέεινε συβώτην, ἄγχι παραστάς·
 Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
 ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὐγεταί εἶναι
 ἀνδρῶν; ποῦ δὲ νῦν οἱ γενεὴ καὶ πατρίς ἄρουρα;
 δῶμορος! ἦ τε εἴοικε δέμας βασιλῆϊ ἀνακτι.

- 195 ἀλλὰ θεοὶ δυνόσσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται διζύν.
Ἥ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! γένοιτό τοι ἐς περ ὀπίσσω
- 200 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχει πολέεσσι.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος!
οὐκ ἑλεαίρεις ἀνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
μισγόμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λενγαλείοισιν
ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὅσσε,
- 205 μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ καὶ κείνον οἶο
τοιάδε λαίφῃ ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
εἴ ποῦ ἐτι ζῶει, καὶ ὄρα φάος ἡλίου.
εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν,
ὦ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσίην
- 210 εἶς, ἔτι τυτθὸν ἰόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ.
νῦν δ' αἱ μὲν γίγνονται ἀθέςφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
ἀνδρὶ γ' ὑποσταχνοῖτο βοῶν γένος εὐρυνετώπων·
τάς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινόμεναί σφισιν αὐτοῖς
ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
- 215 οὐδ' ὅπιδά τρομέουσι θεῶν· μεμῶασι γὰρ ἦδη
κῆματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος.
ἀτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φιλοισιν
πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακόν, νῖος ἰόντος,
ἄλλων δῆμον ἱέσθαι, ἰόντ' αὐτῆσι βόεσσι,
- 220 ἀνδρας ἐς ἄλλοδαπούς· τὸ δὲ ῥίγιον, αὐθι μένοντα
βουσίην ἐπ' ἄλλοτρῆσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
καὶ κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
ἔξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·
ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον οἶομαι, εἴ ποθεν ἐλθὼν
- 225 ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασι κατὰ δώματα θεῖη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
γιγνώσκω δὲ καὶ αὐτός, ὅ τοι πῦρτι φρένας ἴκει·
τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀνομαίαι·
- 230 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφιάνω,
ἣ σέθεν ἐνθάδ' ἰόντος ἐλεύσεται οἶκαδ' Ὀδυσσεύς·
σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψει, αἴ κ' ἐθέλῃσθαι,
κτεινομένους μνηστήρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν.
- 235 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·

γνοίης χ', οἴη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ὡς δ' αὐτως Εὐμειος ἐπέυξατο πᾶσι θεοῖσιν,
νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

240 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. -
μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ἤρτων· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
αἰετὸς ὑμιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.

τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
245 Ὡ φίλοι, οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἦδε γε βουλή,
Τηλεμάχοιο φόρος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.
Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.

ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσοῦ θείοιο,
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

250 οἱ δ' ἴερονον οἷς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
ἴρενον δὲ σῦας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαιῖν·
σπλάγγνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δὲ τε οἶνον
κρητήρῃσιν κερύωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.

255 σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐφροχόει δὲ Μελανθεύς.

οἱ δ' ἐπ' ὄνειάθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κερδεα τρωῶν,
ἐντὸς εὐσταθέος μεγάρον, παρὰ λαῖνον οὐδόν,
δίφρον ἀεικέλιον καταθείς, ὀλίγην τε τράπεζαν·

260 πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγγων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Ἐντανθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
κερτομίας δὲ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφεξω

265 πάντων μνηστῆρων· ἐπεὶ οὔτοι δῆμιός ἐστιν
οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δ' ἐκτίσατο κῆνος.
ἡμεῖς δὲ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐπιπῆς
καὶ χειρῶν· ἵνα μὴ τις ἔρις καὶ νεῖκος ὀρηται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν

270 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Καὶ χαλεπὸν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
Τηλεμάχον· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύει.

οὐ γὰρ Ζεὺς εἶασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἦδη
παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγὴν περ ἐόντ' ἀγορητήν.

275 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μῦθον.
κῆρυκες δ' ἀνὰ ἄστρῳ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
ἦγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ἄλσοι ὑπο σκιερὸν ἑκατηβόλον Ἀπόλλωνος.

- Οἱ δ' ἐπεὶ ὄπτησαν κρῆ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 250 μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα·
 παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν, οἱ πονέοντο,
 ἴσην, ὡς αὐτοὶ περ ἐλάγχων· ὥς γὰρ ἀνώγει
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θεῖοιο.
 Μνηστήρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήρορας εἶα Ἀθήνη
 285 λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὅφρ' ἔτι μᾶλλον
 δὴν ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
 ἦν δέ τις ἐν μνηστήρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίστια εἰδώς,
 Κτήσιππος δ' ὄνομα ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐν οἴκῳ ναῖεν·
 ὅς δ' ἡ τοι κτεάτεσσι πεποιδῶς θεσπεσίοισιν
 290 μνάσκειτ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
 ὅς ῥα τότε μνηστήρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·
 Κέλνυτέ μεν, μνηστήρες ἀγήρορες, ὅφρα τι εἴπω·
 μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
 ἴσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
 295 ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἴκηται.
 ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὅφρα καὶ αὐτὸς
 ἧε λοετροχόφω δῶῃ γέρας, ἧε τῶ ἄλλω
 δμῶων, οἱ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσῆος θεῖοιο.
 Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ
 300 κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβῶν· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς,
 ἦρα παρακλίνας κεφαλὴν· μείδησε δὲ θυμῷ
 Σαρδάιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.
 Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠρίπαπε μύθη·
 Κτήσιππ', ἧ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἐπλετο θυμῷ·
 305 οὐκ ἔβαλες τὸν ζῆνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
 ἦ γὰρ κέν σε μέσον βάλλον ἐγγεῖ ὄξυόεντι,
 καὶ κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφρονεῖτο
 ἐνθάδε. τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
 φαινέτω· ἦδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
 310 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόωντες,
 μῆλον σφραζομένων, οἴνοιο τε πινομένοιο,
 καὶ σίτον· χαλεπὸν γὰρ ἐρρυκακίειν ἕνα πολλούς·
 ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·
 315 εἰ δ' ἦδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ,
 καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺν κέρδιον εἶη
 τεθνάμεν, ἧ τάδε γ' αἰὲν ἀεικία ἔργ' ὀράσασθαι,
 ξείνους τε στυφελιζομένους, δμῶας τε γυναικῶν
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δῶματα καλά.
 320 Ὡς εἶπαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ·

- ὄψε δὲ δὴ μετέειπε Λαμαστοριίδης Ἀγέλαος·
 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 ἀντιβίους ἐπέεσσι καταπτόμενος χαλεπαίνοι·
 μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
 325 δμῶων, οἱ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Τηλέμαχος δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φραῖν
 ἦπιον, εἰ σφωῖν κραδίη ἄδοι ἀμφοτέρωϊν.
 ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
 νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
 330 τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχέμεναί τε
 μηστῆρας κατὰ δῶματ'· ἐπεὶ τόδε κερδίον ἦεν,
 εἰ νόστησ' Ὀδυσσεύς, καὶ ὑπότροπος ἴκετο δῶμα·
 νῦν δ' ἤδη τίδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
 ἀλλ' ἄγε, σῆ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
 335 γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρησιν
 ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῷα πάντα νέμῃαι,
 ἔσθων καὶ πίνων· ἢ δ' ἄλλον δῶμα κομίζῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
 340 ὅς που τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἐφθίται ἢ ἀλάληται,
 οὔτι διατροῖβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
 γήμασθ', ὡ κ' ἐθέλη, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
 αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δέεσθαι
 μῦθῳ ἀναγκαιῶν· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
 345 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 ἄσβεστον γέλω ὤρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
 οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελοίων ἄλλοτρίοισιν·
 αἰμοφόρυνκτα δὲ δὴ κρέα ἦσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφέων
 350 δακρυσίνων πίμπλαντο· γόον δ' ὤϊετο θυμὸς.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος Θεοειδῆς·
 Ἄ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμῶων
 εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε, νέρθε τε γούνα.
 οἰμωγὴ δὲ δέδηκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
 355 αἵματι δ' ἐρόάδαται τοῖχοι, καλαί τε μεσόδμαι·
 εἰδέων δὲ πλεον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή,
 ἱμέων Ἐρεβόςδε ὑπὸ ζῶρον· ἥλιος δὲ
 οὐρανοῦ ἐξαπόλωκε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλὺς.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' ἀντῶ ἠδὺ γέλασαν.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 360 Ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλονθῶς.
 ἀλλά μιν αἴψα, νέοι, δόμον ἐκπέμψασθε θύραζε
 εἰς ἀγορὴν ἐρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ εἴσκει.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 Εὐρύμαχ', οὔτι δ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·
 365 εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω,
 καὶ νόσος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν αἰκίης.
 τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὑμῖν
 ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλέαιτο
 μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέον Ὀδυσῆος
 370 ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσθε.
 Ὄς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὐναιεταόντων·
 ἴκετο δ' ἐς Πείραιον, ὃ μιν πρόσφρον ὑπίδεκτο·
 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρόωντες,
 Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελῶντες·
 375 ὦδε δέ τις εἶπεν κε νέων ὑπερηγορόντων·
 Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος·
 οἶον μὲν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
 σίτον καὶ οἶνον κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
 ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὐτὸς ἄχθος ἀρούρης.
 380 ἄλλος δ' αὐτέ τις οὔτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
 ἀλλ' εἰ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκληιδίῳ βαλόντες
 ἐς Σικελοὺς πέμπωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
 Ὄς ἔφασαν μνηστῆρες· ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων·
 385 ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενός αἰεὶ,
 ὀππότε δὴ μνηστήρων ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
 Ἥ δὲ κατάντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρων
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
 ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστον μῦθον ἄκουεν.
 390 δεῖπνον μὲν γὰρ τοίγῃς γελοίωτες τετύκοντο
 ἦδύ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἴερεσαν·
 δόρπον δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 οἶον δὴ τάχ' ἐμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνήρ
 θησέμεναι· πρότεροι γὰρ αἰεὶ κέα μηχανόωντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Φ.

Nobilem arcum Ulyssis et sagittas promit Penelope, juvenibusque certamen matrimonii sui constituit (1-79). Desiderio domini percussus flet Eumæus cum Philotto; Telemachus autem duodecim ferramenta scopo destinata ordine statuit, et ipse arcum tentat non sine spe successus (80-135). Proci deinceps tendere frustra aggrediuntur; primum Liones vates, simul exitium præsiagens: sed Antinous corou, quo facilius flectatur, molliri jubet (136-157). Interim Ulysses duobus illis gregum magistra extra aulam sese agnoscendum præbet, eisque forum custodiam mandat (188-244). Reverso in conventum Ulysses, etiam Eurymachus frustra tentat; et Antinous sub prætextu diei festi certamen in posterum differt (245-272). Jam Ulysses juvenes rogat, ut ipsum quoque viros seniles explorare sinant; illi contra prohibere ac deridere; tandem, annuentibus Penelope et Telemachis, ipsi arcum tradit Eumæus: hujus jussu Euryclea posticum occludit, alium exitum Phœtias (273-302). Ita Ulysses arcum intendit, et sagittam per omnia ferramenta mittit (303-424).

Τόξου θέσις.

- Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφροσι Πηλοποεῖη,
 τόξον μνηστήρεςσι θέμεν, πολλίον τε σίδηρον,
 ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
 5 κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἴο δόμοιο·
 εἶλετο δὲ κληῖδ', εὐκαμπέα χειρὶ παχείη
 καλήν, χαλκείην· κόπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
 βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 ἔσχατον· ἐνθα δὲ οἱ κειμήλια κείτο ἀνακτος,
 10 γαλκός τε χρυσός τε, πολὺκμητός τε σίδηρος.
 ἐνθα δ' τόξον κείτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρον
 ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔτεσαν στονόεντες οἴστοι·
 δῶρα, τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυχήσας,
 Ἴφιτος Εὐρυτιδῆς, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
 15 τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν,
 οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλεν·
 μῆλα γὰρ εἰς Ἰθάκης, Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειρα-
 νησὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι ἠδὲ νομῆας.
 20 τῶν ἔνεκ' ἐξέσιην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς,
 παιδνός ἐών· πρὸ γὰρ ἦκε πατῆρ, ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἴφιτος αὐτ' ἵππους διζήμενος, αἷ οἱ ὄλοντο,
 δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
 αἷ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο,
 25 ἐπειδὴ Λιδὸς νιδὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον,

- φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπίστορα ἔργων,
 ὃς μιν ξεῖνον ἔοντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
 στέγλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ἠδέσαστ', οὐδὲ τράπεζαν,
 τῆν δὴ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
 30 ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισιν.
 τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντιετο· δῶκε δὲ τόξον,
 τὸ πρῖν μὲν ᾧ ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδί
 κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὅξυν καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
 35 ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζην
 γνωστὴν ἀλλήλων· πρῖν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
 Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
 ὃς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὔποτε Διὸς Ὀδυσσεύς,
 ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
 40 ἤρειτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνήμα ξεῖνοιο φίλοιο
 κέσκετ' ἐν μεγάροισι· φόρει δὲ μιν ἧς ἐπὶ γαίης.
 Ἥ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 οὐδὸν τε δρυῖνον προσεβήσατο, τὸν ποτε τέκτων
 ξέσσειν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυεν,
 45 ἐν δὲ σταθμοῦς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαινίας·
 ἀντίκ' ἄρ' ἤγ' ἱμάτια θοῶς ἀπέλυσε κορῶνης,
 ἐν δὲ κληῖδ' ἤκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὄχληας
 ἅντα τιτυσκομένη· τὰ ἀνέβραχεν, ἥντε ταῦρος,
 βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα,
 50 πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δὲ οἱ ὄνα.
 ἦ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ· ἐνθα δὲ χηλοὶ
 ἔστασαν· ἐν δ' ἄρα τῆσι θυώδεα εἶματ' ἔκειτο.
 ἐνθεν ὄρεζαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
 ἀντῶ γωρυτῶ, ὃς οἱ περὶκειτο φαινός.
 55 ἐξομένη δὲ κατ' αὐθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
 κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ἤρσε τόξον ἄνακτος.
 ἦ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρυτοιο γόοιο,
 βῆ ᾧ ἱμεναὶ μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγανούς,
 τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην
 60 ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόμεντες οἴστοι.
 τῆ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἐνθα σίδηρο
 κεῖτο πολλὸς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
 ἦ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 65 ἅντα παρειῶων σχομένη λιπαρὰ κρηδεμνα.
 [ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.]
 αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετήδα, καὶ φάτο μῦθον·

- καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδαρ
 ἔρχεσθε κρήνηδε, καὶ οἴσετε θάσσον ἰουσαι.
- 155 οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
 ἀλλὰ μάλ' ἤρι νέονται· ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἐορτή.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἤδ' ἐπίθοιο
 αἱ μὲν εἴκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνδρον·
 αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
- 160 Ἔς δ' ἦλθον δρηστήρες Ἀχαιῶν· οἱ μὲν ἔπειτα
 εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα· ταὶ δὲ γυναῖκες
 ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συμβώτης,
 τρεῖς σιάλους καταγών, οἱ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.
 καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε καθ' ἔρκαε καλὰ νέμεσθαι,
- 165 αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσήδα μελιχίοισιν·
 Ξεῖν', ἦ ἄρ τί σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
 ἢ ἐ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τὸ πάρος περ;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 αἱ γὰρ δὴ, Εὐμαιε, θεοὶ τισαῖατο λῶβην,
- 170 ἦν οἷδ' ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται
 οἴκῳ ἐν ἄλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον -
 ἀγχιμόλον δὲ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 αἴγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,
- 175 δεῖπνον μνηστῆρεςσι· δύο δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες.
 καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
 αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσήδα κερτομίοισιν·
 Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις κατὰ δῶμα,
 ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξειςθα θύραζε;
- 180 πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι οἴοι,
 πρὶν χειρῶν γένεσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
 αἰτίσεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.
 Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 ἀλλ' ἀκίον κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
- 185 Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 βῶν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἴγας -
 πορθμῆες δ' ἄρα τοῦσγε διήγαγον, οἶτε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίηται -
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
- 190 αὐτὸς δ' αὐτ' ἐρέεινε συμβώτην, ἄγχι παραστάς·
 Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συμβῶτα,
 ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι
 ἀνδρῶν; ποῦ δὲ νῦ οἱ γένεθ' καὶ πατρίς ἄρουρα;
 δῦμορος! ἦ τε εἰοικε δέμας βασιλῆϊ ἀνακτι.

- 195 ἀλλὰ θεοὶ δυνόσσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
 ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσσονται οἰζύν.
 Ἥ, καὶ δεξιτερῇ δευδίσκετο χειρὶ παραστάς·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! γένοιτό τοι ἐς περ ὀπίσσω
- 200 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχει πολέεσσιν.
 Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος!
 οὐκ ἑλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὶν δὴ γείνεται αὐτός,
 μισγόμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλείοισιν
 ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρονται δέ μοι ὅσσε,
- 205 μνησαμένο Ὀδυσῆος· ἐπεὶ καὶ κεῖνον οἶο
 τοιαῦδε λαίφῃ ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 εἴ που ἔτι ζῶει, καὶ ὄρα φάος ἡλίοιο.
 εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν' Αἴδαο δόμοισιν,
 ὦ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσίην
- 210 εἶς, ἔτι τυτθὸν ἰόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ.
 νῦν δ' αἶ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
 ἀνδρὶ γ' ὑποσταχέοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
 τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινόμεναι σφισιν αὐτοῖς
 ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
- 215 οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμῶασι γὰρ ἦδη
 κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος.
 ἀτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακόν, νῖος ἰόντος,
 ἄλλον δῆμον ἰέσθαι, ἰόντ' αὐτῆσι βόεσσιν,
- 220 ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς· τὸ δὲ ὄργιον, αὐθι μένοντα
 βουσίην ἐπ' ἄλλοτρήσιν καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
 καὶ κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·
 ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον οἶομαι, εἴ ποθεν ἔλθῶν
- 225 ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θεῖη.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
 γινώσκω δὲ καὶ αὐτός, ὃ τοι πινυτὴ φρένας ἴκει·
 τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμῶμαι·
- 230 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξεῖνι τε τράπεζα,
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 ἧ σέθεν ἐνθάδ' ἰόντος ἑλευσεται οἶκάδ' Ὀδυσσεύς·
 σοῖσιν δ' ὄφθαλμοῖσιν ἐπόψει, αἶ κ' ἐθέλησθα,
 κτεινομένους μνηστήρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν.
- 235 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
 αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·

- γνοίης χ', οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.
 Ὡς δ' αὐτως Εὐμειος ἐπέυξατο πᾶσι θεοῖσι,
 νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
- 240 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. -
 μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
 ἤρτων· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρισ,
 αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν,
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
- 245 ὦ φίλοι, οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἦδε γε βουλή,
 Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησόμεθα δαιτός.
 Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 ἔλθόντες δ' εἰς δώματ' Ὀδυσσοῦ θεῖοιο,
 χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
- 250 οἱ δ' ἱέρεον δις μεγάλους καὶ πίονας ἀγας,
 ἴφρονον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·
 σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δὲ τε οἶνον
 κρητῆρσιν κερύοντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
 σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
- 255 καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐφροχόει δὲ Μελανθεύς.
 οἱ δ' ἐπ' ὄνειάθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἰάλλον.
 Τηλεμάχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα τρωῶν,
 ἐντὸς εὐσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδόν,
 δίφρον ἀεικέλιον καταθείς, ὀλίγην τε τράπεζαν·
- 260 πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
 κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
 πάντων μνηστήρων· ἐπεὶ οὔτοι δήμιός ἐστιν
- 265 οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσσῆος, ἐμοὶ δ' ἐκτῆσατο κῆνος.
 ἡμεῖς δὲ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐπιπῆς
 καὶ χειρῶν· ἵνα μὴ τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλεμάχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν
- 270 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Καὶ χαλεπὸν περ εἶοντα δεχόμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
 Τηλεμάχου· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
 οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἦδη
 παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγὺν περ εἶοντ' ἀγορητήν.
- 275 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μῦθων.
 κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἐκατόμβην
 ἦγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 ἄλσοι ὑπο σκιερὸν ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

- Οἱ δ' ἐπεὶ ὄπτησαν κρῆ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 250 μοίρας δασάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα·
 παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν, οἱ πορεύοντο,
 ἴσην, ὡς αὐτοὶ περ ἐλάγχανον· ὡς γὰρ ἀνώγει
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη
 285 λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
 δύνῃ ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
 ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνήρ, ἀθεμίστια εἰδώς,
 Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖεν·
 ὅς δῃ τοι κτεάτεσσι πεποιδῶς θεσπεσίοισιν
 290 μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
 ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηῦδα·
 Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἶπω·
 μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐποίκειν,
 ἴσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
 295 ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἴκηται.
 ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄφρα καὶ αὐτὸς
 ἧε λοετροχόφῳ δῶῃ γέρας, ἧε τῷ ἄλλῳ
 δμῶων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Ὡς εἰπὼν, ἐρύριψε βοῶς πόδα χειρὶ παχείῃ
 300 κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβῶν· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς,
 ἦκα παρακλίνας κεφαλῆν· μείδῃσε δὲ θυμῷ
 Σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.
 Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθοφ·
 Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·
 305 οὐκ ἔβαλες τὸν ζεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
 ἦ γὰρ κέν σε μέσον βάλλον ἔγχεϊ ὀξυρόντι,
 καὶ κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατῆρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
 ἐνθάδε. τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
 φαινέτω· ἦδη γὰρ νοεῶ καὶ οἶδα ἕκαστα,
 310 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόωντες,
 μήλων σφραζομένων, οἴνοιο τε πινομένοιο,
 καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἱρκακίειν ἕνα πολλούς·
 ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·
 315 εἰ δ' ἦδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ,
 καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικία ἔργ' ὀρέασθαι,
 ξείνους τε στυφελίζομένους, δμῶας τε γυναικας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
 320 Ὡς εἶπαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.

- ὄψε δὲ δὴ μετέειπε Λαμαστορίδης Ἀγέλαος·
 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 ἀντιβίῳ ἐπέεσσι καθυπτόμενος χαλεπαῖνοι·
 μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
 325 δμῶων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Τηλέμαχος δέ κε μῦθον ἔγῳ καὶ μητέρι φαιήν
 ἦπιον, εἰ σφωῖν κραδίη ἄδοι ἀμφοτέρωϊν.
 ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἐώλπει,
 νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
 330 τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχόμεναί τε
 μνηστῆρας κατὰ δώματ'· ἐπεὶ τόδε κερδιον ἦεν,
 εἰ νόστησ' Ὀδυσσεύς, καὶ ὑπότροπος ἴκετο δῶμα·
 νῦν δ' ἦδη τίςδε δῆλον, ὅτ' οὐκίετι νόστιμός ἐστιν.
 ἀλλ' ἄγε, σῆ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
 335 γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρησιν
 ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῷα πάντα νέμῃαι,
 ἔσθων καὶ πίνων· ἢ δ' ἄλλον δῶμα κομίζῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
 340 ὅς που τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἐφθίται ἢ ἀλάληται,
 οὔτι διατρύβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
 γήμασθ', ὃ κ' ἐθέλη, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
 αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάρου διεσθαι
 μῦθῳ ἀναγκαιῶν· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
 345 ὣς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 ἄσβεστον γέλω ὤρσε, παρέπλαγγεν δὲ νόημα.
 οἱ δ' ἦδη γναθμοῖσι γελοίων ἄλλοτρίοισιν·
 αἰμοφόροντα δὲ δὴ κρέα ἦσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφέων
 350 δακρυρόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὠίετο θυμὸς.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος Θεοειδῆς·
 Ἄ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμῶων
 εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε, νέρθε τε γούνα.
 οἰμωγὴ δὲ δέδηγε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
 355 αἵματι δ' ἐρόάδαται τοῖχοι, καλαί τε μεσόδμοι·
 εἰδῶλων δὲ πλεον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ ἀυλή,
 ἱμέρων Ἐρεβόςδε ὑπὸ ζῶφον· ἥλιος δὲ
 οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλὺς.
 ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῶ ἠδὺ γέλασαν.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 360 Ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλονθῶς.
 ἀλλά μιν αἴψα, νέοι, δόμον ἐκπέμψασθε θύραζε
 εἰς ἀγορῆν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ εἴσκει.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 Ἐνρύμαχ', οὔτι σ' ἀνωγα ἔμοι πομπήας ὀπάζειν·
 365 εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω,
 καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής.
 τοῖς ἔξεμι θύραζε, ἐπεὶ νοῖόν κ' ἀκούω ἕμιν
 ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλείπτο
 μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
 370 ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.
 Ὡς εἰπὼν, ἔξῃλθε δάμων ἐναϊεταόντων·
 ἴκετο δ' ἐς Πείραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο·
 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρώωντες,
 Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελώωντες·
 375 ὧδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων·
 Τηλέμαχ', οὔτις σείο κακοξενιώτερος ἄλλος·
 οἷον μὲν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
 σίτου καὶ οἴνου κεχορημένον, οὐδέ τι ἔργων
 ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὐτῶς ἄχθος ἀρούρης.
 380 ἄλλος δ' αὐτέ τις οὔτος ἀνέστη μαντεύεσθαι,
 ἀλλ' εἴ μοι τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκλήϊδ' βαλόντες
 ἐς Σικελὸν πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλλοι.
 Ὡς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων·
 385 ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρεκτο, δέγμενος αἰεὶ,
 ὀππότ' ἔδη μνηστήρων ἀναϊδέσει χεῖρας ἐφήσει.
 Ἥ δὲ κατάντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρων
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
 ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστου μῦθον ἄκουεν.
 390 δεῖπνον μὲν γὰρ τοίγε γελοίωσιν τετύκοντο
 ἠδύ τε καὶ μενουϊκές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἴερευσαν·
 δόρπον δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
 θησέμεναι· πρότεροι γὰρ αἰεκέα μηχανόωντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Φ.

Nobilem arcum Ulysses et sagittas promit Penelope, juvenibusque certamen matrimonii sui constituit (1-79). Desiderio domini percussus flet Eumæus cum Philæto; Telemachus autem duodecim ferramenta scopo destinata ordine statuit, et ipse arcum tentat non sine spe successus (80-135). Proci deinceps tendere frustra aggrediuntur; primum Liodes vires, simul exitium præsignans: sed Antinous cornu, quo facilius flectatur, moliri jubet (136-187). Interim Ulysses duobus illis gregum magistris extra aulam sese agnoscendum præbet, eisquo forium custodiam mandat (188-244). Reverso in conventum Ulysses, etiam Eurymachus frustra tentat; et Antinous sub prætextu diei festi certamen in posterum differt (245-272). Jam Ulysses juvenes rogat, ut ipsum quoque vires seniles explorare sinant; illi contra prohibere ac deridere; tandem, annuentibus Penelope et Telemacho, ipsi arcum tradit Eumæus: hujus jussu Euryclea posticum occludit, alium exitum Phæacius (273-392). Ita Ulysses arcum intendit, et sagittam per omnia ferramenta mittit (393-434).

Τόξον θέσις.

- Τῆ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφροσι Πηνελόπειῃ,
 τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολίων τε σίδηρον,
 ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια καὶ φόνον ἀρχήν.
 5 κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἴο δόμοιο·
 εἶλετο δὲ κληῖδ' ἐνκαμπέα χειρὶ παχείῃ
 καλήν, χαλκείην· κόπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
 βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 ἔσχατον· ἐνθα δὲ οἱ κειμήλια κείτο ἀνακτος,
 10 χαλκός τε χρυσός τε, πολὺκμητός τε σίδηρος.
 ἐνθα δ' τόξον κείτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρη
 ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔεσαν στονόεντες οἰστοί·
 δῶρα, τὰ οἱ ξείνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυχῆσας,
 Ἴφιτος Ἐνρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
 15 τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοϊν,
 οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεύς
 ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελLEN·
 μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης, Μεσσήνιοι ἄνδρες ἀειραν-
 νησαὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι ἠδὲ νομῆας.
 20 τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς,
 παιδνὸς ἑών· πρὸ γὰρ ἦκε πατῆρ, ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἴφιτος αὐθ' ἵππους διζήμενος, αἱ οἱ ὄλοντο,
 δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
 αἱ δὲ οἱ καὶ ἐπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο,
 25 ἐπειδὴ Λιδὸς νιὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον,

- φῶδ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπίστορα ἔργων,
 ὃς μιν ξείνον ἰόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
 σχέτιλος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ἠδέσασαί, οὐδὲ τράπεζαν,
 τὴν δὴ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε και αὐτόν·
 30 ἵππος δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισιν.
 τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
 τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδί
 κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὄξυν καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
 35 ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπεζῆ
 γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
 Ἴφιστον Εὐρυτιδῆν, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
 ὃς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὐποτε διὸς Ὀδυσσεὺς,
 ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
 40 ἤρειτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μῆμα ξείνοιο φίλοιο
 κέσκει ἐν μεγάροισι· φόρει δὲ μιν ἤς ἐπὶ γαίης.
 Ἥ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 οὐδόν τε δρύνον προσεβήσατο, τὸν ποτε τέκτων
 ξέσσειν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθνηεν,
 45 ἐν δὲ σταθμούς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαινιάς·
 αὐτίκ' ἄρ' ἤγ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
 ἐν δὲ κληῖδ' ἤκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
 ἅντα τιτυσκομένη· τὰ ἀνέβραχεν, ἤντε ταῦρος,
 βοσκομένος λειμῶνι· τόσ' ἐβραχε καλὰ θύρετρα,
 50 πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δὲ οἱ ὄκα.
 ἣ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς πανίδος βῆ· ἐνθα δὲ χηλοὶ
 ἔστασαν· ἐν δ' ἄρα τῆσι θνώδεα εἴματ' ἔκειτο.
 ἐνθεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
 αὐτῷ γορντῷ, ὃς οἱ περὶκειτο φαινός.
 55 ἐξομένη δὲ κατ' αὐθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
 κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ἤρεε τόξον ἄνακτος.
 ἣ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 βῆ ῥ' ἱμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγανούς,
 τόξον ἔχουσα ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτην
 50 ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἴστοι.
 τῆ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἐνθα σίδηρο
 κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
 ἣ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 σιτῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 65 ἅντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
 [ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.]
 αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηῖδα, καὶ φάτο μῦθον·

- Κέκλυτέ μεν, μνηστήρες ἀγήγορες, οἳ τόδε δῶμα
 ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,
 70 ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλω
 μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
 ἀλλ' ἐμὲ ἰέμενοι γῆμαι, θέσθαι τε γυναικα.
 ἀλλ' ἄγετε, μνηστήρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον.
 θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο·
 75 ὃς δέ κε ῥήϊατ' ἐντανύσῃ βίον ἐν παλάμῃσιν,
 καὶ διοίστευσῃ πελέκειων δυοκαίδεκα πάντων,
 τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσησσομένη τόδε δῶμα
 κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐπίπλειον βιότοιο·
 τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι οἴομαι, ἐν περ ὀνείρω.
 80 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' Εὐμαιον ἀνώγει, δῖον ὑφορβόν,
 τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολὺν τε σίδηρον.
 δακρύσας δ' Εὐμαιος ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν·
 κλαῖε δὲ βονκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἀνακτος.
 Ἀντίροος δ' ἐνέπιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 85 Νήπιοι ἀγροιώται, ἐφημέρια φρονέοντες,
 ἃ δειλῶ, τί νυ δάκρυ κατεΐβετεν, ἠδὲ γυναικί
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὀρίετον; ἤτε καὶ ἄλλως
 κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὄλεσ' ἀκοίτην.
 ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἢ δ' ἄρα
 90 κλαίετεν ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
 μνηστήρεσσι ἄεθλον ἀάατον· οὐ γὰρ οἷο
 ῥηϊδίως τόδε τόξον εὐξοον ἐντανύεσθαι.
 οὐ γάρ τις μετὰ τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δὲ μιν αὐτὸς ὄπωπα·
 95 καὶ γὰρ μνήμων εἰμί· πᾶσι δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἐώλπει,
 νευρὴν ἐντανύσειν, διοίστευσειν τε σιδήρον.
 ἦτοι οἷστον γε πρῶτος γενέσεσθαι ἐμελλεν
 ἐκ χειρῶν Ὀδυσσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα,
 100 ἦμενος ἐν μεγάροις, ἐπὶ δ' ὄρνυε πάντας ἑταίρους.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
 μήτηρ μὲν μοί φησι φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
 ἄλλω ἅμ' ἔφρασθαι, νοσησσομένη τόδε δῶμα·
 105 αὐτὰρ ἐγὼ γελῶω, καὶ τέρπομαι ἄφροσι θυμῷ.
 ἀλλ' ἄγετε, μνηστήρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,
 οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀγαΐδα γαῖαν,
 οὔτε Πύλον ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεος, οὔτε Μυκῆνης·
 [οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' ἠπειροιο μελαίνης·]

- 110 καὶ δ' ἄντοι τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου ;
 ἀλλ' ἄγε μὴ μῶνσι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
 θηρὸν ἀποτροπύσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
 καὶ δέ κεν ἀντὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
 εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοίστευσω τε σιδήρου,
- 115 οὐ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
 λείποι ἄμ' ἄλλω ἰούσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
 οἴος τ' ἦδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
 Ἥ, καὶ ἀπ' ὤμοιῖν χλαῖναν θέτο φοινικέεσσαν,
 ὀρθὸς ἀνάϊζας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὄξυν' θέτ' ὤμων.
- 120 πρῶτον μὲν πελέκεας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
 πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν·
 ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἐνάξε· τάφος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας,
 ὡς εὐκόσμως στήσε· πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
 στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν.
- 125 τρὶς μὲν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων·
 τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγε θυμῷ,
 νευρὴν ἐντανύσειν, διοίστευσεν τε σιδήρου.
 καὶ νῦ κε δῆ ῥ' ἐτάνυσσε, βίη τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἰεμένον περ.
- 130 τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·
 Ὡ πόποι ; ἦ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἔσομαι καὶ αἰκνός,
 ἢε νεώτερός εἰμι, καὶ οὐπω χερσὶ πέποιθα
 ἀνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 ἀλλ' ἄγεθ', οἵπερ ἐμεῖο βίη προφερέστεροί ἐστε,
- 135 τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἀέθλον.
 Ὡς εἰπὼν, τόξου μὲν ἀπὸ ἔο θῆκε χαμᾶζε,
 κλίνας κολλητήσιν εὐξέστης σανίδεσσιν·
 αὐτοῦ δ' ὠκὺν βέλος καλῆ προσέκλινε κορώνῃ·
 αὖθ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνον, ἐνθεν ἀνέστη.
- 140 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Ὅρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἐταῖροι,
 ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἶνοχοεῖνι.
 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδατε μῦθος.
 Αἰωῶδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοπος υἱός,
- 145 ὃ σφι θυνοσκός ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
 ἴζε μυχόιτατος αἰεί· ἀτασθαλίαι δὲ οἱ οἴῳ
 ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νημέσσα μνηστήρεσσιν·
 ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξου λάβε καὶ βέλος ὠκὺν.
 στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
- 150 οὐδέ μιν ἐτάνυσσε· πρὶν γὰρ κάμει χεῖρας ἀνέλκων,
 ἀτρίπτους, ἀπαλὰς· μετὰ δὲ μνηστήρων εἶπερ·

- ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ ταυῶ· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
 πολλοὺς γάρ τόδε τόξον ἀριστήας κεκαδήσει
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ πολὺ φέρετόν ἐστιν
 155 τεθνήσκων, ἢ ζώοντων ἀμαρτεῖν, οὐθ' ἕνεκ' αἰεὶ
 ἐνθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέχμενοι ἡμᾶτα πάντα.
 νῦν μὲν τις καὶ ἔλπει ἐνὶ φρεσίν, ἡδὲ μενοιῶ
 γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσεύς παράκοιτιν.
 αὐτὰρ ἐπὶν τόξον περὶήσεται, ἡδὲ ἴδηται,
 160 ἄλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶν εὐπέπλων
 μνάσθω εἰδνοῖσιν διζήμενος· ἡ δὲ κ' ἔπειτα
 γῆμαιθ', ὅς κε πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ τοῦ τόξου ἔθηκεν,
 κλίνας κολλητῆσιν εὐξέστης σανίδεσσιν·
 165 αὐτοῦ δ' ὠκυ βέλος καλῆ προσέκλινε κορώνῃ.
 ἄψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔξει' ἐπὶ θρόνον, ἐνθεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνομάζεν·
 Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
 δευρόν τ' ἀργαλέον τε! - νημεσσῶμαι δέ τ' ἀκούων -
 170 εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστήας κεκαδήσει
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ ταυῦσαι.
 οὐ γάρ τοι σέγε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
 οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ οἴστων·
 ἀλλ' ἄλλοι ταυῦνοι τάχα μνηστήρες ἀγανοί.
 175 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλοισι αἰγῶν·
 ἄρχει δὴ, πῦρ κείον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
 πῦρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κώας ἐπ' αὐτοῦ,
 ἐκ δὲ στέατος ἐνεῖκε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἔοντος·
 ὄφρα νέοι θάλλοντες, ἐπιχρίοντες ἄλοιφῃ,
 180 τόξον περὶώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ
 πῦρ δὲ φέρον δίφρον θῆκεν καὶ κώας ἐπ' αὐτοῦ,
 ἐκ δὲ στέατος ἐνεῖκε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἔοντος·
 τῶ ῥα νέοι θάλλοντες ἐπειῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο
 185 ἐνταυῦσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδενέες ἦσαν.
 Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε, καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
 ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί.
 Τῶ δ' ἔξ οἴκου βῆσαν ὀμαρτήσαντες αἰμ' ἀμφω
 βουκόλους ἡδὲ σφυροβόους Ὀδυσσεύς θεῖοιο·
 190 ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμον ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρῶν ἔσαν ἡδὲ καὶ αὐλῆς,
 φθευγζάμενός σφ' ἐπέεσσι προσηΐδα μελιχίοισιν·
 Βουκόλε, καὶ σὺ, σφυροβέ, ἔπος τί κε μνηθῆσαιμην,

- ἢ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνάγει.
 195 ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
 ὠδὲ μάλ' ἔξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνεΐκοι;
 ἢ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῆϊ;
 εἶπαθ', ὅπως ὑμέας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
 200 Ζεῦ πάτερ, αἱ γὰρ τοῦτο τελευτήσεας ἔειλδωρ,
 ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ε' δαίμων·
 γνοίης χ', οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.
 Ὡς δ' αὐτως Εὐμαιοὶ ἐπέυχετο πᾶσι θεοῖσιν,
 νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
 205 αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶνγε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
 ἐξαντίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβομένος προσέειπεν·
 Ἔνδον μὲν δὴ ὄδ' αὐτὸς ἐγώ, κακὰ πολλὰ μογήσας,
 ἦλθον εἰκοστώ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 γηνώσκω δ', ὡς σφῶϊν ἐέλδομένοισιν ἰκάνω,
 210 οἰοῖσι δμῶων· τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα
 ἐνζαμένον, ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκίσθαι.
 σφῶϊν δ', ὡς ἔσεται περ, ἀληθείην καταλέξω.
 εἰ γ' ὑπ' ἐμοίγε θεὸς διαμάσῃ μνηστήρας ἀγανούς,
 ἄξομαί ἀμφοτέροισ ἀλόχοις, καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
 215 οἰκία τ' ἐγγύς ἐμεῖο τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα
 Τηλεμάχου ἐτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
 εἰ δ', ἄγε δὴ, καὶ σῆμα ἀριφραδέες ἄλλο τι δεῖξω,
 ὄφρα μ' εὖ γνῶτον, πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ·
 οὐλήν, τὴν ποτὲ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 220 Παρησιότδ' ἔλθόντα σὺν νιάσιν Ἀυτολύκοιο.
 Ὡς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
 τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὐ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
 κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφροσι χεῖρας βαλόντε,
 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὄμους.
 225 ὡς δ' αὐτως Ὀδυσσεὺς κεφαλᾶς καὶ χεῖρας ἔκυσσεν.
 καὶ νῦν κ' ὀδυρομένοισιν ἔδν φάος ἡελίοιο,
 εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·
 Πανέσθον κλανθμοῖο, γοοῖό τε· μὴ τις ἴδηται
 ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ εἴησι καὶ εἴσω.
 230 ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες·
 πρότος ἐγώ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω.
 ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοί,
 οὐκ ἔασουσιν ἐμοὶ δόμεναι βίον ἠδὲ φαρέτην·
 ἀλλὰ σὺ, δι' Εὐμαιοῖ, φέρων ἀνὰ δῶματα τόξον,
 235 ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι· εἰπεῖν τε γυναϊξίν,

- κλήσσαι μεγάροιο θύρας πεκινῶς ἀραρυίας·
 ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μήτι θύραζε
 προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
- 240 σοὶ δέ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι ἀνλῆς
 κλήσσαι κληῖδι, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηται.
 Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμον ἐναϊετῆοντα·
 ἔξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δῖφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη·
 ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶε ἴτην θεῖον Ὀδυσῆος.
- 245 Εὐρύμαχος δ' ἦδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
 θάλλων ἐνθα καὶ ἐνθα σέλα πυρός· ἀλλὰ μιν οὐδ' ὧς
 ἐντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστενε κνδάμιον κῆρ·
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 ὦ πόποι! ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
- 250 οὔτι γάμον τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
 εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, ἡμὲν ἐν αὐτῇ
 ἀμφιάλφῃ Ἰθάκῃ, ἢ δ' ἄλλῃσιν πόλίσσιν·
 ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπίδενέες εἰμὲν
 ἀντιθέον Ὀδυσῆος, οἳ οὐ δύναμεσθα τανύσαι
- 255 τόξον· ἐλεγγείη δὲ καὶ ἔσσομένοισι πνθέσθαι.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοεῖς δὲ καὶ αὐτός.
 ἔνν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἔορτῇ τοιοῦτο θεοῖο
 ἀγνῆ· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἔκηλοι
- 260 κάτθετ'· ἀτὰρ πελέκειάς γε καὶ εἰ κ' εἰῶμεν ἅπαντας
 ἰστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἶω,
 ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
 ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
- 265 ἦ ὦθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,
 αἴλας ἄγειν, αἰ πᾶσι μὲν ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
 ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
 τόξον πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος.
- 270 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτιοῖο·
 νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπείσαν τ', ἐπιόν θ', ὅσον ἦθελε θυμὸς,
 τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
- 275 Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης·
 [ὄφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελύει·]
 Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδία

- λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν,
 νῦν μὲν παύσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
 290 ἤϊωθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος, ᾧ κ' ἐθέλησιν.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον εὐξοον, ὅφρα μεθ' ὑμῖν
 χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι εἴ' ἐστίν
 ἴς, οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
 ἢ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλλ' ἑ' ἀχομιστήν τε.
 285 ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νημέσησαν,
 δείσαντες, μὴ τόξον εὐξοον ἐντανύσειεν.
 Ἀντίνοος δ' ἐνέριπτεν, ἔπος ἑ' ἔφατ', ἐκ ἑ' ὀνόμαζεν·
 Ἄδειλὲ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένας οὐδ' ἠβαιαί·
 οὐκ ἀγαπᾶς, ὃ ἔκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
 290 δαίνυσσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
 μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
 ἡμετέρων μύθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
 οἴνός σε τρώει μελιηδῆς, ὅσπερ καὶ ἄλλους
 βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανθὸν ἔλη, μηδ' αἴσιμα πίνη.
 295 οἴνος καὶ Κένταυρον, ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα,
 ἄσ' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμον Πειριθόοιο,
 ἐς Λαπίθας ἔλθονθ'· ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄσεν οἶνον,
 μαινόμενος κὰκ ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο·
 ἦρωας δ' ἄχος εἶλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
 300 ἔλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ
 ῥιναῖς ἑ' ἀμήσαντες· ὃ δέ, φρεσὶν ἦσιν ἄασθεῖς,
 ἦεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀσειφροσι θυμῷ.
 ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι ρεικος ἐτύχθη,
 οἱ ἑ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὐρετο οἴνοβαρειαίον.
 305 ὥς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφάνσκομαι, αἴ κε τὸ τόξον
 ἐντανύσῃς· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
 ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νῆϊ μελαίνῃ
 εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 πέμπωμεν· ἐνθεν δ' οὔτι σαώσεται· ἀλλὰ ἔκηλος
 310 πίη τε, μηδ' ἐρίδαιε μετ' ἀνδράσι κονροτέροισιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
 ξείνους Τηλεμάχον, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
 ἔλπει, αἴ χ' ὁ ξείνος Ὀδυσσεύς μέγα τόξον
 315 ἐντανύσῃ, χερσὶν τε βίηφί τε ἦφι πιθήσας,
 οἴκαδὲ μ' ἄξουσθαι, καὶ εἶν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
 οὐδ' αὐτὸς πον τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολεπεν·
 μηδέ τις ὑμείων τοῦγ' εἵνεκα θυμὸν ὀχέων
 ἐνθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.

- 320 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἤδα·
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηλεόπεια,
 οὔτι σε τόνδ' ἄξεσθαι δίομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
 ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
 μή ποτε τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν·
- 325 ἢ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀνύμονος ἀνδρὸς ἀκοιτιν
 μνῶνται, οὐδέ τι τόξον εὐξοον ἐντανύουσιν·
 ἀλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθῶν,
 ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἤκε σιδήρου.
 ὡς ἐρέουσ'· ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
- 330 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηλεόπεια·
 Εὐρύμαχ', οὕτως ἔστιν εὐκλείας κατὰ δῆμον
 ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσι
 ἀνδρὸς ἀριστήος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
 οὗτος δὲ ξείνος, μάλα μὲν μέγας ἦδ' εὐπηγής,
- 335 πατρός δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὐχεται ἔμμεναι νιός·
 ἀλλ' ἄγε οἳ δότε τόξον εὐξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
 ὦδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 εἴ κέ μιν ἐτανύσῃ, δῶή δέ οἱ εὐχος Ἀπόλλων,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά·
- 340 δῶσω δ' ὄξυν ἀκοιτιν, κνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
 καὶ ξίφος ἀμφηκες· δῶσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,
 πέμψω δ' ὄππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
- 345 κρείσσων, ἢ κ' ἐθέλω δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι·
 οὐδ' ὅσσοι κραναῆν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
 οὐδ' ὅσσοι νῆσοισι πρὸς Ἥλιδος ἵπποβότοιο·
 τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἷ κ' ἐθέλωμι
 καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναί τε τάδε τόξα φέρεσθαι.
- 350 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
 ἰστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
 ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἀνδρῆσσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόδε βεβήκει·
- 355 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἐνθετο θυμῷ.
 ἐς δ' ὑπερφ' ἀναβάσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 κλαίειν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἳ ὕπνον
 ἦδῃν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλανκῶπις Ἀθήνη.
 Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα διὸς ὑφορβός
- 360 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλειον ἐν μεγάροισιν·
 ὦδε δὲ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορούντων·

Πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις ἀμέγαρτε στυβότα,
πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ἕσσι κύνες ταχέες κατέδονται,
οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων
165 ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.

Ὡς φάσαν· ἀντίω ὁ θῆκε φέρων αὐτῶ ἐνὶ χάρῳ,
δεισας, οὐνεκα πολλοὶ ἠμόκλεον ἐν μεγάροισιν.
Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεώρει·

Ἄττα, πρόσσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·

370 μὴ σε, καὶ ὀπλιότερός περ ἑὼν, ἀγρόνδε δίωμι,
βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.

αἶ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δῶματ' ἔασιν,
μνηστήρων χερσίν τε βίηφι τε φέρτερος εἶην·
τῶ κε τάχα στυγερώς τιν' ἐγὼ πέμψαμι νέεσθαι

375 ἡμετέρον ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῶ ἠδὺ γέλασαν
μνηστήρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλέμαχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα στυβότης
ἐν χερσέσσι Ὀδυσῆϊ δαίφρονι θῆκε παραστάς.

380 ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Τηλέμαχος κέλεται σε, περίφρων Εὐρύκλειε,
κλήισσι μεγάροιο θύρας πνικινῶς ἀραρινίας·
ἦν δὲ τις ἢ στοναχῆς ἢ ἐκτύπου ἔνδον ἀκούση
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μῆτι θύραζε

385 προβλόσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρά ἔργῳ.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
κλήισεν δὲ θύρας μεγάρων ἐναίεταόντων.

Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,
κλήισεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας ἐνερκέας ἀνλῆς.

390 κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὄπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
βύβλινον, ὃ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός·

ἔζετ' ἐπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἐνθεν περ ἀνέστη,
εἰσορόων Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα,
πάντη ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἐνθα καὶ ἐνθα,

395 μὴ κέρα ἴπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἀνακτος.

ὣδε δὲ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Ἥ τις θηητήρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων·
ἦ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῶ οἴκοθι κεῖται,
ἦ ὄγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν· ὥς ἐνὶ χερσίν
400 νωμᾶ ἐνθα καὶ ἐνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.

Ἄλλος δ' αὐτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
αἶ γὰρ δὴ τοσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
ὡς οὐτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.

- Ὡς ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 405 ἀντίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἴδε πάντη,
 ὡς ὅτ' ἀνήρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
 ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέφ' περὶ κόλλοπι χορδῆν,
 ἄψας ἀμφοτέρωθεν ἑυστερφῆς ἔντερον οἴος,
 ὡς ἄρ' ἄτερ σπονδῆς τάνυαεν μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
 410 δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
 ἢ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη ἀνδρῆν.
 μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι ἄρα χρῶς
 ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε, σήματα φαινῶν·
 γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
 415 ὅτι ῥά οἱ τερας ἦκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
 εἶλετο δ' ὤκυν οἰστὸν, ὃς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
 γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσθε φαρέτρης
 κείατο, τῶν τάχ' ἐμείλλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
 τὸν ῥ' ἐπὶ πῆγῃ ἐλῶν, ἔλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 420 ἀντόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' οἰστὸν
 ἅντα τιτυσκόμενος· πελέκειον δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
 πρώτης στελειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
 ἰὸς χαλκοβαρῆς· ὃ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
 Τηλέμαχ', οὐδ' ὃ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει,
 425 ἦμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
 δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἐμπεδόν ἐστιν·
 οὐχ ὡς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
 νῦν δ' ὦρη, καὶ δόρυπον Ἀχαιοῖσιν τετυκῆσθαι
 ἐν φάει, ἀντὶρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι
 430 μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
 Ἦ, καὶ ἐπ' ὄφρῦσι νεῦσεν· ὃ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὄξυ
 Τηλέμαχος, φίλος, υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο·
 ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ· ἄγγι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 παρ' θρόνον ἐστήκει, κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ X.

Ulysses e Ju suo aggreditur turbam procorum; ante omnes Antinoum, quo confixo, quis sit et quid struat, palam aperit (1-41). Eum placare frustra querit Eurymachus, mox cum ense irruens ab eo occidatur; item Amphinomus a Telemacho (42-98): qui sibi suisque arma ex superiore parte ædium defert, sed januam obscurare oblitus; per quam etiam prociis Melanthius arma petit (99-162): Melanthium, iterum adscendentem, subsequenti Eumæus et Philæus opprimunt, constingunt, vivum ad columnam alligant (163-199). Ulyssi, cum filio et pastoribus illis procos urgenti, Minerva specie Mentoris, dein hirundinis, accedit, ut ipsi animos augeat et auxilium ferat (200-240). Inde acrior pugna, qua consternati perimuntur Ctesippus, Lïodes, reliqui omnes (241-329): percitur tantum Phemio citharædo et Medonti præconi, deprecante Telemacho (330-380). Ita expletus ultione Ulysses cadavera tolli et domum elui jubet: duodecim ancillæ, quæ Euryclææ indicio cum prociis consuerant, suspendio necantur, majori cruciatu Melanthius (381-477). Perpetratis his rebus, Ulysses ignem adolet, incensoque sulfure domum piaculo purgat (478-494). Agnitum dominum filæ ancillæ salutant (495-501).

Μνηστηροφονία.

- Ἀντὰρ ὁ γυμνώθη ῥακίων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὄλωτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν, ἔχων βίον ἠδὲ φαρτίτην,
 ἰὼν ἐμπλεῖην· ταχέας δ' ἐκχέυατ' οἰστούς
 αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστήρησιν ἔειπεν·
 5 Οὗτος μὲν δὴ ἀεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·
 γῆν αὐτὲ σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐπω τις βάλεν ἀήρ,
 εἶσομαι, αἶ κε τύχωμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.
 Ἥ, καὶ ἐπ' Ἀντινόφῳ ἰθύνητο πικρὸν οἰστόν.
 ἦτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν,
 10 χρύσειον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνόημα,
 ὄφρα πίοι οἴνοιο· φόρος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
 μέμβλετο· τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
 μόνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερός εἴη,
 οἱ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν καὶ Κῆρα μέλαιναν;
 15 τὸν δ' Ὀδυσσεύς κατὰ λαίμον' ἐπισχόμενος βάλεν ἰῶ,
 ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' ἀγχένος ἦλνθ' ἀκοκῆ.
 ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔπεσε χειρός,
 βλημῆνον· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχὺς ἦλθεν
 αἵματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ' ἀπὸ εἰο τράπεζαν
 20 ὣσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε·
 σῆτός τε κρέα τ' ὄπτα φορύνετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
 μνηστήρησ κατὰ δῶμαθ', ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα·
 ἐκ δὲ θρόνων ἀρόρουσαν, ὄρινθέντες κατὰ δῶμα,
 πάντοσε παπταίνοντες ἐνδμήτους ποτὶ τοίχους·
 25 οὐδέ πη ἀσπίς ἔην, οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος, ἐλέσθαι.

- νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσεν·
 Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκέτ' ἀέθλων
 ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μὲγ' ἄριστος
 30 κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γυῖπες ἔδονται.
 Ἴσκεν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπεὶ φᾶσαν οὐκ ἐθέλοντα
 ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νῆπιοι οὐκ ἐνόησαν,
 ὡς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὄλέθρον πείρατ' ἐφῆπτο.
 τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 35 ὦ κῆρες, οὐ μ' ἐτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκίσθαι
 δῆμον ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
 δμῳῆσιν δὲ γυναιξὶ παρεννάσθε βιαίως,
 αὐτοῦ τε ζῶντος ὑπερνάσθε γυναιῖκα,
 οὔτε θεοὺς δεῖσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 40 οὔτε τι' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι·
 νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὄλέθρον πείρατ' ἐφῆπται.
 Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶλεν
 [πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπη φῆγοι αἰπὺν ὄλεθρον·]
 Εὐρύμυχος δέ μιν ὅλος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 45 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλονθας,
 ταῦτα μὲν αἰσίμα εἶπες, ὅσα ῥέξασκον Ἀχαιοί,
 πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
 ἀλλ' ὃ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
 Ἄντινοος· οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
 50 οὔτι γάμου τόσσον κεχημένος, οὔτε χατίζων,
 ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τὰ οἳ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·
 ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐνκτιμένης βασιλεύοι
 αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχίσις.
 νῦν δ' ὃ μὲν ἐν μοίρῃ πέφραται· σὺ δὲ φεῖδες λαῶν
 55 σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὀπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
 ὅσσα τοι ἐκπέπεται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
 τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
 χαλκὸν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
 ἰανθῆ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσητὸν κεχολῶσθαι.
 60 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
 ὅσσα τε νῦν ὑμῖ ἐστί, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
 οὐδέ κεν ὡς ἐτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
 65 νῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἢ ἐμάγεσθαι,
 ἢ φεύγειν, ὃς κεν θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξῃ·
 ἀλλά τι' οὐ φεύξεσθαι οἶομαι αἰπὺν ὄλεθρον.

Ὡς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὐτίς·

- 70 ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
ἀλλ' ἐπὶ ἔλλαβε τόξον ἐνζοον ἠδὲ φαρέτηρην,
οὐδοῦ ἀπο ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσοκε πάντας
ἄμμε κατακτείνει· ἀλλὰ μνησώμεθα χάριμης.
φάσγανά τε σπάσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τρυπέζας
75 ἰῶν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῶ πάντες ἔχωμεν
ἄθροοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων,
ἔλθωμεν δ' ἀνά ἄστυ, βοή δ' ὠκίστα γένοιτο·
τῶ κε τάχ' οὔτος ἀνὴρ· νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.

- Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὄξύ,
80 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμέον· ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ἄμαρτῆ διος Ὀδυσσεὺς
ἰὼν ἀποπροΐεις βάλλε στήθος παρὰ μαζόν,
ἐν δέ οἱ ἦπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
φάσγανον ἦκε χαμᾶζε, περιόρηδης δὲ τραπέζῃ
85 κάππεσε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἶδατα χεῖεν ἐραζε,
καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,
θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέρωσιν
λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχρ' ἀγλῦς.

- Ἀμφινόμος δ' Ὀδυσῆος εἰείσατο κυδαλίμιον
90 ἀντίος αἴξιας· εἴρηντο δὲ φάσγανον ὄξύ,
εἴ πῶς οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασεν·
δούπησεν δὲ πεσῶν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
95 Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ διέ, μήτις Ἀχαιῶν
ἔγχος ἀνεκλόμενον δολιχόσκιον ἠέ ελάσειεν
φασγάνῳ αἴξιας, ἠὲ προορηνεῖ τύψας.

- βῆ δὲ θεῖν, μάλα δ' ὠκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκαεν·
100 ἀγχοῦ δ' ἰστιάμενος ἔπευ πτερόεντα προσηΐδα·
ὦ πάτερ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρε,
καὶ κνήην παγχαλκόν, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰῶν· δώσω δὲ συμβώτη
καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.

- 105 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολὺμητις Ὀδυσσεύς
οἶσε θεῶν, εἴως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἴστοι,
μῆ μ' ἀποκινήσωσι θυράων, μῦνον ἔόντα.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπέιθετο πατρί.

8ῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κείτο.

- 110 ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτώ,
καὶ πίσυρας κυνίας χαλκίφρεας ἵπποδασείας·
βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὤκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
αὐτὸς δὲ πρώτιστα περὶ χροῖ δύσετο χαλκόν.
ὡς δ' αὐτως τῷ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλά,
- 115 ἔσταν δ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην.
Ἀντάρ ὄγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
τόφρα μνηστήρων ἓνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
βάλλε τιτυσκομενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.
αὐτάρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ οὔσιτυνοντα ἄνακτα,
- 120 τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν εὐσταθέος μεγάροιο
ἔκλιν' ἐστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
αὐτὸς δ' ἄμφ' ὠμοῖσι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνίην εὐτυκτον ἔθηκεν,
ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
- 125 εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
Ὀρσοθύρη δὲ τις ἔσκεν εὐδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·
ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσταθέος μεγάροιο
ἦν ὁδὸς εἰς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὐ ἀραρυῖαι.
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβόν,
- 130 ἔστασ' ἄγ' αὐτῆς· μία δ' οἷη γίγνεται ἐφορμή.
τοῖς δ' Ἀγέλωσ μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφανύσκων·
ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἂν ὄρσοθύρην ἀναβῆαι,
καὶ εἰποὶ λαοῖσι, βοή δ' ὄκιστα γένοιτο·
τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὑστατα τοξάσσαιτο.
- 135 Τὸν δ' αὐτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
οὐπὼς ἔστ', Ἀγέλωε Διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
ἀλλῆς καλὰ θύμετρα, καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
καὶ γ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅστ' ἄλκιμος εἴη.
ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
- 140 ἐκ θαλάμου· ἔνδον γάρ, οἴομαι, οὐδέ πη ἄλλη
τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός,
ὧς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
εἰς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο.
ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δούρα,
- 145 καὶ τόσσας κυνίας χαλκίφρεας ἵπποδασείας·
βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὤκα φέρων μνηστήρσιν ἔδωκεν
καὶ τότε Ὀδυσῆος λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ τε δούρα
μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
- 150 αἴψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν

γαῖν ἐποτρύνει πόλεμον κακόν, ἢ δὲ Μελανθεύς.

- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον - οὐδέ τις ἄλλος
 155 αἴτιος - ὃς θαλάμοιο θύρην πυκνῶς ἀραρυῖαν
 κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἰμείνων.
 ἀλλ' ἴθι, δι' Εὐμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
 καὶ φράσαι, εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἢ τάδε φάσει,
 ἢ υἱὸς Δολιχίου, Μελανθεύς, τὸν περ οἴω.
 160 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
 βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 οἴσων τεύχεα καλά. νόησε δὲ δῖος ὑφορβός,
 αἴψα δ' Ὀδυσῆα προσεφώνεεν, ἐγγυς ἔοντα·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 165 κείνος δ' αὐτ' αἰδέηλος ἀνήρ, ὃν δῖομεθ' αὐτοί,
 ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔτισπε,
 ἢ μιν ἀποκτείνω, αἶ κε κρείσσων γε γένομαι·
 ἢ σοὶ ἐνθάδ' ἄγω, ἢ ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
 πολλὰς, ὅσας οὗτος ἐμήσατο σῶ ἐνὶ οἴκῳ.
 170 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστήρας ἀγανοῦς
 σήσομεν ἐντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμιαῶτας.
 σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
 ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδήσαι ὀπισθεν·
 175 σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε,
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
 ὡς κεν δηθὰ ζῶδς ἐὼν χαλέπ' ἄλγεα πάσῃ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἦ δ' ἐπίθορτο·
 βῆν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, λαθέτην δὲ μιν ἔνδον ἔοντα.
 180 ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κἀτά τεύχε' ἐρέυνα·
 τῷ δ' ἔσταν ἐκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
 εὐθ' ὑπερ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
 τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρύ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄζῃ,
 185 Λαέρτῳ ἥρωος, ὃ κορυφῶν φορέεσκεν·
 δὴ τότε γ' ἦδη κείτο, ῥαφαὶ δὲ λέλκοντο ἱμάντων·
 τῷ δ' ἄρ' ἐπαῖξανθ' ἐλέτην, ἐρυσάν τε μιν εἶσω
 κορυφῆ· ἐν διαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀγνύμενον κῆρ.
 σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγείῳ δεσμῶ,
 190 εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὡς ἐκέλευεν
 υἱὸς Λαέρταο, πολὺν τε δῖος Ὀδυσσεύς·
 σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε,
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσιν.

- τὸν δ' ἐπικεροτομίων προσέφησ, Εὐμαιε συβώτα·
 195 *Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις*
εὐνῇ ἐνι μαλικῇ καταλέγμενος, ὡς σε εἰκεν
οὐδὲ σίγ' ἠρογένεια παρ' Ὀκεανοῖο ῥοάων
λήσει ἐπερχομένη χροσόθρονος, ἥνικ' ἀγνεῖς
 αἶγας μνηστήρεσσι, δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι.
 200 *Ὡς ὁ μὲν αὖθι λείπειτο, ταθεῖς ὄλοϋ' ἐνὶ δεσμῶ·*
τῷ δ' ἔς τείχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαινήν,
βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην.
ἔνθα μένος πρῆϊόντες ἐφύεσσον· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
 τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἔσθλοι.
 205 *τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,*
Μέντορι εἰδομένη ἡμῖν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον εἶπεν·
Μέντορ, ἄμνηρον ἀρήν, μῆσαι δ' ἐτάροιο φίλοιο,
ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὀμηλικῆ δέ μοι ἔσσι.
 210 *Ὡς φάτ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην.*
μνηστήρες δ' ἐτέρωθεν ὀμόκλειον ἐν μεγάροισιν·
πρῶτος τήγ' ἐνέπιπε Δαμκτοριδῆς Ἀγέλαος·
Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθησιν Ὀδυσσεύς,
μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμννέμεναι δὲ οἱ αὐτῶ.
 215 *ὧδε γάρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἶω·*
ὀππότῃ κεν τούτους κτέωμεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ νιόν,
ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι, οἶα μενοιῆς
ἔρδειν ἐν μεγάροισ· σῶ δ' αὐτοῦ κράτι τίσεις.
 220 *ἀντάρ ἐπὴν ὑμῶν γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῶ,*
κτῆμαθ', ὀπόσσα τοῖ ἐσσι, τὰ τ' ἐνδοθι καὶ τὰ θύρῃσιν,
τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίζομεν· οὐδέ τοι νίας
ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἔασομεν, οὐδὲ θύγατρας,
οὐδ' ἄλογον κεδνήν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεῦειν.
Ὡς φάτ'· Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 225 *νεῖκεσσαν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσιν·*
Οἴκῃτι σοίγ', Ὀδυσσεῦν, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή,
οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἐλένη λευκωλένῃ, εὐπατερεῖη,
εἰνάτεες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμῆς αἰεῖ,
 230 *πολλοὺς δ' ἀνδρας ἔπεφρες ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι,*
σῆ δ' ἦλω βουλή Πριάμου πόλις εἰρηνάγνια.
πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν τε δόμον καὶ κτῆμαθ' ἰκάνεις,
ἅντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἐμ' ἴστασο, καὶ ἔργον,
ὄφρ' εἰδῆς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμετέεσσι
 235 *Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.*

Ἥ ῥα· καὶ οὔπω πάγῃ δίδου ἑτεραλκία νίκην,
ἀλλ' ἐτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν,
ἡμὲν Ὀδυσσεύς, ἡδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.

240 αὐτῇ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
ἔζετ' ἀναίξασα, γελιδόνη εἰκέλη ἄντην.

Μνηστήρας δ' ὄτρυνε Λαμαστορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύτομος τε καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμος τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων·

245 οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί,
ὅσσοι ἐτ' ἔζωον, περὶ τε ψυχέων ἐμάχοντο·
τούς δ' ἦδη ἐδάμισσε βίος καὶ ταρφέες ἰοί.

τοῖς δ' Ἀγέλωσ μετῆειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφανύσκων·

᾿Ω φίλοι, ἦδη σγήσει ἀνὴρ ὄδε χεῖρας ἀάπτους·
καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη, κενὰ εὔγματα εἰπών·

250 οἱ δ' οἴοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσιν.

τῶ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρὰ·
ἀλλ' ἄγεθ', οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσαι, αἱ κέ ποθι Ζεὺς
δοῆ Ὀδυσσεῖα βλῆσθαι, καὶ κῆδος ἀρέσθαι.

τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.

255 ᾿Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὡς ἐκέλευεν,
ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὔσταθιός μεγάροιο
βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκνῶς ἀραρυῖαν·
ἄλλον δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσσε χαλκοβάρεια.

260 αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
τοῖς δ' ἄρα μύθων ἤρχε πολέτας διός Ὀδυσσεύς·

᾿Ω φίλοι, ἦδη μὲν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμιν,
μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκοντίσαι, οἱ μεμάασιν
ἡμέας ἐξεναρίζαι ἐπὶ προτέρουσι κακοῖσιν.

265 ᾿Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὄξεα δούρα,
ἅντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,

Εὐρύαδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·

οἱ μὲν ἐπειθ' ἅμα πάντες ὀδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὐδας.

270 μνηστήρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκῶν δ' ἔξ ἔγχ' ἔλοντο.

Αὐτίς δὲ μνηστήρες ἀκόντισαν ὄξεα δούρα,
ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

275 τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὔσταθιός μεγάροιο
βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκνῶς ἀραρυῖαν·
ἄλλον δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσσε χαλκοβάρεια.

Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρδίῃ

- λίγδην, ἄκρην δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
 Κτήσιππος δ' Εὐμαιοιὺν ὑπὲρ σάκος ἔγχεῖ μακροῦ
 280 ὤμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέριπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.
 τοὶ δ' αὐτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποιμιλομήτην,
 μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὄξεια δούρα.
 ἐνθ' αὐτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
 285 Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
 βεβλήκει πρὸς στήθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηΐδα·
 ὦ Πολυθερσεΐδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
 εἰκὼν ἀφραδῆς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσιν
 μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
 290 τοῦτό τοι ἀντι ποδὸς ξεινήιον, ὄρ ποτ' ἔδοικας
 ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ, δόμον καὶ ἀλητεύοντι.
 Ἥ ῥα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· ἀντάρ Ὀδυσσεύς
 οὔτα Λαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεῖ μακροῦ·
 Τηλέμαχος δ' Εὐηρορίδην Λειώκριτον οὔτα
 295 δουρὶ μέσον κερεῶνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε·
 ἦριπε δὲ πρηγῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 δὴ τότε Ἀθηναίῃ φθισίμβροτον αἰγὶδ' ἀνέσχεν
 ὑπόθεν ἔξ ὄροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίγηεν.
 οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀγελᾶται·
 300 τὰς μὲν τ' αἰόλος οἰστρος ἐφορηθεὶς ἐδόνησεν,
 ὦρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
 οἱ δ' ὡστ' αἰγυπιοὶ γαμφῶνυχες, ἀγκυλοχειλαί,
 ἔξ ὄρεων ἐλθόντες ἐπ' ὄρνιθεσσι θορῶσιν·
 ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
 305 οἱ δὲ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
 γίγνεται, οὐδὲ φυγὴ· χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη·
 ὡς ἄρα τοι μνηστήρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
 τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' αἰκῆς,
 310 κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῆεν.
 Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηΐδα·
 Γοννοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺν δέ μ' αἰδέο, καὶ μ' ἐλέησον
 οὐ γάρ ποῦ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
 εἰπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
 315 παύεσκον μνηστήρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέξοι.
 ἀλλὰ μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπο χειρὸς ἔχεσθαι·
 τῶν καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰεὶ κεία πότιμον ἐπίσπον.
 ἀντάρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκός, οὐδὲν ἐοργῶς,
 κείσομαι· ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων

- 320 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκῶος εὐχεται εἶναι,
πολλάκι πον μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισιν,
τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
σοὶ δ' ἄλογόν τε φίλην σπείσθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι·
- 325 τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προσφύγοιςθα.
Ὡς ἄρα φωνήσας, ξίφος εἴλετο χειρὶ παχείῃ
κείμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
κτεινόμενος· τῷ τόνγε κατ' αὐχένα μέσσοι ἐλάσσειν·
φθεγγόμενον δ' ἄρα τόνγε κάρη κοιήσιν ἐμίχθη.
- 330 Τερπιάδης δέ τ' αἰοιδὸς ἀλύσκανε Κῆρα μελαιναν.
Φῆμιος, ὃς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη,
ἔσθη δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
ἄγχι παρ' ὀροσθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμηρίζεν,
ἢ ἐκδύς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν·
- 335 ἐρκείου ἴζοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρὶ ἔκαιον·
ἢ γούνων λίσσοιτο προσαιῖξας Ὀδυσηᾶ,
ἄδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσατο κέρδιον εἶναι,
γούνων ἀψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
- 340 ἦτοι ὃ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε,
μεσαγγύς κρητήρος ἰδὲ θρόνον ἀργυροήλου·
αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσηᾶ προσαιῖξας λάβε γούνων,
καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνουμίαι σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἰδέο, καὶ μ' ἐλέησον·
- 345 αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν αἰοιδὸν
πέφνης, ὅσπε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν αἰείδω,
αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραεΐδειν,
ὥστε θεῶν· τῷ μὴ με λιλαιέο δειροτομήσῃαι.
- 350 καὶ κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός,
ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
πωλευμένη μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαΐτας·
ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.
Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο,
- 355 αἴψα δ' ἔον πατέρα προσεφώνεεν ἐγγύς ἐόντα·
Ἴσχεο, μηδέ τι τούτων ἀναίτιον οὔτας χάλκῳ·
καὶ κήρυκα Μῆδοντα σαώσομεν, ὅσπε μιν αἰεὶ
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο, παιδὸς ἐόντος·
εἰ δὴ μὴ μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἦε συμβώτης,
- 360 ἦέ σοι ἀντεβόλησεν, ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.
Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μῆδων, πεπνυμένα εἶδός·

- πεπτηώς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 ἔστο βόος τεόδαρτον, ἀλύσκων Κῆρα μέλαιναν.
 αἴψα δ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, θοῶς δ' ἀπίδυνε βοεῖην·
 365 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
 καὶ μὴ λισσόμενος ἔπειτα πτερόεντα προσηΐδα·
 ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὄδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσγεο· εἰπέ δὲ πατρί,
 μὴ με περισθενέων δηλήσεται ὄξει γαλκῶ,
 ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἳ οἱ ἔκειρον
 370 κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.
 Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὔτος ἐρύσατο καὶ ἐσάωσε,
 ὄφρα γνῶς κατὰ θυμόν, αὐτὴρ εἰπῆσθα καὶ ἄλλω,
 ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μὲγ' ἀμείνων.
 375 ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἔξεσθε θύραζε
 ἐκ φόρον εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεό με χρῆ.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κίοντε,
 ἐξέσθην δ' ἄρα τώγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
 380 πάντοσε παπταίνοντε, φόρον ποτιδεγμένω αἰεὶ.
 Πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεύς καθ' ἐὸν δόμον, εἴ τις εἶτ' ἀνδρῶν
 ζῶος ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων Κῆρα μέλαιναν.
 τοὺς δὲ ἶδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κοινήσιν
 πεπτεῶτας πολλούς· ὥστ' ἰχθύας, οὓςθ' ἀλιῆς
 385 κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
 δικτύῳ ἐξέρουσαν πολυπωπῶ· οἳ δέ τε πάντες,
 κύμαθ' ἄλῳσ ποθέοντες, ἐπὶ ψαμιάθοισι κέχυνται,
 τῶν μὲν τ' Ἥλιος φαιθῶν ἐξείλετο θυμόν·
 ὡς τότε ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 390 δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 ὄφρα ἔπος εἴπωμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.
 Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπέιθετο πατρί·
 κινήσας δὲ θύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
 395 Δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηὺν παλαιγενές, ἦτε γυναικῶν
 δμωῶων σκοπός· ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
 ἔρχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπη.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 ᾧ ἔξεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταδόντων,
 400 βῆ δ' ἤμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἠγεμόνευεν.
 εὐρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νεκρῶσιν,
 αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὥστε λείοντα,
 ὃς ῥά τε βεβρωκῶς βόος ἔρχεται ἀγραύλοιο·

- πᾶν δ' ἄρα οἱ στήθος τε παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
 405 αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι·
 ὡς Ὀδυσσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεῖν.
 ἢ δ' ὡς οὖν τέκνιάς τε καὶ ἄσπετον εἰσιδεν αἶμα,
 ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἰσιδεν ἔργον·
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρηκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένην περ·
 410 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἐν θυμῷ, γρηῖν, χεῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυξε·
 οὐχ ὀσίη, κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.
 τοῦσδε δὲ μοιῦ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σθένεα ἔργα·
 οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 415 οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
 τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
 ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναικάς ἐνὶ μεγάροισι κατάλεξον,
 αἱ τέ μ' ἀτιμᾶζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσίν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Ἐνρύκλεια
 420 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
 πεπτήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροισι γυναικῆς
 δμωαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 εἰριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
 τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
 425 οὔτ' ἐμὲ τίουσαι, οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
 Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἔ μῆτηρ
 σημαίνειν εἶασκεν ἐπὶ δμωῆσι γυναιξίν.
 ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 εἶπω σὴ ἀλόφω, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπόρσεν.
 430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 μήπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἶπε γυναιξίν
 ἔλθόμεν, αἵπερ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῖς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 ἀγγελέουσα γυναιξί, καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι.
 435 αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 εἰς ἑ καλεσσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἄρχετε νῦν τέκνας φορέειν, καὶ ἀνωχθε γυναικάς·
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
 440 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε,
 δμωὰς ἐξαγαγόντες ἔυσταθίους μεγάροιο,
 μεσσηγὺς τε θόλον καὶ ἀμύμονος ἔρκεος ἀλλῆς,
 θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασέων
 ψυχὰς ἐξαφελήσθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης,
 445 τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάθρη.

- Ὡς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλῆες ἦλθον ἅπασαι,
 αἶν' ὀλοφνρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
 πρῶτα μὲν οὖν τέκνας φόρρον κατατεθνηῶτας,
 καὶ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκίος αὐλῆς.
 450 ἀλλήλησιν ἐρείδουσιν· σήμαινε δ' Ὀδυσσεύς,
 αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταῖ δ' ἐφόρρεον καὶ ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ στυβώτης
 455 λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
 ξυόν· ταῖ δ' ἐφόρρεον δμωαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
 δμῶας δ' ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 μεσσηγῆς τε θόλον καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 460 εἶλονεν ἐν στείρει, ὅθεν οὐπὼς ἦεν ἀλύξαι.
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύει·
 Μὴ μὲν δὴ καθαρῶ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
 τάων, αἱ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνειδεα χεῦαν,
 μητέρη θ' ἡμετέρη, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἴανον.
 465 Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ πείσμα νεὸς κνανοπρώροιο
 κίονος ἐξάψας μεγάλης, περιβαλλε θόλοιο,
 ὑπόσ' ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὔδας ἴκοιτο.
 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἠ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
 ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τόθ' ἐστήκει ἐνὶ θάμνῳ,
 470 αὐλῆν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος·
 ὡς αἶψ' ἐξείης κεφαλᾶς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
 δειρῆσι βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἰκτιστα θάνοιεν·
 ἤσπαιρον δὲ πόδεςσι μίννῃθ' ἀπερ, οὔτι μάλα δῆν.
 Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλῆν·
 475 τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥινᾶς τε καὶ οὐατα νηλεῖ γαλκῶ
 τάμνον· μῆδεά δ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
 χεῖράς τε ἠδὲ πόδας κόπτον, κεκοτῆότι θυμῶ.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονυψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
 εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
 480 αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν·
 Οἶσε θεῖον, γρηῦν, κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
 ὄφρα θεειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἀνωχθὶ σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 πάσας δ' ὄτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα νέσθαι.
 485 τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλην τροφὸς Εὐρύκλεια·
 καὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμόν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 ἀλλ' ἄγε τοι γλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματ' ἐνεῖκω·

μηδ' οὐτω ῥάκεσιν πεπνυκασμένος εὐρέας ὄμους
ἴσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.

490 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
πῦρ νῦν μοι πρῶτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.

Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπιθῆσε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
ἤνικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
εὐ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.

495 Γρηῦς δ' αὐτ' ἀπέβη διὰ δῶματα κάλ' Ὀδυσῆος,
ἀγγελεύουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·

αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.

αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὄμους,

500 χεῖρας τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἡμερος ἦρει
κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίγνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ψ.

Penelopen, adhuc dormientem, excitat Euryclea, ut Ulysses sub mendici habita latuisse, et procos telis ejus fecidisse, nuntiet (1-31). Noscendi cupida descendit regina, inter gaudium metumque fluctuans, ac eandem potius ab aliquo deorum editam putans: et ne assidentem quidem virum temere credit ipsum esse, nec, quamvis a filio objurgata, alloquitur (32-110). At Ulysses, ne statim res per urbem vulgetur, Telemachum et pastores cum ancillis choreas agere jubet; lotusque mox ipse et a Minerva juvenis redditus, ad uxorem revertitur, cui lenitudinem exprobat (111-172). Tandem illa, quo cautius verum exploret, de posita lecti genialis, ab ipso olim fabricati, sic loquitur, ut respondendo plane pateat opifex maritus (173-204). Tum denique agnito Ulyssi prima amoris signa dat Penelope, orditorque sermonem, qui usque in noctem, quam amantibus solito longiorem facit dea, multis de rebus habetur; etiam in lecto (205-296); ubi Ulysses laborum suorum summam repetit (297-343). Mane postridie domum mandat Penelope, atque, ut in ea se abdat, monet; ipse autem armatus cum filio et pastoribus rus exit ad Laerten (344-372).

Ὀδυσσεύως ὑπὸ Πηνελόπης ἀναγνωρισμός.

Γρηῦς δ' εἰς ὑπερῶν ἀνεβήσατο καγχαλόωσα,

δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἐνδον ἔοντα·

γούνατα δ' ἐρῶόσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·

σιτῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

5 Ἐγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδῃαι

ὄφθαλμοῖσι τεοῖσι, τάτ' ἔλδεται ἡματα πάντα·

ἢλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὄψε περ ἔλθῶν·

- μνηστῆρας δ' ἐκτεινεν ἀγήρορας, οἷτε οἱ οἶκον
κίχθεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βίωοντό τε παῖδα.
- 10 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οἷτε δύνανται
ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἔοντα,
καὶ τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
οἷ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα
- 15 τίπτε με λωβέυεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
ταῦτα παρ᾽ ἐρέουσα, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
ἠδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας·
οὐ γάρ πω τοιοῦδε κατέδραθον, ἐξ οὐ Ὀδυσσεὺς
ᾔχει, ἐνοφόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
- 20 ἄλλ' ἄγε τῖν καταβῆθι, καὶ ἄψ ἔρχεο μέγαρόνδε.
εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἰ μοι ἔασιν,
ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἠγγεῖλε, καὶ ἐξ ὕπνου ἀνεγείρειν,
τῶ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
αὐτίς ἔσω μέγαρον· σε δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
- 25 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
οὔτι σε λωβέω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτιμὸν τοι
ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὡς ἀγορεύω,
ὁ ξείνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισιν.
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ἦδεεν ἔνδον ἔοντα,
- 30 ἀλλὰ σαοφροσύνησι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
ἄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηγορότων.
Ὡς ἔφαθ'· ἠ δ' ἔχάρη, καὶ ἀπὸ λίκτροιο θοροῦσα
γρηῖ περιπλήχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἦκεν·
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 35 Εἰ δ', ἄγε δὴ μοι, μαῖα φίλη, νημεριτὲς ἔνισπε,
εἰ εἰτέον δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὡς ἀγορεύεις·
ἄππως δὴ μνηστῆρων ἀναιδέσι χεῖρας ἔφηκεν,
μοῦνος εἶν, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμον.
- Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
- 40 οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκονον
κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων
ἡμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον ἐν ἀραρυῖαι·
πρὶν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
- 45 εὐρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι τέκνοισιν
ἔσταόθ'· οἱ δὲ μιν ἀμφί, κραταίπεδον οὐδας ἔχοντες,
κειάτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθησιν.
[αἵματι καὶ λυθρῷ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.]
σὺν δ' οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΧΧΙΙΙ.

- 50 ἄθροοι· ἀντάρ ὁ δῶμα θεισσῆται περικαλλές,
 πῦρ μέγα κειάμενος· σέ δέ με προέηκε καλέσσαι.
 ἀλλ' ἔπεν, ὄφρα σφῶϊν ἔυφροσύνης ἐπιβῆτον
 ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
 νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται·
- 55 ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφῆστιος, εὖρε δὲ καὶ σέ,
 καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔραζον
 μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίδατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηγελόπεια·
 μαῖα φίλη, μήπω μίγ' ἐπεύχοε καγαλόωσα.
- 60 οἴσθα γάρ, ὦ· κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε καὶ νιεί, τὸν τεκομεσθα·
 ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις·
 ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγανούς,
 ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
- 65 οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
 τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· ἀντάρ Ὀδυσσεὺς
 ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιῶδες, ὤλετο δ' αὐτὸς.
 Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
- 70 τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φυγεν ἔρκος ὀδόντων!
 ἦ πόσιν, ἐνδον εἶοντα παρ' ἐσχάρη, οὐποὶ ἐφηςθα
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθα· θυμὸς δὲ τοι αἶεν ἄπιστος·
 ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἶπω,
 οὐλήν, τὴν ποτὲ μιν σὺς ἦλασε λευκῶ ὀδόντι.
- 75 τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔθελον δέ σοι αὐτῇ
 εἰπέμεν· ἀλλὰ με κείνος ἐλὼν ἐπὶ μάλιστα χερσίν,
 οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυιδρεΐησι νόοιο.
 ἀλλ' ἔπεν· ἀντάρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
 αἶ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστην ὀλέθρῳ.
- 80 Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηγελόπεια·
 μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰειγενεταῶν
 δῆγνα εἰρυσθαι, μάλα περ πολυίδριον εἶουσαν·
 ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμόν, ὄφρα ἴδωμαι
 ἀνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἦδ' ὅς ἐπικτεν.
- 85 Ὡς φραμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 ὤρμαιν', ἣ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεΐνοι,
 ἣ παρσταῖσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
 ἣ δ' ἐπεὶ εἰςῆλθεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν,
 ἔξετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς ἀγῆν.
- 96 τοίχον τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρῆν
 ἦστο κάτω ὀρόων, ποτιδέγμενος, εἴ τί μιν εἶπαι

- ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 ἢ δ' ἀνεὼ δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανε·
 ὄψει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπαδίως ἐξίδεσκεν,
 95 ἄλλοτε δ' ἀγνώσσιασκε, κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα.
 Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν
 Μῆτερ ἐμή, δύςμητερ, ἀπηγέα θυμὸν ἔχουσα,
 τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
 ἐξομένη μύθοισιν ἀκείρεαι, οὐδὲ μεταλλᾶς;
 100 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὥδε γυνὴ τετληῖοτι θυμῷ
 ἀνδρὸς ἀφροσταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἔλθοι εἰκοστῶν ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν·
 σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 105 τέκνον ἐμόν, θυμὸς μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν·
 οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,
 οὐδ' εἰς ὧπα ιδέσθαι ἐναντίον. εἰ δ' ἔτεδον δὴ
 ἐστ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ἢ μάλα νῶϊ
 γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λαῖων· ἐστὶ γὰρ ἡμῖν
 110 σῆμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
 Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 αἴψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τηλέμαχ', ἦτοι μητιρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἕασον
 πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄριστον.
 115 νῦν δ' ὅττι ἠνυπόω, κακὰ δὲ χροῖ εἵματα εἶμαι,
 τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὐπω φησὶ τὸν εἶναι.
 ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
 καὶ γάρ τις θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δῆμῳ,
 ᾗ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσω,
 120 φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν·
 ἡμεῖς δ' ἔρμα πόλης ἀπέκταμεν, οἱ μὲν ἄριστοι
 κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνογα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 αὐτὸς ταῦτά γε λέυσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
 125 μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τις τοι
 ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
 [ἡμεῖς δ' ἔμμεμαῶτες αἴμ' ἐφόμεθ', οὐδέ τί φημι
 ἀλλῆς δενήσεσθαι, ὅση δύναμὶς γε πάρεστιν.]
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 130 τοιγαρ' ἐγὼν ἐρέω, ὧς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμφίεσασθε χιτῶνας,
 δμῶας δ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἶμαθ' ἐλίσθαι·
 αὐτὰρ θεῖος ἀοιδός, ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,

- ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὄρχηθμοῖο,
 135 ὡς κεν τις φαιή γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,
 ἢ ἂν ὀδὸν στείγων, ἢ οἱ περιναϊτάουσιν·
 μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόρον κατὰ ἄστν γένηται
 ἀνδρῶν μνηστῆρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 140 ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρον· ἐνθα δ' ἔπειτα
 φρυσσόμεθ', ὅ,τι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλυόν, ἦδ' ἐπίθογον
 πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφίεσαντο χιτῶνας·
 ὄπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο θεοῖς ἀοιδὸς
 φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δὲ σφισιν ἕμερον ὤρσει
 145 μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὄρχηθμοῖο.
 τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
 ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 ὦδε δὲ τις εἶπεσκε, δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·
 Ἥ μάλα δὴ τις ἔγημε πολυμνήστην βασιλείαν·
 150 σφελίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὐ κορυιδίσιον
 εἰρησθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ἕως ἴκοιτο.
 Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
 ἀντάρ Ὀδυσεῖα μεγαλήτορα ᾗ ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐρυνόμη ταμίη λούσεν, καὶ χρίσει ἐλαίῳ·
 155 ἀμφὶ δὲ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἦδ' ἐχιτῶνα·
 ἀντάρ κακὰ κεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
 μίζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· καδ δὲ κάρητος
 οὔλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἀνθει ὁμοίας.
 ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ ἀνήρ
 160 ἴδρις, ὃν Ἡφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 τέχνην παρτοίην, χαριέντα δὲ ἔργα τελείει·
 ὡς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοίος·
 ἄψ δ' αὐτίς καὶ ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνον, ἐνθεν ἀνέστη,
 165 ἀντίον ἧς ἀλόχου, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν·
 Δαιμονίη, περὶ σοίγε γυναικῶν θηλυτεράων
 κῆρ ἀτέραμον ἐθήκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὦδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
 ἀνδρὸς ἀφροστιάη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 170 ἔλθοι εἰκοστῶν ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν· -
 ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λόγος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 λέξομαι· ἢ γὰρ τῆγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμῷ.
 Τὸν δ' αὐτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 δαιμόνι, οὐτ' ἄρ' τι μεγαλίζομαι, οὐτ' ἀθερίζω,
 175 οὔτε λίην ἄγαμαι· μάλα δ' εὐ οἶδ', οἶος ἐγὼ εἶσθα,

- ἔξ' Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτιμοιο. -
 ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
 ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμου, τὸν ὃ' αὐτὸς ἐποίει·
 ἐνθα οἱ ἐκθῆσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνήν,
 180 κούρα καὶ γλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
 ὦς ἄρ' ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κέδν' εἰδυίαν·
 ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
 τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη,
 185 καὶ μάλ' ἐπισταμένω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥηϊδίως ἐθέλων θεΐῃ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ·
 ἀνδρῶν δ' οὐ κέν τις ζῶδς βροτὸς, οὐδὲ μάλ' ἦβῶν,
 ῥεῖα μετογλίσσειεν· ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
 ἐν λέχει ἀσκητῶ· τὸ δ' ἐγὼ κάμοι, οὐδέ τις ἄλλος.
 190 θάμνος ἔφντανύφυλλος ἐλαίης ἔρκεος ἐντός,
 ἀκμηγός, θαλέθων· πάχετος δ' ἦν, ἤντε κίων.
 τῶ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θαλάμου δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
 πυκνήσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρενα·
 κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκνῶς ἀραρνίας.
 195 καὶ τότε ἔπειτ' ἀπέκομα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης·
 κορυμνὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμών, ἀμφέξεσα χαλκῶ
 εὐ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμῃν ἴθυνα,
 ἐρμίν' ἀσκήσας· τέτρηγα δὲ πάντα τερέτρω.
 ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
 200 δαιδάλλων χρυσῶ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι·
 ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοός, φοῖνικι φαιρινόν.
 οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφανύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα,
 εἴ μοι ἐτ' ἐμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἤε τις ἤδη
 ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμῶν ὑπο πνυθμὲν ἐλαίης.
 205 ὦς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 σήματ' ἀναγνούσης, τὰ οἱ ἐμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·
 δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 δειρῆ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα·
 Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζεν, ἐπεὶ τὰ περ ἄλλα μάλιστα
 210 ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὠπαζον οἷζόν,
 οἱ γούιν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
 ἦβης ταρπῆναι, καὶ γῆρας οὐδὸν ἰκέσθαι.
 αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε γώεο, μηδὲ νεμέσσεια,
 οὐνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα.
 215 αἰεὶ γὰρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 ἐρόργει, μητις με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
 ἐλθῶν· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλευούσιν.

- οὐδέ κεν Ἀργείῃ Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῶ ἐμίγη φιλότῃτι καὶ εὐνῇ,
 220 εἰ ἤδη, ὃ μιν αὐτίς Ἀργῆιοι νίεσ' Ἀχαιῶν
 ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἐμελλον.
 τὴν δ' ἦτοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον ἀεικές·
 τὴν δ' αἶψα οὐ πρόσθεν ἔφ' ἐγκάιθετο θυμῷ
 λυγρῆν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
 225 νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέα κατέλεξας
 εὐνῆς ἡμετέρης, ἣν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
 ἀλλ' οἶοι, σὺ τ' ἐγὼ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη,
 Ἀκτορίς, ἣν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κίουσῃ,
 ἣ πῶϊν εἴρυτο θύρας πνικτοῦ θαλάμοιο,
 230 πείθεις δὴ μιν θυμόν, ἀπηνέα περ μάλ' ἔοντα.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἡμερον ὤρσε γόοιο.
 κλαίει δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρῆα, κεδνὴ εἰδυῖαν.
 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπᾶσιος γῆ νηχομένοισι φανήη,
 ὧντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
 235 ῥαίση, ἐπειγομένην ἀνέμων καὶ κύματι πηγῶν·
 παῦροι δ' ἐξέφυγον πόλις ἄλῳς ἠπειρόνδε
 νηχομένοι, πολλὴ δὲ περὶ χροὶ τέτροφεν ἄλμη.
 ἀσπᾶσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
 ὡς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἦν πόσις εἰσοροοῖσῃ·
 240 δειρῆς δ' οὐπω πάμπαν ἀφίετο πήχες λευκῶ.
 καὶ νῦν κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλανκῶπις Ἀθήνη.
 νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, Ἥω δ' αὖτε
 ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῷ χροσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
 245 ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
 Λάμπρον καὶ Φαέθονθ', οἳ τ' Ἥω πῶλοι ἄγονται.
 καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι, οὐ γάρ ποω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
 ἦλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὀπισθεν ἀμέτροτος πόνος ἔσται,
 250 πολλὸς καὶ χαλεπός, τὸν ἐμὲ γρηὶ πάντα τελέσσαι.
 ὡς γάρ μοι ψυχὴ μαντεύσατο Τειρεσίαο
 ἡματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
 νόστον ἐταίροισιν διζήμενος ἢδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 ἀλλ' ἔργεν, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
 255 ὑπὸ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 εὐνὴ μὲν δὴ σοίγε τότε ἔσσεται, ὀππότε θυμῷ
 σφ' ἐθέλης· ἐπεὶ ἄρ' σε θεοὶ ποιήσαν ἰκέσθαι
 οἶκον ἐνκτίμενον καὶ σῆν ἐς πατρίδα γαῖαν.

- 260 ἄλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἐμβαλε θυμῷ,
εἰπ' ἄγε μοι τὸν ἀέθλον· ἐπεὶ καὶ ὀπισθεν, οἴω,
πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χεῖριον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
265 εἰπέμεν· αὐτὰρ ἐγὼ μνθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστὲ ἄνωγεν
ἐλθεῖν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐήρες ἔρετμόν,
εἰσόκε τοὺς ἀφίκομαι, οἱ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
270 ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν·
οὐδ' ἄρα τοίγ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήγους,
οὐδ' εὐήρῃ ἔρετμά, τάτε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ μοι τόδ' εἶπεν ἀριφραδὲς, οὐδέ σε κεύσω·
ὄππότε κεν δῆ μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης
275 φῆη, ἀθηρηλογὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὄμφῳ,
καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκέλευεν ἔρετμόν,
ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
ἀρειόν, ταυρόν τε, συνὼν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
οἰκάδ' ἀποστείγειν, ἔρδειν θ' ἱεράς ἐκατόμβας
280 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν ἐρόν ἔχουσιν,
πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἄλλος αὐτῷ
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη
γῆρὰ ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἄμφι δέ λαοὶ
ὄλβιοι ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι
285 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
εἰ μὲν δὴ γῆρας γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσσεσθαι.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντρον εἰνήν
290 ἐσθῆτος μαλακῆς, δαίδων ὑπο λαμπομενάων.
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πικινὸν λέχος ἐγκονίονσαι,
γρηῆς μὲν κείονσα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
ἐρχομένοισι λέχοςδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα
295 ἐς θάλαμον δ' ἀγαγούσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα
ἀσπᾶσιοι λέκτροιο παλαιῶν θεσμῶν ἴκοντο.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βονκόλος ἠδὲ σὺβώτης
παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
αὐτοὶ δ' ἐνᾶλλοντο κατὰ μέγαρα σκυόεργα.
300 Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότιτος ἑταρπήτην ἱρατινῆς,
τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντε·

- ἢ μὲν, ὅσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δία γυναικῶν,
 ἀνδρῶν μνηστῆρων ἐσορῶσ' αἰδήλον ὄμιλον,
 οἳ ἔθεν εἵνεκα πολλά, βόας καὶ ἴφια μῆλα,
 305 ἔσφαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
 αὐτὰρ ὁ Λιογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔθηκεν
 ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύσας ἐμόγησεν,
 πάντι ἔλεγ'· ἢ δ' ἄρ' ἐτέρπει ἀκούουσ', οὐδὲ οἱ ὕπνος
 πίπτειν ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
 310 Ἦρξάτο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· αὐτὰρ ἔπειτα
 ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πείραν ἄρουραν·
 ἦδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποιήνῃ
 ἰφθίμων ἐτάρων, οὐς ἦσθιεν, οὐδ' ἐλέαιρεν·
 315 ἦδ' ὡς Αἴολον ἴκεθ', ὁ μὲν πρόφρων ὑπέδεκτο,
 καὶ πέμπ'· οὐδέ ποῦ αἴσα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἰκίσθαι
 ἦν, ἀλλὰ μιν αὐτὶς ἀναρπάξασα θύελλα
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρον μεγάλα στενάχοντα
 ἦδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκαεν,
 οἳ νῆας τ' ὄλεσαν καὶ ἐνκνήμιδας ἐταίρους·
 320 [πάντας· Ὀδυσσεύς δ' οἶος ὑπέκρυψε νῆὴ μελαίνῃ·]
 καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον, πολυμηχανίην τε·
 ἦδ' ὡς εἰς Αἶδεω δόμον ἦλυθεν εὐρώεντα,
 ψυχῇ χρυσόμομος Θηβαίου Τειρεσίαιο,
 νῆὴ πολυκλήϊδι, καὶ εἶσιδε πάντας ἐταίρους,
 325 μητέρα θ', ἣ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα·
 ἦδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἀκουσεν·
 ὡς θ' ἴκετο Πλαγκτὰς πέτρας, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλῃν θ', ἣν οὐ πόποιτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυσαν·
 330 ἦδ' ὡς Ἥελίοιο βόας κατέπεφνον ἐταῖροι·
 ἦδ' ὡς νῆα θεὸν ἔβαλε ψολόεντι κεραννῷ
 Ζεὺς ὑπιβρομέτης· ἀπὸ δ' ἐφθιθεν ἑσθλοὶ ἐταῖροι
 πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ Κῆρας ἄλυσεν·
 ὡς θ' ἴκετ' Ὠγγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψῶ,
 335 ἣ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκεν
 θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἦματα πάντα·
 ἀλλὰ τῷ οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔπειθεν·
 ἦδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 οἳ δὴ μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὧς, τιμήσαντο,
 340 καὶ πέμπαν σὺν νῆὴ φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν,
 χαλκόν τε χρυσόν τε αἴλις, ἑσθῆτά τε δόντες.
 τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
 λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μαλεδήματα θυμοῦ.

- Ἡ δ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 345 ὁππότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα εἴλεπτο ὄν κατὰ θυμὸν
 εὐνῆς ἧς ἀλόχον ταρπήμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
 αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόθρονον Ἥριγένειαν
 ὄρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φάως φέροι· ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
 εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
 350 Ἴδὲ γύναι, ἦδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
 ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα τόστον
 κλαίουσ'· ἀντάρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 ἰέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·
 νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνήν,
 355 κτήματα μὲν, τὰ μοὶ ἔστι, κομιζέμεν ἐν μεγάροισιν·
 μῆλα δ' ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερφιάλοι κατέκειραν,
 πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ λήσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.
 ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρον ἔπειμι,
 360 ὄψόμενος πατέρ' ἐσθλόν, ὃ μοι πνικτῶς ἀκάχηται·
 σοὶ δέ, γύναι, τὰδ' ἐπιτέλλω, πινυτή περ' ἐούση·
 αὐτίκα γὰρ φάτις εἰσὶν ἄμ' ἡελίῳ ἀνιόντι
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
 εἰς ὑπερῶν ἀναβάσασιν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 365 ἦσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὁμοιοῖσιν ἐδύσατο τεύχεα καλά·
 ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συμβώτην,
 πάντας δ' ἐντὲ ἄνωγεν Ἀρήϊα χερσὶν ἐλέσθαι.
 οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσοντο δὲ χαλκῶ·
 370 ὦϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεὺς.
 ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 νυκτὶ κατακρύψασα θεῶς ἐξῆγε πόληος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ω.

Procorum animabus, a Mercurio ad infera compulsis, heroës occurrunt, tum alii, tum Achilles et Agamemno (1-82). Ibi Agamemno Achilli iusta sanebria exposit, ad Trojam ipsi parata, et propriam necem dolet (23-97); miratusque turbam juvenum, catervatim descendentium, ex uno eorum insignem Penelope pudicitiam, procorum assiduitatem et occasum cognoscit, atque Ulyssis fortunam et reginis fidem prædicat (98-204). Inter ea heros cum suis ad Laertem profectus, primum, velut ignotus, in hortis cum illo sermonem querit de filio, affectusque cognitis, quas senex tulisset, ærumnis, dum eum ægritudine oppressum videt, repente sese filium aperit, et cædem procorum p-æpetratam narrat (205-344). Lætus senex lavatur, et ipse quoque a Minerva decoratus, cum Dolio servo et reliquis familia atque Ulyssæ comitibusque ejus ad prandium conveniunt, ubi redox agnoscitur et salutatur ab omnibus (345-412). Jam rumore cædis per urbem disperso. habetur coocis Ithacensium, in qua Eupithes tumultum movet: continuo pars civium, quamquam reclamantibus Medonte et Halithersæ, armati Ulyssæ ad Laertis prædium persequuntur (413-471). Sed eos comitator Ulysses graviter premit; Eupithen occidit Laertes; ipsis præsens Minerva opitulatur, æditiosos exterret; tandem Jupiter dejecto fulmine prædium dirimit: sic facto fœdere amnestia utrinque et pax componitur (472-548).

Σπονδαί.

- Ἐρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
 ἀνδρῶν μνηστῆρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
 καλήν, χρυσεῖην, τῆτ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
 ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ἐπνώοντας ἐγείρει·
 5 τῆ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τριζουσαι ἔποντο.
 ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἀντρον θεσπεσίῳ
 τριζουσαι ποτεῖονται, ἐπεὶ καὶ τις ἀποπέσῃσιν
 ὄρμαθῶν ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·
 ὡς αἱ τετριγυῖαι ἀμ' ἧῖσαν· ἦρχε ἄρα σφιν
 10 Ἐρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.
 πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
 ἠδὲ παρ' Ἡελίοιο πύλας καὶ δῆμον Ὀνειρίων
 ἧῖσαν· αἴψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λιμῶνα,
 ἐνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἶδωλα καμόντων.
 15 Εὐρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδew Ἀχιλῆος,
 καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδὸς τε δέμας τε
 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
 ὡς οἱ μὲν περὶ κείνον οὐίλεον· ἀγχίμολον δὲ
 20 ἦλνθ' ἐπι ψυχῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 ἀχρυνμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγγεῖραθ', ὅσσαι ἀμ' αὐτῶ
 οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 τὸν προτιέρη ψυχῇ προσεφώνεε Πηλείωνος·
 Ἄτρεΐδη, περὶ μὲν σε φάμεν Διὶ τερπιμεράνῳ

- 25 ἀνδρῶν ἠρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα·
 οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἀνασσα
 δῆμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγ' Ἀχαιοί.
 ἢ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἐμελλεν
 Μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὐτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.
- 30 ὡς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἥσπερ ἀνασσες,
 δῆμῳ ἐν Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπιῖν·
 τῷ κέν τοι τῦμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 ἠδέ κε καὶ σὺ παιδὶ μέγα κλέος ἦρά' ὀπίσσω·
 νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.
- 35 Τὸν δ' αὖτε ψυχῇ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
 ὄλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 ὅς θάνες ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἀργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
 κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νῆες ἄριστοι,
 μαρναμένοι περὶ σείῳ· σὺ δ' ἐν στραφάλλιγι κοίῃς
 40 κείσο μέγας μεγαλωστί, ληλασμένος ἵπποσυνάων.
 ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἡμᾶρ εἰμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
 πανυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι πᾶνσεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνεΐκαμεν ἐκ πολέμοιο,
 κάτθεμεν ἐν λεγέεσσι, καθήραντες χροᾶ καλὸν
- 15 ὕδατι τε λιανῷ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
 δάρκνα θερμὰ γέον Ἀναοί, κείροντό τε χαιτίας.
 μήτηρ δ' ἐξ ἄλως ἦλθε σὺν ἀθανάτης ἀλῆσιν,
 ἀγγελίης αἰούσα· βοή δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
 θεσπεσίῃ· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοῦς·
- 50 καὶ νῦ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
 εἰ μὴ ἀνῆρ κατέρυκε, παλαιὰ τε πολλά τε εἰδώς,
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἄριστη φαίνετο βουλή·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 "Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
- 55 μήτηρ ἐξ ἄλως ἦδε σὺν ἀθανάτης ἀλῆσιν
 ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηότος ἀντιώσσα.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοτον φόβον μεγάθυμοι Ἀχαιοί
 ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦροι ἀλίοιο γέροντος,
 οἰκτρ' ὀλοφρόμενοι, περὶ δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσσαν.
- 60 Μοῦσαι δ' ἐννέα πάσαι, ἀμειβόμεναι ὅπῃ καλῇ,
 θρήνεον· ἐνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπόρρηε Μοῦσα λήγεια.
 ἐπὶ δὲ καὶ δέκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ
 κλαίωμεν, ἀθάνατοί τε θεοί, θνητοί τ' ἀνθρώποι·
- 65 ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πνυρί, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
 μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα, καὶ ἔλικας βοῶς.

- καίεο δ' ἐν ἐσθῆτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῶν
καὶ μέλιτι γλυκερῶν· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
τεύχεσιν ἐρόοσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
70 πεζοὶ θ' ἰππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἀντάρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἤνυσεν Ἡφαιστοιο,
ἠῶθεν δὴ τοι λέγομεν λευκ' ὅστε', Ἀχιλλεῦ,
οἴῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
χρῦσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
75 φράσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαιστοιο.
ἐν τῷ τοι κείται λευκ' ὅστια, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
μήγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
χωρὶς δ' Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔξοχα τῆς ἀπάντων
τῶν ἄλλων ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
80 ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν,
ἀκτῆ ἐπὶ προῦχούσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλληςπόντῳ·
ὡς κεν τηλεφανῆς ἐκ ποιτόσιν ἀνδράσιν εἴη
τοῖς, οἳ νῦν γεγᾶσι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
85 μήτηρ δ', αἰτήσασα θεούς, περικαλλέ' ἄεθλα
θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
ἦδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
ἠρώων, ὅτε κεν ποτ' ἀποσφθιμένοιο βασιλῆος
ζώννυνται τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
90 ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεις θυμῷ,
οἳ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
ὡς σὺ μὲν οὐδὲ θανῶν ὄνομ' ὠλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσειται ἐσθλόν, Ἀχιλλεῦ.
95 ἀντάρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπενσα;
ἐν νόστῳ γὰρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
Αἰγίσθον ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργειφόντης,
100 ψυχᾶς μνηστήρων κατάγων, Ὀδυσῆϊ δαμνόντων·
τὸ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰδὼς κίον, ὡς ἐσιδέσθην.
ἔγνω δὲ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
παῖδα φίλον Μελαῆτος, ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
ξείνος γὰρ οἳ ἔην, Ἰθάκῃ ἐπὶ οἰκίᾳ ναίων.
105 τὸν προτέρῃ ψυχῇ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρημὴν γαίαν ἔδουτε,
πάντες κεκοιμένοι καὶ ὀμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως
κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιον ἄνδρας ἀρίστους.

- ἢ ὑμῖ ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσαν
 110 ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρὰ ;
 ἢ που ἀνάρσοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
 βούς περὶ πτόλιος μαχεσόμενοι ἠδ' οἶων πώεα καλά,
 ἢε περὶ πτόλιος μαχεσόμενοι ἠδὲ γυναικῶν ;
 εἶπέ μοι εἰρομένω· ξείνος δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
 115 ἢ οὐ μέμνη, ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
 ὄτρυνέων Ὀδυσῆα, σὺν ἀντιθέω Μενελάω·
 Ἴλιον εἰς αἶψ' ἔπεσθαι εὐσσελμῶν ἐπὶ νηῶν ;
 μηνὶ δ' ἄρ' οὐλοῦ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
 σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσῆα πτολίπορθον.
 120 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·
 [Ἄτρεϊδῆ κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,]
 μέμνημαι τάδε πάντα, Διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις·
 σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
 ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
 125 μνάμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
 ἢ δ' οὐτ' ἠρεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτά,
 ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν·
 ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν·
 στησαμένη μέγαν ἰστόν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
 130 λεπτόν καὶ περίμετρον· ἄφρα δ' ἡμῖν μετεῖπεν·
 κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 μίμνεντ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
 ἐκτελέσω - μή μοι μεταμῶνια νήματ' ὄληται -
 Λαέρτη ἤρωϊ ταφήιον, εἰς ὅτε κέν μιν
 135 Μοῦρ' ὅλοῦ καθέλῃσι ταηλεγέος θανάτοιο·
 μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων νημεσήσῃ,
 αἶ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
 ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 ἔνθα καὶ ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστόν,
 140 νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
 ὡς τρίετες μὲν ἔληθε δόλω, καὶ ἐπειθεν Ἀχαιοὺς
 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
 [μηνῶν φθινότων, περὶ δ' ἡματια πόλλ' ἐτελέσθη,]
 καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν, ἢ σάφα ἦδη,
 145 καὶ τήνγ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστόν·
 ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης
 εὐθ' ἢ φᾶρος εἰδειξεν, ὑφίνασα μέγαν ἰστόν,
 πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον ἢδ' σελήνῃ·
 καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποθεν ἤγαγε δαίμων
 150 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.

- ἐνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο,
 ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νῆϊ μελαίνῃ·
 τῷ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
 ἴκοντο προῖ ἄστυ περικλυτόν· ἦτοι Ὀδυσσεύς
 155 ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἠγεμόνευεν.
 τὸν δὲ σωβότης ἦγε, κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα,
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι·
 [σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματι ἔστο·]
 οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γινῶναι τὸν ἰόντα,
 160 ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
 ἀλλ' ἐπεσὶν τε κακοῖσιν ἐνίσσομεν ἠδὲ βολῆσιν.
 αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν εὐοῖσιν
 βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ·
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,
 165 σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τευχὴ ἀείρας,
 εἰς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας·
 αὐτὰρ ὁ ἦν ἄλοχον πολυκερδείησιν ἄνωγεν
 τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολίων τε σιδήρον,
 ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
 170 οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
 νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν·
 ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἴκανεν Ὀδυσσεύος μέγα τόξον,
 ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι,
 τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πολλ' ἀγορεύοι·
 175 Τηλέμαχος δὲ μιν ὅλος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.
 αὐτὰρ ὁ δεῖξαιτο χειρὶ πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
 ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρον·
 στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχεύειτ' οἰστούς,
 δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
 180 αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
 ἅντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστινοὶ ἐπιπτον.
 γνωτὸν δ' ἦν, ὃ ῥά τις σφι θεῶν ἐπιτάχρηστος ἦεν.
 αὐτίκα γάρ κατὰ δώματ', ἐπισπόμενοι μνεῖ σφῶν,
 κτεῖνον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ σιόνος ὤρνυτ' αἰκίης
 185 κράτων τυπτομένων δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θυεν.
 ὡς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπώλομεθ', ὣν ἔτι καὶ νῦν
 σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς·
 οὐ γάρ ποῦ ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἐκάστον,
 οἳ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
 190 κατθήμενοι γοάοιεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
 ὄλβιε Λαίρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

- ἢ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσῃ ἀκοίτιν.
 ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηλεοπέϊη,
 195 κούρη Ἰκαρίου· ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσσεύς,
 ἀνδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὐποτ' ὀλεῖται
 ἢς ἀρετῆς· τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
 ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐγέφρονι Πηλεοπέϊη.
 οὐχ ὡς Τυνδαρείου κούρη κακὰ μῆσατο ἔργα,
 200 κουριδίον κτείνασα πόσιν· στυγερὴ δέ τ' ἀοιδὴ
 ἔσσει ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὄπασσεν
 θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἦ κ' εὐεργὸς ἔρσιν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 ἔσταότ' εἰν Αἴδαο δόμοις, ὑπὸ κένθεσι γαίης·
 205 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἴκοντο
 καλὸν Λαίρταο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 Λαίρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.
 ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θῆε πάντη,
 ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἴζανον ἠδὲ ἴανον
 210 δμῶες ἀναγκαῖοι, τοῖ οἱ φίλα ἐργάζοντο.
 ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῆς πέλεν, ἣ ῥά γέροντα
 ἐνδουκίως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλης.
 ἐνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ νιῖ μῦθον εἶπεν·
 Ἔμεις μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον δόμον εἴσω·
 215 δεῖπνον δ' ἀλφα σῶν ἱερεύσατε, ὅστις ἀριστος·
 αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέρου,
 αἶ κέ μ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσσειται ὀφθαλμοῖσιν,
 ἢ κεν ἀγνοίῃσι, πολὺν χρόνον ἀμῆϊς ἔοντα.
 Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσιν Ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
 220 οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θεῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄσπον ἔεν πολυκίρπον ἀλωῆς, πειρητιζών.
 οὐδ' εὔρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
 οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' νιῶν· ἀλλ' ἄρα τοίγε
 αἶμασιὰς λέζοντες, ἀλωῆς ἐμμεναι ἔρκος,
 225 ᾗχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρον ὁδὸν ἠγεμόνευεν.
 τὸν δ' οἶον πατέρ' εὔρεν εὐκτιμένη ἐν ἀλωῇ,
 λιστρειόντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἔστο χιτῶνα,
 ῥαπτόν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμησι βοείας
 κνημίδας ῥαπτίας δέδετο, γραπτῆς ἀλεείνων·
 230 χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὑπερθεν
 αἰγείην κνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέζων.
 τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
 γῆραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
 στάς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγγην κατὰ δάκρυον εἶβεν.

- 235 μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 κύσσαι καὶ περιφύηται ἕον πατέρ', ἠδὲ ἕκαστα
 εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
 ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιο.
 ὦδε δέ οἱ φρονέοντι δοῦσσατο κέρδιον εἶναι,
- 240 πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.
 τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ διός· Ὀδυσσεύς·
 ἦτοι ὃ μὲν κατέγων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαιεν·
 τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φραϊδίμος νιός·
 ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίῃ σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
- 245 ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν.
 οὐ φυτόν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίῃ,
 οὐκ ὄγγη, οὐ πρασίῃ τοι ἀνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἐνθεο θυμῷ·
 αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
- 250 λυγρὸν ἔχεις, ἀνχημῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικία εἶσαι.
 οὐ μὲν ἀεργίης γε ἀναξ' ἔνεκ' οὐ σε κομίζει·
 οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράσθαι
 εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
 τοιοῦτόν γε εἰοικας, ἐπεὶ λούσαιο φάγοι τε,
- 255 εὐδέμεναι μαλακῶς· ἢ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 τεῦ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ
 εἰ ἐτίον γ' Ἰθάκην τῆνδ' ἰκόμεθ', ὥς μοι εἴπεν
- 260 οὔτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλημένος ἐνθάδ' ἰόντι,
 οὔτι μάλ' ἀρτίφρων ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
 εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὡς ἐρέεινον
 ἀμφὶ ξείνων ἐμῶ, εἴ που ζῶει τε καὶ ἔστιν,
 ἢ ἦδη τέθνηκε, καὶ εἰν' Αἴδαο δόμοισιν.
- 265 ἐκ γὰρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μὲν ἄκουσον·
 ἄνδρα ποτ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
 ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
 ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἴκετο δῶμα·
 εὖχθεο δ' ἐξ' Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, ἀντάρ εφασκεν
- 270 Λαιόρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
 τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
 ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
 καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἔρκει·
 χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
- 275 δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον, ἀνθεμόεττα,
 δῶδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,

- τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
 χωρὶς δ' αὐτὲ γυναικάς, ἀμύμονα ἐγὼ εἰδυίας,
 τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἠθέλεν αὐτὸς ἐλέσθαι.
- 280 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἐπειτα πατήρ, κατὰ δάκρυον εἶβων·
 ξεῖν', ἦτοι μὲν γαῖαν ἰκάνεις, ἦν ἱρεεῖνεις·
 ὑβριστὰὶ δ' αὐτήν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσιν·
 δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μνρὶ' ὀπάζων·
 εἰ γὰρ μιν ζῶων γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
- 285 τῷ κέν σ' εὐ δόροισιν ἀμειψόμενος ἀπέπεμψεν,
 καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἢ γὰρ θέμις, ὅστις ὑπάρσῃ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως καταλέξω.
 πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξείνισσας ἐκείνον,
 σὸν ξείνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
- 290 δύσμορον; ὃν πού τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
 ἦέ που ἐν πότῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
 θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένητ'· οὐδέ εἰ μήτηρ
 κλυῖσθε περιστείλασα, πατήρ θ', οἳ μιν τεκόμεσθα·
 οὐδ' ἄλογος πολέδωρος, ἐχέφρων Πηνελόπεια,
- 295 κώκυσ' ἐν λεχέεσσιν ἐὼν πόσιν, ὡς ἐπίοικεν,
 ὀφθαλμοὺς καθελούσα· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανάσιον.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὐ εἰδῶ·
 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἦδὲ τοκῆς;
 ποῦ δὲ νῆς ἐστήκε θεή, ἢ σ' ἤγαγε δεῦρο,
- 300 ἀντιθέους θ' ἐτάρους; ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἳ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 εἰμί μιν ἐξ Ἀλίβαντος, ὅθι κλυτὰ δῶματα ναῖω,
- 305 νῆος Ἀφειδαντος Πολυπημονίδαο ἀνακτος·
 αὐτὰρ ἐμοίγ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλὰ με δαίμων
 πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·
 νῆς δὲ μοι ἦδ' ἐστήκεν ἐπ' ἀγροῦ τόσφι πόληος.
 αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,
- 310 ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
 δύσμορος· ἢ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι,
 δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνον,
 χαῖρε δὲ κείνος ἰών· θυμὸς δ' ἐτι τῶν ἐώλπει
 μίξεσθαι ξενίῃ, ἢδ' ἄγλαα δῶρα δίδῶσιν.
- 315 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄγεος νεφέλῃ ἐκάλυψε μέλαινα·
 ἀμφοτέρησιν δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
 χεῦατο κακῆ κεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὰ στεναχίζων.
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνά ρίνας δὲ οἱ ἦδη

- δαμῆ μίνος προΐτυψε, φίλον πατέρ' εἰςορῶντα.
 320 κῶσσε δέ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος, ἥδη προσήδα
 Κείνος μὲν τοι ὄδ' αὐτὸς ἐγώ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλῆς,
 ἤλυθαι εἰκοστῶ δειῖ ἐς πατρίδα γαίαν.
 ἀλλ' ἴσχει κλαυθμοῖο, γοοῖό τε δακρυόεντος.
 ἐκ γάρ τοι ἔρεω· μάλα δὲ χοῆ σπενδίμεν ἔμπης·
 325 μνηστῆρας κατέπεφρον ἐν ημετέροισι δόμοισιν,
 λώβην τινύμενος θυμαλγία καὶ κακὰ ἔργα.
 Τὸν δ' αὖ Λαίρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἡμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἰκέεις,
 σῆμά τί μοι νῦν εἰπέ ἀριφραδές, ὄφρα πεποιθῶ.
 330 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι οφθαλμοῖσιν,
 τὴν ἐν Παρθυσῶ μ' ἔλασεν σὺς λευκῶ ἔδοντι
 οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
 ἐς πατέρ' Ἀντόλκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἐλοίμην
 335 δῶρα, τὰ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
 εἰ δ', ἄγε τοι καὶ δένδρα ἔνκτιμένην κατ' ἄλωπην
 εἶπω, ἃ μοι ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἕαστα,
 παιδὸς ἰών, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτίων
 340 ἔγγυας μοι δῶκας τριςκαίδεκα καὶ δέκα μηλιάς,
 σκυίας τεσσαράκοντι· ὄρχονος δέ μοι ὠδ' ὀνόμηνας
 δῶσιν πενήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
 ἦν· ἐνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
 ὅπποτε δὴ Διὸς ὄφρα ἐπιβρίσειαν ὑπερθεῖν.
 345 Ὡς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
 σίμαι ἀσπυγέτος, τὰ οἱ ἔμπεδα πύραρον Ὀδυσσεύς.
 ἀμφὶ δὲ παιδί γάλα βάλει πήγξει· τὸν δὲ ποτὶ οἴ
 αἶεν ἀποφύγοντα πολυτίλας Διὸς Ὀδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἀπηνυτο, καὶ εἰς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 350 ἔξάντις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ζεῦ πάτερ, ἣ ῥα εἶ ἔστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλομπος,
 εἰ ἔτεόν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ἔβριον ἔισαν.
 νῦν δ' αἰνῶς δεῖδομαι κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντας
 ἐνθάδ' ἐπέλωσιν Ἰθακίῳσι, ἀγγείλας δὲ
 355 πάντη ἀποτρέψωσι Κρηαλλίῳσι κολίεσσιν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆρα μέλεισσαν.
 ἀλλ' ὄφρα προσιείω, ὅς ἄρχαίου ἐγγύθ, κίεσκαι·
 ἐνθα δὲ Τριήμερον καὶ βουκόλον ἴδω σφίστην
 360 ἀρσένεον, ὅς ἂν δαῖμον ἀφραδέσσωσι πάροισι.

- τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
 χωρὶς δ' αὐτε γυναικάς, ἀμίμονα ἐργ' εἰδυίας,
 τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἐλέσθαι.
- 280 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ, κατὰ δάκρυον εἶβων·
 ξεῖν', ἦτοι μὲν γαῖαν ἰκάνεις, ἦν ἐρεΐνεις·
 ὕβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσιν·
 δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζο, μνηρὶ ὀπιάζων·
 εἰ γὰρ μιν ζῶων γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ,
- 285 τῷ κέν σ' εὐ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψεν,
 καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἢ γὰρ θέμις, ὅστις ὑπάρξῃ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
 πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξείνισσας ἐκείνον,
 σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παιῖδ', εἴ πότ' ἔην γε,
- 290 δύσμορον; ὃν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
 ἢ ἐ που ἐν πόσσῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
 θηρσί καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'· οὐδέ ἐ μήτηρ
 κλυτὰσε περιστείλασα, πατὴρ θ', οἳ μιν τεκόμεσθα·
 οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος, ἐχέφρων Πηνελόπεια,
- 295 οὐκ ἄν' ἐν λεχέεσσιν ἔον πόσιν, ὡς ἐπέοικεν,
 ὄφθαλμοὺς καθελούσα· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανάσιον.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅσσ' εὐ εἰδῶ·
 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
 ποῦ δὲ νῆς ἔστηκε θεή, ἢ σ' ἤγαγε δεῦρο,
- 300 ἀντιθέου θ' ἐτάρους; ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίας, οἳ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 τοιγάρ ἐγώ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 εἰμὶ μὲν ἐξ Ἀλίβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναῖω,
- 305 νῆος Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαιο ἀνακτος·
 αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλὰ με δαίμων
 πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·
 νῆς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλης.
 αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτιον ἔτος ἐστίν,
- 310 ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελίλυθε πάτρης,
 δύσμορος· ἢ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι,
 δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνον,
 χαίρε δὲ κείνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι τῶϊν ἐώλπει
 μῖξασθαι ξενίῃ, ἢδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
- 315 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄγεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
 ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐλών κόριν αἰθαλόεσσαν
 χεῦατο κακῆς κεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὰ στεναγίζων.
 τοῦ δ' ὀρίνιτο θυμὸς, ἀνά ρίνας δὲ οἱ ἦδη

- δομῶν μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόοντι.
 320 κύσσε δέ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα
 Κεῖνος μὲν τοι ὄδ' αὐτὸς ἐγώ, πάτερ, ὄν σὺ μεταλλᾶς,
 ἤλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 ἀλλ' ἴσχεο κλανθμοῖο, γόοιό τε διακρούεντος.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω· μάλα δὲ χαρὴ σπενδόμεν ἔμπης
 325 μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,
 λώβην τινύμενος θυμάλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμειβέτο, φωνήσεν τε·
 εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἐμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἰκάνεις,
 σῆμά τί μοι νῦν εἰπέ ἄριφραδῆς, ὄφρα πεποιθῶ.
 330 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 οὐλήν μιν πρῶτον τίνδε φράσαι ὄφθαλμοῖσιν,
 τὴν ἐν Παρνησῶ μ' ἔλασεν σῆς λευκῶ ὀδόντι
 οἰγόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
 ἐς πατέρ' Ἀντόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἐλοίμην
 335 δῶρα, τὰ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο καὶ κατενευσεν.
 εἰ δ', ἄγε τοι καὶ δένδρε' εὐκτιμένην κατ' ἄλωϊν
 εἶπω, ἃ μοι ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἕκαστα,
 παιδὸς ἴων, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
 ἰκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ εἶπες ἕκαστα.
 340 ὄγχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα καὶ δέκα μηλέας,
 συκίας τεσσαράκοντι· ὄρχους δέ μοι ὡδ' ὀνόμηνας
 δῶσειν πενήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
 ἦην· ἐνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἕαιεν,
 ὀππότε δὴ Διὸς ὦραι ἐπιβροίσειαν ὑπερθεν.
 345 Ὡς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γόνατα καὶ φίλον ἦτορ.
 σήματ' ἀναγρόντος, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 ἀμφὶ δὲ παιδί φίλῳ βάλε πῆχες· τὸν δὲ ποτὶ οἶ
 εἶλεν ἀποψύχοντα πολύτιλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ὁ ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 350 ἕξαντις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ζεῦ πάτερ, ἢ ῥά εἴ ἔστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
 εἰ ἔτεον μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
 νῦν δ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
 ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
 355 πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγύθ'· κεῖται·
 ἐνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 360 προὔπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.

- Ὡς ἄρα φωνήσαντε, βήτην πρὸς δώματα καλά,
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιεταόοντας,
 εὖρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ σφωβώτην,
 ταυνομένους κρέα πολλά, κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.
- 365 Τόφρα δὲ Λαίρτην μεγαλήτορα ὦ ἐνὶ οἴκῳ
 ἀμφίπολος Σικελὴ λούσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ·
 ἀμφὶ δ' ἄρα γλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
 ἄγχι παρισταμένη μῆλ' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
 μείζονα δ', ἢ ἐ πάρος, καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
- 370 ἔκ δ' ἄσασμίνθου βῆ· θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,
 ὡς ἶδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ πάτερ, ἢ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενεταῶν
 εἶδος τε μέγεθός τε ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι.
- 375 Τὸν δ' αὖ Λαίρτης πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 αἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλῶν,
 οἷος Νήρικον εἶλον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 ἀκτὴν ἠπειροῖο, Κεφαλλήγεσσιν ἀνάσσων,
 τοῖος εἶναι τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δομοῖσιν,
- 380 τεύχε' ἔχων ὠμοῖσιν, ἐφροστύμεναι, καὶ ἀμύγειν
 ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφραῶν γούνατ' ἔλυσα
 πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·—
 οἱ δ' ἔπει οὖν παύσαντο πόνον, τετύκοντό τε δαῖτα,
- 385 ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 ἐνθ' οἱ μὲν δεῖπνον ἐπεχείρουν· ἀγχίμολον δὲ
 ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος,
 ἐξ ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
 μήτηρ, γρηῶς Σικελή, ἢ σφραῶν τρέφε, καὶ ῥα γέροντα
- 390 ἐνδυκέως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν.
 οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἶδον, φράσσαντό τε θυμῷ,
 ἔσταν ἐν μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μειλχιόεις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσεμίπεν·
 ὦ γέρον, ἴς' ἐπὶ δεῖπνον· ἀπεκλεάθεσθε δὲ θάμβευς
- 395 δηρὸν γὰρ σίτω ἐπιχειρήσειν μεμιαῶτες
 μίμνομεν ἐν μεγάροισι, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰθύς κίε, χεῖρε πετάσσας
 ἀμφοτέρως· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κῦσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 400 ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
 οὐδέ τ' οἰομένοισι, θεοὶ δὲ σ' ἀνήγαγον αὐτοί,
 οὐλέ τε, καὶ μάλα χαῖρε, θεοὶ δὲ τοι ὄλβια δοῖεν.

- καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 ἢ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
 405 νοστήσαντά σε δεῦρ', ἢ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολὺμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γέρον, ἤδη οἶδε· τί σε χρῆ ταῦτα πένεσθαι;
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' εὐξέστον ἐπὶ δῖφρον.
 ὡς δ' αὖτως παῖδες Δολίον κλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
 410 δεικανόωντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο·
 ἐξείης δ' ἔζοντο παρὰ Δολίον, πατέρα σφόν.
 ὡς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
 Ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὄκα κατὰ πτόλιν ὄχετο πάντη,
 μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ Κῆρ' ἐπέπουσα.
 415 οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
 μυγμῶ τε στοναχῇ τε, δόμων προπάροισθ' Ὀδυσῆος
 ἐκ δὲ γένυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστον·
 τοὺς δ' ἔξ ἀλλήων πολιῶν οἰκόνδε ἕκαστον
 πέμπον ἄγειν ἄλιεῦσι, θοῆς ἐπὶ νησὶ τιθέντες·
 420 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 τοῖσιν δ' Εὐπέιθης ἀνά θ' ἴστατο, καὶ μετέειπεν·
 παιδὸς γὰρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
 Ἀντιόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·
 425 τοῦ ὄγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ὡ φίλοι, ἢ μέγα ἔργον ἀνῆρ' ὄδ' ἐμήσατ' Ἀχαιοὺς·
 τοὺς μὲν σὺν νῆεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
 ὄλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὄλεσε λαοὺς·
 τοὺς δ' ἐλθὼν ἐκτεῖνε Κεφαλλήνων ὄγ' ἀρίστους.
 430 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ εἰς Πύλον ὄκα ἰκέσθαι,
 ἢ καὶ εἰς Ἥλιδα διαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
 ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα κατηφές ἐσόμεθ' αἰεὶ·
 λῶβῃ γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
 εἰ δὲ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φρονῆας
 435 τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἠδὺ γένοιτο
 ζώμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανῶν φθιμένοισι μετείην.
 ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιοθέντες ἐκεῖνοι.
 Ὡς φάτο δακρυχέων· οἴκος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοὺς.
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μῆδων καὶ θεῖος, αἰοῖδος
 440 ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφραγς ὕπνος ἀνῆκεν·
 ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μῆδων, πεπνυμένα εἰδὼς·
 Κέλνυτε δὴ τῶν μιν, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδ' ἐμήσατο ἔργα·

- 445 αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὃς ὃ' Ὀδυσῆϊ
 ἐγγύθεν ἐστήκει, καὶ Μέντορι πάντα εἴκει.
 ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
 φαίνεται θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίων
 θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.
- 450 Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ἤρει
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἦρωσ' Ἀλιθέρης
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέλνυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω·
- 455 ἡμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γέροντο·
 οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
 ἡμετέρους παῖδας καταπανεμένον ἀφροσυνάων·
 οἱ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν,
 κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
- 460 ἀνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκέτι φάντο γέεσθαι.
 καὶ νῦν ὧδε γένοιτο· πείθεσθέ μοι, ὡς ἀγορεύω·
 μὴ ἴομεν, μὴ πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὖρη.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῃ ἀλαλητῷ
 ἡμίσεων πλείους· τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μίνον.
- 465 οὐ γὰρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Εὐπέθει
 πείθοντ'· ἀλφα δ' ἐπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἔσσεοντο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ὃ' ἔσαντιο περὶ χροὶ νώροπα χαλκόν,
 ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.
 τοῖσιν δ' Εὐπέθης ἠγήσατο νηπιέησιν·
- 470 φῆ δ' ὄγε τίσεσθαι παιδὸς φρόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 ἄψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφῆφεν.
 αὐτὰρ Ἀθηναίῃ Ζηνα Κρονίωνα προσηύδα·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κριόντων,
 εἰπέ μοι εἰρομένη· τί νῦ τοι νόος ἐνδοθι κεῖθι;
- 475 ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιρ αἰνὴν
 τεύξεις, ἢ φιλότῃτα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθαι;
 Τὴν δ' ἀπιαιβεβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διεῖραι ἠδὲ μεταλλάξ;
 οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῆ,
- 480 ὡς ἦτοι κείνουσ' Ὀδυσσεύς ἀποτίσεται ἔλθῶν;
 ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὡς ἐπέοικεν.
 ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 ὄρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ·
 ἡμεῖς δ' αὐτῶν παῖδων τε καιριγνήτων τε φρόνοιο
- 485 ἐκλήσιν θέομεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων,
 ὡς τὸ πάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνῃ ἄλις ἔστω.

- Ὡς εἰπὼν, ὅτρυνε πάρος μεματῖαν Ἀθήνη·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆγων αἴξασα.
Οἱ δ' ἐπὶ σὺν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
490 τοῖς δ' ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
Ἐξελθῶν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὣς κίόντες·
Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὡς ἐκέλευεν·
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, τοὺς δὲ σχεδὸν εἶσιδε πάντας·
αἴψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
495 Οἶδα δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὀπλιζόμεθα θᾶσσον.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ὤρουντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δέοντο,
τέσσαρες ἄμ' Ὀδυσῆ', ἐξ δ' υἱεὺς οἱ Δολίοιο·
ἐν δ' ἄρα Λαίρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυτον,
καὶ πολιοὶ περ ἑόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
500 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χορῆ νῶροπα χαλκόν,
ᾧξεν ῥα θυράς, ἐκ δ' ἦιον, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγγίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδῆν.
τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
505 αἴψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὄν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἶσαι ἀντὸς ἐπελθῶν,
ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
μήτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἱ τὸ πάρος περ
ἀλκῆ τ' ἠγορή τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
510 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
ὄψεαι, αἶ κ' ἐθέλῃςθα, πάτερ φίλε, τῶδ' ἐπὶ θυμῷ,
οὐτι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
Ὡς φάτο· Λαίρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον εἶπεν·
τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω·
515 υἱὸς θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν.
Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
εὐξάμενος κόρη γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
αἴψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
520 Ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἐμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κόρη μέγαλοιο,
αἴψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρηνοῦ·
ἦ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἰσατο χαλκός·
525 δούπησεν δὲ πεσῶν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεύς καὶ φαίδιμος υἱός·
τύπτον δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,

- ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσω ἄκοιτιν.
 ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμίμοι Πηλεοπέιῃ,
 195 κούρη Ἰκαρίον· ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
 ἀνδρὸς κουριδίων· τῷ οἱ κλεος οὐποτ' ὀλεῖται
 ἢς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
 ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐγέφροσι Πηλεοπέιῃ.
 οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μῖσατο ἔργα,
 200 κουριδίον κτείνασα πόσιν· στυγερὴ δέ τ' ἀοιδῇ
 ἔσσει ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὄπασσεν
 θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἦ κ' εὐεργὸς ἔσιν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 ἔσταότ' εἰν Αἴδαο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης·—
 205 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἴκοιτο
 καλὸν Λαίρταο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 Λαίρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.
 ἐνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θῆε πάντη,
 ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἕζανον ἠδὲ ἴανον
 210 δμῶες ἀναγκαῖοι, τοῖ οἱ φίλα ἐργάζοντο.
 ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γορῆς πέλεν, ἣ ῥα γέροντα
 ἐνδουκίως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλης.
 ἐνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ νιέει μῦθον εἶπεν·
 Ἔμεις μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον δόμον εἰσω·
 215 δεῖπνον δ' αἴψα συῶν ἱερεύσατε, ὅστις ἄριστος·
 αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμέτεροιο,
 αἷ κέ μ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσεται ὄφθαλμοῖσιν,
 ἢ ἐκεν ἀγνοίῃσι, πολὺν χρόνον ἀμάρῃς ἔοντα.
 Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσι Ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
 220 οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θεῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄσπον ἱέν πολυκάρπου ἀλώης, πειρητιζών.
 οὐδ' εὔρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
 οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' νῶων· ἀλλ' ἄρα τοίγε
 αἰμασιᾶς λέξοντες, ἀλώης ἔμμεναι ἔρκος,
 225 ὄχοιτ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρον ὁδὸν ἠγεμόνευεν.
 τὸν δ' οἶον πατέρ' εὔρεν εὐκτιμένην ἐν ἀλώῃ,
 λιστρεύοντα φυτόν· ὀνύπωντα δὲ ἔστο χιτῶνα,
 ῥαπτόν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμησι βοείας
 κνημίδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῆς ἀλεείνων·
 230 χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 αἰγείην κνήην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέζων.
 τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολὺτλας διὸς Ὀδυσσεὺς
 γῆραὶ τεϊρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
 σίας ἄρ' ὑπὸ βλωθρῆν ὄγγην κατὰ δάκρυον εἶβεν.

- 235 μεριμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
κύσσαι καὶ περιφνῆναι ἐὼν πατέρ', ἠδὲ ἕκαστα
εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαίαν·
ἢ πρῶτ' ἐξερίοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιο.
ὦδε δέ οἱ φρονέοντι δοῦσσατο κέρδιον εἶναι,
240 πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.
τὰ φρονέων ἰθύς κίεν αὐτοῦ διός Ὀδυσσεύς·
ἦτοι ὁ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτόν ἀμπελάχαιναν·
τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαιδίμος υἱός·
ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
245 ὄρχατον, ἀλλ' εὐ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν.
οὐ φυτόν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
οὐκ ὄγγη, οὐκ πρασίη τοι ἀνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δὲ μὴ γόλον ἐνθεο θυμῷ·
αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
250 λυγρόν ἔχεις, ἀύχμεις τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἔσσαι.
οὐ μὲν ἀεργίης γε ἀναξ' ἔνεκ' οὐ σε κομίζει·
οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσορᾶσθαι
εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
255 εὐδόμεναι μαλακῶς· ἢ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
τεῦ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὐ εἰδῶ
εἰ ἔτιόν γ' Ἰθάκην τῆνδ' ἴκομεθ', ὡς μοι εἴπεις
260 οὔτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἴοντι,
οὔτι μάλ' ἀρτίφρων ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὡς ἐρέεινον
ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴ που ζῶει τε καὶ ἔστιν,
ἢ ἦδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
265 ἐκ γάρ τοι ἔρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μεν ἄκουσον·
ἄνδρα ποτ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
ξείνων τηλεδαπῶν φίλων ἐμὸν ἴκετο δῶμα·
εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, ἀντάρ ἔφασκεν
270 Λαίρτην Ἀρκεισιᾶδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὐ ἐξείνισσα,
ἐνδυκέως φίλων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἔόντων·
καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἐφίκει·
χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
275 δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον, ἀνθεμόεντα,
δῶδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,

- τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
 χωρὶς δ' αὖτε γυναικάς, ἀμνηστον ἔργ' εἰδυίας,
 τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς εἰλέσθαι.
- 280 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἐπειτα πατὴρ, κατὰ δάκρυον εἴρων·
 ξεῖν', ἦτοι μὲν γαῖαν ἰκάνεις, ἦν ἱρεΐνεις·
 ὕβρισται δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσιν·
 δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μνρὶ' ὀπάζων·
 εἰ γὰρ μιν ζῶον γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
- 285 τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψεν,
 καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἢ γὰρ θέμις, ὅστις ὑπάρξῃ·
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως καταλέξων.
 πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξενίσσας ἐκείνον,
 σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
- 290 δύνμορον; ὃν που τῆλε φίλων καὶ πατριδος αἰψ,
 ἢε που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
 θηροὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένητ'. οὐδέ εἰ μήτηρ
 κλαῦσε περιστείλασα, πατὴρ θ', οἱ μιν τεκόμεσθα·
 οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος, ἐχέφρων Πηνελόπεια,
- 295 κώνυσ' ἐν λεχέεσσιν ἐὼν ποσίν, ὡς ἐπύοικεν,
 ὀφθαλμούς τε καθελούσα· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανάσιον.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἦδὲ τοιῆς;
 ποῦ δὲ νῆς ἔστηκε θοή, ἢ σ' ἤγαγε δεῦρο,
- 300 ἀντιθέους θ' ἐτάρους; ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρῆς, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 εἰμι μὲν ἐξ Ἀλίβατος, ὅθι κλυτὰ δῶματα ναῖω,
- 305 νῆος Ἀφειδαντος Πολυπημονίδαο ἀνακτος·
 αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλὰ με δαίμων
 πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·
 νῆς δὲ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλης.
 αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,
- 310 ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρις,
 δύνμορος· ἢ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄροντες ἰόντι,
 δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνον,
 χαῖρε δὲ κείνος ἰών· θυμὸς δ' ἐτι νῶϊν ἐώλπει
 μῖξασθαι ξενίῃ, ἦδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
- 315 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄγεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
 ἀμφοτεροῖσι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόριν αἰθαλόεσσαν
 χεῦατο κικ κεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὰ στεναχίζων.
 τοῦ δ' ὠρίετο θυμὸς, ἀνά ῥίνας δέ οἱ ἦδη

- δρμὴν μένος προὔτηψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
 320 κύσσε δέ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος, ἦδ' ἐπροσηύδα
 Κείνος μὲν τοι ὄδ' αὐτὸς ἐγώ, πάτερ, ὄν σὺ μεταλλῆς,
 ἦλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 ἀλλ' ἴσχεο κλανθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω· μάλα δὲ χρὴ σπενδόμεν ἔμπης
 325 μνηστηρας κατέπεφνον ἐν ημετέροισι δόμοισιν,
 λῶβην τινύμενος θυμάλγεια καὶ κακὰ ἔργα.
 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἐμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἰκάεις,
 σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδῆς, ὄφρα πεποίθω.
 330 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὄφθαλμοῖσιν,
 τὴν ἐν Παρνησῶ μ' ἔλασεν σῆς λευκῶ ὀδόντι
 οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
 ἐς πατέρ' Ἀντόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἐλοίμην
 335 δῶρα, τὰ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
 εἰ δ', ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἐνκτιμένην κατ' ἀλοῖην
 εἶπω, ἃ μοι ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἕκαστα,
 παιδνὸς ἰών, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
 ἰκνευέμεσθα, σὺ δ' ὀνόμασας καὶ εἶπες ἕκαστα.
 340 ὄγγυας μοι δῶκας τριςκαίδεκα καὶ δέκα μηλέας,
 σκύεας τεσσαράκοντι· ὄρχους δέ μοι ὦδ' ὀνόμηνας
 δῶσιν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
 ἦην· ἐνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἕασιν,
 ὁππότε δὴ Διὸς ὦραι ἐπιβρίσειαν ὑπερθεν.
 345 Ὡς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
 σίματ' ἀναγνόντος, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 ἀμφὶ δὲ παιδί φίλῳ βάλε πῆχες· τὸν δὲ ποτὶ οἶ
 εἶλεν ἀποψύγοντα πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς.
 ἀντάρ ἐπεὶ ῥ' ἀμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 350 ἔξ' αὐτῆς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ζεῦ πάτερ, ἣ ῥα εἴ εἶστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
 εἰ ἔτεδον μνηστήρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
 νῦν δ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
 ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
 355 πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσιν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκόν, ὃς ὄρχατον ἐγγύθ'· κείτῃ
 ἐνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδ' ἐσβώτην
 360 προὔπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.

- Ὡς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δώματα καλά.
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιεταόοντας,
 εὖρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ σφωβώτην,
 ταυνομένους κρέα πολλά, κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.
- 365 Τόφρα δὲ Λαίρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 ἀμφίπολος Σικελὴ λούσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ·
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
 ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
 μείζονα δ', ἢ ἐ πάρος, καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
- 370 ἔκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δὲ μιν φίλος υἱός,
 ὡς ἶδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ πάτερ, ἢ μάλα τίς σε θεῶν αἰγιονογείων
 εἶδος τε μέγεθός τε ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι.
- 375 Τὸν δ' αὖ Λαίρτης πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλῶνι,
 οἷος Νήριον εἶλον, ἐκτίμενον πτολίεθρον,
 ἀκτὴν ἠπειροῖο, Κεφαλλήεσσι ἀνάσσων,
 τοῖος ἔων τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δομοῖσιν,
- 380 τεύχε' ἔχων ὁμοῖσιν, ἐφεστάμεναι, καὶ ἀμύνειν
 ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
 πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον· —
 οἱ δ' ἔπει οὖν παύσαντο πόνον, τετύνκοντό τε δαῖτα,
- 385 ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 ἐνθ' οἱ μὲν δεῖπνον ἐπεχείρουν· ἀγχίμολον δὲ
 ἦλθ' ὁ γέρον Λολίος, σὺν δ' υἱεὺς τοῖο γέροντος,
 ἐξ ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσαν
 μήτηρ, γρηῖς Σικελή, ἣ σφεας τρέφε, καὶ ῥα γέροντα
- 390 ἐνδυκέως κομῆεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν.
 οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἶδον, φράσσαντό τε θυμῷ.
 ἔσταν ἐν μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μελιχίῳσι ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·
 ὦ γέρον, ἴς' ἐπὶ δεῖπνον· ἀπεκλεάθεσθε δὲ θάμβευς
- 395 θηρόν γάρ σίτω ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
 μίμνομεν ἐν μεγάροισι, ὑμέας ποτιδέμενοι αἰεὶ.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· Λολίος δ' ἰδὺς κίε, χεῖρε πετάσσας
 ἀμφοτέρως· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβῶν κύσει χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 400 ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐλλδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
 οὐδέ τ' οἰομένοισι, θεοὶ δὲ σ' ἀνήγαγον αὐτοί,
 οὐλέ τε, καὶ μάλα χαῖρε, θεοὶ δὲ τοι ὄλβια δοῖεν.

- καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 ἢ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηλεόπεια
 405 τοστήσαντά σε δειῦρ', ἢ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γέρον, ἤδη οἶδε· τί σε γρηΐ ταῦτα πένεσθαι;
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' εὐξέστον ἐπὶ δίφρον.
 ὡς δ' αὖτως παῖδες Δολίον κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
 410 δεικανόωντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο·
 ἔξείης δ' ἔζοντο παρὰ Δολίον, πατέρα σφόν.
 ὡς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐν μεγάροισι πένοντο.
 Ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὤκα κατὰ πτόλιν ὄχετο πάντη,
 μνηστῆρων στυγερὸν θάνατον καὶ Κῆρ' ἐνέπουσα.
 415 οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
 μυγμῶν τε στοναγῆν τε, δομῶν προπάροισθ' Ὀδυσῆος
 ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρον, καὶ θάπτον ἕκαστοι·
 τοὺς δ' ἔξ' ἀλλείων πολιῶν οἰκόνδε ἕκαστον
 πέμπον ἄγειν ἄλιεῦσι, θοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
 420 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἴστατο, καὶ μετέειπεν·
 παιδὸς γὰρ οἱ ἄλαστον ἐν φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
 Ἀντιφῶν, τὸν πρῶτον ἐνήρατο διὸς Ὀδυσσεύς·
 425 τοῦ ὄγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ φίλοι, ἢ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδ' ἐμήσατ' Ἀχαιοῦς·
 τοὺς μὲν σὺν νηεσσὶν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
 ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαοὺς·
 τοὺς δ' ἐλθὼν ἐκτείνε Κεφαλλήνων ὄγ' ἀρίστους.
 430 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ εἰς Πύλον ὤκα ἰκέσθαι,
 ἢ καὶ εἰς Ἥλιδα δίαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
 ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα κατηφές ἐσόμεθ' αἰεὶ·
 λῶβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσομένοιισι πυθέσθαι.
 εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
 435 τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἠδὺν γένοιτο
 ζώμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανῶν φθιμένοιισι μετείην.
 ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθήμετες ἐκεῖνοι.
 Ὡς φάτο δακρυχέων· οἴκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοῦς.
 ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος αἰοῖδος
 440 ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφραγς ὕπνος ἀνήκεν·
 ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μιν, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδ' ἐμήσατο ἔργα·

- 445 αὐτὸς ἰγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὃς ὁ Ὀδυσῆϊ
 ἐγγύθεν ἐστήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἐφίκει.
 ἀθάνατος δὲ θεὸς τοιῆ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
 φαίνεται θαρσύνων, τότε δὲ μνηστῆρας ὀρίων
 θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.
- 450 Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ γλωρὸν δέος ἤρει
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἦρος Ἀλιθέρσης
 Μαστοριδῆς· ὁ γὰρ οἶος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέλνυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἶπω·
- 455 ἡμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοιντο·
 οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμῆνι λαῶν,
 ἡμετέροισι παῖδας καταπανέμεν ἀφροσυνάων·
 οἱ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν,
 κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
- 460 ἀνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκέτι φάντο νέεσθαι.
 καὶ νῦν ὠδὲ γένοιντο· πείθεσθέ μοι, ὡς ἀγορεύω·
 μὴ ἴομεν, μὴ ποῦ τις ἐπίσπαστον κακὸν εὖρη.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊζαν μεγάλῃ ἀλαλητῷ
 ἡμίσεων πλείονος· τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μίμνον.
- 465 οὐ γὰρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Εὐπίθει
 πείθοντ'· αἴψα δ' ἐπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἔσσεοντο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ὅ' ἔσσαντο περὶ χοροὶ νόροπα χαλκόν,
 ἀθρόοι ἠγερέθηοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχοροιο.
 τοῖσιν δ' Εὐπίθης ἠγήσατο νηπιέρῃσιν·
- 470 φῆ δ' ὄγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἐμῆλλεν
 ἄψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
 αὐτὰρ Ἀθηναίῃ Ζῆνα Κρονίωνα προσήδα·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 εἰπέ μοι εἰρομένη· τί νῦν τοι νόος ἐνδοθι κεύθει;
- 475 ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
 τεύξεις, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθαι;
 Τὴν δ' ἀπιμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρειαι ἠδὲ μεταλλᾶς;
 οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον ἀντή,
- 480 ὡς ἦτοι κείνοισ' Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἑλθὼν;
 ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δὲ τοι, ὡς ἐπέοικεν.
 ἐπειδὴ μνηστῆρας εἴσατο διὸς Ὀδυσσεύς,
 ὄρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ·
 ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
- 485 ἐκλῆσιν θέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλόντων,
 ὡς τὸ πάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνῃ ἄλις ἔστω.

- Ὡς εἰπὼν, ὠτρυνε πάρος μεμανίαν Ἀθήνη·
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆγων αἴξασα.
 Οἱ δ' ἐπεὶ αὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
 490 τοῖς δ' ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας Διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἐξελθῶν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὧσι κίοντες·
 Ὡς ἔφατ'· ἔκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὡς ἐκίλευεν·
 στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, τοὺς δὲ σχεδὸν εἰσιδε πάντας·
 αἴψα δ' Ὀδυσσεῖα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 495 Οἶδα δὴ ἐγγὺς ἴασ'· ἀλλ' ὀπλιζώμεθα θᾶσσον.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ὠτρυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο,
 τείσαρες ἄμ' Ὀδυσῆ', ἐξ δ' υἱεὺς οἱ Δολίιο·
 ἐν δ' ἄρα Λαίρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδνοντο,
 καὶ πολιοὶ περ ἰόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
 500 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροὶ νόροπα χαλκόν,
 ὠϊξάν ῥα θυράς, ἐκ δ' ἦϊον, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδῆν.
 τῆν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας Διὸς Ὀδυσσεύς·
 505 αἴψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὄν φίλον υἱόν·
 Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἶσαι αὐτὸς ἐπελθῶν,
 ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
 μήτι κατασχύνειν πατέρων γένος, οἳ τὸ πάρος περ
 ἀλκῆ τ' ἠρορέη τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
 510 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 ὄψεαι, αἶ κ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῶδ' ἐπὶ θυμῷ,
 οὔτι κατασχύνοντα τεδὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
 Ὡς φάτο· Λαίρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπεν·
 τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω·
 515 υἱὸς θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν.
 Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἐταίρων,
 εὐξάμενος κούρη γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
 αἴψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
 520 Ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἐμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη,
 εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μεγάλοιο,
 αἴψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρνθος διὰ χαλκοπαρήν·
 ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἶσατο χαλκός·
 525 δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεύς· καὶ φαιδίμος υἱός·
 τύπτον δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
 καὶ νῦν κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,

- εἰ μὴ Ἀθηναίη, κόρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 530 ἦσαν φωνή, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα·
 Ἴσχεσθε πτολέμον, Ἰθακήσιοι, ἀργαλίοιο,
 ὣς κεν ἀναιματί γε διακρινθεῖτε τάχιστα.
 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· τοὺς δὲ χλωρὸν δῖος εἶλεν·
 τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·
 535 πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεῶς ὅσα φωνησάσης·
 πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βίότιο.
 σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 οἴμῃσεν δὲ ἄλεις, ὥστ' αἰετὸς ὑμιπετήεις.
 καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει πολόεντα κεραυνόν,
 540 καὶ δ' ἔπεσε πρόσθε Γλανκώπιδος ὄβριμοπάτρης.
 δὴ τότε Ὀδυσσεῖα προσέφη γλανκῶπις Ἀθήνη·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἴσχεο, παῦς δὲ νεῖκος ὁμοίου πολέμοιο,
 μήπως τοὶ Κρονίδης κεχολώσεται ἐνρύοπα Ζεὺς.
 545 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπίθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 ὄρνια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν
 Πάλλας Ἀθηναίη, κόρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 Μέντοροι εἰδομένη, ἡμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐτῆν.

NOTES.

ODYSSEY I.

1. Ἄνδρα is more emphatic than Ὀδυσῆμα would have been, and is equivalent to *that well known man*. Cf. Virg. *Æn.* 1. 1, *Arma v.rumque cano*. — ἔννεπε, *announce, declare*. Butt. (Lexil. No. 21.), makes ἐνίπω a strengthened form of Εἰπῶ. — Μοῦσα = θεῖα in Il. 1. 10 — πολύτροπον, *crafty, versatile*. Some would have the word employed here in its literal sense: *one who has wandered much about*. So Crusius and Nitzsch explain it by πολυπλαγκτον, and make also the following ὅς . . . πλάγχθη epexegetical of πολύτροπον (cf. Jelf's Kühn. § 899. 7). But not to say that such an epexegetis would be a flat tautology, the usual meaning accords far better with the epithets elsewhere given to Ulysses: πολύμητις, ποικιλόμητις, μήτιν Διὶ ἀτάλαντος, πολύφρων, πολυμήχανος, etc.

2. ἐπερσεν, i. e. he assisted to lay waste. No one of the Grecian heroes exerted a more efficient instrumentality in bringing about the destruction of Troy than Ulysses. Cf. N. on 11, 544. The aor. has here the signification of the pluperfect. S. § 212. N. 1.

3-5. ἄστια, *abodes, habitations*. — νόον, *disposition, habit*. — ὄγ' is often placed in the second of two sentences having the same subject, to mark distinctly the identity of the subject. Cf. K. § 303. R. 2. — ὄν κατὰ θυμόν is to be constructed with ἀρνύμενος. So Nitzsch. — ἀρνύμενος, *striving to preserve, exerting to gain*.

6. ἀλλ' οὐδ' ὥς, *but not even thus*, i. e. with all his care and anxiety. — ἰέμενός περ, *however much desiring it*, i. e. the return of his comrades. περ thus rendered is more consentaneous with ἀλλ' οὐδ' ὥς, than if translated *although*, as it is commonly done.

7. αὐτῶν σφετέρῃσιν, *their own*. The pronoun αὐτός, *self*, is added to the possessive pronoun in the genitive, as in Latin, *mea ipsius culpa*. Mt. § 466. 1. αὐτῶν is in the genitive, to agree with the genitive of the personal pronoun implied in the possessive σφετέρῃσιν, with which it is in apposition. K. § 266. 2; S. 174. — ἀτασθαλίῃσιν, *folly*.

Abstract nouns are used in the plural, when reference is had to the particulars of which the abstract notion is composed. This word in the plural = *acts of folly, manifold follies*. K. § 243. (3).

8. *κατα* belongs to *ἥσθιον*, from which it is separated by *træsis*. — *Ἑπερίονος Ἥελιοιο*. In Homer, Hyperion = Helius. The Schol. however, makes it a contraction of *Ἑπεριονίων* = *Ἑπεριονίδης*, as Hyperion in the Theog. of Hesiod is made the father of Helius. Some with much reason derive it from *ὑπὲρ ἰών*, *that goes over us*, and explain it accordingly.

9. *ὁ = οὗτος* (i. e. Helius). — *τοῖσιν = τοῦτοις* (i. e. the companions of Ulysses). Cf. K. § 244. 6; S. § 142. 1. *τοῖσιν* is *dat. incommodi*. K. § 284. 4. R. 4. — *νόστιμον ἡμαρ*, *day of return*, periphrastically for *return*.

10. *τῶν ἀμόθεν γέ* — *εἰπέ καὶ ἡμῖν*, *relate to us also some of those things*. *τῶν* depends upon *εἰπέ*. S. § 178. 1. *ἀμόθεν* (*ἀμός*, i. e. *τις*), *from any part* = beginning from any part you please. So the Schol. *τῶν πρὸ τὸν Ὀδυσσεῖα ὀπόθεν θείεις πράξεων ἀπὸ τινος μέρους ἀρξάμενη διηγοῦ ἡμῖν*.

11. *ἐνθ'*, *then, at that time*, i. e. when Ulysses was detained upon the island Ogygia. — *ἄλλοι = οἱ ἄλλοι*, i. e. the other Grecian princes who were present at the siege of Troy. — *αἰπὴν ὄλεθρον*, *dire destruction*. Nitzsch renders it, *precipitous destruction*, into which one can easily plunge, and makes it an epithet of death, when the discourse relates to an escape from great danger. Cf. Crusius' *Lex.* (Smith's translation).

12-13. *πόλεμον . . . θάλασσαν* is epexegetical of *φύγον αἰπὴν ὄλεθρον*. — *τέ — ἠδέ*, *both — and*. — *τὸν δ' οἶον*, *but him alone* of the Grecian chiefs who had fought at Troy. — *κεχρημένον*, *longing for*.

14. *Καλυψώ* (*the concealer*) was the daughter of Atlas, according to Homer. But Hesiod and Apollodorus make her, the one, an Oceanid, the other, a Nereid. — *θεῖα θεῶν*, *divine goddess* (literally, *divine one of the goddesses*) = beautiful goddess. S. § 177. N. 3. *θεῖα* for *θεῶν*. S. § 31. N. 3.

15-16. *σπέσσι* (S. § 35. N. 3.) *γλαφυροῖσι*, *vaulted grottoes*. — *λαλομένη πόσιν εἶναι* = *λαλομένη τοῦ εἶναι αὐτὸν οἱ πόσιν*. Crusius Cf. S. §§ 221, 182. — *ἀλλ' ὅτε δή*, *but when now*. — *περιπλομένων* (syncopated for *περιπελομένων*) *ἐνιαυτῶν*, *the years revolving* = *in the revolution of years*.

17-21. *τῷ*, *when*. — *ἐπεκλώσαντο*, *destined, allotted*; literally, *spun*, primarily spoken of the Fates, who were said metaphorically to spin for every mortal his fate. — *οὐδ' ἐνθα*, *not even then*, i. e. when he reached Ithaca. — *πιφυγμένος* is active in signification: *having*

escaped. S. § 115. — ἀσθλον. Separative genitive. Cf. K. § 271. 2; S. § 180. 1. — καὶ = *although*. — Ποσειδάωνος for Ποσειδῶνος. — ἀντιθέω. This epithet in Homer refers to physical and not to moral qualities. — Ὀδυσῆϊ, *dat. incommodi*. See N. on v. 9. — πάρος = πρὶν. For its construction with the infin. cf. S. § 220. 2.

22-24. ὁ μὲν. S. § 142. 1. — τοί, i. e. οἱ. S. § 63. N. 1. — διχθῶ, *in two parts*. Nitzsch: *straight through in two parts*. — δεδαίεται ἢ δέδαιται, 3 plur. perf. pass. of δαίω, with present signification: *are divided*. — ἔσχατοι ἀνδρῶν, *the last* (= the most remote) *of men* — δυσσομένου Τριπίονος, genitive of place. K. § 273. 4. (a); S. § 193. δυσσομένου, Epic 2 aor. mid. of δύω, with present signification. Cf. Butt. *Ir. Verbs*, p. 74; K. § 230. p. 274. As it regards the locality of the Æthiopians there are various conjectures. The opinion of Nitzsch and Crusius is that they dwelt in the southern regions; not directly south, on account of the great heat, but *easterly* and *westerly*. Cf. also Grotosend, *Geogr. Ephemer. B.* 48. St. 3. S. 281, cited by Nitzsch as correctly remarking: the Æthiopians belong in the furthest south to two parts, without on that account extending to the most eastern or western portions of the earth. The following exposition, which, in corresponding with him upon this subject, I received from my highly valued friend, Prof. Lewis of the N. Y. University, strikes me as forming the most rational and veritable comment of any which I have met with, and I therefore insert it entire: "I have always, in commenting on the passage to which you refer, explained it to my classes, as denoting the black race, (or Æthiopians, as they were called in Homer's time,) living on the eastern and western coast of Africa—the one class inhabiting the country now called Abyssinia, and the other that part of Africa called Guinea or the Slave Coast. The common explanation, that it refers to two divisions of Upper Egypt separated by the Nile, besides, as I believe, being geographically incorrect, (the Nile really making no such division,) does not seem to be of sufficient importance to warrant the strong expressions of the text. If it be said the view I have taken supposes too great a knowledge of Geography in Homer, we need only bear in mind, that he had undoubtedly visited Tyre, where the existence of the black race on the west of Africa had been known from the earliest times. The Tyrians, in their long voyages, having discovered a race on the West, in almost every respect similar to those better known on the East, would, from their remote distance from each other, and not knowing of any intervening nations in Africa, naturally style them the two extremities of the earth (Homer's ἔσχατοι ἀνδρῶν). Homer elsewhere speaks of the Pygmies, who are described by Herodotus and Diodorus Siculus as residing in

the interior of Africa (on a river which I think corresponds to what is now called the Niger). It seems to me too extravagant language, even for poetry, to represent two nations, separated only by a river, as living, one at the rising, the other at the setting sun; although these terms may sometimes be used of East and West. Besides, if I am not mistaken, no such division is recognized in subsequent Geography."

25-27. *ἑκατόμβης*. The *hecatomb* was properly a sacrifice of a hundred oxen, but often, as here, designates any *solemn sacrifice*. — *δαίτι* belongs to *παρήμιτος*. — ἄλλοι, sc. *θεοί*. — ἀδρόοι, *together*.

28-31. *τοῖσι* = *τῶν*, genitive denoting the *whole*, constructed with *πατήρ*. According to the Schol. = *ἐν τοῖσι*. Wolf interprets it as a particle of progression: *thereupon*. — ἤρχε. The active of this verb is employed when the speaker is to be followed by others; the middle, when simply the commencement of a speech is intended to be designated. — ἀνύμνος does not here refer to moral worth, but signifies *noble, illustrious* by birth. — *Αἰγίσθοιο* for *Αἰγίσθου*. S. § 33. N. 1. For the construction, cf. K. § 273. 5. e; S. § 182. — τόν *ῥ'*. The particle *ῥα* (enclit. *ῥά*, and before a vowel *ῥ'*), in the sense of *exactly, just*, accompanies a demonstrative pronoun, when something previously stated is referred to in the way of explanation. — *ἔκταν'* for *ἔκτανε*.

33-34. *ὦ πόποι*, O gods! This is an interjection, and not the vocative. Hence Nitzsch, Crusius, and others, with Wolf, rightly reject the accentuation *ὦ*. — *οἷον δὴ νῦν*, *how now*. — *αἰτιόωνται* for *αἰτῶνται*. — *ἡμίων* is to be read as dissyllabic, i. e. *ἔω* becomes *ῶ* by synizesis. — *οἱ δὲ καὶ αὐτοί*, *but they themselves*, or more fully, *but they even of themselves*, no others. S. § 144. 2. — *ὑπέρμορον*, *beyond fate*, i. e. not through the decrees of the gods. Nitzsch says that this word should be written *ὑπὲρ μόρον*, as *ὑπὲρ μοῖραν, αἶσαν*.

35-39. *ὥς καὶ νῦν*, *as even now*. — *Ἀτρεΐδαο*, son of Atreus = *Agamemnon*. S. §§ 127. 1; 31. N. 3. — *γῆμ'* for *ἔγημε*. The active is spoken of the man contracting marriage; the middle, of the woman. The word is here used euphemistically, to express the unlawful intercourse of Ægisthus and Clytemnestra. — *εἰδώς*, *although he knew*. S. § 222. 1. — *πρό*, *previously*, belongs to *εἶπομεν* by tmesis. — *οἱ* = *αὐτοί*. Cf. Rost § 99. N. 1; S. 142. N. 1. — *Ἑρμιῶν πύμψαντες*. Iris in the Iliad acts the part of messenger of the gods. This, among other things, has been seized upon as an argument, that the Iliad and Odyssey came not from the same hand. But the messages of Mercury usually differ from those of Iris, in that they are of a peaceful and mediatorial character, and hence his employment in the more tranquil scenes of the Odyssey. — *Ἀργεῖφόντην* for *Ἀργοφόντην*, on account of the measure of the verse. — *κτείνων* has here a future sig-

nification, because the governing word *εἴπομεν* so requires, i. e. the act of killing was future at the time the forewarning was given. Cf. Crosby's Gram. § 795. R. — *μνάσθαι* for *μνᾶσθαι*.

40-41. Ὀρέστω τίσις, *revenge from Orestes*. The attributive genitive is here employed subjectively. K. § 265. 2; S. § 173. N. 2. — Ἀτρεΐδω, for *Agamemnon*. This genitive also depends on *τίσις*, and is used objectively. S. § 173. N. 2. — ὀππότ' ἄν, *as soon as*, indicates a condition. — ἠβήσῃ, *should arrive at manhood*; literally, *attain to puberty*. — ἧς—αἴης=πατρίδος. — ἰμίρεται for *ἰμίσθηται*. Butt. § 104. 15; S. § 86. N. 3. The verb is here used actively. After the assassination of his father, Orestes was removed by his sister Electra to the court of his uncle Strophius, king of Phocis. It was natural for him, when grown up, to long for his paternal land. Notice the change in these verses from the *oratio obliqua* to the *oratio recta*.

42-43. ὣς, *thus*. — ἔφαθ' for *ἔφατο*, 3 sing. 2 aor. mid. of *φημί*. — ἀγαθὰ φρονίων, *although he gave wholesome advice*. Cf. N. on *εἰδώς*, v. 37. — ἀθρόα πᾶσι ἀπέτισεν, *he has atoned for all (his crimes) together*—at once, at the same time.

44. γλαυκῶπις, *blue-eyed*, according to Voss and some others, but more probably, *clear or bright-eyed*. So Nitzsch and Crusius, with Wolf.

45-47. ὑπάτε for *ὑπέριτατε*. — καὶ λήν=καὶ μάλα. The sense is: he has not only perished as you say, but he has perished by a fit destruction. — γέ limits the assertion to *κείνος* (i. e. *Ægisthus*), which thus becomes opposed to *ἄμφ' Ὀδυσῆϊ*, whose disasters were undeserved. — ὡς... ἄλλος, *thus also let any other perish*. For the mood, cf. S. § 217. 4. — ὅτις (i. e. *ὅστις*)—ῥέζοι = *εἴ τις ῥέζοι*, inasmuch as it expresses a possibility. The clause is epexegetical of the preceding proposition.

48-50. ἄμφ' Ὀδυσῆϊ=περὶ Ὀδυσῆος. Cf. S. 267. — δαΐφρων. Nitzsch, with the approbation of Bothe and Crusius, deriving *δαΐφρων* from *δαΐναι*, *to have proved, tried*, interprets it *proved, tried*, spoken of a warrior: and *experienced, intelligent*, spoken of one in peace. But Butt. (Lexil. No. 37) derives the signification *warlike, eager for battle*, from *δαΐς*, *fight, battle*. It may be remarked that *δαΐφρων*, in all the passages where it occurs in the *Odyssey*, is evidently to be taken in the sense of *prudent, intelligent*. — *δαίεται*, *is divided, rent* = is torn with anguish. (Cf. Thiersch § 232. 38.) Some translate (incorrectly, as I think) *δαίεται ἤτορ*, *my heart burns with pity*. Cf. Dawes' Miscel. p. 175. — *φίλων ἅπο* for *ἀπὸ φίλων*. S. § 226. N. 1. — *ἀμφιρόντη*, *having a current all around* = enclosed on all sides by the sea. The island was *Ogygia*, cf. v. 85. — *ὀμφαλός*, *navel*=centre.

51-54. νῆσος, sc. ἑστίν. So Bothe. But I prefer with Crusius to place it in apposition with the preceding ὀμφαλός. — ἐν (adv.), in the island, *thereon*. It must not be considered a prep. in tmesis, as δόμασι would be required after ἐνναίει. Translate δόματα ναίει simply by ναίει. A similar instance of simplicity of expression, which reminds us of the style of the sacred Scriptures, is found in 4. 798: Φειδῆς ἐν αἰκία ναίων. — ὀλοόφρονος, *evil-minded*. So Voss and Nitzsch. But Wolf and Spitzner, after Eustath., understand by it, *all-wise*. Passow remarks, that in the early language any one may be called *evil-minded*, who by his superior intelligence has the power to do injury to others. — ὄσπε . . . οἶδεν, i. e. Atlas possessed great knowledge, in contradistinction to his physical strength, designated by ἔχει . . . μακτός, *he alone (αὐτός) holds up*, &c. — ἀμφὶς ἔχουσιν, *keep apart, separate*.

56-62. αἰμυλίοισι, *flattering, wheedling*. — ἐπιλησεται, fut. mid. of ἐπιλανθάνω. For its construction with ὄπως, cf. Butt. § 139. 4; S. § 213. N. 4; K. 330. 6. — καὶ καπνόν, *even but the smoke*, if nothing more. — ρῆσαι, *conspicere, cernere*, Loewe. — οὐδέ . . . ἤτορ, *even now your heart is not changed*, i. e. you do not relent, but persist in keeping Ulysses from his paternal land. — τ' elided for τοι. Bothe for οὐ τὺ τ' substitutes οὐνεκ'. — τί νί, *why now, why therefore*.

64. σέ—γένεν ἔρκος. This construction is called by Kühner (§ 266. R. 4), σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, i. e. the part is joined to the whole, in order more strictly to limit the operation of the verb. Cf. Rost § 104. 6. ἔρκος may be referred in Sophocles' Gram. to § 167. As it respects the signification of ἔρκος ὀδόντων, the old commentators, and most of the modern ones, take it in the sense of *lips*, since these are a fence, i. e. protection of the teeth. But Nitzsch, Bothe and Crusius explain it as referring to the teeth themselves, from their similarity to a palisade.

65-67. πῶς ἂν ἔπειτ'—λαθοίμην, *how then (i. e. according to what you have said respecting the virtues of Ulysses) could I forget?* — περὶ—ἔστι, by tmesis for περίεστι. — μὲν—δέ, in clauses having the same general idea (here περὶ μὲν—πέρι δ'), may be frequently translated, *not only—but also*. — νόον. Accusative synecdochical. S. § 167. — πέρι=περισσός. — ἰρά, Epic for ἰερά.

68-73. ἀσκέλις=ἀσκειός, *graviter seu sine intermissione*, Loewe. — Κύκλωπος. Genitive causal. K. § 274. d. — κεχόλωται, *is angry*, perf. mid. of χολόω. — ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, *whom he deprived (literally, blinded, a slight pleonasm) of his eye*. K. § 271. 2; S. § 181. 2. — Πολύφημον is properly in apposition with Κύκλωπος, but is attached to the relative clause, in order to give it greater prominence: "*whom he (i. e. Ulysses) blinded, although he was the god-like Polyphemus.*" K. § 332. R. 15. Perhaps, however, it may have been thus transposed,

an order to avoid the hiatus which the genitive would have made with the following *οου*, i. e. *ου*. — *μιν* (S. § 64. N. 3) here takes the place of *ου*, thus to avoid the repetition of the relative. Sometimes the second relative is omitted, without having its place supplied by the demonstrative or personal pronoun, as in 2. 114; 9. 110. Cf. K. § 334. 1.

74-75. *εκ του δη* = *εκ ταυτης της αιτιας*. Schol. — *ουτι κατακτα- ναι*, does not indeed kill him.

76-79. *ημεις . . . παντας*, let us all here (*οιδε*, S. § 149. N. 1) *delibe- rate*. — *οπως ελθουσι* defines *ροστον* more clearly. *ελθουσι* stands for *ελθου*. S. § 86. N. 2. — *ου-τι* for *ουτι*, not at all. — Construct *αν- τια* with *εριδαιναιμεν* (for *εριδαινειν*. S. § 89. N. 1), and make *παντων αθανατων θεων* depend upon *αικητι*. Crusius, however, makes *θεων* depend upon *αντια*. — *οιος*, alone.

82-83. *ει μιν δη*, if indeed, or, to give it a more modest turn, if it might once be. — *τουτο* prepares the way for *ροστησαι . . . δομονδα*.

84-87. *επειτα* in the apodosis, then. — *οτρυνουμεν* for *οτρυνουμεν* (S. § 86. N. 3), let us dispatch. S. § 215. 1. — *ροστον* is in apposition with *βουλην*, denoting its operation or design. Cf. Mt. § 433. Obs. 3.

89-92. *μαλλον εμπορυνω*. Up to this time, Telemachus, on account of his youth, had remained passive under the ill-treatment of the suitors. — *καλισαντα* agrees with the omitted subject (S. § 158. 3) of *απειπεμεν*, instead of being in agreement with *οι*, to which it refers. Cf. Mt. § 537; K. § 307. R. 2; S. § 158. N. 4. — *απειπεμεν*, to do- nounce = forbid them the house. — *αδινα*. "The cattle which the suitors slaughtered, were *always* (*αισι*) driven thither in *herds* or *num- bers*." Butt. Lexil. No. 7. So Nitzsch translates *αδινα*, *closely press- ing, thronged*, as is the case when sheep or goats are driven in flocks. Some wrongly translate *αδινα*, *incessantly*, an idea which is fully ex- pressed by *αισι*. — *ελλιποδας*, trailing heavily the feet, reference being had to the heavy, swinging motion of the hinder feet. Such is Pas- sow's definition, who expressly rejects Buttman's interpretation, *having feet suitable for stamping, stamp-footed*.

93-95. Bothe, in accordance with Schäfer's conjecture, reads: *πιμνω δε Σπαρτην*, which Nitzsch and Loewe partly approve, as the preposition is often by the poets put with the second only of two differ- ent nouns. Cf. Mt. § 295. 4. — *ροστον πεισομενον*, in order to inquire (of Menelaus and of Nestor) concerning the return. For the construc- tion of *ροστον*, cf. S. § 179. N. 2; of *πεισομενον*, S. § 222. 5. — *ην που*, if some where. — *ινα μιν κλειος-εχησιν* = *ινα αυτος εχη κλειος*, on ac- count of his zeal in searching for his father.

97-98. *αμβροσια* = *αμβροτα*, immortal, divine. Cf. Butt. Lexil. No. 15; Nitzsch ad loc. — *ημιν-ηδ*, both-and. — *ιγδην* (referring

properly to *κίλευθον* understood) is put here for the *sea* — *ἄμυνοιῆς ἀνέμοιο*, i. e. swift as the blasts of the wind.

100-101. *στιβαρόν*, *solid*. — *τῶ=ῶ*. So *τοῖσιντε* stands for the relative in v. 101. Cf. S. § 142. 2. — *κοτίσσειται* for *κοτίσσηται*. S. § 214. 2.

103-105. *δήμω*, properly, *people*; but here, *country*. Eustathius thinks that it was the name of a town in Ithaca, viz. Demus. Steph. also takes *δήμω* as a proper noun, and remarks, *τόπον ἐν Ἰθάκῃ ὄν καὶ Κροκύλειον*. — *οὐδοῦ αὐλείου*, *threshold of the court door*. Crusius. — *εἰδομένη*, *resembling*. — *Ταφίων*. The Taphians inhabited a cluster of small islands north of Ithaca, receiving their name from Taphus (now Meganisi), the largest of the group.

107-108. *παισσοῖσι*, *draughts*. In respect to this game, cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 548. — *ἔτροπον*, *were amusing*. For the use of the imperfect as a *descriptive tense*, and the aorist as a *narrative tense*, cf. K. § 256. 3. — *ἦμενοι*, *sitting*.

109-112. *κῆρυκες—οἱ μὲν—οἱ δ'*. The noun expressing the whole, which should properly stand in the genitive, is here put in the nominative, the parts (*οἱ μὲν* and *οἱ δ'*) of the whole being considered as in apposition to it. This kind of apposition is called *distributive* or *partitive*. Cf. K. § 266. 3. — *ἰδέ=ἦδέ*, *and*. — *κρία* for *κρίατα*. K. § 54. R. 4; S. § 42. N. 3.

114-117. *τειρημένος ἦτορ*, *being sorrowful in mind*. For the construction, cf. S. § 167. — *ὄσσόμενος—ἐνὶ φρεσίν*, *seeing in mind = having in his mind's eye*. — *μνηστήρων τῶν*. Notice that the substantive here precedes the article (= demonstrative pronoun, cf. Mt. § 288. Obs. 5). — *σκέδασιν—θείη=σκειδάσαι*. — *τιμῆν*, *kingly honour*, which the suitors now were arrogating to themselves. — *δ' αὐτὸς* is opposed to *τῶν μὲν*. Cf. Mt. § 288. Obs. 6; S. § 142. N. 3. — *κτιήμασιν* (= *μετὰ κτιήμασιν*), a local dative in construction with *ἀνάσσοι*, *might be master of*. Cf. Kühn. (Jelf's ed.) § 518. Obs. 3; S. § 184. N. 1, 2.

119-122. *βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο*, *he went straight to the porch*. For the genitive, cf. K. § 273. R. 9; S. § 188. 2. — *ἐφειτάμεν* for *ἐφειτάμεναι*, perf. infin. of *ἐφίστημι*. This verb is followed by the dative, by the force of *ἐπὶ* in composition. — *χεῖρ' ἔλε διεξιτερῆν*. Hoc gestu accipiebant hospites. Bothe.

123-124. *παρ' ἡμῶν* (Epic for *ἡμῖν*. S. § 64. N. 2) = at our house. — *φιλήσαι*, *amice a nobis excipieris*; which, says Loewe, the Attic writers express by the phrase *ὑποδέχισθαι εἰ μάλιστα φιλοφρόνως*. The future middle is sometimes passive in signification. Cf. K. § 251. R. 1; S. § 207. N. 6. — *ὄττιό* (i. e. *οὐτινος*) *σε χρῆ*, *what thou needest*. S. § 184.

N. 1; K. § 279. R. 4. "It was the hospitable custom of the early ages to entertain the stranger, before making any inquiries as to the object of his visit." Felton's N. on Il. 18. 387.

125. ἡ serves to direct the reader's attention to Παλλὰς Ἀθήνη, which follows: *this one*, (viz.) *Pallas Minerva*. Cf. S. § 142. N. 2; K. § 244. 6.

126-129. ἔντοσθεν—δόμου ὑψηλοῖο = ἐν ἀνδράωνι, i. e. the banqueting room, used by the men, which was large enough to contain several sets of couches, and to furnish room for attendants, musicians, dancers, &c. It was sustained by pillars, in which cavities were formed for the reception of spears and other weapons. — ἔγχεσ... φέρον, *bearing the spear away, he placed it*, or, *he bore the spear away and placed it*. The action expressed by the participle must often be conceived of as one with that of the verb following, and in such cases may be frequently rendered by the English verb. Cf. Butt. § 144. N. 7. — δουροδόχης, *spear-holder*, i. e. one of the channels of the column, which served as a receptacle for spears, &c. See above on v. 126.

130-131. εἶσαν ἄγων. See N. on ἔστισι φέρον, v. 127. — λίτα. Wolf, Passow, Rost and Nitzsch make this an accusative plural of λί, Epic for λισσόν, and connect the following words, καλόν and δαιδάλειον, with θρόνον. But Heyne, Butt. (§ 58. p. 99; Lexil. No. 41), Thiersch (§ 197. 60), Kühner, and Sophocles (§ 47), make it the accusative singular, which I am inclined to accede to, if for no other reason than the proximity of the epithets καλόν and δαιδάλειον, which it seems unnatural to refer to a word so separated from them as θρόνον. — θρήνη, *footstool*, required on account of the elevation of the throne.

132-135. κλισμόν, *an arm-chair, a seat for reclining*, not so elevated as a θρόνος, but higher than a δίφρος. — ἔκτοθεν ἄλλων μνηστήρων, *apart from the rest who were suitors*. Kühner gives ἄλλων the signification of an adverb of place, and translates: *apart from the suitors on the other side*. Cf. 6. 84. — μὴ ζείνος—ἀδδήσειεν, *lest the stranger should be disturbed; literally, should be satiated, disgusted*. For the construction, cf. S. § 224. 5. — δειπνῶ, *at his meal*. S. § 202. — ὑπερφιάλοισι is used here in a bad sense: *insolent, overbearing*, although as Butt. (Lexil. Nq. 102) justly remarks, no such meaning necessarily exists in the word, as may be seen by a comparison of 15. 315; 21. 289; 4. 774; but that it literally signifies, *above what is natural, enormous*. Nitzsch: *overgrown*. — μίν, (common gender) refers to Minerva.

136-138. χίτριβα, *water*, depends on φέρουσα. — προχόω (S. § 46. 1) ἐπέχευα, *poured it from a pitcher*. — Some connect προχόω with φέρουσα: *bringing it in a pitcher* Leake (North. Greece, iii. 263)

says that the *νίψιμον*, or washing of the upper classes before and after meals, is practised in every part of Greece, as in the time of Homer.

— *νίψασθαι* = ὡστε *νίψασθαι*. S. § 220. 1.

140. *εἶδατα*, food, victuals. "Nihil aliud quam *pulmenta*, quicquid cum pane et carne comeditur." Loewe. — *χαριζομένη παροόντων*, imparting freely of what was on hand. K. § 273. 3. b; S. § 178. 1.

143. *αὐτοῖσιν*. *Dat. commodi* after *οἰνοχοεῖων*. — *θάμ* for *θαμά*, frequently. — *ἐπόχετο* is used absolutely.

147-149. *παρνήγειον*. Nitzsch says, that the Schol. incorrectly refers this to the intemperance of the suitors. — *κοῦροι* = *θεράποντες*. Not slaves. — *ἐπεστέφαντο*, filled to the brim, i. e. so full that the liquor rose somewhat above the rim, and formed a kind of cover or crown. Cf. Butt. Lexil. No. 50. There is no reference, as Crusius observes, to the use of garlands; but Loewe thinks otherwise. — *οἱ δ'* refers to the suitors. — *ὀνείαθ'* for *ὀνείατα*.

150-152. *ἐπεὶ . . . ἔντο*, when they had satisfied (literally, had dismissed) the desire for drink and food. — *τοῖσιν . . . μεμήλει*, literally, other things were a concern to their minds = their minds were intent upon other things. *τοῖσιν* refers to *μνησιτῆρες*. *μεμήλει* has the thing cared for (i. e. ἄλλα, referring to *μολπή* and *ὄρχηστύς*) as the subject in the nominative. This construction is confined to poetry. Cf. K. § 274. R. 1. For the tense of *μεμήλει* cf. S. § 209. N. 4. — *ἀναθήματα δαιτός*, ornaments of a feast.

153-157. *κίθαριν*—*φορμιζων*. This, as well as the converse expression, *φόρμιγγι κίθαριζειν*, shows that the *cithara* and *phorminx* were nearly or quite the same instrument. — *παρά*, among. — *ἀνάγκη*, from necessity. Cf. 14. 27. He was obliged against his will to play for the suitors. — *ἀνεβάλλετο*, began, followed by *ἀεῖδειν*. Hesych. and Apollon. define *ἀνεβάλλετο*· *προοιμιάζετο*, began by way of prelude. So the Schol. on Pindar Ol. II. 1, cited by Nitzsch: *πρῶτον γὰρ ἔκρουον, εἶτα ἐπῆδον*. — *πενθοῖαθ'* for *πενθοῖοιο*. S. § 87. N. 4.

158-162. By a seasonable explanation, Telemachus defends himself from the charge of being the cause of this disturbance, which he anticipated would be brought against him by the stranger. — *ἦ . . . εἶπω*. As Mentès was a stranger, who might perhaps be friendly to the suitors, Telemachus deprecated his displeasure, on account of the freedom of speech in which he was about to indulge. — *ὅ,τι* for *ὅ,τι*. The particle *κέν* belongs to the relative, giving it indefiniteness, whatever. Cf. Jell's Kühn. § 828. 2. — *ταῦτα μέλει*. Cf. N. on v. 151. — *ῥεῖ'*, easily they give their attention to these things. — *πύθεται ὄμβρος*, are rotting in the rain. This expression is used of one long dead. — *κείμεν'*—*κυλίνδει*. In a succeeding and closely con-

lected sentence, the participial construction is sometimes changed into that of the verb and nominative case. Cf. Kühn. (Jelf's) § 705. 4. — *εἰν* for *ἐν*. — *κῦμα* has here a collective sense = *κύματα*. K. § 243. 1. — The object of *κυλίνδει* is *ἄ* understood, referring to *οἱ λυκ' ὄστια*.

163-165. *εἰ—ἰδοίαιτο—κ' ἀρησαίαιτ'*. The optative is used both in the protasis and apodosis, when the condition is a mere supposition, and when the result is only an indefinite, supposed or possible one. Cf. K. § 339. II. a. S. § 217. 2. For the form of *ἰδοίαιτο* and *ἀρησαίαιτ'*, cf. N. on v. 157. — *εἰλαφρότεροι πόδας* (S. § 167)—*ἤ ἀφνειότεροι*, *swifter of foot than rich*, i. e. *swift of foot to a higher degree than rich*. "When two adjectives are compared with each other, so as to signify that the property or quality is found in a higher degree in one than in the other, both of them are put in the comparative." Mt. § 456. Cf. also K. § 323. 4. For the construction of *χρυσοῖο* and *ἐσθ' ἤτοις*, cf. S. § 198. 1.

166-169. *νῦν δ', ut nunc sunt res*. Nitzsch. — *ὡς*, i. e. either upon the land or sea; cf. va. 161-2. — *ἀπόλωλε κακὸν μόρον*, *has perished by an evil fate*. For the construction, cf. K. § 278; S. § 164. — *θαλπωρή*, *hope*; literally, *warmth*. — *εἴπερ*, *even if*. The apodosis is, *οὐδέ . . . θαλπωρή*. Supply *αὐτὸν* before *εἰλέσσομαι*. — *δ' = γάρ*.

170-173. *πόθεν εἰς ἀνδρῶν*, *from what nation are you? unde terrarum?* K. § 273. R. 10; S. § 188. 2. — *ἀφίκεο* has here the signification of the perfect. K. § 256. 3; S. § 212. N. 1. — *τινες ἔμμεναι ἐνχεύονται*, *whom do they announce (literally, boast) themselves to be?* This expression usually has reference to one's family. *ἔμμεναι*, Epic for *εἶναι*. S. § 118. *εἰμί*. N. 2. *ἐνχεύονται* for *ἐνχεύονται = εὐχονται*. — *παζόν*, *on foot = by land*, opposed to *in ship*, or *by water*. S. § 124. 2.

174-177. *ἀγόρευσον—εἰδῶ*. The imperative of the aorist expresses a *momentary* action. It belongs always to the present time but points to the future. Hence, as here, it is followed by the subjunctive. K. § 257. R. 4. The choice of the aorist or present, which denotes *continuance* of action, depends upon the mind of the speaker or writer. K. § 257. 1; S. §§ 212. 2; 214. 3. — *ἢε—ἢ*, *whether—or*. — *ἴσαν*, *came to*, (Voss: *visited*), Epic for *ἦσαν*, imperfect of *εἶμι*. Mt. § 219. 4; S. § 118, *sub voce*. It is here followed by the accusative *ἡμίτερον δῶ* (i. e. *δῶμα*), denoting the place *whither*. K. § 277; S. § 170. Nitzsch, however, with the Schol., explains *ἴσαν* as put for *ἦσαν*, pluperfect of *εἶδα*, *knew, were acquainted with*. So Bothe explains it: *nosserunt, itaque adierunt*. — *ἐπιστροφὸς ἦν ἀνθρώπων*, *was one who associated with men, was conversant with men*. K. § 273.5. g; S.

§ 185. This clause contains the reason why Ithaca was frequented by many strangers, viz., the extensive acquaintance which Ulysses had with men.

181. *νῆος*. Nominative by attraction with the subject of *εὐχόμεαι*. K. 307. 4; S. § 161. 1. — *Ταφίοισι*. Cf. N. on vs. 105, 117.

182-184. *ᾧδε*, *hither*. K. § 303. 2. Bothe interprets *ᾧδε*, *thus*, i. e. *ξὺν νηϊ*. — *ἄλλοθρόους*, *speaking a different language*. — *Τεμίσην*. *Temese* or *Temase*, according to the best interpreters, was a town upon the island of Cyprus, although Strabo and the Schol. make it *Tempse* or *Temsa*, the later Brundisium. — *μετὰ χαλκόν*, *for brass, after brass*. *μετὰ* with its case here denotes the object or purpose of *πλέον*. K. § 294. ii. 1.

185-186. *νηὺς δέ μοι ἧδ' ἔστηκεν*, *but my ship is stationed yonder*. *ἧδε* is here used as an adverb of place, the speaker probably pointing with his finger in the direction where his ship lay. Butt. § 127. 1; S. § 149. 1. — *ἐπ' ἄγροῦ*, literally, *in the country* (opposed to the city) i. e. on the shore remote from the city. — *πόλιος*, Epic for *πόλιος*. S. § 43. N. 4. — *Ῥεῖθρον, ἐπὶ Νηϊῶ*. Some think that the Laertian capital of Ithaca was at Polis; on the western side of the northern part of the island. If so, it would appear that Mount Neium, below which it lay, was the mountain of Oxoi, and its southern summit the hill Hermes, from which Eumæus (16. 471) saw the ship of the suitors entering the harbor, and also that Rheithrum, which was under Neium, but not near the city (*νόσφι πόλιος*), was in the bay of Afáles towards Perivólio. So Leake (*Travels in North. Greece*, iii. p. 47), who thinks that this position for Rheithrum accords perfectly with the fiction of the poet, that Mentés was on his passage from Taphus (i. e. Meganisi) to Temese (in Calabria, according to Leake, l. c. Cf. N. on v. 184), as the bay of Afáles was more in his route than any other harbor in Ithaca. But Mure (*Journal of Tour in Greece*, i. p. 61 seq.), following Gell's conjecture in opposition to what he terms the northern faction of Ithacan topographers, makes the Neium of Homer, Mount Stefano or Meravugli, in the southern division of the island, and contends with much plausibility that Aetó, on the north-western part of the southern division of the island, near the narrow isthmus which joins the two divisions, is the site of the ancient capital.

188-193. *εἰ ἀρχῆς*, *from the beginning* = of old. — *εἴπερ . . . ἦρσα*, *if* (for the sake of testing the truth of what I have said) *you should go and ask* (cf. N. on v. 127) *the aged hero Laertes*, he would tell you the same things. Cf. v. 204; ll. 1. 580, where the apodosis is also wanting. For the subjunctive after *εἴπερ* unaccompanied by *ἄν*, cf. S. § 214. N. 5. — *παρτιθέει* for *παραιθέσει*. S. § 117. N. 1; K. § 172

R. S. — εὐτ' ἂν = ὅταν, when, as soon as. — κατὰ-λάβησιν (tmesis), takes hold of, comes upon. — ἱρπύζοντι, creeping, finely expresses the slow and infirm step of Laertes, who was now old and broken down with trouble. — γουρόν (from γόνος), the fertile field. Some by a wrong derivation from γόνυ translate: elevated field.

194-199. δὴ γάρ, Epic for γὰρ δὴ, for now, introduces the reason that Menetes had stopped at Ithaca. — μὴν-εἶναι, σὸν πατέρ'. See N. on v. 125. — ἔφανι'. S. § 157. N. 8. (1). — ἐπιδήμιον εἶναι, is at home = has returned home. — ἀλλὰ... κελύθει, but the gods now injure him in respect to his way = hinder him from returning. Cf Mt § 339; S. § 188. 1. Nitzsch cites 4. 469, as a parallel construction. — οὐ γὰρ πω, for not yet. — ἀλλ' ἔτι που, but still somewhere. Minerva speaks indefinitely, so as not to betray herself. — ἔχουσιν=κατ-έχουσιν. — κείνον for ἐκεῖνον. S. § 70. N. 1.

200-205. ὡς... βάλλουσι, as the immortal gods suggest to my mind. ἐνὶ θυμῷ. Prepositions with the dative are sometimes joined, by what is called *pregnant construction*, to verbs of motion, and with the accusative to verbs of rest, as the speaker regards the state of rest following on the completed motion, or the motion which precedes and is implied in the state of rest. Here ἐνὶ θυμῷ βάλλουσι = impress upon and cause to remain in my mind. Cf. K. § 300. 3. — τελέσθαι for τελέσσεισθαι, with passive signification. See Carmichael Gr. Verbs, p. 274; S. § 207. N. 6. — οἰωνῶν σάφα εἰδώς, well versed in auguries taken from the flight of birds = a good augur. By this disclaimer, Minerva gave a remote intimation of her divinity, inasmuch as mortals were indebted to divinations for their knowledge of the future. — οὔτοι ἔτι δηρὸν γε, not indeed much longer. — δέσμαι', poet. for δεσμοί. — ὡς κε νίηται, quomodo redeat.

207-212. εἰ δὴ, whether truly. — τόσος=τηλίκος, so great. — αἰνῶς, very much, exceedingly, qualifies εἰκοίης. — κεφαλήν and ὄματα are accusatives synecdochical. S. § 167. The expression = in your whole appearance. As we say: from head to foot. — τοῖον (= τοίως), thus, qualifies θαμά. Some give τοῖον this sense: thus as you and I do at this time. — ἐμισγόμεθ' refers to Menetes and Ulysses. — τὸν=αὐτόν. S. § 142. 1. — ἐς Τροίην ἀναβήμεναι (for ἀναβῆναι. S. § 92. N. 3), embarked, set sail for Troy. For its construction after πρὶν, cf. S. § 220. 2. — ἔβαν for ἔβησαν. S. § 117. N. 17. (3). — ἐκ τοῦδ' (ἐκ τοῦ δ', Nitzsch), sc. χρόνον. — κείνος. Voss (cited by Nitzsch) on Aratus 75, says that it must be κείνος, when the preceding word is the more important, and ἐκεῖνος, when it is not so. Cf. II. 18. 188; 24. 90.

214-216. τοιγάρ, therefore. — τοί for σοί. S. § 64. N. 2. — ἐμὲ

—τοῦ ἔμμεναι, *that I am his*. S. § 175. N. 2; K. § 273. 1. — γόνον = γένος, *origin*. So Nitzsch and Crusius. But Voss, Bothe and others, after the Schol., interpret, *father*, the abstract being put for the concrete. Cf. K. § 238. R. 1.

217-218. ὡς . . . ἀνέρος, *O that I were the son of some fortunate man*. For the construction of ὄφελον, cf. S. § 217. N. 3. τεῦ, Ion. and Dor. for τοῦ = τινός. S. § 68. N. — For the accentuation of ἔπι (i. e. ἐπί), see N. on φίλων ἄπο, v. 49.

219-220. ὅς ἀποιμότατος—τοῦ—γενέσθαι. The proposition containing the relative is placed first when it expresses the leading idea. S. § 150. 4. — μὴ τοῦτ' ἐρεῖνεῖς. S. § 165. 1.

222-223. οὐ μὲν for οὐ μήν. The particle μὲν is in Homer so frequently put for μήν, that it needs no further notice, except in special cases. Suffice it to say, that it usually has the sense of μήν, when it stands in the connexion ἢ μὲν, οὐ μὲν, καὶ μὲν, ἀτὰρ μὲν, etc. See Crusius' Lex. (Smith's Translation). — νόνημον, *ignoble*; literally, *without a name* (νόη, ὄνομα). — τοῖον. Cf. Æn. 1. 609, "qui te talem genuere parentes." — Πηγελόπτια for Πηγελόπη.

225-229. ὄμιλος, *crowd, throng*. — ὄδ'. See N. on οἶδε, v. 76 — ἔπλετο, syncopated for ἐπέλετο, imperfect (Rost, 2 aor.) of πείλω, in the sense of εἶμι. — τίπιτε (for τίποτε. K. § 207. 6) δέ σε χροῶ (sc. ἔχει or ἐκίανεται), *what necessity presses you?* Nitzsch, in view of 4. 634, would supply ἐστὶ only. — εἰλαπίνη ἡέ. A synizesis for εἰλαπίνῃ ἡέ, as it is found in some editions. — ἔρανος, *a social meal*, to which each partaker contributes a share. It resembled our picnics. Such convivial parties or clubs were quite common at Athens, the members of which were called ἐραμισταί. Cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 398. It seems to have been a feast where strict order and propriety prevailed, and thus from the disorder it is inferred by Mentès that the present feast is not of this kind. Nitzsch denies that ἔρανος in this sense is used in Homer, and takes it in a general signification, *a friendly entertainment*, an entertainment of princes with a king who is superior. — ὥστε=ὅτι, *for*. — ὑπερφιάλως belongs to ὑβρίζοντες, *immoderately insolent*. Butt. (Lexil. No. 102) says that ὑπερφιάλως is entirely free from any meaning strictly reproachful, and serves here to heighten the reproach already fully expressed in ὑβρίζοντες. Cf. N. on v. 134. — αἰσχία πόλλ' ὀρώων, *at sight of many disgraceful deeds*. The participle here assigns the cause of the preceding proposition. Mt. § 565. 2. — ὅστις πειντός γε μετέλθοι, *at least should any of good sense come*. γε limits the assertion νειμισσῆσαιτό κεν ἀνήρ, by annexing the condition on which it would be true. Kühn. (Jelf's) § 735. 5.

231-233. ἐπεὶ ἄρ' δὴ, κ. τ. λ. The principal clause, 'I will tell thee,'

is sometimes omitted. Cf. 3. 103; II. 3. 59. — μέλλεν—ἔμμεναι, was about to be in all probability = *bid fair to be*. Cf. Butt. § 150. p. 440. — ποτί, once. — ἀνήρ refers to Ulysses.

234–238. ἐτάρος ἐβάλοντο, determined otherwise. Nitzsch, with Spitzner, would read ἐτάρωσ' ἐβάλοντο. Bothe prefers ἐβόλοντο, while Butt. (Lexil. No. 35), finding no parallel example of ἐβάλοντο, is inclined to adopt ἐβούλοντο. So Thiersch § 168. 12. — αἴσιον, ἐπισίθη. The idea is, that the gods had rendered it uncertain whether Ulysses would ever be seen again by his friends. — ἐποίησαν. Cf. N. on ἀφίκεο, v. 171. — περὶ πάντων, above all. Mt. § 589. — θωνόντι περ, even though he were dead. — ὡδ', thus. — κί—ὑπακοίμην, εἰ—δάμνη. The optative in the apodosis, following εἰ with the indicative, expresses uncertainty, possibility, inclination. Cf. K. § 339. 3. a; S. § 217. 2. The indicative of the historic tenses is used in the protasis, when the condition is regarded by the speaker as something not existing or impossible. Cf. K. § 339. I. a; S. 217. N. 4. — φίλων ἐν χερσὶν in Ithaca.

239–240. τῷ, then, i. e. if he had died among his friends. — κί—ἐποίησαν, would have made. The condition here being assumed as certain, the apodosis takes the indicative as expressive of something certain and not to be doubted. Sometimes the optative is found in the apodosis after a protasis of certainty, when for some reason the speaker wishes to represent the result as uncertain, and hence this is a less decided and more polite way of expressing the notion of the future indicative. Mt. § 508. b; K. § 333. 7; S. § 213. 5. — ἀγγελίαντο, have snatched up, carried off. The aorist is so often used where we should employ the perfect or pluperfect, that it needs no further notice. Instead of Ἀρπυιαί we find θύελλαι, 4. 727.

243–244. κάλλιπεν for κατέλιπεν. — κείνον—οἶον, him alone. — ἔτευξαν, have prepared, have caused to happen.

245–248. ὄσσοι—ἄριστοι, as many chiefs as. — Δουλιχίη. According to Strabo, this island was one of the Echinades, in which opinion Leake (Travels in North. Greece, iii. p. 50) concurs, identifying it with Petalá, the largest of the group. It lay S. E. of Ithaca. — Σάμη, Samos, now Cephallenia, an Ionian island, S. W. of Ithaca, from which it is separated by a strait of six miles. — Ζακύνθος, Zacynthus, now Zante. It lies S. of Cephallenia. Ζακύνθος is feminine, ὑλήεντι being used as an adjective of two terminations in this place. Cf. 9. 24. All these islands were subject to Ulysses. — κρηναίη, rocky, craggy. "Scopulos Ithacæ." Virg. Æn. 2. 272. — κίε. See N. on φίλων ἀπο, v. 49. — τόσσοι, so many, responds to ὄσσοι. — οἶον, substance, property.

249-251. ἡ δ' οὐτ' ἀρνῆται. Penelope feared to deny positively their suit, and hence she contrived the artifice of the web (2. 96), to protract the time of decision as long as possible. — οὐτε—δύναται—οὐχ ὑπομένει Nitzsch. — τελευτήν ποιῆσαι=τελευτῆσαι. The sense is: *nor has she resolution to bring the affair to an end; or perhaps: nor is she in a condition to bring, &c.* — τόχα, soon. — μή—αὐτόν for ἑμαυτόν. S. § 66. N. 4. — καί, also, even, gives emphasis to the pronoun.

252-254. ἐπαλαστήσασα, being displeased at (ἐπὶ) what she had heard. Some render: *pitying him.* — ὦ πόποι. See N. on v. 32. — ἦ δὴ, yes indeed. — πολλὸν is usually taken with δεῖν (so Voss), *you very much want.* But Crusius suggests that it stands for ἐκ πολλοῦ in connection with ἀποχομένου, *absent a long time, long absent.* — ἐπίη. The optative here depends upon a verb of present time. In such cases it usually denotes *uncertainty or probability.* S. § 216. N. 1; K. § 333. 5.

255-259. εἰ γὰρ—σταίη. The apodosis begins at v. 266. — ἐλθὼν—σταίη. Cf. N. on ἔστησε φέρον, v. 127. — δύο δοῦρε, according to the practice of the Homeric heroes. Cf. Æn. 1. 313. — τοῖος ἴων begins a parenthesis which ends with v. 264. — Ἐφύρης. The best commentators, such as Nitzsch, Crusius, Bothe, with the Schol., take this to be the Ephyra of Thesprotia, because on his way home from Ephyra, Ulysses came to the Taphians who were north of Ithaca.

260-263. καὶ κῆσε, even there. — ὄφρα . . . χρίσθαι, in order that he might have it (i. e. φάρμακον) to besmear his arrows. For the construction of ἰοὺς χρίσθαι, cf. S. 207. 3; K. § 250. 1. d. χρίσθαι explains the object or purpose of οἱ εἶη φάρμακον. Mt. § 532. d. The use of poisoned arrows is always characterized by the Greek and Roman writers as a barbarous custom (cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 833), and hence Ilus would not give the poison to Ulysses, because he revered the immortal gods.

265-266. In consequence of the intermediate clauses, τοῖος ἴων is repeated from v. 257. — ὀμιλήσειαν—ἢ—γινόισατο. See N. on 163-4. Kühner (§ 418. b. Jelf's ed.), however, interprets ὀμιλήσειαν in this place as the optative, expressive of a wish. But this is evidently a continuation of the construction from εἰ γὰρ—σταίη (v. 255), for which it is almost an equivalent, and cannot be regarded other than a supposition.

277-270. θεῶν ἐν γούνασι κῆται, lie in the knees of the gods = depend upon the will of the gods. "The expression is founded on the fact, that suppliants embraced the knees of the persons supplicated." Felton's N. on Il. 17. 514. Bothe and Nitzsch interpret: *in the power*

of the gods, on the ground that in the early language this was denoted by the word *knee*. — ἢ κεν νοστήσας ἀποτίσεται. The particle *κέν* with the future indicative, makes the proposition conditional. The condition is generally wanting. Here we might interpret: *whether having returned he shall take vengeance* (in case he does return). See K. § 260. 2. (1); Mt. § 599. d. — ὅπως for ὅπως, *how, in what manner*.

271-274. εἰ δ' ἄγε, *come now*. This phrase fully written, would be εἰ δὲ βούλει, ἄγε. — μύθων. S. § 182; K. § 274. 1. b. — πύρραδε, Epic 2 aor. imperative of φράζω. S. § 78. N. 2. — ἐπιμόρτυροι, *will nesses thereto (ἐπί)*. — ἐπὶ σφίτερα, *ad sua, suam quemque domum* Bothe. — ἀνωχθεῖ, imperative 2 perf. of ἀνώγω, with signification of the present.

275-278. μητέρα . . . πατρός, *as to your mother, if she is very desirous of being married, let her return to her father's house*. μητέρα here stands for μήτηρ (S. § 230. 3), the construction being continued from ἀνωχθεῖ, but changed afterwards for the milder ἄψ' ἔτω. Cf. Kühner (Jelf's) § 581. 1; Mt. § 298. 3, who supposes that the poet had in his mind ἀπόπεμψον or ἀπιναί κέλευε. So Nitzsch. — οἱ δὲ refers to the father and relatives of Penelope. — ἔεθνα. This word signifies, (1) *presents* given by the suitor, (a) to the bride, (b) to the father of the bride; (2) *presents* or *dowry* given by the father to the bride, which is the meaning of the word here. — ὅσσα . . . ἐπισθαι, *as many as is befitting to bestow with* (literally, *to follow with* = accompany) *a dear child*. ἐπὶ here denotes accompaniment. Mt. § 403. 6. a.

279-283. σοὶ δ' αὐτῷ for σεαυτῷ δέ. — αἶ κε = ἔάν. — νῆ' for νῆα. — ἔρχεο πεισόμενος, *go to inquire*. See N. on πεισόμενος, v. 94. — ὄσσαν, according to Butt. (Lexil. No. 86), is a *rumor* or *report*, in contradistinction to what comes under personal observation, or is authentic intelligence. 'Rumor' springs from such obscure origin, and spreads with such wonderful rapidity, that the ancients looked upon it as not proceeding from men, but as something divine; and hence it was said to come ἐκ Διός, and was called the messenger of Jupiter, Διὸς ἄγγελος.

290-292. ὃς γὰρ = οὗτος γάρ. — δεύτατος = ἔσχατος, *the last*. — εἰ μὲν κεν (i. e. ἐάν μὲν) — ἀκούσης, by the force of ἄν followed by the aorist subjunctive, is a future preterite: *if you shall have heard*. Butt. § 139. 12; K. § 255. R. 9. — τλαίης, *you may bear it*, softer than τλήθι, *bear it*. — εἰ δὲ κε τεθνηῶτος ἀκούσης, *but if you shall have heard that he is dead* (S. § 222. 2). τεθνηῶτος for τεθνεῶτος, 2 perf. part. of θνήσκω. This same idea is repeated in the negative form μηδ' ἔτ' ὄντες, which must not be regarded as pleonastic, but designed to give fullness and pathos to the expression. — δὴ ἔπειτα is to be read with

synizesis. — χεῖται, Epic for χεῖσθαι, put for the imperative *ἔθειλε* *οἱ* *θείλε* being supplied in the mind of the speaker. S. § 219. N. 6.

293-297. ἐπὶ—τελευτήσης. See N. on εἰ μὲν κεν ἀκούσης, v. 287. — φράζεσθαι for the imperative, as χεῖται, v. 291. — ἀμφοδόν, openly, opposed to δόλοφ. — νηπιῖας ὀχίειν, to practise childish play = to behave like a child. νηπιῖας for νηπιῖς, contr. of νηπιῖας, accus. plur. of νηπιῖη. — τηλέκος, of such an age, i. e. the age of childhood. Telemachus was now 21 years of age. — ἔσσι, Epic for εἰς.

298-302. ἦ οὐκ is to be read with synizesis. — οἶον κλέος, κ. τ. λ. It is well remarked by Müller (Lit. Anc. Greece, p. 59), that "the exhortation twice addressed to Telemachus (cf. 3. 200) in the same words, to imitate the example of Orestes, produces an undefined expectation that he himself may attempt something against the suitors; nor is its true meaning perceived until Telemachus places himself so undauntedly by his father's side in the contest, 21. 433. — ἐπ' ἀνθρώποις = ἐν ἀνθρώποις, but more vivid, as it expresses the motion of Orestes' fame among men. — πατροφονῆα. Thus Ægisthus is called, because he slew the father of Orestes, as appears from the expegetical clause, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα. — φίλος for φίλε. S. § 157. N. 11. — ἔσσι, i. e. ἔσσο, for ἔσθι. — τίς (= ἕκαστος)—ὄψιμόνων, all posterity. — εὐ εἶπη. Schol. εὐλογήση. εὐ=ἀγαθά, the first accusative after εἶπη. S. § 165. N. 2.

303-305. ἦδη with the future signifies, immediately. — οἱ ποῦ μὲ μάλ' ἀσχαλόωσι (for ἀσχαλῶσι) μένοντες, who perhaps are very angry at waiting for me (S. 222. 1); who anxiously await me, Crusius. — μελίτω, sc. τοῦτο, let this be an object of concern.

307-308. φίλα φρονέων, being well disposed towards me. — αὐτῶν refers to ταῦτα.

309-313. ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο, although (περ) longing to pursue your journey; literally, hastening after your journey = λιλαϊόμενόν περ (very much) ὁδοῖο, v. 315. For the genitive, cf. S. § 182. — Construct ὄφρα with κίης. — τεταρπόμενος, Epic for ταρπόμενος, 2 aor. part. of τέρω. — κειμήλιον, literally, a thing which is laid up; hence, something highly valued. Here, with ἐξ ἐμεῦ, a keepsake from me. — ξεῖνοι, hosts. — ξείνοισι, guests. It was a part of the ancient laws of hospitality, to dismiss a guest with presents and good wishes.

315-318. μὴ—κατένυκε. S. § 218. 2. — ὅ,τιτι κε—ἀνάγει. "Read either with Hermann, ἀνάγει, or with Nitzsch, ὅ,τιτι τε." Jelf's Kühn § 827. Obs. 2. — ἀνιρχομένωφ from Temesa. — δόμεναι=δίς. — μάλα καλόν. See v. 312. — ἰλών, receiving in turn, whenever he should visit Mentès. — σοὶ δ'... ἀμοιβῆς, and it shall be worth to you (= it will bring you in) a gift in return.

320-324. ἀνοπαῖα = ἀνωφερῖς, upwards, according to Empedocles in Eustath., to which Crasius inclines. Aristarchus writes ἀνόπαια, like an eagle. Voss and Nitzsch: ἀν' ὀπαῖα, through the aperture for smoke. The first of these significations is to be preferred, retaining the etymological idea, 'towards the aperture through which the smoke escapes.' — ὑπέμνησίν τέ ἐ πατρός, and reminded him of his father. S. § 182. N. 2. — ὄϊσατο, Epic 1 aor. mid. of ὄϊμαι. — θεῖόν εἶναι, sc. αὐτόν. Telemachus thought that his visitor was a god, but did not know that it was Minerva. — αὐτίκα δὲ κ. τ. λ. He immediately mingled with the suitors, to avoid awakening their suspicion in respect to the visit of the stranger.

325-327. σιωπῇ, in silence. — εἰαί' (i. e. εἶατο, Epic for ἦντο) ἀκούοντες, sat listening. — ὄν... Ἀθήνη, which Minerva had ordained (to be made) from Troy. The goddess was angry with the Greeks, in consequence of the violence offered by Ajax Oileus to Cassandra in her temple. See N. on 4. 502. ἐπετείλειτο, mid. as active. S. § 207. N. 4

328-332. ὑπερῷόθεν, from the upper story, where, in Homer's time, were the women's apartments. In subsequent times, the female apartments were on the same floor with those of the men. — κλίμακα, accusative of way, in dependence upon κατεβήσατο. K. § 279. 6; S. § 164. — οὐκ ὄν, not alone. — ἅμα τήγχε, together with her. — μνηστῆρας. See N. on ἡμέτερον δῶ, v. 176.

337-344. οἶδας. The more common form is the irregular οἶσθα, and in this passage a Schol. says that Zenodotus wished to read εἶδες, to which reading Aristarchus did not object. — τῶν refers to θειλκτήρια. — καθίκετο, has come upon, here constructed with the accusative, but in later writers with the genitive. Mt. § 330. Obs. Crasius remarks that is spoken only of disagreeable things. — τοίην γάρ κεφαλῆν = such a person. The tender recollections which the mournful song of the bard called up in the mind of Penelope, are finely conceived, and bespeak the reader's favorable regard for the princess. — καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος. Hellas was originally the name of a city and afterwards of a district of Thessaly, and hence, in connection with Argos, as these were the extremities of the country, it is put for the whole of Greece. It was afterwards included in the tetrarchy of Phthiotis. Cf. Müller's Dorians, i. p. 490.

346-349. τί τ' ἄρα... τέρπειν, why are you unwilling (literally, why do you envy) that the agreeable bard should delight. — αἴτιοι, blameworthy. The sense is, that neither the singers or poets are the cause of those misfortunes which are the themes of their songs, and therefore are not worthy of censure. — ἐκάστω limits διδόναι, drawn from the preceding proposition.

350-352. τοῦτο δ' οὐ νίμεις, *he is not to be censured*; literally, *censure is not to him*. — τὴν γὰρ... ἀμφιπέλλεται, *for men praise the song more if it is very new to the hearers*. The relative is here followed by the subjunctive, because the attribute of the song is something supposed or possible. Nitzsch renders μάλλον ἐπικλείουσ', *accompany with more applause*.

356-359. οἶκον. The whole is here put for a part = *thy apartment*; "gymnasium," Loewe. — σ' (i. e. σά) αὐτῆς ἔργα, *thine own employments*. — μῦθος—μελήσει. See N. on v. 151. — τοῦ... οἶκῳ = ἐγὼ γὰρ οἰκοδεσποτῶ. With a little variation in the last, these lines are found in Il. 6. 490-493.

360-364. βεβήκει. The pluperfect denotes here the rapid accomplishment of the action. It may, however, be rendered as = aorist, *she went within the house*. — ὑπερῶ for ὑπερῶα. Cf. ὑπερῶϊόντιν, v. 328. — ὄφρα, *until*, is here followed by the indicative, because it refers to something which actually took place.

365-367. ὁμάδησαν, *tumultuabantur*, ut solet turba congregata. Bothe. — σκιόντα, *shady, dim*. The apartments were so called because light was only admitted through the door. — παρὰ for παρὰ, as an adverb. — λεχέσσι. Dative of place *where*.

369-371. νῦν μὲν δαινύμενοι τερπόμεθα, *let us now delight ourselves in feasting*. S. §§ 215. 1; 222. 3. — καλόν, *pleasant, agreeable*; not *fit, becoming*, as it is here rendered by some. — αὐδῆν. Synecdochical accusative.

373-375. ἠῶθεν, *from the dawn* = *at the dawn* of the coming day, as we say, *to-morrow morning*. — ἀγορήδε limits κίοντες. — καθεζόμεσθα κίοντες. See N. on v. 127. — ἀπληγέως, *openly, unreservedly*. — ἐξίεναι μεγάρων is expegetical of μῦθον, and depends in like manner upon ἀποσιπῶ. — ὑμά, Epic for ὑμέτερα. — ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους, *entertaining one another at your own houses* (so the Schol. ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλους καὶ ἀμοιβῆς ὑποδεχόμενοι); *changing by houses* = *going from house to house*. Crusius.

376-380. τόδς refers to ἀνδρὸς... ὀλέσθαι. — ἐπιβόσσομαι for ἐπιβόησομαι. — αἶ κέ ποθι Ζεύς. Supply σκοπεῖν or πειρᾶσθαι, *to see whether Jupiter, &c.* Cf. K. § 344. R. 9; Rost § 121. N. 3. — δῶσι for δῶ. S. § 117. N. 17. (8). — νήπιονοι... ὀλοισθε. The protasis may be mentally supplied from the preceding verse: *if Jupiter would grant, etc., then you might perish, etc.*

381-382. ὀδύξ ἐν χεῖλεσι φύντες, *biting their lips*; literally, *fastening on to, fastening to their lips with their teeth in suppressed anger*.

383-387. Antinous was the most insolent of the suitors (Od. 4. 629),

and strove to obtain the hand of Penelope, principally in order to get possession of the sovereignty of Ithaca. He was the first who fell by the hand of Ulysses. — ὑπαγόρην, one who speaks in lofty terms, a braggart. — ποιήσειεν. In negative wishes, the optative is accompanied by μή, but never by οὐ. K. § 259. 3. b; S. § 224. 4. — γενεῇ πατρῴων. This is spoken ironically, for Nitzsch has shown conclusively, in his note on this passage, that the throne in those times was not hereditary.

389-393. ἦ καὶ μοι νεμεσήσειαι. Nitzsch prefers the reading: εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσειαι, if on my account, etc., of which the apodosis is καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι. It must be admitted, I think, that this is more natural than ἦ with the interrogation. — Διός γε διδόντος, that is (γέ) if Jupiter would grant it. The genitive absolute here denotes a condition on which Telemachus would wish to receive the kingdom. — τοῦτο, i. e. τὸ βασιλεύειν, elicited from βασιλῆα, v. 386. — τεύχεσθαι nearly = εἶναι. — μὲν γάρ, for certainly. — βασιλευμένον is the subject of the proposition. — οἱ, i. e. βασιλεύοντι.

396-398. τόδ', i. e. the sceptre. — ἔχῃσιν. "In Homer, the subjunctive, with or without κέν, is sometimes equivalent to the future indicative." S. § 215. N. 3. — αὐτὰρ ἐγὼν κ. τ. λ. Telemachus declares that whoever may have the kingdom of Ithaca, he will be ruler in his own house. ἔσομ' for ἔσομαι. — δμῶν... Ὀδυσσεύς. It is hardly to be supposed that the δμῶες, such large numbers of whom were in the house of every prince and noble, were all slaves obtained by purchase or in war. The conjecture of Müller (Hist. of Dorians, ii. p. 30) is highly probable, viz., that they were persons taken at the original conquest of the soil. This is supported by the etymology of the word (δμῶς, from δαμάω, to subdue). Ulysses probably increased the number of his δμῶες by expeditions for plunder, and hence Telemachus employs λήσασατο, to make his claim of the right to govern his own household stronger, the servants having been taken by his father in battle. Nitzsch, on Od. 4. 10, says that it signifies a slave in general, whether born such, purchased, or taken in war.

399-404. Ἐννύμαχος. He was the most illustrious of the suitors next to Antinous, and the richest of all. — ἐν γοίνασι. See N. on v. 267. — δόμασιν οἴσιν, your own house. Butt. (Lexil. No. 43. Marg. N.) doubts the genuineness of οἴσιν, and prefers the various reading σοῖσιν. For the possessive pronoun of the third person for the second, cf. Butt. § 127. N. 5. — μὴ ἔλθοι. See N. on v. 386. — σ'—κτίματ' ἀποφθαίσει. S. § 165. 1. — Ἰθάκης ἔτι κειταυώσης, while Ithaca is yet inhabited. The genitive absolute here denotes time. S. § 192.

405-412. ἴρισθαι. Crusius says that the accentuation ἴρισθαι, as

2 aor. infin. would be more correct. — *ἔχεται τίνα*. See N. on v. 172. — *ποῦ... ἄρουρα*, where now is his birth-place and paternal country? — *ἄγγελλῆν πατρὸς—εἰρχομένοιο*, tidings of your father's return; literally, of your father coming home. Eurymachus perhaps suspected from the short stay and sudden departure of the stranger, as well as from the altered bearing of Telemachus, that the visit had something to do with the return of Ulysses, whose presence the suitors had so much reason to dread. — *ἰὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐλδόμενος*, desiring a debt of his own. *αὐτοῦ* strengthens *ἰὸν*. For the construction of *χρεῖος*, cf. S. § 182. N. 1. — *τόδ' ἤδη*, hither. — *οἷον ἀνάξιας ἄφαρ οἴχεται*, how suddenly he hastened away. S. § 222. N. 2. — *οὐδ' ἐπίμεινεν γινώμεναι*, nor did he wait for us to know him. Crusius makes *γινώμεναι* (i. e. *γινῶναι*) stand for *τὸ γινώμεναι*. — *εἰς ὧπα*, in his looks. S. § 167. N. 3.

414-416. *οὐτ' οἶν*, nor indeed, or perhaps *οἶν* is to be taken here as a particle of reference, nor as to that matter. — *ἄγγελλῆς* for *ἄγγελίας*. S. § 31. N. 3; K. § 211. 5. — *εἴποθεν ἔλθοι*. Supply *ἄγγελλῆ* from the preceding clause. Telemachus dissembles the hopes to which the visit of the stranger had given birth. — *διοπροπίης=μαντείας*. — *ἦντινα (= εἰν τίνα)—ἐξερέηται*. See N. on v. 352.

422-424. *τρεψάμενοι*, turning, is used here reflexively. — *μένον δ' ἐπὶ ἑσπερον ἔλθειν*, and waited for evening to come on. *ἐπὶ* and *ἔλθειν* are separated by tmesis. So also *ἐπὶ* and *ἦλθεν* in the next verse. Some take *ἑσπερον* in the sense of *ἑσπερινὸν δεῖπνον*. — *τοῖσι δὲ τεροπομένοισι*, while they were taking delight. The dative here depends upon *ἐπῆλθον*. — *δὴ... ἕκαστος*, then they went each to his abode to sleep. *κακκίοντες*, Epic for *κατακίοντες*, denotes the purpose of the verb. S. § 222. N. 3. *οἰκόσδε*. The suitors who came from other islands (v. 245-8), went to the houses of those whose hospitality they were enjoying, while such as resided in Ithaca repaired to their own homes. *ἕκαστος*. Cf. N. on *κῆρυκες—οἱ μὲν—οἱ δ'*, v. 109.

425-433. Nitzsch and Crusius construct *ᾧθι* in this place with the genitive *αὐλῆς*, where in the palace. — *τῷ—ἄμ'*, along with him. — *Εὐρύκλει'*. This trusty and honored domestic had the principal charge of the female slaves, and with Eurymene exercised a general superintendence over the household affairs. — *πρωθῆβην εἶ' εὐσσαν*, being yet in the prime of youth. — *εὐνή δ' οὐλοῖ ἔμικτο*, but he never had intercourse with her. For *εὐνή* in the dative, cf. S. § 195. 2. *ἔμικτο*, syncopated for *ἐμίγητο*, 2 aor. mid. 3 s'ng. of *μίγνυμι*. The opposite of what is here said of Laertes was quite common among the Grecian princes. Cf. Il. 1. 31. — *δέ* in *χόλον δ'* is causal, for.

434-438. *ἦ οἱ ἄμ'*. See v. 428, supra. — *φίρε, ferre solebat*, as is

ODYSSEY II.

235

evident from the following iterative *φιλέσασα*. — *ἄϊξεν*, Epic for *ἔφθεν*, aor. of *αἶξω*. It refers to Telemachus. The narration is here resumed from v. 428. — *ἔξετο*, sc. Telemachus.

439-444. *ἀσκήσασα*, having arranged or laid carefully away. — *ἀγκρεμάσασα*, aor. particip. from *ἀνακρεμάννυμι*. — *τετητοῖς*, perforated, in order that it might be joined together. Voss: *beautifully constructed*. — *κορώνη*, the ring with which the door was drawn to. It received this name from its resemblance in shape to a crown. It was sometimes called *κρίκος*. — *ἱμάντι*, a leathern thong, which was fastened to the bolt, and drawn through a hole. By means of this the bolt was drawn when the door was to be shut, and fastened to the hook or ring, and when the door was to be opened the thong was loosed and the bolt pushed back. In the progress of improvement the bolt was transformed into a lock. — *ἔνδ'*, here. — *οἰὸς ἀώτεφ*, literally, a lock of sheep's wool; tropically, *the softest, the most beautiful of wool*, referring to the nap by which the fineness and beauty of woollen cloths are tested. Cf. Butt. Lexil. No. 33. Some follow the old Schol., attaching to it the literal signification, *flower of the sheep*, and hence, secondarily, *the finest, the most beautiful*. — *πέφθαδς* has the signification of the pluperfect.

ODYSSEY II.

1-5. *ἦμος* (prop. = *ἦμαρ*), Epic adv. for *ὅτε*, *when*. — *ἠριγένεια*, sprung from the morning. An epithet of *Ἥως*, goddess of the morning. — *ἄρ'*, then, introduces the apodosis. — *ἐνῆφιν*, Epic gen. of *ἐνῆ*. S. § 31. N. 3. — *ἰσάμενος*, having arrayed himself, 1 aor. mid. of *ἴννυμι*. — *θεῖε'* for *ἔθετο*, from which *περὶ* is separated by tmesis: *he put on*. The sword was suspended to a belt passing over the shoulder. — *βῆ δ' ἵμεν*, he proceeded to go = he went hastily. — *ἑταλλύμιος ἄντην*, wholly resembling, very like. *ἄντην*, placed before, i. e. in direct comparison with others. So Crusius after Passow.

6-8. *κίλευσεν*. In prose, this verb is constructed with the accusative and infinitive. — *ἀγορήνδς*, to an assembly. — *καρηνομόωντων* for *καρηνομώντας*. — *οἱ μὲν* refers to the heralds, *τοὶ δ'*, to the Greeks.

9-12. *ἤγαρθεν*, Epic for *ἤγάρθηνεν*. — *ἀγορῆν* here signifies the

place of holding the assembly. — οἶκ οἶος. See N. on l. 331. — ἄγοι, *swift*. The word is used primarily of light, in the sense of *glimmering, shining*, and then, in the sense of *rapid*, becomes an epithet of dogs, because when running swiftly, they exhibit a glimmering appearance. Cf. Nitzsch ad loc.

13-14. θηεῖντο, Epic imperf. 3 plur. of θηέομαι Ion. for θειάομαι — εἶσαν, 1 aor. of εἶκω, *gave way*, i. e. paid deference to him by giving him place.

15-20. ἀγορεύειν, *to harrangue*. — γήραϊ κνυτός, *bowed with old age*. — μυρία = *things innumerable*. — καὶ γὰρ κ. τ. λ. Ægyptius must have been quite old, inasmuch as twenty years previous his son was capable of bearing arms. Hence this proposition, serving to confirm what was said in the line before respecting the age and wisdom of Ægyptius, is introduced by γὰρ. — πύματον. Antiphus was the last of Ulysses' companions whom the Cyclops devoured.

21-24. ὁ μὲν is opposed to δύο δ' in the next verse. — μνηστῆρσιν ὀμίλει, i. e. he was one of the suitors. — ἔχον πατρώια ἔργα, *took care of their father's estate*. — ἀλλ' οὐδ' ὡς, *but not even thus*, i. e. having three sons with him. — τοῦ, i. e. Antiphus. For the construction, cf. S. § 182. — τοῖς depends on ἀγορήσατο.

26-34. θόοκος, *an assembly*. — ἐξ οὗ, sc. χρόνου, *since the time when*. — ὧδ'. See N. on l. 182. — τίνα χρεῖά (for χρεῖώ) τόσος ἵκει, *whom does necessity so much urge, or upon whom does such necessity come*. — νέων ἀνδρῶν depends upon τίνα elicited from the foregoing clause. — ἦ οἶ = ἦ ἐκείνων οἶ. S. § 150. 5. — στρατοῦ — ἐρχομένοιο refers to the approach of a hostile army, an invasion; not the return of the army from Troy. So Nitzsch. — ἦρ refers to ἀγγελίην. — χ', i. e. κέ. — ὅτι πρότερός γε πύθοιτο, *since perhaps he has heard it first*. For the use of the optative, cf. K. § 337. 8; S. § 217. 2. — δήμιον, *relating to the public, of public import*. — ὀνήμιος (2 aor. part. of ὀνίημι), *the lucky man!* The old interpreters supply εἴη, making it = ὀνησιν ἑαντοῦ λάβοι. Sophocles (Catalogue of Gr. Verbs) translates it: *God bless him!* — οἶ αὐτῷ = ἑαντῷ. This speech of Ægyptius illustrates the high excitement even of the aged counsellors, at being thus suddenly called to an assembly for deliberation, which had not been held for nearly twenty years.

35-39. φήμη, *at the omen*. Reference is had to the good wishes expressed by Ægyptius at the close of his speech. — οὐδ' ἄρ' ἔτι δήρ ἦστο, *nor did he sit much longer*. — πρώτον. He first addresses the aged counsellors, directing his speech in the outset to Ægyptius; afterwards (v. 130) he replies to Antinous.

40. οὐχ ἱκάς, *not far off*. — οὗτος ἀνὴρ, *this man*. By the employ

ment of ἤγειρα (v. 41) in the first person, he shows that οὗτος ἀνὴρ is himself. Zenodotus, however, writes ἤγειρε. — δέ = γάρ.

45-49. ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, sc. πεφάνσκομαι. Cf. N. on I. 7. — ὁ μοι κακὸν = κακόν, ὁ μοι. S. § 152. R. 6. Some take ὁ here in the sense of ὅτι. Aristophanes reads ὁ μοι κακὰ ἔμπισε. — δοιά, double, two-fold. S. § 167. N. 1. — τὸ μὲν, the one evil. — τοῖςδεσσιν, Epic for τοῖςδε = here. See N. on I. 182. — πατήρ δ' ὡς, i. e. ὡς πατήρ. — πολὺ μῆζον, sc. κακὸν ἔμπισεν οἴκῳ from v. 45. αὐ-μῆζον corresponds to τὸ μὲν in v. 46. — ὀλέσσει for ὀλέσει, from which ἀπὸ is disjoined by tmesis.

50-54. μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον, the suitors pressed (literally, attacked) my mother with their solicitations. μητέρι μοι κ. τ. λ. is what is called *asyndeton epxegeticum*, i. e. it is added to the preceding proposition by way of illustration or explanation, the connective word being omitted. μοί, according to Nitzsch, is the dative of familiar intercourse. — οἷ, in v. 51, refers to τῶν ἀνδρῶν. The οἷ in the next verse relates to the suitors. — ἐνθάδε refers to the neighboring islands as well as to Ithaca. Cf. I. 245-248. — ἀπεφύλασι, perf. of ἀποφύγεω, with the signification of the present; literally, *feel cold*; hence, *shudder at, are afraid*. — ὡς κ' αὐτὸς ἐιδνώσειτο, that he may perhaps give a dowry. For the optative, cf. N. on I. 254. — ᾧ κ' = τούτῳ ᾧ κ'. — ἐθέλοι, sc. διδόναι. — καὶ οἷ (= καὶ ὅς οἷ) κεχαρισμένος ἔλθοι, and to the one who should come (i. e. be) acceptable to him, viz. Icarus.

55-59. ἡμέτερον, sc. δῶμα. In some editions we find ἡμετέρον. — ἱερέοντες, slaughtering. A part of every animal slain for food was offered to the gods, and hence the use of ἱερέων in the general signification *to slay*. — οἷς for οἷας. — οὐ γὰρ ἐπ' (i. e. ἐπιστι) ἀνὴρ-ἀγὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι, "for there is no man to avert the evil from the house." Crusius. — οἷος = τοῖος οἷος, such as. S. § 73. 1. — ἔσκειν, Epic for ἦν. — ἀμῦναι depends on οἷος. S. § 219. N. 2.

60-62. τοῖοι, able, is constructed with ἀμνήμεν. — λευγαῖοι ἢ ἐσόμεσθα, we shall be feeble. Telemachus and those who remained faithful to their absent lord, were far inferior in numbers and strength to the suitors. — οὐ δεδαηκότες ἀλκῆν, unacquainted with conflict. "δεδαηκέναι ἀλκῆν dicuntur, interprete Eustathio, qui usu et experantia fortitudinem assecuti sunt." Loewe.

63-67. οὐ γὰρ ἔτ', for no longer. — τετεύχεται, Epic perf. pass. 3 plur. of τεύχω, here = εἰσίν. — καὶ αὐτοί, you also. S. § 144. N. 2. — μήτι . . . ἔργα, lest being angry at your evil deeds they requite the wrong. μεταστρέφω literally signifies, to turn back or away; hence it

takes the signification, to recompense, from the idea of turning away is anger from a person who has offended.

68-72. *λίσσομαι*—*Ζητός*. The genitive in construction with *λίσσομαι*, denoting the person by whom one entreats or conjures, is after the analogy of the genitive with verbs of touching, inasmuch as the supplicant touched the knees of the image of the divinity to whom he prayed. K. § 273. R. 6; S. § 187. 3. — *καθίζει*, convokes, opposed here to *λύει*, dissolves. — *σχέσθε, φίλοι*, "abstinate, amici, nec injuriam mihi inferte." Bothe. The sense is: I have sufficient affliction in the loss of my father; cease, therefore, and trouble me no longer. Nitzsch rightly remarks, that the possession of Penelope was a secondary object, the main one being to obtain the kingdom. Cf. 22. 49-53 — *εἰ μή πον*, unless perhaps.

73-76. *τῶν* refers to *κάκα* in v. 72, and depends on *ἀπειτινέμενοι*, causing me to atone for these things. — *τούτους*, i. e. the suitors. — *κιμήλια*, goods; literally, things laid up for use, as clothes, provisions, precious gifts, etc. — *πρόβασιν*, live stock, herds, the other species of property in which the wealth of the ancients mainly consisted. — *ἡμέας* is dissyllabic by synizesis. So is *ἡμέας*, v. 86 infra. — *τάχ' ἄν ποτε*, perhaps sometime.

77-79. *τόσσα—ἔως*, so long—till. — *ποιμπυσοίμεθα* refers to Telemachus and the *γέροντες* whom he was addressing. So Nitzsch.

81. *δάκρυ' ἀναπρήσας*, shed/ding tears. Butt. (Lexil. No. 94) says, that the aorist of *ἀναπρήθω*, besides its signification to burn, expresses in Homer the violent streaming of a liquid. So here: with tears streaming down. — *οἴκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα*. In assemblies such as was here convened, the king took the most important seat, and near him sat the principal men, while the people stood in a circle around them. There has been a diversity of opinion whether the people had a right to speak and vote on such occasions. The affirmative is maintained, among others, by Nitzsch, while Müller (Dorians, ii. 6) thinks, that "the nobles were the only persons who proposed measures, deliberated, and voted; the people was only present to hear the debate, and to express its feelings in a body; which expressions might then be noted by princes of a mild disposition."

85-88. *ἰμαγόρη*. Cf. N. on l. 385. — *μείρος ἄσχετε*, ungovernable in rage, violent in temper. *μείρος* is a synecdochical accusative. — *εἰθίλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι*, you would wish to impute blame to us. — *μνηστήρες Ἀχαιῶν*, Grecian suitors; literally, suitors of the Greeks. — *πίσι*, adv., exceedingly.

89-95. *ἔστι*—is at hand. — *πάντας μὲν ᾧ' ἔλπει*, she gives hopes to

all. ἔλπεσ in the middle signifies to hope, expect. Cf. Butt. Ir. Verba, p. 94; S. § 207. N. 2. — ἀγγελίας, messages adapted to excite hopes in those suitors to whom they were addressed. — δόλον τόνδ' ἄλλον, this other deceit. τόνδ' shows that the artifice was well known to the assembly. ἄλλον, "another, i. e. different, not like the preceding." Crusius. — στησαμένη μέγαν ἰστόν, having set up a large web ("loom-beam," Crus. Lex.). The warp hung from the loom-beam perpendicularly, instead of being stretched out horizontally as with us. — ὑφαινεν, sc. ἰστόν (= ὑφασμα). See v. 104 infra. For the construction, cf. S. § 164.

97-102. εἰσόμα for εἰς ὅτε, until. — μεταμόνια. Another reading is μεταμώλια. — εἰς ὅτε κεν—καθέλθῃσι. When the time of a present action is limited by another action, the particles εἰς, εἰς, ὅτε, etc., are followed by the subjunctive with ἄν. Cf. Mt. § 522. — ταηλεγύος, that which stretches out long, long-extending. An epithet of death, according to Crusius and others, because the dead body appears longer than when animated with life. — κατὰ δῆμον, among the people. — αἶ κεν—ἰάν. — ἄτερ=ἄνευ, without. — σπείρου, a pallium, blanket, here used in the sense of shroud for the dead. — κῆται for κήται, subj. 3 sing. of κείμαι. Buttmann prefers κείται.

104-109. Crusius would read κιν—ὑφαίνεσκν, she was wont to weave (because we believed her, cf. v. 103). But καί, the reading of Wolf, is altogether preferable. — ἐπὶν δαΐδας παραθέιτο. The optative is here employed, because the discourse is concerning a past action often repeated. Cf. Mt. § 521; S. § 216. N. 3. — τέταρτον for τέταρτον. — ἀλλύουσαν for ἀναλύουσαν, unravelling.

110-114, τὸ μὲν, i. e. τὸ φᾶρος. — ὅτεώ τε for ὅτινι. — κίλεται, sc. γαμίεσθαι. — The subject of ἀνδάνει is ὅς, to be supplied from the relative of the preceding clause. Cf. 9. 110, where ἄς is to be supplied after ἀίξει. See also v. 54 supra. The repetition of the pronoun, when the verbs of the two clauses require different cases, is thus frequently avoided, by omitting the second relative. Cf. K. § 334. 1.

115-120. εἰ δ' εἶ' ἀνήσει. The apodosis is omitted, in consequence of the excited state of the speaker's feelings, which lead him off in a long parenthesis. — τὰ=ταῦτα. S. § 142. 1. — ἀνὰ θυμόν, in her mind. — οἶ' for οἶα. — ἀπόνομεν has the signification of the perfect. ἐπίστασθαι can be easily supplied from the foregoing sentence, and the clause may then be rendered: such as no one of the ancients is reported to have known. — τῶν (for τῶν. S. § 31. N. 3), αἶ—εὐπλοκαμίδες, Ἀχαιοί=τῶν εὐπλοκαμίδων Ἀχαιῶν, αἶ. — εὐστέφανος, having a beautiful wreath. — Μυκῆρη was the daughter of Inachus and the ocean-nymph Melia. She gave the name to the city Mycenæ.

121-128. ὁμοῖα νοήματα Πηνελόπειῃ = νοήματα ὁμοῖα νοήμασι τῆς Πηνελόπειης, *arts equal to the arts of Penelope*; or more briefly, *the same arts as Penelope*. Cf. K. § 323. R. 6; S. § 195. N. 2. — τούτου refers to the artifice of the web spoken of v. 105. — ἐναΐσιμον, *rightly*. — ὅτινα = *such a one as*. Cf. Xen. Anab. 2. 6. § 6, ὅστις αἰεὶ εἶται πολυμῆιν. — αὐτῇ = οἱ αὐτῇ. — ποιῆι' for ποιεῖται, as middle. — ποθὴν πολέος βιότιοιο, *a longing desire for much property*, i. e. a desire in vain indulged for property consumed by the suitors. — δὲ in ἡμεῖς δ' is causal. — ἔργα, *employments, business*. — ἵμεν, *will go*. S. § 209. N. 3. — οὔτε πρῶ ἄλλῃ, *nor anywhere else*. — ἄχρῳσι limits τούτου, the object of γήμασθαι (Cf. N. on l. 36), and the omitted antecedent of ᾧ (S. § 151. R. 1), which depends upon γαμῆσθαι understood.

130-133. οὐτως ἔστι, *it is not possible*. It is remarked by Butt (§ 150. p. 438), that ἐνεσσι refers to the physical possibility, *it is possible*, ἔξεσσι, to the moral, *it is lawful, one may*; ἔσσι stands indefinite between the two, *it may or can be done*. — ἢ μὲ ἔθρηψε. It was customary for princesses to put out their children to nurse. Telemachus, therefore, speaks of it as a ground of obligation to his mother that she nursed him herself. — πατὴρ δ' ἐμός ἄλλοθι γαίης, ζῶει ὄγ' ἢ τέθνηκε. Nitzsch erases the comma after γαίης, and translates: *my father in another land lives or perhaps is dead*, i. e. it is uncertain whether he is alive or dead. This is another reason why Telemachus cannot send away his mother. ὄγε. See N. on l. 4. Bothe places a comma after ἐμός, and translates πατὴρ δ' ἐμός, *nam quod attinet ad patrem meum*. — κακὸν (sc. ἀν' εἴῃ) δὲ μὲ πόλλ' ἀποτίνειν. Of the various interpretations given to this passage, that seems preferable, which has in view the law, that when a man sent his mother away he was obliged to pay a fine to her father or relatives to whom he sent her.

134-138. τοῦ πατρός, i. e. Icarus, father of Penelope. — κακὰ refers to the large sum which Icarus would exact. — δαίμων, *the divinity*, not referring to any particular one, but to the deities in general. — δώσει, sc. κακὰ in the sense of *punishment, calamity*. — Ἐρινύς for Ἐρινύας. "The Erinnyes," says Crusius (*Lex. sub voce*), "are the symbol of the scourging of a guilty conscience, which follows every act of impiety, and especially of the curse which rests upon any wretch who violates the most sacred duties of humanity, such, for example, as relate to parents, kindred, and suppliants." — ὡς, *so that wherefore*. Nitzsch and Bothe accentuate ὡς. — μῦθον, i. e. the command for my mother to go away. — ἐρίψω, fut. of ἐρέπω. — ὑμέτερος δ' . . . ἀντῶν, *but if you (literally, your mind) are angry on account of these things*.

146-149. τῶ refers to Telemachus. — τὰ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπέτορτο = τὼ δ' ἐπέτορτο, ἔως μὲν ῥ' ἐπέτορτο, *these* (i. e. the eagles) *flew as long as they continued their flight.* Some translate ἔως μὲν, *for a while.* μετὰ προῆς ἀνίμοιο. See N. on l. 98.

150-154. πολύφημον, *full of noise*, an epithet of an assembly where many are gathered together. — ἐνθ' . . . πολλά, *then wheeling around often* (πολλά) *they shook their wings.* τιναζάσθην = τιναζάτην. S. § 207. N. 4. — πάντων κεφαλᾶς. Schol. κοινήν βλάβην δηλοῖ. — ὄσσορτο, *they foreboded.* — ἀμφί (as adv.), *round about.* — οἰκία is thought by some to refer to the nests of the eagles, but it is better to refer it to the houses of the Ithacans, especially of those to whom evil was portended. So Loewe.

158-159. ἐκίκαστο—γνώναι, *excelled in knowing.* "The infinitive is sometimes put with words which express a quality, and shows in what respect that quality obtains." Mt. § 535. a.

163-166. πῆμα κυλινδεται, *misfortune, calamity threatens*; literally, *is rolling upon.* — ἔγγυς in respect to time, as Ulysses was at this time in the remote island of Ogygia. Cf. 5. 13-20. — τοῖςδεσσι, i. e. the suitors. — πολέσιν, Epic for πολλοῖς. — ἄλλοισιν besides the suitors. — κακὸν ἔσται refers to Ulysses. Cf. κακὸν πάντεσσι γενόμεν, 16. 103. It should be noticed how the final ν in πάντεσσι, πολέσιν, and ἄλλοισιν lengthens the syllable naturally short, which in each instance is in the *arsis*, the rising of which is strengthened by the fulness of sound communicated by the final ν. Cf. Mt. § 41.

167-169. εὐδέειλον. Passow and Nitzsch translate this word, *very clear, widely conspicuous*, as though from εὖ and δηλος, a suitable epithet for islands which have a natural boundary, and especially for Ithaca, with its high shores. The Schol. defines it, τὴν εὐ πρὸς δείλην κειμένην, *well situated to the west.* Butt. (Lexil. No. 39. p. 224) regards εὐδέειλον as signifying *sunny*, from εὐ and δείλος (= δείλη, *afternoon*), *heat of the sun*, this meaning being drawn from its primitive signification, *afternoon* (cf. 9. 606), when the sun's heat, beginning at midday, is most powerful. — ὡς κεν καταπαύσομεν, sc. τοὺς μνηστήρας, *how we may restrain the suitors.* Some, however, make κακόν, and others, Ὀδίσια, the object of the verb. — οἱ δὲ . . . πανέσθων, i. e. let them of their own accord cease, without being compelled to do so by us. — ἄφαρ refers to τόδε (i. e. πανέσθαι): "statim enim quiescere ipsis utilius est." Loewe. This interpretation I prefer to that of Crusius, which makes ἄφαρ relate to λείον ἔστιν, *it is immediately better.*

171-176. τελευτηθήναι. The aorist by its expression of momentary action, makes the assertion more absolute, than the present would have

done. — ὀλέσασιν ἄπο for ἀπολίσσαντα. — ἰάδε. .. τελέσεται, "quam iam prope est ut perficiantur." Clarke.

178-180. εἰ δ', ἄγε. Cf. N. on 1. 271. — μή που... ὀπίσσω. A dark menace is contained in these words. — ταῦτα μαντεύσθαι. Construct: ἐγὼ πολλὸν ἄμεινον σίω μαντεύσθαι ταῦτα, *I am much more able than you to foretell these things.*

182-186. οὐδέ τε πάντες ἐναίσιοι. This was indeed true, and yet, as Bothe observes, the eagles were ἐναίσιοι if any birds were, and therefore the remark of Eurymachus was a mere cavil. — τήλ' for τῆλε, *afar off*. — ὡς—ἄφελος. Cf. N. on 1. 217. — ποιτιδέγμενος for: προσδέγμενος (S. § 226. N. 6), and this = προσδεχόμενος, *expecting, waiting*. — αἰ κε. Cf. N. on 1. 379.

188-195. νεώτερον ἄνδρα upon ἐπιτηρῆς. — περιφρόμενος (παρά, φημί), *artfully persuading*. — αὐτῷ—οἱ (= ἑαυτῷ) refers to Telemachus. — δυνήσεσθαι refers to Telemachus. — Loewe and Nitzsch refer ἐπιτήσομεν to the γέροντες as well as to the μνηστήρας. — ἦν κ' ἐν θυμῷ τίνων ἀσχάλλης, *at the payment of which you will be indignant*, i. e. the fine will be very great. ἦν depends on τίνων, and ἐν θυμῷ is taken with ἀσχάλλης. — ἐν πάσιν = *in the presence of all*. — αὐτός. Bothe prefers αὐτως, *thus*, i. e. as Antinous had advised. Cf. v. 112. — ἐς πατρός, sc. δῶμα. By a similar ellipsis we say, *to her father's* = to the house of her father.

196-197. See N. on 1. 277-8.

198-207. παύσασθαι. The reading in the early editions was παύσασθαι. — μάλα περ πολὺμυθον ἐόντα, *although he is a great talker*, i. e. utters many boastful words. — μυθία for μυθίαι. S. § 116. N. 5. — ἀπεχθάνειαι, *you are hated*. — οἰδέ ποῖ ἴσα ἔσεται. Some translate: *there never will be order*. But it is better with Nitzsch to render it: *there never will be to him an equivalent*, i. e. the loss of his property will not be repaid to him by any of the suitors. — τῆς ἀρετῆς = τῆς ταύτης ἀρετῆς, referring to Penelope. Loewe thinks that reference is had only to external excellency. — ὄφρα... γάμον, *as long as she puts off the Greeks with respect to her nuptials*. For the double accusative, cf. Butt. § 131. 4; Mt. § 421. Obs. 1. For ὄφρα κεν with the subjunctive, cf. S. § 214. 4. — ἡμετα πάντα, *all our days, always*. — ἐπιεικῆς, *suitable, becoming*.

209-213. ὅσοι μνηστήρας ἄγαυοί, *as many as are noble suitors*. — ἔνθα καὶ ἐνθά, "*thither and back*." Smith's Crus. Lex.

214-223. See Notes on 1. 281-292.

224-232. ἦτοι... ἕζετο, *when he had thus spoken he sat down*. — οἱ refers to Mentor, and ἰὼν to Ulysses. — πέθεσθαι relates to εἶπον,

household. — γέροντι, i. e. Mentor, and not Laertes, as some suppose. — ἔμπειρα, safe. — μήτις ἔτι, no longer. For the use of the present imperative after μή and its compounds, cf. K. § 259. 5; S. § 218. — εἴη—ἔσσι. Notice the change of construction from the imperative to the optative, which has a softer signification. Cf. K. § 259. 3. b; § 217. 4.

233-238. ὥς is accentuated ὡς by Nitzsch and Crusius. — μνηστῆρας—οὔτι μεγάρω ἔρδειν, I envy in no respect the suitors doing, etc. μεγάρω is formed immediately from μέγας, in the precise sense of γὰ ποιοῦμαι or δεινὸν ποιοῦμαι, I look on it as something great, or too eat, too much, and thus we have at once joined with it the idea of annoyance and of envy." Butt. Lexil. No. 78. The reason why Mentor does not envy the suitors is given in the next verse, σφῆς γὰρ τ. λ., for at the hazard of their lives they consume, etc.; literally, *ex-sing their heads*. — οἶκον = τὰ ἐν τῷ οἴκῳ. Schol. — νίσσθαι is usually a future signification. Cf. Soph. Gr. Verbs, p. 200.

239-241. οἶον=ὅτι τοῖον, because thus, in such a manner. If the people had no right to speak or vote (cf. N. on v. 81) in these assemblies, the reproach cast upon them by Mentor would seem to be unjust. Perhaps, however, he wished in this emergency to elicit from them a declaration of their sentiments, not strictly in accordance with the usual custom.

243-245. φρένας ἤλεε, deranged in mind, infatuated. — ἡμῶν ῥήνων καταπαύμεν, urging (the Ithacans) to restrain us. So Erasti, Loewe, Bothe, and Crusius. Some construct: ὀτρύνων ἡμῶν καταπαύμεν, exhorting us to restrain ourselves. — ἀγγαλίον δὲ ἰσάσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαίτη, for it is difficult for men (i. e. the Ithacans), even when the more numerous, to fight about a feast, with us revellers, whom good cheer will not permit to be easily conquered, especially when contending for it. Some critics make ἰσάσι depend upon μαχήσασθαι, referring for a similar construction to πλεόνεσσι μάχοιτο, v. 251. But, as Crusius remarks, εἰ in that place may be rendered when, and πλεόνεσσι is equivalent to σὶν πλεόνεσσι, when with more (followers) he fights. This obvious meaning of the just mentioned passage induced Bothe to substitute ἔπειτο for μάχοιτο.

249-256. οἱ κεχάροιτο—ἐλθόντι, would not rejoice at his coming = would surely perish. ἐλθόντι for ἐλθόντι, agreeing with οἱ. — ἔπιμον ἐπίσκοποι, would meet his fate. ἐπίσκοποι, 2 aor. opt. of ἐπέπω, to pursue closely; hence, to arrive at, to attain. — κατὰ μοῖραν, according to what is right, rightly. — τοῖτω refers to Telemachus. — ἰσχύει for ὀτρύνει, will hasten, followed here by ὄδον. This was used sarcastically. — καθήμενος—πέυσεται, he will sit and hear

ironically for: he will be obliged to receive intelligence of his father here in Ithaca, if any where. For the construction, cf. N. on l. 127.

257. *λύσειν δ' ἀγορὴν αἰψηρὴν* (= αἰψα), *he quickly dispersed the assembly.* Nitzsch: *the quickly moving assembly.*

262. *μοί* is the *dat. commodi.* — *ὁ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες.* Construct: *θεός, ὁ χθιζὸς ἤλυθες, O deity, who camest.* Telemachus knew not the name or sex of the divinity that visited him, and hence he employs the genera' term *θεός* = *δαίμων.*

270-275. *οὐδ' ὀπιθεν κακὸς εἶσσαι* (Epic for *ἔσθῃ*), *you will not hereafter be a coward.* The indicative future is here used, to express politely a confident expectation of the thing spoken of = *I cannot think you will henceforth prove a coward.* Cf. K. § 255. 4. — *οἷος ἐκείνος ἔην τελεῖσαι*, *such a one as he was to perform.* See N. on v. 59. — *ὐδ' οὐ.* This construction of *εἰ* with *οὐ* is very rare, and is confined mostly to the Epic writers. Cf. Butt. § 148. b. Marg. Ref.

277-284. *οἱ πλείονες κακίους*, *the greater part are worse.* "The sons of heroes are a nuisance was proverbial; and Demosthenes observed that good and valuable men are so often succeeded by a race of triflers, that it seems the effect of some fatality." Pope. — *ἐλπιώρῃ τοι ἔπιπτα*, sc. *ἔστι*, *there is hope then.* — *τελευτήσαι.* The aor. infin. is here employed, because regard is had only to the completion of the action. K. § 257. 1; S. § 212. 2. — *τῷ νῦν*, *now then.* — *ἔα*, *suffer, allow* = *disregard.* — *ὅς* takes the gender of *θάνατος.* "If the substantives denote animate beings, the adjective, pronoun or participle is masculine, when one of the substantives is masculine." S. § 137. 2. — *ἐπ' ἡματι πάντας ὀλέσθαι*, *for all to perish in one day.* Nitzsch takes *ἐπ' ἡματι* with *σχεδὸν ἔστιν*, *is daily at hand.*

286-295. *τοῖος . . . σιλιῶ*, *I am such a friend to you, being your father's companion, that I will fit out for you a swift ship.* For a similar connection between *τοῖος* and *ὅς*, cf. Il. 7. 231. — *ἄγγειν ἄρσων ἅπαντα*, *put up every thing in vessels.* — *ἀμφιφορέυσι*, *wine-vessels* having handles on both sides. — *μυελὸν ἀνδρῶν*, *marrow of men*, i. e. *nutritious food*, that which gives strength. — *ἀνὰ δῆμον*, *through the people.* — *ἐπιόφομαι*, *I will select*, not *I will examine*, as some translate. — *ἦτις* refers to *ταύτην*, the omitted subject of *ἐπιόφομαι.* — *ἐφολλίσσαντες*, sc. *νήα.*

296-302. *οὐδ' ἄρ' ἔτι δῆν*, *nor a long time then.* — *τετιμημένος ἦτορ.* See N. on l. 114. — *αἶγας ἀνιμένους*, *flaying goats.* — *σιάλους δ' ἐνορίας*, *singeing swine*, in order to remove the bristles. Cf. Il. 75. 426. Il. 9. 468. — *ἰθὺς—κτε Τηλεμάχοιο*, *went straight to Telemachus.* S. § 188. 2. — *ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ*, *he held him fast by the hand; literally, grew into, or rooted in his hand.* *ἔν* is disjoined from

φῦ by tmesis. — ὀνόμαζεν. "Not always called him by name, as the etymology would seem to indicate, but simply addressed him." Felton. The speech of Antinous which follows, is exceedingly insolent and provoking.

303-308. ἄλλο stands opposed to the evil of which Telemachus complained, viz., the consumption of his substance by the suitors. As this comprised every species of insult and wrong, the pledge which is here made, to abstain from every other evil deed, in reality signified nothing. — ἐσθιέμεν = 2 pers. of the imperative. S. § 219. N. 6. — τὸ πάρος περ, as before. — Ἀχαιοί, i. e. the Ithacans. Antinous had no expectation that Telemachus would attain his object. His request for a ship was made to them. They tauntingly tell him that the Ithacans will attend to his wants. — μετ' — πατρός ἀκονήν, to obtain intelligence of your father; literally, after information of your father.

310-320. Ἀντίνο' — ἑμῖν. "In an address directed to several persons, the predicate in the plural is often connected with a vocative which denotes only one of the persons addressed, so as to make the principal person prominent." K. § 241. R. 13. b. — οὕτως ἔστιν. See N. on v. 130. — δ' ἔτι, while yet. — ἦα, Epic for ἦν. — ὡς, how, in what manner. — ἰήλω, 1 aor. subj. of ἰάλλω. ἐπὶ belongs to ἰήλω. — ἔμπορος, a passenger, in opposition to one who is a sailor. Telemachus supposed that he should take passage in a vessel belonging to another. — οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος — γίγνομαι, for I can obtain no ship. ἐπήβολος is used of one who attains his purpose. Some incorrectly translate, for I have no ship. There were ships, doubtless, belonging to Ulysses, but they were withheld from Telemachus. — ὡς νῦν ποῦ, thus now perhaps. ποῦ answers to our colloquial expression, as I think, and softens the force of νῦν. — ἔμμιν εἰσατο κέρδιον εἶναι, it seems to be better to you that the people should grant me no ship. εἰσατο aor. middle of εἶδομαι.

324-329. τίς, some = many a one. — μερομηλῆσι, is contriving. This speech is ironical, and refers to the threat of Telemachus, v. 316. — ὄγε. See N. on I. 4. ἄξει is to be supplied from the preceding clause. — ἐπεὶ νῦν περ ἔται μινῶς, since now he is in very great haste. ἔται, middle of ἔημι. — Ἐφύρην, i. e. the Thesproian Ephyra. See N. on I. 259. — ὄφρα = ἵνα. — θυμοφθόρα, life-destroying. — φάρμακα. See N. on I. 261. — ἐνείκη for ἐνέγκη.

332-336. τίς δ' οἶδ', εἴ κε (= εἴαν), who knows if. A formula expressive of hope. — ἀλόμενος, while wandering about. — ὀφέλλειν τόνον ἄμμιν, would increase our labor. The sense is: we have now much to do in the way of dispersing his wealth, but after he perishes in this undertaking, we shall have the additional labor of dividing all

his possessions. According to Eustathius, *πόνον* is *τὸ κατὰ τὴν μετῆστέων ἔργον*. The form of *ὀφέλλειν* is anomalous, and seems to have been used here and in ll. 16. 651, to avoid confusion with *ὀφείλειν*, the aorist of *ὀφείλω*, *to owe*. Cf. Butt. § 114. p. 295; Thiersch § 216. 51. *Obs.* According to Kühn. (§ 223. 6), *ὀφέλλειν* is formed after the usage of the Æolic. For the use of the optative, cf. S. § 217. 2. — *μητρὶ δοῖμεν ἔχειν*, *would give to his mother to possess*. S. § 219. 2. — *ἢ ὅστις = τοῦτω ὅστις*. Cf. N. on ἢ οἶ, v. 29.

337-343. *θάλαμον*. "This was the principal bed-chamber of the house, where were kept the vases and other valuable articles of ornament." Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 493. — *κατεβήσατο*, *proceeded towards*. Cf. Jelf's Kühn. § 557. *Obs.* The *θάλαμος* was on the same floor with the *αὐλή* of the Andronitis. See Smith's Dict. l. c. Nitzsch, however, takes *θάλαμον* in the sense of a *cellar* or *vault* closed by a double door, with double fastenings. — *ποιὶ τοῖχον ἀρηρότες*, *fitted to the wall*. *ποιὶ—ἀρηρότες* (i. e. *προσαρηρότες*) belongs to *πίθοι*. This arrangement of the wine-casks left the centre of the apartment vacant for other purposes. — *καὶ = καίπερ*.

350-353. *ὅτις . . . φυλάσσεις*. The order is: *ὅτις λαρότατος μετὰ τὸν, ὃν σὺ φυλάσσεις*, *which is the sweetest next to that which you are keeping*. *λαρότατος* for *λαρότατος*, on account of the verse. — *τὸν κάμμορον* (i. e. *κακόμορον*), *the ill-fated one*. — *δώδεκα*, sc. *ἀμφιφοροῖς*. — *πώμασιν ἄρσον ἅπαντας*, *furnish all with stoppers*.

356-358. *αὐτῇ δ' οἷη ἴσθι*, *but do you alone know it*, i. e. *do not betray the secret to any one*. — *ἑσπέριος*, *in the evening*. S. § 138. N. 1. — *κοίτων τε μέδηται*, *and is inclined to sleep*; literally, *thinks of her bed*.

363-370. *τίπτει* for *τί ποτε* or *διὰ τί ποτε*, *why then? why?* — *πολλὴν ἐπὶ γαῖαν*, *in the wide world*, not *over much land*, as it is sometimes rendered. — *ὃ δ' ὤλετο*. It is evident, from the pains which *Hecyrclea* took to keep the choice wine against the return of *Ulysses*, that she did not regard his death as certain. She here assumes it as a fact, in order to dissuade *Telemachus* from his journey. — *ἄλλογνώτω*, i. e. *known to others*, but not to one's self; hence, *unknown*, *foreign*. — *οἱ δὲ* refers to the suitors. — *τοὶ αὐτίκ' ἴοντι*, *as soon as you are gone*. The dative limits *φράσσονται* in place of the accusative of person. S. § 165. N. 3. For the participle after *αὐτίκ'*, cf. S. § 222. N. 4. — *φθίης* is here used intransitively in the sense of *to perish*. Butt. § 114. p. 306. — *ἐπὶ σοῖσι* = *amidst thy possessions*. Cf. *ἄλλοτρίοισι παρήμιος*, 17. 456. — *ἀλάλησθαι*, perf. infin. of *ἀλάομαι*, as present.

372-376. *ἄνευ θεοῦ* = *without divine suggestion*. — *πρὶν γ' οἶ' ἄν* for *πρὶν ἢ οἶ' ἄν*. *Crusius*. — *γίνηται—ποθίσαι*. This change of

moods after *πρὸν* is often found in Homer. — *καὶ ἀφορηθέντες ἀκούσαι*, and hear that I am gone away. — *κλαίονσα*, by weeping. The participle here denotes means. Mt. § 566. 5.

377-381. *θεῶν μίγαν ὄρκον*, a great oath by the gods, not of the gods, i. e. an oath by the Styx, as some conceive its meaning here to be. Cf. Butt. Lexil. No. 84. — *ἀπώμνυ*, according to Eustath., is taken negatively, i. e. to promise by an oath not to do a thing. Nitzsch regards it as = *τελεύτησεν τὸν ὄρκον*. — *ᾄμοσεν* and *τελεύτησεν* take here the time of the pluperfect. S. § 212. N. 1. — *μνηστῆρσιν ὄμλει*. His absence from the palace might have excited suspicion of his intended departure.

384-390. *φωτὶ* limits *φάτο μῦθον*. — *ἀγέρεσθαι*. Butt. (Ir. Verba, p. 4) inclines to Porson's accentuation, *ἀγερέσθαι*, 2 aor. infinitive. So Crusius. — *ἰπέδωκετο*. Schol. *ἰπέσχετο*. — *τάτε* for *ἄτε*.

396-405. *πλάζεις δὲ πίνοντις*, she caused them to be confused while drinking. — *χειρῶν*, sc. *αὐτοῖς*. Perhaps nothing more is meant, than that Minerva hastened the stupor attendant upon immoderate drinking, and thus caused them to depart sooner than usual to their places of rest. So Loewe: "effecit, ut lassæ eorum diuturna compositione manus pocula dijecerent." — *κατὰ πόλιιν*, i. e. among their city hospites. — *οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν εἶατ'*, nor did they sit any longer. *εἶατ'* (i. e. *εἶατο*) for *ἦντο*, pluperf. mid. 3 plur. of *ἔλω*, with the signification of the imperfect. In v. 403, *εἶατ'* (i. e. *εἶαται*) stands for *ἦνται*. — *ἐπήρητοι*, at the oars, i. e. with the oars all ready. — *δρομήν* here signifies the commencement of the journey, the departure.

409. *ἴς Τηλεμάχοιο*, the strength of Telemachus = Telemachus.

410-412. *φεράμεθα*, let us bring. S. § 215. 1. — *ἄθροδ'*, collected. — *δ' ἔμολ*. Nitzsch, after Bekker, prefers *δ' ἔμη*. — *οὔτι πέπυσται*, has not heard of it. — *μὴν δ' οἴη*, but one only. Reference is had to Euryclea.

414-419. Nitzsch omits the comma after *φέροντες*. — *νηός*. The genitive is here used, because the place where Telemachus stepped on board the vessel, is considered as a part of the ship. Cf. Jelf's Kühn. § 624. Obs. Prof. Felton refers this genitive to S. § 188. 1, as denoting that in respect of which the thing is affirmed. The more usual case after *ἀναβαίνας*, to embark, is the accusative. Mt. § 579. 4. Obs. — *ἦρχε δ' Ἀθήνη*. Minerva still had the appearance of Mentor. — *πρυμνήσι ἔλυσαν*, loosed the stern-ropes. Supply *δίσματα*. — *κλιῖσι*, rowers'-seats attached to the ribs of the vessel, and where the oars were worked in leathern thongs, in the manner of a key (*κλεις*, Ion. *κλιῖς*).

420-426. *ἔμμενον οὖρον*, a favorable wind; literally, a wind which

90, so that the whole number was 4500. This number is so great that Nitzsch conjectures that the reading should be *πεντηκοστής*. — *κάστη* seat. So in the next verse, *ἐκάστοθι*, to each seat, i. e. to the benches upon each seat.

13. *εὐθ'*, i. e. *εὐτε* = *ὄτε*, when. — *σπλάγγν'*. The entrails in the heart, liver, etc. — *Θειῶν*, i. e. Neptune. — *ἰδ'* for *ἰδίως*. — *εἴσης*, equal as to its sides, or, according to Crusius, make strong and heavy on both sides, so as to preserve its equilibrium in sailing. — *σιεῖλαν ὑεῖραντες*, drawing up the sails (to the sail-yard) they furled them. — *τὴν δ' ᾠμισαν*, and moored it.

14-16. *οὐ μὴν σε χρὴ εἶ' αἰδοῦς*, you no longer need diffidence, i. e. now is the time to be self-possessed and bold. *αἰδῶς* here signifies the awe felt by the young in presence of their superiors in age and rank. For the construction, cf. S. § 181. N. 1. — *οὐδ' ἕβαιόν*, not even a little = not the least. — *ἐπίπλως*, 2 aorist of *ἐπιπλάω*, with the signification of the perfect. See N. on l. 171. — *ὅπου κύνθε γαῖα (σε αὐτόν)* = where he lies dead.

18-20. *εἶδομεν* for *εἰδομεν*. S. § 86. N. 3. The asyndeton gives life and energy to the exhortation: go straight to Nestor; let us see, etc. — *κίενθην*, 2 perf. of *κείθω*, with present signification. — Vs. 19-20 are bracketed by Bothe, with the assent of Nitzsch. They are found with a little variation in vs. 327-8.

22-24. *πῶς ἴ ᾄρ*, et quomodo igitur. — *οὐδὲ . . . πικνυοῖσιν*, I am not at all practised in prudent language. "In managed phrase." Cowper.

26-28. *ἄλλα μὲν—ἄλλα δὲ* = *τὰ μὲν—τὰ δὲ*. — *οὐ γὰρ δῶν οὐ σε*. The second *οὐ* strengthens the negation: no, by no means; I do not think by any means. — *τραφέμεν*, 2 aor. infin. act. of *τρέφω*, with passive signification.

34-35. *οἱ δ'* refers to Nestor and his sons. — *ὡς οὖν*, when now. — *ἐδριάσθαι ἄνωγον*, bade them sit down.

39-41. *πάρ* for *παρά*. — *δειδισκόμενος* = *δειδισκόμενος*, welcoming, greeting.

43-50. *ὦ ξεῖνε—ἠγνήσατε*. See N. on 2. 310. — *τοῦ . . . ἠγνήσατε*, for you have met with his feast. For the construction, cf. S. § 178. 2. — *ἢ θάμης ἐστίν*. Thiersch would write *ἢ θάμης ἐστίν*, according to 9. 268. — *τούτῳ* refers to Telemachus. — *πάντες δὲ θεῶν χατίουσι ἑνθρονοί*. Nitzsch says that Melancthon regarded this verse as one of the finest in Homer. — *ὁμηλική δ' ἐμοὶ αὐτῶ*, and of equal age with myself. *ὁμός* and its compounds are followed by the dative. S. § 196. 1.

53. Minerva was pleased with the respect for age which Pisistratus showed in giving the cup first to the elder of the two.

follows. "A uniform breeze." Thus Nitzsch, deriving it from *ἰμῶς*, slipperiness. But this is too fanciful and far-fetched. — *ἄκραῃ*, strong-blowing. — *κελάδοντ'* belongs to *πόντον*, and not to *Ζήφυρον*. — *ἐτάροισιν* depends upon *ἐκέλευσεν*. In every instance except 10. 531, and II. 15. 258, *ἐποτρύνω* is followed by the accusative. — *ἄκουσαν*, obeyed. — *μεσόδμης*, cross-beam of the vessel, in the middle of which was a hole for the reception of the mast. — *προτόνοισιν*. These were the two great ropes by which the mast was raised or lowered, and kept firm in its place when elevated. They were extended from the top of the mast in the direction of the stern and prow. — *ἔλκον*, extended.

427-428. These lines describe with great force and beauty, the ship dashing onward through the water.

431. *ἐπιστεφίας οἴνοιο*, filled to the brim with wine. S. § 181. 1.

ODYSSEY III.

1-3. *λίμνην*, i. e. the Ocean, or as Nitzsch understands it, the water of Oceanus standing near the shore. — *πολύχαλκον*. Schol. *ἰσχυρόν, στερεόν*.

4-8. *οἱ δέ*, i. e. Minerva and Telemachus. — *Πύλον*, Pylos, now called *Navarino*, in the bay of which the Turkish fleet was annihilated, by the combined fleets of England, France and Russia. Cf. Leake's Travels in the Morea, i. p. 416 seq.; Mure's Greece, ii. p. 252. — *τοὶ δέ*, i. e. the Pylians. "To the south of Pylos stands Lepreum, situated at forty stades from the sea. Between Lepreum and the Anigrus is the temple of Neptune Samius, distant 100 stades from each. Here it is that the poet represents Telemachus to have found the Pylii employed in offering sacrifices to the god." Leake's Morea, i. p. 59. Cf. also Cramer's Anc. Greece, iii. p. 116. — *ταύρους παμμίλανας*. It was the custom of the Greeks to sacrifice bulls to the *diis majoribus*, especially to Jupiter, Neptune and Apollo. A black bull was selected frequently for Neptune, as Bothe supposes, on account of its similarity to the color of the sea. — *Ἐνοσίχθονι*, earth-shaker, an epithet of Neptune. — *ἐννία δ' ἔδραι ἕσαν κ. τ. λ.* There were nine seats, because Nestor was ruler of nine states. Upon each of these seats sat

500, so that the whole number was 4500. This number is so great that Nitzsch conjectures that the reading should be *πεντηκοστής*. — *ἐν ἑκάστη* seat. So in the next verse, *ἑκάστοθι*, to each seat, i. e. to the persons upon each seat.

9-13. *εὐθ'*, i. e. *εὐτε*—*ὅτι*, when. — *σπλάγγν'*. The entrails included the heart, liver, etc. — *θεῶν*, i. e. Neptune. — *ἰδ'* for *ἰδέ*—*ἦδέ*, and. — *εἰσῆς*, equal as to its sides, or, according to Crusius, built alike strong and heavy on both sides, so as to preserve its equilibrium in sailing. — *στεῖλαν ἀείραντες*, drawing up the sails (to the sail-yard) they furled them. — *τὴν δ' ὤρμισαν*, and moored it.

14-16. *οὐ μὲν σε χρὴ εἴ' αἰδοῦς*, you no longer need diffidence, i. e. now is the time to be self-possessed and bold. *αἰδῶς* here signifies the awe felt by the young in presence of their superiors in age and rank. For the construction, cf. S. § 181. N. 1. — *οὐδ' ἥβαιόν*, not even a little = not the least. — *ἐπέπλως*, 2 aorist of *ἐπιπλόω*, with the signification of the perfect. See N. on l. 171. — *ὅπου κίθι γαῖα* (sc. *αὐτόν*) = where he lies dead.

18-20. *εἶδομεν* for *εἶδομεν*. S. § 86. N. 3. The asyndeton gives life and energy to the exhortation: go straight to Nestor; let us see, etc. — *κέκευθεν*, 2 perf. of *κέύθω*, with present signification. — Vs. 19-20 are bracketed by Bothe, with the assent of Nitzsch. They are found with a little variation in vs. 327-8.

22-24. *πῶς τ' ἄρ*, et quomodo igitur. — *οὐδέ... πικνιοῖσιν*, I am not at all practised in prudent language. "In managed phrase." Cowper.

26-28. *ἄλλα μὲν—ἄλλα δέ* = *τὰ μὲν—τὰ δέ*. — *οὐ γὰρ οἶω οὐ σν*. The second *οὐ* strengthens the negation: no, by no means; I do not think by any means. — *τραφέμεν*, 2 aor. infin. act. of *τρέφω*, with pass. signification.

34-35. *οἱ δ'* refers to Nestor and his sons. — *ὡς οὖν*, when now. — *ἰδοῖασθαι ἄνωγον*, bade them sit down.

39-41. *πάρ* for *παρά*. — *δειδισκόμενος* = *δειδισκόμενος*, welcoming, greeting.

43-50. *ὦ ξῖνε—ἠντήσατε*. See N. on 2. 310. — *τοῦ... ἠντήσατε*, for you have met with his feast. For the construction, cf. S. § 178. 2. — *ἦ θέμις ἐστίν*. Thiersch would write *ἦ θέμις ἐστίν*, according to 9. 268. — *τούτω* refers to Telemachus. — *πάντες δὲ θεῶν χατίουσ' ἄνθρωποι*. Nitzsch says that Melancthon regarded this verse as one of the finest in Homer. — *ὀμηλική δ' ἐμοὶ αὐτῷ*, and of equal age with myself. *ὀμός* and its compounds are followed by the dative. S. § 195. 1.

53. Minerva was pleased with the respect for age which Pisistratus showed in giving the cup first to the elder of the two.

55-61. μηδὲ μνησθήσῃς... ἔργα, *do not envy (= deny) us, your supplements, the accomplishment of these works.* On the signification of μνησθήσῃς, see N. on 2. 235. — ἑκατόμβης depends on ἀμοιβήν. — οὐνικα, *on account of which.*

64-68. ὡς δ' αὐτως, *just so, in the same manner.* — κρέ' ὑπέριστα, *the upper or external flesh of the victim, as opposed to the σπλάγχνα.* Some understand by it the flesh on the back of the victim, which was regarded as the best.

69-74. νῦν δὴ κάλλιον ἐστί, *but now it is more fitting.* — πλεῖθ' ἕργα κέλευθα. For the *space or way* in the accusative after verbs of motion, cf. K. § 279. 6; S. § 164. — τὲ κατὰ προῆξιν, *on account of some business.* προῆξιν probably signifies business of a commercial nature. — μαριδίως, *to no purpose*, i. e. having no definite object in view, but sailing at random as pirates. — τοίτ' = οἶ. S. 142. 2.

76-78. αὐτή. "Putem legendum esse αὐτῶν." Ernesti. — μὲν (S. § 64. N. 3) refers to Nestor. — θῆχ' (for ἔθηκε)—ἵνα—ἔχρησιν. The subjunctive here depends upon a verb expressing time past, because it denotes an action which is continued to the time of the speaker. S. § 214. N. 1; Mt. § 518. 4. This line is wanting in some editions, and is bracketed by Wolf. "Et deerit, si me satis audient editores, in futuris quibusque. Dawes' Miscel. Crit. p. 143.

80-88. κέ with καταλείξω implies some conditional sentence, as, *if you will hear it.* Cf. K. § 260. 2 (1). — εἰλήλουθμεν for εἰληλούθαμεν, 2 perf. of ἔρχομαι. — πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὸν μετέρχομαι, *I come to inquire respecting the wide glory of my father; literally, I come for the wide glory, etc.* — ποτέ, *formerly.* — ἔχτι, *where.* — δ' αὖ, *but on the contrary.*

90-101. εἴθ'—εἴτε, *whether—or.* — καί, *even.* — ἀνδράσι, *dat. of cause.* — τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι = ἄπτομαι τῶν σῶν γονάτων Cf. N. on 1. 267. — ἐνισπῆν (= εἰπέιν), 2 aor. infin. of ἐνέπω. — τσοῖσιν, *your own.* — πέρι=περισσῶς, *very much.* — μηδὲ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσειο, *in no respect, for the sake of sparing my feelings, say agreeable things.* Telemachus wished Nestor to tell him the whole truth respecting his father, however painful might be the tidings. — ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς, *as you have seen it; literally, have met the sight.* — The repetition of τὲ in v. 99, Loewe calls an elegant pleonasm. — ἵπποστίας. Schol. νῦν ἵπποσχομένος.

103-108. ἐπεὶ μ' ἔμνησας οὐζύος. For the omission of the apodosis, cf. N. on 1. 231. — πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ', *wandering after booty.* The participle defines ἀνέτλημεν, which is to be repeated with ὅσα. While the Greeks were engaged in the siege of Troy, under the conduct of Achilles they ravaged many of the adjacent territories, and

took much booty. — ἦδ' ὅσα καὶ—μαρνάμεθ', or *what we suffered* (ἀνέτλημεν repeated) *also when we fought*. — κατέκτασθαι for κατεκτάθησαν.

109-117. Ἀρήϊος, *warlike*. Next to Achilles, the bravest of the Greeks was Ajax Telamon. — περί μὲν θείειν ταχύς, *very swift to rise*. Cf. N. on περί, v. 95. θείειν limits ταχύς as an accusative synecdochical. — ἐπὶ τοῖς, *in addition to these evils*. — ἀνδρῶπιον depends on τίς. This interrogation is properly the apodosis of οὐδ' εἰ κ. τ. λ., which follows in the next verse. — πρὶν . . . ἴκοιο, *you would return first wearied to your native land*, i. e. you would not wait for the termination of the story.

118-123. ῥάπτομεν, *we plotted*. — δόλοισι, dative of the instrument. — ὁμοιωθήμεναι, sc. αὐτῶ. — ἦθελ' = ἠδύνατο, a signification which ἐθέλω takes only with οὐ. — ἐνίκα is taken absolutely. — τέος, Ion. and Dor. for σός. S. § 67. N. 1. — ἐτεόν, *in truth, really*. S. § 124. 2.

124-129. εὐκίστες, *suitable, becoming*. So Nitzsch renders this word; but Voss and some others translate: *similar*, sc. to the discourse of Ulysses. — οὐδέ κε φαίης, *nor would you (= any one) say*. — εἰως for ἕως, *as long as, whilst*. — διχ' ἐβάζομεν, *we spoke differently*, i. e. advocated different views. — ἓνα θυμὸν ἔχοντε. Schol. ὁμοιοῦντες,

134-140. τῶ, *therefore*. — σφείον πολίεις for αὐτῶν πολλοί. — Γλαυκῶπιδος, i. e. Minerva. — τῶ δέ refers to Ἀτρεΐδῃσι, *the sons of Atreus*, i. e. Agamemnon and Menelaus. — ἀγορῆν ἐς for ἐς ἀγορῆν. — μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον qualifies κατεσσαμένω. — ἐς ἠέλιον καταδύντι, *at the setting of the sun*. — βεβαρηότες (= βεβαρημένοι), Epic 2 perf. part. from ΒΑΡΕΩ=βαρύνω. Mure remarks (Tour in Greece, ii. p. 64), that this passage furnishes a good argument in all ages for the early sitting of parliament.

143-150. οὐδ', *but not*. — ὄ (= ὄτι) οὐ πείσασθαι ἔμιλλεν, sc. Ἀθήνη, *that Minerva would not yield*, i. e. become appeased. — θεσπεσίη, *excessive, dreadful*. Cf. Butt. Lexil. No. 66.

152-158. πῆμα κακοῖο=*great evil*; "*punishment of wickedness*." Voss. — οἱ μὲν, *some of us*. The corresponding member is ἡμίστες δ', v. 155. — ἐλαίνομεν is here used intransitively. — αἱ δέ refers to νῆες, which is to be mentally supplied with ἀναβάντες. — μεγακῆτεα πόντον, *the vast abyss of the sea*. This definition of μεγακῆτεα, which Butt. (Lexil. No. 70) has proposed and defended by an admirable specimen of philological reasoning, seems decidedly preferable to that of *whale-producing*, derived from its supposed etymological relation to κῆτος, *a huge sea-fish*, which would be an epithet wholly unsuit-

able to Lacedæmon (4. 1; Il. 2. 581); or of *large, spacious*, by a similar etymological derivation, which would also be inapplicable to Lacedæmon as a country or city, which in neither case was large in comparison with other cities or countries. But as Lacedæmon proper is in truth the valley of the Eurotas, the epithet *hollow, having many chasms*, from κῆτος, cognate with κύτος, a hollow, is highly suitable.

160-164. οἴκαδε ἰέμενοι, *desiring to return home*. — Ζεὺς δ' οὐπω μῆδετο νόστον κ. τ. λ. This second contention was among the chiefs who sided with Menelaus in the opinion that it was best to set sail immediately for Greece. Ulysses and the other chiefs of this division, except Nestor, Diomedes and Menelaus, returned from Tenedos and joined the party of Agamemnon. — σχετίλιος. Schol. ὁ κατέχων ἐπιπολυ τοῦ θυμοῦ. — ὄρασε—ἐπι (i. e. ἐπί), by tmesis for ἐπαώρασε. — οἱ—ἀμφ' Ὀδυσῆα, *Ulysses and his companions*. Cf. Mt. § 583. c. 1. — νείας depends on ἔβαν as accusative of the place *whither?* — ἤρα φέροντες, *in order to gratify*. S. § 222. N. 3. Butt. (Lexil. No. 62) says that ἤρα φέροντες was so current an expression, that the substantive as a separate word was completely forgotten, and it seemed to the ear like a single word ἤραφέρωντες, which, strengthened by the preposition, became ἐπιήραφέρωντες (though never thus written), which then admitted the tmesis ἐπὶ Ἀγαμέμνονι ἤραφέρωντες. So Nitzsch ad loc.

166-172. φεύγον from the evil threatened by the deity. — ὄ = ὄπι. — Λέσβη, *Lesbos*, an island in the Ægean sea, now called *Metellino*. — καθύπερθε Χίοιο, *above* (i. e. to the north of) *Chios*. This island, now called *Scio*, lies about mid-way between Lesbos and Samos, and is separated from the coast of Asia Minor by a strait three leagues wide. A passage through this strait was said to be ὑπέπερθε Χίοιο, *below Chios*. As navigation then was, it was more secure than the outward passage, but far more tedious. — Ψυρία, *Psylia*, a small island about 80 stadia from Chios, now called *Ipsara*. — αὐτήν refers to Χίον. — Μίμαντα, *Mimas*, a promontory of Ionia, opposite the lower extremity of Chios.

173-179. θεόν. Bothe refers this to Neptune, at whose temple on the promontory of Geræstus, as if paying vows, the Greeks offered sacrifices for their safe passage across the sea to Eubœa. Nitzsch, however, refers θεόν to Jupiter. — τέρας, a *prognostic* of an approaching tempest. So Nitzsch. — ὄρτο (2 aor. mid. of ὄρνυμι)—ἀήμναι, *began to blow*; literally, *arose to blow*. For the construction of the infinitive, cf. Mt. § 532. c; S. § 219. 2. — αἱ δέ, sc. νῆες. — ἰχθυόεντα κίλευθα = πύλας. — Γερασιόν, *Geræstus* (now *Cape Mantelo*), a promontory on the S. W. part of Eubœa. — ἐννύχια, *by night*. — μετρήσαντες, *having measured*, i. e. having sailed over

181-185. Τηδεῖδew is trisyllabic by synizesis. — ἔτασαν ἢ εἰ ἔστησαν, used transitively. — Πύλονδ' ἔχον, *I held on to Pylos*. — ἔσθη, *died away*, 2 aor. pass. of σθέννμι, with middle signification. — ἀπειθής, *ignorant of, uninformed with respect to the fate of Ulysses and the other Greeks*. — ἐσάωθεν for ἐσαώθησαν, S. § 92. N. 1.

187-195. πένθομαι has here the signification of the perfect. — δαΐσται, 1 fut. mid. of δαίω. — ἐγγεσιμώρους, *skilled in the use of the spear*. Some explain it: οἱ ἔχουσι τὴν μοῖραν τῶν ἐγγείων, *those whose fate it is to bear the spear*. Eustathius, in his commentary on this passage, says that Neoptolemus, after the siege of Troy, crossed from Thessaly into Molossia, and settled in that country, on the shores of lake Pambotis. — ἀπήνη, Epic imperfect with aoristic signification. This verb is constructed usually with two accusatives. — καὶ before αὐτοῖς is to be taken with νόσφιν ἰόντες, *even though at a distance*. — ἀκούετε = ἀκηκόατε. Mt. § 504. 2.

196-204. ὡς ἀγαθὸν . . . ἀνδρός, *how good a thing is it that the son of a man who has been slain should survive him*. For the construction, cf. S. §§ 159. 2; 160. N. 1. — On vs. 198-200, cf. Ns. on l. 299-302. — κείνος refers to Orestes. — καὶ ἔσσομένοισι πυνθίσθαι, *that even posterity will hear of him; literally, to be heard of even by posterity*. πυνθίσθαι is an extension of the idea contained in the clause οἴσουσι κλέος εὐρύ, the thought being expressed with more life by the infinitive than by a noun in apposition. Eustath. reads καὶ ἔσσομένοισι ἀοιδῆν, to which reading Bothe inclines.

205-209. αἶ γάρ, *O that*. S. § 217. N. 1. — ὑπερβασίης. S. § 187. 1. — ὄλβον, *happiness, good fortune*. — τετλάμεν for τετλάναι, 2 perf. of ΤΑΛΑΩ, with present signification. Cf. S. § 89. N. 1.

214-217. ἦέ—ἦ. "It is only in the Epic writers that ἦ is repeated." Mt. § 619. Cf. K. § 314. 5. f. — ἦ σίγε λαοὶ ἐχθαίρουσ'. The identity of a pronoun, when repeated in the second member of a disjunctive sentence, is marked by γέ: *or do the people hate you, I say?* The pronoun in the first member is σύ, the omitted subject of ὑποδόμνασαι. Cf. Jelf's Kühn. § 735. b. 3. — ἀνὰ δῆμον, *publicly*. — τίς δ' οἶδ'. See N. on 2. 332. — σφι for αὐτῶν, referring to the suitors. Zenodotus doubted whether σφι followed ἀποτίσεται or ἐλθόν. Nitzsch rightly constructs it with ἀποτίσεται. — σύμπαντες Ἀχαιοὶ as his auxiliaries in the work of vengeance.

218-224. εἰ γάρ. The apodosis commences with τῷ κεν τις, v. 224. — ὡς—ὡς, *thus—as*. — εἰ σ' οὕτως ἐθείλοι is repeated from v. 218, on account of the intervening parenthesis. — τῷ, *then*. — κείνω γε καὶ. A hyperbaton for καὶ κείνων γε. — ἐκλειάθοιτο γάμοιο. Euphemistically for *would be slain*.

226-228. οὐπω = οὐπως, never. — οὐκ ἂν... γένοιτ', *I had not even hoped this*; literally, *this could not be to me hoping*. Cf. Mt. § 388. ε; K. § 284. 10. c; S. § 196. N. 2. Cf. also Œd. Tyr. 1356: θείωντι κάμοι τοῦτ' ἂν ἦν. So in Latin, "mihi volenti erat."

230-235. ἔρχος ὀδόντων. Cf. N. on l. 64. — γ' ἐδίλων, *when propitious*. — καὶ τηλόθεν. Some construct these words with ἄνδρα, *a man even at a distance from home*. But it is better to refer it to θεός, *the deity even when far off*, i. e. the gods can save a man, without being under the necessity of approaching near to him. — σώσασθαι, (I think) *can save*. σώσασθαι ἂν, *could, might save*, if he wished. K. § 260. R. 7. Cf. S. § 217. 2. — καὶ ἄλγεα πολλὰ μογίστας, *after having endured many sufferings even*. S § 222. 1. — ἤ, *than*, follows βουλόμην, which in such a connexion is to be translated, *I should wish rather, I should prefer*. — ἐγέσσιος, *at one's own hearth, at home*.

236-237. ὁμοίον, i. e. *common to all*. Cf. γῆρας ὁμοίον, Il. 4. 315. "Mortem communem, i. e. naturalem, quæ omnibus ex æquo destinata est." Ernesti. — οὐδὲ θεοὶ περ, *not even the gods*.

238. See N. on 2. 100.

240-244. μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα is said by Butt. (Lexil. No. 76) to have been a customary formula for breaking off a conversation. — κηρόμενοί περ, *however much we are afflicted* on account of Ulysses. — δὲ in δ' οὐκέτι is causal, *for*. — νόστος, sc. ἐστὶ. — ἀθανάτοι θάνατον. Bothe calls this a paronomasia. — ἔρεσθαι. Dindorf accentuates ἐρέσθαι. — περιόιδε—ἄλλον, *knows better than others*.

245-250. γένε' ἀνδρῶν, *ages of men*. Nitzsch gives ἀνάξασθαι a middle signification, and makes γένεα accusative of time. Mt. (§ 360. b) makes γένεα, however, depend on ἀνάξασθαι, *ruled over three generations of men*. — ὥστε... εἰσοράσθαι (for εἰσορᾶσθαι), *so that he seems to me like an immortal to look at*. The subject of εἰσοράσθαι is τινά understood. Cf. S. § 219. N. 3. — ἀντῶ, i. e. Agamemnon. — ἐπεὶ introduces a reason why Telemachus supposed that Ægisthus accomplished his wicked purpose by stratagem, viz., that he killed a man so much more powerful than himself.

251-252. Ἄργεος = ἐν Ἄργει. S. § 193. This genitive of place *where?* is confined mostly to poetry. — ἦεν refers to Menelaus. — ὃ δὲ θρασύστας κατέπεφνε, *that he (Ægisthus) slew him so boldly*.

255-263. τάδε, i. e. the treachery by which the murder of Agamemnon was effected. — καὶ is καί, according to Nitzsch; but Hermann reads γ' αὐτός. — ὥσπερ ἐτύχθη, *as it happened*, viz., in the absence of Menelaus. Bothe edits ὡς κεν ἐτύχθη, which reading Nitzsch also prefers, making εἰ—ἔτιμην the protasis: *as it would have happened had Menelaus found Ægisthus alive*. But τῷ (then) κί—ἔχεναι, v. 258

is evidently the apodosis of εἰ—ἔτεταιμεν. For ἔχουσαν in the indicative after κί, see N. on I. 239. — ἀλλ' ἄρα τόγγε κ. τ. λ. One of the greatest indignities which could be heaped upon the dead body, was to leave it unburied, to be devoured by birds and dogs. Cf. Soph. Elect. 1483. — μέγα is taken in a bad sense: *very heinous*. — γὰρ referatur ad id quod eleganter reticetur: at res aliter accidit, *nos enim*, etc. Clarke. — κείθε, i. e. at Troy. — εὐκηλος, at leisure. The word is here used of Ægisthus, because in the long absence of Agamemnon, he was able at leisure and without fear to accomplish his wicked purpose.

265-268. το πρῖν, at first. — ἔργον αἰκίς = τὴν μοιχείαν. — φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν, "nam bene animata erat, mente sana utebatur." Bothe. — αἰοιδὸς ἀνὴρ, a man who was a bard, a bard. S. 136. R. It shows in how high estimation the minstrels were held, that Agamemnon, when he set sail for Troy, entrusted the care of his wife to this bard. — εἰρυσθαι, to protect, guard, pres. infin. mid. of εἰρύνω, for εἰρύω. For the construction, cf. S. § 219. 2.

269-275. μὴν is referred variously to the bard, Ægisthus, Agamemnon and Clytemnestra. I prefer, with Nitzsch, Bothe and Crusius, to refer it to the bard, as it thus harmonizes best with the following context. — δαμῆσαι, to be subdued. — ἄγων refers to Ægisthus. — ἐς νῆσον ἐρήμην. Schol. εἰς Κάρφην. — ἐθέλων ἐθέλουσαν. S. § 232. — πολλὰ δὲ μῆρι' κ. τ. λ. What solemn mockery, to offer thanks to the gods for success in such an undertaking. — ἀνήψεν = ἀνέθηκεν. — ὃ οὐποτε ἔλπετο, sc. ἐκτελεῖν.

277-283. Ἀτρεΐδης, i. e. Menelaus. — φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν. This unanimity is noticed, because dissensions had divided the chiefs on their homeward voyage. — Σούνιον, now Cape Colonna, so called from the ruins of the temple of Minerva, which are still to be seen on its summit. It was the most southern promontory of Attica. Cramer's Greece, ii. p. 378. — ἀγανοῖς, mild, gentle. The death of Phrontis was quick and easy. — πηδάλιον μετὰ χειρὸς—ἔχοντα, while holding the rudder in his hands. — κυβερνήσαι. Cf. N. on γυνῶναι, 2. 158.

284-290. ὡς = on this account. Nitzsch prefers ἕως, as long as, whilst. — κατέσχεν (mid. as pass.), was detained. — ἐπιγόμενός περ ὁδοῖο. See N. on I. 309. — Μαλειῶν ὄρος, mountain of the Maleans. This was the promontory of Malea on the south-eastern part of Laconia, now called Cap Malio di St. Angelo. It was very dangerous to navigators.

291-296. διατμήσας relates to Ζεύς. — τὰς μὲν, some, a part, referring to the ships. — Γόρτυνος, Gortyna, the chief city of Crete,

the ruins of which are to be seen near the modern Messara. — Φαιατόν, *Phæstus*, about 60 stadia S. W. of Gortyna.

297-304. αἱ μὲν, i. e. the ships designated by τὰς μὲν, v. 291. — τὰς πέντε νείας corresponds to τὰς μὲν, v. 291. — Αἰγύπτῳ. In the masculine, this word signifies *the river Nile*; in the feminine, *Egypt*. — ὡς ὁ μὲν. Nitzsch, with the approbation of Bothe and Crusius, reads and connects: ἕως ὁ μὲν ἔνθα—ἤλατο—τόφρα δέ. Cf. 4. 90, where in a parallel passage we find ἕως ἐγὼ—ἠλώμην, τελείως. — τόφρα δέ, *but meanwhile*.

306-312. δῖος Ὀρέστης. Orestes, according to the Schol., was at this time about 20 years of age. — ἀπ' Ἀθηναίων. Zenodotus writes ἀπὸ Φωκίων; Aristarchus, ἀπ' Ἀθηναίων. — δαῖνν τάφον, *gave a funeral repast*. This funeral banquet, which was always given at the house of the nearest relative, was sometimes called νεκροδειπνόν. — ἀνάγκη. Cf. Soph. Elect. 302: ὁ πάντ' ἀναγκὴς οὗτος ἡ πᾶσα βλάβη. — ἄχθος is in apposition with ὅσα.

316-324. ὄδον ἔλθης. So we say, *he came or went a journey*. S. § 164. — ἐς—Μενέλαον, *to Menelaus*. ἐς, i. e. εἰς, gives the idea *to or into the house of Menelaus*. Cf. K. § 290. 2. (1.) a. — ὄντινα=εἴ τινα. See N. on l. 352. — μέγα τοῖον ὄθεν. Nitzsch and Crusius, with Thiersch (§ 536. c.), punctuate μέγα τοῖον, ὄθεν. This makes ὄθεν... οἰχνηῦσιν serve to explain μέγα τοῖον. The idea of this passage is, that the person who was first driven over so vast a sea, could not hope to return, since birds could not pass over so great a distance in the same year, i. e. in one year. — πεζός, *going by land*, in opposition to *going by sea*; literally, *going on foot*. Cf. l. 173. — πάρα for πάρεστι.

332-335. τᾶμντε μὲν γλώσσας. When the sacrificial feast was ended, the tongues of the victims were cut up and laid on the fire. This was done, according to some, in honor of Mercury, who presided over conversation, while others think that it referred to the gods in general. The rite is not often mentioned. — κερᾶσθε δι' οἶνον = *dilute the wine with water*. κερᾶσθε for κερᾶσθε (i. e. κερᾶσθε), 2 plur. imperative of κερᾶω, with transitive signification. — τοῖο refers to κοῖτοιο. — φᾶος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, *the light has gone to darkness*, i. e. the light is succeeded by darkness, *it is now dark*.

340-348. νόμησαν δ' ἄρα πῦσιν, sc. οἶνον. — ἐπαρξάμενοι δεπάσασιν. Voss renders: *beginning again with the cups*, to which interpretation Butt. (Lexil. No. 29) objects, as well as to that of Schneider, *going from left to right*, and gives as the true meaning, *going to each person and pouring into the goblets for the purpose of libation*. ἐπὶ in the verb is thus made = ἐπιστάδον. As the goblets were already in

the hands of the guests, the first which was poured into the cups probably was for the purpose of libation. Cf. Nitzsch ad 7. 183. — ὥστε τευ ἢ παρὰ (= παρὰ τευ ἢ) πάμπαν ἀνείμονος, *as from one wholly destitute of clothing.*

351-355. *πᾶρα μὲν—καί.* The particle δὲ would have followed μὲν, if the clauses had been opposed to, or distinguished from each other, as μὲν would seem to indicate. Cf. K. § 322. R. 3. — οὐ θην, *surely not.* — τοῦδ' ἀνδρός, *of that man* of whom we have been conversing. — *ἰκρίομεν*, Epic gen. plur. of *ἴκρια*. This is a word of difficult interpretation. It seems in this place to signify the *deck*, which covered the bow and stern of the vessel, the middle being open for the seats of the rowers. Cf. N. on 5. 252. — *ἔπειτα*, i. e. after my death. — *ξείνους ξενίζω*, *to entertain guests.* S. § 232. — ὅστις. The relative is put in the singular, because it refers to any person contained in *ξείνους*. Cf. S. § 150. N. 5.

357-361. σοὶ depends on *πέθεισθαι*. — *εἶπω τε ἕκαστα* = and give all necessary directions.

365-370. *ἔνθα κε ληξαιμην*, *there will I sleep.* Nitzsch says, that the optative with *ἄν* supplies the place of the future, in intentions not immediately to be performed. Cf. S. § 217. 3. — *Καυκῶνας*. The *Caucones* were of Pelasgic origin, and dwelt in Triphylia, in the south-eastern part of Elis. — *κάρτος* for *κράτος*. Accus. synecdochical.

372-382. *φῆνη*, *an osprey.* — *εἰδομένη* in the celerity of her departure. — οὐ μὲν . . . θυγάτηρ, *for this was no one else of those having Olympian abodes than the daughter of Jupiter.* οὐ—τις for οὐτις. *θυγάτηρ* is in the nominative because ἀλλά=ἦ is introduced in the comparison. Cf. S. § 186. N. 5. — *ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα*. "Intelligo: cui præter ceteros Argivos favebat. Nam, cui inter Argivos favebat frigidum fuerit." Ernesti. *ἐτίμα*, *was accustomed to honor.* — *Ἰληθι*, *be propitious.* — *δίδοθι* for *δίδοθι*.

382-383. *ἦνιν*, *one year old, a yearling.* — *ἄδητην*, *untamed*, i. e. one which had drawn neither the plough or wagon, as the epexegetical clause ἦν . . . ἀνήρ explains it.

390-394. *ἀνὰ* belongs to *κίρασσειν* by tmesis, *mixed again.* See v. 332. — *κρήδεμνον*, *the ring* which secured the *πῶμα*. So Nitzsch — τοῦ (i. e. οἴνου) . . . κέρασσατο is repeated from v. 390, in consequence of the intervening clause. *κέρασσατο* is here used transitively. — *ἄποσπένδων*, *pouring out of (ἀπό) the mixer a libation.*

397-399. *αὐτοῦ*, *there*, i. e. in Nestor's own palace. — *ἐριδοίηον*, *loud-sounding.* This epithet shows how lofty and spacious was the hall where Telemachus slept, from the vaulted ceiling of which every noise called forth resounding echoes.

the ruins of which are to be seen near the modern *Παισιόν, Phæstus*, about 60 stadia S. W. of Gortyn. — *αἱ μὲν*, i. e. the ships designated *αἱ λευκὰς*, white, as *αἱ λευκὰς* is masculine, this word signifies *the river Nile* expressed by the verb; — *ὡς ὁ μὲν*. Nitzsch, with the apposition of the material. — *ἔως ὃ μὲν ἔειπεν* where in a parallel passage *ἔως ὃ μὲν ἔειπεν* is used to sit. — *Ἄιδόςδε*, sc. *δεῖξάντων* the lower world. *Ἄιδος* (*Αἴδης*) — *τόφρα δέ, but μετανυκίη*.

306-312. *ἴδιος Ὀρείστης*. — "The only clear instance of the plural in the expression *Ἄιδόςδε βιβήκει*. In Homer the sense of *went*, either as imperfect or general repeat. This is the house of the near *Ἄιδος*. Cf. K. §§ 316. 2; 330. 1. — *ἰλάσσομ' ἰλάσσομαι* Neptune. — *δαίτα θάλειαν*, sumptuous (literally *ἐπὶ βοῦν*, for a cow. The preposition here design. Cf. K. § 296. III. 3. a. — *ἐλάσση*, sc. *βοῦν*.

316-327. — *ἐπὶ βοῦν*, for a cow. The preposition here design. Cf. K. § 296. III. 3. a. — *ἐλάσση*, sc. *βοῦν*. — *ἀρχαῖος ἀνήρ*. Nitzsch translates: *chief (ἐπὶ) herdsman*. Cf. § 164. — *εἰς δ'* responds to *ὁ μὲν* in v. 421. — *οἱ δ' ἄλλοι*. The vocative is sometimes put for the vocative in connection with the imperative. Cf. S. 40. See Thiersch § 295. 1. — *εἰπατε δ' εἰσω*, go in and tell. See N. on l. 200. — *οἰσόμεν* for *οἶσαι*, aor. infin. of *αἰεῖν*.

433-439. *χαλκίης = χρυσοχόος*, v. 425. — *πιράτα τέχνης*, the instruments of his art, i. e. the tools with which he wrought. *πιράτα* is in apposition with *ὄπλα*. — *σφύραν*. Crusius accentuates *σφύραν*, *πυράγγην*, tongs, pincers, used by smiths to take hold of any thing heated in the fire. — *ἰδὼχ* for *ἰδωκε*. — *ἰδοῦσα*, in seeing, or while seeing. — *βοῦν δ' ἀγέτην κεράων*. For the construction, cf. S. § 179. 2.

440-446. *σφ'* for *σφί*. The apostrophe may be avoided by synizesis. — *ἀνθεμόεντι*, adorned with flowers, i. e. with figures of flowers. Some translate: *enamelled*. — *ἑτήρη*, sc. *χειρί*. — *οὐλάς*. Butt. (Lexil. No. 87) interprets: *barley-corn coarsely ground*, which, being mixed necessarily with much whole grain, was opposed to finely ground meal, as if it had been *whole* barley. It probably was roasted or baked, and mingled with salt before its use in sacrifice. — *ἐπικόφωον*, in order to strike. — *ἀμνίον*, a cup to receive the blood. — *οὐλόχνας* here = *οὐλάς*. — *τριχας ἐν πυρὶ βάλλον* as *primitia*.

449-458. *ἤλασεν*. Schol. *ἔπαισεν*. "In the heroic ages, the princes as the high priests of their people, killed the victim; in later

as this was done by the priests themselves." Smith's Dict. Gr. Rom. Antiq. p. 831. — ὀλόλυξαν, raised a cry. Eustathius that when the victim was slain, the cry ὀλοιοὶ was raised, in thereby to supplicate an omen. Crusius renders: *to supplicate* — τῆς, i. e. βοός. — θυμός, life. — κνίσση, the fat, espere kidneys. — δίπτυχα ποιήσαντες, making it (i. e. τὴν κνίσσην) i. e. placing double layers of fat upon the thighs. — ἐπέθεσαν, and placed pieces of raw flesh upon them. The i. 463 says, that the flesh was cut off from every part of

αι.

468. μίστυλλον, they cut into small pieces. — ἀμφὶ ὀβελοῖσιν περιφαν, pierced them (i. e. the pieces) with spits. ἀμφὶ implies that the meat was around the spit. Cf N. on 1. 200. — λιπὴ ἔλαιον, olive-oil. λιπα is a shortened form of the dative for λιπαῖ. Cf. K. § 68. 9. This grammarian considers ἔλαιον as an adjective from ἐλαία, olive. — ἄσπετον, the bathing tub, in which the artificial warm bath was taken, the bather sitting in it, while water, warmed in a large caldron or tripod, was poured over him. The warm bath was taken after violent bodily exertion or fatigue, in order to refresh the body and relax the over tension of the muscles. Cf. Il. 10. 576. See Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 133.

471-476. ἐπι-ῥοροντο for ἐπόροντο, arose. Cf. Il. 23. 112: ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει, where Butt. (Ir. Verba, p. 195) says, that on account of the metre, ἐπὶ-ὀρώρει was substituted for ἐπι--ῥόρομαι, with the sense of *had risen up*. — ἀνέρες ἐσθλοὶ, probably the heralds. — ὄνον ἔνοιοχοεύντες, pouring wine into. "A pleonasm." Crusius. — χρυσίοις is dissyllabic by synizesis. — ὑφ' ἡμαῖ = *under the yoke of the chariot*. These words depend on ἄγοντες. — ἵνα πρήσῃσιν ὁδοῖο, in order that he may accomplish his journey. Schneider makes ὁδοῖο depend upon διὰ understood. Cf. διέπρησσον πεδίοιο, Il. 2. 785. But it is better with Kühner (§ 273. 4. a.) to regard it as a genitive of place. Cf. Mt. § 377. πρήσσω is sometimes followed by the accusative. Cf. 13. 83; Il. 14. 282.

481-486. δίφρον. The chariot carried two persons, one of whom was the warrior (ὁ παραιβάτης), the other acted as charioteer (ὁ ἱπλοχος). — σείον ξυγόν by their speed. — ἀμφὶς ἔχοντες, having it (i. e. the yoke) on both sides of them = *having it on*. Crusius. The yoke was attached to the pole, upon both sides of which were two bows, into which the necks of the draught animals were introduced.

488-490. Πηράς. "From Pylus to Pheræ, there is a distance of about 35 miles by the road, chiefly of level ground; from Pheræ to Sparta, there are about 28 miles, chiefly of mountain." Leake's Mo-

403. *λίχος πόρσαντι*, prepared his bed = shared his couch. Cf. Butt. Lexil. No. 22.

407-410. *οἷ*, dative for the adnominal genitive limiting *θυράων*. — *λευκοί, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος*. Schol. *λείπει τὸ ὄς*, white, as shining with oil, i. e. they shone with an oily shining. Mt. (§ 376) makes *ἀλείφατος* the genitive of the state or condition expressed by the verb; but Kühner (§ 273. R. 16) considers it as genitive of the material. — *οἷς ἐπι* for *ἐφ' οἷς*. — *ἴζεσκεν*, was accustomed to sit. — *Ἰδόςδε*, sc. *δόμον*, to the abode of Hades = to the lower world. *Ἰδός (Αἴς) = Ἰδός*. S. § 46. 1. — *βεβήκει*. "The only clear instance of the plus-perfect tense of this form is in the expression *Ἰδόςδε βεβήκει*. In Homer it almost always has the sense of *went*, either as imperfect or aorist." Butt. Ir. Verbs, p. 37.

416-422. *εἰσαν ἄγοντες*. See N. on 1. 130. — *ἄφρ' (= ἴνα) ἦτοι*, in order that truly. Cf. K. §§ 316. 2; 330. 1. — *ἰλάσσομι* for *ἰλάσσομαι*. — *θεοῦ*, i. e. Neptune. — *δαῖτα θάλειαν*, sumptuous (literally blooming) feast. — *ἐπὶ βοῦν*, for a cow. The preposition here denotes purpose, design. Cf. K. § 296. III. 3. a. — *ἰλάση*, sc. *βοῦν*. — *ἐπιβουκόλος ἀνήρ*. Nitzsch translates; chief (*ἐπὶ*) herdsman. Cf. *ἐπιβώτωρ*, 13. 222.

423-429. *εἷς δ'* responds to *ὁ μὲν* in v. 421. — *οἱ δ' ἄλλοι*. The nominative is sometimes put for the vocative in connection with the imperative. Cf. S. 40. See Thiersch § 295. 1. — *εἴπατε δ' εἴσω*, go in and tell. See N. on 1. 200. — *οἰσόμεν* for *οἶσαι*, aor. infin. of *φίρω*.

432-439. *χαλκίης = χρυσοχόος*, v. 425. — *πείρατα τέχνης*, the instruments of his art, i. e. the tools with which he wrought. *πείρατα* is in apposition with *ὄπλα*. — *σφύραν*. Crusius accentuates *σφύραν*. — *πυράγην*, tongs, pincers, used by smiths to take hold of any thing heated in the fire. — *ἔδοχ'* for *ἔδωκε*. — *ἰδοῦσα*, in seeing, or while seeing. — *βοῦν δ' ἀγέτην κριάων*. For the construction, cf. S. § 179. 2.

440-446. *σφ'* for *σφι*. The apostrophe may be avoided by synizesis. — *ἀνθεμόεντι*, adorned with flowers, i. e. with figures of flowers. Some translate: enamelled. — *ἐτίρη*, sc. *χειρὶ*. — *οὐλάς*. Butt. (Lexil. No. 87) interprets: barley-corn coarsely ground, which, being mixed necessarily with much whole grain, was opposed to finely ground meal, as if it had been whole barley. It probably was roasted or baked, and mingled with salt before its use in sacrifice. — *ἐπικόψων*, in order to strike. — *ἀμνιον*, a cup to receive the blood. — *οὐλόχυτας* here = *οὐλάς*. — *τοῖχας ἐν πυρὶ βάλλον* as *primitiæ*.

449-458. *ἤλασεν*. Schol. *ἔπαισιν*. "In the heroic ages, the princes as the high priests of their people, killed the victim; in later

times this was done by the priests themselves." Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 831. — ὀλόλυξαν, raised a cry. Eustathius says, that when the victim was slain, the cry ὀλοοὶ was raised, in order thereby to supplicate an omen. Crusius renders: *to supplicate aloud*. — τῆς, i. e. βοός. — θυμός, life. — κνίσσῃ, the fat, especially of the kidneys. — δίπτυχα ποιήσαντες, making it (i. e. τὴν κνίσσαν) double, i. e. placing double layers of fat upon the thighs. — ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν, and placed pieces of raw flesh upon them. The Schol. on Il. 1. 463 says, that the flesh was cut off from every part of the animal.

462-468. μίστυλλον, they cut into small pieces. — ἀμφ' ὀβιλοῖσιν ἔπειραν, pierced them (i. e. the pieces) with spits. ἀμφὶ implies that the meat was around the spit. Cf N. on I. 200. — λίπ' ἐλαίῳ, olive-oil. λίπα is a shortened form of the dative for λίπαϊ. Cf. K. § 68. 9. This grammarian considers ἐλαιον as an adjective from ἐλάα, olive. — ἀσμίλνθου, the bathing tub, in which the artificial warm bath was taken, the bather sitting in it, while water, warmed in a large caldron or tripod, was poured over him. The warm bath was taken after violent bodily exertion or fatigue, in order to refresh the body and relax the over tension of the muscles. Cf. Il. 10. 576. See Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 133.

471-476. ἐπὶ-ῥόροντο for ἐπόροντο, arose. Cf. Il. 23. 112: ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει, where Butt. (Ir. Verbs, p. 195) says, that on account of the metre, ἐπὶ-ῥώρει was substituted for ἐπὶ-ῥόμαι, with the sense of *had risen up*. — ἀνίρτες ἐσθλοὶ, probably the heralds. — οἶνον ἰνοιοχοεῦντες, pouring wine into. "A pleonasm." Crusius. — χρυσέοις is dissyllabic by synizesis. — ἔφ' ἄρματ' = under the yoke of the chariot. These words depend on ἄγοντες. — ἵνα πρήσῃσιν ὁδοῖο, in order that he may accomplish his journey. Schneider makes ὁδοῖο depend upon διὰ understood. Cf. διέπρησσον πεδίοιο, Il. 2. 785. But it is better with Kühner (§ 273. 4. a.) to regard it as a genitive of place. Cf. Mt. § 377. πρήσσω is sometimes followed by the accusative. Cf. 13. 83; Il. 14. 282.

481-486. δίφρον. The chariot carried two persons, one of whom was the warrior (ὁ παραιβάτης), the other acted as charioteer (ὁ ἡνίοχος). — σεῖον ξυγόν by their speed. — ἀμφὶς ἔχοντες, having it (i. e. the yoke) on both sides of them = having it on. Crusius. The yoke was attached to the pole, upon both sides of which were two bows, into which the necks of the draught animals were introduced.

488-490. Φηράς. "From Pylus to Phereæ, there is a distance of about 35 miles by the road, chiefly of level ground; from Phereæ to Sparta, there are about 28 miles, chiefly of mountain." Leake's Me-

rea, i. 423. The modern Kalamáta occupies the site of Phœræ. — ξίλια, hospitable entertainment.

492-496. ζεύγνυτ' is used transitively. — ἦρον, imperfect of ἄρω — τοῖον, so swift. ὑπέκπερον, sc. αὐτούς, referring to Pisistratus and Telemachus.

ODYSSEY IV.

1-7. οἱ δ' ἕξον κ. τ. λ. It was on the evening of the second day of their journey, that Pisistratus and Telemachus reached Sparta. — ηἰτώισσαν. See N. on 3. 158. — γάμον, nuptial feast. — ἕτησι, friends, acquaintances. Nitzsch understands by it, family companions, not such as are related by blood or marriage, but the faithful retainers of the house. — θυγατρός, i. e. Hermione. — τὴν μὲν, i. e. the daughter. — ῥηξήνορος, one who breaks through ranks of men = warlike. — δώσειναι, to give her in marriage.

8-14. ἐνθ' refers to ἄστν (i. e. Phthia) in the next line. — νίεσθαι = πορεύεσθαι. — τηλύγετος, late-born, i. e. born in the old age of the parents. It is here to be taken, as frequently elsewhere, in the sense of *dearly beloved*, because such children generally are objects of the particular affection of their parents. For the etymology of the word, cf. Crus. Lex. *sub voce*; Butt. Lexil. No. 101. — Μεγαπένθης properly belongs to the principal clause in apposition with νύϊ, the relative ὅς having attracted it to the dependent clause. Cf. S. § 151. R. 6. — ἐπειδή. The first syllable is lengthened by the arsis. — τὸ πρῶτον κ. τ. λ. Hesiod makes Helen the mother of a son also, Nicostratus. Cf. Soph. Elect. 541: παῖδες διπλοῖ. Pausanias, however, says that Nicostratus and Megapenthes were born *eadem ex famula*. — χρυσοῆς, i. e. adorned with gold.

18-19. δοιῶ, Epic for δύω. — κνιβιστητῆρες. "These were a particular kind of dancers or tumblers, who in the course of their dance flung themselves on their heads and alighted again on their feet." Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 301. — μολπῆς ἐξάρχοντος (sc. ἁοιδοῦ), the bard commencing the song. μολπῆ here signifies a song accompanied with dancing.

26-29. τῶδε — ἐνταῦθα. Cf. N. on 1. 185. — ἕκτον, 3 dual 2 perf.

Epic for *λοίκατον*, they are like. S. § 209. N. 4. — *ἄλλον* depends on *ἰκάνειμεν* as denoting the object *whither?* — *ὄς κε φιλήσῃ*, who may entertain them. Cf. S. § 214. 2. 4. On account of the abuse of hospitality rendered by Paris, the herald seems to have doubted whether these young and handsome strangers should be entertained. For this he is rebuked by Menelaus in reply.

31-36. *οὐ μὲν* = *οὐ μὴν*, certainly not. — *τὸ πρὶν*, before. "Sometimes the article does not affect perceptibly the adverb before which it is placed." S. § 141. N. 1. — *ἢ μὲν δὴ νῶϊ κ. τ. λ.* The sense seems to be: Since every where we experienced hospitable treatment among strangers, bring these men in to enjoy the feast; so perhaps Jupiter will free us from future suffering. For the elliptical use of *αἶ κε*, see N. on l. 379. — *ἔς . . . θοινηθῆναι*, and bring them forward to the feast. *θοινηθῆναι*, aor. pass. as middle.

37-32. *ἄμ' ἰσπίσθαι*. The Harl. MS. has *ἄμα σπείσθαι*, which reading Thiersch, Nitzsch, and Bothe favor. With respect to the different accentuations *ἰσπίσθαι* or *ἰσπισθαι*, cf. Soph. Greek Verbs, *sub voce*. — *ἐνώπια*, "the inner walls of the gate-way, which can be seen from without." Nitzsch. They received the epithet *παμφανόοντα*, because they were on the sunny side, or because they were adorned with metallic ornaments.

50-51. *ῥα*, i. e. *ἄρα*, "deinde, ut fit." Clarke. — *οὔλας*, thick, shaggy. Cf. Butt. Lexil. No. 88. — *ἔς* gives to *ἔξοντο*, a verb of rest, the idea of previous motion. Cf. N. on l. 200.

59. *δεικνύμενος*. Schol. *δειξιόμενος*, giving the hand as a token of welcome. A fine illustration of ancient hospitality:

61-64. *δείπνον πωσαμένα* (1 aor. of *παιτίομαι*) *εἰρησόμεθ'*, when you have eaten supper we will inquire. See N. on l. 124. — *οὐ γὰρ . . . τοκήων*, for the race of your parents is not lost = you are not of obscure origin; or with Nitzsch: you are not degenerate, i. e. your ancestral nobility appears in you. Thus also Ernesti interprets. — *κακοί*, mean, ignoble.

65-66. *νῶτα βοός*. "Tergum bovis habebatur pro cibo delicatissimo." Loewe. — *γέγα*, Epic plur. for *γέγαα*. As the *α* is short, it must be considered a case of elision and not of contraction. Cf. K. § 54. R. 4. The larger portion was placed before one at table, as a mark of honor. Cf. Gen. 43. 34. Nitzsch suspects the genuineness of this verse.

73-76. *ἤλεκτρον*, alloy of gold and silver. So Passow and Nitzsch. Others translate it, amber. — *ὄσσα τάδ' ἄσπετα πολλά*, how immense is the number of these things! Or, what an infinite number of things is here! — *ἔννετο*, understood, 2 aor. mid. of *ἐννέμι*.

78-85. ἤτοι Ζηνὶ... ἐρίζοι. Reference is had to what Telemachus said, v. 74. — ἢ κέν τις μοι ἐρίσσειται ἢ καὶ ἐνέ, *whether any one would vie with me or not*, sc. I do not know; or, that I leave for others to judge. ἐρίσσειται has here an active signification. For the use of κέν with the future indicative, see N. on l. 268. — ἢ γὰρ illustrates ἢ καὶ οὐκ. However the wealth of Menelaus might compare with that of other men, he was little to be envied, *for truly*, etc. — ἵνα (cited by Herod. ὄθι τ' ἄρνεις), *when*. — ἄφαρ κρηαὸὶ τελέθουσιν, *forthwith become horned* = grow up very quick.

86-93. τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν, *in the complete year*. So Nitzsch. But Crusius, after the Schol., gives τελεσφόρον the signification, *full-perfecting*, because every thing in a year comes to maturity. — οὔτε ἄναξ—οὔτε ποιμήν, *neither king nor shepherd*, i. e. neither master nor slave = *nobody*. — παρέχουσιν—γάλα θῆσθαι, *furnish milk* (for any one) *to milk*. Cf. S. § 219. N. 3. θῆσθαι for θάσσειν. The active θάω has the signification, *to suckle*. — ἕως—τεῖος, *whilst, in the mean while*. Cf. Il. 20. 42, where, however, Spitzner reads τόφρα Ἀχαιοί, instead of τεῖος Ἀχαιοί. — οὐλομένης, 2 aor. mid. part. of ὀλλυμι, used here as an adjective: *pernicious, destructive*. — ὡς, *wherefore*.

94-99. καὶ... ἀκούμεν, *you must have heard these things from your fathers*. For the construction, cf. S. § 179. N. 2. For the use of μέλλειν, see Butt. § 150. p. 440. — ἀπώλεσα οἶκον, *I have lost my home*. Some incorrectly refer οἶκον to the house of Priam. — κρηαδύτα, 2 perf. part. of κρηαδύω, with present signification: *containing*. — πολλὰ καὶ ἐσθλά, *many and excellent* (= many excellent) *things*. — ὧν ὄφελον... ναίειν. The order is: ὄφελον (*O that*. See N. on l. 217) *ναίειν*, ἔχων τριτάτην περ (even) *μοῖραν τούτων*. — οἱ δ' ἄνδρες. Repeat ὄφελον.

100-112. ἀλλ' ἔμπης, *but still*. — παύομαι, sc. γόφ φρίνα τεροπόμος. — τῶν πάντων resumes the proposition, which began with ἀλλ' ἔμπης πάντα, and was interrupted by the parenthesis. — ὅστε... μνωμένῳ, *who makes my sleep and food odious to me while I remember*; or more freely, *at the remembrance of whom my food and sleep are distasteful to me*. — τῷ δ'... ἔσσειναι, *to him there were to be sorrows*. Join τῷ with ἀντῷ. — κίνου, *on account of him*. — ὅπως = ἐπιδή. Cf. Vig. p. 156. — γαγαῶν, part. of γέγαια, poet. for γίγωνα, 2 perf. of γίγνομαι.

114-119. πατρὸς ἀκούσας, *as he heard of his father*. The participle here denotes *cause*. Cf. K. § 312. 4. b; S. § 222. 1. This verse is very beautiful and expressive. The flowing dactyls happily correspond to the sense, and we almost see the tears trickling down the cheeks of Telemachus, while Menelaus is speaking of Ulysses, Laertes and

Penelope. — ἀπὶ ὀφθαλμοῦν, *before his eyes.* — πειρήσαιο, *endeavor to learn, inquire into.* In some editions *μυθήσαιο* is found.

120–121. *ὣς ὁ* is regarded by Barnes as an amphibrach, but it is better to make *ὣς* monosyllabic by synizesis. — Ἰλίην. Those who have read in the Iliad, the beautiful touches which the poet has given to the charms, frailties and repentings of this fair one, cannot but feel a lively interest in her reappearance in the pages of the Odyssey. We find her in these rhapsodies a being of the same feminine sweetness, grace and tenderness, and her self-reproach and tears of repentance are rewarded with the full pardon of the reader, even when treading amidst the smoking ruins of Troy, and listening to the moanings of her captive princesses. The interesting incidents which attend and follow her introduction in this place, clearly show that the same pencil was employed which drew in such matchless colors her character in the Iliad.

122–125. χρυσηλακάτῳ. The old interpreters explain this by χρυσῷ βίλει χρωμένη, *with the golden arrow.* Voss and others, less correctly, give it the signification, *with the golden distaff.* — κλισίην, *arm-chair.* — μαλακοῦ ἱρλοῖο, *of soft wool.* Genitive of material in the attributive relation. Cf. K. § 273. 5. a ; S. § 189. Those articles of tapestry which were light and thin, with but little nap, were called *πιλοτάπιδες.* — *τάλαρον,* *basket* (= *work-basket* of our times) made of osiers or reeds, and sometimes of silver.

128–135. ὃς refers to Polybus. — χωρὶς, *besides* the gifts of her husband to Menelaus. — ἡλακάτην, *distaff.* Golden and ivory spindles and distaffs were sent as presents to high-born ladies. Cf. Herod. 4. 162; Theoc. Idyll. xxviii. — χρυσῷ . . . κεκράαντο (ἄα), *the rims were finished of gold,* i. e. the work was ended with a rim of gold; a gilded rim completed the basket. *κεκράαντο,* pluperf. pass. of *κρααίνω,* a prolongation of *κραίνω.* — τὸν ἕν, *this then.* τὸν refers to the basket. — νήματος ἀσκητοῖο, *fine-spun thread, nice yarn.* — ἐπὶ αὐτῷ ἡλακάτῃ τετάνυστο, *upon it* (i. e. the basket) *the distaff was extended.* — ἰοδνεφές, *violet-colored.* The wool was sometimes dyed before it was spun.

140–151. ψεύσομαι, *shall I err* in my conjecture. *ψεύσομαι* does not here signify to tell an intentional falsehood, but simply *to be in error.* — ἔντυμον, *truly.* — κέλεται, sc. ἔρειν. — ἴοικότα ὦδε, *so like.* — εἰσορόωσαν, *while looking at him.* Cf. K. § 312. 4. a. — κυνώπιδος, *impudent, shameless; literally, dog-faced.* She applies to herself this reproachful epithet on account of her infidelity to her husband. — ὀφθαλμῶν τε βολαί, *the cast or fling of his eyes.* — Nitzsch erases the comma after Ὀδυσῆϊ, and makes it depend on *μυ-*

θρόνον. In that case *μνημόσυνος* is in apposition to the clause which follows.

157-167. *εἰρήνυμον* as adverb, *really, truly*. — *νεμεσῶται* . . . ἀναφαίνειν, *he regards it unbecoming to utter idle talk at his first arrival here*. *εἰςβολίας* refers here to words uttered at random, as when one rattles on in conversation without listening to others. — τοῦ limits ἀνδρῶν. — ἢ τι ἔπος—ἢ τι ἔργον = *what to say or to do*. Cf. 2. 272. — ᾧ—ἔωσιν = ἐν αὐτῶ—ᾧσιν. — μὴ ἄλλοι is dissyllabic by synizesis.

171-182. μὲν, referring to Ulysses, depends on φιλησίμεν. — ἑλθόντα home to Greece. — ἕξοχον (as adv.) ἄλλων Ἀργείων, *above the other Greeks*. Mt. § 334. c; S. § 177. — κέ οἱ Ἀργεῖ νάσσα πόλιν, *I would have built a city for him in Argos*. νάσσα for ἔνασσα, 1 aor. of ναίω, used here in a causative sense, *to cause to dwell*; hence, *to give to inhabit, to build as a city*. Cf. Soph. Gr. Verbs, p. 199. — ἐξαλοπάσας, *having depopulated, having made vacant* by the removal of the inhabitants to some other place, perhaps to Ithaca, in room of those who would accompany Ulysses to Argos. — αἱ—ἐκείνων αἱ, *of those cities which*. — ἀνάσσειν is found only here in the passive. — ἀλλὰ . . . αὐτός, *but the deity himself must perchance have envied these things*. Cf. N. on v. 94. — ὅς . . . ἔθηνεν, *who has prevented him alone (wretched one!) from return*.

183. ὑφ' ἵμερον. Aristotle in citing this passage (Rhet. Lib. i. cap. 1) reads ἐφ' ἵμερον.

188. Ἡοῦς—νιός, i. e. Memnon.

190-196. περὶ μὲν . . . γέρον. The order is: Νέστορω ὃ γέρον φάσξ (was wont to say) εἶναί σε πεπνυμένον περὶ βροτῶν (*above mortals*, i. e. to a higher degree than other men). — οὔτι ἐπιμνησάμεθα. The optative with οὔτι, ἐπιτί, etc. denotes an indefinite repetition of the action. Cf. K. § 337. 7. — καὶ in v. 193 is a mere copula, the construction being changed and no reference had to μὲν in v. 190. — εἰ τί ποτε ἔσται, *if it be possible*, i. e. if it can be consistently done. — μεταδόπιος. Schol. μετὰ τὸ δεῖπνον. — οὐ γὰρ ἔγωγε κ. τ. λ. The speech of Pisistratus conveys a delicate rebuke for untimely grief. — γὰρ μὲν is adversative, *but*. — ὅς κε θάνησι = ἐάν τις θάνῃ. See N. on v. 165.

198-202. κείρασθαι τε κόμην. In mourning, the Greeks of the earlier ages cut their hair close. Cf. II. 23. 141. — καὶ γὰρ. The ellipsis may be supplied: I have reason also to weep, *for my brother too died*. — οὔτι κάκιστος Ἀργείων. This modest commendation of his brother, he afterwards enlarges in περὶ δ' ἄλλων κ. τ. λ. — μίλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι, *but you must probably know*. — θείειν ταχύν. The Schol. says that next to Achilles, Antilochus was swiftest to run of all the Greeks.

204-212. *ἐπεὶ τόσα εἶπες*. The apodosis commences with *ἡμεῖς δὲ κλυθμόν*, v. 212. Clarke thinks that the apodosis is to be supplied: *quando quidem* —; *tibi obsequendum est*. — *τοῖον γὰρ*. The ellipsis may be supplied: it is not wonderful, *for you are born of such a father*. — *ὄ=διὰ τοῦτο*, *wherefore*, i. e. because you have such a parent. — *γυνομένο*, *when born*. Some incorrectly translate: *when he begets children*. *γυνομέντι τε γυνομένο* is a *hysteron proteron*. — *αὐ* (= *δέ*) responds to *μέν* in the preceding verse. — *ἡμεῖς δὲ κ. τ. λ.* Cf. N. on v. 204.

219-223. *ἄλλ' ἐνόησ'*, *thought of other things*, i. e. she contrived how she might put an end to their grief. — *εἰς οἶνον...νηπενθίς*. Construct: *εἰς οἶνον ἐνθεν ἔπινον, βάλε φάρμακον νηπενθίς κ. τ. λ.* The adjectives *νηπενθίς*, *ἄχολον* and *ἐπίληθον* have an active signification. There have been various conjectures respecting this wonderful drug. Crusius understands by it a real plant. So Riccius and Sprengel, who think it was opium, or some similar drug, which was so mingled with wine as not to bring on sleep immediately, but gradually to produce a deep stupor, in which all care and trouble was forgotten. With this Ernesti accords. For my part, I agree with those who explain it as put allegorically for the charms of attractive conversation, by which grief is banished insensibly from the mind. Cf. v. 139. — *ὅς τὸ καταβροῦσειν*, *whoever swallows it down*. — *ἐφημέριος*, *for one day*. S. § 138. N. 1.

227-232. *μητιόεντα*, *skilfully prepared*. — *Αἴγυπτίη* is trisyllabic by synizesis. — *ἡτρός δὲ ἕκαστος* in Egypt. — *ἦ γὰρ Παιήονος εἰσι γενέθλης*. Schol. *ἦ αὐτὸς Παιών, ὃς ἀπάντων φάρμακα οἶδεν*.

236-246. *ἄλλοτε ἄλλω*, *sometimes to one and sometimes to another*. — *λοικότα*, *things suitable to the feast*, the pleasures of which had been interrupted by the burst of grief spoken of v. 183 seq. — *μυθήσομαι*, says Mt. (§ 517. 2), is probably the Homeric form of the future subjunctive. See, however, N. on *ἔχῃσιν*, l. 396. — *οἶον τόδ'*, *such as this* which I am about to relate. — *κατέδν πόλιν*. According to the Schol., this was done by Ulysses in order to measure the wall, or to engage the coöperation of Helen.

247-256. *αὐτὸν* for *ἑαυτὸν*. The English editions have *αὐτόν*. — *ὃς οὐδὲν τοῖος ἦν*, *who was by no means such a one*, i. e. so far from being like a beggar in the camp of the Greeks, he was one of the most noble and princely of the confederate chiefs. Another interpretation adopted by Eustathius is: *as no other beggar was in the Grecian camp*. But this is frigid and inapposite. — *οἱ δ' ἀβάκησαν πάντες*, *but they* (i. e. the Trojans) *were all unsuspecting* that it was him. — *οἷη*, *alone*. — *τοῖον ἰόντα*, *although he was such*, i. e. in such disguise. For the

participle, cf. S. § 222. 1. — νόον has reference to the stratagem of the wooden horse.

257-264. πολλοὺς... κτείνας. We are less disposed, says Nitzsch, to inquire how he obtained a weapon, than how and where he could effect the slaughter. It took place most likely on his return by night to the Grecian camp with a weapon furnished him by Helen. — κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν, he brought back (to the Grecian camp) much intelligence of the Trojan affairs. — λίγ' ἐκόκνον on account of the slaughter of their friends by Ulysses. — οὐ τευ δεινόμενον, not deficient in any thing.

270-279. κῆρ is a periphrasis of the person. — οἷον καὶ τόδ', such a thing as that which. — ἐν' ἐνήμησθα, in which we sat in ambush. It enhances our idea of the magnitude of the horse, that so many men could sit down in it. So Virgil (*Æn.* 2. 262) expresses the great height of the horse by

Demissum lapsi per funem—————

— κελενσίμεναι... δαίμων, but a deity must have incited you. Menelaus attributes the conduct of Helen to some deity friendly to the Trojans, inasmuch as she exposed to imminent peril the Greeks, for whom she began to feel a returning affection (262 seq.), and with whose stratagem she probably had been made acquainted by Ulysses, and because she could not have imitated so exactly the voices of the wives of the Grecian leaders, many of whom she had never seen, unless she had been assisted by some divinity. Her rash impatience, as Nitzsch terms it, well nigh defeated the plan, which in the end was crowned with such signal success. — Διήφοβος is said to have married Helen after the death of Paris. — ἀμφαφόωσα, feeling it (i. e. the horse) all over, in order to see if there were any secret doors of entrance. — Ἀργείων limits ἀλόχοισιν. — φωνῆν ἴσκονσ' ἀλόχοισιν, making your voice like that of the wives. ἀλόχοισιν = φωνῆ ἀλόχων. For the construction, cf. S. § 195. 2.

283-289. ὑπακοῦσαι, to answer. — ἔσχεθεν, poet. 2 aor. of ἔχω, held us back. — μάλιστα, mouth; literally, that with which one chews. — τόφρα-ὄφρα, so long—until. Some erroneously suppose that Anticlus was killed in the horse by Ulysses.

292-295. ἄλγιον = so much the worse. Kühner supplies τοῦτο. — τάγ', i. e. his wisdom and forethought. — οὐδ' εἴ... ἦεν. The apodosis is to be supplied: would it have saved him from death. So Nitzsch. Construct ἔπιπυ ὑπο γλυκερωῶ with κοιμηθέντες.

297-305. ῥήγαι, coverlets to spread over beds. — καθ' ἑπιπέθει ἴσασθαι, to cover themselves from above, i. e. to serve as outside cover-

ngs for them. — *ἐν προδόμῳ δόμου* — *ἐν αἰθούσῃ*, v. 297. — *τινὸς πεπλος*, having a long robe. — *διὰ γυναικῶν*. See N. on l. 14.

314-320. *δήμιον, ἢ ἴδιον*, sc. *τί*, is it a public or a private affair? — *πίονα ἔργα*, rich and cultivated fields. — *μῆλ' ἀδινὰ κ. τ. λ.* See N. on l. 92.

331. *τῶν νῦν μοι μῆσαι*, mention these things now to me.

337-345. *κνημούς, mountain heights*. The Schol. defines it, *τοῖς βασιμίους τόπους, τὰς προβάσεις τῶν ὀρέων*. — *ἐξερέσει* for food. — *ἄγκυα, valleys, mountain defiles*. Schol. *τοῖς κοίλους τόπους τῶν ὀρέων*. — *ὁ δ'*, i. e. the lion. This figure is replete with force and beauty. — *ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν* refers to the two kids, and not, as Aristoph. of Byz. supposed, to the hind and her young. — *Φιλομηλίδῃ, Patroclus*, according to some, but incorrectly, for had Ulysses thrown him *ἐξ ἔριδος*, such was his popularity as the bosom friend of Achilles, it could hardly be possible that all the Greeks would have rejoiced. It is better to regard it as the name of the king or some noble of the Lesbians. — *καὶ δ' ἔβαλε* for *κατὰ δ' ἔβαλε*, by tmesis for *κατίβαλε* *δέ*. — *κεχάροντο*, Epic 2 aor. mid. (as active) of *χαίρω*, rejoiced at his success. — *τοῖος ἔων* is repeated from v. 342, on account of the intervening clauses. See N. on l. 265.

347-356. *ταῦτα δ'*, but as to these things. Cf. N. on *μητέρα*, l. 275. — *παρέξ*, out of the truth = contrary to the truth. — *παρακλιδόν, deviating* from a true statement. — *γέρον ἄλιος, the old man of the sea*, i. e. Proteus. The same appellation is given to Nereus, ll. 1. 556. — *ἐπεὶ οὖν* is to be read as dissyllabic *ἐπ' οὖν*, or *ἐπειὺ*. — *τόσον— ὅσον*, as far as.

359-370. *μέλαν ὕδωρ, black water*, i. e. fresh water for the voyage, which, says an annotator, often appears of a dark color, when it lies in its natural basin of rock. — *ἀλκίαιες, blowing over the sea*, an epithet of a favorable wind. — *καὶ νῦν κεν—εἰ μή τις, and now doubtless— unless some one*. For the use of the indicative in the protasis and apodosis, when both are past actions, cf. N. on l. 239. — *κατέφθιτο, 2 aor. mid. of φθίνω*. — *ἢ μ'... ἐταίρων, who met me rambling about alone, far off from my companions*. *ἔρροντι, errant*. — *ἢ δ' ἐμῷ*. Zenodotus writes *ἢ δέ μοι*, and in one MS. *ἦδε μιν* is found.

371-381. *λίην τόσον, so exceedingly*, qualifies *νήπιος*. — *χαλίφρων, remiss, stupid*. — *ὥς, as thus, because*. — *μινύθει, wastes away*. — *ἀλλὰ νῦν... ἀλιτίσθαι, but now I must have sinned against the immortals*. Cf. N. on v. 94. *ἀλιτίσθαι, 2 aor. mid. of ἀλιτάνω* as active. — *ἔδησε κλένθου*. Cf. N. on l. 195. — *νόστον δ'* depends upon *εἰπέ*.

384-393. *κωλιῖται—δεῦρο, comes frequently here, frequents this*

place — *Ἡρωτὶς Αἰγύπτιος*. The later traditions make Proteus king of Egypt. The priests of that country say that he detained Helen, when Paris was driven into Egypt on his return from Sparta, and gave him a phantom in her stead, and that when Menelaus sailed to Egypt, his wife was restored to him. — *εἴ πως*, *if in some way*. — *δύναιο*. See N. on l. 163. — *λαβίσθαι*, Epic for *λαβίσθαι*, 2 aor. mid. of *λαμβάνω*. — *ὅς* (= *ἐκείνος*) *κέν τοι εἴπω* is the apodosis of *εἴ πως δύναιο*, in the preceding verse. So the interpreters generally. But Nitzsch gives to *εἴ πως δύναιο* the sense of a wish or soft command (S. § 217. 4), after which, as though it were the imperative, *ὅς κεν* with the subjunctive follows. — *μίτρα*, *the length*. — *καὶ δέ*, *but also*. — *οἰχομένοιο—ὁδόν*. Cf. N. on 3. 316.

395-397. *λόχον—γέροντος*, i. e. the way to seize the old man. The genitive is objective. — *προδαίς*, *knowing before*. — *ἀλέηται*. Schol. *ἐκφύγη*. — *ἀργαλέος—δαμῆναι*, *difficult to be subdued*.

400-406. *ἤμος—τῆμος*, *when—then*. — *δ'* before *ἥλιος* is *δὴ*. — *μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει*, *has gone around* (i. e. has ascended) *to mid-heaven* = *when it is noon*. On account of the unusual construction of the pluperfect with the present (*εἶσι*) which follows, Nitzsch, with Bekker, would read *ἀμφιβεβήκη*. But it is better with Passow to take the pluperfect here in the sense of the present. The same verse is found II. 8. 68, with the imperfect in the apodosis. — *εἶσι—χοιμάται*. The former of these verbs has in Homer both a present and a future force, and therefore may be connected with another verb in the present. Cf. Jelf's Kühn. § 397. a; S. § 209. N. 3. — *φρικί*, *ripple*. — *ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν*, *under vaulted grottoes*. *πέποδς* is probably cognate with *nepotes*. — *Ἀλοσύδνης* (sea-inhabitant), *Halosydne* = *Amphitrite*. — *πικρόν*. In the poets some adjectives in *ος* of three endings are found with only two. S. § 49. N. 2.

407-410. *ἄμ' ἡοῖ φαινόμενην* (S. 31. N. 3), *as soon as the morning dawns* (S. 222. N. 4); literally, *at the same time with the shining morning*. — *κρίνασθαι* stands for the imperative. — *ὀλοφάου, artifices*. — *τοῖο*, i. e. *τούτου*.

412-419. *πεμπάσσειται*. This verb signifies *to count on the five fingers, to count by fives*; and hence, *to reckon generally*. It seems by this, that the most simple method of enumeration, by which the operation was confined to the five fingers of one hand, was practised in Homer's time, and that the decimal computation took its rise from a later date. — *λέξεται*, *he will lie down*. This verb comes from *ΛΕΞΩ*, the forms of which must not be confounded with the corresponding forms of *λέγω*. — *πώεσι*, dat. plur. poet. of *πῶν*. For the omission of the preposition in the second member of the comparison, after *ὡς*, *ὡσπερ*,

etc., cf. K. § 300. 5. d. — ἔχειν is put for the imperative, *you must hold*. S. § 219. N. 6. — Some construct γιγνώμενος with πειρήσεται, *he will endeavor to become*. But this gives a wrong sense to the passage, and is contrary to the *usus loquendi* of Homer, who nowhere joins πειρᾶσθαι to a participle. It is better, therefore, with Nitzsch, Crusius, and Loewe, to supply ἀλύξαι from the preceding verse: *then (δὲ) becoming all things he will try to escape*. — Θεσπιδαίς, *divinely kindled* = *burning intensely*. — ἀστιμφίως, trisyllabic by synizesis.

420-430. ἀλλ' ὅτε κεν δῆ—καὶ τότε δῆ, *but when now—then forthwith*. — τοῖος, *such* in form. — σχίσθαι, λύσαι and εἴρεσθαι are put for the imperative. See N. on ἔχειν, v. 416. — ἦϊα for ἦεν. — πολλὰ... κίοντι, *but as I went my mind was much troubled*; literally, *dark-coloured*, like the agitated sea. Schol. ἐν βιάθει τῆς διανοίας διανοεῖτο, καὶ ἐκινεῖτο, καὶ ἐταράσσεται. — ἐπὶ ἠγγμῖνι, *upon the shore*; literally, *the wave-breaking shore*.

432-440. παρά, *along*. — γοννοίμενος, Epic for γονναζόμενος. — ἰθὺν, *undertaking*. — ἦγ', i. e. Idothea. — νεόδαρτα, *newly skinned*. — μένουσ', *waiting for us*.

442-450. ὀλοώτατος is an adjective of two endings. Mt. § 117. 11. Obs. — κητιῖ refers to a very large species of seals. — πᾶσαν ἡόλην, sc. ὄραν, *the whole morning*. — ἔνδιος, *at noon*.

451-453. λέκτο, 2 aor. mid. of λέγω, with transitive signification, *he counted*. Cf. N. on λέξεται, v. 413. — ὤισθη, aor. pass. of ὄομαι, with middle signification. — λέκτο καὶ αὐτός, *he himself also lay down*. λέκτο, 2 aor. mid. syncopated from ΛΕΧΩ. See N. on v. 413.

458-465. ὑγρὸν ὕδωρ, *flowing water*. — τίο σε χροῖ. See N. on 1. 124. — μέ—παρατροπέων, *in order to put me off*. S. § 222. N. 3.

477. Αἰγύπτωιο, i. e. the Nile. See N. on 3. 300. — Δυπετίος (Διός, πίπτω), *fallen from Jupiter* (i. e. the air) = *descending from heaven*. An appellation, says Crusius, given to rivers, because they are swollen by rain.

487-489. εἰ—ἦέ, *whether—or*.

496-500. δύο μούνοι refers to Ajax and Agamemnon, the latter of whom might be said to have perished ἐν νόστῳ, as he was murdered before he reached his own palace. — μάχη at Troy. The names of the chiefs who fell before Troy Proteus passes over in silence, because they were well known to Menelaus who was present at the siege. — εἷς δ' refers to Ulysses. The reader should notice the consummate art with which all these items of intelligence are introduced, during the recital of which Telemachus must have been held in breathless expectation. — Γυρῆσιν, *Gyræ*. These were the Capharean

rocks, on the coast of Eubœa, afterwards called the rocks of Ajax. Cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Biog. and Mythol., art. Ajax.

502-509. *ἐχθόμενος*. Minerva was angry at Ajax for violating Cassandra in her temple, or, (if, as some suppose, that charge was falsely made against Ajax by Agamemnon,) for dragging her away from the temple, whither she had taken refuge, and was embracing the statue of the goddess as a suppliant. — *καὶ μίγ' ἀύσθη*, and had become greatly infatuated. — *ἀέκητι θεῶν*, in spite of the gods. — *ἤλασε Γυραίην πέτρην*. With his trident, Neptune is said to have broken a passage through the mountains of Thessaly for the river Peneus. — *τὸ μὲν*, the one part of the rock opposed to *τὸ δὲ τρίφος*, the other fragment. — *τῷ* refers to *τὸ δὲ τρίφος*, and depends on *ἐπιζόμενος*. — *μίγ' ἀύσθη*, was greatly injured.

510-514. *τὸν δ'*, i. e. Ajax, — *ἕδωρ*. The first syllable, which is short in *ἐν δ' ἄρ' ἕδωρ*, 7. 435, is here lengthened by the arsis. — *ἀδελφεός*, i. e. Agamemnon. — *σάωσε*, saved him from the tempest which Minerva sent against the Greeks. Cf. 5. 109.

519-524. *ἀλλ' ὅτε δῆ*. The apodosis begins with *ἦτοι ὁ μὲν*, v. 521. — *ἄψ*, back. The wind shifted, and now became favorable for the return of Agamemnon to his paternal land. — *τὸν δ' ἄρ' κ. τ. λ.* In Æschylus the watchman is represented as seeing not Agamemnon, but the signal fire.

525-527. *τάλαντα*. Aristotle says (Schol. Ven. ad Iliad 23. 269), that the talent of Homer had no precise or definite weight attached to it. Such is also the opinion of Böckh. But the specification of two talents in this place, and ten talents Il. 19. 247, as Grote remarks (Clas. Mus. I. p. 6), seems irreconcilable with such an opinion. The weight of the talent evidently was much less in Homer's time than afterwards. — *παριών*, drawing nigh, not passing by, as it is sometimes rendered. — *μνήσαιο δὲ θούριδος ἀλκῆς*, be mindful of impetuous strength, i. e. bethink himself and make use of his great strength, in punishing Ægisthus for his criminal connexion with Clytemnestra.

529-537. *τείχην*, i. e. λόχον, v. 531. — *κρινόμενος*. Asyndeton epexegeticum. — *ἑτέρωθεν*, elsewhere. — *ἀνικία μισμηγίζων*, planning mischief. — *ὄλεθρον* is accusative of the place whither. — *ἀνήγαγε* from the sea-board into the interior, to the place where the ambuscade had been prepared. — *λίπεθ'*, was left alive. — *οἳδὲ τις Αἰγίσθου*. It is a high encomium upon the valor of Agamemnon, that not one of his assassins escaped, although they not only outnumbered his followers, but had the advantage of the ambush. — *ἔκτεθεν*, Epic 3 plur. for *ἐκτάθησαν*.

541-549. κλάω—ἐφορέσθην (κεράννυμι), *I was satiated with weeping.* S. § 222. 3. — δὴ τότε, *tum vero.* — οὐκ ἄνυσιν (Schol. πρᾶξιν) *τινα δήομεν, we shall find no end = we shall effect nothing.* “We may assume a future δαίσω from ΔΑΩ, hence δαίω and by contracting the first two syllables (αι), δῆω.” Soph. Gr. Verba, *sub voce.* — ἣ κεν Ὀρέστis κτεῖνεν ὑποφθάμενος, *or Orestes anticipating you has perhaps (κέν) slain him.* Mt. § 599. c. Nitzsch: ἣ κεν = εἰ δὲ μή. — τὰφον ἀντιβολήσais, *you will be present at the funeral solemnities.* When ἀντιβολήω is followed by the dative, it signifies *to meet by chance.* — ἰάνθη, *was cheered,* 1 aor. pass. of ἰάνω, *to warm.*

563-569. Ἰλιύσιον πεδίον, *the Elysian plain,* “situated at the western extremity of the Earth (this is indicated by the Zephyr), on the Ocean, where, as in Olympus itself, no storm, rain or snow approaches out ever-during spring prevails.” Crus. Lex. (Smith’s Transl.) It is conjectured by some that Homer has reference to the Andalusian plains, the richness, fertility and bland climate of which he might easily have learned from the Phœnicians, who, in speaking of this country, always called it *the place of joys, the land of mirth.* Cf. Schol. on this passage, also Strabo iii. 223, cited in Butt. Scholia. — Ὠκεανός, *Oceanus,* an immense stream flowing around the Earth, which occupied the centre of the World. On the western margin of the Earth by the Ocean, was the Elysian plain, or Isles of the Blest. — σφις is a *dat. commodi.*

577-581. πάμπρωτον, *first of all, in the first place.* — αὐτοί, i. e. the companions of Menelaus. — εἰς Αἰγύπτιοι, sc. ῥόον. Cf. Mt. § § 380. Obs. 5; 578. g.

595-599. ἐγὼ παρὰ σοίγ’ ἀνεχοίμην ἤμενος, *I could bear to sit by you.* — χρόνον, *a long time, a good while.*

605-608. Col. Leake (Travels in North. Greece, iii. p. 31) says, that the present Ithaca resembles that of the time of Homer, in that it has no good roads, and is not well adapted to horses, but yields good corn and wine, and feeds goats and oxen. Cf. Cramer’s Greece, ii. p. 44. — αἰγίβοτος, sc. ἐστί. There is an asyndeton here, ἀλλὰ or δὲ being omitted. — ἐπήρατος. “Inepte Schol. interpretantur ἐπέραστον: καίτοι αἰγίβοτος οὐσα, τῆς ἰπποτρόφου ἐμοὶ μᾶλλον ἐπέραστος. Assentior Nitzschio, ἐπήρατον Ithacam interpretanti *excelsam sive arduam.*” Bothe. — ἰππήλατος, *suited to driving horses.* — Ἰθάκη. Supply from the preceding clause: οὐ ἐστὶν ἰππήλατος, οὐδ’ εὐλείμων. — πασιών is dissyllabic by synizesis.

611-619. αἵματος εἰς ἀγαθοῖο, *you are sprung of noble blood.* S. § 175. — οἶ’ = οἶτι τοῖα. — κρητῆρα (κεράννυμι, *to mix*) was a bowl used for mixing the wine, and from which the cups were filled. §

stood upon a tripod in the most honorable place in the room, and near the most distinguished of the guests. It was made usually of silver Cf. 9. 203; Il. 27. 741. This one given by Menelaus to Telemachus had a golden rim (χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλα κεκράνεται. See N. on v. 132.) The mixer of Achilles was all of gold (Il. 23. 219). — ἀμφικάλυψε = *received me*. — τείν, Doric for σολ.

621-623. δαιτυμόνες, *cooks, providers of meals*. So the Schol. οἱ τὴν τράπεζαν τοῦ γάμου παρὰ σκευάζοντες. Cf. Passow. Nitzsch, whom Crusius follows, gives it the signification of *companions at table*. This passage is suspected. Cf. Wolf's Proleg. p. 131. — ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἐπιμνον. The wives of the banqueters were not present at the feast, but sent to their husbands such things as were necessary for the entertainment.

625-637. The scene now changes to Ithaca, where the astonishment of the suitors, and their rage and vexation at the sudden departure of Telemachus, are graphically detailed. τυκτιῶ = εὐτύκτιῶ, *well constructed*. — καθήστω, *was sitting*, perhaps as an umpire of the games. Cf. 8. 258. — ἔσχε' strengthens the signification of ἄριστοι, *by far the best*. — γαῖτ', Schol. ἐλείσεται. — χρεῖώ γίγνεται = χρεή. See N. on v. 463. Cf. also Mt. § 413. Obs. 2. — εὐρύχορον, *spacious*. — ὑπό, *under*, in order to suck. ὑπὸ is here used adverbially. — κῆν — δαμασσαῖμην. See N. on 3. 365.

638-647. οὐ γὰρ ἔφαντο—οἴχεσθαι, *for they did not think that he had gone*. οἴχομαι, *am gone, have gone*. Cf. Soph. Gr. Verbs, *sub voce*. — ἐνισπε, 2 aor. imper. of ἐνέπω. — θῆτες, "free but poor householders, who had, it is true, family establishments of their own, but derived their support from the wealthy landholders, by performing menial offices." Smith's Crusius' Lex. — δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι, *and could he in any way (κί) effect this!* = he surely could not do this. Cf. K. § 260. 4. c. — ἀέκοντος depends on βίη, *through force offered you unwilling*. Some prefer constructing ἀέκοντος in the genitive absolute, σοῦ being supplied. — ἀπνήρα, 3 pers. sing. imperf. of ἀπανράω, with aoristic signification.

651-661. ἀνήρασθαι δόσιν, *to deny a gift*. It signifies in 18. 287, *to spurn a gift*. δόσιν is here applied to *a loan*. Cf. v. 634. — μεθ' ἡμῶν, *amongst us*. Barnes cites the Schol. for the reading μεθ' ἡμῶν, *after you*, i. e. next in rank to you. Bentley found one MS. which read ὑμῶν. — τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν, i. e. Antinous and Eurymachus, who were the chief of the suitors. — ἄμνδις κάθισαν (intransitive), *sat down together*. — παῦσαν is here used intransitively, *they ceased from their contests*. But if μνηστήρας, which Buttmann after the Schol. defends, be the true reading, then κάθισαν and παῦσαν have

a causative signification, and refer to Antinous and Eurymachus. — φρένες ἀμφυμίλαινα, the darkly-enclosed diaphragm = black, gloomy mind. “φρένες properly means the diaphragm. It is applied to the mind, on account of the supposed intimate connection between the operations of the mind and the functions of the diaphragm.” Felton’s N. on Il. 1. 103. The idea here is that Antinous was exceedingly angry.

663-672. ὑπερφιάλως, astonishingly, not perfidiously, or insolently, as it is wrongly translated by some. Butt. (Lexil. No. 102) refers it to the supernatural assistance by which, in the estimation of the suitors, the departure of Telemachus was brought about. Cf. N. on 1. 134. — τελείσθαι, sc. ταύτην ὁδόν. — ἐκ belongs to οἴχεται. — τόσσων δ’ ἕκκετι, against the will of so many. — νείος παῖς. Spoken ironically. — αἴτως, at random, without any plan. — οἱ αὐτῷ for ἑαυτῷ; to him himself. Antinous wishes that Telemachus himself may perish, while endeavoring to effect the destruction of others. — ὡς . . . πατερός, thus to his own destruction he may sail (will sail. S. § 215. N. 3) on account of his father. So Barnes and Bothe. In ναυτίλλεται (i. e. ναυτίλλεται) Nitzsch finds a comic sense amounting to a bitterness of expression: that he may sail it, turn sailor; as we say familiarly of one who drives a coach for pleasure or profit, he is coaching it.

675-685. ἄγνωστος, unacquainted. — βυσσοδόμεν, secretly planned, used only in a bad sense. — κατ’ οὐδοῦ, over the threshold. — ἧ unites with the first syllable of εἰπέμεναι by synizesis. — μὴ μνηστεύσαντες . . . δεῖπνήσειον, O that they might sup here for the very last time (ὑστατα καὶ πύματα) neither wooing me nor associating together any longer. ἄλλοθ’ for ἄλλοιτε, at another time, again. Nitzsch, with Herm. ad Vig. p. 796, places a comma after μὴ, which gives the sense: may those who have come as suitors (μνηστεύσαντες), associating together no longer, sup here for the very last time.

686-695. κατακλιθετε. In the high excitement of her feelings, she drops the indirect discourse and addresses the suitors as though they were present. — τι εἰπῶν, speaking any thing against any one. — θεῶν βασιλῶν—ἐχθαίρησι—φιλολή. “A singular verb is sometimes used after a plural subject implied in some part of the sentence, when the notion which might be predicated of them all is limited in animo loquentis to a single individual.” Jelf’s Kühn. § 390. 1. b. — εὐεργεσι, 2 pluperf. of ἔργω. — οὐδέ τις . . . εὐεργέων, nor is there any gratitude for (literally, after) benefits.

701-706. ὁ δ’ ἔβη κ. τ. λ., for he is gone to obtain intelligence of his father. Penelope now learned for the first time of the absence of her son. Her grief at this is touchingly narrated in the lines which

follow. — *δὴν... λάβε*, and *speechlessness for a long time held her ἀμφασίη ἐπίων* is properly a pleonasm. — *δακρυόφι*, Epic gen. for *δακρυίων*. — *θαλιρῆ*, *forth-gushing, rich*. So Crusius. Others translate, *loud, sonorous*. — *ὄψι δὲ δῆ*, *but at last*.

708-714. *ἐπιβαίνεμεν* stands for a noun in the genitive after *χρῆά*. — *ἄλως ἵπποι*, *sea-horses = sea-chariots*, i. e. ships. By a reversed figure of speech, the Arabs call their camel, *the ship of the desert*. — *ἦ ἴνα... λίπηται*, *is it that his name may not be left among men* (i. e. *that he may perish prematurely*)? — *ᾤωρον*, 2 aor. of *ᾠρνυμι*. — *ἐφωρήθη*—*ᾠφρα πύθηται*. The verb expressing time past is here followed by the subjunctive, because the action of *πύθηται* is continued to the time of the speaker. Cf. S. § 214. N. 1. — *ἐπίσπεν*, *he has overtaken, met with*, 2 aor. of *ἐπέπω*.

715-717. *ἀπέβη* refers to Medon. — *θυμοφθόρον*, *soul-wasting*. — *πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων*, *although there were many* (i. e. *seats*) *in the palace*.

723-733. *τράφην ἢδ' ἐγένοντο*. A hysteron proteron. — *οἷδ' ὑμῖς — ἐκάστη*, *you did not each of you = there was not one of you*. — *ὑπὸ τί* is to be construed with *μὲ ἀνεγύροι*. — *εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὀρμαίνοντα*, *for if I had learned that he was setting out on this voyage*. — *κὲ — κέν*. This particle is sometimes doubled.

736-740. *ἔτι*, *even when*. — *καὶ μοι* for *καὶ ὅς μοι*. — *Λαίρτη — παριζόμενος* = *going to Laertes*. — *λαοῖσιν*. Schol. *ἐν τοῖς μνηστηρσι*. But throughout the *Odyssey*, the *λαοὶ* are opposed to the suitors, and therefore cannot here be = *μνηστηρσι*. Bothe would read *λεῖονσιν*, *leonibus*, quo nomine apte significantur proci sanguinarij. Perhaps Penelope referred indefinitely to those of the people who had gone, or were to go with Antinous to intercept Telemachus on his return.

745. *ἦδὲ* for *ἦδεα*, Epic pluperf. for *ἦδειν*.

753-756. *μὴν* refers to Telemachus. — *μηδὲ γέροντα κάκον κικακωμένον*, *do not afflict* (with this intelligence) *the old man, unhappy* as he already is on account of the absence of Ulysses. — *Ἀρκειαῖδασ*. Laertes was the son of Arcesius. — *ἔτι*, *yet, still further*.

766-767. *ἀπάλαμκε*, Epic 2 aor. imperative of *ἀπαλέξω*, *ward off*. — *οἶ* (*dat. commodi*) *ἔκλυεν ἀρῆς*, *heard her prayer*.

771-777. *ὅ = ὅτι*. — *τὰ δ' οἶκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο*. "The subject of dependent propositions is often wanting, because by attraction it is construed with the verb of the principal proposition." Mt. § 296; cf. Rost § 122. I. 8. Butt. (§ 109. 3) says, that *ἴσαν* is put by a sort of anaphoresis for *ἦσαν*. — *πάντας*. Nitzsch prefers *πάντες*, but Antinous forbids all boastful words, not only respecting the intended slaughter of Telemachus, but every subject relating to the nuptials. — *σιγῇ τῶων*,

in perfect silence. — ἤραρον ἡμῖν, was pleasing to us; literally, was fitting. Butt. (Ir. Verbs, p. 30) says, that the 2 aor. of this verb is always transitive, except in this passage and in Il. 16. 214. Cf. Mt. § 235. 1. The momentary sense of the aorist at first sight might seem to be inapposite here; but the idea is that the proposal recommended itself to the suitors at the time of consultation, which, in referring to it, Antinous regarded as a single momentary act. ἡμῖν is a kind of *dat. commodi*.

782-785. τροποῖς ἐν δεσματίνοισιν, leathern loops or thongs, by which the oars were kept in their place on the sides of the ship. See N. on 2. 419. — τίχιστα, arms, weapons, which they would need in the anticipated conflict with Telemachus and his friends. Nitzsch understands it in the sense of luggage; Passow, implements for the ship, ship's tackle. — ὑποῦ... ᾤμισαν, "they anchored the ship high in the water (not the deep water, but the shore water)." Smith's Crus. Lex.

792-798. δόλιον κύκλον. Schol. τὸ δίκτυον. — τόσσα, so many things, responds to ὄσσα, v. 791. — ἦϊκτο (= ἔφασι, resembled), 3 sing. pluperf. of εἶσκω. — Ἰφθίμη. She was the sister of Penelope. — Εὐμηλος, son of Admetus. He is spoken of in the Iliad as having the fleetest steeds next to Achilles.

807-818. Θεοῖς ἀλιτήμενος, sinning against the gods. According to Rost Vollst. Lexik., cited by Crusius, no sinner in the eyes of the gods. — ὀνειρήσει πύλησιν, the gates of dreams. Cf. 19. 562 seq. — οὔτι... πωλέ', for you have not visited me before. πωλέ' for πωλείαι (πωλέειαι), 2 sing. pres. of πωλόμαι. — νήπιος, childish, i. e. inexperienced. This is not a reproachful epithet, since it is explained otherwise in the words which follow.

819-826. μᾶλλον—ἤπερ ἐκείνου, more than him even. ἐκείνου refers to Ulysses. Kühn. (Jelf's ed. § 779. Obs. 4) says, that πέρ brings out the positive force of the clause: more than Ulysses, much as I lament him. — μήτι πάθῃσιν = lest he should perish. — τῶν ἐνὶ δάμῳ, eorum in populo. — ἴν', whither. — ἀμανρόν, indistinct, as a form usually appears when seen in a dream. — τοίη—πομπός—ἦντι καὶ ἄλλοι ἀνῆρες, for such a guide as other men also. τοίη, i. e. so powerful. Butt. (§ 114. p. 280) remarks, that ἔσπεται is a false reading for ἔρχεται. Cf. N. in Butt. Schol. h. l. The reading ἔσπεται has the sanction of Porson.

831-837. εἰ μὲν δῆ, if indeed, if it might once be. — εἰ δ', ἄγε, come then. — μοι καὶ κτεῖνον (i. e. Ulysses) ὀϊζυρόν κατάλεξον, εἶπον ἔτι ζῶει = κατάλεξόν μοι, εἶπον κτεῖνος ὀϊζυρός ἔτι ζῶει. — ἀνμολίαι βάζειν, to speak useless words. The image in the dream was not sent to soothe the mind of Penelope in respect to Ulysses, but Telemachus.

838-841. *σταδμοῖο*, of the standing place, i. e. the place where the people stand when they enter. — *λιόσθη*, retired, withdrew itself. — *νυκτὸς ἀμολγῶ*, according to some, *milking-time of night*, which was two-fold, one in the evening (Il. 22. 317), the other in the morning. Thus it would here designate *the morning twilight*. Buttmann, however, with great acuteness contends (Lexil. No. 16), that the glossographers rightly understood *ἀμολγός* as an old Achaian word signifying *ἀκμή*, and therefore he translates it, *the depth or dead of night*. So Loewe. The interpretation of Scapula, viz., *evening twilight*, is followed in the "Translation of the Odyssey by a member of the University of Oxford, London, 1833."

846. *Ἀστειρίς*. Col. Leake (Travels in North. Greece, iii. p. 46) refers Asteris to the island Dhaskalió, situated at a distance of two miles exactly opposite the entrance of port Polis, which he is inclined to regard as the capital of Ithaca (see N. on l. 186). As Dhaskalió has no port, he considers the *λιμένεις ἀμφίδυμοι* as merely a poetic amplification. Cf. Cramer's Anc. Greece, ii. p. 49, where the modern name of Asteris is spelled Didaskalio. (Mure writes it, Dyscallio.) Sir Wm. Gell thinks that Asteris is the promontory of Cheliaz.

ODYSSEY V.

WE are now to be introduced to Ulysses, who had been detained by Calypso on the island of Ogygia for eight years, and was sighing to return to his native land. The poem now begins to increase in interest, and the incidents are more varied and striking.

1. *Τιθωνοῖο*, *Tithonus*, the son of Laomedon and husband of Aurora, who bore to him Memnon and Æmation.

6. *μέλε γὰρ οἶ*, for he was her care.

8-13. *πρόφρων*, well-wishing, ready-minded to do a favor. — *φρῆσιν αἰσίμα εἰδώς*, knowing in his mind what was right = being of an upright mind. — *ὁ μὲν*, i. e. Ulysses. Cf. N. on *ὄγυς*, 2. 327.

23-27. *γὰρ δὴ*, for indeed. — *κείρους* refers to the suitors. — *παλμπετείς*, an adverbial neuter from a nominative masculine in *ης*, which is now nowhere to be found. Cf. Butt. Lexil. No. 51. Nitzsch says, that this word seems to denote a baffled undertaking.

23-39. *σχεδίας*, sc. *κρός*, a hastily constructed vessel, a raft. Nitzsch: a hand-boat, which can be managed by one man alone. — *Σχερίαι*, Scheria. "The Phœacians and their island are altogether as imaginary—as ideal as the islands and people visited by Gulliver or Sindbad." Keightley. Such is also the opinion of Nitzsch, and Welke in his dissertation: *die homerischen Phœaken und die Inseln der Seligen*. Indeed, as was suggested to me by a valued friend, the story of Sindbad, as well as many other of the tales in the Arabian Nights, is evidently drawn from the Homeric writings, the great store-house of poetry, eloquence and imagination for all subsequent ages. There are not a few, both of the ancients and moderns, who have maintained that Scheria is the island of Corcyra, the modern Corfu. Cf. Volck. Geogr. — *ἵκοιτο*. A softer form than would have been the imperative for which it stands. S. § 217. 4. — *ἀγγιθτοί*, near to the gods, resembling the gods. Nitzsch: nearly related to the gods. — *κίεν—τιμήσονον*. See N. on l. 268. — *πίρι* in *πίρι κήρι* is an adverb, very much. Spitzner (Il. 4. 46) accentuates *περὶ κήρι*, thus making it a preposition. — *ὄσ' ἄν... ἤλθε*, more than Ulysses ever would have taken away from Troy, if he had returned unharmed; literally, as much as he never would have taken, etc. For the construction of *ἄν—ἐξήρατο*, cf. N. on l. 239.

47-54. *ἀνδρῶν ὄμματι θίλει*, he shuts the eyes of men in sleep, opposed to *ὑπνίωντας ἐγείρει*, in the next verse. — *σειαί* for *ἑσσηνάρια*. — *λάρω*, a sea-bird, a gull, in apposition with *ὄρνιθι*. — *τοικῶς* in swiftness. — *ἰχθῦς*. In 22. 384, where the rhythm supports it, we find this word written *ἰχθύας*. — *πυκινά=πυκινῶς*. Thus Voss, after the Schol. But Nitzsch makes it an adjective, *thick-feathered*. — *τῷ*, i. e. the gull.

55-62. *τὴν νῆσον* is accusative of the place *whither*. — *ιοιδίος=πορφύρεος*, dark-colored. — *ἠπειρόνδε*, to the continent. The island was so called in opposition to the sea. — *Νύμφη*, i. e. Calypso. — *ἑσχαρόφιν* for *ἑσχάρης*. — *τηλόθι* qualifies *ὀδῶδει*, emitted a fragrance far off. *ὀδῶδει*, 2 pluperf. of *ὄζω* with the signification of the imperfect. — *θύου*. This must not be translated *incense*, for, as Nitzsch has shown in his note on this passage, Homer was not acquainted with this gum. It was probably some kind of tree whose fragrant wood was used for incense. See Smith's Crus. Lex. — *ἀοιδιάου'*. Verbs in *ω* are seldom contracted in Homer. Mt. § 197. Obs. 2. — *ἱστὸν ἐποχομένην*, going about the loom. The weaver did not sit before the loom, but went around it in order to weave. See N. on 2. 94. — *καρκιδ'*, a shuttle, according to some, while others translate it, a rod or staff for striking home the thread, which we call the weaver's reed.

64-71. κλήθρη, *alder*, from κλείω, because alder was used for dams and hedges. — σκῶπις, *owls, tree-owls*. — κορώναι ἐνύλιαι, *sea-crows, cormorants*. — θαλάσσια ἔργα, i. e. catching fish. — αἰτοῦ, *there*. — περὶ = ἀμφί. — ἡμερὶς ἠβώωσα, *a vine vegetating luxuriously*. — ἡμερὶς signifies a *tame vine*, in opposition to a wild one. — τεθήλει, pluperf. of θάλλω, with the signification of the imperfect. — πίσυρες, Æol. for τέσσαρες. — πλησίαι . . . ἄλλη, *near to one another, (and) turning one in one way and another in another*, i. e. the fountains, which were near to one another, flowed in different directions.

72-75 Bothe makes ἴον and σελίνου genitives of material. But I prefer with Crusius to construct them with θήλειον. — ἔπειτα serves to render distinct the apodosis ἀθάνατος—θήσαιτο, of which ἐπιθέων (= εἰ ἔνθα ἐπέθαι) is properly the protasis.

79-83. ἀγνώτες, *unknown*. This and the next verse is a parenthesis. — ἀλλ' ὄγ' ἐπ' ἀκτῆς κ. τ. λ. How vividly do these lines picture forth the desire of Ulysses to return to his own country. — ἐρέχθων, *veering, torturing*; literally, *tearing in pieces*.

90. εἰ τετελεσμένον ἐστίν. Schol. εἰ δυνατόν ἐστὶ γενέσθαι.

99-108. οὐκ ἐθέλοντα. The reason is given in the next verse. — ἄν—διαδράμοι, *would run through*. — οὕτως ἐστὶ. See N. on 2. 130 — ἄλλον θεόν, i. e. any other god beside myself. — τῶν ἀνδρῶν = τούτων τῶν ἀνδρῶν. Cf. Butt. § 126. N. 7; S. § 142. 1. — ἄστν πέρι, i. e. περὶ ἄστν. — δεκάτω, sc. ἔτει. — ἀλίτογτο, 2 aor. mid. of ἀλιταίνω, with active signification.

112-113. ὅτι τάχιστα, *as quick as possible*. Fully written it would be: ὅτι τάχιστα δυνατόν ἐστὶ ἀποπεμπέμεν. — τῆδ', *here*.

119-129. παρ' ἀνδράσιν ἐννάζεσθαι is accusative of the thing after ἀγάσθε, Epic for ἀγᾶσθε. — ἀμφαδίην is referred by Nitzsch to ἦν τίς τε κ. τ. λ., which gives a better sense. — ὡς, *thus*, i. e. for example. — ἠγάσθε, protracted imperfect of ἀγάμαι, for ἠγᾶσθε. — Ὀρτυγίη, *Delos*, according to the ancient critics, but Voss and others of the moderns refer it to the small island Ortygiæ, off Syracuse. I concur with those who regard it as one of the fabulous Homeric isles of the West-sea. — νεῖϖ' ἔνι τριπόλῳ, *in new (i. e. fallow) ground thrice ploughed in a year*, i. e. bearing three crops in a year = *fertile*. According to Hesiod (*Theog.* 969), the scene of their loves was Crete, and their offspring *Plutus*, i. e. *Wealth*. The meaning of this myth is apparent. — ἄπυστος, *ignorant, uninformed*, used in a passive sense. — ἀργῆτι, *shining, glittering*. — ὡς δ' αὖ νῦν, *just so now*. — ἀγᾶσθε—παρεῖναι. See N. on v. 119.

130-136. περὶ τροπίος διβραῶτα, *riding upon the keel, encircling*

(περὶ) it with his legs. A rare use of *περὶ*, and confined to poetry. Cf. K. § 295. 3. l. 1. — *ἔλσας*, *striking* (Butt. Lexil. No. 44), or, according to some, *driving, whirling about*. — *θήσειν*, sc. *ἐμέ*.

139-146. *ἐρήξεται*, *let him go off*, constructed with *πόντον ἐπ' ἀτρίγερτον* in the next verse. — *μὲν* refers to Ulysses, *κεῖνος* to Jupiter. — *οἱ κέν μιν πέμπουσιν*, *who may conduct him*. For the optative, cf. N. on l. 254. — *οὔτω*, *thus as you have said*.

150-156. *ἦι'* for *ἦτε*. — *Ζηρός*, genitive of *Ζήρ*=*Ζεύς*. — *τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς κ. τ. λ.* How beautifully and affectingly the desire of Ulysses to return to his native land is depicted in these lines. He is in the midst of an earthly paradise. Eternal youth and the love of a goddess are proffered to him, on condition of his remaining in the bowers of Calypso; but these he is willing to forego, and prefers to them hunger and thirst, if he may again behold his home and friends. — *ἐπεὶ . . . Νύμφη*, *since the Nymph was no longer pleasing to him*. The reading *Νύμφη*, which some adopt, renders the passage obscure. Those who prefer the dative supply *νόστος* as the subject of the verb. — *παρ' οὐκ ἐθείλων ἐθειλούσῃ* for *παρ' ἐθειλούσῃ οὐκ ἐθείλων*. "Hyperbaton, quo efficitur oppositorum concinnitas quædam, vehementer probata Græcis." Bothe. Cf. S. § 232; Butt. § 151. III. 1. — *ἦματα*, *during the day*. Accusative of time *how long*.

160-170. *κάμορον* (*κατά, μόρος*), *O unhappy man*. According to Crusius, it is Epic for *κακόμορος*. — *πρόφρασσ'* (i. e. *πρόφρασσα*) = *πρόφρων*. Eustath. makes it = *προμηθής*. — *ἴκρια*. See N. on v. 252. — *ἄ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι*. See N. on l. 254. — *ἀμφίσω*, fut. of *ἀμφιέννυμι*. — *οἱ μὲν φέριτροι = φέριτροι ἢ ἐγώ*. The infinitives *νοῆσαι* and *κηῆναι* serve to explain the meaning of *φέριτροι*, as synecdochical accusatives. S. § 167.

173-178. *τόδε*, *thereby*, i. e. *by your words*. — *λαῖτμα θαλάσσης*, *the abyss or gulf of the sea*. — *τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ* for *οὐδέ δὴ ἐπὶ τὸ* (i. e. *λαῖτμα θαλάσσης*). Nitzsch would read *οὐδέ τι* for *οὐδ' ἐπὶ*. — *νῆες εἶσαι* is opposed to *σχεδίῃ* in the preceding line. — *οὐδ' ἂν ἐγὼν . . . ὁμόσσαι*, *nor would I embark against your will on a raft, unless you, O goddess, would take upon yourself to swear to me the great oath*. This construction of the optative is softer than the future indicative: *nor will I—unless you will*, etc. Cf. K. § 260. 4. a.

182-188. *ἄλιτρός*, *pleasantly said for rogue, knave*. — *οὐκ ἀποφώλια εἰδώς*, *literally, not knowing worthless things = of strong understanding; not easily circumvented* is a shade of signification which the context here justifies. Bothe places a comma after *εἰδώς*; so also Nitzsch, who makes *οἷον δὴ* both relative and causal: *since you have planned to speak such a word*. *ἐπιφράσθης* as middle. — *μὲν* in *τῷ*

αἶν is confirmatory: *those very things*. — φράσσομαι has here the sense of *to consider*. Cf. Carmichael, Gr. Verbs, p. 303.

196. ἐτίθει πάρα for παρετίθει. — πᾶσαν=παντοίην, of every kind.

202-208. τοῖς refers to Calypso and Ulysses. — οὔτω δὲ οἰκόνδε κ. τ. λ. This is said with a shade of reproach, on account of the resolution of Ulysses to depart. Cowper has finely rendered it:

—"O canst thou thus resolve
To seek, incontinent, thy native shores?
I pardon thee. Farewell!"

— δὲ—καὶ ἔμπης, *but still also, but yet*. — τοὺς αἶσα, sc. ἐστί, *it is your lot, it is fated for you*. — ἀναπλήσαι, *to fill up, i. e. to suffer*. — ἐνθάδε κ' αὐθι, *here in this very place*. κί is to be taken with μένων. Cf. S. § 222. 6.

211. οὐ μὲν θῆν—γί, *certainly not—at least*. Kühn. (§ 315. 4) says, that in Homer θῆν has always an ironical sense. — κείνης depends on the comparative χειρίων.

215-224. θεὰ is monosyllabic after πότνια, but dissyllabic if, with Buttman, Bothe and Nitzsch, we read πότνια. — τόδε, *on this account*. — οὐνεκα=ὅτι. — εἰςάντα. If written separately, εἰς ἄντα, as is the reading of Aristarchus, εἰς belongs to ἰδέσθαι. — δ' αὖ, *but*. — μετὰ, *amongst*, followed by τοῖσι. The sense is: having already suffered so many evils by sea and land, I am ready to meet any additional peril.

225-227. δ' ἄρ', *but now*. — ἐπὶ κνέφας ἤλθεν, *darkness came on*. — μένοντες. The old reading was μένοντι.

233-240. μῆδστο, *she began to contrive*. — πομπήν, i. e. how she might send him away. — ἀμφοτέρωθεν, *on both sides*. — σκέπαρον ἔυζοον, *a well-polished (Crusius, well-whetted) adze*. — πεφύκει = imperfect middle. — αὔα πάλαι, *long time dried, i. e. well-seasoned*. — περὶκηλα, *very dry*. This is added by way of emphasis.

243-248. τάμετο, Epic for τέμετο used transitively. — εἴκοσι—πάντα (=τὰ πάντα), *twenty in all*. Cf. Mt. § 266. Obs. — πελέκησεν in order to give them the proper shape. — ἐπὶ στάθμην, *by the measuring-cord*. So Crusius. — τόσσα, *in the mean while*. — γόμφουσιν, *nails*. — ἀρμονίησιν, *cramps*. — ἄρησεν, *he constructed*. A diversity of opinion exists in regard to this word. According to Mt. § 225. 1, it is the aorist of ἄρω with the lengthened penult. Carmichael (Gr. Verbs, p. 40) says, that it is the 2 perf. used transitively with aoristic force. Sophocles (Gr. Verbs, p. 96) makes it an imperf. transitive from a new present ΑΡΗΡΩ. Buttman, Nitzsch and Bothe, with the Schol., reject it as a false reading, and substitute ἄρασεν. Bothe ren-

ders the clause: *he hammered together the raft with nails and joints*, referring ἄρηξεν to ἄρμονίῃσιν by a zeugma.

249-255. ὅσσον τις ἴ... Ὀδυσσεύς, *as large a bottom of a wide transport ship as a skilful architect (εὖ εἰδὸς τεκτοσυνάων) would round off, so large (τόσσον ἔπ', i. e. ἐπὶ τόσσον) Ulysses made the wide raft.* τορνώσεται, Epic for τορνώσῃται, 1 aor. mid. subj. of τορνώω. — ἴκρια, *ribs*. Schmitz (Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 876) understands by ἴκρια, *the bulwarks fitted upon the ribs of the ship*. Nitzsch inclines to the signification given by Voss, viz., *the planks forming the upper rim of the ship's sides*. — ἄραρόν, 2 aor. part. of ἄραροῦσκω, *fittin*g = *making secure*. — σταμίνεσαι, *cross-beams or boards to secure the ribs (ἴκρια) on the inside*. Nitzsch interprets it, *the ribs*. — ἐπηγεκνίδεσαι, *planks to cover the ribs, extended lengthwise from stem to stern*. — ἐπίκριον, *a sail-yard*. — πρὸς δ' ἄρα, *and then besides*. πρὸς has the force of an adverb. S. § 226. N. 7.

256-260. ῥίπεισι, *twigs, hurdles, to fill up the hollow space between the outer and inner planks which covered the ribs*. Leake (Travels in Morea, i. p. 450) says, that these ῥίπες, which are now called καλαμωτάρια, are generally made of vine branches, and are employed to envelope the gunwale, and protect it both from the waves and any sudden heel. — κύματος εἶλαρ ἔμεν (i. e. εἶναι), *in order to be a protection against the wave*. — ὕλην for ballast. The Schol. says, that the ballast consisted of wood, stone and sand. — φάρε'. Linen pallia were often used for sails. Cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 701. — καὶ τὰ = καὶ ταῦτα. — ἐν in v. 260 is used adverbially, because it is repeated in ἐνέδησεν. S. § 226. N. 9. — ὑπέρας, *ropes by which the sail-yard was fastened to the top of the mast and the sail was shifted*. — κάλους. Some translate *cables*; others, *ropes by which the sail was drawn up or let down*. So the Schol. Böckh thinks that the κάλοι belonged to the standing tackle, i. e. that they were the ropes by which the mast was fastened to both sides of the ship. — πόδας were ropes fastened to the lower corners of the main-sail.

263-268. τῷ δ', sc. ἡματι. — πέμπ', sc. αὐτόν. — τὸν ἕτερον, ἕτερον. Mt. (§ 264. 3) cites many examples of ἕτερος with and also without the article, thus showing its fluctuating use in the Homeric poems. — ἦμα is dissyllabic by synizesis. Bekker reads ἦα. — ἀπήμονα, *harmless*.

270-277. τεχνήντως, *skillfully, according to rule*. — Πληιάδας, *Pleiades*, a constellation in the hinder part of the Bull. They were changed by Jupiter from nymphs into stars, when they were pursued by Orion. — Βοώτην, *Bootes*, i. e. Arcturus, *the oxen-driver*, because

he was regarded as the driver of the Wain (i. e. Ἄρκτον, the Bear) a constellation in the northern sky. — καλιόνειν, sc. ἀνθρώποι. — ἤϊ... δοκεῖται, which turns itself in the same place and watches Orion, i. e. is opposite to Orion. So Felton, N. on Il. 18. 488. — οἷη δ' ἄμμορος κ. τ. λ. The meaning is, that this constellation is always above the horizon. — τίν, i. e. Ἄρκτον. — ἐπ' ἄριστέρῃ χειρὸς, to the left hand. When the adjective has the force of a substantive, it may be put in the neuter singular or plural. Cf. K. § 264. R. 5. b; S. § 177. N. 4. — ἔχοντα, = holding on his course, sailing. The general course of Ulysses, therefore, was south-easterly, and the island of Calypso must have lain in the north-western part of the West-sea.

280-291. ὅθι τ' ἄγγιστον πέλειν ἀντιῶ. This passage is somewhat obscure. The Schol. takes ὅθι in the sense of ὅτε, when. But then we should have expected ἄγγιστος. According to some it stands for ὅτι, because. Nitzsch thinks, that the suffix θι denotes the relation hitherto. The sense of the passage would then be: whence it was nearest to him. Bothe reads ὅτι, and translates: et quicquid proximum erat illi. I prefer to take the common reading ὅθι in its usual sense, where. — ὡς ὅτι... πόντον. "As we advance, the coast of Corfu rises to the south, presenting one long swelling mountain ridge,

"Spread like a shield upon the dark blue sea."

Mure's Greece, i. p. 3. See, however, N. on v. 34.

282-290. Ἐνοσίχθων, earth-shaking, an epithet of Neptune. — Σόλυμων ὀρέων. Schol. Σόλυμα ὄρη τῆς Πισιδίας. The sight of the gods was not limited to any space. Hence, if we bear in mind that the earth of Homer was a plain, it will not surprise us that Neptune saw Ulysses so far off. — κινήσας δὲ κάρη as is done by such as are angry. — ὃν μνησάτο θυμόν, he addressed his own mind, i. e. he talked to himself, soliloquized. — μειβούλευσαν—ἄλλως, have afterwards (μετά, after I left Æthiopia) altered their mind. — ἐμῖο—έόντος denotes time, while I was amongst. S. § 192. — μὲν... κακότητος, I think that I will drive him on to a sufficiency of wretchedness, i. e. so that his woes will satisfy me. ἔλααν, Epic pres. infin. for ἐλαῶν (ἐλάειν, ἐλαίνω). Nitzsch constructs κακότητος as genitive of place, similar to ἰὼν πολέος πεδίοιο, 5. 597; and ἔρχονται πεδίοιο, Il. 2. 800. Cf. Xen. Anab. I. 3. § 1, ἵναι τοῦ πρόσω = ἐς τὸ πρόσω. See Mt. § 377; K. § 273. 4. a.

293-296. σὶν denotes the means or instrument. — γυῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον. This shows how extensive was the tempest. — ἔπεισι agrees in number with Νότος, because it stands nearest to it. Cf. S. § 157. N. 2. — αἰθρηγενέτης, "ether-born, produced in pure or cold air."

Smith's Crus. Lex. The active signification: *cold-producing* (Voss: *clear-blowing*; Cowper: *cloud-dispelling*) is inadmissible, since compounds in γειης have always a passive signification.

299-300. μήκιστα, at length. — δίδω, μή—εἶπεν. "A preterite indicative sometimes follows δίδωκα with μή, to express more mildly an unfavorable opinion now first formed respecting a past transaction." Mt. § 520. 8. Perhaps with Kühn. (Jelf's ed. § 814. a), it is better to regard the indicative as showing the speaker to be inwardly persuaded that the object of his anxiety is really in existence, μή is to be considered in this connection as an interrogative particle. Cf. K. § 318. R. 6.

310-312. περὶ Πηλείωνι θανάοντι. When Achilles was slain, a dreadful fight took place over his body, which lasted a whole day (Cf. 24. 27-32), until Jupiter sent a storm, during which Ajax Telamon dragged away the body by the legs, and Ulysses kept off the Trojans pressing on to seize upon it. Cf. Butt. Schol. h. l. A similar fight took place over the body of Patroclus, Il. 17. 262, seq. — ἦγον = would have spread. — ἀλῶναι, to be taken away. S. § 205. N. 4.

313-322. κατ' ἄκρης, down from above. — σπεῖρον, sail-cloth, sail. τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε, and kept him under water. ὑπόβρυχα is regarded by most critics as an adverb, but Butt. (Lexil. No. 36) regards it as a metaplastic accusative of the adjective ὑπόβρυχος. The subject of θῆκε is κύμα, drawn from v. 313, and referred to in κύματος in the verse following. According to Voss, σχεδίη is the subject. — οὐδ' ἐδυνάσθη αἶψα μαλ' ἀνσχεθῆεν, he was not able to arise or emerge very quickly, i. e. he remained beneath the wave for a considerable time, before he arose to the surface of the water. — ὄψι δὲ δὴ ῥ' ἀνέδν, but after a while however he came up.

324-332. οὐδ' ὡς, not even thus, i. e. when almost strangled by the waves, and with the tempest raging over him. — τέλος θανάτου, i. e. the end produced by death; a periphrasis for death itself. — ἄμ πεδίον, i. e. ἀνὰ πεδίον. — πικνυαὶ . . . ἔχονται, but they hang close to one another. — ὡς, thus, responds to ὡς δ' ὄτ', as when, v. 328. — ἄλλοτε μὲν—ἄλλοτε δ', sometimes—and sometimes, now—and then. — Νότος Βορέη προβάλεσκε φέρεσθαι, sc. αὐτόν, Notus gave him to Boreas to drive. φέρεσθαι = ὡς φέρεσθαι. S. § 219. 2.

333-337. Λευκοθέη, i. e. white goddess, a name given to Ino after she was reckoned among the sea-deities. She was invoked by sailors, especially such as were in danger of shipwreck. — ποτῆ is joined by Crusius to εἰκυῖα, similar in flight.

345-350. γαίης limits νόστου as genitive of aim or object: return to land. Cf. K. § 273. R. 8. Nitzsch puts γαίης in apposition with νό-

σίου. — τῆ Epic for τάς, 2 sing. imperat. of ΤΑΩ, *take thou*. Perhaps it is analogous to our expression *there*, when we hold out an article to be received by another person. — ἀμβροτον, *imperishable*.

361-364. Nitzsch says that the senseless κεν, in ὄφρ' ἄν μιν κεν, is to be changed into καί. So also in 6. 259. — ἀρήρη, *are fitted*, i. e. remain undisjoined. This verb is here used intransitively. — διά κῆμα τινάσῃ, i. e. κῆμα διατινάσῃ. — ἐπεὶ—ἄμεινον, *since it is not in my power* (πάρα, i. e. πάρεστι = ἔξειστι) *to form any better plan*.

367-370. κατηρεφίς, *over-hanging*. — ἄλλυδις ἄλλη. See N. on 5. 71. — διεσπίδασ', sc. Ποσειδῶν.

379-386. ὀνόσσοσθαι, *blame, depreciate*, i. e. make light of as being small. — Αἰγύς, Ægæ, an Achaian town on the Crathis, according to some, while by others it is supposed to refer to a city on the island Eubœa. — ἄλλον, i. e. all the other winds except Boreas. — ἕως—μυγείῃ. Mt. (§ 522. 1) says, that if the principal action is past, ἕως after preterites takes the optative without ἄν.

388-399. πηγῆ, *thick, swollen*. — ἔχραε, *has set upon*. — ἀσπίσιον, *glad* on account of his deliverance from the disease. — Ὀδυσῆ', i. e. Ὀδυσῆϊ. — ἐπιεγόμενος. See N. on 1. 309.

400-404. ἀλλ' ὅτι. The apodosis begins with καὶ τότ', v. 406. — ξερὸν ἠπειροῖο, *the dry ground of the mainland* = the firm shore. — ἐπιωγαί, *sheltered places, roads* where ships can lie at anchor.

409-416. διατιμήσας, *having passed through*. — ἄλος—θύραζε = ἔσω ἄλος. — ἀναδιδομε, *runs up, uprises*. The 2 perf. of τρέχω is Epic, and found only in composition. — ἀγγιβαθίς θάλασσα. Schol. ἡ ἔγγυς τῆς γῆς βύθος ἔχουσα: *the sea deep near the shore*. — λίθαι ποτὶ πέτρῃ, *against a hard* (literally, *stony*) *cliff*. — δέ μοι = γάρ μοι.

417-423. παρανήξομαι for παρανήξομαι. — ἦν, i. e. εἴαν, *whether*. σκοπῶν or πειρούμενος may be mentally supplied before ἦν. — παραπλήγας, *struck sidewise*, not directly exposed to the breakers and surges. — βαρέα σιναρόντα belongs to μέ in the preceding verse. — κῆτος. See N. on 4. 443. — οἶα in the plural follows κῆτος in the singular, because the latter refers to the species. — κλυτός, fem. K. § 215. 4.

426-430. ἔνθα... δρύφθη, *there his skin would have been torn*. δινούς is accusative synecdochical. For the mood of δρύφθη, see N. on 1. 239. — τῆς ἔχετο = πρὸς τῆ πέτρῃ ἔχετο. — παρήλθεν has the force of the pluperfect. — καὶ τό, i. e. κῆμα.

438-443. ταῖ ἐρεύγεται ἠπειρόνδε, *such as break upon the shore*. — λείος πειράων, *free* (literally *smooth*) *from rocks*. S. § 181. 1.

445-459. ἄναξ of the stream. — πολύλλιστον, *much wished for*. — σά τε γούναθ' ἰκάνω, i. e. I come as a suppliant to you.

452-459. *πρόσθε* is here an adverb, and the dative *εἰ* depends upon *πόλῃσι*. — *προχούς*, the wave-washed shore. So Crusius. — *ὁ δ' . . . στιβαράς*, but he bent both his knees and his strong hands in order to rest, i. e. he sank down with his limbs all relaxed. Cf. v. 456. — *εἰς φρένα θυμὸς ἀγέρθη* = he came to himself, he recovered his senses. — *θεοῖο* limits *κρήδεμνον*.

465-473. *τί πάθω*, what shall I suffer = what will yet befall me? — *ἐν ποταμῷ*, near the river. *ἐν* here denotes proximity. — *μή* depends upon *δεῖδω* understood. See v. 473 where it is fully written. Cf. S. § 214. N. 4. — *μ'*, i. e. *μί*, is governed by *δαμάσῃ* in the next line, which is followed by *θυμὸν* as an accusative synecdochical. — *θῆλυς*. Nitzsch translates this, *refreshing*; but Crusius rejects that definition, on account of the application of *θῆλυς* to the morning frost, and understands it in the sense of *fresh*. — *κικαφηότα*, Epic 2 perf. part. of *καφίω*, *paning*, *gasping*. — *ἠῶθι πρό*, before dawn. The morning breeze is always coldest. — *καταδραθῶ* for *καταδραθῶν*, 2 aor. pass. subjunctive of *καταδραθάνω* with active signification. — *μεθίῃ*, for *μεθῆ*, subjunctive of *μεθίημι*. — *γλυκιρὸς δὲ—ἐπὶλθῆ* is to be constructed with *εἰ δὲ κεν*, v. 470. — *γίνωμαι* is what Kühn. (§ 259. 1. b.) calls a *deliberative subjunctive*, employed when the speaker deliberates with himself what he ought to do.

474-477. *ὣς*, thus. — *δοῦσσατο*, it appeared, aorist of *δίατο*, a defective imperf. mid., like *ἴστατο* from *ἴσταμαι*. Cf. Soph. Gr. Verba, p. 116. — *ἐν περιφαινομένῳ*, in a conspicuous place. — *εἰς ὁμόθεον*, ex eodem loco. Nitzsch translates: *of the same size or appearance*. — *φυλῆς*, wild olive. — *ἦν* is to be supplied with *ὁ μὲν—ὁ δέ*.

478-485. *διάει*, imperf. of *διάημι*, to blow through. Thiersch (Gram. § 221. 83) says, that this passage requires *διάη* as related to *ἄη Νότος*, 12. 325, and *ἄη Ζέφυρος*, 14. 458. — *ὣς ἄρα . . . ἐπαμοιβαδίς*, so thick were they grown interlaced with one another. — *εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι*, even were it very severe.

487-490. *λίπτο*. See N. on 4. 453. — *πάρα*, i. e. *πάρῃσι*. — *γέτονες ἄλλοι* from whom fire might be obtained. — *αὔοι*, Epic for *αὔοι*. — *φύλλοσι καλύψατο*, covered himself with leaves.

ODYSSEY VI

2-5. ἀρημίος, *oppressed, burdened*. — Ἰπιδίη, *Hyperia*, by which the ancient critics think that Camarina in Sicily is meant. Cramer supposes that the Phæacians migrated to Scheria from Illyria or Epirus. But cf. N. on 5. 34. — ὑπερηγορότων, *daring, high-spirited*. Butt. (Lexil. No. 102) rejects the idea of *insolence* which is usually attached to this epithet, and says that its reproachful sense can be derived only from the context where the word occurs.

9-10. "Duobus versibus omnia complectitur quæ urbem habitandam spectant." Spondan.

18-23. Χαρίτων ἄπο for ἐπὶ Χαρίτων. — σταθμοῦν, Epic for σταθμοῖν. S. § 33. N. 4. — ὁμηλικίη, *of equal age*.

25-29. ὦδε μεθήμονα, *so remiss*. — ἵνα, *when*. — αὐτήν, i. e. *παντήν*, the reflexive pronoun being implied in the verb. — τὰ δέ, i. e. *καλὰ εἴματα*. Eustath. says, that it was the custom for the bride, to bestow garments upon those nymphs who attended her at the time of her nuptials. — σ' ἄγονται, *to the house of the bridegroom*. — ἐκ — τούτων, i. e. *from such order and cleanliness*.

32-40. καὶ τοι ἐγὼ κ. τ. λ. The order is: καὶ ἐγὼ ἴφομαι ἄμα τοι συνέριθος. — ἴσσαι is dissyllabic by synizesis. — κατὰ δῆμον, *amongst the people*. — ὅθι (= ἐν οἷς. Schol.) refers to ἀριστιῆς. Nitzsch takes it in the sense of ποθὲν. — ἄμαξαν, i. e. ἄμαξαν ἡμιονείην (v. 72), *a carriage drawn by mules*. The ἄρμα was usually drawn by horses. — ῥήγναι *to spread upon the seats*. — πλυνοί, *cisterns made for washing, washing-places*.

42-45. ἀσφαλές, *firm, immovable*. — ἀνέφελος = ἄνευ νεφέλης.

48-55. μὴν—Ναυσικάαν, *Nausicaa herself*. Mt. § 469. 10. — ἀλιπόρφυρα, *sea-purple*. Loewe says, that this epithet is used here *de violaceo colore*. — ξύμβλητο, *fell in with, met*. — ἵνα, *whither*.

57-63. οὐκ is used when an affirmative answer to the question is expected. Cf. K. § 344. 5. d; S. § 224. 6. — εὐόντα agrees with the omitted subject of βουλεύειν. Cf. N. on καλέσαντα, l. 90. In some editions εὐόντι is found. — οἱ δὺ', *the two* = two of whom. οἱ δὺ', and τρεῖς δ' are in apposition with πέντε νῆες in the preceding verse. This kind of apposition, which Kühn. (§ 266. 3) calls *partitive*, is frequently accompanied by a participle. — ὀπνίοντες, *having taken wives*. ὀπνία in the active is used of the man contracting marriage; in the

pass. and mid., of the woman. — *θαλίθοντες*, Epic for *θάλλοντες* *blooming, in full vigor*.

66-70. *θαλερόν*, *flourishing, blooming*; hence *θαλερόν γάμον*, *youthful nuptials*, i. e. of persons in the bloom of life. — *ὑπερτετήη*, *the highest part* (i. e. *the body*) of a carriage, in which the things to be carried were placed.

80-84. *εἶως*, *in order that*. Bothe conjectures that *εἶπως* is the true reading, and cites Herm. ad Vig.: "*ἔως pro ὡς, i. e. ὅπως, ut, rarissimum est, et vereor ne solius Odysseæ proprium; in Iliade certe non occurrit.*" — *χυτλώσαιοτο*, *might anoint herself*. This was done in order that the skin might not be left harsh and rough. According to the old grammarians, this ointment was a mixture of water and oil; but of this there is not sufficient proof. — *ἄλλαι* is used merely to distinguish the handmaidens from their mistress, who had just been spoken of. Cf. N. on 1. 132.

86-98. *ἐπητανολί*, *lasting the whole year, perennial*. The sense is, that water flowed from these *πλυνοί* the whole year. So the Schol. defines *ἐπητανολί· ἀεὶ ῥέοντες*. — *ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ*, *bore them* (i. e. the clothes) *into the dark water*. — *στειῖβον δ' ἐν βόθροισι*, *and they trod* (the clothes) *in cisterns* in order to cleanse them. — *θοῶς* refers to *στειῖβον*, with which Bothe joins it in punctuation. But it is better to carry forward mentally the idea of *στειῖβον*, and make the clause = *evincing emulation in the rapidity with which they trod*. — *εἴματα—μένον τερσήμεναι*, *they waited for the garments to become dry*. See N. on 1. 422.

99-103. *τάρφθεν* i. e. *ἐτάρφθησαν*, 1 aor. pass. of *τέρπω* with middle signification, *were sated*. — *σφαίρη ταί' ἄφ' ἔπαιζον*. It appears from this, that the game at ball was very ancient, and that it was played to the sound of music. Cf. 8. 370, seq. — *Τηῦγετον*, *Taygetus*, a mountain of Laconia. Its most lofty summit is now called *Μακρυνό*, and is nearly 8000 feet in height. See Mure's *Greece*, ii. p. 221. It abounded with beasts for the chase. — *Ἐρύμανθον*, a mountain in Arcadia celebrated for the boar which haunted its solitudes, and which was destroyed by Hercules.

106-109. *παίζουσι* refers to sport derived from hunting. — *δέ τε*, *but also*. — *ἄδμής*, *unmarried*.

113-117. *ὡς=ἵνα*. — *ἔγροίτο*, 2 aor. mid. of *ἐγείρω*, *might rise, wake*. — *πόλιν* is accusative of the place whither. — *ἔμβαλε* refers to the ball. — *ἐπὶ μακρὸν ἄῦσαν*, *cried out loudly at the accident to the ball*.

119-125. *τίων* for *τινων*. — *θειονδής*, *upright, pious*; not = *θεοεικλος*, *godlike*, which has no reference to moral but to physical superi-

ority. Cf. Butt. Lexil. No. 65. — *Θῆλυς ἀυτί,* "mollis clamor." Ernesti. — *αὐδῆντων,* having a human voice. Loewe justly remarks that *ἀνθρώπων αὐδῆντων* is not opposed here to the gods, but rather to fierce and savage men whose speech is harsh and uncultivated.

129-136. *μήδεια φοιτός,* "media viri = pudenda." Bothe. — *ῶσσι λέων.* A two-fold similitude is here embraced. 1. Ulysses, haggard and worn down with recent exposure, and defiled with brine, is aptly compared to a lion rough with exposure to winds and tempests. 2. As the approaching lion strikes the defenceless oxen and sheep with terror, so Ulysses by his sudden approach appeared terrible to the affrighted damsels. The simile is replete with force and beauty. — *ὑόμενος καὶ ἀήμενος,* exposed to rain and wind. The use of *ἄημαι* with the passive signification is rare. Cf. Butt. § 114. p. 265. — *ὄσσι* in reference to *δαίεται*, is regarded as a neuter plural. See Mt. § 436. 2; S. § 157. N. 1. — *ἄγροτέρας,* poet. for *ἄγριας,* living in the fields, wild. — *μῆεσθαι,* to join himself to, to approach.

140-148. *ἐκ δῖος εἶλετο* for *δῖος ἐξέλετο.* — *σχομένη,* remaining. *εἰ δὲ δεῖξει πόλιν* = to show him the city. — *ἀποσιτῶν* = *ἀποσιτῶν,* at a distance. — *γοῦνα λαβόντι,* varied from *γοῦνων λαβών,* v. 142, the idea of touching or taking hold of a part being exchanged for that of seizing or occupying the whole. Cf. Jelf's Kühn. § 536. Obs. 4. — *κερδαλέον,* wise, to the purpose.

157-159. *λευσσόντων,* when they see. The participle is put in the genitive because *σφίσι θυμός* (v. 155), to which it refers, is equivalent to *αὐτῶν θυμός.* Cf. K. § 313. R. 2. — *τοιόνδε θάλος,* such a sprout = such a young beauty. — *εἰσοιχνεῦσαν* agrees with the gender implied in *θάλος.* K. § 241; S. § 137. N. 2. — *πέρι* = *περισσῶς,* very much. Loewe renders *πέρι κῆρι,* recht im Herzen, right in the heart. Bothe refers *πέρι* to *μακάριτος.* Thiersch and Nitzsch accentuate *περί.* — *σ' εἶδοισι βρῖσας,* weighing you down with bridal gifts, i. e. giving you bridal gifts in abundance. Crusius renders: prevailing by bridal gifts. Telemachus is said to have married Nausicaa.

166-174. *εἰεθήπια,* Epic for *εἰεθήπειν* (S. § 85. N. 4) 2 pluperf. of *θάπτω,* with the signification of the imperfect, *I was amazed.* So in v. 168, *τέθηπα,* *I am astonished.* — *ὥς σε.* Thiersch would write *ὥς σέ,* the pronoun being emphatic by its opposition to *κείνον* in v. 166; also *καί που σοὶ* instead of *καί πού σοι* in v. 190 infra. — *ἐε* after *χαλεπὸν* is to be translated, *although.* — *ἄρα . . . κακόν,* that I may still perhaps suffer evil even here. For *πάθω* in the subjunctive after a verb of past time, see N. on 4. 713. — *τελείουσι* = *τελείουσι.* — *πάροιθεν,* before my toils will cease.

175-178. *εἰ* depends on *εἰς*. — *ἀνθρώπων* is here used in the general signification, *persons, human beings*. — *φάκος*. He asks not for a new or splendid garment, but only for an old and ragged covering for his nakedness.

182-185. *μὲν* (= *μήν*) *γάρ*, for *truly*. — *τοῦς* refers to the clause beginning with *ἣ ὄθ' = τοῦ ὄθ'*. — *ἔχητον*, *manage = direct* the affairs of. — *πολλ' ἄλγεια*. Bothe refers this accusative to Mt. § 432. 5, as an appositional clause with the preceding proposition, and put in the accusative after *ποιῖν* mentally to be supplied. So Crusius explains it as epeexegetical of what precedes and = *ὥστε εἶναι πολλ' ἄλγεια*. — *μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί*. Cowper well renders this :

" ————— but joy
Fills every virtuous breast, and most their own."

187-197. *ἐπεὶ . . . ἔοικας* = since you seem to be worthy of a reply. The parenthesis extends to v. 191. — *αὐτός*, *alone*. — *τάγ'*, i. e. *κακά*. — *ἐπίοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα* (sc. *οὐ δέυσθαι*, from what precedes), *which it is not becoming that an approaching suppliant should lack*. Smith's Crus. Lex. But perhaps it is better with Butt. (Lexil. No. 22) to give to *ἀντιάσαντα* (= *ἀντιάσαι*, Mt. § 555. Obs. 2) the signification, *to receive, to partake of*. In that case, nothing need be supplied to make out the sense. — *τοῦ δ' ἐκ—ἔχεται*, *upon whom depends*.

200-207. *μή* is employed in questions when a negative answer is expected. See N. on v. 57. — *φάσθ'* i. e. *φάσθε*, middle as active, *do you think?* Cf. 10. 562. — *οὐδέ γένηται* = *nor is it to be expected that he will be*. In Homer the subjunctive is frequently employed for the future indicative, with this slight difference, that it represents what is future, as a concession or admission of something expected. Cf. K. § 259. R. 4; Butt. § 139. N. 8; S. § 215. N. 3. — *τόν*, i. e. *τοῦτον*. — *πρὸς Διός*, *belong to Jupiter*. Cf. *Ζεὺς ξένιος, ἱκετήσιος*, etc.

212-216. *κἀδ—εἴσαν* for *καθεῖσαν*. — *'Οδυσσῆ'*. Thiersch says that the apostrophe should be removed, as it is not *'Οδυσσῆ'* from *'Οδυσσῆα*, but *'Οδυσσῆ'* from *'Οδυσσεία*. — *ἤνωγον δ' ἄρα κ. τ. λ.* It will be seen by referring to v. 210, that the handmaidens were commanded to wash Ulysses themselves, but it would appear that they were deterred from doing this by his strange and squalid appearance. On this account, Ernesti translates *λούσατε*, v. 210, *facite ut lavari possit*, and translates *ἄρα* in vs. 212 and 214, *ut jussisset Nausicaa*. But this is unnecessary, since in the circumstances in which they were placed nothing could be more natural than this trifling disobedience.

218-219. οὐτω, thus as you now are. — αὐτός, alone, by myself out of your sight.

224-231. ἐκ in ἐκ ποταμοῦ denotes, according to Mt. (§ 574), that the act of washing proceeded from the river. Kühner (Jelf's ed. § 512. e) refers ἐκ ποταμοῦ in this place to the genitive of the 'material.' — χροῖα νύξετο—ἄλμην, washed the brine from his body. For the double accusative, cf. Mt. § 421. Obs. 1. — ἄμπεχιν, surrounded, covered. — λίπ' for λίπα. See N. on 3. 466. — εἰσιδίδειν, to look at. The subject is τινὰ understood. S. § 219. N. 3. — πάσσομα for παχύντηρον. S. § 58. N. 1. — οὔλας, curly. Butt. (Lexil. No. 88) says, that "καθῆκε (i. e. καθῆκε by tmesis) depicts merely a head of hair falling down thick and full, and οὔλας denotes it to be in large locks, bushy and curly."

233-237. δίδασκεν, Epic 2 aor. of ΔΑΩ, has taught. So Soph. (Gr. Verbs. p. 116) and Thiersch § 232. 37. For the aorist in the sense of the perfect, see N. on ἄφικτο, 1. 171. — ἄρα, "ut dictum est." Clarke. — Crusius would erase the comma after ἔπειτ', and construct ἔξετο with ἐπὶ θίνα. This is preferable to the usual punctuation. — στίλβων, shining, resplendant.

240-245. οὐ πάντων ἀίκητι θεῶν, not against the will of all the gods, i. e. some one of the gods conducted him hither. — δίατ', i. e. δέατο, he appeared. Butt. (Lexil. No. 38) approves of Wolf's rejection of δόατο, which was the reading of the previous editions. — κεκλημίνος εἶη = might be. καλεῖσθαι pro esse sæpe poetæ. Ernesti. — καὶ is epexegetical, to wit, namely. — ἄδοι, 2 aor. of ἀνδάνω.

249-250. ἦσθε, 2 aor. of ἔσθω, Epic for ἐσθίω. — ἀρπαλίως, greedily, voraciously.

255-261. Connect ὄρσειο with ἴμεν. — ἐνθα . . . ἄριστοι, where I think you will see all the chief persons of the Phæacians. ὄσσοι = τόσους ὄσσοι (S. § 151. 1), of which equivalent τόσους is governed by εἰδησάμεν. — ἔρδειν stands for the imperative ἔρδε. S. § 219. N. 6. — κ' for καὶ according to Nitzsch. See N. on 5. 361. — ἀγροῦς = κατ' ἀγρούς, through the fields. After verbs of motion the accusative is often found in poetry without a preposition.

262-269. ἀντάρ ἐπὶν (= ἐπεὶ ἄν) πόλιος ἐπιβίωμεν (for ἐπιβῶμεν), but when we shall have reached the city. "When the particles and phrases to which ἄν is subjoined are followed by the subjunctive of the aorist, this constitutes a preterite by supposition or anticipation, and consequently, when the connexion refers to future time, it forms a Future Preterite, Lat. Futurum exactum." Butt. § 139. 12. K. § 255. R. 9. — εἰσιθίμη. A narrow strip of land between the harbors was the avenue to the town, and ships were drawn up along the road. So

Nitzsch. — *ἐπιστήριον*, a ship-house or shed for a vessel, which lay on timbers out of the water. — *ἐκαστῷ* refers to the Phœaciæans. Voss incorrectly refers it to *ῥῆς*, and translates: *they rest each one on supporting props*. — *ἔνθα . . . ἀλέγουσιν*, *there they keep the tackle of the black ships*. — *ἀποξύνουσιν*, usually rendered: *they sharpen*. Butt. (Lexil. No. 26), however, prefers the definition, *they scrape off, make smooth*, which signification Crusius thinks is required by the sense both here and in 9. 326.

273-281. *ἀδυσκία*, *bitter = disagreeable*. — *ὑπερφύλατοι*, *impertinent, impudent*, a signification which the unbecoming ridicule put into the mouth of the people by Nausicaa (vs. 776-84) seems to demand. — *καλός τε μίγας τε ξείνος*. The poet, with great art, as well as regard for the modesty of Nausicaa, puts her praises of the person of Ulysses into the mouth of others. — *τινὰ—ἀνδρῶν τηλεδαπῶν*, *some one of foreigners = some foreigner—κομισσάτο, sibi adduxit*. Bothe. — *ἐπὶ οὐτινες ἔγγυθεν εἰσὶν* is spoken ironically, *since there are none (to woo her) near by*. — *ἔστι* in matrimonial bands. This verb refers to *τις θεός* as its subject.

287-297. *ἰόντων*, *yet living, being still alive*. — *ἀμφάδιον γάμον*, *public marriage*, opposed to *clandestine nuptials*. — *θήεις*, *you will find*. Cf. N. on 4. 544. Ernesti, after the Schol., edits *θήομεν*. — *χρόνον*. See N. on 4. 599. — *εἰσόκεν* for *εἰς ὅτι*, *until*. — *ἐπὶν—ἔλπη*, *when you expect*. The apodosis begins with *καὶ τότε* in the next verse. — *ἡμίας* is the subject of *ἀφῆχθαι*.

303-311. *σὲ—κεκύθωσι* (Epic 2 aor. of *κεύθω*), *conceal you = you have entered*. — *κίονι κεκλιμένη*. In the palaces of the ancient Greeks, were two rows of columns parallel to the two sides, at the foot of certain of which were the seats of honor. Cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 266. Against one of these columns the mother of Nausicaa reclined. — *ποτικέκλιται ἀγῆ*, *is placed near the light, i. e. near the blazing hearth*. Some read *αὐτῆ* for *ἀγῆ*. — *τῷ, sc. θρόνῳ*. — *ἀθάνατος ὡς*, i. e. *ὡς ἀθάνατος*. — *ἡμετέρης* refers to Nausicaa and the rest of the children of Arete.

318-329. *αἱ δ' εὖ*. Bothe would read *ἄν δ' εὖ*, making *ἄν* in tmesis with *τροίχων*. — *εὖ δὲ πλίσσαντο*, *they trotted well, handsomely*. — *τόφῳ*, *with art, skillfully*. — *φαιομένον*, *being shattered in pieces, tossed about*, referring to his recent shipwreck. — *αἰδέσθω γάρ ῥα πατρὸς ἐγγυγιῶτος* (i. e. *Ποσειδῶνα*). It was not lawful for one divinity to make void the acts of another. Hence Minerva could not come openly to the relief of the object of Neptune's wrath.

ODYSSEY VII.

4-11. *σῆσεν ἄρ'*, then she drew up her horses. So Loewe, Nitzsch, Crusius, etc. For the transitive use of this verb, cf. Butt. § 107. II. p. 226. Bothe prefers the intransitive sense: she stood, stopped. — *Ἀπείρης* = ἄμαξας. — *Ἀπειραΐη*, from the continent; not of Epirus, as some render it. — *ἤγαγον* in piratical warfare. — *θεοῦ . . . ἄκουιν*, the people listened to him as to a god.

15-25. *πολλὴν ἤερα*, crassum aëra = a thick cloud. — *πόλιν δύναι*, to enter the city. — *ἱεραννίην*, lovely, beautiful. — *οὐκ ἄν-ἤγγισαιο*. The optative is put in a negative interrogation as a softer form for the imperative. Cf. Mt. § 514. c. For the use of οὐκ, see N. on 6. 57. — *μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει*, rules among (i. e. over) these men. S. § 184. N. 3. — *τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης*, from a far distant land. Some understood by *ἀπίης*, the Peloponnesus, deriving it from Apis an ancient king of Argos, who called the Peloponnesus after his own name Apia. Butt. (Lexil. No. 24) derives it from ἄπειο and gives it the signification *distant*. So Loewe, Nitzsch and Crusius. "Whatever may be its derivation it means the Peloponnesus." Felton.

28-36. *κειλίεις*, sc. *δειξαι*. — *σιγῇ τοῖον*. See N. on 4. 776. — *προσιόσσειο*. Schol. *πρόςβλεπε*. — *οὐ γὰρ . . . ἀνέχονται*, for they do not easily endure (i. e. suffer to be among them) strange men. This refers to the lower orders of the people, and does not conflict with the hospitality with which Ulysses was received by the king and nobility. — *ὅς κ' . . . ἔλθοι*. Cf. N. on 1. 254. — *θοῶσιν ἀκείρισιν* "tautologię frigidę speciem habit." Ernesti. From this I must dissent. The employment of these synonymes gives energy and amplitude to the expression, which is further enlarged by v. 36. — *ὥσπερ πτερόν ἰε τό-ημα* = exceedingly swift. Loewe and Bothe cite Cic. Tusc. Disp. I. 19, "nihil est animo velocius," etc. To which we may add the beautiful lines of Cowper:

"How fleet is a glance of the mind!

Compared with the speed of its flight,

The tempest itself lags behind,

And the swift-winged arrows of light."

49-60. *πεφραδόμεν*, to point out, Epic 2 aor. infin. of *φράζω*. — *εἰ καὶ . . . ἔλθοι*, even if he comes from some other place, i. e. if he is a stranger. Nitzsch conjectures that the reading should be *εἰ καὶ νέον*

ἔλλοθ' ἐλθεῖ. — τῶν αὐτῶν, *the same*. S. § 144. 3. — Γιγάντες-
 σιν βασιλεύον. S. § 184. N. 2. — ὤλετο δ' αὐτὸς in the same conflict
 with the gods in which he ruined his people. — τῇ δέ, i. e. Peribsa.
 — ἐν Φαίηξιν. Cf. v. 23, where the dative with μετὰ follows ἀνάσσα.

64-74. ἄκουρον, *without a son*. — ὑπ' ἀνδράσιν, *under husbands*.
 ὑπὸ denotes subordination. — οἶκον ἔχουσιν. Cf. ἔχον πατρώια ἔργα,
 2. 22. — ἐστίν, sc. τιμωμένη. So Damm explains it, with the appro-
 bation of Nitzsch and Crusius. τί καὶ ἐστίν is regarded by Bothe as
 a false reading for τοκάδεσσιν, i. e. matribus feminisq; Phæacum.
 But this is too conjectural. The general idea is clear and pertinent:
as she has been and is still honored. — διιδέχεται, *welcome, greet*,
 Epic perf. mid. 3 plur. of δεικνυμι, as present. — οἷσιν' εὐ φρονήσι
 (εὐφρονήσι, Nitzsch) = ἐὰν αὐτοῖς εὐ φρονήσι.

80-90. Μαραθῶνα, celebrated in after times for the overthrow of the
 Persians by the Athenians under Miltiades. — Ἐρεχθῆος—δόμον, i. e.
 the temple of Minerva built by Erectheus. — ἐρηρέδατ', Epic plu
 perf. pass. 3 plur. of ἐρεῖδω. Mt. (§204. 6) reads ἐληλάδατο, Epic pluperf.
 pass. 3 plur. for ἐλήλαντο from ἐλαίνω. So Soph. Gr. Verbs, p. 136.
 — περὶ δὲ θριγκὸς κνάσιοι, *and around it (the wall) was a cornice
 of dark blue metal, i. e. steel*. Nitzsch very properly regards this cor-
 nice as an external decoration, inasmuch as the description of the
 interior of the house commences with v. 97. — ὑπερθύριον, *the beam
 over the door*.

92-97. ἰδυίης (Epic for ἰδυίησιν) κραπίδεσσιν, *with skillful mind*.
 κραπίδες, properly, *the diaphragm*. — ἀθανάτους,—ἀγήρωσ, are epi-
 thets given to these figures, because made so as not to be injured by
 the hand of time. — εὐνήτοι for εἴνητοι, *well-woven*.

104-109. μύλης, i. e. *hand-mill*. This severe and degrading labor
 was performed by female slaves. — μήλοπα καρπὸν, *apple-colored*
 (i. e. reddish yellow) *fruit* = *wheat*. — ὑφώσι (from ὑφίω) = ὑφαί-
 νοσι. Butt. Ir. Verbs, p. 248. — καιροσίων . . . ἔλαιον, *from the
 close-woven linen trickles off the liquid oil, i. e. the oil would not pene-
 trate it*. So Passow. ὀσονίων is to be read as trisyllabic. — ὡς δέ,
so on the other hand. As responding to ὄσον, we might have expect-
 ed τόσον δέ. — γυναῖκες, sc. ἰδυίης εἰσιν from the preceding clause.

112. ὄρχατος, *an orchard* in which the trees are set in rows.

117-126. ἀπολείπει is taken intransitively: *nor does it (the fruit)
 fail*. — χειματος and θέρους are genitives of time. — ἐπιτήσιος,
lasting all the year. — Ζεφυρὴ πνέουσα = Ζεφυρὴ πνοή. It is re-
 markable, that in every other passage, except this and 4. 567, where
 the poet describes the Elysian plain refreshed by gently blowing
 zephyrs, this wind receives such epithets as rapid, hard-blowing.

noisy, whistling, moist, and is the precursor of rain or snow. Some account for this, by supposing Homer's birth-place somewhere in Ionia, and that he formed his familiar ideas of Zephyrus, as it blew from the mountains of Thrace, while in the two instances above alluded to, he describes the qualities of this wind in a distant western climate. Cf. Wood's Essay on Homer, p. 50. — ὄγγη ἐπ' ὄγγη, pear after pear. — ἔνθα δέ, here, in one place. — τῆς, sc. ἀλώης. — εἰράς δ' ἄρα τε τρυγώσιν, some (grapes) they are now gathering. — ἄλλος δέ τραπίουσι, but others they are treading. — ὑποπικάζουσιν, are growing dark = are ripening.

127-132. ἔνθα δέ responds to ἔνθα δέ, v. 122. — κοσμηταὶ πρασιαὶ, garden-beds laid out in order. — ἔρχον, a row of trees or vines. — Crusius takes ἦσιν intransitively, but Bothe supplies ἔδωρ. — ὄθεν = ἐξ ἧς κρήνης. — ἐν Ἀλκινόοιο, sc. δόμῳ. Nothing can exceed this splendid description of the garden of Alcinous. Tall and thrifty trees hang loaded with rich and never-failing fruit, pears, pomegranates, apples, sweet figs, and blooming olives. Gentle Zephyrs continually play among the foliage, and clothe the branches with a never-ending succession of buds, flowers and fruit.

"Pears after pears to full dimensions swell,
Figs follow figs, grapes clustering grow again
Where clusters grew, and (every apple stripp'd)
The boughs soon tempt the gatherer as before."

Further on are all kinds of flowers continually in bloom, and arranged in beds laid out in order, in the midst of which two fountains send forth their cool refreshing streams, which spread through the garden or pass under the threshold of the lofty palace. No fairy tale or Eastern story has so gorgeous a description, nor can its parallel be found, unless in the description of Eden by our own great poet.

138-143. ὅτε, whenever, as often as. — μνησαίατο. For the use of the optative, see N. on 4. 191. — θέσφατος ἀήρ, the thick mist divinely circumfused around him.

144-148. δόμον κάτα for κατὰ δόμον. — ὄλβια, blessings. A Schol. takes this word adverbially = ἐν ἧ ὄλβίως ζῆν.

152-154. ἐπειδή, since, inasmuch as. — φίλων ἄπο for ἀπὸ φίλων. — κατ' ἄρ' . . . παρ πυρῆς, he then sat down on the hearth in the dust by the fire. — ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ = kept profound silence.

159-165. μὲν i. e. μῆν. — κάλλιον = κάλον. Mt. § 457. — οἶδε refers to the leaders and chiefs of the Phæacians. See v. 186. — ἰσχανόωνται, keep themselves back, refrain from addressing the stranger. — ἐπικρῆσαι, to mingle again, Epic and Ionic 1 aor. infin. of ἐπικράννμι. — ἄμ'—δηδεῖ. Verba of accompaniment are some-

times followed by ἄμα, to define more clearly the dative of the person or thing accompanied.

167-171. ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο = *the venerable Alcinous*. See N. on 2. 409. — μάλιστα δέ μιν = ὄν μάλιστα referring to Laodamas. This clause contains the reason why he sat nearest his father, viz., because he was most especially beloved.

188-197. δισσόμενοι, *having feasted*. — ἐπὶ, *besides*, used adverbially. — περὶ πομπῆς μνησόμεθ', *we will be mindful of sending him home*. The genitive in connection with verbs of remembering sometimes depends on a preposition. S. § 182. N. 4. See 4. 151. — τὸν = αὐτόν. — ἄσσα, Ionic for ἅπαντα. — Κατακλώθεις (the spinners), *the Parca, the Fates*. Crusius remarks, that the Cataclothes are here annexed to the Ἄεσα, as the special to the generic.

200-205. ἄλλο τι . . . περιμηχανώνται, *then the gods are contriving something else by this (τόδε)*. — τὸ πάρος, *formerly, at other times*. — ἐναργεῖς, *manifest*, i. e. in their real forms. — ἐντ', *when*, usually accompanied by ἄν, by which it is made more indefinite. — ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν, *quoniam ad ipsos proxime accedimus*, sc. similitudine. Ernesti. But Nitzsch more correctly refers ἐγγύθεν to consanguinity: *because we are nearly related to the gods*.

213-224. καὶ δ' ἔτι κεν καὶ μᾶλλον, *and still more besides*. — στυγρῇ ἐπὶ γαστέρι = ἡ στυγρῇ γαστήρ. Mt. § 455. Obs. 3. Günth. de usu prep. apud Hom. p. 34, explains this: *tempore ventris esurientis*, i. e. esurienti quique nihil molestius (sc. eâ ipsa). — ἡ δὲ i. e. γαστήρ. — ἐκ-ληθάνει (tmesis), *causes to forget*. — ἐπιβήσεται (i. e. ἐπιβήσῃτε) has a transitive signification. — ἰδόντα . . . ἐμὴν, *even life may leave me, when I have beheld my possessions*, i. e. if I may be permitted to behold once more my home, I will not murmur though even life should then depart from me.

238-239. τάδε εἶματ', i. e. the garments which Nausicaa gave him. Cf. 6. 228. — οὐ δὴ φῆς, *truly you do (= did) not say*. At sight of the garments which she herself had made, Arete doubted the truth of what Ulysses had said, relative to his being a stranger who had wandered over the sea.

248-255. ἐμὲ . . . οἶον, *the deity led me alone, unhappy one, to her hearth*. ἐπίστιος is sometimes employed of one who takes up his abode in another country, and is here equivalent to *ut cum illa* (i. e. Calypso) *habitarem*. — λαβοῦσα = ὑποδεξαμένη, but rarely so used.

261. ὄγδοον is dissyllabic by synizesis. — ἐπιπλόμενον ἔτος, *revolving year*.

270-274. ἦ γὰρ introduces the reason why the epithet δύνμορος was applicable to him. — ἔμελλον ἔτι ξυνέσσεισθαι οἷζυτ', *I was still to be*

associated with (= suffer) wretchedness. — ἀδίσφατον, immensa — ἀδινὰ στενάχοντα, groaning aloud.

275-279. τὴν μὲν, i. e. the raft. — κί-βιήσατο, would have forced. See N. on l. 239. The protasis commences with ἀλλ' ὠχασσόμενος (v. 280) = εἰ μὴ ἐνηχον. — βαλὼν refers to κῆμα.

283-289. θυμηγερίων is susceptible of two meanings: gathering courage, reviving; and swooning, fainting. The latter signification seems most apposite. — ἤφυσάμην, I gathered, heaped up; literally, this verb means, to draw off, as a liquid from one vessel into another. — δύσετό τ' ἥλιος. There is some difficulty in reconciling this passage with 6. 321, where the sun is said to have gone down while Ulysses and Nausicaa were on their way to the city. Loewe connects δύσετό τ' ἥλιος with εὔδον παννύχιος κ. τ. λ. which precedes, and gives this interpretation: dormiebam tota nocte usque ad auroram et meridiem et sol (sc. dum dormiebam) occidit et dulcis somnus (sc. medio die) me reliquit." Ernesti thus explains it: cumque occideret (ad occasum vergeret) sol, dulcis me dereliquit somnus. This explanation I prefer. So the Schol. makes δύσετο = εἰς δύσιν ἐκλίνετο. Aristarchus writes δειλίετο, which Butt. (Lexil. No. 39) and Bothe regard as the true reading.

292-301. ἤμβροτεν, Epic 2 aor. of ἀμάρτανω. "No critical grammarian will separate ἤμβροτον from ἤμαρτον." Butt. Lexil. No. 15. For the formation of ἤμβροτον, cf. Soph. Gr. Verbs, p. 87. — ὡς οἶκ' ἂν ἔλλοιο, as you would not expect. — αἰεὶ γὰρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν. Cf. Il. 3. 108. Crusius cites Cicero de Senectut. § 6: "Temeritas est videlicet florentis ætatis, prudentia senectutis." — ἄλις, in abundance. This adverb in Homer is never followed by the genitive. — ἡμέτερον, sc. δόμον. — σὺ δ' ἄρα introduces the reason why Nausicaa was, in the estimation of her father, guilty of a breach of hospitality, viz., because she waited to be entreated first by the stranger. It will be seen that Ulysses, in his zeal to exculpate his young benefactress, did not relate the affair in conformity with truth, inasmuch as Nausicaa forbade Ulysses to attend her, in order to avoid suspicion and slander (cf. 6. 295). "Some casuists allow of the officiosum mendacium, and such is this of Ulysses—entirely complimentary and officious." Note in Pope's Odyssey. Such casuists, however, are loose and unsafe guides. A license like this cannot be granted, without doing irrefragable injury to that sacred regard for truth which every one should entertain, who would have a conscience void of offence before God and his fellow men.

307. δῦς ἄλλοι takes the gender implied in the substantive φύλα. See N. on 6. 15 — φύλα is in apposition with the omitted subject of εἰμίν.

310-319. αἴσιμα, *proper, right*. — αἶ γὰρ—ἐχέμεν—καλέσθαι (= ἔχεις—καλοῖο). For the construction, cf. N. on 1. 217. ὄφελον, which usually accompanies the infinitive in the expression of a wish, is sometimes omitted. The old grammarians supply ἐθέλοις. — τά τε φρονίσων, ἃ ἔγωγε περ, and *having the same thoughts* (in reference to my daughter) *which I have*. — παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν. We must not judge of this proposition of Alcinoüs by the rules and usages of these artificial times. — ἐς τόδ' refers to αὔριον, *to-morrow*. — αὔριον· ἐς τῆμος. Bothe and Nitzsch punctuate αὔριον ἐς τῆμος, in order to make ἐς αὔριον correspond to ἐς τόδε. As it respects the marvellous sleep of Ulysses, while he was conveyed home by the Phæacians, Bothe remarks that "magicas esse has res, neque ad vivum reseccandas." — ἐλώσσι for ἐλώσι (-σονσι, ονσι), fut. 3 plur. of ἐλαίνω.

324-328. ἐποφόμενον, *to see*. S. § 222. 5. — Τιτυόν, Τίτυος, a giant who offered violence to Latona, and was in consequence slain by Apollo. — καὶ μὲν = καὶ μὴν. — τίλεσσαν, sc. ἡλοῦν or τὴν ὁδόν. Cf. 10. 490. — τῷ αὐτῷ. See N. on v. 55. — ἀπὴρυσαν οἰκαδ' (sc. τὴν ὁδόν, as in τίλεσσαν), *accomplished the journey home*. The idea of the passage is, that the Phæacians went and came on the same day. — εἰδήσεις—ἐνὶ φρεσὶν = *you will know full well*. — κοῦροι, sc. ἄριστοι from the preceding clause, upon which ἀναφέμπτιν depends.

342. ὄρσο κίων, *rise up* (i. e. *go*) *in order to lie down to sleep*. ὄρσο, Epic 2 aor. mid. imperat. of ὄρνυμι. The regular future of κίω would be κίσω, which by dropping the σ becomes κίω. Cf. Soph. Greek Verbs, p. 171.

ODYSSEY VIII.

3-5. ἄν—ἄγω by tmesis for ἀνώγω. — ἡγεμόνευ'. This word is followed by the dative, when the idea is that of one going before, or leading the way. When it stands for ἄρχειν, *to command, to govern*, it takes the genitive. See Smith's Crus. Lex. — ἀγογήνδ', *to the place of holding the assembly*.

11-16. δεῦτ' ἄγε, *come on! come away!* Butt. (Lexil. No. 55) calls δεῦτε an animated interjection, serving to excite attention. — ἴσται = ἴτα. S. § 219. N. 6. — ἐμπλήρω, 2 aor. mid. of ἐμπλήρωμι, as passive.

22-23. These lines are regarded by Nitzsch and others, after Zenodotus, as spurious, because Ulysses contended only with the discus. But Eustath. well remarks, that the idea is not that Ulysses actually performed all these feats of skill and strength, but that he had the ability (τὸ φῦσει δύνασθαι) to do them. This he showed by his feat with the discus. — τοὺς = καθ' αὐτούς. So Damm and Crusius. But Voss connects πολλοὺς with τοὺς, making it = οὓς πολλοὺς. There is no necessity, however, of altering the usual punctuation.

28-32. ξείνος ὄδ' (used δεικτικῶς), *this stranger*. — οὐκ οἶδ' ὅστις, *I know not who* = unknown to me. How illustrious was the hospitality thus bestowed upon an entire stranger. — ἦέ... ἀνθρώπων, *whether from eastern or western men*. — λίσσεται ἔμπιδον εἶναι, sc. αὐτήν, referring to πομπήν, *and begs that it may be safe*. — ὡς τὸ πάρος περ, *even as before* = as is our custom. — οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τις ἄλλος, *for not any other person*. The negation is very strong. Hoog. thinks, that οὐδὲ τις may stand for οὐδὲ εἷς, *not even one*. Cf. Rom. 3. 10.

35-39. κούρω is in the dual, on account of its proximity to δύνω. Some, who maintain with Butt. (§ 33. N. 8), that anciently the plural was identical with the dual, suppose that it is here used in the plural. Others think, that κούρω is used of *two sets of youth*, the rowers sitting on two sides of the ship. Cf. K. § 241. R. 9. — κρινάσθων is regarded by Carmichael (*Gr. Verbs*, p. 172) and others as used in a passive sense. But Kühn. (§ 251. R. 2) says, that the use of the aorist middle instead of the passive is in all instances only apparent, and that the verb here means, *let them select themselves*, while on the contrary we find in v. 48, κρινθέντι, *the selected*. — θοήν, i. e. quickly prepared. — ἡμέτερόνδ'. See N. on 7. 301. — παρέξω, sc. δαῖτα.

42-45. φιλέωμεν is trisyllabic by synizesis. — Δημόδοκον. Some have erroneously supposed, that this mythical bard was a historical person, born in Coreyra, and who, when aged and blind, composed a poem on the destruction of Troy (Ἰλίου πόρθησις). Equally erroneous is another conjecture, that the Phæacian minstrel is the same as the bard with whom Agamemnon left his wife when he went to Troy (3. 267). — πέρι = περισσῶς. — ἐποτρύνησιν, sc. αὐτόν.

48-58. κούρω δὲ κρινθέντι κ. τ. λ. Cf. N. on v. 35. — ὑφ' οὗ δ' ἐν... ὤφμισαν. See N. on 4. 785. Wolf, with most of the modern editors, brackets v. 58, it not being found in the Schol. Pal. nor in the Harl. MS.

67-71. πασσαλόφι, *wooden nail or peg*. — καὶδ — κρήμασιν by tmesis for κατικρήμασιν. — ἐπέφραδε χερσὶν ἐλίσσθαι. The sense is, that the herald showed the blind minstrel how to take hold of the harp (i. e. where to find it with his hands), whenever the Muse in-

cited him to sing. — ὅτι θυμὸς ἀνώγει, whenever he had a mind. For the use of the optative, cf. N. on 4. 191. — οἱ δ', i. e. the revellers.

73-81. κλέα = glorious deeds. — οἴμης. Bothe, following some of the ancient commentators, joins οἴμης with ἀνδρῶν, men of song, i. e. renowned in song. Crusius makes οἴμης = ἀπὸ οἴμης ἐκείνης, i. e. the song about the Trojan war. — νεῖκος. Of the time or cause of this strife between Ulysses and Achilles nothing definite is known. Some think that it took place after the death of Hector, and that the subject of dispute was, whether force or stratagem should be employed to take the city. — λάϊνον οἰδῶν, stone threshed. Müller Arch. p. 29, explains λάϊνον οἰδῶν as a subterranean repository for the treasures, and refers to Hymn. Apol. v. 296. — πύματος ἀρχή, i. e. the beginning of the Trojan war, at which time Agamemnon consulted the oracle of Apollo in regard to the undertaking.

83-85. The pallium was drawn over the face, whenever a person wished to conceal his grief, or any other violent emotion of his mind. Cf. II. 24. 163.

90-95. ἄψ, again. — ἄρχοιτο refers to the bard. — δὲ in v. 95 is causal.

99-107. συνήγορος, connected with, the attendant of. — πύξ, in pugilism. — πόδεσσι, in the race. — αὐτὴν ὁδόν, the same way. ὁδὸν follows ἦρχε as accusative of the space or way. Cf. K. § 279. 6.

110. ἄν δ' ἴσταντο in order to contend in the games. As the Phœaciæns were a maritime people, the names here given are derived from maritime subjects.

124-125. ὅσσον . . . ἤμιονοῦν, "as far in the fallow field as is the limit of mules, i. e. as much as oxen accomplish less than is required of a span of mules in the same time in which Clytneus ran." Smith's Crus. Lex. οὐρον, room, space ahead of a yoke of oxen ploughing. Passow. — ἐλίποντο, were left behind.

136-138. οὐδὲ τι ἤβης δέεται, nor is he at all wanting in youthful vigor. — συνεβήχεται, is enfeebled, broken down. — συγχέουσι depends upon κακώτερον.

146-156. ἴδμεν, Epic for εἰδέναι. — ἀπὸ-θυμοῦ, from the mind. Crusius takes ἀπὸ as an adverb, and makes θυμοῦ a genitive of separation (separative genitive. K. § 271. 2). — κατείρονται, perf. pass. of κατείρω. — κερτομόντες, taunting, provoking. — καὶ μᾶλλον, much more. — μεθ', in.

159-164. οὐ γὰρ. The ellipsis may be supplied: you do well to refuse the trial, for I by no means liken you, etc. — ἄθλων depends upon θαήματα. — τῷ = τοίῳ, to such a person as (ὅςδ'). — ἄμα . . .

θαμιζων, being frequently in a many-benched ship = being a sea-faring man. — πρηκτῆρες, those who are engaged in business, merchants tradesmen. — ὀδαίων, merchandize, probably as Nitzsch understands it, the back-freight, i. e. the wares received in exchange for those which were carried. — κτηδέων θ' ἄρπαλέων, profits eagerly sought, rapacious gain. Nothing could be more taunting than this speech of Euryalus. We need not wonder that it excited Ulysses to anger.

166-175. ἀτασθάλω, insolent, unjust. — χαρίεντα, graceful things, accomplishments. The adjective is here taken substantively. — ἀσφαλίως, prudently. Voss: speaking to the point. — οὐ . . . ἐπίσσειν, "grace is not entwined with his words." Crusius.

177-184. ἀποφώλιος. Schol. μάταιος, worthless. — πεποίθεια, Epic pluperf. 1 sing. of πείθω, as imperfect. S. § 85. N. 4. — πτολίεμους depends upon πείρων by zeugma. — ἄλλα καὶ ὡς, κακα πολλὰ παθὼν, but even thus (i. e.) although I have suffered many evils.

186-192. αὐτῷ φάσει. The discus-throwers put off their mantles when engaged in the game. Ulysses, of course, threw the discus to great disadvantage, encumbered as he was with his cloak. — πάχετον for παχύτερον. — στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον πικρὸν = much more compact. — οἶω = τοῖον οἶω, of which τοῖον depends upon the preceding comparatives, and οἶω is to be referred to S. § 198, as dative of the means. — ἀλλήλοισιν depends upon ἐδίσκιον as a dat. incommoḗ: played with (i. e. against) one another. — τὸν ἅα περιστρέψας, whirling this then around. — τέρματα = σήματα. Each player had a friend, who marked the place where the discus fell, an office which Minerva here performed for Ulysses.

197-201. σὺ δὲ . . . ἄεθλον, but take courage, at least in this contest. For the construction of ἄεθλον, cf. Mt. § 414. 12; S. § 163. 2. — τόνγ', i. e. the discus, put here by meton. for the place where it fell. — κουφότερον, more lightly = more cheerfully.

202-207. τοῦτον. See N. on τόνγ', v. 198. — τάχα δ' ἵστιρον, presently, statim. — τοσσοῦτον as adverb, thus far. — μᾶσσον, irregular comparative of μακρός. — τῶν δ' ἄλλων ὅτινα, i. e. ὅτινα τῶν ἄλλων. — πάντων Φαιήκων is in apposition with τῶν δ' ἄλλων, v. 204. — Λαοδάμαντος. He calls Laodamas by name because he had been challenged by him. See v. 145 seq.

211-218. ἴο δ' αὐτοῦ πάντα = τὰ ἑαυτοῦ πάντα, all his affairs. Voss: his own interests. — οὐ πικρὸν τι, no one at all. — πάντα—οὐ, not at all, by no means. πάντα is here used adverbially. Some translate it: in every kind of contest. But this would make ὅσσοι ἄεθλοι (sc. εἰσὶ), v. 214, tautological. — ἀμφαράσθαι is used transitively. — πρῶτός κ' ἄνδρα κ. τ. λ. is epexegetical (Bothe: *asyndeton epexegeticum*) of

v. 215. Nitzsch would erase the comma after βάλουμι — *εταίρους* of Ulysses. The sense is: if all his companions were to direct their bows against the enemy, so much did he excel them in archery, that his arrow would fly first and with the most deadly aim. — φωτῶν is genitive of the object aimed at. S. § 183. 3.

219-221. Φιλοκτήτης, *Philoctetes*, son of Pœas, a most skillful archer, who possessed the arrows of Hercules, without which Troy could not be taken. — ἐμὶ in ἐμὶ φημι—εἶναι, is expressed contrary to the general rule (S. § 158. 2), because of the emphasis demanded by its antithesis with τῶν δ' ἄλλων. Cf. K. § 307. R. 4; S. § 158. N. 1.

232-233. ἐπεὶ.... ἐπηετανός, "since I had not ample care in the ship." Smith's *Crus. Lex.* κομιδὴ is taken by Voss and Passow in the sense of *food, victuals*. But a comparison with v. 453, where it occurs in a passage nearly parallel with this, shows that it is not susceptible of such a meaning in this place. ἐπηετανός, *lasting the whole year*; here, *all the while, continually*.

239-246. ὥς, *so that*. — ἀρετῆν, *excellence* in athletic exercises. — οἷα καὶ ἡμῖν Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι. The order is: οἷα ἔργα Ζεὺς ἐπιτίθησι κ. τ. λ. — ἐξίτι πατρῶν, *even from the time of our fathers*. Prepositions compounded with εἶτι take their respective cases.

246. Alcinous now yields to Ulysses the preëminence in pugilism, discus-throwing, etc., which he assigned to the Phæacian youth (v. 103), and claims for them a superiority only in the lighter accomplishments. In all this the poet adds to the glory of his hero, and keeps him before the reader as the principal personage of his song.

250-251. βητιάμονες, *dancers*. Schol. ὀρχησταί. — παύσατε, *play*, i. e. dance.

260-265. εὐρυναν ἀγῶνα, *enlarged the arena of the contests* in order to make room for the dancers. — πῆληγον. Soph. (*Gr. Verbs* p. 223) calls this a new imperfect of πλῆσσω. — μαρμαρυγᾶς, *quick, vibrating movements* of the feet, like the light which twinkles from shining bodies. It appears from what follows, that songs accompanied the music to which they danced.

267-278. ἀμφί, *about, concerning*. This use of ἀμφί is metaphorical. — Ἀφροδίτης. It has been seized as an argument, that the *Iliad* and *Odyssey* are not productions of the same author or the same age, that Vulcan's wife is Charis in the former (18. 382), and Venus in the latter. But the evidence, that these immortal rhapsodies are the productions of the same intellect, is too overwhelming to be impaired by so trifling a discrepancy. Besides, as *Crusius* well remarks, the main idea of the fiction is the same in both instances, that a goddess of grace is wedded to a god skilled in art. Keightley (*Mythol.* p. 106)

considers this tale of the amours of Vulcan and Venus as an interpretation, which I could wish were so, as to me it seems unworthy of the bard who for nearly 3000 years has worn the laurel of the prince of poets. — ὡς depends on αἰεῖδεν.

273-283 χαλκείονα, the smithy. — βυσσοδομείων. See N. on 4. 676. — ἐρμίσιν, the bedposts. ἐρμῖς. Schol. ὁ ποῦς τῆς κλίτης. — ἀράχνια, a spider's web. — δηλόεντα agrees with δίσματα understood. — εἶσαί ἱμιν, he pretended that he was going.

292-302. λέκτροις depends upon εἰνηθέντε. — τραπεῖομεν, Epic for τραπεῖομεν -όμεν, 2 aor. subj. of τρέπω. — τῆ-εἰσατο, it seemed to her. — οὐδέ . . . ἦν. The order is: οὐδέ ἦν (i. e. ἐξῆν) κινήσασθαι τὰ μελίων. — σκοπήν ἔχεν = ἐσκοπιάζεν, kept watch, was on the lookout, as we should say.

307-313. ἔργα γέλαστα. In his earlier edition, Wolf had ἔργ' ἀγέλαστα. — οὐκ ἐπιεικῆ, not to be borne, intolerable. — ἀλλὰ = πᾶν, except. — τοκῆς δῖνα, i. e. Jupiter and Juno. — ἴνα, how, or how — there, if, as Crusius says, the idea of place is predominant.

315-318. μίνυθ' ἄγε, for a short time even. — εἰσόκε (= εἰς ὅ κε) — ἀποδώσει. The future indicative here supplies the place of the subjunctive. This is done for the sake of emphasis. — ἔδνα. The presents given to the bride or to her relatives, at the time of her marriage, were returned to the husband, in case she was put away for the crime of adultery. See N. on 1. 277. Cf. also Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 357.

325-329. ἔσταν, Epic 2 aor. 3 plur. for ἔστησαν. — εἰών, neut. plur. genitive of εὔς, of good things. Kühn. (§ 215. R.) would supply δώρον. Cf. S. § 56. — κίχνηι τοι βραδύς ὀκνῖν. A proverbial expression.

340-347. ἀμφὶς ἔχοιεν. Schol. περιέχοιεν, might surround me. — οὐδέ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε. It would have been highly unbecoming for Neptune, who was one of the oldest of the gods, and uncle of the guilty pair as well as of Vulcan, to have joined in the laughter to which the affair gave rise. — αἰτῶν (i. e. Mars) is the subject of τίσιν.

351-358. δεῖλαί . . . ἐγγυάσθαι. "The connection seems best suited by the following construction: ἐγγυᾶν τῶν δεῖλῶν (i. e. ὑπὲρ τῶν δεῖλῶν, Eustath.) καὶ δεῖλαί εἰς ἐγγυάσθαι, i. e. sureties for the miserable give miserable security." Smith's Crus. Lex. I prefer the turn to the passage given by Passow: it is of no avail to become surety for the worthless, as this casts no reflection on Neptune. Nitzsch refers δεῖλῶν to Vulcan, but I think without good reason. The passage admits of various other translations, several of which are given by the Schol. — σὶ δέομαι as Mars is now bound. So Nitzsch. The verb may be taken

tropically, however, in the sense of *to obligate, to hold one to his word*. — εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο (the apodosis is contained in the preceding line), *if Mars should depart, in case he could escape*, an implied condition upon which the protasis itself depends, signified by κέν. Cf. K. § 340. 6. — χρεῖος—ὑπάλυξας, *having escaped or avoided the debt*, i. e. not having paid it. οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικεν, "*non fas est neque decet.*" Clarke.

365-369. οἶα—ἐπενήνοθεν, *such as covers*, literally, *rests upon*. ἐπενήνοθεν, Epic 2 perf. of ΕΝΕΘΩ as present, only in composition. — ἄλλοι, *others*, i. e. different persons from the one just mentioned. Cf. N. on 1. 132; 6. 84. δολιχῆρητοι, *using long oars* = skilled in maritime affairs; or, making rapid voyages.

372-379. οἱ δ' ἐπεὶ οὖν κ. τ. λ. They played at the game called οὐράνια, in which the ball was thrown up into the air, and each of the players strove to catch it before it fell to the ground. Cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 761. — ἰδνωθεὶς ὀπίσω, *bending himself backwards*, as is done when one throws a missile up vertically. — ὁ δ' ἀπὸ . . . μεθέλεσκε. It was no small feat of agility to spring upward and catch the ball, intercepting it at a distance from the ground. — ἀν' ἰθύν, *straight upwards*. — ἐπελήκσιον, *beat time whilst the others danced*. So Passow. Some take it in the sense of *applauded*. Cowper: *clapped their hands*.

383-384. ἦ μὲν—ἦ δ' ἄρ' is changed by Bothe into ἡμὲν—ἦ δ' ἄρ'. Nitzsch and Crusius disapprove of this emendation, as the correlatives μὲν and δὲ mark a suitable connection: *as truly,—so indeed*, i. e. the performance, in Ulysses' estimation, came fully up to the boast made by Alcinous (v. 247 seq.). — ἦ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο, *and these things have evidently happened*, i. e. have been performed. ἐτοῖμα, *real, accomplished*.

396. ἐ αὐτόν, i. e. Ulysses.

404-409. κολέον . . . ἀμφιδεδίγηται, *and a scabbard of newly-cut* (i. e. polished) *ivory encloses it*. — πολίος ἄξιον, *worth much*. — ἄφαρ . . . ἄελλαι, *may the winds snatching it up forthwith bear it away*. A proverbial expression = may all remembrance of it be effaced from the mind.

414. ποθή, as Loewe justly observes, has reference to πολίος δὲ εἰ ἄξιον ἔσται, v. 405. Ulysses politely expresses a wish, that Euryalus may never feel regret at having parted with a gift of such value. Pope's idea that Ulysses sarcastically wishes that Euryalus may never have occasion to use the sword, as being devoid of martial enterprise, is not to be entertained a moment, since it would comport little with the generous feelings, which must have glowed in the bosom of the

wanderer at the kind and princely treatment he was receiving from his new friends.

434-439. For the construction of ἀμφὶ πύρρῳ with the verb of motion στήσαι, see N. on l. 200. — δαΐον, they kindled it. The Schol. explains it: δεικόπτον, cut it up. — τόφρα, in the mean while. — τίθει δ' ἐνί, sc. χηλῶ.

449-453. αὐτόδιον, forthwith; literally, on the same way or spot. — ἐπεὶ . . . θάμιζεν, since he had not often been attended to, had not experienced such kind treatment. — κομιδή, see N. on v. 232.

462-469. Nausicaa, who has for a time been withdrawn from the sight of the reader, now briefly asks from the stranger, when he returns to his own country, a remembrance of the service which she had rendered him. The artlessness, grace and modesty of this young princess wins for her our highest love, and shows that the poet had a delicate perception of the graces and virtues which are the chief ornaments of woman. The response of Ulysses is brief, complimentary and expressive of the highest gratitude for the essential service which Nausicaa had rendered him. This address to Ulysses and his reply constitutes, in my judgment, one of the finest passages in the Odyssey. — ἐμεῖ i. e. ἐμεῖο. — ζώαρι, reward for saving life. — ἰβιώσας. Schol. ἰώσας. The middle is here used transitively.

473-477. μέσσω δαιτυμόνων. "In conspectu conviviarum: separatim enim sedebat, non ad mensam eandem inter convivias." Ernesti. — θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφῇ, and rich fat was about it. — τῆ. See N. on l. 346.

488-498. ἢ σέγε—ἢ σέγ'. The second pronoun is added by way of emphasis. Bothe reads ἢ σέγε—ἢ σέγ', thus conjoining the clauses, on the ground that Apollo taught the bard to play the harp, and the Muse, to sing. — κατὰ κόσμον, in order, i. e. with accuracy. — σὺν Ἀθήνῃ = σὺν φρονήσει. Eustath. — αἶ κεν = εἴν, if perchance. — θεὸς refers to the Muse, and not to Apollo, as some imagine.

499-510. ὁρμηθεὶς θεοῦ, being incited by the god. Kahn. (Jelf's edit. § 530. 2) makes θεοῦ depend upon ἦρχετο, marking the point whence the action commenced. As it respects the subject of this song, as well as the one about the quarrel of Ulysses and Achilles (v. 75), Müller (Lit. Greece i. p. 31) observes, that the first sketch of the Iliad and Odyssey may have been intended to be sung at the banquet of princes and for their especial gratification. — ἀμφ' Ὀδυσῆα. This shows that Ulysses was the soul of the enterprise. — ἐνὶ Τρώϊων ἀγορῇ, i. e. in the midst of the Trojans assembled in council. Cf. Virg. Æn. 2. 31, seq. — ὁ μὲν refers to the horse. — τοι, i. e. the Trojans. — ἄκριτα, confused things, i. e. things left doubtful or undecided.

— *θεῶν θελικτήριον*, the joy of the gods. Some prefer taking *θελικτήριον* as an adjective in agreement with *ἄγαλμα*, a placating offering — *τῆπερ*, sc. *βουλῆ*. The Trojans adopted the last proposition, viz., to dedicate the horse to the gods, as a propitiatory offering.

516-520. *ἄλλον . . . αἰπήν*, he sang that one laid waste the lofty city in one way, and another in another. — *Δηϊφόβοιο*. After the death of Paris, Helen fell to Delphobus. Hence Menelaus, accompanied by Ulysses, proceeded immediately to assault him in his palace. — *νικῆσαι καὶ* for *καὶ νικῆσαι*.

525-529. *νηλεὴς ἡμέρα*, the cruel day = the day of death. — *ἀμφὶ αὐτῷ χυμένη*, embracing him; literally, poured around him. *χυμένη*, Epic 2 aor. mid. participle of *χίω*. — *οἱ δέ*, i. e. *πολίμιοι*. — *εἰργρον*, into bondage. The old grammarians interpreted it, a female slave. — *ἄχαι* is here put metaphorically for tears, such as are produced by grief.

539-546. *ἄφρα*, 2 aor. 3 sing. of *ἄρνυμι*, roused himself to sing {Thiersch § 232. 110), arose to sing. Cf. Soph. Gr. Verbs p. 208. — *ἄγ'* refers to the persons contained in *τερπόμεθα πάντες*. — *ὁ μὲν*, i. e. the bard. — *ἀντι*, instead of, i. e. equal to, like.

550-556. *ὄ, τι σε—κάλεον*. For the double accusative, cf. S. § 166. *κάλεον* is dissyllabic by synzesis. — *κεῖθε*, i. e. in thine own country. — *κακός*, humble, low-born, opposed to *εὐθλός*, noble, of high descent. — *τίθενται*, sc. *ὄνομα* from *ἀνεωνμός*. — *τιτυσκόμεναι φρεσὶ*, aiming at in mind. The Phæacian ships are represented by the poet as animated. Hence to any given country they could go by mental direction, without the aid of pilots or rudders. — *πόλιαις* is dissyllabic in pronunciation.

562-569. *οὐδέ . . . δίος*. Construct: *οὐδέ ποτὶ σφιν ἔπι* (i. e. *ἔπισσι*) *δίος κ. τ. λ.*, nor is there at any time cause of fearing (*δίος*) to them, i. e. they never have reason to fear. *πημανθῆναι* and *ἀπολίσσασθαι* limit *δίος* as adnominal genitives. S. § 221. N. 4. — *τοῦδε* depends on *εἰπόντος*, and refers to what was said by Nausithous (565-570.) — *ὣς*, thus, in these words. — *πατρὸς* follows *ἄκουσα* as genitive of the source of the thing heard. S. § 179. N. 2. — *φαισίμεναι* depends upon *φῆ*.

575-580. *ἦ μὲν—τέ = ἦ μὲν—ἦ δέ* — *ἦσι*, Epic for *ἦ*.

583. *μετ' αἵμά τε καὶ γένος αὐτῶν*, after their own blood and lineage

ODYSSEY IX.

1-5. It was on the evening of the second day after his arrival in Scheria, that Ulysses commenced the recital of his adventures. — *τέλος*, the end or object of a banquet.

11-20. *ταῦτό τί μοι κ. τ. λ.* Construct: *ταῦτό εἶδεται* (*videtur*) *μοι ἐνὶ φρεσὶν εἶναι τι καλλίστον*. — *σοὶ—θυμὸς ἐπειράπιτο—εἴρωσθ'*, your mind has inclined you to inquire. — *ὑφ' ἔτι μᾶλλον ὀδύρομνος στεναχίζω*, i. e. the recital of my toils and sufferings will awaken in me more painful recollections than even the song of the bard. *ὄφρα* here marks the result of the action (*ἐκβατικῶς*). — *εἶδει'* for *εἶδῆτε*. Cf. II. 8. 18. — *ἐγὼ δ' ἄν ἔπειτα—ἔω* depends upon *ὄφρα*. — *εἴμ' Ὀδυσσεύς*. This self-annunciation, apparently so pompous, was common amongst ancient heroes. Cf. Virg. *Æn.* 1. 382: *Sum pius Æneas*, etc. *Æd. Tyr.* v. 8. — *πᾶσι = παντοίοις*. — *ἀνθρώποισι μέλω, I am a care to men*, i. e. an object of care = I am highly esteemed amongst men. This personal form of *μέλω* is rarely met with.

22-31. *Νήριτον εἰνοσίφυλλον*, leaf-shaking (i. e. woody) *Neriton*. This mountain was in the southern part of the northern division of Ithaca, and is now called Anoi. Cf. Mure's *Tour in Greece*, i. p. 71. — *πανυπεριότιη—πρὸς ζόφον*. Schol. *πρώτη τῶν ἄλλων ὡς πρὸς δύον*, i. e. the most westerly of all. — *πρὸς Ἥῶν τ' Ἥλιόν τε, towards dawn and the sun* = towards the east, opposed to *ζόφος*, the west. — *ἦς = ἐμῆς*. Cf. K. § 302. R. 8. Thiersch (§ 284. 14) makes it stand demonstratively: *as this land*. — *αὐτόθ'*, i. e. in Ogygia. — *Κίρκη*, Circe, the daughter of Helius and Perse. She dwelt in the island *Ææa*.

35. *καὶ* belongs to *πίονα οἶκον*, even a rich estate.

40-50. *αὐτούς*, i. e. the inhabitants of the city. — *μοὶ = as far as I was concerned*. — *κίτοι*, might go away = might be. — *διερῶ ποδί*, with quick foot = swiftly. Some, following the Schol., translate: *with moist foot*, i. e. in a ship. But this is forced and unnatural. The proper signification, according to Nitzsch, is *liquid, flowing*; hence, tropically, *active, nimble*. — *γιγώνενν*, called aloud. — *μὲν—καὶ*. See N. on 3. 351. — *ἵππων = chariots*. — *ἔθι.... ἐόντα*, sc. *μάρασθαι τινα*.

52-60. *ἤριμοι*, early in the morning. Cf. Butt. *Lexil.* No. 8. — *στησόμενοι* in marshalled array. — *ἤως*. "At the time of the Ho

meric poems, the natural day was divided into three parts (Il. 21. 111). The first, called ἡώς, began with sunrise, and comprehended the whole space of time during which light seemed to be increasing, i. e. till midday." Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 339. — ἀέξιστο, *increased*, spoken of the progress of the day until noon. — ἦμος.... βουλτόνδε, *but when Helios went over to the unyoking of the oxen* = when the sun descended in the west. βουλτός, the time of day when the oxen are unyoked = *evening*. — ἕξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηός. The sense seems to be, that the loss, equally divided through the whole fleet, amounted to six men in every ship. As Ulysses had twelve ships (cf. v. 159), his loss, therefore, was 72 men.

62-73. ἀκαχήμενοι ἦτορ = *καίπερ ἀκαχήμενοι ἦτορ*. Their grief was occasioned by the loss of their companions. — ἄσμενοι ἐκ θαλάττοιο, i. e. glad at our escape from death. — θεισπειρή = *terrible, great*. — τὰ μὲν, sc. ἰστία. — κάθμεν for καθεῖναι. — αὐτάς, i. e. the ships.

75-81. θυμὸν ἔδοντες, *consuming our mind* = depressed in spirit. — Μάλεια. See N. on 3. 287. — Κυθήρων, an island on the Laconian coast, now called Cerigo.

84. ἄνθινον εἶδαρ, *food of flowers*, i. e. the lotus, on which the Loto-phagi lived. Some regard ἄνθινον as tropical for *delicious*.

91-99. μίγην, i. e. ἐμίγησαν. — οὐδ' ἄρα, *not immediately*. — λωτοῖο, lotus. "Trifolium melilotis." Wittich. — ἀπαγγεῖλαι πάλω, "renuntiare ad Ulysssem de Lotophagis." Bothe. — ἐρεπτόμενοι, *plucking off for eating*. — ὑπὸ ζυγῶν, *under the rowers' seats*.

100-102. κελόμην—λάθεται. The subjunctive here stands for the optative (i. e. after a verb of past time), in order to represent the past, as if it were present to the eye of the speaker. Cf. Jelf's Kühn. § 806. 2; S. § 214. N. 1. — λωτοῖο φαγῶν. S. § 178. 2.

105-112. προτέρω, *forward, further on* in the same direction, viz., westward. — Κυκλώπων, Cyclopes. The south-western part of Sicily is considered by most of the commentators, ancient and modern, as being the country inhabited by this gigantic race. Yet in respect to this, as to most of places visited by Ulysses in his wanderings, there are conflicting opinions, which it were useless to mention in notes so brief as these are designed to be. The Homeric Cyclopes differ materially from those of the ancient cosmogonies, who were three in number (viz., Arges, Steropes and Brontes), and who were the obedient servants of Jupiter, providing him with thunderbolts and lightning. In Homer, besides being more in number, they are an insolent, lawless race of shepherds, paying no reverence or regard to Jupiter, inhospitable to strangers, and having no laws or political institutions. The

Cyclopes of Virgil, although two of them have the same name as the cosmogonic Cyclopes, are different from either those or the ones described by Homer, being no longer shepherds but the assistants of Vulcan, and having their residence on the eastern part of Sicily at Mount Ætna. These Cyclopes which we have mentioned are not to be confounded with the skillful architects to whom the fortifications of Argos, Tiryus and Mycæne are attributed. These were probably a Thracian tribe, receiving their name from Cyclops, one of their kings. They were expelled from their country, and went into Crete and Lycia, and subsequently assisted Prætus against his brother Acrisius, by the construction of gigantic walls, etc. — και sc. ἄς, σφῆ κ. τ. λ., and which the shower from Jupiter nourishes for them, i. e. the Cyclopes. For the omission of the relative, cf. N. on 2. 114.

116-118. *λάχεια*, having fertile land. This reading is objected to by Thiersch, Voss, Crusius and other critics, who prefer *ελάχεια*, little, small, the reading of Zenodotus. — *παρὲς λιμένος*, not far from (= near to) the harbor. When two prepositions stand together, the first always has an adverbial meaning, while the second may be connected as a preposition with its case. Cf. K. § 300. R. 1. — *οὔτε σχεδόν, οὔτ' ἀποστηλοῦ*, not very near, nor far off = at a moderate distance. — *ἐν δ'*, besides, moreover.

125-131. *μικτοπάρηοι*, having red cheeks, i. e. sides. The sides of a ship near the prow were frequently painted with red or purple (11. 124). — *ἐνι* (i. e. ἐνεῖσι) — *οἱ κε κάμοιεν*. Cf. N. on *ἐφεῖη*, 1. 254. — *οἷά τ' πολλά*, as oftentimes. — *κὶ—ἐκάμοντο*. See N. on 1. 239. — *οὐ μὲν γάρ τι = γὰρ οὔτι μὲν (= μήν)*, for not at all.

135-141. *ἐπι μάλα πῖαρ ὑπ'* (i. e. ὑπεῖσι) *οὔδας*, since the soil is very fat (i. e. rich) below. So Crusius, Bothe, Felton and Voss. But Buttman (Lexil. No. 92) makes *πῖαρ* a substantive and *ὑπ'* a preposition: *this land has plenty of fat under its surface*. — *εἰνάς*, anchor-stones. In the Homeric times anchors were not yet invented. Large stones, bags of sand, and baskets filled with stones were used to retain a ship in its position. — *βαλέειν* and *ἀνάψαι* depend on *χρεῖώ*. S. § 221. N. 4. — *ἐπικέλσαντας*, bringing the ship to land, 1 aor. part. of *ἐπικέλλω*. Cf. S. § 104. N. 6. — *εἰσόκε* (*εἰς ὃ κε*) — *ἐποτρύνη*. In S. 315, *εἰσόκε* is followed by the indicative future. — *ὑπὸ σπιῖους*, from under the grotto.

143-146. *οὐδὲ προῦφαίνειτ' ἰδέσθαι* (sc. ὥστε ἡμᾶς), nor did it (i. e. the island) appear to our sight. For the construction of *ιδέσθαι* (which Mt. § 535. a, puts for an accusative substantive with or without *κατά*), cf. S. §§ 207, N. 4; 219. N. 3. — *ἄηρ*, thick air, fog. — *τήν = ταύτην*. S. § 142. — *εἰδώρακεν*, caught a view of, 2 aor. of *εἰδώραμαι*.

157-163. διὰ δὲ τρία κοσμηθίντις, and being arranged in three bands. διὰ belongs to κοσμηθίντις. — λάγχανον, fell by lot. — οἶνος ἐρυθρός, dark-red wine.

172. ἐρίηρες, plur. of ἐρίηρος by metaplasm. K. § 72.

177-184. ἀνὰ νηὸς ἔβην. See N. on 2. 416. — ἔρθα δ', then. — οἶτες and αἶγες are in apposition with μῆλα, taken here in the sense of small-cattle. — λαίεσκον, solebant stabulari, for the flocks were not now within. — περὶ as adverb, around.

187-192. ἀνήρ—πελώριος. Homer does not give us the exact size of the Cyclops, yet he endeavors in a variety of ways to give an exaggerated idea of his vast bulk and strength. He compares him to "a woody top of lofty mountains;"—at the noise of the wood which he throws down on his return to the cave, the Greeks in terror hide themselves—the rock with which he closes his den, the teams of twenty-two wagons could not remove—his staff was like the mast of a large ship—he swallows two men each time for a single meal—he breaks off the rocky peak of a large mountain and hurls it beyond the vessel, by which reflux waves are produced that drive the ship well nigh to the shore, and the second time he throws a much larger rock twice as far. — ἀθιμίστια ἦδη (2 pluperf. of ΕΙΔΩ), was versed in impiety. — οὐδὲ ἴσκει ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, i. e. he was not like a human being, an ordinary mortal. γέ gives emphasis to ἀνδρὶ, not to a man certainly.

194-200. πάρ for παρὰ. S. § 25. N. 2. — νῆϊ—νῆα. An emphatic repetition, says Bothe, because the ship was the means of his future safety. — αἶγειον ἄσκον—μίλανος οἴνοιο, a goat-skin of dark wine. A substantive signifying the vessel, takes the genitive of that with which it is filled. Mt. § 355. c. — Μάρων. According to tradition he was a Cretan adventurer. Müller (Dorians, i. p. 244) remarks, that this temple of Apollo, of which Maron was the priest, was founded by the Cretans. — ἀμφιβεβήκει. Nitzsch says, that this word is either to be taken as a present, or is to be written ἀμφιβέβηκεν. — ἐν ἄλσει δειδρῆεντι. Apollo was supposed to be fond of groves, especially groves of laurel, wild olives, etc.

206-214. ἦεῖδη, Epic for ἦδει. — μὴ οἶη, one alone. — ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα. Eustath. says, that the most common proportions of the mixture of water with wine was 3:1, 2:1 and 3:2. This wine which Ulysses had, must have been, therefore, exceedingly strong as well as fine flavored, and hence its sudden and powerful effect upon the Cyclops. Passow constructs ἀνὰ with χεῖε. But Crusius takes it adverbally, thereon, thereto. In that case, μέτρα would depend on the verb — ἀποσχίσθαι, sc. τοῦ οἴνου. — ἦμα is dissyllabic by synizesis.

Bekker reads ἤα. — οἶσατο, *conjectured*, 1 aor. mid. of οἶομαι, as being resolved into οἶ, a practice confined, I believe, to the Epic poets. — ἄνδρ' ἐπελεύσασθαι, *virum superventurum*. So Clarke and Crusius. But Nitzsch prefers to take ἄνδρα as the object accusative, *virum adire*, inasmuch as Ulysses knew only of his own approach, and not that of the man. In accordance with this interpretation, the same excellent critic would read ἐπ' ἐλεύσασθαι.

219-229. στήνοντο, *were made narrow* = *were filled*, so that it was too narrow for the animals pressed together. — ἔρχατο for ἐρχόμεναι ἦσαν. S. § 91. N. 2. (2). — ἄγγια—γανλοί τε σκαφίδες τε, *τετυγμένα*. The participle here conforms itself to the remoter substantive ἄγγια, because γανλοί and σκαφίδες stand in relation to ἄγγια, as the species to the genus. Cf. Mt. § 441. c. — πρώτισθ', *first, for the first time*, after they had seen the things in the cave. Bothe joins πρώτισθ' to τυρῶν αἰνυμένους, *having taken first some cheeses*. For the construction of τυρῶν, cf. S. § 178. 1. — ἵναί πάλιν = ἀνίναί, *to return to the ship*. — καὶ εἴ μοι ξείνια δόλη, *and (ascertain) whether he would give me hospitable presents*. For the ellipsis of σκοπεῖν or περᾶσθαι before εἴ with the optative, cf. N. on 1. 379.

231-233. ἐθύσαμεν, sc. τυρῶν, *we burnt some of the cheeses in honor of the gods*. Nitzsch prefers a comma instead of a colon after ἐθύσαμεν. — ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη, sc. from the preceding clause τὸ τῆς ὕλης ἄχθος. The meaning of ποτιδόρπιον is, *to be used at supper, for supper*. How it was used may be seen, v. 249, seq. — θύρηγων (S. § 31. N. 3), *at the door* (S. § 202) = *without the cave*.

243-250. ἤλιβατον, *craggy, lofty*. Cf. Butt. Lexil. No. 61. See also Xen. Anab. 1. 4. § 4, with my note on the passage. — θρέψας, *having curdled*. Felton. — πορησάμενος τὰ ἄῤῥα, *having gone through with his works*, i. e. with what he had to do. ἄ is a possessive pronoun. S. § 67.

256. ἡμῖν—ἦτορ = ἡμῶν ἦτορ with which (i. e. ἡμῶν) δεισάντων agrees. Cf. N. on 6. 157. Bos, with his usual fondness for ellipses, finds one in δεισάντων, viz., αὐτῶν, which he calls the genitive absolute. — αὐτε, *again*, referring back to v. 236.

269-279. αἰδέο, Epic for αἰδέο imperative of αἰδέομαι, *to revere, respect*. — γηλεῖ θυμῷ, *with a cruel, unpitying mind*. — ἢ τηλόθεν ἐλλήλουθας = or you have come from so great a distance, as to have little acquaintance with the Cyclopes. — δειδίμεν, a syncopated Epic form of the 2 perf. infin. of δέω, *to fear*. — ἀλέασθαι τοὺς θεοὺς is to *shun the anger of the gods*. — Διὸς—ἀλέγονσιν, *care for Jupiter*. S. § 182. — φέριτροι, *stronger, more powerful*. — πεφιδόλην, Epic

2 aor. mid. opt. of φείδομαι, to spare. — ὅπη ἔσχες—νήα, to what place did you bring your ship? The design of this inquiry is too obvious to need explanation.

281. ἐμὶ δ' οὐ λάθην, but he did not remain concealed from me—I was aware of his treacherous object in proposing the question.

289–293. σὺν—μάρψας, i. e. συμμαρψας, seizing together, i. e. with one grasp of his hands. — ὡστε, just like, in the same manner as. — διαμελείσσι, dismembered, limb by limb. Bothe with the concurrence of Nitzsch, edits, διὰ μελείσσι. — ἀμηχανίη, perplexity, despair. — ταυνοσάμενος, having stretched himself at his length in order to take rest.

302–311. χεῖρ' ἐπιμασσάμενος. Crusius and Nitzsch would read χεῖρ' i. e. χεῖρι, grasping (the sword) with the hand. I am inclined to believe that it answers to our expression: laying violent hands upon one. If so, the reading of Wolf, i. e. χεῖρ' for χεῖρα, is to be preferred. — ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυσεν, but another thought restrained me. — ἄμμες for ἡμεῖς. — ὄλεθρον denotes the abstract idea of the verb ἀπωλόμην. S. § 164. — κλυτὰ μῆλα, renowned flock. Bothe translates: clamorosa oves, bleating flock. — δ' αὐτε for δὴ αὐτε, referring to σὺν δὲ δύο μάρψας v. 289.

314–317. ὡσεὶ . . . ἐπιθείη, as if he were placing the cap on a quiver. — εἶ πως, if by any means.

320–326. τὸ μὲν—τὸ μὲν—τοῦ μὲν. This repetition of μὲν with the article, shows the identity of the noun (i. e. φόπαλον) to which the pronoun represented by τὸ refers. — τὸ μὲν . . . ἰστὸν νηὸς = τὸ μὲν ἄμμες εἰσοφώοντες εἴσκομεν τόσον εἶναι, ὅσος ἐστὶ ἰστὸς νηός. Crusius. — ἀποξῦναι. See N. on 6. 269. Bothe, on the authority of Buttman, reads ἀποξῦσαι. The signification to smooth, to make even, suits the connection best, as the sharpening process is expressed in θόωσα—ἄκρον.

331–339. κλήρω πεπαλάχθαι, to be determined by lot. — ὅτε . . . ἰκάνοι. Cf. K. § 337. 7. See also N. on 5. 385. — οἱ δ' ἔλαχον, and they were chosen. ἔλαχον is here used intransitively. — ἐλέγμην, I numbered myself, a syncopated-2 aor. mid. of λέγω. Some render it passively: was chosen. But it is quite doubtful whether Ulysses would leave his active participation in this affair, which was so essential to success, to be decided by lot. Cf. Butt. § 114. p. 289. — ἑσπέριο ε, in the evening. S. § 138. N. 1. — οἰσάμενος, auguring, having a presentiment that trouble was approaching. Cf. N. on v. 213.

346–353. κισσύβιον, a cup, properly, one made of ivy wood. — τῆ. See N. on 5. 346. — πίε, 2 aor. imperative of πίνω for πῖθι. — οἶόν τι ποτὸν κ. τ. λ. = οἶόν τι ποτὸν τόδε ἐστίν, ὃ νηὺς ἡμετέρη ἐκεκαύθη. — σὶ—ἴκαιοτο. S. § 170. — δέκτο, Epic 2 aor. mid. 3. sing. of δέχο

μαι. — ἤσατο, *was pleased*, 1 aor. mid. of ἤθω, a form which is rarely met with.

359-362. τόδ' . . . ἀπορρώξ, but this is a *drop* (literally, *a fragment, something torn off*) of ambrosia and nectar = most excellent wine. — περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος = *came under the influence of the wine*.

369-379. ἔδομαι, future of ἐσθίω, *will eat*. — ἵπτιος, *surine*. — ἀποδοχμώσας, *slanting, bending sidewise*. — οἶνοβαρείων = οἶνοβαρής, *heavy with wine*. — ὅτε δὴ . . . ἄψοσθαι, *when now the olive-wood stake was about to blaze up*, i. e. when it was as hot as it could be without actually kindling into a blaze.

384-386. τρῆπῶ (i. e. τρῆπῶσι) optative of τρῆπῶ. — οἱ δέ, i. e. the associates of the one who bores with the wimble or auger. — τί δέ, sc. τρῆπανον. — πυρήκεια, *fine-pointed*. — τὸν δ', i. e. μοχλόν.

393-402. τὸ γὰρ . . . ἐστίν. "Sententia est: *nam hinc ferrum accipit duritiam*. — σμερδαλίον δὲ μίγ' ᾤμωξεν. Bothe would read σμερδαλίον δ' ὁ μὲν ᾤμωξεν. — ἔο for οὗ. S. § 64. N. 2. — ἄλῳον, *being mad with pain*.

403-406. τίπιτε τόσον . . . ἐβόησας. Ernesti, whom Crusius follows, refers τίπιτε τόσον to ἀρημένος and renders: *quid tantum læsus, tantopere vociferatus es*, i. e. *quid tibi mali tanti accidit, ut tantopere vociferare*. — τίθησθα, Epic for τίθης, here in the sense of ποιῆς. — ἢ μήτις σεν μῆλα κ. τ. λ. μὴ in μήτις has the force of an interrogative particle and shows that a negative answer is expected (cf. N. on 6. 200). The sense is: *surely no mortal is driving away your flocks against your will? you are not afraid lest some one should kill you by deceit or force?*

410-411. εἰ μὲν δὴ, *if then indeed*. — νοῦσον . . . ἀλίασθαι, "it is not possible to escape a disease of Jupiter." Felton.

414-423. μήτις, Nitzsch finds in this word a pun like that in Οὔτις, v. 365. — καί, *even*. — μετ' ὄισσι, *amongst the sheep*. — θύραζε, *out of doors*. — θανάτου λύσιν, *deliverance from death*. — ὥσπερ πρὸ ψυχῆς, *as for life*.

427-434. συνίεργον, *I fastened together*. — τῆς ἐπι, i. e. ἐπὶ ταῖς = αἷς. — σύντριψις, *three at once, three together*. — τρεῖς δέ = τρεῖς δὴ. — ἄρνιός . . . ἀπάντων is a parenthetic clause. — ἐλυσθεῖς, *being curled up*. — Butt. (Lexil. No. 45) draws a very marked distinction between ἐλῶ and εἰλῶ, which are loosely considered by some as having the same etymological meaning. — κείμεν, *I lay*, i. e. I was suspended; "inusitate dictum." Bothe.

439-443. ἐμίμηκον, imperf. of μιμήκω, from a new present μίμηκα, 2 perf. as present of μιμάομαι, *to bleat*. — ἄναξ, *the master*, i. e. Polyphemus. — οἱ, i. e. the companions of Ulysses.

447-455. *καὶ πέπον κ. τ. λ.* "Polyphemum Homerus cum immanem ferumque finxisset, cum ariete etiam colloquentem facit, ejusque laudare fortunas, quod, qua vellet, ingredi posset, et, quæ vellet attingere. Recte hic quidem: nihilo enim erat ipse Cyclops quam arius ille prudentior." Cic. Tusc. Disput. 5. 39. Cf. Il. 8. 185; 19. 400, where Hector and Achilles address their horses, as though endowed with reason and intelligence. — *λειμιμένος—οἴων*, *left behind by the sheep*. — *ὄφθαλμὸν ποθείεις* = are you afflicted on account of the loss of my eye? — *ὄν... ὄλεθρον*, *whom I think not yet to have escaped destruction*. Polyphemus thought that Ulysses was yet within the cave, and would be unable to effect his escape.

456-460. *εἰ δὴ—τῷ*, *if now—then*. — *ὁμοφρονίους*, "pariter atque ego ratione præditus." Bothe. — *ποτιφωνήεις* for *προσφωνήεις*, *having the power of speech*. Voss: *understanding language*. — *οἱ ἐγκέφαλος*, *his brain*. For the construction of *οἱ—θεινομένου*, cf. N. on *ἡμῖν—δισσάντων*, v. 256. — *ἄλλυδις ἄλλη*, *here and there*. — *καὶ—λωφήσει*, i. e. *καταλωφήσει*.

462-468. *ἐλθόντες* (sc. *ἡμεῖς*) is in the nominative, instead of the genitive absolute which we might have expected, a kind of partial apposition existing between *ἡμεῖς* and the subject of *λυόμεν*, the latter bearing the relation to the former of a *part* to the *whole*. Cf. K. § 266. 3. See also the references in my note on Xen. Anab. 1. 8. § 27. — *τοὺς δὲ* refers to the companions of Ulysses, who had been devoured by the Cyclops. — *εἶων*, sc. *στενάχειν* from the preceding clause. — *ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεύον*, i. e. *ἀνέειπον δ' ὀφρύσι*, *and forbade with a nod*.

475-479. *οὐκ ἄρ'... ἔδμεναι*, *thou wert about to devour the companions of no timid man*. — *κακὰ ἔργα*, i. e. *the punishment of your evil doings*. — *τῷ*, *therefore*.

482-492. *καὶ δ' ἔβαλε*, i. e. *κατέβαλε δέ*. — *τὴν δ'* refers to the ship. — *παλιφόροτιον κύμα*, *a resluent wave*. — *παρῆς*, *away from the shore*. — *προπεσόντες*, *bending forward, incumbentes*. — *δὶς τόσσον*, *twice as far off*. — *προσηύδων* = I was preparing to call out to him. His companions interrupted him just as he was going to speak. This line is reconcilable with v. 473, by supposing that reference was had there to an ordinary man's voice, and that Ulysses exerted his voice, naturally loud, in an extraordinary manner.

496-499. *καὶ... ὄλεσθαι*, "and we there thought we were destroyed; literally, and we said that we had perished there." Felton. — *φθρυγαμένου*, *raising a cry*, opposed to *αὐδήσαντος*, *speaking*. — *μαρμάρω*, *a stone*, not necessarily *marble*.

503-504. *ἀεικίλην ἀλαυτὴν*, *unseemingly blinding*. — *φάσθαι*, infinitive for imperative.

512-515. *χειρῶν* . . . *ὀπωπῆς*. This line defines *τάδε πάντα* of the preceding line. The defining proposition is often used independently, i. e. without any external connection with the proposition to be defined. Cf. Mt. § 630. *ε. ἡμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς, that I should be deprived of my sight.* — *ἰδέγμην, I was expecting*, imperf. for *ἰδεχόμεν*. Cf. Soph. Gr. Verb., p. 119. — *ὀλίγος, small, slender*, used here contemptuously of Ulysses.

523-535. *αἶ γὰρ δὴ κ. τ. λ.* The sense is: Oh that I could kill you as surely as (*ὡς*) you can be cured by no one, not even Neptune himself. — *εἰ—γέ, if indeed.* — V. 521 is bracketed in all the best editions except that of Ernesti. — *ὀλίσας ἄπο* for *ἀπολίσας*. S. § 226. N. 4. — *ἐν* in v. 535 belongs to *οἴκῳ*.

540-545. *ἰδέυσεν . . . ἰκίσθαι, it (just) failed to reach the extreme part of the rudder*, i. e. it almost reached, etc. Ernesti and Bothe join in punctuation *τυτθὸν* to this sentence: *it wanted but little*, etc. But the punctuation of Wolf is followed by Loewe, Crusius and Baumgarten-Crusius, and seems on the whole to be preferable. — *εἶατ' for ἦντο*, 3 plur. pluperf. mid. of *ἦμαι*.

550-553. *ἀργεῖον* to which Ulysses had clung, when he escaped from the den of the Cyclops. — *μήλων δαιομένων* = in this division of the sheep. *δαιομένων* is passive in sense. — *ἔξοχα, by way of eminence, as a mark of distinction.* — *ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν, but he (i. e. Neptune) paid no regard to my sacrifices.*

565-566. Cf. N. on vs. 62-3.

ODYSSEY X.

1. *Αἰολίην—νήσον, the Æolian island.* Where this mythic island lay is wholly uncertain. In the time of Pausanias, it was believed to be Lipara. In later times there were some, who made Strongyle the abode of the wind-god. Völck. thinks that it was one of the Argades. But it is singular, that he overlooked the circumstance that it was a *floating isle* (*πλωτή νῆσος*), and therefore could have no exact position. All which can be said is, that when Ulysses came to it, it lay not far from the country of the Cyclopes. For an interesting article on *Æolus*, cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Biog. p. 35.

5-13. τοῦ, i. e. Αἰόλου. — ἀκοίτις=ἀκοίτιας. — δῶμα περισσεύεται ἀλλῇ = περισσεύεται τοῦ δώματος ἀλλῇ. Voss reads ἀλλῇ instead of ἀλλῆ. Bothe accentuates ἀλλῆ, i. e. ἀλλῆσει, *cantu tibiarium*. — τῶν, i. e. τῶν νείων καὶ θυγατέρων τοῦ Αἰόλου.

17-27. ὁδόν, "*veniam proficiscendi*." Bothe. — πομπήν, i. e. the Zephyr. Cf. v. 79, where this *conduct* was no longer granted to him. — βουκτάων, *blowing, blustering*. — ὀλίγον περ, *even a little*. — ἐμοὶ... ἄηται, *he sent forth the breeze of Zephyr to blow upon me*. — νῆάς τε καὶ αὐτούς. "Non: naves et nos: non patitur αὐτῶν ἀπελόμεθ' ἀφραδίῃσιν: *sed naves et socios navales, i. e. nauas*." Ernesti. — αὐτῶν—ἀφραδίῃσιν, *by our own folly*.

29-35. τῇ δεκάτῃ, sc. ἡμέρᾳ from ἐννήμαρ of the preceding line. — πυρπολίοντας, *those who were keeping watch-fires, i. e. beacon-fires*. — ἰόντας. Bothe, with the approval of Crusius, after the Harl. MS. edits ἰόντες. — πόδα νηός. According to Yates, πόδα here refers to the rope fastened to the bottom of the sail, by which it was adjusted to the wind. But as it can hardly be supposed that Ulysses himself would attend to this rope, and give up to some one of his companions so important a position as the helm, it is better with Ernesti to understand by πόδα νηός *the rudder of the ship*. So Bothe and Crusius. — ἔφασαν, *putabant*.

41-45. ὁμῆν ὁδόν, *the same journey*. — νισσόμεθα—σύν, *return together*. — ὅσος τις χρυσός, *about how much gold*. For this use of τίς, cf. K. § 303. 4.

49-62. γαίης ἀπο πατρίδος. They had come in sight of their own country (v. 29). — πσῶν= *throwing myself*. — ἀποφθίμην, *I should perish*, 2 aor. optative of ἀποφθίω. — καλυψόμενος after the manner of one who is in affliction. — ἐπ' ἠπείρου, *upon land*. — παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ. He took the position of a mendicant, perhaps through fear of an unfriendly reception.

66-69. εἴ που= ὅπου, *wherever*. — ἄσάν μ' ἔταροι, *my companions betrayed me*. — ἀκίσασθε, *help me*, i. e. repair the injury done to me.

74-79. ἄνδρα τόν, *that man*. When the article stands for a demonstrative pronoun, to which a relative sentence refers, it is generally put after its subject. Cf. Jelf's Kühn. § 444. 3. — ὅς κε (= ἐάν)... μακάρεσσιν, "*veteri superstitione diis invisum putat miserum*." Bothe. — ἡμετίῃ ματίῃ, *by our own stupidity*. Ulysses includes himself, because of his untimely sleep (v. 31), occasion was given to his companions to do that, which brought upon them their subsequent disasters.

82-86. τηλεπύλον, *wide-gated*. So the Schol. Bothe and Crusius translate it as a proper noun, *Telepylus*, the name of the Læstrygonian

city, now called Mola di Gaëta. But all that can be said of this huge androphagous race is, that they are the mere creation of the poet inhabiting a country lying west of Æolia a distance of six days' sail. We might as well undertake to establish the position of the places visited by Sindbad, as those to which Ulysses is here said to have come. "People," said Eratosthenes, "will discern whither Ulysses wandered, when they find the artist who stitched the leathern bag that held the winds." — ἔνθα κ' νομείων. The idea appears to be, that the sheep and cattle were pastured, the one in the day-time, and the other in the night; a man, therefore, who could do without sleep, could take care of both and receive double pay. The passage is somewhat obscure, and, as Cowper says, "must lie at the mercy of conjecture." — ἰγγύς . . . κίλευθοι, *the paths of night and day are near*. Some understand this τοπικῶς in the sense, that the pastures of the night (= for the kine) and of the day (= for the sheep) were situated near the city. But the explanation adopted by Nitzsch and Crusius is preferable, viz., that it is a figurative representation of the short nights and long days, the rising of the sun as, it were, coinciding with the night.

87-93. ὄν πέρι (i. e. περὶ ὄν) πείρη ἡλίβατος, *around which was a lofty rock* = a lofty wall of rocks. So in v. 4, the singular λισσὴ πείρη is put for the chain of rocks which surrounds the Æolian island. — διαμπερὶς ἀμφοτέρωθεν, *all around without interruption*. — ἐν στόματι, sc. λιμένος. — ἐνθ' οἷγ' . . . νίας, *and then they all* (i. e. the companions of Ulysses) *directed their ships within*. — οὐ μὲν . . . αὐτῷ, *for never arose a wave within it*. — οὔτε μίγ', οὔτ' ὀλίγον, "formula dicendi ad significandam modicam magnitudinem." Bothe.

100-105. προΐειν for προΐην, imperf. 1 sing. of προΐημι. — ὑδροΐσση, *carrying water*. The daughters of nobles and princes even, performed this office in ancient times. Cf. Gen. 24. 13.

113-121. ὄσην τ' ὄρεος κορυφήν by attraction for τσαύτην ὄση ἐστὶν ὄρεος κορυφή. — κατὰ δ' ἔστινον αὐτήν, *and they shuddered with fear at her*, i. e. at sight of her. — ὁ τεύχε βοήν, *he* (i. e. Antiphates) *raised a clamor*. — ἀπὸ πετρῶων (sc. ἀπορήγγυμνέοις) ἀνδραχθίσαι χειμαδίοισιν, *vast stones torn from the rocks*. ἀνδραχθίσαι, *man-burdening*, i. e. heavy, large. χειμαδίοισιν. To verbs of throwing, the missile is joined in the dative. Cf. Mt. § 396.

123-132. ἀνδρῶν . . . ἀγνυμένωων, *of men perishing and at the same time of ships broken to pieces*. — ἰχθῦς δ' ὡς πείροντες, *spearing them like fishes*. The explanation which makes ἰχθῦς in apposition with the subject of φέροντο, and takes πείροντες in the sense of περιῶντες τὸν λιμένα, *the Læstrygonians swimming across the lake like fish*, is

unsustainable and absurd. — οἱ refers to the Læstrygonians, τῶς, to the companions of Ulysses. — οἱ δ' ἄλα πάντες ἀνιέθησαν, sc. παθόντες. Cf. 7. 328, where it is fully written. Ernesti reads ἅμα for ἄλα. — ἀσπασίως. "Non libenter, sed facite, commode. Ernesti. — ἐπιγραφίας—πίτρας does not refer to the stones hurled by the Læstrygonians, but to the rock which surrounded the haven (v. 87). — ἀολλίης, all together.

135–138. Αἰαίη—νήσον, the *Æcean island*. Like all the mythic islands, the situation of the abode of Circe is mere conjecture. It appears to have lain westward of the country of the Læstrygonians, on the edge of the Ocean-stream, since Ulysses and his companions left *Æsea*, as it would seem, when the day was somewhat advanced, and by sunset reached Hades, on the opposite coast of Ocean. The older Scholiasts understand by it the promontory of Circeii in Italy, which they suppose to have been formerly an island. The position which is more commonly assigned it, is north of the Læstrygonians, above Sicily. — αὐτοκασιγνήτη, own sister. — ἐκγυγάτην, were born (S. 209. N. 4), 2 pluperf. dual of ἐκγύγομαι.

142–152. ἤματα—νύκτας. S. § 168. 1. — περιωπήν = σκοπῆν, a place of look-out. — εἴ πως ἔργα ἴδοιμι, to try if I could by any means see. Cf. N. on 9. 229. — Nitzsch would place a comma after εἰρηνοδείης, and take Κίρκης ἐν μεγάροισι as explicative (viz.): in the house of Circe. — ἄθροπα καπνόν, dark smoke.

155–160. προίμεν τε πυνθίσθαι, and to send them (i. e. my companions) forth to inquire. — νεὸς depends on σχεδόν. S. § 188. 2. — εἰς ὁδὸν αὐτῆν, into the very way, or, as we say, right in the way. — πτόμενος is future, and marks the design or purpose of κατήϊεν. — δὴ . . . ἡμέλιον, for now the strength (i. e. heat) of the sun had come upon him.

163–169. καὶ δ' ἔπειθ', i. e. κατέπεισε. — τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνω, but I treading upon him in order to draw out the spear. — τὸ μὲν, i. e. ὁδόν. — καταλοφάδια, on or across the neck.

174–177. ὦ φίλοι κ. τ. λ. The order is: ὦ φίλοι, ἄγετε δὴ—μνησόμεθα βρώμενης· οὐ γὰρ πω καταδυσόμεθ' κ. τ. λ. We find the causal clause often put first, especially when it requires emphasis. ὄφρα, whilst, as long as. βρώσις and πόσις are the subjects of ἐστίν understood.

190–196. The causal clauses οὐ γὰρ τ' ἴδμεν κ. τ. λ., depend upon φραζόμεθα θάσσον, εἴ . . . εἶδαι. Construe εἶς as a present. Butt. § 108. p. 236. Marg. Ref. — εἴ τις ἔτ' ἔσται μῆτις, "si quod prætura fuerit consilium, sc. aliud quam illud proficiendi ad domum istam, ex qua fumum surgere vidit." Bothe. — ἐπὶ πέτρῃ for περὶ τῆν, around which. — χθονακλή, flat, level.

200-209. *μεγαλήτορος* has no reference to moral qualities, but to physical strength and courage. — *ἀλλ' οὐ μιχρομένοισιν*, "but there was no help to them complaining." Crusius. The idea is, that their complaints were of no avail. — *μετ' ἀμφοτέροισιν*, to both. A rare use of *μετά*. — *ἄμμι*, Epic for *ἡμῶς*.

214-225. *οἶγ'* i. e. the lions and wolves. — *ἀλλ' ἄρα τοίγε—ἀνίσταν*, but they just stood up. — *μειλιγματα θυμοῦ*, things pleasing to the mind = dainty bits. — *ἀειδούσης ὅπι καλῆ* κ. τ. λ. Calypso was engaged in a similar manner when Mercury arrived at her isle. Cf. 5. 61-62. — *οἶα*, such as. — *κίθιστος*. Schol. *τιμώτατος*. Perhaps *dearest, most beloved*, is its meaning here.

238-241. *ῥάβδῳ*, with a wand, the usual instrument of magical display. — *ἐέργνυ*, imperf. of *ἐέργνυμι*, she shut them up. — *αὐτὰρ . . . περ*, but their mind was firm as before, i. e. their reason remained to them. — *ἐέρχατο*, Epic pluperf. pass. 3 plur. of *ἐέργω*, for *ἐεργμένοι ἦσαν*, were shut up.

247. *κῆρ ἄχι μεγάλω βεβολημένος*, "his heart transfixed with anguish." Cowper.

251. *ῆομεν*, Epic for *ῆειμεν* or *ῆμεν*.

262. *ἀμφὶ δὲ τόξα*, sc. *βαλόμην* from the preceding clause. *τόξα* is put in the plural, says Crusius, because it consisted of two parts. "τόξα, de arcu et sagittis et quidquid ad arcum pertinet." Herm. Soph. Phil. 652.

269. *ἀλύξαιμεν*, we may be able to escape. Mt. § 514. b.

275-279. *ἔμελλον—ἴξασθαι*, I was just about to reach. — *ἰαχομένῳ* belongs to *μοὶ* in the preceding verse. — *πρῶτον ὑπηνήτην*, whose beard has first appeared.

281-288. *αὐτ'*, again. Ulysses had once before gone up from the ship (vs. 144-159). — *δι' ἄκρας*, through the mountain-tops. — *πικινούς κευθμόνας*, close hiding-places. *πικινούς*, "densos frondibus ac virgultibus." Bothe. — *οὐδὲ—φημί*, I do not think. Nitzsch rightly disapproves of the comma after *ἔχον*. — *τοὶ κρατός*, from thy head = from thee. — *ἀλάλησιν*, adopted by Wolf for the common reading *ἀλαλήσει*.

290-301. *κυκεῶ* for *κυκεῶνα*. So *Ἀπόλλω* for *Ἀπόλλωνα*. Xen. Anab. 3. 1. § 6. — *οὐδ' ὡς* = *οὐ δὴ ὡς*, not even so, notwithstanding — not. — *σ' ἐλάσῃ*, she shall have struck you. See N. on 6. 262. — *κελήσεται*, poet. fut. of *κέλομαι*. — *ἐνθηθῆναι* = shall confess herself a captive and offer her person to you as to her master. — *ἀπογυμνωθέντα*, despoiled of arms. So Crusius after the Schol.

305. *μῶλυ*, Moly, a fabulous plant used for magical purposes.

320-323. *ἔρχεο νῦν* κ. τ. λ. Buttman, and after him Bothe, pun-

tuatē: ἔρχεο νῦν, σφριόσθε μετ' ἄλλων κ. τ. λ. — ὑπιδράμε, i. e. crouching through fear, ran up to Ulysses.

327-334. οὐδὲ γὰρ κ. τ. λ. See N. on 8. 32. — ὅς κε πῆγ = ἴαν πῆγ. — ἀκήλητος, uncharitable. — θίω = ἀπόθου. — πεποιθόμεν, i. e. πεποιθώμεν.

339. αὐτὸν for ἑμαυτὸν. S. 144. N. 2.

348-351. τίως, in the mean while, is here used absolutely. — εἰς ἄλας, into the sea. εἰς gives fulness to the expression.

361-362. ἔς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα, having caused me to sit down in a bathing-tub. ἔσασα, 1 aor. part. of ἔσῃ. — λό' for ἑλός imperf. of λῶ. It appears from this passage, that the water, after being warmed in the tripod, was taken out and poured upon the head and shoulders of the person who sat in the bathing-tub.

378. τίφθ', i. e. τίπτε for τί ποτε, why then?

393-398. ἑρέον. The verb shows the ease and celerity with which the bristles fell from the limbs. — πᾶσιν—ὑπίδου γόος, grief penetrated all.

414-420. ἐμέ—ἔχυντο, poured about me. Bothe punctuates: ὡς, ἐμέ κείνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν, δακρύνοντες ἔχυντο, and renders δακρύνοντες ἔχυντο, swam in tears. — ὡς ἔμεν. Schol. οὕτως εἶναι. — ἴνα ... ἐγίνοντο, i. e. ἵνα τ' ἐγίνοντο ἢ δ' ἐτράφην. — ὡς ἐχάρημεν, ὡς, we so rejoice as if.

431-437. ἃ δειλοί, πόσ' ἔμεν, ah miserable ones, whither are ye (fated) to go? — κίν—ποιήσεται. The protasis is εἰ καταβησόμεθε understood. The indicative future with ἄν in the apodosis, denotes the certainty of the event in case the condition is fulfilled. The subjunctive would have expressed probability. — τούτου, i. e. Ulysses.

439-444. σπασσάμενος = ἐρυσσάμενος. — τῷ, i. e. the sword. — καὶ ... σχιδόν, even though he was a very near relative. πηός, a relative by marriage. Eurylochus had married Ctimene the sister of Ulysses. — εἰ σὺ κελύεις = if you please, s'il vous plait. — νῆ-νῆα. "Repetito verbo irrident stultitiam Eurylochi si manserit apud navem." Bothe.

453-459. φράσσατό τε πάντα. In the Harl. MS. is another reading: φράσσατό τ' ἐσόντα, which Buttman and Bothe approve as the true reading. — ἀνάρσιοι ἄνδρες, hostile men, referring to Polyphemus and the Læstrygonians.

465. πέποσθε for πεπόνθατε, 2 perf. 2 plur. of πῶσθε.

475-479. Crusius, Loewe and Baumgarten-Crusius, with good reason, agree with Wolf in bracketing these lines. Bothe, however, following Montbel, has received them as genuine.

484-486. ἔσονται, perf. pass. of σείω, with present signification:

desires ardently, is eager for. — ὅτι . . . γίγναι, *whenever you happen to be* (Mt. § 521) *somewhere at a distance.*

492-495. *χρησομένους, to consult.* — τοῦτε . . . εἰσίν. Cf. πάμπνοχος, *all life and intelligence.* Soph. Elect. 841. See N. on 11. 481. — τεθνηῶτι, Epic for τεθνεῶτι, 2 perf. part. of θνήσκω. Cf. 11. 84. — τοὶ δέ, i. e. the souls of all the dead except Tiresias.

498-501. ὄραν φάος ἡέλιόιο = ζῶειν in the preceding clause. So we say *to live and breathe, to die and perish, etc.* — τίς γάρ. The ellipsis may be thus supplied: *I cannot do this, for who will show me the way?*

505-511. μέλεισθω has ποθῆ (= ἐπιζήτησις), the thing cared for, as its subject. Butt. (Ir. Verbs, p. 174) says, that the passive μέλομαι is used poetically for μέλω. — τὴν . . . φέρησιν, *and the northern breeze* (literally, *the blast of Boreas*) *will waft it*, i. e. the ship. For the subjunctive in the sense of the future indicative, cf. N. on 6. 201. — κέλομαι for κέλομαι.

513-517. Ἀχέροντα. According to tradition, Acheron was a son of Helios and Gæa, who was changed into a river in the lower world, because he gave the Titans drink in their contest with Jupiter. — Πυριφλεγέθων τε φέουσιν. The verb is plural because it refers also to Κουκυτός. — δνω ποταμῶν. S. § 137. N. 8. — χριμαφθεὶς πέλας, *approaching very near.* — ἔνθα καὶ ἔνθα, i. e. *in the length and breadth.*

531-532. ἀνώξει stands for the imperative. — τὰ δῆ = ἃ δῆ. — κατέκειτ', i. e. κατὰκειται, *jacant* (= *jacebant.* Bothe).

551-558. οὐδὲ μὲν οὐδ' = ἀλλ' οὐ μὴν οὐδέ. — ἀνευθ' ἐτάρων, *remote from his companions.* — ἀφορῶν καταβῆναι, *to descend backwards*, as is the practice now when ladders are descended. Col. Mure (Jour. Greece, i. p. 232) says, that the staircases or rather ladders now in Greece have no railing, and require to be used with some caution.

562-565. φάσθε νῦ που, *you think now perhaps.* — χρησομένους. The construction is somewhat irregular, *χρησομένοις* seeming to be demanded by ἡμῖν.

573-574. ῥίπα παρεξελθοῦσα, sc. ἡμῶν, *easily going past us* = *escaping our notice.* — ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα. Schol.: ἢ εἰς ἐρχόμενον ἢ ἐξερχόμενον.

ODYSSEY XI.

4-11. *ἔβησαμεν* as active. — *ἀχνύμενοι* on account of the voyage which they were obliged to make to the infernal regions. Cf. 10. 496. — *πονησάμενοι*. Schol. *εὐτραπίσαντες*. — *τῆν . . . ἰθύνων*. The ship went directly before the wind. Cf. Virg. *Æn.* 3. 269: *qua cursum ventusque gubernatorque vocabat*. — *τέταθ'* for *ἐτίετα*. *ποντοπορούσης* (sc. *νεός*) = *ἰούσης*.

13-19. *ἐς πείραθ'*, to the extreme limits. — *Κιμμερίων*. A word of uncertain derivation. I am inclined to adopt their view, who make it a word of Phœnician origin. That commercial people, for purposes of gain, may have invested the Cimmerian country with storms and darkness in order to deter others from approaching it, an idea which Homer may have had in the situation here assigned it. Some think that, inasmuch as the Cimmerian darkness indicated the extreme north, there may have been some popular rumor of a night that lasted many months, and hence the poet seized upon this feature of the unknown north to add gloom and terror to the infernal regions, without having in his mind any definite country. — *δῆμός τε πόλις τε—καταλυμμένοι*. See N. on *εἰσοιχνεύσαν*, 6. 157. — *οὐδέ ποτ' αὐτοῦς κ. τ. λ.* Cf. *Æsch. Prom.* 796. — *ὀλοή*, pernicious, i. e. gloomy, sad.

27-37. *μυλικρήτην*, mixed honey. The mixture was honey and milk. — *ἔθνεα νεκρῶν* is expegetical of *τοῦς δ'*. — *ὑπὶξ* (i. e. *ὑπό, ἐκ*), out from, from. — *Ἐρίβευς* (various reading *Ἐρίβους*), Erebus, the gloomy entrance-way from the upper regions to the abode of Pluto, with which afterwards Hades was synonymous.

41. *Ἀργίφατοι*, killed in battle. — *βεβροτωμένα*, defiled with blood.

51-58. *ψυχὴ Ἐλπήρορος*. Elpenor lingered yet in the entrance to the lower world, because he had not received burial. On this account also he retained his corporeal faculties of speech, hearing, etc.; the bodies of the *unburied* and *unburned* being not yet considered as annihilated. An exception to this appears in book twenty-fourth, where the dead recognize each other without having drunk blood, and the suitors too are made to pass directly into Hades before they are buried. But that part of the rhapsody is probably spurious. — *ἐπὶ πόνοσ' ἄλλος ἔπειγον*, since another labor (i. e. the voyage to Hades) was pressing upon us. — *ζόφον ἠερόντα*, the dark west = the infernal regions, because

they were placed in the western quarter of the earth. — ἔφθης . . . μελαίνῃ, *have you come sooner on foot than I with (= in) my black ship?*

61-67. ἀθίεφατος οἶνος, *excess of wine*. — τῶν ὄπιθεν. Schol.: τῶν καταλειμμένων οἴκοι, *by those who are left at home*, explained by πρὸς τ' ἀλόχου κ. τ. λ. In reference to the preposition, which attends these appositional genitives, cf. S. § 187. 3.

73-76. μῆνιμα, *a cause of anger*. — κακίῃται for κατωκίαι (Mt § 240), 1 aor. infinitive (here = imperative) of κατακίαιω. Bothe edits κακίῃται. — μοι—ἀνδρὸς δυστήνοιο. Cf. N. on 6. 157; 9. 256. Bothe omits the comma after δυστήνοιο, and makes the genitive depend on πνθίσθαι. For the construction of ἴσσομένοισι πνθίσθαι, see N. on 3. 204.

80. τελευτήσω τε καὶ ἔρξω = *I will most surely perform*.

90-96. ψυχῇ—ἔχων. See N. on εἰσοιχνηῦσαν, 6. 157. — ἤλυθε has here the signification of ἐλήλυθας, and therefore takes ἰδῆ in the subjunctive. — αἵματος ὄφρα πίο. In the time of Homer, the two main causes of life were considered to be the breath (ψυχῇ) and the blood. As the shades in Hades were destitute of blood, their existence was only a kind of half life; but when the corporeal element was added (i. e. when they drank blood), sense and the power of reflection returned. Hence Tiresias must drink blood before he could speak according to truth (νημέρεια εἰπεῖν), and even the mother of Ulysses did not know her son until she had drunk of the blood. Cf. Völcker's Essay, referred to in N. on v. 221.

102-108. λήσιν. Supply σὲ or νόστον. — ἀλλ' . . . ὣς, *but yet in deed even thus*. — ἵκοισθε, sc. εἰς Ἰθάκην. — ὁππότε κτ—εἴρηται, *when you shall have found*. See N. on 6. 262. — Θρινακίη νήσῳ, *the Trinacrian island*. The majority of interpreters both ancient and modern, understand by this abode of the sun-god the island of Sicily. But I prefer with Völcker (Hom. Geog. p. 110) to regard it as a small islet belonging to Helios (cf. θεοῦ ἐς ἀμίμονα νῆσον, *to the excellent isle of the god*, 12. 261), about the same size as those upon which Circe and Calypso resided.

122-128. τοῖς = τούτους ἄνδρας. — οὐδέ θ' ἄλισσι κ. τ. λ., *nor do they eat food seasoned with salt*, i. e. salt made of sea-water. This shows that they were a people far inland. Some think that it refers to the use of salt as a sign of hospitality, but this does not comport with the context, which has reference to their total ignorance of any thing pertaining to the sea. — φοινικοπαρήους. Cf. N. on 9. 125. — φήῃ, Epic subjunctive for φῆ. — ἀθηρηλογόν, *a fan for winnowing corn*, literally, *the destroyer of corn-beards*. The person in question was so ignorant of maritime affairs, that he mistook the oar for a corn-fan.

134-135. εἰ (= ἔω) ἄλος, away from the sea, i. e. on land. — κάλα τοῖος—ὄς (= οἶος, Mt. § 480. c. Obs. 4), very much such as.

139-144. ἄρ', just so, as Tiresias had said. — ἔξωπα, face to face τὸν ἴοντα = τούτου εἶναι, i. e. to be her son.

146-147. ἔπος, direction. — ἐνὶ φρεσὶ θήσω, i. e. I will give it to you for consideration. — ὄδε, Nitzsch prefers ὁ δέ.

157-161. μίσσῳ = ἐν μίσσῳ. — μεγάλου... ῥέεθρα, i. e. Acheron Pyriphlegethon, etc. — πολὺν χρόνον relates to ἀλώμενος, after having wandered a long time.

174. εἰπέ—πατρός τε καὶ υἱός. Kühn. (§ 273. 5. f.) ranks these genitives with those of the material or source out of which anything is made or drawn.

185-186. τεμένη. According to the Harl. Schol., Aristarchus read τεμένεα with synizesis. "In Homer, the kings are represented as having three sorts of revenues: 1. the produce of their lands (τεμένη), which often contained tillage ground, pastures and plantations; 2. the fees for judicial decisions (δῶρα); 3. the public banquets, which were provided at the expense of the community." Müller's Dorians, ii. p. 109. Vs. 185-187 may then be rendered: *Telemachus enjoys the royal manors, and feasts upon equal banquets* (i. e. at which all have an equal share), such as it is proper for a man of judicial dignity to eat (ἀλεγύνειν, literally, to care about) for all invite him. Some render ἄς.... ἀλεγύνειν, such as befits a king (δικασπόλος = βασιλεύς) to prepare, i. e. such banquets as are kingly in splendor and sumptuousness. — καλέουσι, sc. αὐτόν.

188-194. ἀγροῦ is dative of the place where. — χεῖμα, during the winter. — Thiersch says that κόνει, which some would put for κόνι, is not worthy of notice. — τεθαλυῖά τ' ἀπώρη, flourishing, abounding autumn. Voss: fruit-ripening season. — πάντη.... εἶναι, upon the earth is spread his bed of leaves, which have fallen everywhere upon the fertile ground of his wine-producing vineyard.

202-203. σός τε πόθος, regret for thee, not thy regret, as the possessive pronoun is here put objectively. — σή τ' ἀγαθοφροσύνη, i. e. the remembrance of thy kindness.

211-213. φίλας—χεῖρας. The dual is here joined with a plural attributive, because the sense does not require the dual to be very distinctly marked. — εἰδῶλον is regarded by Volcker (see N. on v. 221) as synonymous with ψυχή, or rather the explanation of ψυχή. It is evident, that the εἰδῶλα, phantoms, apparitions, were airy and unsubstantial, for when Ulysses seeks to embrace his mother, she thrice vanishes from his hands "like a shadow or even a dream." These εἰδῶλαί,

however, were in external form and figure exactly as the persons for whom they represented. Cf. v. 38, seq.

221-224. *δαμνῆ* = *δαμῆ*. — *θυμός*. There is here a marked distinction between *θυμός* and *ψυχῆ* in the next verse. At death the *θυμός*, *soul*, *mind*, leaves the body, but as it does not descend to Hades, it must be considered as ceasing to exist, while the *ψυχῆ*, *life* (literally, *breath*), goes down into the lower world, and there continues its existence. A full discussion of this topic cannot be expected in these brief notes, and the student is therefore referred to the very learned and valuable essay of Volcker on the signification of *ψυχῆ* and *ἰδῶλον* in the *Iliad* and *Odyssey*, a translation of which will be found in the *Class. Museum*, vol. ii. p. 45: London, 1844. — *ἴσθ'*, *scito*, memento Bothe.

229-234. *ὅπως . . . ἐκάστην*, *how I might inquire of them each*, i. e. one by one. — *προμηστῖναι*, *one after another, in a row*. — *δέ* in *ἐγὼ δ'* is casual.

236-241. *Σαλμωνῆος ἀμίμονος*. See N. on l. 29. — *ἴησιν* is intransitive. — *πολέσκειτο*, *was walking frequently*. — *τῷ*, i. e. Enipeus.

242-252. *προχοῆς*. See N. on 5. 453. — *δινήεντος*, *whirling, eddy-forming*. — *ἄλυσι*, *he unbound*. — *ἀποφόλιοι*, *unproductive*. — *εὐναί*, euphemistically used for *cohabitation*. *κομίειν* = imperative. — *ἴσχω*, *restrain yourself*, i. e. be silent. — *τοί*, *you see, you know*.

256-263. *Ἰωλκῶ*, *Iolcos*. This city, celebrated as the birth-place of Jason, lay at the foot of Mt. Pelion, near the small stream Anaurus, in which Jason lost his sandal. It is now called *Volo*. Leake's *North Greece*, iv. p. 380. — *ὁ δ'*, i. e. Neleus. — *Αἰθονα*, the father of Jason. — *καὶ Διός*, *of Jupiter even*, who was greater than Neptune. — *οἱ πρῶτοι . . . ἐπιταπίλοιο*. The meaning is that Amphion and Zethus first surrounded Thebes with walls, it having been previously founded by Cadmus.

267-280. *Θρασυμίμονα*, *boldly-persevering, ever-courageous*. This and the following epithet is given to Hercules in *Il.* 5. 639. — *πολιεράτω*, *pleasant*. — Some, after the Schol., translate: *execrated*. — *ἡ δ'*, i. e. Epicasta = Jocasta. — *πυλάγαια*, *door-closing*, an epithet of Pluto because he locks fast the gates of the lower world. — *μελάθρον*, *roof-beam*, i. e. the beam which supports the ceiling of a room. — *ὃ ἄξει σχομένη*, *held by her own grief*, for having married, although unwittingly, her own son. — *τῷ δ'*, i. e. *Œdipus*. — *κάλλιπ'* for *κατέλιπε*. — *Ἐρινύες*, the avengers of any violation of the order of nature, especially of any breach of filial duty. *Ἐρινίς* is defined by Müller (*Eumen.* 186) as "a feeling of deep offence, of bitter displea-

sure at the impious violation of our sacred rights by those who are most bound to protect them." See Keightly's Mythol. pp. 47, 196. Cf. also N. on 2. 135.

285-291. Neleus is said to have had twelve sons, IL. 11. 692. Perhaps the names only of the most prominent are here given, or he may have had children from other wives. — τοῖσι δ' ἐπ', i. e. ἐπὶ τοῖσι, next after these. Some incorrectly render ἐπὶ, besides. — τῷ = τοῦτο. "Orator dixisset τῷ μὴ ἐλάσσοντι τὰς βοῦς." Bothe. — Φυλακῆς. Between Ghidik and Armyró, Col. Leake found at the entrance of a pass, the site of an ancient town, which he thinks to have been the ancient Phylace. It lay between Pharsalus and Phthiotic Thebes. — μάντις ἀμύμων, i. e. Melampus, a celebrated prophet and soothsayer, who undertook this enterprise in behalf of his brother Bias, who had fallen in love with Pero. The story is finely told in Keightley's Mythol. p. 436, from which it has been transcribed in Anthon's Class. Dict. art. Melampus.

302-304. οἱ καὶ νερθεὺν γῆς, who even under the earth, i. e. in Hades. — τιμὴν is explained by the next line. — λελόγγασ', they have acquired, arrived at. Bothe retains the old reading, λελόγγασιν. Cf. Thiersch § 211. 26. Obs., where is cited the wish of Eustath. for MS. authority in support of the reading λελόγγασ'.

305-312. τὴν δὲ μίτ', i. e. μετὰ τὴν δέ. — μηκιστοὺς, the tallest. — ἐννέοροι, at nine years old. — ἐννέοργυιοι is to be read ἐννιόργυιοι by synizesis.

315-325. Ὀσσα, a mountain in Thessaly, now called Kissano. — Πήλιον. Another Thessalian mountain, now called Zagora. — ἤβης μέτρον, measure of puberty = full bloom of life. — οὐδ' ἀπόνητο, he derived no benefit from her seduction, i. e. he did not enjoy her. ἀπόνητο, 2 aor. mid. of ἀπονίημι. — πάρος δέ, for before he enjoyed her. — Δία ἐν ἀμφιρύτῃ, in the island Dia. Schol. νῆσος πρὸς τῇ Κρήτῃ, ἣτις Νάξος καλεῖται. — Διονύσου μαρτυρήσει, on the testimony (Pherecydes, denunciation) of Bacchus, who was indignant at the profanation of his grove by Theseus and Ariadne, on their way from Crete. According to a later tradition, Ariadne was left alive on Naxos by Theseus, either voluntarily, or because he was forced to do so by Bacchus, and there put an end to her own life in despair. Some say, however, that she became the wife of Bacchus.

327-330. φίλου ἀνδρός, for her dear husband, i. e. in exchange for her husband. For the construction of the genitive, cf. S. § 190. 1. — πρὶν . . . ἄμβροτος, for even the divine (i. e. excellent, as coming from the gods) might would pass away. φθίτ'. See N. on 10. 51. It is worthy of remark, that Ulysses breaks off here in the most interest

200-209. *μεγαλήτορος* has no reference to moral qualities, but to physical strength and courage. — *ἀλλ' οὐ μνηρομένοισιν*, "but there was no help to them complaining." Crusius. The idea is, that their complaints were of no avail. — *μετ' ἀμφοτέροισιν*, to both. A rare use of *μετά*. — *ἄμμε*, Epic for *ἡμῶς*.

214-225. *οἶγ'* i. e. the lions and wolves. — *ἀλλ' ἄρα τοίγε—ἀνέσταν*, but they just stood up. — *μειλιγματα θυμοῦ*, things pleasing to the mind = dainty bits. — *ἀειδούσης ὀπι καλῆ κ. τ. λ.* Calypso was engaged in a similar manner when Mercury arrived at her isle. Cf. 5. 61-62. — *οἶα*, such as. — *κίθιστος*. Schol. *τιμώτατος*. Perhaps *dearest; most beloved*, is its meaning here.

238-241. *ῥάβδῳ*, with a wand, the usual instrument of magical display. — *ἔεργνε*, imperf. of *ἔεργνυμι*, she shut them up. — *αὐτὰρ . . . περ*, but their mind was firm as before, i. e. their reason remained to them. — *ἔερχατο*, Epic pluperf. pass. 3 plur. of *ἔεργω*, for *τεργμῆνοι ἦσαν*, were shut up.

247. *κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος*, "his heart transfixed with anguish." Cowper.

251. *ἦομεν*, Epic for *ἦειμεν* or *ἦμεν*.

262. *ἀμφὶ δὲ τόξα*, sc. *βαλόμην* from the preceding clause. *τόξα* is put in the plural, says Crusius, because it consisted of two parts. "τόξα, de arcu et sagittis et quidquid ad arcum pertinet." Herm. Soph. Phil. 652.

269. *ἀλύξαιμεν*, we may be able to escape. Mt. § 514. b.

275-279. *ἔμελλον—ἵεσθαι*, I was just about to reach. — *ἐρχομένη* belongs to *μοὶ* in the preceding verse. — *πρῶτον ὑπνήτη*, whose beard has first appeared.

281-288. *αὐτ'*, again. Ulysses had once before gone up from the ship (vs. 144-159). — *δι' ἄκριας*, through the mountain-tops. — *πυκνοὺς κενθμῶνας*, close hiding-places. *πυκνοὺς*, "densos frondibus ac virgultibus." Bothe. — *οὐδὲ—φημί*, I do not think. Nitzsch rightly disapproves of the comma after *ἔχων*. — *τοὶ κρατός*, from thy head = from thee. — *ἀλάλησιν*, adopted by Wolf for the common reading *ἀλαλήσει*.

290-301. *κυκεῶ* for *κυκεῶνα*. So *Ἀπόλλω* for *Ἀπόλλωνα*. Xen. Anab. 3. 1. § 6. — *οὐδ' ὡς = οὐ δὴ ὡς*, not even so, notwithstanding — not. — *σ' ἐλάση*, she shall have struck you. See N. on 6. 262. — *κελήσεται*, poet. fut. of *κέλομαι*. — *εὐνηθῆναι* = shall confess herself a captive and offer her person to you as to her master. — *ἀπογυμνωθέντα*, despoiled of arms. So Crusius after the Schol.

305. *μῶλυ*, Moly, a fabulous plant used for magical purposes.

320-323. *ἔρχεο νῦν κ. τ. λ.* Buttman, and after him Bothe, punct-

tnate: ἔρχεο νῦν, σφραίνε μετ' ἄλλων κ. τ. λ. — ὑπέδραμε, i. e. crouching through fear, ran up to Ulysses.

327-334. οὐδέ γάρ κ. τ. λ. See N. on 8. 32. — ὅς κε πῆγ = ἐὰν πῆγ. — ἀκήλητος, uncharitable. — θίο = ἀπόθου. — πεποιθόμεν, i. e. πεποιθώμεν.

339. αὐτόν for ἐμαυτόν. S. 144. N. 2.

348-351. τέως, in the mean while, is here used absolutely. — εἰς ἄλαδα, into the sea. εἰς gives fullness to the expression.

361-362. εἰς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα, having caused me to sit down in a bathing-tub. ἔσασα, 1 aor. part. of ἔσω. — λό' for ἐλός imperf. of λῶ. It appears from this passage, that the water, after being warmed in the tripod, was taken out and poured upon the head and shoulders of the person who sat in the bathing-tub.

378. τίφθ', i. e. τίπτι for τί ποτε, why then?

393-396. ἔρρεον. The verb shows the ease and celerity with which the bristles fell from the limbs. — πᾶσιν—ὑπέδω γόος, grief penetrated all.

414-420. ἐμέ—ἔχυντο, poured about me. Bothe punctuates: ὡς, ἐμέ κείνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν, δακρύνοντες ἔχυντο, and renders δακρύνοντες ἔχυντο, swam in tears. — ὡς ἔμεν. Schol. οὕτως εἶναι. — ἴνα ... ἐγένοντο, i. e. ἴνα τ' ἐγένοντο ἢ δ' ἐτράφεν. — ὡς ἐχάρημεν, ὡς, we so rejoice as if.

431-437. ἂ δειλοί, πόσ' ἔμεν, ah miserable ones, whither are ye (fated) to go? — κῆν—ποιήσεται. The protasis is εἰ καταβησόμεθα understood. The indicative future with ἂν in the apodosis, denotes the certainty of the event in case the condition is fulfilled. The subjunctive would have expressed probability. — τοῦτον, i. e. Ulysses.

439-444. σπασσάμενος = ἐρυσσάμενος. — τῷ, i. e. the sword. — καὶ ... σχεδόν, even though he was a very near relative. πηός, a relative by marriage. Eurylochus had married Ctimene the sister of Ulysses. — εἰ σὺν κελύεις = if you please, s'il vous plait. — νῆ-νῆα. "Repetito verbo irrident stultitiam Eurylochi si manserit apud navem." Bothe.

453-459. φράσσαντό τε πάντα. In the Harl. MS. is another reading: φράσσαντό τ' ἴσάντα, which Buttman and Bothe approve as the true reading. — ἀνάρσιοι ἄνδρες, hostile men, referring to Polyphemus and the Læstrygonians.

465. πίποσθε for πεπόνθατε, 2 perf. 2 plur. of πῶσχω.

475-479. Crusius, Loewe and Baumgarten-Crusius, with good reason, agree with Wolf in bracketing these lines. Bothe, however, following Montbel, has received them as genuine.

484-486. ἔσσεται, perf. pass. of σείω, with present signification:

desires ardently, is eager for. — ὅτι... γίγναι, *whenever you happen to be* (Mt. § 521) *somewhere at a distance.*

492-495. *χρησομένους, to consult.* — τοῦτε... εἰσίν. Cf. *πάμπνοχος, all life and intelligence.* Soph. Elect. 841. See N. on 11. 481 — *τεθνηῶτι*, Epic for *τεθνεῶτι*, 2 perf. part. of *θνήσκω*. Cf. 11. 84. — *τοὶ δέ*, i. e. the souls of all the dead except Tiresias.

498-501. ὄρῃν φάος ἡελιοῖο = ζῶειν in the preceding clause. So we say *to live and breathe, to die and perish, etc.* — *τίς γάρ.* The ellipsis may be thus supplied: *I cannot do this, for who will show me the way?*

505-511. *μελέσθω* has *ποθῆ* (= ἐπιζήτησις), the thing cared for, as its subject. Butt. (Ir. Verbs, p. 174) says, that the passive *μέλομαι* is used poetically for *μέλω*. — *τὴν... φέροισιν*, and the northern breeze (literally, *the blast of Boreas*) will waft it, i. e. the ship. For the subjunctive in the sense of the future indicative, cf. N. on 6. 201. — *κίλισαι* for *κίλισον*.

513-517. *Ἀχέρωντα*. According to tradition, Acheron was a son of Helios and Gæa, who was changed into a river in the lower world, because he gave the Titans drink in their contest with Jupiter. — *Πυριφλεγέθων τε φέουσιν*. The verb is plural because it refers also to *Κωκυτός*. — *δύω ποταμῶν*. S. § 137. N. 8. — *χρημαθσεὶς πέλας*, *approaching very near.* — *ἔνθα καὶ ἔνθα*, i. e. *in the length and breadth.*

531-532. *ἀνώξει* stands for the imperative. — *τὰ δὴ* = *ἃ δὴ*. — *κατίκειτ'*, i. e. *κατάκειται, jacent* (= *jacebant*. Bothe).

551-558. *οὐδὲ μὲν οὐδ' = ἀλλ' οὐ μὴν οὐδέ*. — *ἀνευθ' ἐτάρων*, *remote from his companions.* — *ἄπορῶν καταβῆναι*, *to descend backwards*, as is the practice now when ladders are descended. Col. Mure (Jour. Greece, i. p. 232) says, that the staircases or rather ladders now in Greece have no railing, and require to be used with some caution.

562-565. *φάσθε νῦ πον*, *you think now perhaps.* — *χρησομένους*. The construction is somewhat irregular, *χρησομένοις* seeming to be demanded by *ἡμῖν*.

573-574. *ῥίπα παρεξελθοῦσα*, sc. *ἡμῶν*, *easily going past us = escaping our notice.* — *ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα*. Schol.: *ἢ εἰς ἐρχόμενον ἢ ἐξερχόμενον.*

ODYSSEY XI.

4-11. *ἔβησαμεν* as active. — *ἀχνύμενοι* on account of the voyage which they were obliged to make to the infernal regions. Cf. 10. 496. — *πονησάμενοι*. Schol. *εὐτραπίσαντες*. — *τὴν . . . ἴδμεν*. The ship went directly before the wind. Cf. Virg. *Æn.* 3. 269: *qua cursum ventusque gubernatorque vocabat*. — *τίταθ'* for *τίτιστα*. *ποντοπορούσης* (sc. *νεός*) = *ἰούσης*.

13-19. *εἰς πείραθ'*, to the extreme limits. — *Κιμμερίων*. A word of uncertain derivation. I am inclined to adopt their view, who make it a word of Phœnician origin. That commercial people, for purposes of gain, may have invested the Cimmerian country with storms and darkness in order to deter others from approaching it, an idea which Homer may have had in the situation here assigned it. Some think that, inasmuch as the Cimmerian darkness indicated the extreme north, there may have been some popular rumor of a night that lasted many months, and hence the poet seized upon this feature of the unknown north to add gloom and terror to the infernal regions, without having in his mind any definite country. — *δῆμός τε πόλις τε—καταλυμμένοι*. See N. on *εἰσοιχνεύσαν*, 6. 157. — *οὐδὲ ποῖ αὐτούς κ. τ. λ.* Cf. *Æsch. Prom.* 796. — *ὀλοή*, pernicious, i. e. gloomy, sad.

27-37. *μελικρήτη*, mixed honey. The mixture was honey and milk. — *ἔθνεα νεκρῶν* is expegetical of *τοὺς δ'*. — *ὑπὲξ* (i. e. *ὑπό, ἐκ*), out from, from. — *Ἐρεβός* (various reading *Ἐρεβός*), Erebus, the gloomy entrance-way from the upper regions to the abode of Pluto, with which afterwards Hades was synonymous.

41. *Ἀρηύφατοι*, killed in battle. — *βεβροτωμένα*, defiled with blood.

51-58. *ψυχὴ Ἐλπήνορος*. Elpenor lingered yet in the entrance to the lower world, because he had not received burial. On this account also he retained his corporeal faculties of speech, hearing, etc.; the bodies of the unburied and unburned being not yet considered as annihilated. An exception to this appears in book twenty-fourth, where the dead recognize each other without having drunk blood, and the suitors too are made to pass directly into Hades before they are buried. But that part of the rhapsody is probably spurious. — *ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἐπιεργῆν*, since another labor (i. e. the voyage to Hades) was pressing upon us. — *ζῶφον ἠερόεντα*, the dark west = the infernal regions, because

they were placed in the western quarter of the earth. — ἔφθης . . μελαίνῃ, *have you come sooner on foot than I with (= in) my black ship?*

61-67. ἀθέσφατος οἶνος, *excess of wine*. — τῶν ὄπιθεν. Schol.: τῶν καταλειμμένων οἴκοι, *by those who are left at home*, explained by πρὸς τ' ἀλόχου κ. τ. λ. In reference to the preposition, which attends these appositional genitives, cf. S. § 187. 3.

73-76. μῆμιμα, *a cause of anger*. — κακκῆται for κατακῆται (Mt § 240), 1 aor. infinitive (here = imperative) of κατακῆται. Bothe edits κακκῆται. — μοι—ἀνδρὸς δυστήνοιο. Cf. N. on 6. 157; 9. 256. Bothe omits the comma after δυστήνοιο, and makes the genitive depend on πνθίσθαι. For the construction of ἴσσομένοισι πνθίσθαι, see N. on 3. 204.

80. τελευτήσω τε καὶ ἔρξω = *I will most surely perform*.

90-96. ψυχῇ—ἔχων. See N. on εἰσοιχνύσαν, 6. 157. — ἤλυθες has here the signification of ἐλήλυθας, and therefore takes ἰδῆ in the subjunctive. — αἵματος ὄφρα πίοω. In the time of Homer, the two main causes of life were considered to be the breath (ψυχῇ) and the blood. As the shades in Hades were destitute of blood, their existence was only a kind of half life; but when the corporeal element was added (i. e. when they drank blood), sense and the power of reflection returned. Hence Tiresias must drink blood before he could speak according to truth (νημέρεια εἰπεῖν), and even the mother of Ulysses did not know her son until she had drunk of the blood. Cf. Volcker's Essay, referred to in N. on v. 221.

102-108. λήσειν. Supply σὲ or νόστον. — ἀλλ' . . . ὣς, *but yet in deed even thus*. — ἴκοισθε, sc. εἰς Ἰθάκην. — ὀππότε κε—εἰρηγίτε, *when you shall have found*. See N. on 6. 262. — Θρινακίη νῆσος, *the Trinacrian island*. The majority of interpreters both ancient and modern, understand by this abode of the sun-god the island of Sicily. But I prefer with Volcker (Hom. Geog. p. 110) to regard it as a small islet belonging to Helios (cf. θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον, *to the excellent isle of the god*, 12. 261), about the same size as those upon which Circe and Calypso resided.

122-128. τοὺς = τοῦτους ἄνδρας. — οὐδέ θ' ἄλῃσει κ. τ. λ., *nor do they eat food seasoned with salt*, i. e. salt made of sea-water. This shows that they were a people far inland. Some think that it refers to the use of salt as a sign of hospitality, but this does not comport with the context, which has reference to their total ignorance of any thing pertaining to the sea. — φοινικοπαρήους. Cf. N. on 9. 125. — φήῃ, Epic subjunctive for φῆ. — ἀθηρηλοιγόν, *a fan for winnowing corn*, literally, *the destroyer of corn-beards*. The person in question was so ignorant of maritime affairs, that he mistook the oar for a corn-fan.

134-135. εἰ (= ἔω) ἄλος, away from the sea, i. e. on land. — πάλα τοῖος—ὅς (= οἶος, Mt. § 480. c. Obs. 4), very much such as.

139-144. ἄρ', just so, as Tiresias had said. — ἔκριντα, face to face τὸν ἔοντα = τοῦτον εἶναι, i. e. to be her son.

146-147. ἔπος, direction. — ἐνὶ φρεσὶ θήσω, i. e. I will give it to you for consideration. — ὅδε, Nitzsch prefers ὁ δέ.

157-161. μίσσῳ = ἐν μίσσῳ. — μέγας... ῥέεθρα, i. e. Acheron Pyriphlegethon, etc. — πολὺν χρόνον relates to ἀλώμενος, after having wandered a long time.

174. εἰπέ—πατρός τε καὶ υἱός. Kühn. (§ 273. 5. f.) ranks these genitives with those of the material or source out of which anything is made or drawn.

185-186. τιμῆν. According to the Harl. Schol., Aristarchus read τιμῆνα with synzesis. "In Homer, the kings are represented as having three sorts of revenues: 1. the produce of their lands (τιμῆν), which often contained tillage ground, pastures and plantations; 2. the fees for judicial decisions (δῶρα); 3. the public banquets, which were provided at the expense of the community." Müller's Dorians, ii. p. 109. Vs. 185-187 may then be rendered: *Telemachus enjoys the royal manors, and feasts upon equal banquets* (i. e. at which all have an equal share), *such as it is proper for a man of judicial dignity to eat* (ἀλεγύνειν, literally, to care about) *for all invite him.* Some render εἰς... ἀλεγύνειν, *such as befits a king* (δικασπóλος = βασιλεύς) *to prepare*, i. e. such banquets as are kingly in splendor and sumptuousness. — καλέουσι, sc. αὐτόν.

188-194. ἀγροῦ is dative of the place where. — χεῖμα, during the winter. — Thiersch says that κόνει, which some would put for κόνει, is not worthy of notice. — τεθαλυῖά τ' ὀπώρα, flourishing, abounding autumn. Voss: fruit-ripening season. — πάντη... ἐναί, upon the earth is spread his bed of leaves, which have fallen everywhere upon the fertile ground of his wine-producing vineyard.

202-203. σός τε πόθος, regret for thee, not thy regret, as the possessive pronoun is here put objectively. — σή τ' ἀγαθοφροσύνη, i. e. the remembrance of thy kindness.

211-213. φίλας—χεῖρας. The dual is here joined with a plural attributive, because the sense does not require the dual to be very distinctly marked. — εἰδῶλον is regarded by Volcker (see N. on v. 221) as synonymous with ψυχῆ, or rather the explanation of ψυχῆ. It is evident, that the εἰδῶλα, phantoms, apparitions, were airy and unsubstantial, for when Ulysses seeks to embrace his mother, she thrice vanishes from his hands "like a shadow or even a dream." These εἰδῶλά

however, were in external form and figure exactly as the persons for whom they were, whom they represented. Cf. v. 38, seq.

221-224. *δαμῆ* = *δαμῆ*. — *θυμός*. There is here a marked distinction between *θυμός* and *ψυχῆ* in the next verse. At death the *θυμός*, soul, mind, leaves the body, but as it does not descend to Hades, it must be considered as ceasing to exist, while the *ψυχῆ*, life (literally, breath), goes down into the lower world, and there continues its existence. A full discussion of this topic cannot be expected in these brief notes, and the student is therefore referred to the very learned and valuable essay of Völkler on the signification of *ψυχῆ* and *εἶδωλον* in the Iliad and Odyssey, a translation of which will be found in the Class. Museum, vol. ii. p. 45: London, 1844. — *ἴσθ'*, scito, memento Bothe.

229-234. *ὅπως . . . ἐκάστην*, how I might inquire of them each, i. e. one by one. — *προμηθεῖναι*, one after another, in a row. — *δε* in *ἐγὼ δ'* is casual.

236-241. *Σαλμωνῆος ἀμύμονος*. See N. on l. 29. — *ἴησιν* is intransitive. — *πολλίσκετο*, was walking frequently. — *τῶ*, i. e. Enipeus.

242-252. *προχοῆς*. See N. on 5. 453. — *δινήεις*, whirling, eddy-forming. — *λύσει*, he unbound. — *ἀποφώλιοι*, unproductive. — *εὐναί*, euphemistically used for cohabitation. *κομίειν* = imperative. — *ἴσχεο*, restrain yourself, i. e. be silent. — *τοί*, you see, you know.

256-263. *Ἰωλκῶ*, Iolcos. This city, celebrated as the birth-place of Jason, lay at the foot of Mt. Pelion, near the small stream Anaurus, in which Jason lost his sandal. It is now called *Volo*. Leake's North. Greece, iv. p. 380. — *δ' δ'*, i. e. Neleus. — *Αἴσωνα*, the father of Jason. — *καὶ Διός*, of Jupiter even, who was greater than Neptune. — *οἱ πρώτοι . . . ἐπιταπύλοιο*. The meaning is that Amphion and Zethus first surrounded Thebes with walls, it having been previously founded by Cadmus.

267-280. *θρασημίμονα*, boldly-persevering, ever-courageous. This and the following epithet is given to Hercules in Il. 5, 639. — *πολυράτω*, pleasant. — Some, after the Schol., translate: execrated. — *ἦ δ'*, i. e. Epicasta = Jocasta. — *πυλάφταιο*, door-closing, an epithet of Pluto because he locks fast the gates of the lower world. — *μελάθρου*, roof-beam, i. e. the beam which supports the ceiling of a room. — *ὃ ἄχρῃ στομένη*, held by her own grief, for having married, although unwittingly, her own son. — *τῶ δ'*, i. e. Œdipus. — *κάλλιε* for *κατέλιπε*. — *Ἐρινύες*, the avengers of any violation of the order of nature, especially of any breach of filial duty. *Ἐρινίς* is defined by Müller (Eumen. 186) as "a feeling of deep offence, of bitter displea-

sure at the impious violation of our sacred rights by those who are most bound to protect them." See Keightly's Mythol. pp. 47, 196. Cf. also N. on 2. 135.

285-291. Neleus is said to have had twelve sons, Il. 11. 692. Perhaps the names only of the most prominent are here given, or he may have had children from other wives. — τοῖσι δ' ἐπ', i. e. ἐπὶ τοῖσι, next after these. Some incorrectly render ἐπὶ, besides. — τῷ=τοῦ τῷ. "Orator dixisset τῷ μὴ ἐλάσσοντι τὰς βοῦς." Bothe. — Φυλάκῃς. Between Ghidik and Armyró, Col. Leake found at the entrance of a pass, the site of an ancient town, which he thinks to have been the ancient Phylace. It lay between Pharsalus and Phthiotic Thebes. — μάντις ἀμύμων, i. e. Melampus, a celebrated prophet and soothsayer, who undertook this enterprise in behalf of his brother Bias, who had fallen in love with Pero. The story is finely told in Keightley's Mythol. p. 436, from which it has been transcribed in Anthon's Class. Dict. art. Melampus.

302-304. οἱ καὶ νιφθῆν γῆς, who even under the earth, i. e. in Hades. — τιμὴν is explained by the next line. — ἐλόγγασθ', they have acquired, arrived at. Bothe retains the old reading, ἐλόγγασιν. Cf. Thiersch § 211. 26. Obs., where is cited the wish of Eustath. for MS. authority in support of the reading ἐλόγγασθ'.

305-312. τὴν δὲ μίτ', i. e. μετὰ τὴν δέ. — μηκίστους, the tallest. — ἐννέωροι, at nine years old. — ἐννέοργυιοι is to be read ἐννίοργυιοι by synizesis.

315-325. Ὀσσα, a mountain in Thessaly, now called Kíssano. — Πήλιον. Another Thessalian mountain, now called Zagora. — ἤβης μέτρον, measure of puberty = full bloom of life. — οὐδ' ἀπόνητο, he derived no benefit from her seduction, i. e. he did not enjoy her. ἀπόνητο, 2 aor. mid. of ἀπονίημι. — πάρος δέ, for before he enjoyed her. — Δίη ἐν ἀμφιρῦτῃ, in the island Dia. Schol. νῆσος πρὸς τῇ Κρήτῃ, ἣτις Νάξος καλεῖται. — Διονύσου μαρτυρήσει, on the testimony (Pherecydes, denunciation) of Bacchus, who was indignant at the profanation of his grove by Theseus and Ariadne, on their way from Crete. According to a later tradition, Ariadne was left alive on Naxos by Theseus, either voluntarily, or because he was forced to do so by Bacchus, and there put an end to her own life in despair. Some say, however, that she became the wife of Bacchus.

327-330. φίλου ἀνδρός, for her dear husband, i. e. in exchange for her husband. For the construction of the genitive, cf. S. § 190. 1. — πρὶν . . . ἀμβροτος, for even the divine (i. e. excellent, as coming from the gods) might would pass away. φθίτ'. See N. on 10. 51. It is worthy of remark, that Ulysses breaks off here in the most interesting

part of his story, thus exciting to a very high degree the curiosity of his hearers, and also giving them a short time to refresh themselves.

337-341. φρένας ἔνδον εἶσας, a mind within equal (i. e. corresponding) to his external accomplishments. Some would prefer, *equable* in all circumstances. — ἕκαστος δ' ἔμμορς τιμῆς, but each of you shares the honor of entertaining him and giving him hospitable presents." — οὕτω χρημίζοντι κολούετε "Nolite parva dona dare viro adeo indignenti benignitatis vestræ." Ernesti. — θεῶν ἰότητι, by the will of the gods.

344-350. μάν, Dor. for μήν, certainly. — ἀπό σκοποῦ, away from the mark. Nitzsch approves the explanation of the Schol. ἀπόθεν τοῦ δέοντος. — ἀπό δόξης, contrary to expectation, says Crusius. But I prefer the explanation which Nitzsch cites from the Schol.: ἀπόθεν τῆς δοκίμιας ἧς περὶ αὐτῆς ἔχομεν, ὅτι φιλόξενός ἐστι. — Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται, depends upon this Alcinoüs. Cf. N. on 6. 197. — ἔργον τε, ἔπος τε. "Hendiadys: *jussum, ut id fiat.*" Bothe. The sense is: that as Alcinoüs was the ruler of the Phæacians, upon him devolved the duty of carrying into effect the wise advice of Arete. — τοῦτο—ἔπος, i. e. Arete's counsel. — Connect τλήτω with ἔμπερς... αὔριον in the following verse.

359. πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ, with a fuller hand, i. e. with more abundant treasures. Aristophanes in citing this passage omits the preposition, and reads πλειοτέρῃσι χερσίν.

363-376. τὸ μὲν οὐτι σ' εἰσκόμεν—ἔμεν (i. e. εἶναι), we do not judge you by any means to be this. τὸ refers to what follows in the next verse. — πολυσπερείς, widely dispersed. — ἴδοιτο = could detect it, i. e. the falsehood. — ἐπι, i. e. ἐπιεσι. — μορφή = εἰρήπια. Schol. — ὡς ὅτ' αἰοδός, sc. κατέλεξε, as when a bard relates. — ἀντιθέων ἐτάρων, i. e. Achilles, Antilochus, Patroclus, Ajax, etc. — οἱ τοι.... ἔποντο, "quæ tecum ad Ilium eodem tempore profecti sunt. ἅμα prius est τοπικόν, alterum χρονικόν." Ernesti. The second ἅμα is rejected by Bothe, who prefers Ἴλιον εἰς εἶποντο. — ἀθέρφατος = endlessly long. — οὐδέ πο ὦρη εὔδειν, nor is it yet the hour of rest, i. e. to retire to rest. — ὅτε, when, in case that.

380-382. οὐκ ἄν.... ἐτάρων. The order is: οὐκ ἄν ἔγωγε φθονίοιμι ἀγομεῦσαι σοι κήδε' ἐμῶν ἐτάρων καὶ (even) οἰκτρότερ' ἄλλα τοῦτων (more miserable yet than these).

385-392. ἀντάρ ἐπει—δ', but when—then. "After an antecedent clause denoting time, δὲ has commonly a contrasting force, yet sometimes an adversative also." K. § 322. R. 8. b. — ἀγγείμαδ' for ἀγγείματο, Epic pluperf. 3 plur. middle, with reflexive signification, αἰ-lected, gathered together. — πιννάς, spreading out, Epic part οἱ πιννάωι and πίννημι = πετάννημι. Cf. Soph. Gr. Verbs, p. 291.

400-403. ἀμέγαρον, *sad, dreadful*. Butt. (Lexil. No. 78) shows conclusively, that ἀμέγαρος cannot be = ἄφθορος, *abundant, great*, which is the meaning usually given to it. — μαχοίμενον, Epic pres. part. of μάχομαι.

414-420. οἷ, sc. κτείνονται from the preceding clause. By this omission of the verb, the unity of the sentence is preserved. — κί belongs to ὀλοφύραο. The protasis is κτεῖνα ἰδών. — κείμεθ' ἐνὶ μεγάρω. The Homeric account of the death of Agamemnon differs somewhat from that of the tragedians. Æschylus (Agam. 1492) makes Clytemnestra herself the murderer of her husband, having thrown a net over him while he was in the bath, and dispatching him with three strokes. Instead of a net, Euripides (Orest. 26) makes it a garment which Clytemnestra threw over him. Various motives are also imputed to her for this act, some assigning as the cause for which she murdered him, her adulterous intercourse with Ægisthus; others, her jealousy of Cassandra; and others, the sacrifice of Iphigenia. According to Homer, whose account seems to be on the whole the most probable, as well as the most worthy of credence, on account of the earlier date of his writings, Ægisthus killed Agamemnon at a banquet prepared in honor of his return, while at the same time Cassandra fell by the hand of Clytemnestra.

423. ἀμφ' ἐμοί = ἐπ' ἐμοί, *near me, at my side*. Eustath. makes ἀμφ' ἐμοί = δι' ἐμέ, *on account of me, for my sake*. Damm and Bothe follow this interpretation, as the latter remarks "ne accubuisse putemus Cassandram in convivio virorum."

426-428. κατ' ὀφθαλμούς... ἐρεῖσαι, i. e. καθιλεῖν ὀφθαλμοῖς στόμα τε συνειδέειν. To close the eyes and mouth of the dead was the duty of the nearest relatives. Cf. Il. 11. 453; Virg. Æn. 9. 486. — ἦτις—βάλλεται = ἄν τις (sc. γυνή) βάλλεται. Cf. N. on 1. 415.

430-437. κουριδίω, *wedded, lawfully married*, as opposed to concubinage. Cf. Butt. Lexil. No. 73. The definition sometimes given to the word in this passage: *whom she married when a virgin*, is inadmissible. — ἰδί = ἡδέ, *and*. — οἷ, *herself*, i. e. Clytemnestra. — καὶ ἦ = καὶ ταύτη ἦ. — ἔρσιν, Epic for ἦ. — γυναικείας διὰ βουλίας. The Schol. refers this to Aërope, the wife of Atreus, who by criminal intercourse with Thyestes brought dreadful calamities upon the house of her husband.

443-447. ἀλλὰ τὸ... εἶναι, *but say one thing and let another (i. e. the truth) be concealed*, i. e. remain unspoken. — ἦ μὲν... ἡμεῖς, *we left her indeed a young bride*.

450-457. ὄλβιος, *happy one*. Cf. Soph. Elect. 160, with which Neue compares this passage. — ἦ δ' ἐμὴ—ἄκοιτις, *but this my wife*

— *νίος*, Epic for *νίου*. K. § 72. a; S. § 46. 1. — *ἐπεὶ . . . γυναιξίς*, since women are to be no longer trusted. Cf. K. § 241. 3. — *ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ*. It appears from this, that the shades were ignorant of what took place in the upper world during their abode in Hades, yet the prophetic power which they had when dying (Cf. Il. 16. 851-4; 22. 359, seq.) they still retained. The passage in vs. 180-195 would seem to imply, that the mother of Ulysses, while in the lower world, knew what was taking place in Ithaca. But her communication to her son may be referred to the events which occurred before her death.

470-483. *Πηλεΐωνα = Πηλεΐδην*. S. § 127. 1. (2). — *Λιακίδαο*. Achilles was grandson of Æacus. — *μῆζον* than even your deeds at Troy. — *καμόντων*, a kind of euphemism for *θανόντων*. — *Πηλεΐδος* is dissyllabic by synizesis. — For the use of *μῆζα*, cf. N. on *ἔξοχ'*, 4. 629. — *Τυρυσίαο κατὰ χρείας*, through need of Tiresias. "Quod mihi opus erat Tiresia." Damm. — *σεῖο (= σοῦ)* depends upon *μακάριτατος*, which is used here for the comparative, as expressing a very high degree of superiority arising from the comparison: *more completely happy than you, happy in a much greater degree than you*. Cf. Jelf's Kühn. § 502. 3; Mt. § 464.

485-486. *κρατέεις νεκύσσιον*. For the construction, cf. S. § 184. N. 2. Kühner says, that *κρατέεις* is rarely followed as here by a local dative. With respect to the sentiment of this line, Brunck, on Æsch. Pers. 677 (cited by Prof. Woolsey), says: "veterum opinio erat reges, qui virtute et factis excelluissent, apud inferos magna in dignitate esse imperiumque in mortuorum simulacra, seu animas exercere." — *τῷ . . . Ἀχιλλεῦ*, do not then be sorrowful, O Achilles, because you are dead.

489. *βουλοίμην **, I would prefer. The optative with *ἄν* is used to express an inclination, the indulgence of which depends on circumstances and is therefore contingent. Cf. Mt. § 514. c. See also N. on *σαῖσαι ἄν*, 3. 232. As it respects Achilles' reply to the consolations of Ulysses, what a picture does it present of the dark and cheerless condition of the dead. The passage is censured by Plato, *Repub.* III., and indeed Homer himself elsewhere (4. 563-568) has made the place of departed spirits somewhat more inviting, although nowhere, to my recollection, has he assigned a separate abode for the virtuous dead.

494-503. *πέπυσσαι*, Epic perf. 2 sing. of *πυνθάνομαι* for *πέπυσαι*. — *Ἑλλάδα*. See N. on 1. 344. — *τῷ*, then. — *τίῳ (τινὶ) — οἷ = τῷ ἐκείνων οἷ*. This may be referred to the *constructio κατά σύνεσιν* (K. § 241. 1), i. e. an agreement of the relative with its antecedent only in sense. Cf. K. § 332. 5. a.

510-513. *ὄτ' — φραζοίμεθα*. See N. on 4. 191. — *Τροίην* is taken as an adjective by Nitzsch. — *οὐχ' ἠμάρτανε μύθων*, "he mistook not

the words — he always selected the right words." Smith's *Gram. Lex.* *ἔβαζε* and *ἡμάρτανε* are used here in a frequentative sense. Cf. Butt. § 119. p. 321. — *νικάσκομεν*, *excelled him* in eloquence and wisdom. For the Epic and iterative form of *νικάσκομεν*, cf. K. § 221. a; S. § 85. N. 5. — *ἐν πεδίῳ*. Ernesti, Baumgarten-Crusius and Bothe read *ἀμφὶ πόλιν*. Wolf's reading accords with that of Eustath., and is adopted by Loewe and C. G. Crusius.

519-523. *ἀλλ' οἶον*—*κατεγγήρατο*, *but now only* (will I relate) *how he slew*. — *Κήτειοι*, *Celaeans*, most probably one of the Mysian tribes. Aristarchus explains it by *μεγάλοι*, as derived from *κῆτος*, a whale. Another reading is *κῆθειοι*. — *γυναιῶν εἴνεκα δώρων*, *on account of presents made to a woman*, i. e. presents made by Priam to the wife or mother of Eurypalus, in order that she might persuade him to come to the Trojan war. — *εἰς ἵππον κατεβαίνομεν*, *we descended into the* (cavity of the) *horse*.

532-539. *χαλκοβαρεῖς*, *heavy with brass*. The spear consisted of the *pole* (*δόρυ*) and the *point* (*αἰχμή*). Either of these parts is put frequently for the whole. The spear-head was made of bronze, and in later times of iron. Cf. Smith's *Dict. Gr. and Rom. Antiq.* p. 467. — *μακρὰ βιβῶσα*, *striding, with striding steps*. — *ἀσφοδιλὸν λιμῶνα*, *asphodel-meadow*. "Asphodel was planted on the graves and around the tombs of the deceased, and hence the supposition that the Stygian plain was clothed with asphodel." Note in Cowper's Translation. — $\bar{\sigma} = \bar{\sigma}\tau\iota$.

542-548. *εἶροντο δὲ κῆδ' ἐκάστη*. Bothe correctly renders: *scintabantur de curis suis*, i. e. *de iis qui curae ipsis erant apud superos*. The translation, *each related his griefs, loses sight of the intense curiosity which the dead felt in respect to the condition of their friends in life*. Cf. vs. 457, 492. — *τὴν μιν ἐγὼ νίκησα*, *in which I conquered him, or which I obtained over him*. For the construction, cf. S. § 164. N. 2. — *μήτηρ*, i. e. Thetis the mother of Achilles. — *παῖδες δὲ Τρώων*. The question was put to the Trojan captives, which of the two, Ajax or Ulysses, had done the most injury to the Trojans. They replied, Ulysses, upon which the arms of Achilles were adjudged to him, as having been the most useful to the Greeks. — *ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικῆν*, *O that I had not conquered*, i. e. obtained a decision in my favor. Cf. N. on l. 217.

553-560. *οὐκ ἄρ' ἔμελλες οὐδὲ θανῶν λήσεσθαι*, *ought you not then, since you are dead, to forget; or, do you intend, even when dead, not to forget*. — *ταῖν*, Doric for *σολ*.

563-565. *ὁ δὲ μ' οὐδὲν ἀμείβετο*. Cf. Longinus de *Sublim.* § 9. — *ἔνθα χ' ὁμοῖς κ. τ. λ.* The sense is, that Ulysses would have followed

Ajax, and, by kind and soothing words, overcome his determination to remain silent, had he not wished to see and converse with the souls of the other dead.

568. This whole passage to v. 626, was rejected by Aristarchus and others of the ancients. Nitzsch thinks the interpolation begins with v. 565. It must be confessed, that the passage has intrinsic difficulties. For Ulysses has been represented hitherto as standing in the entrance-way to Hades, and by means of his libation of blood enticing the shades to come forth from their dark abodes; but here he appears to be all at once transported into the midst of the dead, some of whom are firmly bound as a punishment to fixed places. See Coleridge's *Introduc.* pp. 138-141; Müller's *Lit. Greece*, p. 60. Marg. Note. It seems to me, however, that this furnishes no insuperable objection to the genuineness of the passage, since the poet, not being able to bring forth the souls of the judges, nor of the mighty and gigantic criminals whose punishment he wished to relate, by a poetic license abruptly represents his hero as standing in the asphodel-meadow in the midst of the shades, and then as suddenly causes him to assume (cf. v. 628) his position as an evocator of the dead.

570-573. *μὴν ἀμφὶ* = *ἀμφὶ μὴν*. — *δικας εἶγοντο ἄνακτα*, asked of the king justice, i. e. the administration of justice. For the construction, cf. S. § 165. 1. — *ὁμοῦ εἰλεῖντα*, driving together, i. e. in droves. Orion was a skillful and successful hunter, and it appears by this, that he preserved his love of the chase even in the lower world.

577-581. *ὁ δ' ἐπ' ἐννία κῆτο πέλιθρα*, but he lay extended over nine acres. — *οὐκ ἀπαμύνετο*, but (for the want of power) he did not keep them off. — *Πυθῶδ'*, into Pythos. — *Πανοπήος*, Panopea, a town situated on the road to Delphi, where was the fabled abode of Tityus. At the mouth of the little valley below the citadel of Panopea, Pausanias mentions his sepulchre, describing his monument as upwards of 200 yards in circumference. Cf. Müller's *Dorians*, i. p. 329; Mure's *Greece*, i. p. 211.

582-592. *καὶ μὴν* often introduces a new paragraph. *μὴν* strengthens *εἰσεῖδον*, and in truth I saw. — *στεῦτο*, he strove. This verb is akin to *ἵσταμαι*, and signifies, to stand, to take a position in order to do something. — *πίπειν* expresses the result or purpose of *ἐλεῖσθαι*. K. § 306. (d). See also N. on *φέρεισθαι*, 5. 331. — *οὐκ εἶχεν*, he was not able. *ἔχω*, followed by the infinitive, is often used in the sense of *possum*. — *ὄσάκι—τοσσάκι*, as often—so often. — Thiersch (§ 164. 4) denies that *ε* in the optative form *εἴε* is elided, and would substitute *κίψαι* for *κίψει*. — *ὔδωρ ἀπολίσκετ' ἀμβροχέν*, the water being swallowed up disappeared. The rapid absorption of the water is finely

expressed by the sound and measure of the verse. — φάνεσκε, Epic iterative 2 aor. of φαίνω, *appeared, would appear*. Soph. Gr. Verbs, p. 252. Cf. Kühn. § 221. b. — τῶν depends upon μάσασθαι. S. § 178. 1.

595-600. σκηριπτόμενος, *resisting, struggling*; literally, *supporting himself*, as when one braces himself to shove a heavy body upward. — ὑπερβαλεῖν, sc. λίθον. — Some take κραταῦς as a substantive in the sense of *the preponderance, weight* of the storm. So the Schol. Others, with Aristarchus, give it an adverbial signification, *with force, violently*. — ἀντίς· ἔπειτα κ. τ. λ. This line by its dactyls finely expresses the motion of the stone as it

“Thunders impetuous down, and smokes along the ground.”

— κορίη, *dust* which the stone raised in its descent to the bottom of the hill. It may be wondered, how an airy form like that of Sisyphus could roll a stone, or that the shade of Tantalus could suffer hunger and thirst, or that the dead could weep and do other things which belong to a corporeal existence. “It is all explained, says Völcker (see N. on v. 221), by supposing that, with respect to the prolongation of life, human circumstances and a human form assumed a fixed place in the belief, and that when that belief had been established, these beings began to be spoken and thought of in a manner not reconcilable with their original character.”

602-607. αὐτός, *he himself*, is put here for the true corporeal part of Hercules, in opposition to the *image, shade* (εἰδῶλον). Cf. S. § 144. R. 2. — ἀτυζομένων, *being terrified* at sight of Hercules. — ἰρημῆ νυκτὶ λεικῶς, *like* (= terrible as) *dark night*. — γυμνὸν τόξον, *naked bow*, i. e. the bow taken out of its case.

609-615. ἀμφὶ περί, *round about*. Mt. (§ 594. 1) gives to ἀμφὶ in this connection an adverbial sense. Cf. K. § 300. R. 1. — μὴ τεχνησάμενος κ. τ. λ. The idea is that the belt was a master-piece, which the artist himself who made it could never equal. — ὄς=ἐκεῖνος ὄς of which ἐκεῖνος is the subject of τεχνήσαιο. — τελαμῶνα ἐῆ ἐγκάτθετο τέχνη, literally, *he placed the sword-belt upon his art = he wrought it with skill and art*. Nitzsch prefers taking ἐγκάτθετο in the sense of ἐπινόησαν, *he invented, devised*. — ἔγνω δ' αὐτίκα κείνος. This does not imply that Hercules had not drunk of the blood before he knew Ulysses, as the other eidola did, but as Völcker (cf. N. on v. 221) observes, it refers to the circumstance that Hercules had not seen Ulysses while alive, and yet he immediately recognized him.

618-624. κακὸν μόρον ἡγηλάσεις, *you are leading a dreadful fate*, i. e. *you are enduring, etc.* Hercules rightly conjectured that the

visit of Ulysses to the infernal regions resulted from compulsion, such as impelled himself to undertake the arduous task of bringing Cerberus up from Hades. — Κρονίωνος, sometimes written Κρονιάδος. — κύν' ἄξοντ', to bring away the dog, i. e. Cerberus. For the construction of ἄξοντα, cf. S. § 222. 5. — τοῦδε refers to κύν' ἄξοντ', and is governed by χαλεπώτερον.

628. εἴ τις εἴ' ἔλθοι, (to see) if any one would still (εἴτι) come. Cf. N. on l. 379.

639. τήν, i. e. νῆα. — κῆμα ῥόοιο, the wave of the stream, i. e. the current.

ODYSSEY XII.

3-4. ὅθι... Ἡελίοιο. This passage is difficult of interpretation. The most natural explanation is, that the *abodes* and *dancing places of the sun* simply designate the regions of light, to which Ulysses had now returned from the lower world.

11. ὅθ' ἀκροτάτη πρόχ' ἀκτῆ. It was a mark of honor to bury the dead in a conspicuous place.

16-18. οἷδ' ἄρα... ἐλήθομεν. Connect οἷδ' with ἐλήθομεν, and render: *nor did we then escape* (the notice of) *Circe when we returned from Hades*, i. e. she immediately knew that we had come. — ἐντυναμένη, having adorned herself.

27. ἧ ἄλός ἧ ἐπὶ γῆς. Sometimes the genitive denoting the place *where*, is used with ἐπί, and sometimes alone. Cf. Mt. § 377. 1. The usage of employing the preposition with the second noun, is quite common.

33-34. ἧ δ', i. e. Circe. — ἐμὲ χεῖρός ἐλοῦσα, taking me by the hand. S. § 179. 2. — ἀπονόσφιν ἐταίρων, at a distance from my companions. S. § 188. 2. — προσέλεικτο, reclined near me.

37-45. ταῦτα refers to his voyage and mission to Hades. — πεπείρανται, have been accomplished. — μνήσει, will remind, cause to remember. Bothe thinks that θεός is to be taken here in the sense of *thy genius, good luck*. — ὅτις and ὅστις are equivalent to εἶόν τις. See N. on l. 415. — τῷ δ'... γόνυται = he will never come home.

— ὀστέοφιν (for ὀστέων) θίς, a heap of bones. This is the only instance in Homer, I think, where θίς has this signification.

47-54. παρέξ, beyond the island. — οὐαί for ὄτα, accus. plur. of οὖς, ear. — ἀτάρ... ἐθέλωσα, but do you yourself hear if you wish. — ἐκ... ἀνήφθω, let ropes be affixed to it, i. e. the mast, supplied according to the Schol. from ἱστοπίδη. — ὄφρα κε is only Epic. K. § 330. — δέ, in οἱ δέ σ', denotes that the apodosis is opposed to its protasis beginning with αἰ δέ κε in the preceding line. — δεόντων, let them bind. Mt. § 198. 1. According to the Schol. Harl., Aristarchus wrote διδέντων, as if from δίδωμι = δέω.

55-68. τάςγε, i. e. the Sirens. — ἀμφοτέρωθεν, sc. ὀδίον. The two ways to which Circe referred were, the one, through the Symplegades, and the other, between Scylla and Charybdis. It will be seen (v. 108), that Circe advised Ulysses to take the latter way, as being less perilous. — οὐδέ—οὐδέ, not even—and not. Never: neither—nor. K. § 321. R. 7. — ταῖτ' ἀμβροσίην κ. τ. λ. It would seem from this passage, that ambrosia was brought from Ocean to Jupiter by pigeons. Some think that this took place while he was nursed in Crete, an eagle supplying him at the same time with nectar. — πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι, storms of pernicious fire = destructive fire-storms. Some think that these words indicate a reference to the Lipari islands.

73-82. οἱ δέ = but here. See N. on 1. 76. — δῖω σκόπελοι. S. § 137. N. 8. Reference is had to Scylla and Charybdis. — τὸ μὲν refers to νεφέλη, the gender corresponding with that which is implied in the substantive. See N. on εἰσοιγνεῖσαν, 6. 157. — ἄν—ἰθύνετε. Mt. (§ 599. e) says, that ἄν cannot be joined with an imperative, and that ἰθύνετε is the old form of the subjunctive. So Crusius gives ἰθύνετε as the word for which ἰθύνετε stands. Bothe, however, suggests the substitution of ἄρ' for ἄν. — φαιδιμ' Ὀδυσσεῦ. See N. on Ἄντινός—ἡμῖν, 2. 310.

85-95. δεινὸν λελακνῖα (for λεληκνῖα, Epic 2 perf. part. fem. of λάσκω), barking terribly. Some think that it signifies, uttering a whining sound, the meanness of Scylla's voice being contrasted with her vast size. — νεογιλῆς, new-born. Schol. γάλακτι τροφομένης. — ἀντιάσμεν, should chance to meet her. Butt. (Lexil. No. 22) says, that "when this verb relates to persons, it expresses with the dative (which is often to be supplied) a casual coming towards, a chance meeting, with which is mostly joined a sense of harm and misfortune." — ἰχθυία (for ἰχθυῖα), she fishes = she endeavors to seize, since ἰχθυάω cannot be employed literally of one who, like Scylla, is in the water.

96-97. κύνες, sea-dogs, i. e. seals. — εἰ—ἔλθιν. The subjunctive with εἰν (and in the Epic language with εἰ alone. Cf. S. § 214.

N. 5) is employed when the thing spoken of has such a prospect of being realized, that it is expected by the speaker to take place. Cf. K. § 339. II. b. — κῆτος, ἄ. The relative here has the sense of *οἷα, such as*, because it refers not to any particular κῆτος, but to the whole class. Cf. K. § 332. R. 1. a; S. § 150. R. See also N. on 5. 423.

102-104. πλησίον ἀλλήλων. "Hoc non est græcum." Bothe. Some critics refer these words to ὄψει, which gives no discernible sense. Others, with the Schol. Ambros., place a full stop after Ὀδυσσεύ, and supply εἰσί. But this ellipsis is so harsh, that it is better with Crusius, after another Schol., to put a colon after πλησίον, and construct ἀλλήλων with καὶ κεν διοῖστίσσεσσις, and you could shoot an arrow through from the one to the other. πλησίον would then be taken as an adjective in agreement with σκοπέλον. Bothe's solution is to change πλησίον into πλησίοι. — τῷ δ' ὑπό, i. e. ὑπὸ τῷ.

105-110. τρίς δ' ἀναροιθδεῖ, and three times she swallows it up. Cowper:

"Thrice drinks, insatiable, the deluge down."

— οὐδ' Ἐνοσίχθων, not even Neptune, although god of the sea. — πεπλημένος, approaching, perf. pass. part. of πέλω. — ποθήμεναι, Epic infin. as if from ΠΟΘΗΜΙ (Soph. Gr. Verbs, p. 224) = ποθεῖν, to regret the loss of, to miss.

124. βοστροεῖν δὲ Κραταΐην, but call for help upon Crataeis. The mother of Scylla according to Hesiod was Hecate.

134. θρέψασα, τεκοῦσα. The natural order is reversed in order to give emphasis to θρέψασα.

154-157. οὐ γὰρ . . . οἶους, for it is fit that one or two only should know. This clause contains the reason of the proposition, ἐρεῶ μὲν ἐγών, v. 156. Cf. N. on 10. 174. — καὶ θάνομεν—ἢ κεν φύγομεν. As the second sentence is merely a wish and a consequence, which might follow if death were avoided, it is put in the optative. Jelf's Kühn. § 809.

165-176. ἦτοι ἐγώ, I indeed, in truth. — The clauses introduced by μὲν and ἦδέ in v. 168, are not opposed to each other, as μὲν seemed to indicate, but are to be considered as parts of a whole. Cf. N. on 3. 351. — ἐπεὶ . . . ἴς = ἐπεὶ μεγάλη ἴς (τῶν χειρῶν) ἐκέλετο (ὥστε λαινεσθαι). — Ἑλλου depends on ἴς. The idea is, that the wax became soft, by the pressure of his hands and by the warmth of the sun.

181-191. τόσσον—ὅσον τε γέγωνε βοήσας, as far as one crying shouts aloud, i. e. makes himself heard. The 2 perf. γέγωνε is here used as a present. Soph. Gr. Verbs, p. 110. — τὰς δ' οὐ λάθην, did not escape their (i. e. the Sirens') notice. This sweet song of the Sirens is trans-

lated by Cicero in *de Fin.* V. 18. How artfully do they allude to that, which they know to be uppermost in Ulysses' mind, viz., the war of the Greeks and Trojans. By this they hoped to excite his curiosity, to hear what they had to sing on so interesting a theme.

194. ὄφρ' ἴσι νευσιάζων. He made signs, because the ears of his companions being stopped with wax, they were unable to hear.

203-205. τῶν—δυσάντων refers to the companions of Ulysses. The syllable preceding δίδω, in Homer is usually long by position but not always. Cf. *Soph. Gr. Verba*, p. 15. — ἐν χειρῶν ἔπτατ' through the sudden affright. — πάντα, sc. ἐρετμά.

209-220. ἔπι, i. e. ἔπιστιν, is present, comes upon us. — καὶ ἔνθεν, even thence. — καὶ . . . δῶ, and I think you will sometime remember these things with pleasure. Cf. *Virg. Æn.* l. 203:

“ — forsau et hæc olim meminisse iuvabit.”

— αἴ κε—δῶ. See N. on l. 379. — σκοπίλον, i. e. Scylla.

223-225. Σκύλλην δ' οὐκίτ' ἐμυθέομην, but I did not speak of Scylla. It was positively predicted by Circe, that he should lose six of his followers by this monster. Had his followers been informed of this, its dispiriting effect would have been obvious. — ἐντός, within the hold of the ship. — πνυκάζουσιν, should crowd together.

232. ἔκαμον δέ μοι ὄσσε, but my eyes labored = I looked with strained gaze.

238-250. πᾶσ' . . . κνικωμένη, it would all roar boiling up. — ὄτ' ἀναβροῖε, when she swallowed up. — κνανή. Bothe edits κνανή in agreement with γαῖα. — οἱ χερσὶν . . . ἦσαν. Schol. πάντες ἐπαινοῦμεν τοὺς τελευτήσαντες. — τόφρα δέ, but in the meanwhile, i. e. while they were all gazing with terror at Charybdis. — ἐξονομακλήθη, calling by name. — τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ. There is a pathos and touching simplicity in this passage, which the reader cannot but feel. In the last agonies of death they call upon their chief, who had so often extricated them from peril, but he can now furnish them no assistance.

251-259. ὡς δ' ὄτ' κ. τ. λ. This comparison finely illustrates the ease with which the monster snatched up the companions of Ulysses. — περιμήκει, very long. — βοὸς κέρασ. Aristarchus says, that this was a horn tube above the hook, to prevent the fish from biting off the line. — ἀσπαλοντες, struggling, writhing, as fish do upon the hook which draws them out from their native element. — κεκλήγοντας—ὀρέγοντας. The asyndeton gives rapidity and life to the description. — ἐξερεῖνων, exploring, i. e. sailing over.

279-284. πέρι τοι μίτος = περιτόν σοί ἐστι μίτος, your strength is

exceedingly great. — σιδήρεια, i. e. firm, incapable of fatigue. — καμάτω ἀδδηκότας ἰδέε καὶ ὕπνω, *oppressed with labor and sleep*. Cf. Butt. Lexil. No. 6. See also Hor. Ode 3. 4. 11: ludo fatigatumque somno. Some render ὕπνω, *through want of sleep*; but it is evidently parallel with ὕπνω καὶ καμάτω ἀρημέος, 6. 2, where ὕπνω can by no means signify *want of sleep*. For the form of ἀδδηκότας, see Soph. Gr. Verbs, p. 77. — αὐτως, *thus*, i. e. fatigued as we are. — ἀλάλησθαι, *to wander*, i. e. to continue our wanderings upon the sea. ἀλάλησθαι is perf. infin. of ἀλάσμαι, with present signification.

286-293. ἐκ νυκτῶν, *in nights* = *in the night-time*. Cf. K. § 243. (3). ἐκ is here used by accommodation, because νυκτῶν not only denotes the time *when*, but the source or occasion of the troublesome winds. Cf. Xen. Anab. 1. 2. § 7, with my note. — πῆ, *how*, *in what manner*. — θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων. This shows the furious and unrestrainable nature of the winds, that they destroy ships despite of the gods, who are rulers of all things. Eurylochus in his excitement used stronger language than facts would justify, inasmuch as the gods, and Neptune in particular, controlled the tempests, raising or allaying them at their pleasure. — ἐνήσομεν εὐρεῖ πόντω, sc. νῆα, *let us put the vessel into the wide sea*.

312. ἤμος . . . ἔην, *but when it was the third part of the night*. τρίτῃ νυκτός = τρίτον μέρος τῆς νυκτός. Two-thirds of the night had passed away. — μετὰ belongs to βεβήκει, *had gone down*.

325-330. ἄη, *continued to blow*, imperf. of ἄημι. — εἰως, *as long as*. — λιλαιόμενοι βιότοιο. Bothe, after Eustath., renders: *victum quaerentes*. But this is not congruous with εἰως . . . ἐγνυρόν. The interpretation of Clarke, followed by Loewe and Crusius, therefore is to be preferred: "*vita servanda studiosi, veriti nimirum ne, si boves occiderent, ipsi deinceps perirent.*" — ἐφέπισσον, imperf. iterative of ἐφέπω.

335-339. ἤλυξα ἐταίρους, *I had avoided my companions*. — κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς, *was the author of evil counsel*. Cf. S. § 134. N. 1.

341-351. θάνατοι = *sorts of deaths*. Cf. K. § 243. (3). — λιμῶν . . . ἐπισπεῖν, *but to die and arrive at one's fate by starvation*, (= to die and that too by starvation) *is most miserable*. — ῥέζομεν = ῥέζομεν. — εἰ δέ κεν—ἀφικοίμεθα, *but if we come to Ithaca* (in case we ever reach it). The protasis itself sometimes depends on a condition, which usually is to be mentally supplied. See N. 8. 352. — κεν—τείξομεν. For the use of ἄν with the future indicative, cf. K. § 260. 2. (1). — ἀγύλαματα, *votive offerings*, such as images, statues, etc. — βοίλομ—ῆ. See N. on 3. 231.

369-376. ἡδύς is here an adjective of two endings, and qualifies αἰνμή. — εἰς ἄτην, *for my harm*. — νηλεῖ, *cruel*, an epithet which

which is here given to ὕπνος, because while Ulysses was in that state his companions had slain the sacred oxen. — μέγα ἔργον, a heinous deed. — ὄ (= οἴτι), informing him that, etc. — μισηνδα, sc. Ἡίλιος.

378-383. τίσους imperative middle of τίρω, take vengeance upon, punish. — εἰ δὲ . . . ἀμοιβήν, but if they (i. e. Ulysses and his companions) do not make suitable restitution to me for my cattle. — φαιέω = future. Cf. Butt. § 139. N. 8.

387-389. τῶν i. e. (ἑταίρων) limits νῆα. — τάχα qualifies κείσομαι, — τυτθά, in small pieces. Some prefer to translate τυτθά βάλων, scarcely striking, i. e. a small stroke of Jove's thunderbolt being sufficient to break the vessel in pieces. — ταῦτα—ἔκρουσα Καλυψούς, I had these things from Calypso. For the construction, cf. S. § 179. N. 2.

392-395. μῆχος, remedy, expedient to repair the mischief: — ἐπισταδόν (adverb), going up to. — δὲ (in βόος δ') = γάρ. — τέρατα, from the Harl. MS. instead of the old reading τέρατα. — ἰμμένει, 2 pluperf. of μυκάομαι, as imperfect.

397-401. ἐταῖροι δαινυντί. It does not appear that Ulysses even tasted of the flesh of the oxen. — δὴ ἔβδομον is trisyllabic by synizesis of η ε. — ἐνήκαμεν, sc. νῆα.

406-413. ἤχλυσε . . . αὐτῆς, and the sea became dark under it, i. e. the cloud. — ἡ δ', i. e. the ship. A short time only intervened between the gathering of the cloud over the ship, and the awful discharge of the tempest. — προτόνους. See N. on 2. 425. — ἄνιλον, literally, bilge-water; here the ship's hold in which the bilge-water was contained. — ὄδ' in v. 411 refers to the mast, which, falling towards the stern where the helmsman sat, crushed him beneath its weight. — ἀρνευτήρι τοικώς, like a diver, i. e. head foremost.

416-419. ἡ δ' ἐλελίχθη πῦσα, and it whirled wholly around. So it is usually rendered. But I prefer Buttmann's interpretation (Lexil. No. 45): and it shook in all its parts. — κορώνησιν, sea-crows. Cowper: sea-meets. — θεός, i. e. Jupiter. — νόστον to the ship.

420-423. ὄφρ' . . . τρόπιος. Construct: ὄφρα κλύδων λύσε τοίχους (the sides of the ship) ἀπὸ τρόπιος, from the keel. — τήν, i. e. the keel. — ψιλὴν, bare, i. e. separated from the other timbers. — ἐκ . . . τρόπων, but it (i. e. κλύδων) had broken off (ἐκ—ἄραξε, tmesis) the mast of the ship (οἱ, dative for the subjective genitive) at the keel. For the tense of the verb, cf. S. § 212. N. 1. — αὐτῷ, i. e. the mast. — βόος ἦνεο τοτευχώς, being made of ox-hide. For the genitive, cf. S. § 189. — τετευχώς has a passive signification.

428-435. ἔτι, "adhuc, præterea, ut antea Scyllam." Bothe. — Κάρυβδι is accusative of place whither. — ἀνεφέλοβδησα. The raft of Ulysses was drawn down into the vortex, but he seizing the branches

of the fig-tree (cf. v. 103) hung to it, until his raft emerged from the abyss. — τῷ προσφύς ἐχόμεν, *clinging to which I held fast*. τῷ refers to ἐρινιόν.

439-441. ἤμος—τῆμος, *when—then*. Ulysses hung by the branches of the fig-tree from the rising of the sun (v. 49) until late in the afternoon. This shows the vast depth of the watery cavern in which his raft was detained so long, as well as the strength and patient endurance of the hero, who could hold himself suspended so many hours from the branches of a tree. It is a pity that Flaxman had not chosen this as one of the illustrations which his genius has given us.

442-445. καθύπερθε, *above the δοῦρα*. — γίρεισθαι. See N. on 5. 331. — μίσσῳ δ' ἐνδοίπησα κ. τ. λ. When Ulysses let himself go from the tree, he fell upon the raft in the centre, a little one side of the long planks, selecting probably a place where he would be likely to receive as little injury as possible from the fall. — οὐκέτ', *not*, as in v. 223, for it appears that Ulysses had not seen Scylla, and this happened well "nam si conspexisset, oppugnasset illam et periisset."

ODYSSEY XIII.

1. The first part of this book comprises what took place the third night and day after his arrival at the city of the Phæacians. The first day commences with 6. 48; the second night, with 7. 342, seq.; the second day, with 8. 1; and the third night and day is included in 13. 17-35.

5-15. τῷ, *therefore*. — οὔτι παλιμπλαγθένια, *not having wandered around again*, i. e. you will return straight to Ithaca. Bothe: *iterum erroribus acti*. Dr. Ameis, in the Jahrbücher of Jahn and Klotz, for March, 1843, adopts the definition of Eustath.: ὀπίσω μάτην ἀπονοστήσαντα. — γερούσιον—οἶνον, "*wine that is given to old men or counsellors*, i. e. precious." Felton. — ἀνδρακάς. Schol. κατ' ἀνδρας, *man by man*, one and all. — ἀγειρόμενοι, *making a collection for ourselves*. Some prefer the passive, *being collected together*. — τισομεθ', *will repay ourselves*. As a tripod and a caldron were, in the estimation of Alcinous, too large a present to be given by each of his nobles, he proposes to repay them by a tax levied upon the people. A very convenient way of being munificent. — προικός, *gift, present*, referring here to the tripod and caldron. Crusius, without sufficient

grounds, takes it adverbially in the sense of *gratuitously*, i. e. without a present in return.

19-23. *εὐήνορα*, *man-becoming*. Some translate: *man-strengthening*, because brass made into armor adds strength to men. — *σπερχοῖσι ἑρμητοῖς*, *they hastened with oars*, i. e. *rowed swiftly*. — *οἱ δ'* refers to the Phæacian chiefs. — *εἰς Ἀλκινόοιο*, sc. *δόμον*.

30-35. *δῦναι ἐπειγόμενος*, *longing for it* (i. e. the sun) *to go down*. For the omission of the subject of the infinitive, cf. S. § 158. 3. — *ῥῆτα ἔλκητον* = *ἐν αὐτῷ ἔλκητον*. See N. on l. 352. — *νειὸν ἀν'* for *ἀνὰ νειόν*. — vs. 34, 35 contain a parenthesis. — *δόρπον ἐποίχεσθαι* = *ὥστε δόρπον ἐποίχεσθαι*. — *βλάβεται*, *impede, retard* through weariness. — *'Οδυση'* for *'Οδυση'*. Cf. Mt. § 44.

45-46. *κουριδίας*. See N. on ll. 430. — *μεταδήμιον*, *amongst the people, public*.

54-56. *ἐπιστάδον*, *standing near*. Pontonous is referred to. — *ἐξ ἰδρίων*, sc. *ἀναστάντες*. So Damm and Bothe.

59-60. *διαμπερές*. Schol. *δι' ὅλου τοῦ βλου*. — *τάτ' πέλονται*, *things which happen*. We feel half inclined to be angry with the poet, for not making his hero address a parting salutation to Nausicaa. He had, however, before (8. 464) expressed his deep obligations to her, as well as the remembrance which he should retain of her services to him in the hour of want.

68-77. *ἄμ' ἐπεμπε κομίζειν*. Bothe, after the two MSS. which Bentley used, and also the Ald. 3, reads *ἄμ' ὅπασσε κομίζειν*. — *πομπῆς*, i. e. the fifty-two chosen youth spoken of in 8. 35. — *ῥῆγός τε λίνον τε*. The linen was spread over the *ρήγεια*, *rugs*, in order to make them more agreeable. — *νήχρστον*, *soundly, without awaking*. This word in v. 80 is an adjective, *deep, not to be broken*, an epithet of *ὑπνος*. — *ἰβήσεται* has an active signification. — *κόσμη*. Schol. *ἐν τάξει*.

77-84. *πίσμα*, *stern-cable*, or perhaps, *anchor-cable*, if, as Bothe conjectures, *λίθοιο* was an *anchor-stone* = *σύνάς*, ll. 1. 436. — *ἡ δ'* refers to the ship. — *τής*, i. e. *νήός*. — *ἀέροστο*, *rose*. — *ὀπισθῶν* — *θῦε*, *rushed behind*. Cf. with this splendid passage, the beautiful and graphic lines of Brainard in his "Occurrence on board of a Brig at Sea."

"The eye, the ear, the nostril and the heart,
How they do gaze and listen, snuff and start,
When the brave vessel strains each brace and line,
Mounts the mad wave, and dashing through the brine,
Flies from the thickening anger of the spray,
And doubly swift leaps forward on her way."

See also ll. 1. 481.

89-92. *Θεοῖς ἐναλλογία*, similar to that of the gods. *Θεοῖς* = *μήδεια*, *Θεῶν*. See N. on 4. 279. — *δὴ τότε γ' κ. τ. λ.* "Imago pulcherrima sapientis securi, quam tamen sublimitate superat narratio Evangelistae de Christo, dormiente per tempestatem, Matt. 8. 24." Bothe.

93-104. *ἀστὴρ*, i. e. the morning star. — *Φόρκυος*, *Phorcys*, which Col. Leake (North. Greece, iii. pp. 32-3) satisfactorily identifies with the modern *Skinio* or *Skinos*. — *ἀπορρώγεις*, steep, abrupt. — *λιμῖνος ποιπεπηγνῖα*, falling into a bay, i. e. forming a bay. The shores were converging. So Voss. Less correctly Crusius translates: *lying towards the harbor*. — *ὄρημον μίτρον*, the space of the harbor, the harbor. — *νηιάδεις*, *Naiads*.

106-111. *τιθαιβώσσοισι*, construct their hives, or combs. — *ἀνάοντα*, perennial. — *δύω . . . εἰσὶν*, and it has a double entrance. — *κίση*, i. e. the southern entrance.

113-121. *πρὶν εἰδοῖτε*, sc. *λιμένα*. — *ἡ μὲν*, i. e. the ship. — *ὅσον* (= *τόσον*, *ὄσον*) . . . *πάσης*, as much as half the whole length of the ship. — *διὰ μεγάρθρον Ἀθήνην*, through the influence of the magnanimous *Minerva*.

133. *πᾶγχυ* = *πάνυ*, wholly, altogether. — *ἐπίσχιο* and *κατένευσος* have nearly the same signification, giving fulness to the expression.

142-145. *πρῶβύτατον* = *ἐντιμότατον*. Schol. So Ernesti, Crusius and Bothe, for Jupiter was the eldest of the three brothers. Cf. II. 13. 355. — *βίη καὶ κάρτιϊ εἶκον*, yielding to (i. e. elated to rashness by) his strength and courage. — *ἔπλετο* has the signification of the present. Cf. Soph. Gr. Verbs, p. 215; Butt. Ir. Verbs, p. 203.

147. *αἰψά κ' ἐγὼν ἔρξαμι*, I would forthwith do. The protasis begins with *ἀλλὰ σὸν* in the next line.

154-158. *ὡς μὲν*, but thus indeed. — *μέγα . . . ἀμφικαλίψαι*. It is somewhat difficult to reconcile this passage with *ὡς μὲν . . . ἄριστα* (v. 154), which seems to imply, that the advice of Jupiter was somewhat different from the expressed wishes of Neptune (149-153); and also with the event, no mountain being thrown around as a covering to the city of the Phæacians. The difficulty, however, may be removed, if we suppose Jupiter to say in effect: let the ship be changed into a stone, and let this be the mountain to surround and cover the Phæacian city.

160-164. *γεγάασιν* = dwell. — *χειρὶ καταπρηνῆι*, with his hand turned downwards = with the flat of his hand. — Butt. (Ir. Verbs, p. 37) says that *βεβήκει* must be understood here as an aorist.

169-170. *καὶ δὴ*, just now. — *τὰ δ' οὐκ κ. τ. λ.* See N. on 4. 772.

188-191. *μὲν*, i. e. *γαίην πατρώϊον*. — *περὶ—χεῦν* (tmesis) has *γαίην* for its object, according to Bothe, who says that it was done in

order that Ulysses might not at once recognize his own country, and in the first transports of joy, hasten to his palace and be slain by the suitors. But I am inclined on the whole to follow the usual interpretation, which makes Ὀδυσῆα the object of the verb, as being more consonant with the context. The cloud around him had the double effect, to make the land appear strange to him, and to conceal his true form from others. Ernesti takes γὰρ in the sense of δὲ copulative. — μὴ αὐτὸν refers to Ulysses, in opposition to μὴν (v. 188), which refers to the country. — ἄγνωστον, incapable of being known.

194. ἀλλοιδία, of a difference appearance, to be pronounced trisyllabic. Cf. Thiersch, § 149. 3.

200-207. τέων is monosyllabic by synizesis. — αἶθ' ὄφελον μένειν, sc. τάδε χρήματα, as harmonizing better with ἐγὼ δὲ . . . ἐξικόμην which follows, than the translation: would that I had remained. — θύσθαι, to place it for concealment.

209-215. οὐκ ἄρα—νόημονες—ἦσαν, were not then wise. ἄρα indicates the existence of a mistake, which the speaker had just detected. — σφείας (for σφᾶς)=αὐτούς. — ἀλλ' ἄγε—ἀριθμήσω. In 20. 296, ἄγε is found in like manner with the 1 pers. singular. — χρήματ' ἀριθμήσω. Ulysses counted his treasures, in order to see whether any of them had been purloined by the Phœacians, whom he now looked upon as having grossly deceived him.

220-223. ἐρπύζων. His step was that of one dispirited by new and unexpected calamities. Cf. l. 193, where ἐρπύζω is applied to the infirm step of the aged and disconsolate father of Ulysses. — οἶοί τε . . . ἔασιν. What beautiful pictures of ancient and oriental simplicity, when the sons of kings and princes engaged in the humble employments of life. Cf. Schol. on this passage.

230. σάε, imperative of σάωω (=σώζω), for σάου. Butt. § 114. p. 302.

238-247. οὐδὲ . . . ἔστιν, it is by no means so nameless, i. e. unde-known, inglorious. — ποτὶ, towards. — ζόφον ἠερόντα, the dark west. See N. on 11. 57. — αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, sc. αὐτήν. — ἔσσι . . . παρίσσειν. Bothe calls this an *asyndeton epezegeticum*, because it gives the reason, why Ithaca was excellent for feeding goats and oxen, viz., that it was woody and well watered. — τόλ, truly. — ἔσσι. Bothe reads ἔσσι, which is better suited to the context.

254. οὐδ' ὄγ' ἀληθεία—ὄγε. This double use of ὄγε is rather unusual, on which account, Bothe would read, οὐδὲ γ' ἀληθεία. The pronoun is often placed in the second of two consecutive sentences, to mark more emphatically the identity of the subject. See N. on l. 4. — πάλιν, contrariwise to the truth.

258-268. τοῖςδεσι, Epic for τοῖςδε, *these here*. — λιπὼν . . . τοῦ αὐτοῦ, *having left as many (treasures) besides to my children*. — οὐνεκ ἄρ' κ. τ. λ. He gives this as a reason, why Orsilochus (a feigned name) wished to deprive him of his Trojan booty. — κατιόντα—ἀγρόθεν, *when returning from the country*. — Bothe places a comma after λοχησάμενος and makes σὶν ἐταίρω refer to the companion of Orsilochus, remarking that it would not be much to the credit of Ulysses, to represent himself as calling to his aid a companion against a single man, and one too for whom he was lying in wait. But it is by no means supposable, that the son of Idomeneus would be unattended on this occasion, and, therefore, it was not unworthy of his opponent to come to the place of encounter, with aid sufficient to effect his object, however desperate might be the defence. I prefer, therefore, the usual pointing and interpretation of the passage.†

276-281. κείθεν, i. e. from the places just spoken of. — ἐξαπατήσαι, sc. ἐμέ. — μάλα περ χατέουσι, *although greatly desiring*. χατέουσι refers to ἡμῶν. — αὐτῶς, *thus*, i. e. hungry and weary. αὐτῶς qualifies ἐκείμεθα.

285-288. ἐς Σιδονίην depends upon ὄρονι. — ἀναβάντες, sc. εἰς νῆα. — ἤϊκτο, *resembled, became like*, 3 sing. pluperf. of εἶσκει.

293-296. οὐκ ἄρ' . . . ἀπατάων, *could you not leave off your artifices even when in your own land?* — πεδόθεν = *from the time of your birth*. Crusius: *thoroughly, fundamentally*. — μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα was a common formula of breaking off a conversation. — εἰδότες ἄμφοι κέρδε', *skilled as we both are in crafty counsels*.

303-310. ἰκόμην—ἰφίρω. See N. on ἐφοικμήθη—πύθηται, 4. 713. — ἰφίρω, *may weave = may contrive*. — τετλάμεναι. Cf. N. on 3. 209. — μηδέ τῷ ἐκφάσθαι (2 aor. infin. mid. of ἐκφημι), *speak not to any one*. — οὐνεκ = ὅτι. — ἦλθετε (= ἐλήλυθατε) ἀλώμενος = *you have returned from your wanderings*. — ὑποδέγμενος for ὑποδεχόμενος (Soph. Gr. Verbs, p. 119), *bearing, enduring*.

313-315. καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, *although very wise = however wise he may be*. — εἴως, *whilst*.

320-325. Bothe, Crusius, Loewe and Baumgarten-Crusius agree with Wolf, that these lines should be bracketed. Buttman condemns vs. 320, 321, but leaves unmolested the two remaining lines. The confusion of thought in the passage is such, that it cannot but be suspected by all observing readers. The reflexive pronoun ἧσιν, must here be taken in the sense of ἐμῆσιν, the idea of *his own* being inadmissible. Cf. Butt. Lexil. N. 43. Marg. Note; S. § 146. N. 2. — δειδαῖγμένον, *troubled; literally, torn*. — ἦκειν. S. § 209. N. 2.

325-328. τιν' ἄλλην γαῖαν ἀναστρέφομαι, *I am tarrying in some*

other land than my own country. — *ἰάναοι*, *am come, have arrived at.*

330-332. *τοιούτων*, *such*, i. e. so distrustful, cautious. — *ἐπιτήδης*, *intelligent*. Schol. *περὶ τὸ νοῆσαι ταχύς.*

346-351. *ἐπὶ κρατὸς λιμίνος*, *at the head* (i. e. the extremity) *of the port.* — *τοῦτο δέ τοι κ. τ. λ.* Col. Mure (i. p. 71. Marg. Ref.) says, that some distance from the bay, in the interior, is a cave, which, from its resemblance in form to the one mentioned here in the Odyssey, is considered by the native antiquaries as the cave of the Nymphs. Mure did not visit it himself, but states that Prof. Thiersch, who had visited it, described it to him as one of the most interesting objects which he saw in Ithaca, from its exact similarity in every respect, except its inland position, to the original of the poet. — *ἔρδεσκες*, imperf. iterative of *ἔρθεω*. — *Νήριτον*. See N. on 9. 32.

357-363. *ἐφάμεν*, *I thought*. — *εὐχολῆς ἀγανῆσιν*, *with grateful vows*. — *διδώσομεν*, Epic fut. infin. of *διδόω*. Over this word, the Harl. Schol. says that Aristophanes unwillingly (*δυσχεραίνων*) wrote *παρίζομεν*. — *ἄντρον θεσπεσίω*, *the divine grotto*, i. e. the cave of the Nymphs. So *βηλὸς θεσπεσίος* (Il. 1. 591), *the abode of the gods*.

384-389. *φθίσεσθαι κακὸν οἶτον*, *to perish by a wretched death*. For the construction, cf. S. § 164. Had Ulysses gone to his palace at once, and in his own proper form and appearance, he undoubtedly would have met the fate of Agamemnon. — *κατὰ μοῖρων ἔειπες* — had given me timely warning of the danger to be apprehended from the suitors. — *οἶον ὅτι*, i. e. *such courage as you inspired me with when*, etc. — *κηδέμενα*, literally, *bands, fillets*, applied metaphorically to the battlements of Troy, which, like a band or fillet, encircled and protected the city. — *αἶ κε—παρασταίης*. See N. on *εἰ δέ κε—ἀποκοίμεθα*, 12. 345.

393-401. *οὐδέ με λήσεις*, *nor will you escape me* (i. e. my notice). The idea is, that Minerva would assist him in every exigency. — *κάμφω*, *I will wrinkle*. — *λαῖφος*, *a ragged garment*. — *ὃ κε.... ἔχοντα*, *at sight of one having* (i. e. wearing) *which, a man would turn away in disgust; literally, shudder at*. For the use of the subjunctive, cf. S. § 214. 4. — *κρυζώσω*, *I will obscure*, i. e. destroy the lustre.

404-415. *συβώην*, *swine-herd*, i. e. Eumæus. — *ἤπιε οἶδεν*, *is kindly disposed, faithful to you* (τοί). Passow governs τοί by ὁμοίως, like you. — *ἔλθω—καλίσουσα*, *I may go—to call*. S. § 222. N. 3. — *εὐρύχορον*. "Lacedæmon is one of those cities which Homer has so appropriately characterized by the elegant epithet *εὐρύχορος*, denoting the wide expanse of joyous plain, in the midst of which it is situated; and which, if not equal in extent of actual fertility of soil, is con-

tainly vastly superior in beauty and luxurious vegetation to any I had yet traversed, being covered in part, and studded in every direction, with a rich variety of forest and fruit trees." Mure's Journ. Greece, ii. p. 221. — ἤν που εἴ' εἴης, *if you were any where yet alive.*

417-418. εἵπιες—πάσχη. See N. on ἐφορμήθη—πύθηται, 4. 7. 3.

425-427. γίοι, i. e. the suitors. — πρὶν . . . ἰκίσθαι = πρὶν τε θνήσκειται τις.

434-439, ἄλλο than that in which he was already clothed. — φογαλία refers to ῥάκος and χιτῶνα. For the gender, cf. K. § 242. 1. — ῥυπόοντα, *soiled, foul.* — ἀορήρ, *a thong by which the wallet was suspended.* — διέτμαγεν for διετμάγησαν.

ODYSSEY XIV.

1-4. ὄ, i. e. Ulysses. — δῖον, *excellent.* This epithet is given also to Philætius, the faithful herdsman of Ulysses, 21. 234. — ὄ οἱ = ὄς οἱ. Cf. S. § 142. 2. With respect to the accent, see S. § 19. R. 2. — οἰκήων depends upon μάλιστα.

7-10. περιδρομος, *literally, that which may be run around,* i. e. circular and detached from every thing which would hinder one's course around it. — ῥυτοῖσιν λάεσσι, *with d-awn stones,* i. e. stones too large to be carried in the hand, and which required to be drawn to the place of their use. — ἐθρίγκωσεν ἀχέρῃ, *enclosed it with hawthorn, or sloe.* Mure remarks (Journ. in Greece, i. p. 69), that the houses now in Ithaca are built with loose stones, and crowned with *chevaux de frise* of dead thorns or other prickly plants.

11-19. διαμπιρῆς ἐνθα καὶ ἐνθα, *without interruption, all around.* — τὸ μέλαν δρυός, *the black oak = the heart or pith of the oak.* — ἀμφικεύσας, *having split.* The pales (σιανροὶ) were of split oak. — ἐρχατόωντο for ἐρχατῶντο, *were enclosed, kept in.* ἐρχατάω is a poetic form for εἶργω. — σιάων is here taken as a substantive, *fat swine.* Cf. 2. 300.

21-28. πᾶρ, *adverb, near by the swine.* — ἀράρισκε is here used transitively, *was fitting.* — εὐχρῶς, *of a beautiful color.* — ἀνάγκη, *from necessity,* inasmuch as he dared not to disobey the suitors. — ἰσριύσαντες. Before the feast a part of the animal was sacrificed to the gods. Hence ἰσριύνω is generally taken in the sense of *to slay.*

20-26. ὑλακόμενοι, *always barking*. Crusius. Others: *fated to bark*, i. e. whose nature it was to bark. Chapman queerly translates: *fate-born-dogs-to bark*. — ἔζετο κερδοσύνη, *he craftily sat down* in order to appease the dogs. Cf. Plin. H. N. 8. 40. Impetus canum et sævitia mitigatur ab homine consistente humi. For the same purpose Ulysses dropped his staff. Mure (Journ. i. pp. 99-100) relates an anecdote, which finely illustrates this expedient of Ulysses to pacify the dogs of Eumæus. — σκύτος, i. e. δῖγμα βόειον, v. 24. — πικρῆσσι λιθάδεσσιν, *with vollies of stones*.

37-43. ὀλίγου σε κίνης διαδηλήσαντο ἔξαπίνης, *the dogs would in a moment more have torn you*. — ὀλίγου (often δεῖν ὀλίγου), *wanting but little*, i. e. in point of time. The protasis may be mentally supplied: If I had not come to your assistance. For the omission of ἄν, cf. Mt. § 508. Obs. 2. — ἄλλα than that which he had just spoken of, viz., the trouble caused by his dogs. — ἄλλοθρόων. See N. on l. 183.

49-52. φάπτας, *bushes*, perhaps *rushes*. — ἰορθάδος, *hairy, shaggy*. — ἀργίον αἰγός, *wild goat*. — ὡς, *thus hospitably*.

56-66. κακίων. Schol. περίστατος. The reader will remember that Ulysses was now clad in the garb of a poor and wretched old man. — σείθεν depends upon κακίων. — πρὸς Διός, *sub Jovis tutela*. — δίκη, *custom, way*. — τοῦτε refers to Ulysses (whom Eumæus thought to be still absent), and limits νόστον. — ὅς κεν—ἐφίλει. The protasis is εἰ μὴ θεοὶ ἔδησαν, drawn from the preceding context. Cf. S. § 213. N. 3. — οἷά τε, *such as*. Cf. 9. 128. — ἔδωκεν, *is accustomed to give*. S. § 212. N. 2. — ᾧ ἐπιμύμνω, *in which I remain*, i. e. am engaged.

67-70. κί με πόλλ' ὤνησεν, *would have increased my wealth*. — πρόχνη, literally, *upon the knee* (i. e. wholly, entirely), as a vanquished enemy who receives his death-blow while on his knees begging for life. — ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν, *loosened the knees = caused to perish*. λύειν γούνατα is employed of one whose knees are relaxed through sleep, debility or death. — Ἀγαμέμνονος εἴνεκα τιμῆς, *for the sake of Agamemnon's honor*, which had been wounded in the abduction of Helen. Some, perhaps, would prefer to take τιμῆς here in the sense of *requital, restitution*. It might then be translated: *in order to obtain satisfaction for Agamemnon*. Cf. Il. 1. 159.

77-79. θερμὲν αὐτοῖς ὀβελιοῖσιν, *warm on the very spits*. The custom of serving meat on the spits or toasting-prongs, is said to be now practised in Greece. Cf. Mure's Journ. ii. p. 239. — κισσυβίῳ. See N. on 9. 346. — αὐτὸς δ' ἀντίον ἔζεν more amantium et benevolorum. Both.

80-85. τάτα δμῳίσσι πάριστιν = *such as are for the food of the servants*. The suitors claimed the fattest and choicest swine for their

table. It is interesting to see how artfully the poet contrives to keep the insolence of the suitors continually before the mind, in order that the reader may sympathize with Ulysses in the terrible vengeance which he took upon them. — ὄπιδα, *punishment of the gods*, which follows bad actions. The word is derived by some from ἴπω, and signifies the consequence of human actions. Nitzsch forms it from ὄφ, the monitory inspection of the gods. Cf. Smith's *Crus. Lex.* — δειμνέες and ἀνάρασιοι are put without a verb, being connected in sense with καὶ μὲν τοῖς (v. 88), and = δειμνέεσι καὶ ἀναρασίοις ὄπιδος ἔστι δῖος. So Crusius. The general idea of this passage is, that pirates and outlaws, when they have done a deed of violence, hurry away home through fear of divine vengeance, but the suitors securely remained amidst the scenes of their debauchery and violence; which the swine-herd could only account for on the ground, that they had heard somehow of the death of his absent master.

93-97. ὄσσαι γὰρ νύκτις—εἰσίν, *for as many as are the nights*, etc. Cf. Vig. p. 49. — ἱερσύνος. The first three letters, *ιερ*, are pronounced *yer* by synizesis. — οἶω, *only*. Every day witnessed the slaughter of more than two swine. — οὔτινι... ἤρωσον. "Mira exaggeratio rei, sed ἡθικὴ in servo amantissimo domini." Bothe.

104-105. ἐπὶ—ᾄρονται, *keep watch over, take charge of*. — ἐπ' ἡματι, *every day*. — μῆλον here means *a goat*.

109-113. ὁ δ' refers to Eumæus, as is evident from v. 112. — ὁ δ' in v. 113 refers to Ulysses.

118-120. τοιοῦτον ἔοντα. Schol. θαναμαστόν, οἶον σὺ λέγεις. — εἰ κε... ἰδόν (= εἰ ἰδοίμι. K. § 479), *in case I have seen him, I should give intelligence of him*. Cf. N. on 12. 345. Ulysses calls the gods to witness that, if he has seen the person whom the swine-herd mourns as absent, he will give true information respecting him. — ἀλέγηται, aor. pass. of ἀλάομαι.

122-127. ἀνήρ ἀλαλήμενος = ἀνήρ ἀλήτης. — ἐς δίσποιναν. Cf. N. on ἐς Μενέλαον, 1. 317. — ἀπατήλια, *deceitful things*.

131-135. παρατεκτῆναι, *could fabricate*. παρα-, *contrary to truth*. — ἤδη μέλλονσι—ἐρύσαι, *must have already torn*. — τόνγ'..... ἰχθύες = *he has perished by sea*.

142. τῶν refers to the father and mother of the swine-herd. — ἰεμενός περ, *although greatly desiring*.

151-156. αὐτως, *simply, merely*, opposed to ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ. — ἐπεὶ κεν = ἐπὶν. — ὁμῶς Ἄϊδαο πύλησιν, *as the gates of Hades, i. e. as death*. This verse is found in Il. 9. 312.

160-162. ἡ μὲν = ἡ μῆν. — τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος, *this very year*. Crusius derives λυκάβας from λυκῆ and βαίνω, *the course of*

light, the progress of the sun. Ameis gives to the composition an active signification, *light-walker*. Very fanciful is the derivation and explanation of Eustath. cited by Crusius, viz., that it is derived from *λύκος* and *βαίνω*, because the days follow one another like wolves, which in passing over a river are said to seize one another by the tail. — *τοῦ μὲν . . . ἰσταμῆνοιο*, when this month ends and another commences. S. § 192. R. 1. Hesych. explains *ἰσταμῆνοιο* by *ἐνεστώτος ἢ ἀρχομένου*. Cf. Soph. Philoct. 176. May not this clause, as Prof. Woolsey remarks, be considered a proverbial expression for *sooner or later*?

169-177. *ἄλλα παρ᾽ ἐμνόμεθα*, let us remember other things than these. So hopeless, in the estimation of Eumæus, was his master's return, that it seemed to him idle and unprofitable talk to converse about it, as the stranger seemed to be inclined. Bothe makes *παρ᾽ ἐμνόμεθα* — *παρατετραμμένως*. — *μὲ τούτων μίμησπ*. Cf. S. § 182. N. 2. — *ἰθὺς*, sc. *ἔρχεσθαι* from *ἔλθοι* going before. — *ἄλαστον*, *unceasingly*. The name of Telemachus recalls to the swine-herd the dangers which beset him in his absence. — *χίρρα*, *inferior to*. Passow derives it from *χείρ* = *under the hand of*. — *δίμιας καὶ εἶδος ἀγχιόν*, *glorious in form and appearance*.

178-183. *βλάβη φρένας*, *injured his reason*. Eumæus thinks that unless this were so, Telemachus would not have departed in quest of information respecting his father. — *εἰσας*. So we now speak of a *well-balanced* mind. — *ὅπως . . . ὄληται* = *ὅπως ἀπόληται φύλον*, in order that the (Laertian) race may become extinct. — *Ἀρκησιῶν*. Arkesias was the father of Laertes, and grandfather of Ulysses. — *κτεῖνον*, i. e. Telemachus. — *ἀλόη*, 2 aor. opt. of *ἀλλοκομαι*.

185. *τὰ σ' (i. e. σὰ) αὐτοῦ* = *τὰ σαῖντοῦ*, *thine own*.

193-198. *εἴη μὲν νῦν νῶϊν*, *had we (i. e. if we had) now indeed*. The subject of *εἴη* is *ἰδωδῆ*. "When the predicate precedes the subjects, it often agrees with the first subject." K. § 242. R. 1. a. The optative here expresses a supposition without any notion of its realization. The apodosis begins with v. 196. — *ἐπὶ χρόνον* = *for a long time*. — *κλισίης ἐντοσθεν ἰούσιν*, *while we are within your hut*. *ἰούσιν* belongs to *νῶϊν*. — *δαίνυσθαι* = *ὡςτις δαίνυσθαι*. — *ἔργον*, i. e. the ordinary labor in which Eumæus was engaged. — *οὔτι διαπρήξαιμι*, *I could not finish*. — *ἐμὰ* properly belongs to *θυμοῦ*, *the woes of my mind*; but as *κίθεα θυμοῦ* expresses a single substantive notion, *mental woes*, the adjective agrees with the leading word.

199-204. *Κρητῶν* = *Κρήτης*. It will be remembered that Ulysses, in 13, v. 256, gave himself out to be a Cretan. — *γένος εὔχομαι* is elliptical for *τὸ γένος μοι εὔχομαι εἶναι*. — *ἰθαγενέσσι* for *ἰθαγενέσιν*.

legitimate; literally, *straight-born*. For the construction, cf. S. § 195 l. — τοῦ γένος, *the race of him, his race*.

210-215. οἰκί' (= οἶκον) ἐνιμῶν. Bothe reads οἰκί' ἐνιμῶν (*abstulerunt*), and adds in his note: Male, οἰκί' ἐνιμῶν, *cæles tribuerunt*, cum parva sibi dedisse fratres dicat personatus Cres; at non est parvum domus paternæ possessio. — πολυκλήρων ἀνθρώπων, (*the daughter*) of one of the richest men. Supply ἐκ or θύγατρα before the genitive. Some render: *a wife of wealthy men*, i. e. such a wife as a wealthy man would marry. — νῦν δ' ἤδη πάντα λείλοιπεν (sc. ἐμέ) = but now I am poor and old and infirm. — ἀλλ' ἔμπης . . . γιγνώσκεις, i. e. you can form from what you see of me now, a good conjecture of what I was in my prime. "Ex stipula cognoscere, ἐκ τῆς καλάμης γινώσκεις dicitur, quoties e vestigiis quibusdam in senecta reliquis conjecturam facimus, cujusmodi quis fuerit in adolescentia; translata metaphora a segitibus." Eras. Adag. Lect. de conjec. Proverbium.

221-226. ὄ,τε μοι εἴξαι πόδισσιν, *whoever were inferior to me in swiftness*. So Voss and Crusius. The usual rendering, *whoever gave way to me with their feet* (i. e. retreated), is so void of any regard for the general scope of the passage, that Bothe is disposed to read μή for μοι, and render, *unless he gave way*, etc. — τοῖος εἶ' (i. e. ἕα, Epic imperf. 1 sing. of εἶμί), *such a one I was*. Thiersch would write τοῖος ἕα, with synzesis. — ἔργον, i. e. husbandry.

226-233. λυγρά, *mournful things*. For the gender, cf. N. on ὄωγα-λία, 13. 435. — ἀνδράσιν ἤρξα. This construction is seldom found in poetry (never in prose), the more usual construction being the genitive. Cf. Jelf's Kühn. § 518. Obs. 3. Ulysses represents himself as engaged in nine piratical expeditions; and so far was this from being considered base by his countrymen, he obtained by his success a great name and reputation. This practice prevailed for a long time in Greece, and was prevalent among some of the more uncivilized states, even in the time of Thucydides (cf. Thucyd. 1. 5. § 3). — τῶν, i. e. the booty obtained in these successful expeditions. The genitive depends on ἐκ in ἐξαιρέμην. S. § 178. N. 3. — ὀφείλλετο, *was enriched*.

235-242. τήγχε στρυγίην ὀδόν, i. e. the Trojan war, spoken of in v 229. — ἦρωγον. Supply Κρήτης as is evident from δήμου φῆμις, in fra. — ἔχε. Schol. κατέχε, ἐβίαζεν. — δήμου φῆμις, *the clamor of the people*. Crusius understands by it: *the judgment of the people*. In order to avoid the two spondees at the close of this verse, some would read δημόθι. — ἐνθα, i. e. at Troy. — ἐκείδασεν by causing dissension to spring up among the chiefs. Cf. 3. 134. 150.

255-265. ἀσκηθείς is protracted from ἀσκηθεῖς, in order to give a

lighter movement to the slow motion of the verse. Thiersch (§ 192. 32) says, that we should read ἀσκηθεῖς, did not the Harl. various reading ἀσκεθεῖς point to ἀσκηθεῖς. — ἤμεθα upon our benches in the ship. — Αἰγυπτὸν ἐνρροεῖτην, *beautifully flowing Nile*. See N. on 3. 300. — ἐνθ' ἦτοι, *then in truth*. — ἐπισπόμενοι μὲν ἔσφα, *following their impulse*. — αὐτῆ, *alarm*, more usually in the sense of *clamor bellicus*.

267-275. ἵππων is here opposed to πεζῶν, *infantry*, and signifies *warriors who fought from chariots*. — τοὺς δ' ἀναγον ζωνῆς, *and some they led away (into the country) alive*. ἀνάγω is used of one, who is led from the seacoast back into the inland country. Cf. Xen. Anab. 2. 3. § 21. — ἔτι . . . ἰπέδεκτο, *for now misfortune still awaited me*. The calamities to which he refers, are those which resulted from his connection with the Phœnician man (v. 291), and the Thesprotian sailors (v. 337, seq).

278-289. ἐγὼ . . . ἵππων, *I came to meet the chariot of the king*. Bothe prefers ἵππων, and explains: imo regi obviam ivit, idque equo conscenso, quo citius adveniret nec trucidaretur prius quam regis misericordiam implorare posset. — μ' ἔσας, *having caused me to sit*. — ἀπὸ κίβως ἔθηκε, *he kept them off*. — ἀν' (i. e. ἀνὰ) = ἐν with the dative. — ἀνθρώποιον ἐόργει. Voss, with Dawes (Miscel. p. 334), would read ἀνθρώπους ἐόργει. The dative in construction with this verb is found Il. 14. 261.

295-298. εἴσατο. Cf. ἔσας, v. 280. See also Butt. § 108. II. 1. — ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι. This was the ostensible reason. The true object, which the Phœnician had in view, is given in the next verse. — ἀνάγκη, *necessitudine hospitii*. Bothe.

313-318. τῷ, i. e. the mast. — περιπλεχθεῖς, *clinging around*. — Θεσπρωτῶν, *the Thesprotians*. They were of Pelasgic origin, and inhabited a district of Epirus on the seacoast, (and also in the interior as far as Thessaly. Crusius.) — ἀπριάτην, *without expense* i. e. gratuitously. — αἶθρον, *with cold*.

325-328. ἔτρον. Schol. ἔτρον ἐξ ἐτέρου. — βόσκοι, sc. κτήματα. — Δωδώνη, *Dodona*, a town on the eastern frontier of Epirus, near the range of Pindus, in the vicinity of the valley of Joánnina. It bordered on Thesprotia and Molossis, to the former of which states it first appertained, and afterwards to the latter. Its situation is not exactly known, but it is supposed to have been on the site where now are the ruins of Kastritza. Cf. Leake's North. Greece, iv. pp. 168-202. — ὑψικόμοιο, *having high foliage, lofty-leaved*. — The oracles were sometimes communicated from the rustling leaves of the sacred oak. Cf. προσήγοροι δρυῖς. Soph. Prom. 832.

338. ὄφρ' . . . γνοιόμεν, "that I might sink in the depths of misery. Smith's Crus. Lex. An eminent American scholar says: Why not translate, *that I might be suffering on suffering*. This appears to me to be the true import of this perplexing passage, and the only one I have met with which satisfactorily explains δύνῃς ἐπὶ πῆμα. Passow constructs δύνῃς with πάγχν.

346-352. ὄπλω, a rope; literally, gear, tackle of the ships. The Schol. explains it: σχοινίω, a rope made of rushes. — ἰσὶ γναμψαν, bent back = loosed. — κατὰ in v. 349 is an adverb, down, downwards. — ξειπὸν ἐφόλκαιον καταβάς, having descended the polished helm, i. e. having slid down into the water by means of the helm. — ἐπέλασσα . . . νηχόμενος; "descriptio graphica natandi." Bothe.

354. πεπηγώς, crouching, so as not to be seen, 2 perf. part. of πήσσω. — στενάχοντες on account of the escape of the victim of their treachery.

361-365. δειλὸ (= δειλαιότατε) ξένων, most wretched of strangers, most unfortunate guest. Cf. Butt. § 132. 4. 2; S. § 177. N. 3. — τάγ' (sc. εἶναι) refers to the information communicated by the stranger about Ulysses (v. 321). — κατὰ κόσμον = according to the truth. — τοῖον, i. e. so aged, or perhaps more complimentary = so prepossessing in your address, apparently so good a man. — μαψιδίως, in vain, to no purpose. Eumæus means to imply, that such reports respecting his absent lord are idle and useless, inasmuch as they must be evidently false.

375-377. οἱ μὲν refers to the domestics in the palace of Ulysses, and also to the suitors, who also felt a deep interest in whatever pertained to the fate of Ulysses, whose return they had so much reason to dread. — ἡμῖν οἶ—ἡδ' οἶ, as well those—as these; or, both—and. — οἶ = ἐκείνοι οἶ.

384-389. ἐς θέρος, in summer; literally, for the summer i. e. to the end of summer. Cf. K. § 290. 2. (2). — χαρίζεο, i. e. attempt to gratify. — αὐτὸν = σαντόν. Cf. 6. 27.

394-400. ἀμφοτέροισι, to both you and me. Supply ἔστωσαν in this clause. — ἴσσαι, Epic aor. part. of ἔννυμι. — πῖμψαι Δουλιχίονδ' ἵναι, send me to Dulichium; literally, send me to go, etc. — ὄφρα . . . ἡπυροπέειν, that another beggar may avoid practising deceit.

404-411. ὅς = if I. — πρόφρων . . . λιτοίμην. Spoken ironically for: I could not with readiness of mind supplicate, etc. — εἶν has the force of an imperative, let my companions come within. A milder expression of one's commands than the imperative. — κατὰ ἥθηα, in their usual place, i. e. in their styes.

414-417. ξένη is dat. commodi. — κάματος, labor, i. e. the fruits of labor.

425-445. *σχίλη θρόνος*, with a split piece of oak. — *πάντοθεν ἀρχόμενος μελίων*, beginning on all sides from the limbs, i. e. beginning by cutting off the limbs on all sides. — *ἔπταχα πάντα διμοιράτο*, he divided all into seven parts. — *τὴν μὲν ἴαν* (i. e. *μῆαν*. S. § 60. N. 6. 1), sc. *μοῖραν* from the verb *διμοιράτο*. In like manner supply *μοῖρας* with *τάς δ' ἄλλας*, v. 436. This line is by some considered spurious. — *ὡς ἐμοί*, sc. *φίλος εἰς*. — *τοῖον*, i. e. in the garb and situation of a beggar.

443-446. *δαιμόνιος ξένων*, wonderful, admirable guest. Voss and Bothe render *δαιμόνιος*, *unlucky, unfortunate*. See N. on v. 361. — *ἔασται*, sc. *διδόναι* elicited from the preceding clause. How beautifully does the devout swine-herd give utterance to his sense of a superintending Providence. — *ἄργματα*, the first offerings of the sacrifice, i. e. the portions of the animal, which were cut off and burnt in honor of the gods. The construction of *ἄργματα θύσας* may be referred to K. § 278. 2; S. § 164.

450-460. *οἶος* = with his own money. — *Τυφίων*, who were pirates and slave-merchants. See N. on l. 105, 117. — *σκοτομήνιος*, without moon-shine. There was either no moon, or it was obscured by the stormy clouds. It appears from v. 162, that the moon at this time was waning. Probably it was near the time of the new moon when Ulysses landed upon the shore of Ithaca. — *εἴ (whether) πῶς οἶ . . . πόροι*. Construct *οἶ* with *πόροι*, and supply *αὐτήν* referring to *χλαῖνας*, as the object of the verb.

465-471. *ἀπαλόν γελάσαι*, to laugh gently, i. e. in a silly manner. Cowper: to titter. Some, however, translate it, to laugh heartily. — *ἀλλ' ἐπεὶ . . . ἀνέκραγον*, i. e. since I have begun to speak. — *εἴθ' ὡς ἠβώοιμι*, would that I were thus in the prime of youth. *ὡς* is responded to by *ὡς* in the next line. See vs. 503-6, where the wish is repeated, with the reason for its indulgence. He at first only wishes that he was young, and then gains the attention of the swine-herd by the recital of a story, before he alludes to his want of a cloak. — *αὐτοὶ γὰρ ἄνεγον*, i. e. at their request. This shows the high consideration in which he was held, that he should be selected to go on so important an enterprise, and with such famous chiefs as Ulysses and Menelaus.

483. *ἀλλ' . . . ἔην*. See N. on l. 312.

485-491. *ἀγκῶνι ρύξας*, thrusting him with my elbow. — *εὐτοί . . . μάλιστα μοι*, I shall certainly no longer be among the living, i. e. I shall surely perish. — *δάμναται*, middle as transitive. — *οἶος . . . βουλευόμενος*, such a one was he to consult = so ready and fertile was he in expedients.

496-498. *τίς εἴη εἰπῆς*, let some one go and tell; literally, go to tell.

tainly vastly superior in beauty and luxurious vegetation to any I had yet traversed, being covered in part, and studded in every direction, with a rich variety of forest and fruit trees." Mure's Journ. Greece, ii. p. 221. — ἤν που εἶ' εἴης, *if you were any where yet alive.*

417-418. ἔειπες—πάσχη. See N. on ἐφορμήθη—πύθηται, 4. 7. 3.

425-427. νέοι, i. e. the suitors. — πρὶν . . . ἰκίεσθαι = πρὶν τε θνήσκειται τις.

434-439, ἄλλο than that in which he was already clothed. — φύγαλέα refers to ῥάκος and χιτῶνα. For the gender, cf. K. § 242. 1. — ῥυπόωντα, *soiled, foul.* — ἀορτήρ, *a thong* by which the wallet was suspended. — διέτμαγεν for διετμάγησαν.

ODYSSEY XIV.

1-4. ὄ, i. e. Ulysses. — διον, *excellent.* This epithet is given also to Philletius, the faithful herdsman of Ulysses, 21. 234. — ὄ οἶ = ὄς οἶ. Cf. S. § 142. 2. With respect to the accent, see S. § 19. R. 2. — οἰκήων depends upon μάλιστα.

7-10. περιδρομος, literally, *that which may be run around*, i. e. circular and detached from every thing which would hinder one's course around it. — ἠντοῖσιν λάεσαι, *with d'awn stones*, i. e. stones too large to be carried in the hand, and which required to be drawn to the place of their use. — ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῃ, *enclosed it with hawthorn, or sloe.* Mure remarks (Journ. in Greece, i. p. 69), that the houses now in Ithaca are built with loose stones, and crowned with *chevaux de frise* of dead thorns or other prickly plants.

11-19. διαμπιρῆς ἔνθα καὶ ἔνθα, *without interruption, all around.* — τὸ μέλαν δρυός, *the black oak = the heart or pith of the oak.* — ἀμφικιάσσας, *having split.* The pales (σιανροί) were of split oak. — ἐρχατόωντο for ἐρχατόωντο, *were enclosed, kept in.* ἐρχατάω is a poetic form for εἶργω. — σιάλων is here taken as a substantive, *fat swine.* Cf. 2. 300.

21-28. πάρ, adverb, *near by* the swine. — ἀρόρισκε is here used transitively, *was fitting.* — ἐύχροίς, *of a beautiful color.* — ἀνάγκη, *from necessity*, inasmuch as he dared not to disobey the suitors. — ἱερύσαντες. Before the feast a part of the animal was sacrificed to the gods. Hence ἱερύνω is generally taken in the sense of *to slay.*

29-36. ἡλακόμοιροι, *always barking*. Crusius. Others: *fated to bark*, i. e. whose nature it was to bark. Chapman queerly translates: *fate-born-dogs-to bark*. — ἔζετο κρηδοσύνη, *he craftily sat down* in order to appease the dogs. Cf. Plin. H. N. 8. 40. Impetus canum et scævitia mitigatur ab homine considente humi. For the same purpose Ulysses dropped his staff. Mure (Journ. i. pp. 99-100) relates an anecdote, which finely illustrates this expedient of Ulysses to pacify the dogs of Eumæus. — σκύτος, i. e. δέγμα βόειον, v. 24. — πυκνήσιν λιθάδεσσιν, *with vollies of stones*.

37-43. ὀλίγου σε κίνες διηγήσαντο ἑξαπίνης, *the dogs would in a moment more have torn you*. — ὀλίγου (often δεῖν ὀλίγου), *wanting but little*, i. e. in point of time. The protasis may be mentally supplied: If I had not come to your assistance. For the omission of ἄν, cf. Mt. § 508. Obs. 2. — ἄλλα than that which he had just spoken of, viz., the trouble caused by his dogs. — ἄλλοθρόον. See N. on l. 183.

49-52. ῥόπας, *bushes*, perhaps *tushes*. — ἰονθάδος, *hairy, shaggy*. — ἀγρίου αἰγός, *wild goat*. — ὡς, *thus* hospitably.

56-66. κακίων. Schol. *περίστερος*. The reader will remember that Ulysses was now clad in the garb of a poor and wretched old man. — σέθεν depends upon κακίων. — πρὸς Διός, *sub Jovis tutela*. — δίκη, *custom, way*. — τοῦγε refers to Ulysses (whom Eumæus thought to be still absent), and limits νόστον. — ὅς κεν—ἔφιλει. The protasis is εἰ μὴ θεοὶ ἔδησαν, drawn from the preceding context. Cf. S. § 213. N. 3. — οἷά τε, *such as*. Cf. 9. 128. — ἔδωκεν, *is accustomed to give*. S. § 212. N. 2. — ᾧ ἐπιμίμνω, *in which I remain*, i. e. am engaged.

67-70. κέ με πόλλ' ὤνησεν, *would have increased my wealth*. — πρόχην, literally, *upon the knee* (i. e. *wholly, entirely*), as a vanquished enemy who receives his death-blow while on his knees begging for life. — ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν, *loosened the knees = caused to perish*. λύειν γούνατα is employed of one whose knees are relaxed through sleep, debility or death. — Ἀγαμέμνονος ἕνεκα τιμῆς, *for the sake of Agamemnon's honor*, which had been wounded in the abduction of Helen. Some, perhaps, would prefer to take τιμῆς here in the sense of *requital, restitution*. It might then be translated: *in order to obtain satisfaction for Agamemnon*. Cf. Il. 1. 159.

77-79. θεῖμ' αὐτοῖς ὀβελόισιν, *warm on the very spits*. The custom of serving meat on the spits or toasting-prongs, is said to be now practised in Greece. Cf. Mure's Journ. ii. p. 239. — κισσιβίω. See N. on 9. 346. — αὐτὸς δ' ἄντιον ἔξεν more amantium et benevolorum. Bothe.

80-85. τίτε δμώεσσι πάριστιν = *such as are for the food of the servants*. The suitors claimed the fattest and choicest swine for their

table. It is interesting to see how artfully the poet contrives to keep the insolence of the suitors continually before the mind, in order that the reader may sympathize with Ulysses in the terrible vengeance which he took upon them. — ὄπιθα, *punishment of the gods*, which follows bad actions. The word is derived by some from ἔπω, and signifies the consequence of human actions. Nitzsch forms it from ὄψ, the monitory inspection of the gods. Cf. Smith's *Crus. Lex.* — δις-μηνεῖς and ἀνάρασιοι are put without a verb, being connected in sense with καὶ μὲν τοῖς (v. 88), and = *δυσμενεῖσι καὶ ἀναρασίοις ὄπιθος ἴσθι δέος*. So Crusius. The general idea of this passage is, that pirates and outlaws, when they have done a deed of violence, hurry away home through fear of divine vengeance, but the suitors securely remained amidst the scenes of their debauchery and violence; which the swine-herd could only account for on the ground, that they had heard somehow of the death of his absent master.

93-97. ὄσσαι γὰρ νύκτες—εἰσίν, *for as many as are the nights*, etc. Cf. Vig. p. 49. — ἱερεύουσ'. The first three letters, *ιερ*, are pronounced *yer* by synizesis. — οἶω, *only*. Every day witnessed the slaughter of more than two swine. — οὔτινι... ἤρωον. "Mira exaggeratio rei, sed ἠθικὴ in servo amantissimo domini." Bothe.

104-105. ἐπι—ῥοροῦνται, *keep watch over, take charge of*. — ἐπ' ἡματι, *every day*. — μῆλον here means *a goat*.

109-113. ὁ δ' refers to Eumæus, as is evident from v. 112. — ὁ δ' in v. 113 refers to Ulysses.

118-120. τοιοῦτον εἶναι. Schol. θαναμαστόν, οἷον σὺ λέγεις. — εἰ κε... ἰδόν (= εἰ ἰδοίμι. K. § 479), *in case I have seen him, I should give intelligence of him*. Cf. N. on 12. 345. Ulysses calls the gods to witness that, if he has seen the person whom the swine-herd mourns as absent, he will give true information respecting him. — ἀλήθην, aor. pass. of ἀλάομαι.

122-127. ἀνὴρ ἀλαλήμενος = ἀνὴρ ἀλήτης. — ἐς δέσποιναν. Cf. N. on ἐς Μενέλαον, 1. 317. — ἀπατήλια, *deceitful things*.

131-135. παραπετήναι, *could fabricate*. παρμ-, *contrary to truth*. — ἦδη μέλλουσι—εἰρύσαι, *must have already torn*. — τόγ'..... ἰχθύες = *he has perished by sea*.

142. τῶν refers to the father and mother of the swine-herd. — ἱέμενός περ, *although greatly desiring*.

151-156. αὐτως, *simply, merely*, opposed to ἀλλὰ σὺν ὄρω. — ἐπεὶ κεν = ἐπὶν. — ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, *as the gates of Hades, i. e. as death*. This verse is found in Il. 9. 312.

160-162. ἦ μὲν = ἦ μὲν. — τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος, *this very year*. Crusius derives λυκάβας from λυκή and βάλνω, *the course of*

light, the progress of the sun. Ameis gives to the composition an active signification, *light-walker*. Very fanciful is the derivation and explanation of Eustath. cited by Crusius, viz., that it is derived from *λύκος* and *βαίνω*, because the days follow one another like wolves, which in passing over a river are said to seize one another by the tail. — τοῦ μὲν . . . ἰσταμένοιο, *when this month ends and another commences*. S. § 192. R. 1. Hesych. explains ἰσταμένοιο by ἐπιστάτος ἢ ἀρχομένου. Cf. Soph. Philoct. 176. May not this clause, as Prof. Woolsey remarks, be considered a proverbial expression for *sooner or later*?

168-177. ἄλλα παρῆς μνησόμεθα, *let us remember other things than these*. So hopeless, in the estimation of Eumæus, was his master's return, that it seemed to him idle and unprofitable talk to converse about it, as the stranger seemed to be inclined. Bothe makes παρῆς = παρατετραμμένως. — μὲ τούτων μίμησά. Cf. S. § 182. N. 2. — ἰδίως, sc. ἔρχεσθαι from ἔλθοι going before. — ἄλαστον, *unceasingly*. The name of Telemachus recalls to the swine-herd the dangers which beset him in his absence. — χήρη, *inferior to*. Passow derives it from χεῖρ = *under the hand of*. — δῖμας καὶ εἶδος ἀγχιόν, *glorious in form and appearance*.

178-183. βλάβη φρένας, *injured his reason*. Eumæus thinks that unless this were so, Telemachus would not have departed in quest of information respecting his father. — τίνας. So we now speak of a *well-balanced* mind. — ὅπως . . . ὄληται = ὅπως ἀπόληται φῦλον, *in order that the (Laertian) race may become extinct*. — Ἀρκεσιόλου. Arkesias was the father of Laertes, and grandfather of Ulysses. — κτεῖνον, i. e. Telemachus. — ἀλόη, 2 aor. opt. of ἀλλοκομαι.

185. τὰ δ' (i. e. σὰ) αὐτοῦ = τὰ σαυτοῦ, *thine own*.

193-198. εἴη μὲν νῦν νῶϊν, *had we (i. e. if we had) now indeed*. The subject of εἴη is ἰδωδή. "When the predicate precedes the subjects, it often agrees with the first subject." K. § 242. R. 1. a. The optative here expresses a supposition without any notion of its realization. The apodosis begins with v. 196. — ἐπὶ χρόνον = *for a long time*. — κλισίης ἐντισθεν ἰούσιν, *while we are within your hut*. ἰούσιν belongs to νῶϊν. — δαίνεσθαι = ὥστε δαίνεσθαι. — ἔργον, i. e. the ordinary labor in which Eumæus was engaged. — οὔτι διαπρήξαιμι, *I could not finish*. — ἐμὰ properly belongs to θυμοῦ, *the woes of my mind*; but as κήδεια θυμοῦ expresses a single substantive notion, *mental woes*, the adjective agrees with the leading word.

199-204. Κρητίων = Κρήτης. It will be remembered that Ulysses, in 13, v. 256, gave himself out to be a Cretan. — γένος εὐχομαι is elliptical for τὸ γένος μοι εὐχομαι εἶναι. — ἰθαγενέσσις for ἰθαγενέσων.

legitimate; literally, *straight-born*. For the construction, cf. S. § 195 l. — τοῦ γένος, *the race of him, his race*.

210-215. οἰκί' (= οἶκος) ἐνιμῶν. Bothe reads οἰκί' ἐνεικαν (abstulerunt), and adds in his note: Male, οἰκί' ἐνιμῶν, *caedes tribuerunt*, cum parva sibi dedisse fratres dicat personatus Cres; at non est parvum domus paternæ possessio. — πολυκλήρων ἀνθρώπων, (the daughter) *of one of the richest men*. Supply ἐκ or θύγατρα before the genitive. Some render; *a wife of wealthy men*, i. e. such a wife as a wealthy man would marry. — νῦν δ' ἤδη πάντα λείλοισιν (sc. ἐμῆ) = but now I am poor and old and infirm. — ἀλλ' ἔμπης . . . γιγνώσκεις, i. e. you can form from what you see of me now, a *good conjecture* of what I was in my prime. "Ex stipula cognoscere, ἐκ τῆς καλόμενης γνώσκεις dicitur, quoties e vestigiis quibusdam in senecta reliquis conjecturam facimus, cujusmodi quis fuerit in adolescentia; translata metaphora a segitibus." Eras. Adag. Lect. de conjec. Proverbium.

221-226. ὄ,τε μοι εἴξετε πόδισσιν, *whoever were inferior to me in swiftness*. So Voss and Crusius. The usual rendering, *whoever gave way to me with their feet* (i. e. retreated), is so void of any regard for the general scope of the passage, that Bothe is disposed to read μή for μοι, and render, *unless he gave way*, etc. — τοῖος εἶ' (i. e. ἔα, Ἐπίε imperf. 1 sing. of εἶμί), *such a one I was*. Thiersch would write τοῖος ἔα, with synizesis. — ἔργον, i. e. husbandry.

226-233. λυγρά, *mournful things*. For the gender, cf. N. on ζώγα-λία, 13. 435. — ἀνδράσιν ἦρξα. This construction is seldom found in poetry (never in prose), the more usual construction being the genitive. Cf. Jelf's Kühn. § 518. Obs. 3. Ulysses represents himself as engaged in nine piratical expeditions; and so far was this from being considered base by his countrymen, he obtained by his success a great name and reputation. This practice prevailed for a long time in Greece, and was prevalent among some of the more uncivilized states, even in the time of Thucydides (cf. Thucyd. 1. 5. § 3). — τῶν, i. e. the booty obtained in these successful expeditions. The genitive depends on ἐκ in ἐξαιρέμην. S. § 178. N. 3. — ὑπέλλετο, *was enriched*.

235-242. τήγες στιγτην ὁδόν, i. e. the Trojan war, spoken of in v 229. — ἦρωγον. Supply Κρήτης as is evident from δήμον φῆμις, in fra. — ἔχσ. Schol. κατεῖχε, ἐβίαζεν. — δήμον φῆμις, *the clamor of the people*. Crusius understands by it: *the judgment of the people*. In order to avoid the two spondees at the close of this verse, some would read δημόθι. — ἐνθα, i. e. at Troy. — ἐκίδασσεν by causing disension to spring up among the chiefs. Cf. 3. 134. 150.

255-265. ἀσκηθείς is protracted from ἀσκηθεῖς, in order to give a

lighter movement to the slow motion of the verse. Thiersch (§ 192. 32) says, that we should read ἀσκηθείς, did not the Harl. various reading ἀσκεθείς point to ἀσκηθείς. — ἤμεθα upon our benches in the ship. — Αἰγυπτίον εὐφρέειπν, *beautifully flowing Nile*. See N. on 3. 300. — ἐνθ' ἦτοι, *then in truth*. — ἐπισπόμενοι μινῖ σφῶ, *following their impulse*. — αὐτῆ, *alarm*, more usually in the sense of *clamor bellicus*.

267-275. ἵππων is here opposed to πεζῶν, *infantry*, and signifies *warriors who fought from chariots*. — τοὺς δ' ἀναγον ζωούς, *and some they led away (into the country) alive*. ἀνάγω is used of one, who is led from the seacoast back into the inland country. Cf. Xen. Anab. 2. 3. § 21. — ἔτι . . . ὑπέδεκτο, *for now misfortune still awaited me* The calamities to which he refers, are those which resulted from his connection with the Phœnician man (v. 291), and the Thesprotian sailors (v. 337, seq).

278-289. ἐγὼ . . . ἵππων, *I came to meet the chariot of the king*. Bothe prefers ἵππῳ, and explains: imo regi obviam ivit, idque equo consensu, quo citius adveniret nec trucidaretur prius quam regis misericordiam implorare posset. — μ' ἔσας, *having caused me to sit*. — ἀπὸ κείνος ἔρνε, *he kept them off*. — ἀν' (i. e. ἀνὰ) = ἐν with the dative. — ἀνθρώποισιν ἐώργει. Voss, with Dawes (Miscel. p. 334), would read ἀνθρώπους ἐώργει. The dative in construction with this verb is found Il. 14. 261.

295-298. εἴσατο. Cf. ἔσας, v. 280. See also Butt. § 108. Il. 1. — ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι. This was the ostensible reason. The true object, which the Phœnician had in view, is given in the next verse. — ἀνάγκη, *necessitudine hospitii*. Bothe.

313-318. τῷ, i. e. the mast. — περιπλεχθεῖς, *clinging around*. — Θεσπρωτῶν, *the Thesprotians*. They were of Pelasgic origin, and inhabited a district of Epirus on the seacoast, (and also in the interior as far as Thessaly. Crusius.) — ἀπριάτην, *without expense* i. e. gratuitously. — αἶθρον, *with cold*.

325-328. ἔτερον. Schol. ἔτερον ἐξ ἐτέρου. — βόσκοι, sc. κτήματα. — Δωδώνην, *Dodona*, a town on the eastern frontier of Epirus, near the range of Pindus, in the vicinity of the valley of Joánnina. It bordered on Thesprotia and Molossis, to the former of which states it first appertained, and afterwards to the latter. Its situation is not exactly known, but it is supposed to have been on the site where now are the ruins of Kastrítsa. Cf. Leake's North. Greece, iv. pp. 168-202. — ὑψικόμοιο, *having high foliage, lofty-leaved*. — The oracles were sometimes communicated from the rustling leaves of the sacred oak. Cf. προσήγοροι δρύες. Soph. Prom. 832.

338. ὄφθ'... γεινοίμην, "that I might sink in the depths of misery. Smith's Crus. Lex. An eminent American scholar says: Why not translate, *that I might be suffering on suffering*. This appears to me to be the true import of this perplexing passage, and the only one I have met with which satisfactorily explains δύνῃς ἐπὶ πῆμα. Passow constructs δύνῃς with πάγχν.

346-352. ὄπλω, a rope; literally, gear, tackle of the ships. The Schol. explains it: σχοινίω, a rope made of rushes. — ἀνίγναμψαν, bent back = loosed. — κατὰ in v. 349 is an adverb, down, downwards. — ξειστόν ἐφόλκαιον καταβάς, having descended the polished helm, i. e. having slid down into the water by means of the helm. — ἐπίλασσα... νηχόμενος; "descriptio graphica natandi." Bothe.

354. πεπιθώς, crouching, so as not to be seen, 2 perf. part. of πῆσσω. — στεινάχοντες on account of the escape of the victim of their treachery.

361-365. δειλὸς (= δειλαιότατε) ξείνων, most wretched of strangers, most unfortunate guest. Cf. Butt. § 132. 4. 2; S. § 177. N. 3. — τάγ' (sc. εἶναι) refers to the information communicated by the stranger about Ulysses (v. 321). — κατὰ κόσμον = according to the truth. — τοῖον, i. e. so aged, or perhaps more complimentary = so prepossessing in your address, apparently so good a man. — μαψιδίως, in vain, to no purpose. Eumæus means to imply, that such reports respecting his absent lord are idle and useless, inasmuch as they must be evidently false.

375-377. οἱ μὲν refers to the domestics in the palace of Ulysses, and also to the suitors, who also felt a deep interest in whatever pertained to the fate of Ulysses, whose return they had so much reason to dread. — ἡμῖν οἱ—ἡδ' οἱ, as well those—as these; or, both—and. — οἱ = ἐκεῖνοι οἱ.

384-389. ἐς θίρος, in summer; literally, for the summer i. e. to the end of summer. Cf. K. § 290. 2. (2). — χαρίζεο, i. e. attempt to gratify. — αὐτόν = σαντόν. Cf. 6. 27.

394-400. ἀμφοτέροισι, to both you and me. Supply ἴτωσαν in this clause. — ἴσσα, Epic aor. part. of ἔννμι. — πέμψαι Δουλίχιόνδ' ἵεναι, send me to Dulichium; literally, send me to go, etc. — ὄφθα... ἡπιροπειεύειν, that another beggar may avoid practising deceit.

404-411. ὅς = if I. — πρόφρων... λιτοίμην. Spoken ironically for: I could not with readiness of mind supplicate, etc. — εἶεν has the force of an imperative, let my companions come within. A milder expression of one's commands than the imperative. — κατὰ ἥθηα, in their usual place, i. e. in their styes.

414-417. ξείνω is dat. commodi. — κάματος, labor, i. e. the fruits of labor.

425-445. *σχίξῃ δρυός*, with a split piece of oak. — *πάντοθεν ἀρχόμενος μελίαν*, beginning on all sides from the limbs, i. e. beginning by cutting off the limbs on all sides. — *ἑπτάχα πάντα διμοιρᾶτο*, he divided all into seven parts. — *τήν μιν ἴαν* (i. e. *μίαν*. S. § 60. N. 6. 1), sc. *μοῖραν* from the verb *διμοιρᾶτο*. In like manner supply *μοῖρας* with *τάς δ' ἄλλας*, v. 436. This line is by some considered spurious. — *ὡς ἐμοί*, sc. *φίλος εἰς*. — *τοῖον*, i. e. in the garb and situation of a beggar.

443-446. *δαιμόνιῳ ξένων*, wonderful, admirable guest. Voss and Bothe render *δαιμόνιῳ*, *unlucky, unfortunate*. See N. on v. 361. — *δάσει*, sc. *διδόναί* elicited from the preceding clause. How beautifully does the devout swine-herd give utterance to his sense of a superintending Providence. — *ἄργματα*, the first offerings of the sacrifice, i. e. the portions of the animal, which were cut off and burnt in honor of the gods. The construction of *ἄργματα θύσῃ* may be referred to K. § 278. 2; S. § 164.

450-460. *ἴδιος* = with his own money. — *Τυφίαν*, who were pirates and slave-merchants. See N. on l. 105, 117. — *σκοτομήνιος*, without moon-shine. There was either no moon, or it was obscured by the stormy clouds. It appears from v. 162, that the moon at this time was waning. Probably it was near the time of the new moon when Ulysses landed upon the shore of Ithaca. — *εἰ (whether) πῶς οἱ . . . πόροι*. Construct *οἱ* with *πόροι*, and supply *αὐτήν* referring to *χλαῖναν*, as the object of the verb.

465-471. *ἀπαλόν γελάσαι*, to laugh gently, i. e. in a silly manner. Cowper: *to titter*. Some, however, translate it, *to laugh heartily*. — *ἀλλ' ἐπεὶ . . . ἀνίσταγον*, i. e. since I have begun to speak. — *εἴθ' ὡς ἤβροομι*, would that I were thus in the prime of youth. *ὡς* is responded to by *ὡς* in the next line. See vs. 503-6, where the wish is repeated, with the reason for its indulgence. He at first only wishes that he was young, and then gains the attention of the swine-herd by the recital of a story, before he alludes to his want of a cloak. — *αὐτοὶ γὰρ ἄνεγον*, i. e. at their request. This shows the high consideration in which he was held, that he should be selected to go on so important an enterprise, and with such famous chiefs as Ulysses and Menelaus.

483. *ἀλλ' . . . ἔην*. See N. on l. 312.

485-491. *ἀγκῶνι ρύξας*, thrusting him with my elbow. — *εὐτοί . . . μετέσομαι*, I shall certainly no longer be among the living, i. e. I shall surely perish. — *δάμναται*, middle as transitive. — *οἷος . . . βουλευόμενος*, such a one was he to consult = so ready and fertile was he in expedients.

496-498. *τίς εἴη εἰπῆν*, let some one go and tell; literally, go to tell.

ἔη, more usually ἴσι. Cf. Soph. Gr. Verbs, p. 67. Kühn. (§ 226) makes ἔη the optative of εἶμι. — πλίονας, more reinforcements.

506-512. κατὰ χροῖ εἴματ' ἔχοντα, because I have miserable garments upon my body = because I am clad in miserable raiment. The participial clause here denotes a cause or reason for the disregard of his wants. — ὃν κατέλεξας, on account of what you have related. — τὰ σὰ ῥάκια δυοπαλίξεις, you shall shake your own rags; spoken honorously for, you shall again put on your tattered garments.

522-531. χεῖμων, a cold storm. Leake (North. Greece iii. p. 234) says, that a storm which lasts a day or two is now called by the Greeks, χειμῶνας. — οἱ refers to Ulysses, and stands for the adnominal genitive limiting βιότου. — νόσφιν ἰόντος, while he (i. e. the owner, Ulysses) was far off (as Eumæus supposed). — κινῶν ἀλκίτρα καὶ ἀνθρώπων, a defence against dogs (i. e. strange dogs) and men. The genitive is here objective.

ODYSSEY XV.

8-10. μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν, anxiety on account of his father aroused him from sleep. πατρὸς is genitive of cause. — καλὰ = καλῶς.

18-26. ἐξοφέλλεν. Schol. ἐπὶ πολὺ ἠϋξήσεν, — οἶσθας, according to Eustath. (cited by Soph., Gr. Verbs, p. 59), was sometimes used for οἶσθα. As it respects what is here said, it is not to be applied to Penelope in particular, but is rather to be regarded as a general maxim. — βούλεται here expresses mere willingness. Cf. Butt. Lexil. No. 35. — ὃς κεν ὀπνίοι, sc. αὐτήν, whoever may marry her. For the optative cf. N. on ἐπίη, 1. 254. — παίδων δὲ προτέρων, i. e. children of the former marriage. — κουριδίω is here taken as a substantive, retaining, however, the general signification given it as an adjective (see N. on 11. 430), lawfully married husband, in contradistinction to one with whom the woman lived as a concubine. — ἐπιτρέψιας. See N. on τλαίης, 1. 288. Perhaps the optative here denotes a strong wish. Cf. Mt. § 515. γ. — ἥτις = ἐκείνη ἥτις, of which equivalent ἐκείνη, used partitively, is followed by δμοίων. — εἰσόκε, i. e. εἰς ὃ κε, which takes the subjunctive.

29-34. ἐπιτηδός. Butt. (Lexil. No. 51) resolves this word into ἐπί with a case, and the demonstrative pronoun ὄδε, ἦδε, τόδε, and gives as its meaning here: *in numbers suitable to the occasion; literally, as is necessary for that thing, for that very purpose.* — πρὶν . . . ἰαίεσθαι. See N. on 13. 427. — νυκτὶ δ' ὁμῶς πλεῖν, *but sail with the night, i. e. sail only by night.*

42-49. οὐνεκα=ὄτι. — λάξ ποδὶ κινήσας, *pushing him with his heel.* — οὐπὼς ἔστιν (=ἔξεστιν), *it is not possible.*

50. νύκτα διὰ δροφερῆν. Madame Dacier thinks that this was the dark and stormy night spoken of 14. 457. But on that night Telemachus must have been at Pheræ (v. 185). If the moon was near the close of its wane (cf. N. on 14. 457), i. e. if there was no moon, as we commonly say, it will sufficiently account for the darkness of the night to which Pisistratus refers.

63. This verse, containing a useless repetition of what is fully expressed in v. 59, is justly bracketed in all the best editions.

70-73. ἔξοχα μὲν φιλέησιν, i. e. is so excessively attentive as to be offensive. Cf. the proverb: μέτρον γὰρ πᾶν ἄριστον. — αἴσιμα, *fit, becoming*, i. e. neither too much nor too little. So the context demands. — ἴσόν τοι κακόν ἐσθ', *for he is equally troublesome, you know (τοί).* κακόν, abstract for the concrete. Those who aim at being truly polite, would do well to remember these lines.

77-80. τετυκεῖν, a reduplicated 2 aor. referable in etymology and in signification to τεύχω, the rough mute χ being changed to its corresponding smooth κ. — ἄλις ἔνδον ἐόντων, *of those things (i. e. provisions) which are within (i. e. in the house) in abundance.* — κῦδος, ἀγλαΐη and ὄνειρα are rightly referred by Crusius, after Clarke and Voss, to the stranger who is entertained. Schol. κῦδος καὶ ἀγλαΐα ἓν ἐστί· διὸ καὶ τὸ ἀμφοτέρων ἐπήγαγε. κῦδος καὶ ἀγλαΐα τῷ ξενοδόχῳ, ὠφέλεια δὲ τῷ ξενισθέντι (imo etiam ξενοδόχῳ si quando deveniat ad eum, quem olim hospitio exceperit, et par ille pro pari referat. Bothe). — Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος. The two principal states are here put for the whole of Greece. Cf. N. on 1. 344.

83-88. αὐτως, *thus as we came*, i. e. with nothing more than we brought with us. — βούλομαι ἤδη νεῖσθαι, *I would rather now return.* Menelaus had given Telemachus the option to go immediately home to Ithaca, or visit first the principal places in Greece. Hence βούλομαι should not be rendered here, *I wish*, but *I prefer*.

97-98. πῆαι, Epic 1 aor. infin. of καίω, *to enkindle.* — ὀπιῆσαι τε κρεῶν. S. § 178. 1.

107-112. ποικίλμασιν, *in its embroidery.* S. § 197. 2. — νεῖατος, *the lowest, undermost; the place reserved for the most valuable of the*

shawls. — νόστον depends on τελίσσειεν. — ὅπως—ὡς, i. e. ὡς, ὅπως so—as. — τοί, for you. Dat. commodi.

113-119. Bothe rejects these verses, as repeated without sufficient reason from 4. 613-619. Nitzsch remarks that in this place they would not be missed.

131. πείρωθα, the wicker chariot-basket, i. e. the body of the chariot where the luggage was placed.

147-152. τοῖς δὲ μετ' Ἀτρεΐδης ἕκισ for τοὺς δὲ μετίκειν Ἀτρεΐδης, but the son of Atreus went after them, in order to dismiss them with a parting libation. — δεδισκόμενος = drinking to them, pledging them. — εἰπεῖν, sc. χαίρειν from χαίρειτον in the preceding verse. This whole parting scene, including the speech of Helen to Telemachus (vs. 125-129), is exceedingly simple and touching.

155-158. καὶ λήν = yes surely, yes with pleasure. Bothe translates too frigidly: et quidem valde = accurate. — αἶ γὰρ ἐγὼν ὡς . . . ὡς, would that I, on my return to Ithaca, finding Ulysses in his palace, might thus (as I shall declare your message to Nestor) tell him how, etc. κίων has here the signification of κισών, which is the reading of some MSS. Ὀδυσῆ̄ I take to be the accusative, although some regard it as put for Ὀδυσῆ̄ι (the reading of the Harl. MS. with synizesis), in dependence upon εἶποιμι. Clarke, with Eustath. puts a comma after νοστήσους, and connects κίων to Ἰθάκηνδε, which evidently makes the two participles tautological.

160-168. δεξιός, i. e. in the east, as the Greeks, when taking omens from the flight of birds, stood with their face to the north. It hardly need be said, that omens seen upon the right hand were propitious, as among the Romans, who faced on such occasions the south, were those upon the left. — ἀργήν, white. — ἤμερον, tame. — ἐὺζοντες, shouting out (= shouting hurra) in order to terrify the bird and cause him to drop his prey. — ὁ δὲ (the eagle) . . . ἔπιπων. This showed that the omen was designed for the person or persons in the chariot, or that its fulfilment was near at hand. — οἱ δ', i. e. Menelaus and his guests. — ἡ γὰρ—ἡὲ σοὶ ἀντιῶ, to us both—or to you alone.

171-178. The poet employs various methods in the Odyssey, to elevate the character of Helen and cause the reader to forget her former frailties. She is represented in the most amiable and lovely colors, and here, in the closing scene, which withdraws her, to appear no more in the pages of his immortal poems, he has endowed her with the gift of inspiration and made her to appear as a favorite of the gods. — γενεή τε τόκος τε, eyrie and eaglets. — ἡὲ καὶ ἤδη ὄμοια, sc. ἐστίν.

186. ἐς Φηγάς. See N. on 3. 488.

195-201. πῶς κέν . . . ἐμόν. A wish is here delicately uttered in the form of a question: *how could you? = O that you would promise to perform my request.* This mode of expressing a wish is common to the Attic writers. Cf. K. § 260. 4. d. — μὴ με παρῆξ ἄγε νῆα, *take me not aside from the ship in which I came, i. e. permit me to embark immediately.* The accusative here follows παρῆξ, because the meaning of the compositive παρὰ predominates, *from near, from along-side.* — ὁ γέρον, i. e. Nestor. — ἴμενος φιλείην, *by his desire to entertain me.*

202-206 ἐῶ . . . θυμῷ, *considered in his mind, i. e. he reflected,* not in respect to granting the request, but to its fulfilment. — νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξάνυστο = *he took from (ἐξ) the chariot and placed in the ship's stern.* For the verb of motion followed by ἐν with the dative, cf. N. on l. 200.

209-214. κέλιε, sc. ἀναβαίνειν from ἀνάβαινε in the preceding clause. — οἶος . . . ὑπέρβιος, *how violent is his temper.*

"Old age ne'er cools the Douglas blood."

— εἴσεται, *will come,* Epic future of εἶμι. — οὐδέ . . . κενόν, *nor do I think that he will return (to his palace) empty, i. e. without you.* Clarke reads, οὐδέ σε φημί κ. τ. λ. In that case κενόν would signify *without presents.* But then we should have expected νοστήσαι in the place of ἵεναι, and besides, the reading of Clarke does not harmonize with μάλα . . . ἔμπης which follows.

223-227. ἀνήρ τηλεδαπός, *a stranger, foreigner.* His name was Theoclymenus. Cf. v. 256. — ὅς in v. 226 refers to Melampus. — Πυλίοισι, *amongst the Pyliaus.* "The local dative denotes the place in which an action occurs." K. § 283.

233-239. Νηλεὺς κόρυς. Cf. N. on ll. 291. — δακπλήτις. Some render this epithet of the furies, *difficult of approach, terrible.* But Thiersch (§ 199. 5), deriving it from δα and πέλαω, gives it the signification of *very near-approaching.* — ἐτίσαστο . . . Νηλεῖα, *he took vengeance on the godlike Neleus for his unseemly deed.* Cf. S. § 165. 1. — αἰσιμον ἦεν, *it was fatal.* This story of Melampus may be more clearly understood by the following brief note of Cowper: "Iphycus the son of Phylacus had seized and detained cattle belonging to Neleus, who ordered his nephew Melampus to recover them, and as security for his obedience, seized on a considerable part of his possessions. Melampus attempted the service, failed, and was cast into prison; but at length escaping, accomplished his errand, vanquished Neleus in battle, and carried off his daughter Pero, whom Neleus had promised to Bios the brother of Melampus, but afterwards refused her." Melampus also obtained for his brother a third part of Argos, having

insisted upon this, as a part of the reward for having cured the daughters of Proteus and the other Argive women of their madness.

245-247. ὄν—φίλει Ζεὺς—παρτοίην φιλότιη². For the double accusative after φίλει, cf. K. § 280. 1; S. § 165. N. 1. παρτοίην φιλότιη², with manifold affection. These words are added to περί κῆρι φίλει, in order to heighten the reader's surprise that one so eminently beloved by the gods did not live to old age: οὐδ' ἴκετο γήραος οὐδόν. The author of the Axiochus, p. 115, has παρτοίη φιλότιη². — γυναίων εἰνεα δώρων. His wife Eriphyle, being bribed by Polynices, persuaded him to go to the Theban war, although she knew from him having knowledge of divination, that he would there lose his life.

261-268. δαίμονος, the deity to whom Telemachus was sacrificing, i. e. Minerva. See v. 222. — μηδ' ἐπιεύσης, do not conceal it. It is μηδ' ἐπίκεινθε in 16. 168. — εἰ ποτ' ἔην, if he ever was, i. e. he has been so long time absent, that it may well be doubted whether there was such a man. Kühner (Jelf's edit. § 856. Obs. 2) refers this Homeric formula to hypothetical sentences containing what he terms a useless wish, the apodosis being suppressed: if he were yet in existence, but he is not! The same phrase occurs in 19. 315; 24. 289, and appears to be a formula of grief and desire in respect to one long absent, and whose return is no longer to be expected.

272-277. οὐτω is referred by Clarke to what Telemachus had said, vs. 267, 270, viz., that he was away from his own country, Ithaca. In like manner (οὐτω), Theoclymenus professes to be a stranger in the place where he then was. — ἐγών is the subject of ἦλθον, to be supplied from the reply of Telemachus, v. 280. — κασίγνητοί τε ἔτια τε, sc. αὐτῷ εἰσι. — τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον, i. e. having escaped the death which they were preparing for me. τῶν is the subjective genitive. — με νηὸς ἔφεσαι, put me on board thy ship.

280-285. ἐθέλοντα to go with Telemachus. — οἶά κ' ἔχομεν—ἀπό τούτων οἶά κ' ἔχομεν. — ἐν πρόμῃ. This was the seat of honor in the ship. See 2. 418; 13. 74.

297-299. ἡ δέ, i. e. the ship. — Φειάς, a town in Elis on the river Jardanus, now Castell Torneseo. — νήσοισιν—θοῆσιν, swift islands, according to some, because ships passing them quickly, their apparent motion is rapid. Crusius refers θοῆσιν to the shape of the islands, running to a point = pointed islands. Col. Leake (North. Greece, iii. pp. 52, 572) writes them as a proper name θοῆσιν, Thoa = Oxeia, a plur. form comprehending the islands of Oxeia, Vrómona and Makri. Cramer (Anc. Greece, ii. p. 29) remarks, that this group is now commonly known by the name of Curzolari, the largest, however, retaining the appellation of Oxia. See Gell's Itiner. Greece, p. 298.

301. *αὐτ'* is here a particle of transition, the narration respecting Ulysses and the swine-herd being resumed from 14. 533. What is now spoken of took place on the evening of the second day of Ulysses' arrival.

309-325. *ἵνα μή σε κατατρέχω*, that I may not exhaust you, i. e. your substance. — *ὅς (= ἵνα) κί μιν κείσ' ἀγάγη*, in order that he may conduct me there, i. e. to the city. — *αὐτός*, alone, having dispensed with the services of the guide. — *αἶ κέν τις—ὄρεξῃ*. Supply *πειρούμενος*. Cf. N. on 1. 379. — *ἀγγελίην*, the news respecting Ulysses. Cf. 14. 321. — *Ἐρμῆος ἔκτε*, by the favor of *Hermes*. As the servitor and messenger of the gods, Mercury was the patron of all the manual arts, especially such as pertained to the character which Ulysses spoke of assuming in the royal palace. — *πῦρ ἰ' εὖ νῆσαι κ. τ. λ.* In Homer's time it was not uncommon for princes to prepare, in whole or in part, their own meals. See II. 9. 206-218. The culinary skill which Ulysses here boasts of possessing, could only be acquired by much practice. — *ξύλα θανά*, dried wood = fire-wood. — *τοῖς ἀγαθοῖσι*, as opposed to *χείροισι*, inferiors, servants, signifies high-born, noble.

327-335. *ἢ σύγ' . . . ὀλοῖσθαι*, you certainly wish altogether to perish there, i. e. you are pursuing a course so perilous, that it can only be attributed to a wish to perish. *πάγχι* qualifies *ὀλοῖσθαι*. *αὐτόθ'*, i. e. in the palace. — *σιδήρεον οὐρανὸν ἔκει*, goes up to the iron heavens — is insufferably great. *οὐρανὸν* here means the vault of heaven, which was conceived to be a hollow hemisphere, extending as far above the earth as were the infernal regions beneath it. The appellations *brass* and *iron* express its solidity. — *τοιοῖδ'*, such as you are, old, ragged and infirm. — *οὐ γάρ τις τοι ἀνιάται παρόντι*, no one is burdened by thy presence (see Smith's *Crus. Lex.*), i. e. you give us no trouble.

344-350. *ὀύλομένος γαστρῆς*, pernicious stomach, i. e. raging appetite, sharpened by abstinence resulting from want. — *μῆναι*, to wait for. — *κείνον* refers to Telemachus. Cf. v. 336. Barnes understands by *κείνον*, Ulysses, and renders: *meque manere, talem quem vides jubes*. — *ἐν Λίδαο δόμοισιν*, sc. *εἰσίν*.

357-370. *ἐν ὠμῷ γῆραι θῆκεν*, sc. *αὐτόν*, and brought him to an immature old age; literally, unripe, crude old age. — *ἣ δ' ἄχυσ'*. It is said that she hanged herself. — *ὄφρα . . . ἔην*, as long as she was alive. — *Κτιμένη*. See N. on 10. 441. — *ἴδωσαν*, gave in marriage. — *μυρ'*, sc. *ἴδνα*. — *ἀγρόνδε προΐαλλε*. She did this, in order to avoid being continually reminded of her absent daughter by the sight of Eumæus. This will also account for her increased affection for him, and that too after she had sent him away.

371-376. *τούτων ἐπιδύομαι*, I am in want of those things, i. e. the

kind attentions of Anticlea, who was then dead. — *μοὶ αὐτῆ ἔργα ἀίξουσιν*, give my work success. — ᾧ ἐπιμίμνω. See N. on 14. 66 — A zeugma operates in ἀκούσαι—ἔργον, the noun properly depending upon ἰδεῖν or some such verb understood. Cf. S. § 231. — δμῶες of Eumæus. Their access to Penelope was cut off by the insolent suitors and domestics in their interest.

384. διαπράθετο, 2 aor. mid. of διαπέρθω, with passive signification.

391-400. *σιγῇ νῦν ξυλίσσε*, listen now in silence. — ἔστι, it is in our power = we can, i. e. we have time enough. — *τεροπέμοισιν*, amusing ourselves, for our amusement. — ᾧρη to retire to rest. — πολλὸς ὕπνος, i. e. excess of sleep. — *μετά*, afterwards. — *ἄλγεσι τέταται*. Cf. Xen. Anab. 4. 3. § 2: τότε μὲν οὖν ἠλίσθησαν μάλα ἠδέως—καὶ πολλὰ τῶν παρεληλυθότων πόνων μνημονεύοντες. See also Cic. de Fin. II. 32: "jucundi acti labores;" Virg. Æn. 1. 202-3.

"——revocate animos, mastrumque timorem
Mittite; forsán et hæc olim meminisse juvabit."

403-407. *Συρίη*, Syria, an island of the Ægean sea near Parus Cf. Leake's North. Greece, iii. p. 84. "It is almost impossible, we should think, not to recognize in Ortygia and Syria, two happy isles of the West-sea, apparently sacred to Apollo and Artemis; and we must marvel at those ancients and moderns, who place them in the Ægean, making the one the same as Delos, and the other identical with Syros, one of the Cyclades." Keightley's Mythol. p. 278. — *εἴ ποῦ ἀκούεις*, if perchance you have heard of it. The present of the verb ἀκούω has in itself a preterite signification, I have heard, I know. Cf. Rost, § 117. N. 3. — ὅθι τροπαὶ ἡέλλιοιο, when is the turning of the sun. Some think that by this is meant the solstice. Others suppose that it is the quarter where the sun declines to his sitting, i. e. the west. — *ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν* (= μὴν), but truly excellent. — *ἄλλη* has here an adverbial signification, for the rest, in other respects. This supposes νοῦσος to signify sickness, disease. But if, as Bothe thinks, it has here the meaning of calamity (cf. Æsch. Prom. 249, 384, 596), then *ἄλλη* must have its usual signification, other, any other, in reference to the preceding *πειρή*.

424-435. *πατρός... δῶ*, made known the lofty-roofed house of her father, i. e. she told the place of her birth. — ἢ ἴά κε νῦν—ἔποιο, would you now (if opportunity offered) return, etc. — ἢ γὰρ εἴ εἰσι, for they are yet alive. — *εἴη κεν καὶ τοῦτ'*, this (i. e. my return home) might take place.

440-451. *σιγῇ*, in silence, used adverbially. So we say in common parlance, still now = be still, keep silence. — *μή τίς με κ. τ. λ.* This

precaution was to avoid the appearance of any secret understanding between the woman and the sailors. — ὁ δ', i. e. ὁ γέρον, referring to the father of Eumæus. — ὑποχείριος, *under my hand*, i. e. in my way. — *δοίην*, = future, the positive affirmation being softened by the optative form. Cf. Butt. § 139. 13. — *περδαλίον*, *intelligent, witty*, = to our common expression, *a very bright boy*. — Damm interprets: qui et prodesse nobis possit, si eum venderetis. So Bothe: *utilem lucrificum, qualem requirebant prædones illi, non astutum*. But would it not enhance the value of a kidnapped child, that he was shrewd and intelligent? It may also be remarked that the idea *utilis* is expressed below in ὁ δ' ὑμῖν . . . ἄλφοι, which, if Bothe and Damm translate *περδαλίον* rightly, would seem to be a useless repetition.

457-460. ἤχθετο, *was laden*. — *νέσθαι* = ὡς νέσθαι. — ὅς (= ἵνα) ἀγγέλλεις γυναίκε, *to tell the woman*. — μετὰ δ' ἡλέκτροισιν ἔεργετο, *but it was interstrung with beads of amber*. ἔεργετο, Epic pluperf. pass. of εἶρω.

464-470. ὁ καννεύσας (i. e. κατανεύσας)—βεβήκει, *when he had nodded* (i. e. given the preconcerted signal by a nod) *he went away*. — δέπτα ἡδὲ τραπέζας, a hysteron proteron for *τραπέζας ἡδὲ δέπτα* (for δέπτα, accus. plur. of δέπτα). — οἱ μὲν, i. e. the prince and his nobles. — φῆμιν, *conference*. — ἀσειφοσύνησιν, *with thoughtlessness, thoughtlessly*.

475-479. γὰρ ἀναβησάμενοι, *having put us on board*. — ἐνδοῦνησεν πεσοῦσ', *sinking down she fell with a noise*. — ὡς εἰναλίη κήξ, i. e., as I suppose, she fell dead into the ship's hold, as suddenly as a sea-hawk stoops down for its prey. Some, however, think that the comparison consists in the manner of her falling, i. e. *head foremost, upon her head*, as the sea-hawk plunges down upon its prey. A worthy end of this wicked woman.

488-497. ἀλλ' ἦτοι, *but yet*. — παρὰ καὶ (i. e. καὶ παρὰ) κακῶ, *even with misfortune*. — οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον. The night was far gone when they ceased from their conversation. — εἰς ὄρμον. Mure thinks that Telemachus, after sweeping past the group of the Echinades to the north, in order to avoid the suitors, who were lying in wait for him in the channel between the two islands, disembarked in the little bay of Parapegádo.

514-518. οὐ γὰρ . . . ποθῆ, i. e. you would not lack a hospitable entertainment. — ὅν κεν ἔκηαι. It appears from vs. 539-543, that he changed his mind, and assigned the stranger to his trusty follower Pírræus, moved probably by the favorable augury which Theoclymenus drew from the hawk (vs. 525-534).

532-537. ἔγνω . . . τόγτα. The order is: *ἰδοῖν μιν ἐσώτα, ἔγνω*

οἰωνὸν ἰόντα (*that it was an omen*). — γένος, corrected by Wolf from γίνεις, a form well supported by MSS., and fully admitted here by the metre. Thiersch says that γένος in the Harl. MS. is merely from the hand of a corrector. — βασιλεύτερον κ. τ. λ. The sense is, that no family in Ithaca would have the supreme power, to the exclusion of the line of Laertes. — δῶρα implies some such verb as δέξαιτο, it being connected to γνοίης by zeugma. See N. on v. 375.

540-557. Πείραται—σὺ δέ. Homer often places the vocative before the pronoun. — τάπερ ἄλλα, *in other things*. Accusative synecdochical. — εἰ γάρ, *although*. — ἀνάκτισον ἤπια εἰδώς, *kindly disposed to his masters*.

ODYSSEY XVI.

2-10. κεισμένοι, Epic 1 aor. part. of κείω, *having kindled*. — πρὸς τε κτύπος ἤλθε ποδοῖν, *the sound of feet came about him = he heard the sound of feet*. — οὐχ ὑλάουσιν, *do not bark*. This verb is here intransitive. In v. 5, it is used transitively. — ὑπό has here the signification, *a little, somewhat = in an under sound*.

11-22. οὐπω πᾶν (as an adverb) εἶρητο ἔπος, *he had not yet wholly spoken = scarcely had he spoken*. — μὴν κεφαλὴν (S. § 167) = αὐτοῦ κεφαλὴν. — φάτα = ὀφθαλμούς. Crusius renders it: *light of the eyes*, i. e. eyes. — τῶ...μογήσῃ, *for whom he has borne many sorrows*. For the subjunctive, cf. N. on l. 352. — πάντα limits περιφάνης. — ὀλοφνόμενος. He shed mingled tears of joy, at his young master's return, and of sorrow, at the dangers to which he was still exposed from the violence of the suitors.

24-35. ἐπεὶ=ἀφ' οὗ. — ᾤχτο, *you went*. "An established usage," says Butt. (*Ir. Verbs*, p. 185), "has existed in the common language, from Homer's time, by which οἶχομαι never means *I am going*, but always *I am gone*." This usage embraces also the imperfect. — ἔσσειται οὕτως, *thus it shall be*, i. e. I shall hereafter pay you frequent visits. — ἄπτα, *good father*, an affectionate and respectful term used by a younger to an elder. — ἐννεαίων, *bed-furniture, bedding*. The Schol. explains σῆτι ἐννεαίων by χῆτι τῶν ἐννησομένων. So Cowper. *untenanted*.

40-45. *οἱ* is used here for *ἀπό* with the genitive. Mt. § 394. 3. It may, however, be regarded as the *dat. commodi* (so Kühn. § 598, Jelf's edit.), or as standing for the adnominal genitive after *ἔγκος*. S. § 197. N. 4. — *τῷ δ' Ὀδυσσεύς*. It must be remembered, that Ulysses was assuming the character of an aged mendicant, with whom it would be out of place to sit in the presence of a person of so high a rank as Telemachus. — *ἦσ' ὃ ξεῖν'*. Bothe edits after certain MS. *ἦσο ξεῖν'*. There is scarcely an incident in the history of Telemachus, which has given me so much pleasure, as his courtesy to this abject old man, standing in rags and wretchedness before him. — *πάρα δ' ἀνὴρ, a man* (i. e. Eumæus) *is near*.

63-66. *διηθῆναι, has moved around, wandered about*. — *τοὶ ἐγυυαλλῶ, I will give him to you* for protection and relief.

74-82. *ἢ—μῖνη, whether she shall remain*. For the subjunctive, cf. Mt. § 516. 3. The sentiment of the passage is not adverse to the conjugal fidelity of Penelope, inasmuch as her indecision did not result from any change in her own feelings, but from the continued solicitations of her father and brothers to marry Eurymachus, who was the wealthiest of the suitors. Cf. 15. 16. — *Ἀχαιῶν, ὅστις = τοῦτ' Ἀχαιῶν, ὅστις*. — *τὸν ξεῖνον = τοῦτον τὸν ξεῖνον*. S. § 142. 1. The noun here belongs to the same proposition as the pronoun *μιν*, which refers to it, and which is employed in consequence of the intervening clause, *ἐπεὶ τὸν ἴκετο δῶμα*. Cf. S. § 144. N. 1. — *ἔσσω, Epic part. of ἔννυμι*. — *σὺ κόμισσον, sc. αὐτόν*.

92-97. *καταδάπτει, i. e. καταδάπτεται, is torn, wounded, i. e. is distressed*. So we say, *my heart bleeds, my soul is rent with anguish, etc.* — *οἶα . . . μηχανάασθαι* depends on *ἀκούοντος*. — *ἦ . . . ἐπιμίμψαι* is susceptible of two renderings: *do you blame the inactivity of brothers?* or, *do you feel the want of brothers* (= have you no brothers)? The first translation is the more natural and consentaneous with what follows (v. 115).

99-111. *αἶ γὰρ ἐγὼν . . . θυμῷ, would that I were thus young* (as you are) *together with (ἐπὶ) this mind, i. e. with the courage and disposition which I now have*. — *ἔτι . . . αἶσα, for I have still some hope; literally, portion of hope*. — *βουλοίμην*. See N. on 11. 489. — *κατακτάμενος, 2 aor. mid. part. of κατακτείνω*. — *στυφελίζομένους, treated harshly*. — *ἀνήρστω, never to be terminated, or accomplished, referring, I suppose, to the efforts which they were making, to obtain the hand of Penelope and the sovereignty of Ithaca*.

114-121. *οὔτε τί . . . χαλεπαίνει, all the people are not angry with me because they are odious to me, i. e. because I hate them*. Construct *οὐ* with *ἀπεχθόμενος* taken passively. Barnes prefers the transitive

signification *odio habens*. Voss reads ἀπιχθόμενον. — οὐδ' ἀτόντιστο, i. e. he did not enjoy the pleasure which flows from the paternal relation, having proceeded to Troy while Telemachus was yet a child. — τῷ νῦν, *therefore now*, i. e. in consequence of his being left alone without the protection of his father.

131-133. εἴφ' for ἐπέ. — οἷη ἀπαγγίλλας, *having told it to her alone*.

138-140. ἤ, *whether*, is used here in a single indirect question, the other clause being suppressed. — αὐτὴν ὁδόν, i. e. τὴν αὐτὴν ὁδόν, *on this same journey*. — μίγ' ἀχέρον, *although very sad, much afflicted*. — ἔργα ἵ' ἐποπτεύσκει, *used to oversee his works*, i. e. his farm and the things which pertained to its tillage.

147-151. ἀλλ' . . . πῆρ, *but notwithstanding we will leave him* (i. e. we will not take up time now to give him intelligence of my return), *although pained* to do thus. — εἰ γάρ . . . βροτοῖσιν, *for if all things were at the option of mortals*. — μετ' ἐκείνον, *after him*, i. e. Laertes.

162-171. ἴδον, sc. αὐτὴν. — ὑλάοντο refers to κύνες. — κνυζίθμω, *with a whining*, such as dogs make when greatly terrified. — ἐπίκεινθε. See N. on 15. 263. — μεμανία μάχεσθαι. She was eager to assist Ulysses in taking vengeance upon the numerous and wicked suitors.

175-185. γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν, *and his cheeks* (which were sunken and emaciated) *were extended*, i. e. became full. — ταρβήσας . . . εἶθι, *and he turned his eyes away fearing lest it was some god*, i. e. suspecting that the stranger was some divinity. — ἄλλοῖός μοι . . . παροῖσιν, *you now appear to me different from what you were before*. — τις θεός ἐσσι, τοί = *you are some one of the gods who*. — φείδεο δ' ἡμῶν, *and spare us*. "Ne occursus tuus mihi noceat." Bothe.

191-199. πάρος . . . αἰεὶ, *but before* (i. e. up to this time of his private interview with his son) *he restrained his tears continually*. Perhaps in no instance in the Iliad or Odyssey, does his power to command his feelings appear more eminent, than in restraining himself so long from the embrace of his son, or from even shedding a tear of joy. But as soon as he had uttered the endearing words, πατὴρ τέος εἶμι, his tears burst forth without restraint, and he gave full indulgence to those paternal feelings, which had struggled to find vent from the time his son first came into the hut. The artless simplicity and tenderness with which the scene is depicted, is only surpassed by the inimitable description of Joseph's discovery of himself to his brethren: "I am Joseph, doth my father yet live?" (Gen. 45. 3.) and of his subsequent interview with his father, when Jacob said, "Now let me die, since I have seen thy face, because thou art yet alive." Gen. 46. 30. — οὐ γὰρ πως =

ἢ οὐπω, *for by no means*. — ὅτε μὴ = εἰ μὴ, *unless, except*. — ἀκίβια ἔστο (pluperf. pass. 2 sing. of ἔννυμι, with imperfect signification), *thou wert wretchedly clad*.

203-212. περιώσιον, *excessively, too much*. — τοὶ in οὐ μὲν γὰρ τοι is regarded by Spitzner (see Excurs. VIII. §. 3. p. xxv.), as the dat. pronoun. With him also concurs Nagelsbach. I see no special reason, however, why it should not be taken here in its usual particle signification. — τοῖον, *such as you now see me to be*. — τόδς refers to the change in Ulysses' appearance, which so astonished Telemachus. — ἠΐδιον δὲ θεοῖσι, sc. ἔστι. — κακῶσαι, *to debase*, opposed here to κυδῆναι, *to exalt, to make glorious*.

216-217. ἀδιωότερον (as adv.), *more passionately, or perhaps loudly*. — ἢ τ' οἰωνοί. Butt. (Lexil. No. 55) thinks that the true reading is ἢ τ' οἰωνοί, which conjectural reading Bothe follows in his edition. οἰωνός is properly a bird which flies by itself: *a bird of prey, as an eagle, vulture, hawk, etc.* From the flight of such birds omens were drawn, and hence οἰωνός has the secondary signification, *omen, augury*. — φῆναι, a kind of eagle, perhaps the osprey. — αἰγυπιόι, *vultures*. These nouns are in apposition with οἰωνοί. — γαμφώνυχες, *having crooked talons*.

236-241. ὅσοι . . . εἰσίν, *how many and what men they are*. — ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους, *or must seek for others to assist us*. — αἰὲν ἄκουον, *I always have heard*. "Indicat tempus imperfectum famam atque laudes Ulyssis perpetuo celebrari solitas." Clarke.

243-256. οὐδέ κεν εἴη, *it could not be, it would be impossible*. — δεκάς ἀτρεκίς, *exactly a decade*. — οὔτε δὲ οἶαι, *nor two (decades) only*. — θεῖος ἀοιδός, i. e. Phemius. — τῶν εἴ κεν . . . ἔονται, *if we should meet (i. e. assail) all these within the palace*. For the construction, cf. S. § 178. 2. — πολύπικρα καὶ αἰνά, *very bitterly and grievously, i. e. to your own destruction*.

263-264. τοὺς refers to τούτω. S. § 137. N. 6; K. § 241. 5. R. 8. — ἄλλοις, *other than the suitors = not over the suitors only but also over other men*. He means to assert the universal supremacy of the gods.

267-277. κείνω refers to Jupiter and Minerva. — ἀμφίς, *away from*. — ὅποτε . . . Ἄρης, *when in my palace, the strength of Mars shall decide between the suitors and us, i. e. when it comes to open conflict*. Crusius. — ἤπερ καὶ ποδῶν ἔλκωσι, sc. ἐμῆ, *even if they drag me by the feet*. — σὺ δ' . . . ἀνέχεσθαι, *but do you looking on endure, i. e. restrain yourself*.

283-290. νόστας the signal, i. e. the nod of the head. — ὄσσα . . . κέσται depends upon καταθεῖναι ἀίρας. — ἐς μυχόν, *into the recess*.

innermost part. — ἐκ καπνοῦ, *out of the smoke.* It seems from this that in Homer's time, the use of chimneys was either unknown, or that they were very imperfectly constructed. Cf. II. § 2. 415. It is probable that the hearth was in the centre of the floor, so that the smoke or vapor curled round the roof before it escaped through the aperture. See Mure's Journ. ii. p. 21.

298-306. θέλξει, *will infatuate them; literally, stroke them with the hand, charm.* — αἵματος ἡμετέροιο, i. e. of our stock. Cf. 4. 611. — μήτις—ἀκουσάτω. A somewhat rare construction. Cf. Butt. § 148. 3; S. § 218. N. 1. — ἀλλ' οἷοι... ἰθύν. "Sensus est: sed soli hoc nos sciamus, ut facilius cognoscamus ingenium et sensus mulierum, etc." Ernesti. — ὅπου τις. Thiersch prefers ὅ που τις = ὅστις που.

311-312. τόδε refers to what is said, v. 305, about trying the disposition of the men-servants. — φράζεσθαι, *to consider whether τὸ πειρᾶσθαι σε τῶν δμῶων ἀνδρῶν* be the best plan.

313-320. αὐτῶς, *thus, i. e. to no purpose.* — ἔργα, *agros, stabula.* Bothe. Cf. v. 318. Ernesti makes ἐκάστων depend on ἔργα, and renders: *facta unius cuiusque inspiciens.* So Crusius: *visiting the works* (of the servants) *to inspect them.* — τοὶ refers to the suitors. — ἕστερα ταῦτα πίνεσθαι. Telemachus rightly concluded, that the dispositions of the male domestics would be known by the side upon which they ranged themselves in the approaching conflict. Neither father or son had any conception, at that time, of the way in which the suitors were to be attacked, it being left to be determined by circumstances. As the women would manifestly take no active part in the contest, it was desirable beforehand to make trial of their disposition. — τίρας, *sign* that he will furnish aid.

326-336. τεύχεα, *tackle.* Cf. 15. 218. — δῶρα which Telemachus had received from Menelaus, Helen, etc. Bothe thinks that it refers to gifts, tendered to Clytius in return for the use of the ship. — οἶνικα = ὄτι. — συναντήτην, 2 aor. 3 dual of συναντάω, as if from ANTHMI. Soph. Gr. Verbs, p. 92. — μέσσησι μετὰ δμῶησιν, *in the midst of the handmaidens* of Penelope. The herald sent from the ship made open proclamation of the return of Telemachus, while Eumæus, who came as a messenger from Telemachus (v. 130), spoke privately to the queen.

341. ἔρκεά τε μέγαρόν τε. A hysteron proteron for μέγαρόν τε ἔρκεά τε.

349-357. ἐρέτας ἀλιῆας, "*rowers at sea.*" Crusius. *Fishermen as rowers* (i. e. rowers selected from fishermen) is perhaps the best interpretation. — σιροφθεῖς ἐκ χώρης, *changing his position.* χώρα is not only the place which one occupies in sitting or reclining, but it also

designates the position of the body in which one sits. Hence, to change place often means merely to change position, to turn one's self around. — οἶδ' refers to Antinous and his party, who had been lying in wait for Telemachus. — ἔνδον, within the harbor.

362-375. μεταῤῥεῖν = συνίξειν, to sit with. — ἡματα, during the days = each day. — οἱ in v. 371 refers to Τηλεμάχῳ, to which it seems to direct the attention. K. § 304. 1. Bothe suggests the reading ἐνθάδ' εἰς τοῖς, here indeed in Ithaca itself, since we have been unsuccessful abroad. — ἀνίσσασθαι = ἀνοσθῆναι, according to the Schol. Passow, however, regards it as in the middle, having ἡμῶς understood for its subject. — τάδε ἔργα, i. e. the marriage of one of them with Penelope. — οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα (i. e. ἡμῖν ἐπιήρα) φέρονσιν, do not altogether favor us any longer. Their popularity with the people was on the wane.

376-379. κείνον refers to Telemachus. — οὐ γάρ τι commences a parenthesis, which extends to δῆμον, v. 382. — ἐράττομεν. "Some poetic forms do not double φ after the syllabic augment εῖ." Soph. Gr. Verba, p. 14. — ἐλύχημεν, 2 aor. of κλύω from the form ΚΛΥΗΜΙ.

380-392. οἱ δ', i. e. the people. — μήτι—φέξωσι, sc. δίδωκα. This line is connected in thought with v. 379, οἱ δ' . . . καὶ ἔργα being a parenthesis within a parenthesis. — φθίσωμεν ἰλιόντες, let us anticipate him by slaying him, i. e. let us kill him before he can kill us. — βόλοισθα, pres. 2 plur. for βούλοισθα. — ἐκ μεγάροισο ἑκάστος, each one from his own palace, i. e. not wooing the queen at her palace, but remaining at home and seeking her with presents. — ὅς κε = τοῦτο δς κε. — μόρσιμος, destined by fate.

396. ποιήεντος, abounding in grass, i. e. having abundance of meadows and pasture-land.

401-405. δεινὸν . . . κτείνειν, it is a terrible thing to kill one of kingly descent. Kings were διοτρεφεῖς, and under the special protection of Jupiter. — ἀποτροπῶσι, turn away (from the proposed deed) = forbid it, disapprove of it.

417-420. ἐνέμπτεν, sc. αὐτούς. Butt. (Lexil. No. 21) thinks that here, as in other places, we must read ἐνέμπτεν. — καὶ δὲ = καὶ δὴ, "atque scilicet, dixit per ironiam." Bothe. According to Kühn. (Jelf's edit. p. 376), καὶ δὲ has a contrastive force: and on the other hand, but also. — σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἦσθα, but you are not (i. e. did not prove to be) such a one as you were reported to be. The imperfect is apparently put here for the present, referring back, however, to the time when the opinion, previously entertained by the queen of the wisdom and worth of Antinous, was discovered by her to be erroneous. Cf. K. § 256. 4. a.

422-433. Crusius understands by *ἰσῖτας*, Penelope and Telemachus — *φύγων*, sc. *τοὺς Ἰθακησίους*. This appears from *δῆμον* in the next clause. The reason why the people were angry with him is given in v. 426. — *ἐπισπόμενος*, i. e. in alliance with. — *ἰσποφύουσι φίλον ἦτορ* = *to deprive him of life*. — *ζωήν*, means of living, property. — *κατέργκει* and *ἔσχεθεν* have pretty much the same meaning in this place, and are employed to give emphasis to the expression. — *ἰμίνους πτω*, although greatly desirous of destroying you. — *ἄτιμος*, "without recompense." Crusius. Eustath. defines it by *ἀτιμώρητος*, unavenged. — *ἀποκτείνεις*, i. e. you wish to kill. — *ἀνωγέμεν ἄλλους*, sc. *παύσασθαι*.

434-437. Antinous, it would seem, was too much confounded by these spirited and cutting reproaches of the queen to make any reply; or perhaps he was anticipated by Eurymachus, who seized upon this opportunity to ingratiate himself with Penelope by promising to defend Telemachus from harm. It is hardly possible to conceive of a more hypocritical speech than the one here made. If the speaker had been innocent of the pride and insolence which marked his demeanor, this pretence of friendship for one (v. 445) against whom he bore the most deadly animosity, would reconcile us to the stern rejection with which his petition for his life (22. 60, seq.) was met by Ulysses. — *οὐδέ γένηται*. See N. on 6. 201.

453-459. *ἐπισταδὸν ἀπλίζοντο*, "they went and made ready." Crusius. — *μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο*, nor keep it (i. e. the news of Ulysses' arrival) within his mind.

461-478. *τί δῆ... ἄστυ*, what now is the news in the city? — *ἢ... εἰρύνεται* (for *εἰρυνται*), or are they still watching for me? — *βιβρίθει δὲ σάκεσι*, sc. *ναῦς*, the ship was heavy with shields, i. e. full of men bearing shields. — *οὖν* in v. 478 is illative, referring back to v. 453.

ODYSSEY XVII.

5. *ἄστυδε ἰμεινος*, *ad urbem properans*. Ernesti. — *ἴον*. Bothe conjectures that *εἶν* is the true reading, on the ground that Eumæus is called (*κατ' ἐξοχὴν*) *συβώτην* or *ὑφορβόν*, ὄρχαμον ἀνδρῶν.

6-13. ὄφρα—ᾔψεται. S. § 213. N. 4. The future indicative has

here the force of the subjunctive. Cf. Mt. § 201. 9. — αὐτὸς μὲ — εἰμαυτόν. — τὸν ξείνον δύστηνον, *that unhappy stranger*. He probably pointed to Ulysses as he spoke. — ἀνίχουσαι, *to receive hospitably, to entertain*. It was a preconcerted plan between Ulysses and his son, that the former, under his assumed character of a beggar, should mingle with the suitors. Hence Telemachus turns him off to the charity of others, which, had it been done to a real mendicant, would have been very discreditable to the young prince.

15. φίλ' ἀληθεία μυνθήσασθαι = φίλον ἐστὶ τ' ἀληθῆ εἰπεῖν.

17-25. ἐρύκεισθαι, *to be detained*, i. e. to tarry with the swine-herd. — βέλτερόν ἐστι. In our time also, we find that beggars throng the city, as more favorable to their vocation than the country. — μένω — τηλικός, *of an age to remain*, i. e. of such an age as makes it suitable to remain. For the construction, cf. Mt. § 533. 3; S. § 219. 1. — ὥστ' — πίθεσθαι, *so as to obey*. The only other place in Homer, where ὥστ' is found with the infinitive, is Il. 9. 42. — μή μὲ δαμάσῃ στίβῃ (*morning frost*). Supply δίδοικα.

27-35. κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς, *rapidly striding onward*. — ἰθύς, *straight forward*, i. e. right up to Telemachus. Cf. 2. 301. — κεφαλὴν τε καὶ ὤμους. The handmaidens kissed only his head and shoulders, while his mother kissed his head and eyes (v. 39). Eustath. remarks that in Homer no one ever kisses the lips or mouth.

43-45. ἐμεῦ ἀίκετι, *against my will*. — ὅπως ἤντησας ὀκωπῆς, *what you have seen; literally, how you have met with a sight*.

51-58. ἀντίτα ἔργα, *deeds of vengeance = revenge*. — ἄπτερος, *unwinged*, i. e. flew not away unheeded. — καθαρὰ χροῖ εἶμαθ' ἰλοῦσα, *having arrayed herself in clean garments; literally, having taken clean garments for her body*.

72-83. ξείνον, i. e. Theoclymenus. — ἐκὰς τράπεζ', *turn far from*, i. e. remain at a distance. — γὰρ in γὰρ τ' ἴδμεν implies an ellipsis; let us not hasten, *for we do not know*, etc. — αὐτόν . . . τῶνδε, *I wish that you yourself, rather than any one of these* (i. e. the suitors), *should possess them*. μᾶλλον is sometimes omitted with βούλομαι. Cf. Mt. § 455. Obs. 8. Some make τῶνδε refer to the friends of Telemachus who sat around, viz., Mentor, Antiphus, and Halitherses, and render: *or some one of these* — χαίροντι on account of the death of the suitors. — φέρειν = φέρε.

104-105. οὐ δὲ—ἔτλης, *for you have not endured*, i. e. it has not pleased you. — μοι limits εἰπέμεν, v. 106. — πρὶν . . . δῶμα, *before the proud suitors came into the house here*, i. e. while we were alone.

112-115. χρόνιον, *after a long time, late*. — ἐξόμῃς, *entertains* synonymous with ἐφίλει, v. 111, the repetition taking place to give

ness to the idea. It was no small honor to receive such attentions from Nestor; and Telemachus, therefore, with a quite pardonable pride, dwells upon it as something which would be gratifying also to his fond mother. — Ὀδυσσεὺς . . . ἀκοῦσαι, he said that he had not heard of the unfortunate Ulysses living or dead from any mortal. ἀκούω is here followed by two genitives, τῷ for τοῦ i. e. τῆός.

117-121. κολλητοῖσιν, glued or bound together. — ὅτιεν (i. e. οὔτι-
 +ας) χρηίζων, being in need of what = with what wish. S. § 181. L.

124-141. Bothe thinks that these lines have crept in here from 4. 333-350, and therefore he brackets them, on the ground that they are inapposite in this place, where Telemachus is just touching upon the main incidents of his journey. But I cannot perceive their inappositeness, or that there is a circumstance introduced, which would not be highly interesting to Penelope. It must have afforded her pleasure to hear the encouraging words of Menelaus (vs. 126-131), and his kind wish that Ulysses might return and rid his palace of the hated suitors (132-141).

143. ἢ μιν ἀνάγκη ἔσχει, who forces him to remain; literally, who detains him by necessity.

153-160. ὄγ', i. e. Menelaus. — οὐ σάφα οἶδεν. All the information the Spartan king could give Telemachus, was derived from the revelation made by Proteus (4. 555-560), at which time Ulysses was in the island of Ogygia. But as to the place where Ulysses was when Telemachus visited Sparta, Menelaus was of course wholly ignorant. — ἔρπον. Eustath. interprets: κρύφα καὶ οὐ κατ' ὀρθὸν βαδίζων. The idea is, that Ulysses was moving secretly about (ἔρπον, creeping) in his own kingdom, planning how he might destroy the suitors. — οἶον = ὅτι οἶον.

163-165. In the same words Telemachus promised (15. 536-8) to reward Theoclymenus, when he announced the augury taken from the hawk (15. 525, seq.).

171-176. οἱ δ' ἤγαγον (sc. μῆλα) οἱ τὸ πάρος περ, and they brought the flocks who before brought them i. e. the flocks came with their usual drivers. — ὅς γάρ = οὔτος γάρ. S. § 152. N. 1. — οὐ-χίριον, not bad = good. The affirmation of a thing by a denial of the contrary, is a rhetorical figure called *litotes*. For the comparative with the signification of the positive, cf. N. on 7. 159. — ἐν ὄρῃ, at the proper time. So we say, at the hour = at the precise time appointed.

180-183. οἱ δ', i. e. Medon and the servants of the suitors. — σοὶ δ' ἔξ κ. τ. λ. The narrative respecting Ulysses is here resumed from v. 25. — ὠτρύνοντι —ίναί, hastily prepared to go.

186-191. ἢ σ' αὖ ἔγωγες . . . ὀμικλαί is to be taken as a parenthesis.

— βουλομένη. Cf. N. on 15. 88. — δεῖδια, Epic 2 perf. of δῖω, as present. — ἴομεν (= ἴωμεν), *let us go*. — δῆ (= ἤδη) . . . ἤμαρ, *for already is the day mostly* (i. e. the greater part) *gone*. For the form μέμβλωκε (perf. of βλώσκω), cf. Soph. Gr. Verbs, p. 107. See also Butt. Lexil. No. 15. 9.

194-203. διαμπερές, *entirely through* the whole distance. — εἴ ποδι . . . ἐστίν, *if you happen to have a staff ready cut*. — σκηρίπτεσθ', i. e. ὅστε σκηρίπτεσθαι. — θυμαρές, *agreeable, which suited him*. — φῦαί for ἐρύοντο. — σκηπτόμενον, *leaning on his staff*.

207. Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ, *Ithacus, and Neritus, and Polycctor*, from whom the island Ithaca, Mount Neriton, and the place called Polyktorion received their names.

218-228. ὡς . . . ὁμοῖον, *thus the divinity always brings like to like*. The taunt consists in comparing Eumæus with the beggar whom he is conducting. The second ὡς is equivalent to εἰς. Mt. § 578. h. This use of ὡς takes place only with persons, or things conceived to be such. Cf. K. § 290. 3; S. § 172. — μολοβρόν, *glutton*. See 18. 26. — ἔμμαθεν, Epic for ἔμαθεν. — οὐκ ἐθέλησει, *he is not willing*. — ἄνακτον, *insatiable*; literally, *that which nothing fills*.

231. How footstools flying about his head could strike against his sides, has puzzled many critics, and a removal of the difficulty has as usual been sought by conjecturing various readings. Bothe would read πλευρά τ' (others, πλευράς), and makes σφέλα the subject of ἀποτριψουσι. Crusius seems to have taken the most common sense view of the passage: *many stools thrown at his head shall his ribs wipe off*, i. e. shall at least hit his ribs. οἰ—βαλλομένοιο. Cf. N. on 6. 157.

233-238. παριῶν . . . ἰσχύω, *as he passed by him* (i. e. Ulysses) *he foolishly leaped with his heel upon* (i. e. he kicked) *the hip* of the king. How these incidents heighten the interest which the reader now begins to feel, as he approaches the grand catastrophe of the poem. — ἀλλ' ἐπιτόλμησε κ. τ. λ. "Homer excellently sustains the character of Ulysses; he is a man of patience, and master of all his passions. Eumæus resents the outrage more than Ulysses." Pope.

248-251. ὀλοφώια εἰδώς, *versed in pernicious things* = an accomplished villain. — ἄζω . . . ἄλφοι. The threat is, that he will take the swine-herd far from Ithaca, and sell him as a slave for much money. By ποτὶ in v. 249, he refers indefinitely to some future time, when some one of the suitors having married Penelope and got possession of the kingdom, he would be enabled to carry his threat into execution. — αἶ γὰρ Τηλέμαχον κ. τ. λ. The goat-herd wishes that the speedy death of Telemachus was as certain as that Ulysses would never return.

255-261. ὁ βῆ, i. e. Melanthius. — οἱ (i. e. ἐκείνοι οἱ) ποσίοντο, those who ministered. — σῖτον—παρέθηκε—ἔδμεναι, placed food before him to eat. S. § 219. 2.

266-270. ἐξ ἐτέρων ἔτιρ' ἐστίν. Crusius says that Voss and other interpreters rightly understand this of the extension of the building: room followed upon room. — θύραι... δικλίδες, and the folding doors are well enclosed, i. e. strong, well defended. — οὐκ ἂν τις μιν ἀντὶ ἐπιροπλίσσαιτο, no man could despise it, treat it with contempt. Such is Buttman's (Lexil. No. 102. 9) interpretation of this passage, who adds that it is foolishly explained by Aristarchus: to take by force of arms. — ἀνήροθεν, 2 perf. of ΑΝΕΘΩ as present, rises up.

273-278. ἐπεὶ... ἀνοήμων, since as to other things you are not void of reason. Cowper gives the true sense of the passage by supplying before ἐπεὶ the words *no wonder*. — ὅπως ἔσται τὰδε ἔργα = what is the wisest course to pursue. — μηδὲ σὺ δηθ' ἔνειν, do not delay to resolve upon one or the other of the plans just proposed.

283-288. οὐ γάρ τι πληγίων ἀδαήμων, sc. ἐγώ, for I am by no means unacquainted with blows. — μετὰ... γενέσθω. See N. on 5. 224. — ὀπλιζονται, are equipped, fitted out, used of ships only in this place.

291. "What Homer says of Argus is very natural, and I do not know any thing more beautiful or more affecting in the whole poem: I dare appeal to every man's judgment, if Argus be not as justly and properly represented as the noblest figure in it." Pope.

294-304. ἀγίνισκον, iterat. imperf. of ἀγίνω, used to lead. — ἀπόθριστος is usually derived from ἀποτίθημι in the sense of cast out, despised. Matthiæ, however (§ 237. 9), derives it from θίσσασθαι, to wish, and hence ἀπόθριστος, not wished for, detested. — ὄφρ' ἂν, until. — ἄσπον... ἐλθέμεν. He was unable to approach his master, on account of his age and weakness. — νόσφιν ἰδών, looking one side—turning away in order to conceal his rising emotion from Eumæus.

306-309. ἡ μῦθα θαῦμα, a wonder truly! wonderful indeed! a kind of interjectional clause not to be translated *it is a wonder*. The reason for this expression of surprise was, that a dog, which seemed to have been so beautiful and valuable, should be so ill treated in its old age. — εἰ δὲ... τῶδε, whether in addition to his beauty he was swift to run. — ἢ αὐτοῖς, sc. ἔσκεν from the preceding clause: or was he thus (i. e. as useless) as are (οἶοι—γλυγονί) the table-dogs of men.

312-313. ἀνδρός dixit κατ' ἐξοχήν, i. e. viri fortis, Ulyssis. Bothe. — δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα, in form and also in deeds. These accusatives limit τοῖόςδε.

322. ἀποαινυται. Plato in citing this passage (Leg. 6. 19) reads ἀπομείρεται.

330-334. ὁ δέ, i. e. Eumæus. — παπτήνας, *looking about*, with the idea of timorousness. — δίφρον, properly, a seat made to hold two persons, but here simply a *stool* or *low seat*, which was occupied by the carver when resting from his service at the tables. — ἀντίον, *opposite* to Telemachus, "more amantium, et amicorum." Bothe. Thus Melanthius sat opposite Eurymachus, τὸν γὰρ φιλέσκει μάλιστα. See v. 257.

336-344. ἀγγιμόλον δὲ μετ' αὐτόν, *but soon after him*. Some little time must have elapsed before the supposed beggar would follow the swine-herd into the palace. Cf. v. 282. Some, without good reason, prefer ἀγγιμόλον as an adverb of place: *close behind* (μετά). — κλινάμενος, *leaning*. — ἐπὶ στάθμῃ. See N. on 5. 245. — ἄρτον ἑὸν οὔλον (= ὄλον), *a whole loaf*.

347. αἰδῶς . . . παρῆναι. The sense is, that a beggar must divest himself of all shame, and ask alms boldly of every one whom he meets.

354-358. ἄνα, vocative of ἄναξ. S. § 38. N. 4. — Τηλεμαχὸν—ὄλβιον εἶναι depends upon δὸς or ποιήσον understood. — ἕως ὅ, τ', *whilst, as long as*. Bothe would read ἕως ὅ γ'.

364-365. ἀλλ' οὐδ' ὡς, *but not even thus*, i. e. although this trial was made of their various dispositions. — ἔμελλ' refers to Minerva, and not to Ulysses as is the opinion of Danm and some others. — ἐνδέξια, *on the right hand*, or, as Butt. (Lexil. No. 49) says, *in a direction from left to right*. The word almost = ἐν δεξιᾷ from which it originated, the latter signifying the *right hand* as opposed to the *left hand*, while ἐνδέξια implies motion from the *left to right*.

372. It will be recollected, that at the suggestion of Eumæus the beggar and himself were to enter the palace at a different time (v. 275). This was done in order to avoid the appearance of their having come together, which, in consequence of the unpopularity of the swine-herd with the suitors, would have been prejudicial to the beggar. But they were thwarted in this by the intelligence which the goat-herd communicated, that the stranger was brought by Eumæus to the palace.

382-383. τίς γὰρ . . . ἄλλον γ'. The order is: τίς γὰρ δὴ, αὐτὸς ἐτελεύθειν, καλεῖ ἄλλοθεν ἄλλον γὰρ ξεῖνον. — εἰ μὴ τῶν, i. e. εἰ μὴ τινὰ τῶν ξείνων. I suppose the sentiment of this passage to be, that as no one invites beggars to an entertainment, the rich and illustrious being chosen as guests, it follows that when the poor approach to ask alms, they should not be chided and rudely dismissed. Antinous therefore did not speak in a becoming manner, when he inveighed against Eumæus for having brought the beggar to the palace.

389-389. περὶ παντῶν, *above all*. — πέρι (= περισσῶς) δ' αὐτῆ ἐμοί, *but more especially to me*.

397. Ἀτινό... νίος. Construct: Ἀτινό ἢ κήδεαι καλά μιν, ὡς πατήρ νίος. The biting sarcasm of these words must have been severely felt by Antinous, who, if successful in his suit to Penelope, would have been step-father of Telemachus.

403-407. τοιοῦτον, *such*, i. e. benevolent, generous. — τόσσον, *so much* as I am about to give him. Antinous refers ironically to the blow with the stool which he was about to inflict on Ulysses, and which he supposed would deter him from any future application for aid.

415-423. οὐ—κάκιστος—ἀλλ' ὄριστος (i. e. ὁ ἄριστος), *not the worst—but the best*. The sentiment is repeated; for the sake of emphasis, both in the negative and affirmative form. — αἰτου depends on λαΐον, as genitive denoting the whole: *a better portion of food*. The rendering *better than bread* is inapposite. — ὅποῖος = οἶος. — ὅτιν (for οὗτινος) κεχηρμένος ἔλθοι, *and in want of whatever thing he might come*. ἔλθοι = εἶη. — οἷσιν τε = δι' ὧν.

427-441. Cf. 14. 258-272.

442-443. The discrepancy between this passage and that in 14. 273, seq. is attempted to be accounted for in various ways, with none of which I am satisfied. It appears to me, that at this point in his story, he was interrupted by signs of hostility on the part of Antinous, which caused him to bring it to an abrupt conclusion.

455-465. ἐξ οἴκου, *from (your own) house*. — σὺ ἐπιστάτη, *thy own suppliant*, i. e. one who asked food from thine own table. — οἶδ' ἄλλα δοίης, a proverbial expression for extreme penuriousness: *you would not give a grain of salt*. With the ancients, salt was considered a sign of hospitality. Cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 319. — δι' ἐκ (more correctly δι' ἐκ) μεγάρου, *through the house*, so as to be outside of it. — ἄξιον, *tacite*, ut decuit heroëm. Bothe.

471-474. περὶ οἷσι—κτεάτεσσιν, *for his own possessions*. For a similar use of περὶ, cf. 2. 245; 18. 302. — μαχτιόμενος lengthened from μαχόμενος, Epic for μαχόμενος. — βλήεται for βλήηται, Epic 2 aor. subjunctive middle of βάλλω. Cf. Butt. 1r. Verbs, p. 39; Thiersch § 218. 59. The sentiment of the passage is, that the man who fights for his possessions has comparatively no claims upon our sympathy to what the poor beggar has, who is compelled by hunger to expose himself to reproaches and blows.

479-484. νείοι, i. e. the suitors. — εἰ δὴ που. Clark supplies, *quid deinceps fiet?* But Ernesti refers the apodosis to the preceding οὐ μὲν καίω, *not well = dangerously*, of which interpretation Voss remarks: *ist weder Saft noch Kraft*.

488-500. ὁ δ' refers to Antinous. The merited rebuke, which his outrage upon the beggar called forth from his companions, had no

effect upon him. — βλημένον is genitive of cause. — ἀφῆσω, *prayers*, which signification, according to Heyne, it has when *ā* is long, but with *ā* short, ἀφῆ signifies *evil, destruction, etc.* Passow, however, makes the quantity to depend on the position of the word in the verse, and not on the meaning of the word. — μελαλήη Κηρὶ ἔοικεν, *like black death*, i. e. as detestable and as much to be dreaded as death itself.

506-509. ὁ δ' ἐδείπνεε διὸς Ὀδυσσεύς. Bothe thinks it very unnatural, that Ulysses should still continue to eat, loaded as he was with opprobrious epithets, and burning with anger under a well nigh deadly blow. He is therefore disposed to change the reading to ὁ δὲ δὴ πνία, *ille vero anhelabat sive iram spirabat*. But would it not comport with the assumed character of Ulysses, for him apparently to lose sight of his ill-treatment and think only of gratifying his appetite? He would, indeed, as Bothe remarks, show himself ἀναλοσθητον, but in that way he would best preserve his secret. — ἐπὶ οἷ=ἐπὶ ἑαυτήν. Schol. — προσπίττωμαι for προσπίττωμαι.

513-514. εἰ γὰρ... Ἀχαιοί, *O that the Greeks (i. e. the suitors) would be silent to you (τοῖς Dat. commodi) i. e. so that you might hear.* — οἷ, *such things*, i. e. such wonderful adventures.

517-527. οὐκ ἔτι κακότητα διήνυσεν ἢν ἀγορεύων, *he has not yet finished narrating his sufferings*, i. e. he has not recounted his sufferings to the end. — δευδώς, 2 perf. part. of ΔΑΣΩ, as middle. — ξείνος πατρῷος. Of the various explanations given to this passage, that seems preferable which Bothe suggests, viz., that Eumæus related this to the queen *memoriter* from 14. 321-2, which he may have originally misunderstood, or failed to narrate aright to Penelope through a defect of memory. With respect to the particular meaning of ξείνος πατρῷος it may signify, that his father and the father of Ulysses were friends, or that Ulysses was his father's friend, or that he was the friend of Ulysses' father. I prefer the former of these significations. — ἔνθεν... ἔκετο, *thence he has now come here thus (τόδ')* as I have told you (v. 516). — Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι—ζωοῦ, *that he heard of Ulysses alive*= that Ulysses was alive.

529-530. ἀντίον, sc. ἐμοῦ. — οὔτοι refers to the suitors.

541. μίγ' ἔπταραν. Divinations were drawn from sneezings, especially when occurring at some critical moment. Cf. Xen. Anab 3 2. § 9.

546. τῷ... γένοιτο, *therefore may death to the suitors not be unaccomplished.*

563. οἶδα γὰρ εὖ, *for I know well*, i. e. I have much knowledge. — ὁμῶν — εἴη αὐτήν, *the same*. To the reader who is aware that ἔ

and the beggar are one, the expression ὄμιν δ' ἀνιδίγμεθ' ὄϊζέν has a different meaning, than it had to Eumæus who was ignorant of that fact.

572-578. ἀσσοτίρω. . . πύρῳ, *having caused me to sit nearer the fire.* — ἐξάισιον = μεγάλης. Eustath. explains it: ἔξω τοῦ δίοτοντος. — κατὰ δῶμα, *in the palace.*

586-599. οἶται. Eustath. makes this word stand for φαίεται. But is evident that οἶται does not refer to the general appearance and deportment of Ulysses, but to his conclusion not to visit Penelope until sunset, when the suitors had retired. So Clarke with the approbation of Crusius explains: non insipiens hæc cogitat hospes, ut supra, v. 580-1. — δευλιήσας, *having taken an afternoon's repast.* The ancient interpreters explain it, *having waited till the evening.*

ODYSSEY XVIII.

1-13. πτωχὸς πανδήμιος, *a common beggar, a vagabond.* — μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῳ, *and he was distinguished for his voracious appetite.* — οὔνεκ' ἀπαγγίλλεσκε κιών, "*quia pro nuncio ibat.*" Ernesti. — ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμμεης, *but notwithstanding I am loth through diffidence to begin.* He pretends that he respected the age and infirmity of Ulysses, but the true reason why he refrained from violence was his cowardice. — ἄνα stands as an interjection = ἀνάστηθι, *up then! out with you!* — καὶ χεῖραί, *even with our fists.*

16-21. καὶ πόλλ' ἀνιόντα, *even though you receive much.* — χεῖσαι, fut. of χανδάνω, *will hold, contain, i. e. will furnish room for us both to sit or to stand.* — μή με—μή σε. The asyndeton is well suited to the high excitement of the speaker.

26-33. ὁ μολοβρός, *the gluttonous fellow, lazy glutton.* — ἐπιτροχάδην, *ironically spoken for stupidly.* The word literally means: *in a running manner, fluently.* — γρηῖ καμινῶ ἴσος, *like (i. e. loquacious as) an old oven-woman, one who attends upon a κάμινος.* The old women were employed probably to keep up the fires in the furnace. — σὺς ὡς ληϊβοτείρης, *as of a crop-devouring swine.* Reference is had to a custom of breaking out the teeth of an animal, when found upon grounds not belonging to its owner. It appears that it was

not deficient in scurrillous, if he was in courage. — *ὀκριόωντο, sharpened, exasperated* each other.

41-47. *κακοίμονας*. Schol. *κακὰ ἱμάτια περιβεβλημένους*. — *γαστήρες—αἰγῶν, stomachs of goats*, which were filled with fat and blood hence Crusius aptly translates: *stomach-sausages*. — *ἐν πυρὶ, over the fire*, i. e. in a vessel placed on, or over the fire. — *τάςδ' = ὡς δὴ*. — *τάων ἦν* for *τάων ταύτην ἦν*, of which *ταύτην* depends upon *ἐλίσθαι*.

54-57. *ἵνα πληγῆσι δαμείω*, "ut subeam periculum plagarum gravissimarum." Ernesti. *δαμείω*, Epic for *δαμῶ* subjunctive of *δαμάω*. — *ἦρα φίρων, gratifying, for the sake of*. — *τούτω, for him*. "In hujus Iri gratiam." Ernesti.

62. *ἀλέξασθαι* = imperative. Clarke, however, connects it with the preceding clause, and supplies the apodosis: *if your heart and noble mind excites you to drive him out, do thus*.

67-73. *ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μῆδεα*. Euryalus (Il. 23. 683) employed the *ζῶμα* about his middle, for the want of which Ulysses used his rags. — *ἤλδανε, made large*. — *ὑπερφιάλως ἀγάσαντο, exceedingly admired*. — *Ἴριος, not Irus, a play upon his name*.

77-86. *μῆτ' εἶης—μῆτι γένοιο, you ought not to be* (i. e. to live no longer), *nor to have been born*. — *βουγῆς, boaster, braggart*. — *ἡ μὲν ἰάνει, which comes upon him* = which enfeebles him. — *πάντων* who fall into his hands. The clause is hyperbolic, the object being to frighten Irus. — *ὄς—ἵνα*.

89-95. *τῶ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνίσχον, and they both* (i. e. Ulysses and Irus) *held up their hands* in order to strike. Barnes incorrectly joins *ἄμφω* to *χεῖρας*, and renders: *hi* (i. e. the suitors) *autem ambus manus* (of Irus) *elevaverunt*. — *ἦν', lightly, gently*. — *ἀνασχομένω, Eustath.* supplies *τάς χεῖρας*. But it is better to understand it of the elevation of the whole body, in order to give force to the blow. For the construction of *ἀνασχομένω, ὁ μὲν—ὁ δέ*, cf. N. on 1. 109.

98-100. *σὺν δ' ἦλασ' ὀδόντας, and his teeth chattered*; literally, *he drove or dashed his teeth together*. — *γέλω ἔκθανον, (almost) died with laughter. γέλω*. Crusius with Bekker would read *γέλω*. Cf. Mt. § 91. 3 (end); K. § 213. 7. Bothe, however, supposes it to stand for *γέλωτος*.

107. *ἐπαύρη, you receive, draw upon yourself*. According to some, it signifies *you enjoy*, used here ironically. But this is refuted by Butt. Lexil. No. 23.

117. *κληθόνι*. Omen est in verbis Antinoi: *Ζεὺς τοὶ δολίη—μάλιστα ἐθίλεις*. Ernesti.

135-143. *καὶ τὰ φίρσι, he bears them also*. — *ἀσπαζόμενος, reluctantly*. — *τοῖος... .θεῶν τε*. The idea is finely expressed by C.

and the beggar are one, the expression ὁμῶν δ' ἀνιδέγμεθ' οἰζύν has a different meaning, than it had to Eumæus who was ignorant of that fact.

572-578. ἄσσοιέρω... πύρρ, *having caused me to sit nearer the fire.* — ἐξίσισον = μεγάλης. Eustath. explains it: ἔξω τοῦ δίοιτος. — κατὰ δῶμα, *in the palace.*

586-599. οἶεται. Eustath. makes this word stand for φαίνεται. But is evident that οἶεται does not refer to the general appearance and deportment of Ulysses, but to his conclusion not to visit Penelope until sunset, when the suitors had retired. So Clarke with the approbation of Crusius explains: non insipiens hæc cogitat hospes, ut supra, v. 580-1. — διεκλήσας, *having taken an afternoon's repast.* The ancient interpreters explain it, *having waited till the evening.*

ODYSSEY XVIII.

1-13. πτωχὸς πανδήμιος, *a common beggar, a vagabond.* — μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ, *and he was distinguished for his voracious appetite.* — οὐνεκ' ἀπαγγέλλισκε κιών, "*quia pro nuncio ibat.*" Ernesti. — ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης, *but notwithstanding I am loth through diffidence to begin.* He pretends that he respected the age and infirmity of Ulysses, but the true reason why he refrained from violence was his cowardice. — ἄνα stands as an interjection = ἀνάστηθι, *up then! out with you!* — καὶ χερσί, *even with our fists.*

16-21. καὶ πόλλ' ἀνιόντα, *even though you receive much.* — χεῖσεται, fut. of χανθάνω, *will hold, contain,* i. e. will furnish room for us both to sit or to stand. — μή με—μή σε. The asyndeton is well suited to the high excitement of the speaker.

26-33. ὁ μολοβρός, *the gluttonous fellow, lazy glutton.* — ἐπιτροχάδην, *ironically spoken for stupidly.* The word literally means: *in a running manner, fluently.* — γρηῖ καμινοῖ ἴσος, *like (i. e. loquacious as) an old oven-woman, one who attends upon a κάμινος.* The old women were employed probably to keep up the fires in the furnace. — σὺς ὡς ληϊβοτείρης, *as of a crop-devouring swine.* Reference is had to a custom of breaking out the teeth of an animal, when found upon grounds not belonging to its owner. It appears that It was

not deficient in scurrillous, if he was in courage. — ὀκριόωντο, sharpened, exasperated each other.

41-47. κακοσίμονας. Schol. κακὰ ἱμάτια περιβεβλημένους. — γαστέρες—αἰγῶν, stomachs of goats, which were filled with fat and blood hence Crusius aptly translates: stomach-sausages. — ἐν πυρὶ, over the fire, i. e. in a vessel placed on, or over the fire. — τάσθ' = ἄς δῆ — τῶν ἦν for τῶν ταύτην ἦν, of which ταύτην depends upon ἐλίσθαι.

54-57. ἵνα πληγῆσι δαμείω, "ut subeam periculum plagarum gravissimarum." Ernesti. δαμείω, Epic for δαμῶ subjunctive of δαμάω. — ἦρα φίρων, gratifying, for the sake of. — τούτῳ, for him. "In hujus Iri gratiam." Ernesti.

62. ἀλέξασθαι = imperative. Clarke, however, connects it with the preceding clause, and supplies the apodosis: if your heart and noble mind excites you to drive him out, do thus.

67-73. ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μῆδεα. Euryalus (Il. 23. 693) employed the ζῶμα about his middle, for the want of which Ulysses used his rags. — ἤλδανε, made large. — ὑπερφιάλως ἀγάσαντο, exceedingly admired. — Ἰίρος, not Irus, a play upon his name.

77-86. μήτ' εἶης—μήτε γένοιο, you ought not to be (i. e. to live no longer), nor to have been born. — βουγάϊς, boaster, braggart. — ἦ μιν ἰάνει, which comes upon him = which enfeebles him. — πάντων who fall into his hands. The clause is hyperbolic, the object being to frighten Irus. — ὅς—ἵνα.

89-95. τῶ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνίσχον, and they both (i. e. Ulysses and Irus) held up their hands in order to strike. Barnes incorrectly joins ἄμφω to χεῖρας, and renders: hi (i. e. the suitors) autem ambus manus (of Irus) elevarunt. — ἦν', lightly, gently. — ἀνασχομένω, Eustath. supplies τὰς χεῖρας. But it is better to understand it of the elevation of the whole body, in order to give force to the blow. For the construction of ἀνασχομένω, ὁ μὲν—ὁ δέ, cf. N. on 1. 109.

98-100. σὺν δ' ἦλασ' ὀδόντας, and his teeth chattered; literally, he drove or dashed his teeth together. — γέλω ἔκθανον, (almost) died with laughter. γέλω. Crusius with Bekker would read γέλω. Cf. Mt. § 91. 3 (end); K. § 213. 7. Bothe, however, supposes it to stand for γέλωτος.

107. ἐπαύρη, you receive, draw upon yourself. According to some, it signifies you enjoy, used here ironically. But this is refuted by Butt. Lexil. No. 23.

117. κληθδόνι. Omen est in verbis Antinoi: Ζεὺς τοὶ δοίη—μάλιστ' ἐθίλεις. Ernesti.

135-143. καὶ τὰ φέρει, he bears them also. — ἀεκαζόμενος, reluctantly. — τοῖος... .θεῶν τε. The idea is finely expressed by Cowper—

"For such as the complexion of his lot
By the appointment of the Sire of all,
Such is the color of the mind of man."

ἡμῶν is here taken in the sense of *condition, situation*. ἐπ' belongs to ἄγγει by tmesis. — πατρι ἰ... κασιγνήτοισιν. "Concise loquitur, cogitandum relinquens Amphinomo apodosin hanc: neque illa me quidquam juverunt intemperantem, sed mendicitatem redactus sum." Bothe. — μηχανόωντας. The active form is nowhere else found in Homer. This speech of Ulysses to Amphinomus is replete with sound reflections, and deserves to be treasured up, as one of the brightest gems to be found in any uninspired composition.

147-154. ἀντιάστιας. See N. on 12. 88. — ὁ in αὐτὰρ ὁ refers to the preceding κοσμήτορι λαῶν, i. e. Amphinomus. — ὄσσειτο, *foreboded, prognosticated*.

160-162. πετάσειε—θυμόν, i. e. that she might expose the disposition and purposes. — ἀχρεῖον δ' ἐγέλασεν. Crusius renders: *she laughed without cause*, i. e. she gave a forced laugh. This interpretation would be very apposite, had it been in the presence of the suitors that the queen laughed. But as this was not so, it is better to refer it to the laugh with which she prefaced her speech to Eurynome, and which had reference to the idea that she had suddenly conceived of appearing before the suitors. She laughed at her own thoughts, and to all around, one who does thus appears to laugh ἀχρεῖον, *uselessly, without aim or purpose*.

175-184. τηλικός, ὄν (=οἶον), *of such an age as*. — παρστίειτον, Epic for παρστίητον, 2 aor. subj. 3 dual of παρσίστημι. — οἴη, *alone*.

192-201. κάλλιψι—ἀμβροσίῳ, *with ambrosial beauty*. Passow remarks, that beauty is in Homer something corporeal, which the gods put on and take off from men like a garment. Some translate this passage: *with ambrosial ointment*. — φθόγγῳ. Schol. μετὰ φωνῆς. — ἀπομόρξατο χερσὶ παρσιᾶς, *she wiped her cheeks with her hands*, as is done by those who are waked from sleep before they have received sufficient rest. — αἰνοπαθῆ. The contraction of this word is supported by the usage of Anacreon in αἰνοπαθῆ πατριδ' ἐπόφομαι, cited by the Harl. Schol. at 12. 313.

216-223. καὶ μᾶλλον, *even more than now*. — πῶς νῦν, *how now? = what thinkest thou?* Bothe drops the mark of interrogation, and connects πῶς νῦν with σοὶ κ' αἴσχος, v. 225.

239-249. λελύτο, perf. pass. opt. 3 sing. of λύω. K. § 223. R. 3; S. § 91. N. 4. Buttmann accentuates λέλντο. — Ἴτρος ἐκείνος—ἵσται, *Irus sits there* (S. § 149. N. 1). — δαινύατ', Ion. for δαινύντο, pres. opt. mid. 3 plur. of δαίνυμι. — εἶδος and φράνας are accusatives synecdochical.

259-265. The design of Penelope in relating this pretended speech of Ulysses, was to confirm the suitors in their belief that he was dead, and by an intimation of her conviction that she could now defer the marriage no longer, to obtain from them valuable presents. Cf. v. 282. — οἱ κε τάχιστα ἔκριναν, *who would very soon decide*. Kühn. (Jelf's edit. § 827. c) says that κε is here used in the sense of *frequency, being accustomed to do so*, the condition being conceived in *animo loquentia*, as taking place. Hermann, de Part. ἄν, p. 21, would read οἱ τε. He gives no MS. authority for it, but says, "poetam dedisse οἱ τε non dubium esse puto." — μέγα ρεῖκος refers to any war in which the Trojans might chance to engage. — ἀνέσει, Epic fut. 3 sing. of ἀνήμι.

270-279. ᾧ = τούτῳ ὄν. — κείνος refers to Ulysses — οὐλομένης ἐμίθεν, *of me wretched*. ἐμίθεν depends upon γάμος. — τῆς depends upon ἀπηύρα. S. § 181. 2. Crusius, however, denies that ἀπαυράω is constructed with genitive of the person, and makes τῆς depend on ὄλβον. — κόρης = νύμφης, *bride*. Butt. Lexil. No. 73.

282. τῶν (= τούτων) μὲν δῶρα παρέλκετο, *she drew gifts from them*, i. e. craftily obtained presents from each of the suitors.

289-296. τῷ = ἐκείνῳ, *him, that one*. — ἐσμένον, Epic perf. pass. part. of εἶρω. See N. on 15. 460.

307-319. λαμπτήρας. These were vessels in which dry and oftentimes odoriferous wood was burned for light. — ἔστασαν, Epic 1 aor. 3 plur. for ἔστησαν, *they placed*. — ἀμοιβηδῆς, *alternately, in turns*. — δημοῖαι Ὀδυσσεύος κ. τ. λ. The scene here described is introduced in order to bring more fully to view the disorders of the household of Ulysses, and prepare the mind of the reader to acknowledge the justice of the terrible punishment, with which these wanton and insolent females were overtaken. — τῇ δὲ παρ', i. e. παρὰ τῇ, *near her*. — οὔτι με νικήσουσι, "non me vincent vigilando." Ernesti.

320-324. ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο as persons do when making sport of some one. — Μελανθῶ. She was sister of Melantheus, whose insolence to Ulysses is noticed 17. 212, seq. It is probable that Dolius, their father, is the one spoken of in 24. 222, 387, 397, who, together with his six sons, remained faithful to their absent master. — ἀλλ' οὐδ' ὡς, *but not even thus*, i. e. although brought up and nourished by Penelope as her own child, and loaded with gifts. — πένθος—Πηνελόπειης, *grief on account of Penelope*.

328. χαλκήϊον ἐς δόμον, *into a brazier's house, a smithy*. The beggars often resorted to some forge at night for the sake of keeping warm by the fire, or to some public place (λίσχη) where they might beguile the tediousness of the night in conversation.

338-339. κίον = *impudent creature*. — κῆσ', *there where Telemachus is*. — ἀνθι, *forthwith*.

344-350. πάντα, *sc. λαμπτήρας*. — ὄφρ'... καρδίην, *in order that grief might still more penetrate the heart*. — γίλων, *accus. cf γίλωκ*. The more usual form is γέλωτα. K. § 71. c.

353-359. οὐκ ἄθει = *not without divine direction*. — αὐτοῦ καὶ κεφαλῆς, *from him even from his head*. καὶ κεφαλῆς is *exegetical of αὐτοῦ*. Eustath. constructs: καὶ αὐτοῦ κεφαλῆς. Eurymachus means to say, that the reflection of the torch-light from Ulysses' bald head was so bright, that his head appeared as though it emitted light itself. — ἄγρου ἐπ' ἰσχυαίης, *to the most remote part of the country*. — μισθός... ἔσται, *your wages shall be sure*. Cf. Butt. Lexil. No. 28, where the meaning *sufficient*, which is given by some to ἄρκιος in this place, is shown to be wrong. — αἰμασιᾶς τε λίγων, *raising hedges*; literally, *collecting together thorn-bushes for hedging*. Cf. Butt. Lexil. No. 76.

370-380. ἄχρι μάλα κρείφας = *until night*. It is similar to our phrase *until pitchy dark*. — τῷ κέ μ'... προταμοίμην, *then (= in that case) you would see if I could cut continuous (straight, unbroken) furrows*. — πύγγαλκος, *all of brass*. — μοὶ τὴν γαστήρ' ὀνειδίζων, *literally, reproaching my stomach, i. e. reproaching me on account of my appetite*. γαστήρ' is the accusative of that in which the reproach consisted.

385-386. θύρετρα—φείγοντι στείνουτο, *the gate would be narrow (= too narrow) for you when flying*. The idea is, that, in order to avoid the wrath of Ulysses, he would wish the gate much wider, so that not a moment might be lost in passing through it. — δι' ἐκ. See N. on 17. 460.

389-398. οἳ' ἀγορεύεις. See N. on 17. 479. — πολλοῖσι. Eurymachus seems here to refer to what Ulysses said, v. 383, that he associated with few men, and those too of little worth (παύροισι καὶ οἷκ ἀγαθοῖσιν). To Ulysses, who had seen mighty armies, and who had associated with such heroes as Achilles, Ajax, Diomedes and Agamemnon, the suitors appeared few and contemptible; whereas to Eurymachus, who had never witnessed the movement of armies on a large scale, or seen the eminent warriors of the age, they appeared directly the reverse. πολλοῖσι, therefore, as opposed to παύροισι, has a strong emphasis, which was doubtless marked by the speaker's voice. — αὐτὰρ Ὀδυσσεύς κ. τ. λ. As Ulysses could have no definite plan at this time for the destruction of the suitors, it seems probable, that his object in exciting the anger of Eurymachus and flying for protection to Amphinomus, was to stir up a contention among the suitors themselves, which he hoped to turn to his own advantage. This will

furnish a key to several of his movements, which otherwise would seem without design.

404. ἐπεὶ τὰ χερσίονα νικᾷ, *since these bad practices prevail.*

406-409. οὐκέτι . . . ποτήτα, *you no longer conceal in your mind meat and drink.* The sense is, that the effect of their excess in eating and drinking was no longer concealed, but manifested itself in brawls and noise. — διώκω δ' οὐτιν' ἔγωγε, *I drive no one forth from the house against his will.* This clause confirms the preceding words ὀππότῃ θυμὸς ἄνωγε.

414-420. ἐπὶ, *on account of,* with its case, depends on χαλπαίους.

— Τηλεμάχῳ μελέμεν, *to be a care to Telemachus, for Telemachus to take care of.*

ODYSSEY XIX.

10-13. ἔτι καὶ τόδῃ μεῖζον. The reason which he was about to give for the removal of the arms, was far more weighty than the one just given, viz., that they were liable to be injured by the smoke. — αὐτὸς . . . σίδηρος. The idea is, that the sight of arms has an exciting influence upon the minds of men, which prepares the way for strife and bloodshed.

25-35. αἶ κεν ἔφαινον, *who would have given light.* The protasis is to be mentally supplied: if you had wished them to do so. Cf. S. § 213. N. 3. — ξείνος ὄδ', sc. φῶς μοι ποιήσει. — ὅς κεν ἐμῆς γε χοάνικος ἄπτηται, *whoever may touch my corn-measure, i. e. partake of my bread.* — καὶ = καίπερ. — ἀναΐξαντ' — ἐσφόρεον, "*aggressi sunt inferre vel caeperunt inferre.*" Ernesti. — πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη. She was invisible, at least to Telemachus, who only saw a resplendent light. — λύχνον, not one of the *lighters* spoken of in 18. 307, as these were stationary, but a *lamp*, which could be carried about.

36-37. τόδ', *here.* — ἔμπης μοι τοῖχοι — φαίνοντ', *yet it is so, the walls appear to me to shine.* ἔμπης stands opposed to a clause to be mentally supplied: although I at first doubted it. Cf. Herm. ad Vig. N. 240. Crusius translates ἔμπης, *still.* As it respects the supernatural light here spoken of, it was too bright and glorious to proceed from a common lamp, and hence Telemachus justly argued the presence of

some divinity. What dignity do these divine interpositions give to Ulysses, and what sure precursors are they of his success in the dreadful struggle soon to ensue.

43-46. αὐτῇ τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, *this* (i. e. to illumine the places in which they happen to be) *you know is the custom of the gods*. So the Schol. — ὄφρα . . . ἐρεθίσω, *that I may further excite* (i. e. awaken an interest and curiosity in) *the handmaidens and your mother*. The result of this, as will be seen, was that the handmaidens reviled him, while Penelope was filled with new hopes respecting the return of her husband. — ὅμφις ἕκαστα, *about every thing*. Bothe explains ὅμφις by χωρίς, *seorsim, sola cum solo*.

47. ἐκ μεγάροιο, "e triclinio, ubi convivati erant proci: ibi noctu mansit Ulysses." Ernesti.

54-58. Bothe would place v. 60 immediately after vs. 54, 55, in order that Penelope might not seem to have come alone into the dining room, and that κάτθισαν may have a subject drawn from what precedes, instead of what follows. — δινωτῆρ ἐλίφαντι καὶ ἄργύρῳ, *ornamented* (literally, *turned*) *with ivory and silver*. — προσφνε' ἐξ αὐτῆς, *attached to it*; literally, *growing to it*. The footstool was so attached to the seat as to form a part of it.

63-72. πῦρ = *embers*. — φόως ἔμεν' = ὥστε φῶς εἶναι. — ἀντίσσις, sc. ἡμῶς. — ὄνησο, *enjoy, be contented with*, imper. mid. of ὀνινημι. — δαλῶ βεβλημένος, *stricken with a fire-brand*. She had previously threatened him with the vengeance of some one of the suitors (18. 334); now she threatens to strike him herself with a torch or fire-brand. — τί μοι ὄδ' ἐπέχεις, *why do you thus pursue me*; literally, *hold on to me*. Eustath. explains: καὶ ἐμοῦ ἔχεις. — ἢ ὅτι δὴ ἔνιπῶ, *is it because I am squalid?* This reading is adopted with good reason by Wolf, Loewe, Baumgarten-Crusius, Bothe, and G. Ch. Crusius, instead of the common reading, ἢ ὅτι οὐ λιπῶ, *is it because I am not anointed?* — εἶμαι (perf. pass. of ἔννυμι), *I have put on, am clothed in*.

85-88. εἰ δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε, *but if he has perished thus as you suppose*. — ἀλλ'—γέ, *yet nevertheless*. — τηλικός, *of such an age*, i. e. so young as to let such things go unpunished.

91-95 μὲ in μέ λήθεις, in to receive an emphatic stress of voice: not Telemachus alone, but *me also you will not escape*. — ὃ σῆ κεφαλῇ ἀναμάξεις, "*which thou shalt wipe off upon thy head, i. e. shalt bear the guilt of*." Woolsey, N. on Soph. Elect. 446. Eustath. derives the metaphor from the wiping of the sword upon the head of the slain, to show that he deserved death. I prefer, however, that interpretation which makes ἀναμάσσω signify *to wipe off, to cleanse*, and hence to *atone for*. This would make κεφαλῇ = *with thy life*. — πάντα refers

το ὅς τὸν ξείνον κ. τ. λ. It highly aggravated the crime of Melantho, that she attempted to drive from the palace one, to whom she knew that her mistress wished to speak. — ἔμελλον—εἴρεσθαι, I was about (i. e. I intended) to inquire. — ἀκύχημαι, perf. as pres. from ἀκαχίζω.

104-108. τὸ . . . αὐτῆ, I myself will first ask this (τὸ μὲν = τοῦτο μὲν) of you. — οὐκ ἂν τις σε βροτῶν—νείκιοι, no one of mortals would censure you, a litotes for every body must praise you.

113. τίκει has μῆλα for its subject. — ἔμπεδα, safely. Bothe interprets it, robusta, i. e. robustam sive incolumam prolem.

118-122. οὐδὲ τί με . . . ἥσθαι, nor is it fit that I should sit in the house of another grieving and mourning, as I should do were I to think of my family and country. — ἐπι . . . αἰεῖ. Cf. 18. 174. — μή τις μοι δμῶν νειμῆσεται, sc. δεῖδω. — φῆ δέ, i. e. μηδὲ φῆ.

134-136. τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, therefore I take no care (com paritively) for strangers. — Ὀδυσῆ ποθείουσα, says Thiersch, is a groundless change of Ὀδυσῆα ποθεῖνσα.

154-160. διὰ . . . ἀλεγούσους, by means of the women servants, careless jades. κύνας is in apposition with δμῶς. — βίον καταδόντων, on account of their consuming (= because they consume) his substance. καταδόντων, gen. of cause. — ἦδη . . . κήδεσθαι, for he is now a man most especially able (οἷός τε. Cf. Butt. § 150. p. 435) to take care of the house.

163. οὐ γὰρ . . . πίτρης. This verse is a proverbial expression = your origin is not uncertain.

175-177. ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη, a different language (= dialect) of different men is mingled together = the language of the people is various. — τριχάϊκες. Some render this word crest-shaking; others, having three crests. Wytlich defines it: with moving hair or manes on the helmet = warlike. I prefer the definition given by the Schol. and adopted by Müller (Dorians, i. p. 34): thrice-divided, some of the Dorians settling in Eubœa, some in Peloponnesus and others in Crete. The migration of the Dorians into Crete was very ancient, and although the number afterwards was greatly increased by colonies from Peloponnesus, so that subsequent to Homer's time the Doric population spread over the whole of Crete, yet the first migration is not to be regarded as a colony of the Dorians of Argos or Sparta, but an original stem from the Doric settlement at the foot of Olympus. Cf. Müller's Dorians, l. c.

183-185. ὄνομα κλυτόν, celebrated name. — ὀπλίτερος γενεῆ, the younger by birth. — ὁ δ', i. e. Idomeneus. — πρότερος = the elder — ἔνδ', there, i. e. in Crete.

188-201. Ἀμυσῶ. A haven in Crete, on a river of the same name

The grotto of Eileithyia was near by, where it was said that goddess was born. — τῷ δ' . . . οἰχομένῳ, and it was now the tenth or eleventh day since he had set sail. The construction may be referred to Mt. § 383. c. "The participle is put in the dative, when it is to be expressed that an action has taken place, since a certain person has done this or that." Cf. K. § 284. 10. a. — δημόθεν, at the public expense, is to be constructed with ἀγείρας. — ὤρορε, raised it, 2 aor. of ὄρονυμι with causative signification. Butt. § 114. p. 295.

203-213. ἴσκει. Some render this word, he spoke. Butt. Ir. Verbs, p. 133; Mt. § 238. Buttmann (Lexil. No. 46) conjectures, that Homer originally used ἴσπεν, a word not occurring in any real text, but which is supported by the strongest analogy. Soph. (Gr. Verbs, p. 165.) however, makes ἴσκει the imperfect of ἴσκω for εἴσκω, and renders the clause: *telling many falsehoods he made them appear like truths*; where ὁμοῖα may be said to be superfluous, inasmuch as it is implied in ἴσκει. — Construct θυμῷ with ἐλίαιρε, as opposed to the external indifference, which Ulysses manifested to the tears and sorrows of his wife. — ὀφθαλμοὶ δ' ὥσει κέρα ἴστασαν, but his eyes stood out like horns, i. e. he betrayed no emotion with his eyes. — τάρφθη, 1 aor. pass. of τέρπω, was satiated.

218-219. ὅπποῖ' ἄσσα, what kind of. ἄσσα, Ion. for τινά, K. § 217. 6; S. § 69. 1. — αὐτός δ' οἶος ἔην, what sort of a man he was. — ἐταίρους, sc. ἐκῆνοι οἶοι ἔσαν. In dependent propositions the subject is often wanting, because by attraction it is construed with the verb of the preceding proposition. Mt. § 296. 3. Here ἐταίρους depends on εἰπέ.

221-233. ἀμφὶς ἰόντα. This may refer to the narrator or to Ulysses. I prefer the latter: *he being separated so long time from me*. ἀμφίς is taken absolutely in the sense of χωρίς. — ἀλλὰ καὶ ὥς, but even so, i. e. although it has been so long a time since I have seen him. — ὥς μοι ἰνδάλλεται ἤτορ, as he appears to me in my mind = according to my best remembrance. — δαίδαλον, a work of art, a wonderfully ingenious work. — λάων, looking at. So Bothe, Crusius, and Sophocles (Gr. Verbs, p. 186), after the old commentators. Some translate it, enjoying (= devouring), others, seizing, laying hold of, as derived from the theme of λαμβάνω. Cf. Carmichael, Gr. Verbs, p. 37. — ὡς οἱ χρύσειοι ὄντες, ὁ μὲν, because although they were of gold (i. e. lifeless, inanimate) yet the one. For the construction, cf. N. on I. 109. — αὐτὰρ ὁ = ὁ δὲ corresponding to ὁ μὲν in the preceding verse. — τὰς δὲ χιτῶν' — οἶόν τε — λοιπὸν = τὸν δὲ χιτῶν' τοῖον οἶός τε ἔστιν λοιπός. Cf. S. § 151. R. 3.

242-248. περιμίοντα, reaching to the ground. — γυρὸς ἐν ὤμοι

σπ. round-shouldered. — *μικανόχροος*, dark-complexioned. — οὐ ... ᾗθη, literally, he thought things agreeing with him = he was of a congenial spirit, he had like sentiments. Crusius prefers this to the interpretation, he found him wise of mind. οἱ refers to Ulysses.

253-260. νῦν μὲν δὴ, now indeed, now certainly. This formula is used with the future, respecting a thing which is determined to be certain, or a consequence which follows of itself. Cf. K. § 315. 1. — Ernesti constructs ἐκ θαλάμου with πόρον. — Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν, hateful Ilium not to be named, on account of the hardships which the Greeks endured there.

263-267. ἐναιέρο, destroy = mar, spoil. Butt. (Lexil. No. 21) rejects the commonly received composition of this word, viz., ἐν and αἶρω, and derives it from ἔνεροι cognate with ἐναρίζω. — ἄλλοτον—ἧ Ὀδυσῆ, different from (i. e. inferior to) Ulysses.

283-285. ᾗην, Epic for ᾗν. — τόγῃ refers to χρήματ' ἀγυρτάζω in the next verse. — εἶσατο, seemed. — κίρδεα, crafty counsels; here, arts pertaining to gain.

288-290. ὄμνυε refers to Pheidon. — ἑταίρους, companions, associates, referring here to the crew of the vessel. — μὲν in v. 290 refers to Ulysses.

301-307. ἄγχι μάλ', very soon. ἄγχι usually denotes proximity of place. — τοῦ μὲν ... ἰσταμένοιο. See N. on 14. 162.

312. οἶεται is here used impersonally, it appears. Bothe would supply τί, and renders the clause: *praesagit mihi aliquid animo*.

322-334. ἄλγιον, sc. ἴσσεται. — ἀνιάζη = ἀνιά. Its usual signification is passive. — θυμοφθόρος, afflicting, vexing him. — οὐδέ τι ἔργον ... πρήξει, he shall no longer effect any thing here = he shall be sent forthwith away from the house. — μάλα περ = εἰ καὶ μάλα. — ὅς (= ὅς κε) μὲν ἀπηνῆς αὐτὸς ἦν, whoever is himself cruel. — ἀπηνία εἶδῆ, is practised in cruelty. — τεθνεῶτι γ' ἐφ' ἑπιόονται ἅπαντες, all will revile him even after his death. What a beautiful moral sentiment is here put into the mouth of Penelope. It ought to be engraven on the mind of every one who reads it, that no true glory ever accrues from cruelty (or any other vice), however it may advance the selfish purpose which called it into exercise, and that the words of our Saviour are true to the letter, "With what measure ye mete, it shall be measured to you again."

340-348. κείω, I will lie down, or, I desire to lie down. Cf. S. § 118. N. — ἄεσα, I have slept. — γρηῖς—παλαιή. The adjective is added for the sake of emphasis. Thus we say, an old gray-headed man, a gray-headed old man. — ἐμῆο and ποδῶν separated by ἄφασθαι must be considered rather as an apposition than an union of ideas so

that the verb ἄφασθαι belongs equally to both, *to touch the feet touch me = to touch the feet, even my feet.* Cf. Thiersch § 205. 17.

360. The idea is, that sorrow and hardships bring on premature old age.

363-367. ὦ μοι, *woe is me! alas!* — ἐγὼ σίω—ἀμήχανος, *I am at loss about you, I know not what to do in respect to you.* This passionate exclamation is addressed to the absent Ulysses, as she had no knowledge or suspicion of his being present. — ἴως = ὅπως, *that.* Cf. 4. 800. Bothe conjectures ὡς ἂν ἴκοιο, or εἰ ἂν ἴκοιο, as the true reading.

370. Euryclea now addresses the beggar (i. e. Ulysses), whom she was directed by her mistress to bathe.

377-381. σέθεν εἶνεκ' = διὰ σε. This interest in the stranger arose from his resemblance to Ulysses. See vs. 380-1 infra. — κήδεσσι, *with cares* arising from his resemblance to her absent master. — ἔπος refers to the remark she had just made, respecting her agitation of mind at sight of the beggar. Supposing that it might not be understood, she explains the cause of her emotion in vs. 379-381. — δέμας φωνήν τε πόδας. As Minerva had changed the appearance of his hair, eyes and skin (13. 397, seq.), Euryclea was limited to the resemblance which she discovered in his form, voice and feet (i. e. gait).

401. Εὐρύκλεια. The Schol. Harl. substitutes Ἀντίκλεια, probably, in consequence of τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμειβίβειτο, v. 405.

407. ὀδυσσάμενος, *angry at.* — τόδ', *here.*

413. ἦλθ', *came* to Parnassus. See v. 394.

432-439. πτύχαις, *ravines*, among the mountains. Through these hollows the wind blew at times with great violence, and hence the epithet ἠνεμοίσσας. — προσέβαλλεν ἀρούρας, sc. ἀκτίσιν, *touched the fields with his beams, illuminated the fields.* — βῆσσαν, *a forest-valley, a glen.* — δολιχόσκιον, *long-shadowing*, i. e. *long-shafted.* — λίχμη πυκνῆ, *a close thicket, a lair.* The inaccessibility of his covert is detailed with great beauty and vigor in vs. 440-443.

444-451. τὸν δ', i. e. the boar. — πῦρ δεδορκώς, *looking fire*, i. e. his eyes flashing fire. For the construction, cf. S. § 164. N. 1; K. § 278. 3. c. For the tense, cf. S. § 209. N. 4. — ὃ δέ μιν... ἔπεε, *but the boar anticipating him* (i. e. rushing upon him before he could thrust at him with his spear) *struck him above the knee.* — λικριφίς ἀΐξας, *rushing obliquely.* — οὐδ' ὅστιόν ἴκετο φωτός, *but he did not reach the bone*, i. e. it was only a flesh wound.

455-461. τὸν μὲν refers to the slain animal. — ἐπιοιδῆ, *by an incantation, a charm.* The practice of stanching blood by charms appears by this to have been of long standing. It is needless to remark that the same custom is frequently to be witnessed in our day

among the ignorant and superstitious. — φίλην. Bothe reads φίλους, *voluptate, delectatione*, i. e. venatu illo, quo et Ulysses et avus maternus ejusque filii gaudebant.

469-490. γνῶ, sc. τὴν οὐλήν. — ἐτέρωσ' ἐκλίθη, *and inclined on one side*, i. e. tilted over. — πρὶν πάντα (= πάντως)—ἀμφαφάσθαι, *before that I had handled my master all over*. — ἡ δ' refers to Penelope, whose thoughts were so intently fixed upon some subject, that she paid no regard to the noise or the efforts which Euryclea made to arrest her attention. — φάρυγος λάβε δεξιτερῆφιν in order to prevent her from calling out to Penelope.

497. ὦδε γὰρ ἐξερέω, sc. εἰ μὴ σιγῆς. Bothe, however, thinks that this is a harsh ellipsis, and conjectures that the reading should be εἰ δ' (sin vero) ἀτάρ, instead of ὦδε γὰρ. But in a hurried and excited state of mind, nothing is more natural than to assume a person to be guilty, and express a determination to inflict punishment, while nothing is meant but a threat in case the command previously given is broken.

493-495. μένος, *strength of mind, energy*. — ἄλλο δέ τοι ἐρίω. There is not a more natural touch of character in the whole of the Odyssey, than is here given in the forwardness of the old nurse to offer her services in exposing the disorderly females of Ulysses' household. She had for a long time witnessed their shameless conduct, and probably had often been the object of their sneers and ridicule, and now, in the very first transports of joy at her master's arrival, she recurs at once to the idea of their punishment, and volunteers her services in helping to bring it about.

504. ἔκχυτο, *had been poured out*, when the vessel was upset. Cf. v. 470.

516-523. πυκινὰ . . . ἐρέθουσιν, *and sharp cares thronging about* (πυκινὰ ἀμφὶ) *my oppressed heart provoke me lamenting*. μοῖ is constructed with ἀδινὸν κῆρ in the sense of ἐμοῦ. ἀδινὸν κῆρ, "literally, the heart closely surrounded with entrails or thick flesh." Smith's Crus. Lex. — χλωρήϊς, *pale green, greenish yellow*. This epithet is given to the nightingale probably on account of the paleness of its feathers. The Schol. explains it: ἦτοι ἐν χλωροῖς διατρέβουσα, ἢ ἅμα τοῖς χλωροῖς φαινόμενη, *that lives in the green leaves, or that appears with the leaves*, i. e. in the spring. It may be remarked, that Simonides calls the nightingales χλωραύχενες, from which Cowper would seem to have drawn his translation of χλωρήϊς, *azure-crested*, though why *azure* we cannot understand. — ἕαρος νῖον ἰσταμένοιο. Cf. Soph. Elect. 149, where the nightingale is called Διὸς ἄγγελος, *Jove's (vernal) messenger*. — δι' ἀφραδίας, *through ignorance, ignorantly*. She intended to have killed the son of her husband's brother, through envy of his

wife, who had six children while she had only two, but by mistake slew her own son Hylus.

533. πόλιν ἐλθέμεν, i. e. to go forth from the palace to the place whence she came.

537-545. ἐξ ὕδατος, *out of the water*, i. e. having no water to swim in. Bothe and Crusius, after the Schol., refer ἐξ ὕδατος to πύρον = βιβρωγμένον ὕδατι σῖτον, *sodden wheat*. — οἱ δ' ἐκίχοντο, *but they* (i. e. the geese) *were stricken about*, i. e. they lay dead. — ὁ δ', i. e. the eagle. — ἐν πηρ ὄνειρον, *although in a dream*. — ὅ μοι = ὄυ μοι. — κατηρέναι, *he restrained me from grief*.

547-557. οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ, "*not a dream but a reality*." Crusius. ὕπαρ, as opposed to ὄναρ, signifies *a true vision*, one which occurs between sleeping and waking. — ἐγὼ δὲ . . . πάρος, *but I before* (i. e. when you first saw the vision) *came* (i. e. appeared) *to you an eagle*. — ἄλλη ἀποκλιναντί, literally, *turning it in any other direction* = interpreting it in any other way than was revealed in the vision. — αὐτὸς Ὀδυσσεὺς πέγραδ'. "Ipse Ulysses venusta ambiguitate dixit, volens intelligi a Penelope aquilam v. 549, ipse referens ad ea, quæ ante dixerat." Ernesti. — ὅπως τελεῖται, *in what manner it will be performed*. Barnes incorrectly translates: *quomodo fit*.

562. δοιαὶ γὰρ τε κ. τ. λ. Cf. δισσοῶν ὄνειρον, Soph. Elect. 645. See also Horat. Od. 3. 27, 41; Virg. Æn. 6. S94, seq. This myth of the two gates through which dreams come forth, means nothing more than that they are doubtful and ambiguous.

568-581. ἐντεῦθεν, i. e. through the gates of horn. — αἰνόν, *vile, horrid*. She gives it this epithet because she thinks it deceitful. — ἦδε δὴ ἤως κ. τ. λ. The idea is, that on the following morning she would be obliged to come to a decision in respect to which of the suitors she should accept. — πελέκειας is trissyllabic by synizesis. — ἴστυσζ', i. e. ἴστυσκει, imperf. iterative of ἴστημι. — δρυόχουζ. Crusius follows the definition given by Eustath. and the Schol., *oaken props* standing in two rows, on which the ship rested while being built. Damm and Passow define it, *oaken ribs* of the ship, which resting upon the keel sustained the other wood-work of the vessel. — τοῦ, sc. δόματος. — ἐν πηρ ὄνειρον. She would not only think of her former home when awake, but even in her dreams it would come to remembrance.

591-592. ἀλλ' οὐ γὰρ πως ἔστιν, *but it is in no way possible*. — μοῖραν, *allotment, decree of fate*.

ODYSSEY XX.

2-6. κάμ μὲν for κατὰ μὲν. — ἀδιψήτων βοήην, sc. δοράν, *an unaddressed ox-hide*. — ἐγρηγορών (-ρών -ράων), *waking awake*. Kühn. (§ 230. p. 274) supposes a new present ἐγρηγοράω from ἐγρήγορα, Epic perf. of ἐγείρω.

12-17. ἔω, i. e. ἔαιοι, *should permit*. — ὕστατα καὶ πύματα. See N. on 4. 685. — ὑλάκτει, *barked*, metaphorically used of the heart when exercised with a violent passion, inasmuch as a cur when excited to anger barks furiously. — μίμονα, 2 perf. of ΜΑΣΩ, ΜΕΝΩ, with the signification of the present, *desires*. This 2 perf. must not be confounded with the corresponding form of μένω, *to remain*. — ὡς φησὶ τοῦ (of him) ἔνδον ὑλάκτει, sc. κραδίη, repeated from v. 13. — ἀγαιομένου, *indignant at*. — κραδίην = *himself, his own mind*. The word is here employed to keep up the imagery which represented his heart as growling within him. As it respects this species of personification, where one addresses his heart or soul as though something distinct from himself, we have numerous examples, especially in the sacred writings. Cf. Ps. 42. 6, 11; Luke 12. 19.

21. οἰόμενον, *thinking*, while in the cave.

23-32. ἐν πείρῃ, *in temper, in a tranquil state*. The Schol. interprets it by ἐν δεσμοῖς, *in bonds* = in obedience. According to Hesych. πῆσα stands for πῆσιμα, *a cable*, the metaphor being derived from the quiet position of a ship lying at anchor, or bound by a strong cable to the shore. — τετληνῖα, 2 perf. part. of ΤΑΛΑΩ. Cf. v. 311. — αὐτός, *he himself*, opposed to κραδίη. S. § 144. R. 2. — ὡς δ' ὅτε κ. τ. λ. "Hæc similitudo etsi tenuior est, tamen ἀκριβέσιον habet et optime exprimit jactationes crebras Ulyssis: quod et de aliis similitudinibus Homericis tenendum." Ernesti. — ἔνθα καὶ ἔνθα αἰόλλη, *turns here and there, from side to side* before the fire. The object of αἰόλλη is γαστήρ. (See N. on 18. 44.)

33-35. τίπτε αὐτὸ ἐγρήσσεις, *why are you still awake?* — οἶκος μὲν τοι ὄδ' ἐστὶ, *this is your own house*. — καὶ παῖς, οἶον, i. e. καὶ ὅδε τοι παῖς ἐστὶ τοῖος οἶον, *and this thy son is such a one as*. /

45-53. καὶ . . . ἐταίρω, *one would trust in a companion even inferior to himself*. μὲν = μὴν. — λόχοι, *bands, companies*. — Ἄρηϊ, *in battle*. — καὶ κεν τῶν . . . μῆλα, i. e. you would come off victorious — ἀνίη . . . ἐγρήσοντα, *to watch keeping awake all night, even thi*.

(τό = τοῦτο. Mt. § 472. 2. b) *is an evil*. — δὲ in κακῶν δ' is causal and connects the clause back to ἀλλ'... ὕπνος.

63-72. ἔπιτα. Schol. παρανίκα. Bothe translates: *igitur, cum res ita se habeant*. — καὶ ἠρόεντα κέλευθα, *along the dark paths which lead to Hades*. That this is the meaning of the passage is evident from what follows. — ἀποφύγον, *flowing backwards*, an epithet of Oceanus, because its stream encircles the earth and flows back into itself. — ὡς δ' ὅτι κ. τ. λ. Bothe connects this verse to the preceding one by placing a comma after Ὀκεανῶιο, and thus avoids the anacoluthon, which results from the connection of ὡς δ' ὅτι—θίελλαι—ἀμφοπορεύειν with ὡς ἐμ' αἰσιώσσιαν, as well as the long parenthesis contained in vs. 66-78. — Πανδαρίου κοίρας, i. e. Aëdon, Cleothera and Merope. Concerning the former of these a different account is given in 19. 518, for which no satisfactory solution has been furnished. Cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Mythol., art. Aëdon. — κλυτά, *splendid, magnificent*.

79-85. αἰσιώσσιαν has here a causative signification, in the sense of *to make invisible, to annihilate*. — τὸ μὲν... κακόν, *but this evil any one (εἷς understood from the following clause) can endure*. — ἡματι, accusative of time. — ἐπέλησεν has a causative signification.

93-101. δόκησε for ἔδοξε refers to Penelope. — ἤδη γιγνώσκουσα, sc. αὐτόν, *having now recognized him*. As he awoke he heard the plaintive voice of the queen, whose words (vs. 88-90) led him to believe for a moment that he was known to her in his disguise. — παριστάμεναι κεφαλῆφιν. At first thought, he supposed that his wife was standing close by him. — χλαῖναν μὲν συνελών. The asyndeton expresses the hurry and rapidity of the act. — κατέδημεν, in consequence of its construction with ἐς, is equivalent to φέρον κατέδημεν. — εἰ μ' ἐθέλουτε, sc. θεοί. "Intelligendum, Jove appellando, rege deorum, una appellari deos deasque in cælo omnes." Ernesti. — ἔνδοθεν, *within the house*. So ἔκτοσθεν is *without the house, out of doors*.

105-110. γυνή—ὑλειρίς, *a woman belonging to the mill; literally, a grinding-woman*. — εἶατο for ἦντο, 3 plur. imperf. of εἶμι. Butt. (§ 108. 3) says that the old reading was εἶατο. But this is mere conjecture. — ἀφαιροτάτη Her want of strength is given as the reason why she was behind the rest in finishing her task.

123. ἀκάματον. An epithet given to fire, because it consumes with never-tiring force the fuel with which it is replenished.

132-133. ἐμπλήγην, *inconsiderately*. οὐ μετὰ κρίσεως. Apollon — ἀτιμήσασ', *not honoring, treating with neglect*.

135-143. οὐκ ἄν... αἰτιόω, *you must not blame (softer than the imperative αἰτιῶ, blame not thou) one who is blameless, i. e. not worthy*

of censure. — μὴν refers to Penelope. — σίτου . . . πεινῆμεναι, he said that he no longer was hungry for bread. S. § 181. 1. — ἔδραθ', i. e. ἔδραθεν, Epic for ἔδραθεν.

150–156. ῥίψασατε, Epic 1 aor. imperative of ῥαίνω, to sprinkle. — οἴσετε, Epic aor. imperative of φέρω. — θύσσον qualifies ἰούσα. — ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή. Reference is had to the feast of Apollo, which was to be celebrated on that day. See v. 276; also 21. 258; 22. 7.

164–171. νήμεσθαι is understood by Ernesti in the sense of errare. But Damm more correctly translates it passively: *passi*. So Bothe and Crusius. — οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν, no portion of shame, as we say, not a particle of shame.

180–184. διακρινέσθαι, shall separate = settle our quarrel. — πρὶν χειρῶν γεῦσασθαι, before we make trial of our fists; literally, before we taste of hands. Cf. ὄστοῦ γέυσεσθαι, 21. 98. — οὐ κατὰ κόσμον, unbecomingly. — εἰσὶν . . . Ἀχαιῶν, i. e. there are feasts made by other men, to which you can resort for alms, and not remain here continually. — τὸν δ' οὔτι προσέφη κ. τ. λ. Ulysses did not deign to make any reply to the taunts of Melanthius, whom he regarded as too contemptible to be noticed.

187–189. πορθημῆες δ' ἄρα τούσγε διήγαγον (trajicere solebant). Bothe thinks that these herds were ferried over from Cephallenia (cf. v. 210 infra); Crusius, from Arcania or some part of the opposite Epirus. — τούσγε—τὰ μὲν. “Notanda tironibus varietas. Primum femenino et masculino subjicitur masculinum, quod id genus praevallet, deinde neutrum.” Ernesti.

191–194. τίς . . . εἰλήλουθε = τίς ἐστι ὃδε ξίτινος, ὃς νέον εἰλήλουθε. Ernesti translates βασιλεῖ ἀνακτι, regi domino nostro, and thinks that the herdsman meant Ulysses himself. But this does not seem to accord with v. 205 infra. — ἀλλὰ θεοὶ δνύωσι κ. τ. λ. The sense is: no wonder that the gods reduce wandering men like this beggar to extreme want, when they afflict kings like our royal master.

202–211. γίνεαι for γείνηαι, 2 sing. 1 aor. subj. mid., with transitive signification, have begotten. — ἴδιον, I swcat, as we say, the perspiration started, stood in drops. — διδάκνυται δέ μοι ὄσσε, my eyes were full of tears. — Ὀδυσῆος is genitive of the cause. — αἶ μὲν, sc. βοῦς. — ἀθίςφατοι, innumerable. — ἄλλως, otherwise, i. e. in any better way. Ernesti renders ἄλλως, facile.

218–225. πόλλ' ἐπιδινεῖται, often revolves. — μίλα μὲν κικλόν—τὸ δὲ ῥήγιον, although it is bad—yet it is worse. — τὸν δῖστικρον, i. e. Ulysses. — εἴ ποθεν ἰλθὼν = hoping that he coming from some place. The sense of the passage is, that bad as it may be to go off among

strangers, the condition of remaining in Ithaca is so much worse, that he would not stay, were it not for his hope of Ulysses' return.

237-245. *δύναμις καὶ χεῖρες*, a hendiadys for *δύναμις χειρῶν*. — *ἔπορται*, are able to accomplish. Ernesti translates the verse: *videns, quam fortem me adiutorem haberet*. — *ἀριστιεὸς ἤλυθεν ὄρητις*. The omen was therefore inauspicious. Cf. N. on 15. 160. — *οὐχ ἡμῖς συνθνήσεται*, will not turn out fortunate for us; literally, will not run together with us. — *ἤδε γε βουλή*, this plan at least.

259-267. *ἀεικέλιον*, a mean, rude seat. — *χεῖρας* = violence. — *ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται*. Telemachus intimates that he shall repel by force any attempt to insult or maltreat the stranger. That the suitors understood it as a threat appears from vs. 269, 272. It will be seen, that as the time approaches for the destruction of the suitors the tone of the young prince becomes more and more confident.

273-274. *οὐ γὰρ Ζεὺς κ. τ. λ.* furnishes the reason why the threat of Antinous, contained in the clause *τῷ... μεγάρουσι*, was not carried into execution. The causal clause is frequently put first. — *τῷ*, i. e. on account of his threats. — *κέ-παύσαμεν*, we would have caused to cease = we would have slain.

287. *ἄθραιμία εἰδώς*, versed in lawless deeds.

292-298. This speech of Ctesippus is extremely insolent. *οὐ γὰρ καλὸν κ. τ. λ.* is spoken ironically. — *ξείρους*, guests such as the beggar. — *ξείριον* refers to the ox-foot, which he was about to hurl at Ulysses.

301-302. *ἦκα*, somewhat, a little. — *Σαρδάνιον* is used adverbially. There was said to be a kind of poisonous plant growing in Sardinia, and hence called *σαρδάνιον*, which, when eaten, produced convulsions in the muscles of the face, so that the person seemed to laugh. Thus a *sardonic* smile is employed of a person who is apparently very pleasant, while he is full of wrath and a desire of revenge. There are, however, other accounts of the origin of the expression.

304-311 *ἦ... θυμῷ*, this (i. e. your failure to hit the stranger) happened very well for your life. — *τάδε... εἰσορόωντις*, it is necessary to endure the sight of these things. *χρῆ* or *δεῖ* is to be supplied before *τετλάμεν*. Cf. S. § 219. N. 8. Buttman adopts the accentuation *τέ-τλαμεν* (i. e. *τετλήκουμεν*), we have endured the sight of. So Voss. For the construction of the participle, cf. S. § 222. 3.

324-335. *μήτε τίς ἄλλον δμῶων*, nor any other (i. e. apart from the beggar. See N. on 1. 132) of the servants. Telemachus (v. 318) spoke of the insults offered to the female servants, but the advice of Agelaus to the suitors to abstain from violence, includes the male servants also, many of whom, like Eumæus, had probably experienced

insolent treatment from their hands. — *μῦθον—ἤπειον* = *equitable condition, reasonable proposal*. — *τόφφ' . . . ἦν*, sc. *ἦν*, *so long it was not blameworthy for her to remain* (i. e. await the return of her husband). — *ισχόμεναι = κατέχειν, detain*. The suitors staid against the wish of Penelope, and yet Agelaus has the effrontery to say that she detained them. — *τόδε κέρδιον ἦεν* for Penelope and Telemachus. — *ἔστις = τούτῳ ἔστις*, of which *τούτῳ* is constructed with *γῆμασθ'*. So in v. 342 infra, *ῶ = τούτῳ ῶ*, of which equivalent *τούτῳ* depends upon *γῆμασθ'*, and *ῶ* is constructed with *γῆμασθαι* to be supplied in its clause.

342. *δίδομι*. The common reading is *δίδοσι*. But Telemachus says, that he will not only interpose no obstacles to the marriage of his mother, but will even give her presents on that occasion, although not required to do so by usage. This gives significancy to *ποτέ*, i. e. *πρός, besides, in addition to*.

346-348. *παρέπλεξεν δὲ νόημα, and caused their mind to wander*. — *οἱ δ' . . . ἄλλοτριόσιν*, "*they laughed now with strange jaws, i. e. immoderately* (they spared their jaws in laughing as little as though they belonged to others); or, *with distorted countenance*." Crusius. The latter I take to be the true meaning. They distorted their countenance while laughing, so that they looked like other persons than themselves. — *αἰμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἦσθιον*, i. e. they ate with voracious appetite the raw flesh yet dripping with blood.

351-357. This terrific scene has been aptly compared with the feast of Belshazzar, the only *morceau de l'antiquité*, says D. Montbel, which can inspire an emotion more strong or a terror more profound. It was in prophetic vision (a kind of *second sight*), that Theoclymenus saw these direful images of the destruction of the suitors.

362. *ἐπὶ τὰδε νυκτὶ εἶσκει*. Eurymachus alludes to the darkness in which Theoclymenus said (vs. 351-2) that the suitors were involved. The answer of the seer to this gibe of Eurymachus, is that of one who is solemnly impressed with the truth, that the suitors were about to be visited with some overwhelming calamity. The dignity of his reply forms a fine contrast with the flippant and insulting speech of Eurymachus, and his withdrawal (v. 371) was not only a solemn attestation on his part, that it was unsafe to remain any longer with these heaven-denounced men, but left the scene of the approaching conflict open and free to the parties, who were soon to meet in deadly strife.

374-380. *ξείνοις*, i. e. Ulysses and Theoclymenus. — *οἶον . . . ἀλήτην*, *what a hungry vagabond you have here*. While uttering this, he may be supposed to point to Ulysses, who remained in the palace. — *εὔτως, merely, nothing else but*. — *ἄλλος*, refers to Theoclymenus.

382-383. The cool barbarity of this advice, and its violation of all the laws of hospitality, is worthy of the impious band who are now doomed by the gods to a speedy and dreadful end.

385-390. *δέγμενος—ὀπίοιτε*, waiting for the time when. — *γίλοωντες*, laughing and uttering their jokes.

392-393. *δόρπου . . . οἶον*. The order is: *οὐκ ἂν πως ἄλλο* (sc. *δόρπον*) *γένοιτο ἀγαρίστερον δόρπου, οἶον κ. τ. λ.*, there could by no means be a feast more disagreeable (to the suitors) than the one which the goddess and the heroic man were about to make.

ODYSSEY XXI.

3-4. *πολιόν τε σίδηρον*, i. e. *τοὺς πελέκειας*, 19. 573. — *ἀέθλια* and *ἀρχήν* are in apposition with *τόξον* and *σίδηρον*, denoting the object or purpose of these instruments. K. § 266. R. 2. — *φόνου ἀρχήν* refers not to the design of Penelope, but to that of Minerva.

6-7. *πυχεῖη*, fat, fleshy as opposed to lean, and hence it became an epithet of beauty. — *ἐλέφαντος* is the genitive of material. S. § 189.

11-17. *παλίντονον*, that which can be drawn back, flexible, elastic. Some render *παλίντονον τόξον*, the unstrung bow; others with Eustath. a bow which has a repeated curvature, i. e. one which is bent at both ends. — *τώ*, i. e. Ulysses and Iphitus. — *ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν*, met each other. — *μετὰ χρεῖος*, after a debt. — *τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὀφείλεν*. It was a public debt, which was due from the Messenians.

21-28. *ἔξισίην . . . ἦλθεν*, he came a long distance on an embassy. — *γέροντες*, old men, chiefs, who with the kings decided judicial causes and matters of public interest. — *φόνος καὶ μοῖρα*. A hendiadys. — *φῶθ' Ἡρακλῆα*, the hero Hercules. *φῶθ'* is here employed for the sake of emphasis. — *μῖν*, i. e. Iphitus. *ξεῖνον* to Hercules. — *τράπεζαν*, sc. *ξενίην*, the table which he had spread for his guest.

29-41. *καὶ αὐτόν*, him also, i. e. Iphitus. — *τὰς ἐρέων*, in his search for these. — *μίγας* in the use of the bow. Schol.: *ἐπὶ τοξικῇ*. — *προσκηδέος*, careful, attentive. Voss: intimate. — *οὐδέ τραπέζην γνώτην ἀλλήλων*, i. e. they never enjoyed each other's hospitality. — *τό δ'* refers to *τόξον*. — *κίσκειτ'* for *ἔκειτο*, an iterative form of the imperfect of *κῆμαι*. See Butt. Ir. Verbs, p. 143. — *ἥς ἐπὶ γαίης*, in

his own land. He amused himself with the bow in Ithaca, but did not carry it to the Trojan war.

42-45 *θάλαμον τόν*, i. e. the chamber spoken of in v. 8, supra. —

θύρας—φαινίς, "*foras splendidas fortasse auro.*" Bothe. Cf. 7. 88.

48-54. *ἤντε ταῦρος*, sc. *βραχίων*. — *ὀρξαμένη*, *stretching herself forward*, reaching with her hand. The bow was so elevated, as it hung on the peg, that she had to reach up in order to take it down.

68-73. *δοῦμα* depends upon *ἐσθιέμεν*. — *ἐμμενίς αἰεὶ*, *always continually*. An emphatic fulness of expression. — *οὐδέ τιν' . . . ἐδύνασθε*, "*you could not make any other pretext for your undertaking.*" Voss. Some explain *μῦθον* as *Æol.* for *μόθου*, noise, confusion. — *ἀλλ' ἐμὲ ἴεσθαι γῆμαι*. The regular construction would be: *ἀλλὰ τὸ ἐμὲ ἴεσθαι γῆμαι*. The anacoluthon is highly expressive of the excited state of the speaker's mind. *ἀλλὰ = πλὴν* or *εἰ μή*. — *φαίνει'*, *has arisen*. — *ἄεθλον* about marrying Penelope. Clarke understands by *ἄεθλον* the contest of the bow, which the queen was about to propose.

85-93. *ἐφημέρια φρονέοντες*, *solicitous for the present* = regardless of the future. — *ἀκίων δαίνυσθε*, *feast in silence*. *ἀκίων* is here taken adverbially. — *τόξα*. Schol.: *νῦν τὴν σύμπασαν σκιυήν*. — *ἄάτων*. The exegesis of this word is quite various. Butt. (Lexil. No. 1) explains it, *inviolable*, and *ἄεθλον ἄάτων* he interprets, *an honorable, distinguished contest, one not to be despised or treated slightly*. Passow explains it: *a contest whose result is decisive*. Schneid., and after him Bothe: *harmless*, as opposed to a combat of life and death. Voss: *fearful*. Of these various interpretations I prefer Buttman's, inasmuch as it does no violence to the etymology of the word, and harmonizes with the scope of the passage, which is that these *ἄγχιῶται*, should not interfere with a contest so honorable, as to be decided by men who were far their superiors. — *οὐ γὰρ οἶω* introduces a reason why the contest was *ἄάτων*, viz., the anticipated difficulty of bending the bow. — *μέγα* for *μέγιστι*. — *τοῖος*, i. e. so strong.

98-100. *ἦτοι* here introduces an antithesis to the preceding proposition, and is equivalent to *καίτοι*, *although*. Cf. Nagelsb. Excurs. 2. p. 185. — *ποῖ*, *once, on a certain time*. Reference is had to the blow with the footstool which Antinous inflicted upon Ulysses (17. 409, seq.) — *ἤμενος* at the feast. — *ᾤφνευε*, *endeavoured to excite*. Cf. Butt. § 137. N. 10.

102-117. The proposed contest of the bow must have inspired both Ulysses and Telemachus with hopes, that it would somehow turn to their advantage. The father prudently restrains his joy; but the son, less practised in governing his feelings, bursts out into laughter, wisely attributing it, however, to what his mother had said in respect to her

marriage with the suitor who should be successful in the approaching trial. — οἷη . . . γυνή, i. e. γυνή (in apposition with ἄεθλον), οἷη εἶν οὐκ ἔστιν. So Crusius. — Ἀχαιίδα γαῖαν, i. e. Iasian Argos. Cf. 18. 246. — Πύλου, Ἄργεος and Μυκηνῆς are genitives of place *where*. K. § 273. 4. a; S. § 193. — κέν—πειρήσαιμην expresses a wish: *I would try* = I wish to try. K. § 259. 3. d. — σιδήρου. Schol. τῶν πελέκειων. — ὅτ'—λοιποίμην. When the principal clause takes the optative, it is also used in the subordinate clause commencing with ὅτι, inasmuch as it is a case merely supposed, in continuation of the idea contained in the primary clause. Cf. Mt. § 521. N. 2. — οἷός τ' ἦδη—ἀνελάσθαι, *able now to bear away*. This sentence is connected in sense with v. 114.

119-129. ὄρθός ἀναίξας, *leaping up, suddenly rising up*. — ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξτε, *and round about he stamped down the earth*, in order that the rings might be kept firmly in their place. — πάρος . . . ὄπωπει. Telemachus was a mere child when Ulysses departed to Troy, and therefore had never seen the rings before this time. It was not a little surprising, therefore, that he should know so well how to arrange them for the trial. — μὲν, i. e. the bow. — ἐρύσσεισθαι, *to draw it home to himself*, for which sense of the middle voice, cf. Butt. Lexil. No. 53. — v. 128 contains an apodosis, of which the next verse is the protasis. The poet takes this occasion to praise Telemachus, by telling what he could have done had his father permitted him. As the suitors tried in vain to string the bow (see N. on v. 409), the strength and skill of Telemachus is thus shown to be superior to theirs, and inferior only to that of his father.

131-135. ἔπειτα, *hereafter*, as formerly when a boy. — νεώτερος, *too young*. — ἀλλ' ἄγεθ' κ. τ. λ. He feignedly speaks like one caring little, after his own failure, who bends the bow and receives the prize.

142-150. χῶρον. The genitive marks the point whence the action commences. — οἰνοχοεῖται, sc. ὁ οἰνοχόος. — μυχοίτατος is employed here for an adverb of place, and is equivalent to ἐν μυχοιτάτῳ. — κάμει χεῖρας, *he wearied his hands* = his hands became weary.

155-157. ἀμυρτῆν, *to fail of securing the prize*, viz., the hand of Penelope. — εἶν μὲν τις κ. τ. λ. The suitors who had not yet tried the bow, fondly indulged the hope, each that he should succeed and win Penelope. But, says Leiodes sarcastically, when he shall try the bow or even look at it (i. e. examine it), then let him woo some other noble lady of the Greeks, i. e. let him at once, before trial, dismiss all hopes of obtaining thus the hand of Penelope.

172-177. τοῖον—οἷόν τε ἔντιθα βιοῦ, *such a one as to be able to bend the bow*; literally, *as to be a drawer of the bow*. — τανύουσα,

will stretch. Butt. § 114. p. 302. — *δίφρον* for those to sit upon, who were warming and rubbing the bow. — *στίσιος* is dissyllabic by synizesis.

185-195. *πολλὸν δὲ βίης ἐπιδενύεις ἦσαν*, for they were much deficient in strength, such as was requisite to bend the bow. For the construction of *βίης*, cf. S. § 181. 1. — *εἴτ' ἐπιῖχε*, still delayed, held back from making the trial. Some incorrectly render *ἐπιῖχε*, held on, persisted. — *ὁμαρτήσαντες* = *ἀμαρτῆ*, at the same time, together. — *ποῖοι κ' εἴτ'* (for *εἴητε*) *Ὀδυσῆϊ ἀμυνόμεν*, what sort of men would you be to defend Ulysses. *ἀμυνόμεν* depends on *ποῖοι*. Cf. S. § 219. N. 2.

207-217. *ἄδ'*, here present, en! *ἀδσυν*. — *ὡς . . . δμῶων*, how that you were the only servants to whom I came, who longed for my return; literally, how I came to you alone of the servants, longing for my return. — *οὐ τέν*, i. e. *οὐ τινος*. — *καὶ μοι . . . ἔσσειθον*, and you shall afterwards be companions and brothers of my Telemachus. In consequence of the disparity of the ages of these servants and Telemachus, Bothe would change the reading to *καὶ μοι ἔπειτα Τηλεμάχῳ ἑτέρῳ τε, κασιγνητοῖ τε, ἔσσειθον*, et mihi postea et alteri Telemachi, et fratres, eritis. This, however, is taking too unwarrantable a liberty with the text, and one which does not, in my judgment, improve the sense of the passage as it usually stands. — *εἰ δ'*, *ἄγε δῆ*, but if (you still are in doubt) come now.

231-241. *σημα*, sign of the attack upon the suitors. — *ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες—οὐκ*, none of all the rest. — *ἐύσουσιν* is trissyllabic by synizesis. — *προβλώσκειν*. Schol. *προΐσθαι* ἔξω. The infinitive here supplies the place of the 3 pers. imperative.

249-255. *ἄχος*, sc. *ἐστί*. — *περὶ τ' αὐτοῦ*, i. e. *περὶ ἑμμαντοῦ*. — *γάμον* is the genitive of cause. K. § 271. 1. c; S. § 187. 1. — *ἀλλ' εἰ δῆ*, sc. *ὀδύρομαι* from v. 250. *εἰ δῆ*, if really = if as a matter of fact. — *ἀντιθέου*. This epithet has not here any peculiar emphasis, as Eustath. and after him Dacier suppose, inasmuch as it is not the object of Eury-machus to solace his grief by referring to the superior strength of Ulysses, but simply to declare the cause of his sorrow. — *δέ*, for — *ἐσσομένοισι πυνθίσθαι*. Cf. 3. 204.

257-260. *οὕτως*, thus, i. e. that no one can bend the bow. — *ροῖσι δὲ καὶ αὐτός*. "Formula modeste reprehendi." Bothe. — *ἑορτῆ—ἀγνῆ*, holy feast. — *τοῖο θεοῖο*, i. e. Apollo, who might be disposed to resent this trial made on a day devoted to his worship, and withhold the aid which as god of archery he would otherwise bestow. Clarke thinks that this was a pretence on the part of Antinous, to avoid the trial in which he had reason to expect a failure similar to that of his companions. — *εἴ κ' εἰώμεν*. The apodosis *καλῶς ἔχει* is usually supplied

278-279. καὶ τοῦτο ἔπος, *this word also as that which he spoke before* (v. 176, seq.). — ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν, *and leave it* (i. e. the contest) *to the gods*. The next verse is epexegetical of this.

289-294. οὐκ ἀγαπᾷς, *are you not contented?* — ὅ = ὅτι. — ὑπερφιάλοισι. The application of this epithet to the suitors by Antinous himself, as Butt. (Lexil. No. 102) well remarks, frees the word from every thing of a reproachful tendency, unless when joined to a noun which is expressive of something odious. Bothe, however, supposes Antinous to employ an expression, which he knew to be reproachfully given by the people to the suitors, out of contempt of public opinion. Crusius renders ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν, *amongst us haughty ones*. — οὐδέ τις ἄλλος . . . ἀκούει, i. e. the honor of remaining with the suitors is shared with you by no one of the other vagrants. — τρώει. Schol. βλάπτει. Reference probably is had to mental injury. — χανδόν, *with a gaping mouth*, i. e. greedily, to excess.

296. αἰσ'. "By means of the phrase αἰσαι φρένας (see v. 296), to injure the understanding, render foolish, stupify, the original idea of αἰσαι was transferred to the mind, so that when the context led that way, it gave the same idea when standing alone as when joined with φρένας, still always with a decided reference to some harm or injury arising from that state of mind." Butt. Lexil. No. 2.

299-304. ἤρωας, i. e. the Lapithæ. — ἄχος, *grief* accompanied with indignation. — ἀμήσαντες, *having cut off*; literally, *having collected or gathered*, as a reaper gathers the sheaves of harvest, and hence the idea of *reaping or mowing*. — ὁ δέ, i. e. Eurytion. — φρεσὶν ἦσιν ἀασθεῖς. See N. on v. 296. — ὀχίων = φέρον. — ἀσίσφρονι θυμῷ, *with a frantic mind*. The regular grammatical form, according to Buttmann, is ἀσίσφρων. Cf. N. on αἰσαι φρένας, v. 296. — οἱ τ' αὐτῶ = ἐαντιῶ. — εὔρυστο, i. e. *he brought*.

306-310. οὐ γὰρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις, *you will meet with no favor* (laudem, Ernesti). ἀντιβολέω is commonly constructed with the dative. — τέ, μηδ'. When a negative clause is joined to a positive, τέ in the first clause may be followed by οὐδέ or μηδέ in the second.

314-319. ἔλπει, *do you think?* — βίηφι τε ἦφι, *and in his strength*. Cf. S. §§ 31. N. 3; 67. — θήσισθαι = ποιήσισθαι. — τοῦγ' εἶνεκα, i. e. *through fear that I shall wed the stranger*. These words qualify θυμὸν ἀχέων. — οὐδέ—οὐδέ, *not at all*.

324-328. κατώτερος, *an inferior*. — διὰ δ' ἦκε (= διέπεμψε) σιδήρον, *and sent* (the arrow) *through the iron*.

330-334. These lines contain one of the most severe, just and well-deserved reproofs to be found in the whole *Odyssey*. Cowper has finely rendered them:

"No fair report, Earymachus, attends
Their names, or can, who, riotous as ye,
The house dishonor, and consume the wealth
Of such a chief. Why shame ye thus yourselves?"

In respect, however, to the clause *τί δ' ἐλίγχεα ταῦτα τίθεσθαι*, the idea seems to be: *why do you consider it a disgrace* that the stranger should bend the bow. This harmonizes with what follows, in which the race and personal accomplishments of the stranger are praised.

344-349. *τόξον* depends upon *δύμναι* and *ἀρνήσασθαι*. — *κρείσων*, *has more power, a better right*. — *τόξα φέρεσθαι* as a present.

354. The dreadful slaughter being now about to commence, the poet with great art and delicacy removes Penelope from the scene, and thus leaves the arena clear for the final and decisive combat.

362-374. *πῆ δῆ*, *where now*. — *ἀμίγαρτι*, *good for nothing*. — *πλαγκτί*, *crazy fellow*. — *σ'—κατίδονται*, *shall devour you slain by us*. — *οἶον ἀπ' ἀνθρώπων*, *remote from men*. — *ἰλήκησι*, Epic perf subj. of *ΛΑΗΜΙ*, with signification of the present. — *αὐτῷ ἐνὶ χῶρῳ*, *in the same place where it lay when he took it up to bear it to Ulysses*. — *οὐκ εὖ*, *not well*, i. e. not with advantage to yourself. — *πιθήσεις*, a new future from *ἔπιθον*, 2 aor. of *πέιθω*. — *αἶ γάρ*, *for if*. — *τῷ*, *then*. The protasis is contained in the two preceding verses.

376-380. *ἦδὺν γέλασαν*, *laughed pleasantly, heartily*. — *καὶ δῆ.... Τηλεμάχῳ*, *ceased to be angry with him* (i. e. Eumæus) *for the sake of Telemachus*, i. e. on account of what he had just said. Telemachus had chided the disobedience of Eumæus in such severe terms, that it excited the mirth of the suitors, and in this temporary fit of good humor the swine-herd was permitted to convey the bow to Ulysses. It will be seen in this and numerous other places, with what judgment and skill the poet has woven his incidents together, so that every thing is made to take place in the most natural order.

381. Eumæus did not know that his master had become known to Euryclea, and hence, in order to keep the secret, he issues the command of Ulysses (v. 235) in the name of Telemachus.

391-397. *βύβλων*, *made from the bark of the byblus*. — *μὴ κίρα τις ἴδοιεν*, to see (cf. N. on l. 379) *whether worms had eaten the bow*. The bow was made of horn, like the one belonging to Pandarus (Il. 4. 105, seq.). Barnes refers *τὰ κίρα* to the two extremities. — *ἦ.... τόξων*, *he is indeed some connoisseur, and is skilled in bows*. Some render *ἐπικλοπος*, *a stealer*, but as Ernesti remarks, it is rather to be taken in the sense of *callidus*.

402. *τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν*. Butt. (Lexil. No. 22) makes *τοσσοῦτον* = *ἀς*, and constructs *ὀνήσιος* with *ἀντιάσειεν*. S. § 178. 2. As

it respects the general idea of the passage, so confident is the speaker that the stranger cannot bend the bow, that he wishes his (i. e. the beggar's) enjoyment of gain (alluding to the idea expressed in ἢ ὄγ' ἐφορμᾶται ποιησόμεν, v. 399) corresponded to his ability to succeed with the bow — or, in a word, that he had no better prospects of gain than of bending the bow.

405-409. τόξον ἐβάστασε, bore the bow = had taken the bow in his hands. — ὡς ἄρ' ἄτις κ. τ. λ. It should be borne in mind, that the object hitherto had been to string the bow, i. e. to fasten the bowstring on the opposite end of the bow. It had remained unstrung for twenty years, and being made of tough horn did not easily yield to an effort to bend it for stringing. After Ulysses had strung it, he twanged the bow, in order to make trial of its strength and elasticity.

417-422. γυμνός, i. e. taken out of the quiver. — Ἄχαιοί, i. e. the suitors. — πήχει, middle of the bow. — ἐκ-καθήμερος. Constructio p̄ægnans (K. § 300. 3): sitting in and shooting from his seat. It shows the strength and skill of the archer, that he sat while he discharged his arrow. — στείλειης. The arrow was to be shot through the στείλειη or hole of the axes, in which the handle was inserted.

428. γυν δ' ὄρη κ. τ. λ. The object of these words seems to have been to divert the attention of the suitors from Telemachus, who, in obedience to a sign from his father, was seizing a spear to join in the approaching conflict. "It may be questioned if there be a passage, either in ancient or modern tragedy, so truly terrible as this seeming levity of Ulysses, in the moment when he was going to begin the slaughter." Notes to Cowper's Translation.

ODYSSEY XXII.

1-4. γυμνώθη φακίων, was made naked of his rags = freed himself of his ragged garment. He did this in order to give full play to his limbs in the approaching struggle. Cf. 18. 66. — ἄλλο δ' ἐπὶ μίγαν οὐδόν. His object was two-fold: to prevent the suitors from escaping through the door (cf. v. 76), and by occupying the threshold, which served as a kind of pass, to keep himself from being surrounded. —

καὶ δ' ἐχέει κ. τ. λ. He could reach his arrows thus with more facility than though they were in his quiver.

5-6. ἀάτος. If the interpretation of Voss (cf. N. on 21. 91) is correct, this word is here used ironically. However that may be, it seems to be a sarcastic repetition of what Antinous had said, l. c. — εἶπεν αὐτῷ κ. τ. λ. As he spoke these words he was probably directing his arrow against Antinous.

8-19. ἰθύνητο is taken actively, *he directed*. — καὶ δὴ, *and already*. — ἀνδράσι δαιτυμόνεσσιν, *men who are feasting, revellers, banqueters*. Nothing could have been more unexpected to the suitors, than that their feast should be interrupted by an assault made upon them by a single person, and that too a poor old mendicant. — ἐπισχόμενος, *aiming*. — The old interpreters explain it by ἐπιλαβόμενος. It is probable that the arrows were poisoned ones (cf. l. 261), and hence the speedy death which followed the flight of each one. — αἶε for αἶ. S. § 64. N. 2.

25. Ulysses and Telemachus had removed all the weapons, so that there was neither spear nor shield left for any of the suitors. See 19. 31.

27-33. κακῶς, *evilly, unluckily* for yourself. — ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ, *each man conjectured, labored under a mistake*, did not know the true state of the case. Cf. Soph. Gr. Verbs, p. 165. Buttmann thinks that ἴσκει should be substituted for ἴσκειν, as the true reading. Cf. N. on 19. 203. — ὡς... ἐφήπτο, *how the limits of destruction (= utter destruction) hung over them even all*.

38. αὐτοῦ (= ἐμαυτοῦ) ζῶντος... γυναῖκα, *and wooed my wife while I myself was alive*.

48-59. κεῖται, *he lies dead*. — ἄλλα, *other things even worse*. His design upon the kingdom of the absent Ulysses, and his meditated slaughter of Telemachus, were far more reprehensible than his wooing the queen. — ἀρυσσάμενοι—ὅσα τοι ἔκπεπται καὶ ἐδήδοται, *having made good to you in return whatever has been drunk and eaten*. ἐδήδοται, Epic perf. pass. of ἐσθίω. — πρὶν δ', *but before*, i. e. previous to your full remuneration.

60-67. Ulysses sternly rejected all terms with the suitors, urged on by his wrongs to vengeance, and wisely determining to rid his kingdom of these wicked men. — ἀλλὰ... ὄδομαι. The order is: ἀλλὰ οὐκ ὄδομαι τινα φεύξασθαι.

70-78. ἀνὴρ ὅδε and οὗτος ἀνὴρ (v. 78) are expressions of contempt, like the Latin *iste*. — ἐπὶ... ἀθρόοι, *let us all rush together upon him; literally, hold together against him*. — εἰ κί μιν οὐδοῦ ἀπέσομεν, *trying if we may push him from the threshold*. — ἔλθωμεν δ'

ἀνα ἕστυ after we have dislodged him from the threshold, so that we may obtain egress from the palace. ἔλθωμιν—γίνοιτο. In exhortations, the subjunctive is used in the first person, and the optative in the second and third. S. §§ 215. 1; 217. 4.

86-93. ὁ δέ. The pronoun is employed here to mark emphatically the identity of the subject. — ἔβητο, pluperf. mid. of εἰβῶ, he had drawn. — μὴν . . . βαλὼν, Telemachus hit him first (i. e. before he could rush on Ulysses) behind. μὴν depends on βαλὼν. — Crusius rightly takes προσηρῆϊ τύπας in the sense of striking with the bent sword, in distinction from thrusting with the point.

103-106. αὐτὸς ἴ ἀμφιβαλεῦμαι ἴων, and I myself will go and put on armor. ἀμφιβαλεῦμαι (sc. τεύχεα, cf. v. 148 infra) for ἀμφιβαλεῖμαι. Mt. § 206. 5. — τετευχῆσθαι, to be armed (Sophocles: to arm ourselves). This perfect, which is only found here, is derived, according to Butt. (Gr. Verbs, p. 237), from τεύχεα. Sophocles refers it to ΤΕΥΧΕΩ (τεύχος). — ἀμύνεσθαι serves to explain the object or purpose of μοι—παρ' (= παρῆσιν) ὄιστοί. S. § 219. 2.

113-120. αὐτὸς δ' refers to Telemachus. — The accusative of the person (S. § 165. 1) in δύνετο χαλκὸν and δύνεσθην τεύχεα, is contained in the reflexive signification of the verb. Cf. S. § 207. 1. — ὡς δ' αὐτῶς, thus also, in like manner. — ὄφρα—τόφρα, as long as—so long. While Telemachus and the two servants were arming themselves, Ulysses kept discharging his arrows at the suitors. — ἕνα γ' αἰὶν βάλλε. Every arrow took effect. Cf. Xen. Anab. 3. 4. § 15. — λίπον—ἄνακτα, failed the king. He had shot away all his arrows. — τόξον μὲν πρὸς κ. τ. λ. It shows how terror-stricken the suitors were, that they did not rush upon Ulysses while he was arming himself, inasmuch as Telemachus and the two servants could have opposed no effectual resistance to an assault like that conducted by Eurymachus (v. 70, seq.).

126-136. ὄροσθύρη, lofty door. Cowper: postern. The situation of this door is difficult to be ascertained. It is probable that there were two postern doors, besides the main gate-way where Ulysses stood, the one leading to the court-yard and thence to the street, the other leading to the chamber, where was contained the armor. Agelaus refers to the former of these doors, at which the swine-herd kept guard. The other postern leading to the armory was left unguarded, through some oversight, or because no danger was apprehended from that quarter. — ἀν' ὄροσθύρην, up to the lofty gate. ἀνὰ indicates, says Kühner, a direction to a higher place, and forms the strongest contrast to κατὰ with the accusative. — λαοῖσι in the town, who were ignorant of the dreadful carnage which was taking place in the palace.

137. *καλά θύρα* which Philætius had secured (21. 391) At the entrance-way of this gate Ulysses stood, and had Melanthius attempted to pass through the postern guarded by Eumæus, and which was very near (*ἄγχι αἰνώς*) the main door, the hero could easily have assisted the swine-herd in repelling him. The difficulty of forcing a passage through this private door was enhanced by the probable fact, that it was at some height (cf. *ἀν' ὀρσοθύρην*, v. 132) above the floor. — *στόμα λαύρης*, the entrance of the narrow passage, the passage-way through the postern.

143-149. *ἀνὰ φώγας*, through the openings. Crusius says that Wiesdasch correctly translates *φώγας*: the galleries of the dwelling. Col. Mure thinks it should be rendered, *crevices of the roof*, and remarks that light is thrown upon this passage by the structure of the modern Greek houses, "the inner walls of which are so constructed as not to reach the beams, which slope from above, but are merely of height sufficient to prevent free access to the public from the portico, leaving a sufficient space between their upper extremity and the common roof of the building for any one, who might be disposed, to squeeze his person into the interior." — *δωδεκα μὲν σάκι' ἔξλε*. He brought these going and returning several times. As this took place while Ulysses was yet discharging his arrows (cf. v. 134), it might easily escape his notice, until quite a number of weapons were brought in. This transaction serves to enhance the perfidy of Melanthius, who in addition to the insults which he heaped upon his master when in disguise, now assists the suitors against him, after he has openly declared himself. It also adds to the glory of Ulysses and his companions, that they overcame so many men in arms. *μέγα δ' (for) αὐτῷ φαίνεται ἔργον*, i. e. it now seemed difficult to maintain the conflict against such fearful odds.

151-159. *γυναικῶν* depends on *τις*. — *ῥῶϊν* limits *ἐπιτρένει*. — *τόδε* is the accusative synecdochical. — *κάλλιπον*, left it (i. e. the door) open. This oversight took place when Telemachus brought arms (v. 110) from the chamber for his father and associates. — *ἀμελῶν*, i. e. more watchful, attentive. — *τόν περ οἶω*, whom I very much (*πᾶρ*) think has done this.

165-177. *κείνος—ἄϊδηλος ἀνὴρ*, that pernicious man = that wretch. — *ὃν οἴομεθ' αὐτοί*, whom we ourselves suspected (cf. v. 159). — *μάλα περ μμαῶτας*, although they are very eager, fierce. — Bothe brackets v. 174, for reasons too lengthy to be here inserted. It is not to be denied, that the common reading and interpretation, *fasten the doors behind you (σανίδας δ' ἐκθῆσαι ὀπισθεν)*—as if two armed men had any thing to fear while securing Melanthius, the suitors shut up and contending for their lives, the servants flying in consternation

way and another, and the women locked up in their apartments—is exceedingly doubtful, and unless we adopt the suggestion of Crusius, that *σπινδάς δ' ἐκδήσαι* = *ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι* (21.241), it is best with Bothe to regard it as spurious. — *σειρήν . . . περιήκωντε*, *binding a twisted chain from (= to) him*, i. e. Melanthius. — *κίον' ἀν'* i. e. *ἀνὰ κίονα* — *δηθά*, *for a long time*.

179-190. *λαθίτην . . . ἕοντα*, *and they were unperceived by him* (i. e. Melanthius) *being* within. He was so wholly absorbed in his search for arms, that his captors came upon him unawares. — *μίνοντα*, *awaiting his egress from the chamber*. — *κουρίζ*, *by the hair*. S. § 119. 5. — *ἐν δαπίδω δι' χαμαὶ βάλον*. They did this in order to bind him the more easily. — *εὐ . . . διαμπιρίς*, *having turned them entirely back* behind him. After his hands and feet were bound together he was suspended by a cord to a lofty column, and thus in this painful position he was left swinging, until he was brought forth for the horrible mutilation detailed in vs. 474-477.

196-199. *εὐνή . . . ἔοικεν* (sc. *καταλίξασθαι*), *lying down upon a soft bed as it becomes you*. This is spoken in the most bitter irony. — *οὐδέ σίγ' ἠριγένεια κ. τ. λ.* Eumæus tauntingly alludes to the assiduity and promptness, with which Melanthius administered to the wants of the suitors, telling him that now the morning beams will not escape him (i. e. that there will be no danger of his over-sleeping), when he drives his goats to the palace for the entertainment of the suitors. Nothing can be more natural or finely conceived than this exultation of the swine-herd over his fallen enemy.

203. *μένοσ πνεύοντες*, *breathing strength*, i. e. *animated with courage*. Cf. Milton's *Paradise Lost*, Book 2. 697 :

"_____ and breath't defiance here and scorn,
Where I reign king, _____"

See also Acts 9. 1. The expression is founded upon the well-known fact, that when men are under the influence of strong emotions, they breathe with quickness and vehemence, and hence in metaphorical language, they are said to breathe out anger, rage, threats, defiance, or whatever passion or feeling has taken possession of their breasts.

210. *διόμνησ λαοσσόον ἔμμιν Ἀθήνην*, *suspecting that it was Minerva the exciter of the people*. The sudden appearance of this new auxiliary at this most important crisis, together with a remembrance of the promise of Minerva, that she would not be absent from the fight (16. 170), left little doubt in the mind of Ulysses, who Mentor really was. It was right, however, for Ulysses to address her in terms befitting her assumed appearance.

216-223. *πτόμεν* (with synizesis) Epic for *πτόμεν*, 2 aor. subj. of *πταίνω*. — *ἐν δὲ σὺ τοῖσιν = σὺ δὲ ἐν τοῖσιν*. — *οἶα = ὅτι τοῖα*. — *κράσι*, a Homeric form for *κάρητι*. — *ἐπὴν . . . χαλκῶ*, = *when we have eaten you*. *ὑμῶν βίας = ὑμᾶς*. — *τοῖσιν* (i. e. *πτήμασιν*) 'Ὀδυσσεὺς μεταμύζομεν, i. e. we will confiscate your possessions as we shall the possessions of Ulysses. — The threat in vs. 22-3, is probably of the same general nature as the one uttered in 18. 84. Cf. 3. 270.

227-235. *οἷη ὄτ'*, *such as when*, or, more fully, *such as it was when*. — *ὀλοφύρεται πῶς—ἄλκιμος εἶναι*, literally, *how do you lament to be brave*, i. e. mourn your want of strength. Reference is had to the imploring cry for help which Ulysses addressed to Mentor (i. e. Minerva), v. 208. — *ἀλλ' ἄγς . . . ἴστασο*. This is not to be considered as a direction to Ulysses to leave the advantageous position which he occupied, but simply to regard himself as under the protection of his friend. — *οἶος ἀποτίνειν*. Cf. 14. 491.

236-239. *ἑτεροαλία*. Schol. *ἑτέρω φέρουσα ἀλήνη*. The word is used of strength or power which manifestly inclines to one side; hence *ἑτεροαλία νίκη*, *decisive victory*.

249-259. *κενά, ραῖν* as to any real assistance. — *οἱ δ' ὅλοι λείπονται*, *and they are left alone*, i. e. they have no additional aid. — *τὰ δὲ πάντα* refers to the javelins (*θούρωται*, v. 251) which had just been cast. — *μηλίη*. So the spear is frequently called, because the pole was oftentimes made of the stem of a young ash, deprived of its bark and polished.

262-270. *ἤδη . . . ἀκοντίσαι*, *now indeed I would say* (= advise, direct) *that we also should hurl our spears into the throng of suitors*, i. e. where the suitors are most densely gathered together. On *κίον εἶποιμι*, see N. on 15. 449. — *ὀδάξ ἔλον*. A common expression of Homer to denote the agonies of death. — *μνηστήρες δ' ἀνεχώρησαν*. The slaughter of four of their bravest so terrified the rest of the suitors, that they retreated in dismay; whereas, had they all rushed forward upon Ulysses and his companions, who had now only four spears (four having just been thrown), and who at the first cast of these would have been defenceless, we can see no reason why they would not have speedily overpowered him. But a sense of guilt, as Ulysses himself intimates (v. 413), deprived them of all prudence and courage, and they fell an easy prey to the avenger.

287-293. *φιλοκάρτομς*, *lover of gifts*. — *ἀντὶ ποδός*, *instead of the foot*. Cf. 20. 299. — *Δαμαστορίδην = Agelaus*, who was the bravest of the suitors that remained. — *αὐτοσχειδόν*, *very near*, i. e. in close conflict, hand to hand.

300-308. *εἰώλος*, *moving rapidly* one way and another, as is done

by the *gad-fly* (οἰστρός) and other flying insects. — οἱ δ' in v. 302 refers to Ulysses and his companions, and is repeated by τοὶ in v. 307 infra. — ταὶ μὲν . . . ἵενται, which frightened from the clouds descend into the plain, i. e., at sight of the vulture, the birds descend affrighted from the higher regions of the air to find protection in the plain below. Crusius translates: *the birds flying from the clouds flutter in the plain*. Some, following the Schol., give to *ρέψα* the signification *nets*, which is quite unnatural in this passage, since nothing would show to better advantage the terror with which the sight of the vulture inspired the birds, than for them to rush down from the region of the clouds to the surface of the earth; while, on the other hand, this beautiful idea would not only be lost by giving *ρέψα* the signification *nets*, but the comparison would be distracted and weakened by the introduction of two objects of fear to the birds, viz., the vulture and the nets. For the construction of *ρέψα* πτόσσουσαι, cf. S. § 163. 2. — οἱ δὲ refers to the vultures. — χαίρονσι . . . ἄγρη. "Viri intelligendi pastores vel rustici spectantes illam quasi venationem et capturam delectantur hoc spectaculo." Ernesti. "Ponamus id, quod res latrat, ut ait Lucretius. χηροῦσι δὲ τ' ἀνίρες ἄγρης, et viduantur homines captura." Bothe. This criticism is based on *ρέψα* taken in the sense of *nets*. The birds, which would otherwise have been taken in the nets, being snatched up by the vultures, the men who set the snares are deprived of their prey. I prefer, however, with Crusius, the explanation of Ernesti.

316. κακῶν ἀπο χείρας ἔχουσαι, so as to restrain their hands from evil deeds. S. § 180. 2.

322-325. ἀρήμεναι (= εὐξασθαι). This form, which Butt. (§ 114. p. 268) regards as an infin. act. aor. from the demand of the context (cf. Butt. *Ir. Verbs*, p. 29), occurs only in this place. Sophocles (*Gr. Verbs*, p. 96) makes it the pres. infin. Epic, as if from *APHMI*, like ἀήμεναι from ἄημι. — νόστοιο τίλος = νόστον. — τῷ οὐκ ἄν—προφύγοισθαι, therefore you shall not escape. S. § 217. 3. Mt. (§ 517. *Obs.* 5) writes προφύγισθε.

330-340. ἀλίσκεναι was adopted by Wolf from the *Lex. Apollon.* and the *Harl. MS.* for the common reading ἀλίσκεσθε, the context evidently requiring the imperfect. His reading is followed by the best of the recent editors, and is approved by Buttmann. — γοίνων λίσσοιτο. A constructio pægnans for γοίνων ἀπτόμενος λίσσοιτο. — ποτὶ βωμόν. It was a common practice among the ancients for criminals, and those whose lives were in danger, to take refuge at the altar. Cf. 1 Kings 2. 28; Virg. *Æn.* 2. 523: "hæc ara tuebitur omnes." — κατέθηκε χαμῶζε, he laid down, placed upon the ground. The Schol. thinks that the bard used the harp, as an olive-branch borne by suppliants

But this is in face of the positive assertion of the text, that he laid down his harp between the mixer and the silver-studded throne on which he sat.

342. αὐτός, *he himself*, opposed to the φόρμιγξ.

377-385. κατὰ δῶμα πονήσομαι, i. e. perform the work of slaughter and revenge which remains to be done. — κοῖλον ἐς αἰγιαλόν, *upon the hollow shore*, i. e. the net was so large, that when brought to shore, it took in the compass of the whole bay. Modern nets are often used which are a half mile or more in length. Cf. Smith's Dict. Gr. and Rom. Antiq. p. 823.

402-405. This is one of the most beautiful and spirited similes to be found in the whole *Odyssey*, and hardly yields to any in the *Iliad*. The picture of Ulysses among the slain, grim, terrible and bloody, like a lion stalking with fierce and gory front from the slaughter of an ox, is one replete with beauty and freshness, and such as only a master in the art of moral painting could have drawn.

408-412. ὀλολύξαι, *to shout for joy*. — ἐν θυμῷ, i. e. *in silence*. — οὐχ ὀσίη, *it is not lawful, right*.

417-418. Ulysses now asks for the information, which Euryclea was about to give him of her own accord (19. 497-8). Then such intelligence would have been out of place; but as action is now to be taken on the subject, he demands the information which he then refused.

424. ἀναιδείης ἐπίβησαν, i. e. "ad impudentiam processerunt, impudentes factæ sunt." Loewe.

444. Ἀφροδίτης. "Rem dicit, non deam." Bothe.

450. ἀλλήλησιν ἐρσιδουσαι. There are various interpretations given to this passage. Crusius renders: *pressing one upon another*, i. e. quickly. Eustath. (cited by Crusius) interprets it: *turning towards each other*, so that one maid held the head, the other the feet of the dead. Bothe: ἀλλήλησιν ἐρσιδουσαι est ἐρσιδουσαι εἰς ἀλλήλας, *altera alteram urgentes*, quo citius odioso opere defungerentur, ut quæ postea se dimissum iri sperarent, nec mori. This agrees in substance with the explanation of Crusius, and is probably the true idea of the passage.

462. καθαροῦ θανάτω, *by an honorable death*, opposed to death by strangulation.

476. μῆδεα τ' ἐξίφυσαν would have been μῆδεα δ' ἐξίφυσαν had regard been paid to the preceding μῆν, and had the propositions been represented as distinct from each other. As it respects the punishment of Melanthius, it is too revolting for the mind to dwell upon a single moment. Greatly would I rejoice had the passage never disgraced the pages of the *Odyssey*. There is no extenuating plea for the exercise

of such horrible and disgusting barbarity. "It always seems to me," says Coleridge, "to be a complete blot in the otherwise grand and interesting picture of the righteous triumph of Ulysses. It is in the true sense of the word *indecorous*."

ODYSSEY XXIII.

13-18. χαλιφρονίοντα σοοφροσύνης ἐπέβησαν, *have changed a simple-minded person to one of prudence; literally, have caused a thoughtless person to ascend to understanding.* For the construction of σοοφροσύνης, cf. N. on 2. 416. — σί—ἔβλαψαν, i. e. *have confused your mind, taken away your understanding.* — παρῆξ, *falsely, away from the truth.* — τοίονδε, sc. ἕπνον.

33-38. περιπλήθη is used as a middle. — οἱ δ'—ἔμιμον. It seemed incredible to the queen, that one man should prevail over so numerous a band as were the suitors, who always remained together in the palace. To one who was unacquainted with the story as sung by the poet, it would indeed be an idle tale, that 108 men in the prime of life were vanquished and slain in open conflict by one, who without armor and in rags had just before received his pittance from their hands as a common beggar. The poet shows his wonderful invention in bringing about this result in so natural and credible a manner. — οἱ δ' αἰὲν = ὅτε οἱ ἄλλοι αἰὲν. For this expression of a coördinate thought in a coördinate form, cf. Jelf's Kühn. § 752. 1.

42. ἔχον, sc. ἡμᾶς, *nos continebat.* It will be recollected, that the women were ordered not to come forth from their apartment, but to remain in silence at their work. Cf. 20. 383-385.

78-84. ἀντὰρ . . . ἀντῆς, *but I will pledge myself.* The thing pledged is put in the genitive, referable to the genitive of price. Cf. K. § 275. 3. — εἰρυσθαι. Hesych. reads εἰρύνθαι, and explains it by εἰδῖναι. — ὄς = τοῦτον, ὄς.

91-95. κίτω ὀρόων. Ulysses cast his eyes downward, in order to give his wife opportunity to scrutinize his features with more freedom than she could have done had he directed his gaze at her. — ποι-δύμενος, *waiting to see whether (εἴ).* — ἄνω, *in silence.* This word is written ἄνω in every other place, where it is found in the Homeric

writings. Spitzner, however, rejects the ι subscript, and so Butt. (Lexil. No. 20), who also considers it an adverb following the analogy of adverbs in ω . — $\delta\psi\epsilon\iota\ \dots\ \epsilon\zeta\iota\delta\iota\sigma\kappa\alpha\nu$, *at one time facing him she would fasten her eyes upon him; literally, look at him with her sight* ($\delta\psi\epsilon\iota$). — $\alpha\lambda\lambda\omicron\tau\epsilon\ \delta\prime\ \alpha\gamma\nu\acute{\omega}\sigma\sigma\alpha\sigma\kappa\epsilon$, *and at other times she would not know him*, (by the force of the antithesis) *would not perceive him*, i. e. would turn away her eyes from beholding him. Crusius says, that $\alpha\gamma\nu\acute{\omega}\sigma\sigma\alpha\sigma\kappa\epsilon$ is incorrectly written for $\alpha\gamma\nu\acute{\omega}\sigma\alpha\sigma\kappa\epsilon$. It is the aor. iterative for $\alpha\gamma\nu\acute{\omega}\sigma\alpha\sigma\kappa\epsilon$. Nothing can be more graphic than this description of the doubt and hesitation, hope and fear, which agitated the bosom of Penelope, as she sat near him, who claimed to be her long absent husband, and whom twenty years of toil and suffering had separated from her embrace.

109. $\gamma\nu\omega\sigma\acute{\omicron}\mu\epsilon\delta\prime\ \alpha\lambda\lambda\acute{\eta}\lambda\omega\nu\ \kappa\alpha\iota\ \lambda\omega\acute{\iota}\omega\nu$. Penelope means to say, that, however it might seem clear from present appearances that the stranger was her husband Ulysses, there were secret signs by which the evidence of his identity might be much more conclusively established. She refers of course to the construction of the bed with which she tried him (v. 181), and became convinced that he was her husband.

122. $\tau\acute{\alpha}\delta\epsilon\ \sigma\epsilon\ \phi\rho\acute{\alpha}\zeta\epsilon\iota\sigma\theta\alpha\iota\ \acute{\alpha}\nu\omega\gamma\alpha$. Ulysses had good reason to apprehend an attack from the numerous and powerful friends of the suitors, whom he had slain. He does not wait, therefore, to be recognized by his wife, whose doubts are a long time in being overcome, but wisely takes measures to deceive for a short season those who are without the palace, and conceal from them the slaughter of the suitors. In all this we see the man, who in wisdom and counsel was equal to Jupiter ($\Delta\acute{\iota}\ \mu\eta\tau\iota\nu\ \acute{\alpha}\tau\alpha\lambda\alpha\nu\tau\omicron\varsigma$, II. 2. 169).

131-140. $\chi\iota\tau\acute{\omega}\nu\alpha\varsigma$ other than you were arrayed in before. — $\eta\mu\acute{\iota}\nu\ \dots\ \delta\rho\chi\eta\theta\mu\omicron\iota\omega$, *let the divine bard* ($\theta\epsilon\acute{\iota}\omicron\varsigma\ \acute{\alpha}\omicron\iota\delta\acute{\omicron}\varsigma$) *lead the sportive dance for us.* $\eta\mu\acute{\iota}\nu$ is the Dat. commodi. Cf. K. § 275. R. 1. — $\acute{\omega}\varsigma\ \kappa\acute{\epsilon}\nu\ \tau\epsilon\varsigma\ \phi\alpha\acute{\iota}\eta\ \kappa.\ \tau.\ \lambda.$ As the night passed away and the suitors did not return to their lodging-places, many would come to the palace to inquire the reason of their absence. The sound of music and dancing would at once suggest, that the nuptials of the queen and some one of the suitors were celebrated, or that at least some great cause of joy and mirth existed in the palace. Thus the true situation of things would be for a time effectually concealed. — $\epsilon\gamma\gamma\nu\alpha\lambda\lambda\epsilon\eta$, *will suggest; literally, give into the hand.*

153. $\phi\prime\ \epsilon\nu\lambda\ \omicron\acute{\iota}\kappa\alpha\upsilon$. "Dixit παθητικῶς, sua in domo, a qua tam diu abfuit." Bothe.

157. $\mu\epsilon\lambda\iota\zeta\omicron\nu\acute{\alpha}\ \tau\prime\ \epsilon\iota\zeta\iota\delta\acute{\iota}\epsilon\iota\nu\ \kappa\alpha\iota\ \pi\acute{\alpha}\sigma\sigma\alpha\nu\alpha$. Eustath. explains this by an ellipsis of $\acute{\alpha}\sigma\tau\epsilon\ \acute{\epsilon}\lambda\epsilon\upsilon\alpha\ \tau\acute{\omicron}\nu\ \prime\omicron\delta\upsilon\sigma\sigma\epsilon\acute{\iota}\alpha$; but such an ellipsis is quite unne-

cessary, since *τινά* is the omitted subject of *εἰςιδέειν*: *taller and larger to look at*. Cf. S. § 219. N. 3. Bothe brackets vs. 157-162, as adding nothing to what is expressed in *δίμας ἀθανάτοισιν ὁμοίος*, v. 163.

174-178. *δαμόνι*. She returns *par pro pari*, *like for like*. — *ἐκτός*. Bothe would read *ἐντός*, which would imply, that the bed had been previously removed from the bed-chamber and now was to be brought back again; the idea of which previous removal caused Ulysses to respond in the words which follow. This criticism of Bothe is worthy of consideration.

188-189. *σήμα*, a token. — *κάμον* = *μετὰ καμάτου ἐποίησα*. What interesting pictures of ancient simplicity of manners and industry do we find in these early times, when kings and princes, were not only acquainted with agriculture and all the mechanical arts, but practised these useful employments, tilling their own ground (cf. 18. 366-375), preparing oftentimes their own food, (cf. 15. 322), and making, as we see in this passage, their own articles of furniture.

210-221. *πέπνυσο*, Epic 2 pres. sing. pluperf. of *πνέω*, with signification of the imperfect. Cf. Butt. Ir. Verbs, p. 216; Soph. Gr. Verbs, p. 220. — *νοῖν ἀγάσαντο—μένοντε—ταρπῆναι*. If the leading verb by itself governs another case than the accusative, either that case or the accusative may accompany it, when the infinitive follows. Cf. Mt. § 537; Butt. § 142. N. 2; S. § 158. N. 4. — *τόδε* (= *ἔνεκα τοῦτου*, Jelf's Kühn. § 849. 4) is an accusative synecdochical, and refers to *σ' οὐ τὸ πρῶτον κ. τ. λ.*, in the next verse. — *ἀπάφοιτ'*, 2 aor. mid. opt. of *ἀπαφίσκω*, as active. — *ἄξέμεναι . . . ἔμελλον*, *would bring her home to her dear country*, i. e. if she had known what labors, woes and deaths would result from her crime. Penelope here extols prudence and forethought, by showing the happy results had Helen possessed these virtues.

228. *ἔτι*, in addition to other things which he gave me.

249. *ἀλλ' . . . ἔσται*, but there is behind (*ὀπισθεῖν*, adv. of time) an immeasurable labor.

261-266. *οἶω*, I think. A parenthetic clause. — *οὔτι χίριον*. Cf. N. on 17. 176. With a truly feminine curiosity, Penelope urges her husband to tell her immediately the arduous labor, which he was directed by the soul of Tiresias to perform. — *τί τ' ἄρ'*, *wherefore now*. Ulysses is reluctant to give his wife the desired information, fearing that it would mar her present happiness, but he nevertheless yields to her request.

306-326. These verses contain a brief summary of the wanderings and toils of Ulysses, from the conclusion of the Trojan war until the time of his arrival in Ithaca. — *ὡς ἀπέπυστο ποιῆν ἱτάρον, ἡοῦ ἡ*

required satisfaction for his companions, i. e. avenged their loss. — Τηλίπυλον (see N. on 10. 82) Λαιστρυγονίην = *Telepylus the city of the Laestrygonians*. Hence οἱ follows in the plural. — ἀδινάων, *loud-voiced*. Some render this word: *assembled*, others, *numerous*. But if, as it would appear, there were but two Sirens (see the dual form Σειρήνοιν, 12. 52), these epithets last named would be inadmissible. Bothe would change the reading to ἀλμύων, *marine*, but like many of his altered readings, this is more ingenious than well authorized, either by MSS. or the sense of the passage. Cf. on ἀδινάων, Butt. Lexil. N. 7.

353-356. ἴμενον = *anxious to return home*. — πεδάσσκον, *bound*, i. e. detained. — μῆλα δ', *but as to the sheep*. Accusative by attraction with its parts πολλά and ἄλλα. Cf. my note on Xen. Anab. 5. 5. § 19.

361-365. πινυτῆ περ εἰούση, *although you are prudent and need not my advice*. — ἀνδρῶν μνηστήρων depends upon φάτις. — ἦσθαι ἐρέωσι. Her seeming ignorance in respect to the things which had taken place, would protect her from the infuriated friends of the slain, who, as Ulysses well knew, would speedily assemble for purposes of vengeance. — Ἀρτήια = τεύχη Ἀρτήια, *weapons of war*.

ODYSSEY XXIV.

THERE have not been a few critics, both ancient and modern, who suppose this book to be spurious, and that the genuine poem ends with v. 296 of the preceding rhapsody. There are others, who reject that part which relates to the second nekyia, viz., vv. 1-204, but would retain the rest of the book. Among them are Schneider, B. Thiersch, Bothe (who speaks in terms of the highest severity of these lines, calling them the work of a frigid imitator), Loewe and Nitzsch. The last named critic says, "No one can entertain a doubt, that the first part of the 24th book, the second nekyia, belongs to a later date." It must be confessed that the passage is suspicious both in style and matter. It is quite unnatural, that Agamemnon should have been ten years with Achilles in Hades, and not during that time have informed him concerning his funeral rites. The prolixity of the narration is not Homeric. The account given by Amphimedon concerning the death

of the suitors is not only a repetition, but one so languid and obscure, compared with the glowing description of the contest as given in the 22d book, that it is of itself enough to awaken strong doubts with respect to its Homeric paternity.

1-8. *Κυλλήνιος*. This epithet, which is only here given to Mercury, is derived from Cyllene, a town in Elis, where he had a temple. — *τριζουσαι*, *squeaking, gibbering*. Cf. Shakesp. cited by Professor Smith, Transl. of Crus. Lex. :

“————— the ghosts
Did squeak and gibber in the Roman streets.”

— *νυκτερίδες*, *night-birds, bats*. — *ὄρμαθου*, *from the series or string of bats hanging together*.

11-12. *Λευκάδα πέτρην*, *the Leucadian rock*; not the promontory on the coast of Epirus, known by the name of the “*Lover’s Leap*,” but further west near Oceanus. — *Ἡελίοιο πύλας*, *the gates of Helios*, i. e. the entrance-way of the sun into the realms of Night, where he sinks down into the western ocean. — *δῆμον Ὀνειρώων*, *the land of dreams*.

30-33. *ἤσπερ* is put by attraction for *ἦπερ*. — Instead of *ἤρα*, Thiersch would read *ἤρω*.

39-42. *στροφάλιγγι κονίης*, a whirlwind of dust caused by the multitude and rush of the warriors, who were fighting over the dead body of Achilles. — *λαίλαπι*, a whirlwind accompanied with rain and darkness.

57-62. *φόβον*, i. e. from flight. — *ἄλλιοιο γέροντος*, *the old man of the sea*, i. e. Nereus. — *τοῖον*. The Schol. supplies *πένθος*. — *Μοῦσα λίγη*, as though one of the Muses only sang, although all were present. Bothe, however, writes it *μοῦσα* in the sense of *ἀοιδή*, as *Ἄρης* is sometimes put for *war, contest*.

75. *μίγδα . . . θανάτοιο*. The shade of Patroclus had requested this of Achilles. See II. 23. 82.

101-118. *τῶ δ’ ἄρα*, i. e. Achilles and Agamemnon. — *Ξεῖρος . . . ναίων*. When Agamemnon visited Ithaca for the purpose of obtaining the aid of Ulysses in the Trojan war, that hero at first refused his assistance, upon which Agamemnon showed his resentment, as it is said, by repairing to the house of Melaneus, the father of Amphimedon. — *ἦ οὐ* is to be read with synizesis. — *ὄτε* after *μέμνη* stands for *ὄτι*. — *μηνὶ δ’ ἄρ’ οὐλοῦ*, i. e. the reluctance of Ulysses to engage in the Trojan war cost the Greeks a month’s delay. The old story is, that Ulysses, in order to avoid participating in a war, which he was sagacious enough to see would be attended with great hardship and

danger (cf. 18. 259, seq.), feigned madness, among other ways by yoking two animals of a different kind to a plough. Palamedes (cf. Virg. *Æn.* 2. 82), however, suspecting the imposture took Telemachus, being then an infant, and placed him in the furrow before the plough. Ulysses turned aside to avoid injuring his child, and thus discovered his imposition.

147-148. εὐθ' ἢ φᾶρος ἔδειξεν. "Quum primum autem illa vestem illam detextam et lotam protulit in conspectum et probavit." Ernesti. — ἐναλίγκιον in brightness.

167. αὐτὰρ ὁ.... ἄνωγεν. This contrivance belonged to Penelope, and yet the suitors, who were ignorant of the fact, when they discovered that Ulysses was in the palace, would naturally attribute it to him.

199-200. κούρη, i. e. Clytemnestra, the daughter of Tyndareus. — στυγερὴ δὲ τ' αἰοδὴ ἔσσει, but she (i. e. Clytemnestra) will be a hateful song, i. e. the theme of an odious song.

206. ὄν ῥά ποί' αὐτὸς Λαίρτης κτεάτισσεν. Damon, after Eustath., explains: comparavit sibi non emtione, sed multo labore rustico (ἐπὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν); nam prisca heroibus cultura agri erat honestissima.

208. κλισίων (= κλισία), the servants' houses. The house of Laertes stood in the centre of the area, and around it were the cabins of his domestics. For this use of κλισίων, cf. Demosth. pro Cor. c. 40, cited by Ernesti.

239. ᾧδ᾽.... εἶπαι. This is in admirable keeping with the character of Ulysses, who prefers to try his father with questions, before he discloses to him his return. It holds the reader, as one remarks, in a pleasing suspense, and makes him wait with attention to see the issue of the interview.

266. ἄνδρα ποί' ἐξείνισσα κ. τ. λ. He begins now to touch upon a subject, in referring to the absent Ulysses, which he knew would arouse the attention of the old man, and cause him to recognize the stranger, if he was able to do it after so long a separation.

283-285. ἐτάσια, xaiν, because Ulysses, in the estimation of Laertes, would never reach home to enjoy his rich gifts. — εἰ γὰρ refers to something to be supplied respecting the hospitality of Ulysses. — ἢ γὰρ θεῖμις (sc. ἐστὶν ἐκείνω), ὅστις ὑπάφξη, for it is his right (to receive return-gifts) who is first to give. For a parallel sentiment, cf. Soph. Aj. 222: χάρις χάριν γὰρ ἐστὶν ἢ ἱέκτουσ' αἰεῖ.

304. Ἀλύβαντος. Eustath., after the Schol., conjectured that this town was the later Metapontum in Lower Italy. It is, however, thought by some to be the same as Ἀλύβη (Il. 2. 858), a town on the Pontus Buxinus, famous for its silver.

308-314. ἐπ' ἄγρου. See N. on l. 185. — ἐσθλοὶ—ὄφρῖθες, i. e. birds of omen, such as eagles, vultures, etc. They flew on the right (δεξιῶν), and hence were of good omen, propitious. — μίξασθαι ξυνῆ, to mingle in hospitality, i. e. to furnish mutual entertainment. A beautiful expression, showing the high value which the ancients placed upon the contraction of alliances of this sort.

318-320. τοῦ δ' refers to Ulysses. — ἀνά.... προὔτυψε, and his vehement feelings pressed into his nostrils. This physical effect of sudden and strong emotions is within every one's experience. Casaubon remarks that all violent passions cause a sensation in the nostrils, arising from the ebullition of the spirits, which mount toward the brain; and endeavoring to free themselves from restraint, find a vent by the nostril, and crowding through it, dilate it in their passage. — ἐπιάλμενος, leaping upon, i. e. he sprang towards his father as he was about to embrace him.

336. εἰ δ' ἄγε κ. τ. λ. It is probable that Laertes yet showed signs of distrust, at which the stranger proceeded to furnish him with further evidence of his being the true Ulysses.

344. ὅπποτε.... ὑπερθεν, "when the hours from Jupiter from above load with fruit." Smith's Crus. Lex. The Horæ of Jupiter preside over the weather, and by means of rain and clear weather bring the fruits of the earth to maturity.

357. The calm composure of Ulysses in view of the storm, which he well knew would burst upon him when the death of the suitors became known to their friends, shows the cool, sagacious chief, whom no danger could daunt or troubles perplex, and whose mind was fully prepared for any exigency which might arise.

407. ἤδη οἶδε, i. e. Penelope. — τί σε.... πένισθαι. A gentle reproof to the old man for his officiousness in giving advice.

439-443. θεῖος ἀοιδός, i. e. Phemius. — οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς... ἔργα. The same thing is said of Diomedes, Il. 5. 185.

493. τοὺς δέ, i. e. the friends of the suitors, led on by Eupithes.

515. νιός.... ἔχουσιν contains the reason why Laertes rejoiced.

517. Ἀρκεισιύδῃ, i. e. Laertes. There was an appropriateness in selecting the aged Laertes as the antagonist of Eupithes, who was much older than Ulysses.

536. πρὸς δὲ πόλιν τροπῶντο, i. e. they began to flee towards the city, for protection against the terrible foe with whom they were contending.

538. οἴμησεν δὲ ἄλεις, and he rushed gathering himself up, contracting himself to strike with greater force. As Coleridge remarks, this battle is weak, huddled and unnatural. There are some beauties not

withstanding in this book, such as the description of the house and lands of Laertes, the dialogue between him and his son, and the tender scene which followed their mutual recognition. Yet we cannot but wish, if the book is genuine, that the father of epic song had taken his leave of an admiring world in strains of more sweetness, strength and splendor than are to be found in these closing lines, which, in my humble judgment are incomparably the weakest and most unnatural of any to be found in the whole of his immortal rhapsodies.

GRAMMATICAL INDEX.

- Abstract nouns*—in the plural, 1. 7.
- Accusative synecdochical*—1. 66, 208, 371; 2. 85; 15. 54; 18. 249; space after verbs of motion, 3. 71; by attraction with its parts, 23. 356.
- Adjectives*—compared with each other, 1. 164.
- Anacoluthon*—21. 72.
- Aorist*—with signification of the pluperf., 1. 2, 241; 2. 378; of the present, 1. 24; of the perfect, 1. 171; 3. 15; expressing momentary action, 2. 171; different uses of the aorist and the imperfect, 1. 107.
- Apodosis*—ellipsis of, 1. 188, 204; 3. 103; omitted after a long parenthesis, 2. 115.
- Apposition*—a noun in, denoting operation or design, 1. 87; distribution or partitive apposition, 1. 110-111, 424; 19. 230; expresses the object or purpose, 21. 4.
- Article*—for the demonstrative pronoun, put after its subject, 10. 74.
- Asyndeton epezegeticum*—2. 50; 8. 216; 12. 256; 13. 246; 18. 21, adds life and energy to an exhortation, 3. 18; 20. 95.
- Comparative*—with signification of the positive, 7. 159; 17. 176.
- Construction*—changed from oratio obliqua to oratio recta, 1. 40-41; of the *σχήμα καθ' ὅλον καὶ μέρος*, 1. 64; changed from the imperative to the optative mood, 2. 232; varied in respect to moods after *εἰς*, 2. 374; construction *κατὰ σέβειαι*, 11. 503; reversed for the sake of emphasis, 12. 134.
- Dative*—commodi, 1. 143; 2. 262; 14. 414; 15. 112; 16. 40; incommodi, 1. 9, 21; 8. 188; of the place *where*, 1. 367; for accusative of person, 2. 367; of the instrument, 3. 119; after *ὑπὸς* and its compounds, 3. 43; for the adnominal genitive, 3. 407; 15. 527; of means, 8. 186; with verbs of throwing, 10. 121; denotes the place where an action occurs, 15. 227.
- Demonstrative pronoun*—supplies the place of the relative, 1. 71.
- Dual*—joined with a plural noun, 11. 211.
- Elision*—1. 60.
- Ellipsis*—4. 206; 10. 501; of *σεοτιν* or *παροθαι*, 1. 379; 9. 229.
- Gender*—of the pronoun referring to several nouns, determined by the noun in the masculine, 2. 284; of the article (and of the adjective, 7. 307) corresponding to the gender implied in the noun, 12. 75.
- Genitive*—of separation, 1. 18; 8. 149, of place, 1. 24; of the whole, 1. 28; attributive genitive used subjectively, 1. 40; objectively, 1. 40; gen. absolute denoting condition, 1. 393; of time, 1. 404; after verbs of entreating, 2. 68; of part, 2. 414; adnominal, 3. 407; of material, 4. 124;

§1. 7; with a verb of remembrance dependent upon a preposition, 7. 192; of source, 8. 564; with *εἰ*, denoting the place *where*, 12. 27; of cause, 1. 69; 17. 490; 19. 159; 20. 205; of that with which a thing is filled, 9. 196

Hendiadys—11. 346; 20. 227; 21. 24

Hyperbaton—3. 224.

Hysteron proteron—15. 466; 16. 344.

Imperfect tense—put for the present, 16. 420.

Imperative mood—in the aorist expressing momentary action, 1. 174.

Indicative—of historic tenses used in the apodosis, 1. 236; employed in the apodosis when the condition is certain, 1. 239; 3. 258; 9. 130; indicative future employed with *εἰ* in a conditional proposition, 1. 268; 4. 80; indicative future denoting confident expectation, 2. 270; used in the future for the subjunctive, 8. 318; 17. 6; in the future with *ἄν*, denoting certainty of event in case the condition is fulfilled, 10. 432-3.

Infinitive—denoting object or purpose, 1. 262; 22. 106; used for the imperative, 1. 294; 8. 12; 10. 531; 11. 74; 21. 241; with words denoting quality, 2. 158; infn. aorist expressing completion of action, 2. 280; employed as an accusative synecdochical, 5. 170; as an adnominal genitive, 8. 563.

Litotes—17. 176; 19. 108.

Metaplasm—9. 172.

Middle—future, with the signification of the passive, 1. 123, 201; as active, 1. 327; 8. 468; 20. 202.

Nominative—by attraction, 1. 181; put for the vocative, 3. 427; used for the genitive absolute, 9. 462; wanting in dependent propositions, 19. 219.

Optative—in the protasis and apodosis, 1. 163; in the apodosis following *εἰ* with the indicative, 1. 236; in the apodosis after a condition of certainty, 1. 239; in dependence upon a verb of present time, 1. 254; 2. 53; 5. 142; 7. 33; 9. 126; denotes object or purpose, 1. 162; accompanied by *μή* in negative wishes, 1. 387, 403; denotes a past action often repeated, 2. 104; used as a softer form for the imperative, 2. 232; 5. 34; 7. 22; 15. 408; 20. 135; with *ἄν* for the future, 3. 365; with *οὐ* and *εἴ* denoting indefinite frequency, 4. 191; 7. 138; 8. 70; a softer form for the future, 5. 178; 15. 449; expresses an inclination the indulgence of which is contingent, 11. 489; expresses a supposition, without any notion of its realization, 14. 193; denotes a strong wish, 15. 24; in exhortations employed in the second and third person, 22. 78.

Oratio obliqua—changed to the oratio recta, 1. 41.

Paronomasia—3. 242.

Participle—construction of, changed into that of the verb and nominative case, 1. 162; denotes the purpose of the verb, 1. 424; denotes cause, 4. 114; agrees with the remoter substantive, 9. 223; in the dative to express that an action has taken place since another action, 19. 192-3

Personal pronoun—takes the place of the relative, 1. 73.

Pleonasm—1. 69.

Pluperfect—denotes the rapid performance of an action, 1. 360, has the signification of the present, 16. 420; of the imperfect, 8. 181.

Possessive pronoun—of the third person for the second, 1. 402.

Predicate—preceding its subjects in agreement with the first, 14. 193

Preposition—put with the second only of two different nouns, 1. 93, in *constructio pragnans*, 1. 200; first of two prepositions with an adverbial signification, 8. 116.

Present tense—with a preterite signification, 15. 403.

Pronoun—employed in the second of two sentences to mark identity, 1. 4; 13. 254; in the genitive to agree with the genitive implied in a possessive pronoun, 1. 7; the third person used for the second, 1. 402; the identity of the pronoun marked by *γί*, 3. 214; second of two pronouns added by way of emphasis, 8. 488; employed in the same proposition as the noun to which it refers, 16. 79.

Protasis—mentally to be supplied, 1. 380; 10. 432; 14. 37; 19. 25; dependent upon a suppressed condition, 8. 353; 12. 345; 13. 339; 14. 120.

Relative pronoun—before the subjunctive mood, 1. 352; omitted, 9. 112.

Relative proposition—placed before the one containing the antecedent for the sake of emphasis, 1. 219.

Repetition—of words in consequence of an intermediate clause, 1. 265; of the pronoun avoided, 2. 114.

Subject—wanting in dependent propositions, 19. 219.

Subjunctive mood—follows *εἰτε* unaccompanied by *ἄν*, 1. 188; follows the relative pronoun *ἃ*, 1. 352, 416; equivalent to the future indicative, 1. 396; 6. 201; 10. 50'; after a verb of past time, 3. 77; 9. 100–102; in exhortations employed in the first person, 22. 78.

Superlative—put for the comparative, 11. 483.

Synecdochical accusative—1. 66, 208, 371; 2. 85.

Tmesis—1. 37, 66, 192, 422; 2. 3, 302; 3. 161, 390, 7. 220–1; 8. 3; 18. 137.

Verb—middle with signification of the passive, 1. 123, 201; 8. 16; of the active, 1. 327; 14. 488; active as passive, 3. 28; passive as middle, 3. 182; 4. 36; verb of accompaniment followed by *ἄμα*, 7. 165.

Vocative—singular followed by the predicate in the plural, 2. 310.

Zougmata—8, 183; 15, 374–5, 537.

INDEX OF PERSONS IN THE ODYSSEY

ACHILLES—addresses Ulysses in Hades, 11. 473; has great power among the shades, 11. 485; converses with Agamemnon in the infernal regions, 24. 24; the fight for his body between the Greeks and Trojans, 24. 40; description of his funeral, 24. 57.

ACTORIS—a female servant of Penelope, 23. 288.

ADRASTE—a noble handmaid of Helen, 4. 123.

ÆGISTHUS—warned by Mercury, 1. 38; seduces Clytemnestra, 3. 263; slain by Orestes, 3. 307; murders Agamemnon, 4. 535.

ÆGYPTIUS—opens the assembly convened by Telemachus, 2. 15.

ÆSON—king of Iolcus, 11. 259.

AGAMEMNON—remains at Troy, after a part of the army had left, to sacrifice, 3. 144; is killed by Ægisthus, 4. 535; converses with Ulysses in Hades, 11. 404; relates to the shade of Achilles the fight over his body and his funeral ceremonies, 24. 40-94.

AGELAUS—a suitor, advises his companions to refrain from violence, 20. 322; threatens Minerva in the form of Mentor, 22. 213; encourages the suitors, 22. 248; is slain by Ulysses, 22. 293.

AJAX OILEUS—slain by Neptune for his impiety, 4. 505.

AJAX TELAMON—shade of, refuses to reply to Ulysses, 11. 563.

ALCANDRA—wife of Polybus in Thebes with whom Menelaus lodged, 4. 126.

ALCMÆON—leader of the Epygoni against Thebes, 15. 248.

ALCMENE—wife of Amphitryon, 11. 266.

ALCINOUS—ruler of the Phæacians, 6. 12; his palace, 7. 84; and garden, 7. 112; hospitably receives Ulysses, 7. 168; his speech to the Phæacian chiefs, 7. 186; calls an assembly, 8. 4; proposes games, 8. 97; asks Ulysses to relate his history, 8. 555; gives him many presents, 13. 13; sends him to his country, 13. 64.

ALCIPPE—a female slave of Helen, 4. 124.

AMITHAON—son of Cretheus, 11. 259.

AMPHIALUS—a Phæacian, 8. 114.

AMPHIARAUS—son of Oileus, 15. 244.

AMPHILOCHUS—brother of Alcmæon, 15. 248.

AMPHIMEDON—a suitor, 22. 242; is slain by Telemachus, 22. 284; his shade relates to Agamemnon in Hades the slaughter of the suitors, 24. 120.

AMPHINOMUS—a suitor, 16. 394; advises not to kill Telemachus, 16. 400; slain by Telemachus, 22. 92.

AMPHION—son of Jupiter and Antiope, 11. 262.

AMPHITHEA—wife of Autolycus and grandmother of Ulysses, 19. 416.

ANABESINEUS—a Phæacian youth, 8. 113.

- ARCHIALUS**—father of Mentis, 1. 180.
- ANTICLEA**—mother of Ulysses, 11. 85; her shade informs Ulysses in Hades of the situation of his family in Ithaca, 11. 180; her kindness to Eumæus, 15. 361.
- ANTICLIUS**—a Greek who was in the wooden horse with Ulysses, 4. 266.
- ANTILOCHEUS**—oldest son of Nestor, slain at Troy by Memnon, 4. 188; his shade accompanies the shade of Achilles in Hades, 11. 468; his bones buried in the urn of Achilles, 24. 78.
- ANTINOUS**—one of the chief suitors, son of Eupithes, 1. 383; replies to Telemachus, 2. 85; his speech to the suitors in reference to the departure of Telemachus, 4. 663; proposes to intercept him, 4. 669; sails for that purpose with some of the other suitors, 4. 842; advises to kill Telemachus, 16. 370; chides Eumæus for bringing Ulysses disguised as a beggar, to the palace, 17. 374; insults Ulysses, 17. 445; throws a foot-stool at him, 17. 162; threatens him with still further punishment, 17. 479; is hated by Penelope, 17. 500; chides Irus, 18. 80; his gift to Penelope, 18. 202; reproves Leiodes for expressing an opinion that none of the suitors could bend the bow of Ulysses, 21. 163; proposes to defer the trial of the bow until another day, 20. 257; is slain by Ulysses the first of the suitors, 22. 15.
- ANTIOPE**—11. 260.
- ANTIPHATES**—king of the Læstrygonians, 10. 14; seizes and devours one of the companions of Ulysses, 10. 116.
- ANTIPHUS**—son of Ægyptius, devoured by the Cyclops, 2. 19.
- APHEIDAS**—son of Polypemon, father of Eperitus, 24. 305.
- ARÆSIUS**—father of Laertes, 16. 118.
- ARETE**—wife of Alcinoüs, 7. 66; her excellent character, 7. 73; questions Ulysses, 7. 237; praises and patronizes him, 11. 336; gives him presents, 13. 66.
- ARGUS**—the dog of Ulysses, recognizes his master, 17. 252; dies of joy, 17. 325.
- ARIADNE**—11. 321.
- ASPATION**—a servant of Menelaus, 4. 216.
- ASOPUS**—a river-god, father of Antiope, 11. 260.
- ATLAS**—father of Calypso, 1. 52.
- AUTOPLYCUS**—grandfather of Ulysses, noted for his dissimulation, 19. 304; gives to his grandson the name Ulysses, 19. 409.
- AUTONOË**—a handmaid of Penelope, 18. 1c2.
- CADMIUS**—father of Ino, 5. 333.
- CALYPSO**—detains Ulysses in the island of Ogygia, 1. 15, 52; beauty of her isle, 5. 65; entertains Mercury, 5. 92; her speech to him, 5. 118; her reluctance to send Ulysses away, 5. 273; instructs him to build a ship, 5. 234; gives him provisions for his voyage, 5. 265; and a favorable wind, 5. 268.
- CASSANDRA**—daughter of Priam, slain by Clytemnestra, 11. 442.
- CASTOR**—brother of Pollux, 11. 300; a son of Hylacus, a fictitious personage, 14. 204.
- CAUCONES**—3. 366.
- CENTAURS**—21. 295.
- CEPHALLENANS**, 20. 210; 24. 355, 378.
- CETEANS**—an unknown tribe of Mysians, 11. 521.
- CICONIANS**—a people of Thrace, 9. 39; repulse Ulysses, 9. 59.
- CIMMERIANS**—a fabulous people near Hades, 11. 14.

CIRCE—dwells on the island of *Ææa*, 10. 136; her palace, 10. 210; transforms the companions of Ulysses into swine, 10. 237; Ulysses compels her to restore them to their proper shape, 10. 388; she entertains Ulysses a whole year, 10. 469; directs him to go to Hades, 10. 490; gives him a prosperous wind, 11. 6; instructs him in regard to his voyage home to Ithaca, 12. 38.

CLITUS—grandson of Melampus, 15. 249.

CLYMENE—mother of Iphyclyus, 11. 326.

CLYMENUS—father of Eurydice, 3. 452.

CLYTEMNESTRA—wife of Agamemnon, seduced by *Ægisthus*, 3. 264; kills Cassandra, 11. 422.

CLYTIUS—father of Piræus, 15. 239; 16. 327.

CLYTONUS—son of Alcinous, a swift runner, 8. 119, 122.

CRATÆIS—mother of Scylla, 12. 124.

CREON—father of Megare and ruler of Thebes, 11. 269.

CRETANS—14. 199.

CRETHEUS—11. 235, seq.

CTESIPPUS—son of Polythuses of Same, a suitor, 20. 288; insults Ulysses, 20. 299; is slain, 22. 279.

CTESIUS—father of Eumæus, 15. 414.

CTIMENE—sister of Ulysses, 15. 363, seq.

CYCLOPES—a rude, inhospitable and impious race, 9. 106.

CYDONIANS—3, 292; 19. 176.

CYLLENIUS—an epithet of Mercury, 24. 1.

CYTHERRÆA—an appellation of Venus, 8. 288; 18. 193.

DELPHOBUS—son of Priam, 12. 94; 13. 413; accompanies Helen to the wooden horse, 4. 276; his fight with Ulysses and Menelaus, 8. 519.

DEMODOCUS—the blind bard of Alcinous, 8. 44; sings the loves of Mars and Venus, 8. 266; the destruction of Troy, 8. 499.

DEMOPTOLEMUS—a suitor, 22. 242; is slain, 22. 266.

DAUCALION—son of Minos, whom Ulysses names to Penelope as his father, 19. 180.

DIOCLES—king of Phææ, entertains Telemachus, 3. 488; 15. 186.

DMETOR—rule of Cyprus, to whom Ulysses pretended he was given, 17. 443.

DOLIUS—gardener to Penelope, 4. 735; his joy at seeing Ulysses, 24. 387; arms himself to assist Ulysses against the Ithacans, 24. 498.

DORIANS—19. 77.

DYMAS—a famous Phææcian sailor, 6. 22

ECHENEUS—a Phææcian sage, 7. 155; 11. 342

ECHETUS—a cruel king of Epirus, 18. 85.

ECHEPHRON—a son of Nestor, 3. 413.

EIDOTHEA—daughter of Proteus, instructs Ulysses how to seize her father, 4. 365.

ELATUS—a suitor, is slain, 22. 267.

ELATREUS—a Phææcian youth, 8. 111.

ELPENOR—a companion of Ulysses, is killed by a fall in the palace of Circe, 10. 552; his shade accosts Ulysses at the entrance to Hades, 11. 51; his funeral rites, 12. 10.

EPHIALTES—a giant, 11. 308; slain by Apollo, 11. 318.

ERIPHYLE—sends her husband to Thebes, 11. 396.

ETROCRETANS, 19. 176.

- ETEGNEUS**—servant of Menelaus, 4. 22; 15. 95.
- EUMÆUS**—the faithful swine-herd of Ulysses, entertains Ulysses in the garb of a beggar, 14. 1, seq.; informs of the insolence and extravagance of the suitors, 14. 80; is incredulous in respect to his master's return, 14. 121; asks Ulysses for his history, 14. 185; his fidelity in the care of his master's property, 14. 525; invites Ulysses to tarry in his lodge until the return of Telemachus, 15. 335; his history, 15. 403; his joy at seeing Telemachus, 16. 23; goes on a message to Penelope, 16. 155, conducts Ulysses to the city, 17. 200; chides Melanthius, 17. 238; replies to Antinous, 17. 380; praises the disguised Ulysses to Penelope, 17. 513; returns to his lodge, 17. 593; brings swine to the suitors, 20. 162; weeps at the sight of Ulysses' bow, 21. 82; is informed by Ulysses of his return, 21. 207; hands Ulysses the bow, 21. 379; assists Ulysses in the fight, 22. 290, seq.; goes with his master to the country, 23. 367.
- EUMELUS**—husband of Iphthime the sister of Penelope, 4. 798.
- EUPITHES**—father of Antinous, 1. 383; is slain by Laertes, 24. 523.
- EURYADES**—a suitor, slain by Telemachus, 22. 267.
- EURYALUS**—a Phœacian, who presented Ulysses with a word as an atonement for injurious language, 8. 115.
- EURYBATES**—a herald of Ulysses, 19. 247.
- EURYCLEA**—nurse to Ulysses, purchased by Laertes, 1. 429, her fondness for Telemachus, 2. 364; her speech to Penelope, 4. 743; discovers Ulysses, 19. 468; has the charge of the female servants, 22. 296; informs Penelope of the return of Ulysses, 23. 5.
- EURYANAS**—a suitor, 18. 297; is slain by Ulysses, 22. 283.
- EURYDICE**—wife of Nestor, 3. 452.
- EURYLOCHUS**—brother-in-law and companion of Ulysses, conducts a part of the crew to Circe, 10. 208; escapes her enchantments and returns to the ship, 10. 232; refuses to return to the palace of Circe, 10. 431; his seditious speech, 12. 279; advises to slay the oxen of the Sun, 12. 340.
- EURYMACHUS**—son of Polybus, 1. 399; his insolent speech to Halitherses, 2. 178; one of the chief suitors, 4. 625; his equivocal speech to Penelope, 16. 435; his present to Penelope, 18. 295; rails at Ulysses, 18. 351; threatens him, 18. 389; throws a stool at him, 18. 394; sneers at the prophecy of Theoclymenus, 20. 369; is unable to bend the bow, 21. 247; implores Ulysses to spare the lives of the suitors, 22. 45; is slain, 22. 82.
- EURYMEDUSA**—nurse to Nausicaa, 7. 8.
- EURYMEDON**—leader of the giants, 7. 58.
- EURNOME**—the trusty stewardess of Ulysses, 17. 405; advises Penelope to appear before the suitors after having adorned herself, 18. 170; conducts Ulysses and his wife to their chamber, 23. 239.
- EURYKOMUS**—a suitor, 2. 22; fights with the suitors against Ulysses, 22. 242.
- EURYPIUS**—son of Telephus, 11. 529.
- EURYTION**—a Centaur, 21. 295.
- EURYTUS**—king of Œchalia, a skilful archer, 8. 226; father of Iphitus, 21. 32.
- EVENOR**—father of Leocritus, 2. 243.
- GORGON**—11. 634.
- GIRERS**—return from Troy, 3. 133.
- HALITHERSES**—son of Mastor, interprets the omen of the eagles, 2. 1; harangues the Ithacans, 24. 453.

INDEX OF PERSONS.

51

HELEN—wife of Menelaus, 4. 121 ; makes Telemachus known to her husband, 4. 138 ; prepares a care-dispelling drug, 4. 220 ; relates an adventure of Ulysses in Troy, 4. 242 ; addresses the Greeks in the wooden horse, 4. 278 ; her skill in embroidery, 15. 105 ; her farewell speech to Telemachus, 15. 125 ; she interprets an omen, 15. 172.

HERCULES—his shade in Hades, 11. 601 ; addresses Ulysses, 11. 617 ; slays Iphitus, 21. 37.

HERMIONE—her marriage with Neoptolemus, 4. 5.

IASION—slain by Jupiter on account of his connection with Ceres, 5. 128.

ICARIUS—father of Penelope, 1. 276.

IDOMENEUS—returns safe from Troy, 3. 191.

IKMALIUS—an artist in Ithaca, 19. 57.

ILUS—son of Memnon, 1. 259

IPHICLUS—11. 289.

IPHIMEDIA—mother of Otus and Ephialtes, 11. 305.

IPHITUS—slain by Hercules, 21. 27.

IPHTHIME—sister of Penelope, 4. 797.

IRUS—a beggar, 18. 6 ; insults Ulysses, 18. 10 ; his cowardice, 18. 75 is beaten by Ulysses, 18. 95.

ITHACUS—an ancient hero of Ithaca, 17. 207.

JOCASTE—11. 271.

JUPITER—assembles the gods, 1. 26 ; his speech, 1. 32 ; his reply to the Sun-god, 12. 385 ; to Neptune, 13. 140 ; gives Ulysses an encouraging sign, 20. 121 ; 21. 413 ; consults with Minerva, 24. 477.

LÆSTRYGIANS—10. 119.

LAERCEUS—an artist in Pylos, 3. 425.

LAERTES—his solitary life, 1. 189 ; 11. 187 ; 15. 353 ; 16. 139 ; his interview with Ulysses, 24. 225, seq ; arms himself, 24. 498 ; kills Eupithes, 24. 523.

LAODAMAS—son of Alcinous, 7. 170 ; excels in pugilism, 8. 130 ; his courteous speech to Ulysses, 8. 145.

LEDA—11. 298.

LEIODES—a suitor opposed to the impiety of his companions, 21. 144 ; unsuccessful at the trial of the bow, 21. 150 ; his ominous speech, 21. 157 ; begs for his life, 22. 312 ; is slain, 22. 326.

LEOCRITUS—a suitor, his insolent speech to Mentor, 2. 243 ; is slain by Telemachus, 22. 294.

LEUCOTHEA—a sea-goddess, comes to the assistance of Ulysses, 5. 334.

LOTOPHAGI—9. 84.

MÆRA—11. 326.

MARON—priest of Apollo, presents Ulysses with wine, 9. 197.

MARS—his amour with Venus, 8. 266, seq.

MEDON—a herald, informs Penelope of the design of the suitors, 4. 677 ; 16. 412 ; is spared by Ulysses, 22. 372 ; addresses the Ithacans, 24. 443.

MEGAPENTHES—a son of Menelaus, 4. 10 ; 15. 100.

MEGARA—11. 263.

MELAMPUS—a noted seer, 11. 237 ; 15. 225.

MELANTHUS—a goat-herd of Ulysses, 17. 212 ; insults his disguised master, 17. 233 ; 20. 178 ; brings arms to the suitors, 22. 135 ; is dreadfully punished, 22. 474.

MELANTHO—sister of Melanthius, a dissolute maid of Penelope, 11. 320; insults Ulysses, 18. 327; is slain with her licentious companions, 22. 465, seq.

MENELAUS—returns the last of the Greeks from Troy, 1. 286; hospitably receives Telemachus, 4. 37; relates his adventures, 4. 332; gives Telemachus presents, 15. 120; dismisses him, 15. 151.

MENTES—king of the Taphians, 1. 105.

MENTOR—friend of Ulysses, 2. 225; addresses the Ithacans, 1. 229; Minerva assumes his form and accompanies Telemachus to Pylos, 2. 405 seq.; she takes his form the second time, 22. 206.

MERCURY—is sent to Calypso, 5. 29; admires her grotto, 5. 75; delivers to her his message, 5. 97; instructs Ulysses how to avoid the enchantment of Circe, 10. 276; conducts the souls of the suitors to Hades, 24. 1, seq.

MINERVA—requests of Jupiter the return of Ulysses, 1. 80; prepares to go to Ithaca, 1. 96; likens herself to Mentès, 1. 105; advises Telemachus to go to Pylos and Sparta, 1. 284; gives signs of her divinity as she departs, 1. 320; assumes the form of Mentor, 2. 268; procures a ship and companions for Telemachus, 2. 382; brings drowsiness upon the suitors, 2. 395; embarks with Telemachus for Pylos, 2. 416; reproves Telemachus, 3. 230; departs in the form of an eagle, 3. 371; addresses Jupiter in behalf of Ulysses, 5. 7; quells all the winds except Notus, 5. 483; excites Nausicaa to wash her clothes in the river, 6. 2; returns to Olympus, 6. 41; in the form of a virgin, meets and conducts Ulysses to the Phœacian city, 7. 14; departs to Marathon, 7. 80; assumes the form of a herald and calls the Phœacians to an assembly, 8. 7; marks the flight of Ulysses' discus in the games, 8. 193; sheds obscurity around Ulysses, 13. 190; appears to him in the form of a young man, 13. 221; and discloses herself, 13. 300; promises her aid in the destruction of the suitors, 13. 393; transforms Ulysses to an aged beggar, 13. 429; departs to Sparta for Telemachus, 13. 440; appears to him in sleep and counsels him to return to Ithaca, 15. 10; returns to Olympus, 15. 43; restores Ulysses for a short time to his real form, 16. 172; adorns Penelope, 18. 187; gives light to Ulysses and his son as they remove the arms from the hall to the chamber, 19. 33; comforts Ulysses, 20. 44; gives him refreshing sleep, 20. 54; strikes the suitors with phrenzy, 20. 345; suggests to Penelope the trial of the bow, 21. 1; encourages Ulysses in the form of Mentor, 22. 206; takes the form of a swallow, 22. 240; wards off the javelins of the suitors from Ulysses, 22. 256; shakes at them her Ægis, 22. 297; brings about peace between Ulysses and his subjects, 24. 531, seq.

MINOS—king of Crete, ruler and lawgiver in Hades, 11. 567; has intercourse with Jupiter, 19. 178.

MULIUS—a herald of Amphinomus, 18. 422.

NAUSICAA—daughter of Alcinous, 6. 17; proceeds to the river to wash her garments, 6. 85; relieves Ulysses, 6. 186; gives him directions how to approach her father Alcinous, 6. 255; asks to be remembered by Ulysses, 8. 461.

NAUSITHOUS—father of Alcinous, 7. 56, cf. 6. 7-11.

NEERA—a nymph, 12. 133.

NELEUS—father of Nestor, 3. 4, 409; 11. 254.

NEPTUNE—hostile to Ulysses, 1. 20, 68; raises a tempest, 5. 291; complains to Jupiter of the Phœacians, 13. 128; turns the Phœacian ship into a stone, 13. 163.

NERITOS—brother of Ithacus, 17. 207.

NESTOR—visited by Telemachus, 3. 31; relates the return of the Greek

from Troy, 3. 102; inquires of Telemachus about the suitors, 3. 210; relates the murder of Agamemnon, 3. 254; advises Telemachus to go to Menelaus, 3. 317; prepares a feast, 3. 418; sends Telemachus with Pisistratus to Sparta, 3. 470.

NISUS—father of Amphinomus, 16. 395.

NÆMON—lends Telemachus a ship for his voyage to Pylos, 2. 386; informs the suitors, 4. 630.

ORESTES—son of Agamemnon, 1. 40; slays Ægisthus, 3. 307.

ORION—beloved by Aurora, 5. 121; made a constellation, 5. 274; his shade engaged in the chase, 11. 572.

ORSILOCHUS—father of Diocles, 3. 428; a pretended son of Idomeneus, 13. 260.

OTUS—a giant, 11. 308.

PANDAREUS, 19. 518; 20. 66.

PELEUS—father of Achilles, 11. 467.

PELIAS—king of Iolcos, 11. 254.

PENELOPE—daughter of Icarius, 1. 329; her artifice of the web, 2. 94, her distress on account of the absence of Telemachus, 4. 715; is comforted in a dream by the image of Iphthime, 4. 797; reproves Antinous, 16. 418; her joy at seeing Telemachus, 17. 41; offers hecatombs that the gods may grant her revenge upon the suitors, 17. 59; her dislike of Antinous, 17. 500; refuses on account of grief to adorn her person, 18. 169; reproaches the suitors, 18. 250; receives presents from them, 18. 290; converses with the disguised Ulysses, 19. 123, 215, 253, 349; proposes to the suitors the trial of the bow, 21. 63; chides Antinous, 21. 312; also Eurymachus, 21. 330; disbelieves the report of Euryclea that Ulysses has returned, 23. 10; her interview with him, 23. 89; incredulous about his identity, 23. 105; artfully proves him, 23. 174; justifies her extreme caution, 23. 209.

PERICLYMENEUS—son of Neleus, 11. 286.

PERIMEDES—a companion of Ulysses, 11. 23.

PERO—daughter of Nereus, 11. 237.

PERSE—mother of Circe, 10. 139.

PERSEUS—son of Nestor, 3. 414.

PHÆACIANS—nearly related to the gods, 5. 35; Hyperia their former residence, 6. 4; swift and skilful navigators, 7. 34; are delighted with the banquet and dance, 8. 248; of the race of Neptune, 13. 130.

PHÆDIMUS—king of the Sidonians, 4. 617; 15. 117.

PHÆDRA—daughter of Minos, 11. 321.

PHÉIDON—king of Thesprotia, 14. 316; 19. 287.

PHÉMIUS—sings for the suitors by compulsion, 1. 154, 332; sings the mournful return of the Greeks from Troy, 1. 326; supplicates Ulysses for mercy, 22. 344; is spared at the representation of Telemachus, 22. 356.

PHÉRES—father of Admetus, 11. 259.

PHILÆTIUS—herdsman to Ulysses, 20. 185; pledges his aid to Ulysses 20. 235; locks the gates of the palace, 21. 388; assists in the fight, 22. 200, seq.

PHILOCTETES—returns safe from Troy, 3. 190; an excellent archer, 3. 219.

PHRONTES—the skilful pilot of Menelaus, 3. 279.

PHYLO—a handmaid of Helen, 4. 125.

PIREUS—son of Clyteus, 15. 539.

PIRETHEUS, 21. 296.

PISANDER—a suitor, 18. 299; is slain, 22. 243.

- PISINOR**—a herald in Ithaca, 2. 38.
- PISISTRATUS**—youngest son of Nestor, 3. 35; accompanies Telemachus to Sparta, 3. 482.
- POLICTOR**—one of the oldest heroes of Ithaca, 17. 207; another, the father of Pisander, 22. 243.
- POLITES**—a companion of Ulysses, 10. 224.
- POLLUX**—brother of Castor, 11. 300.
- POLYBUS**—a rich Egyptian with whom Menelaus lodged, 4. 136; another, the father of Eurymachus, 15. 419; 16. 345; another, a suitor, 22. 243; is slain by Eumæus, 22. 254.
- POLYCASTE**—daughter of Nestor, 3. 464.
- POLYDAMNA**—wife of the Egyptian Thon, who presented Helena with magic herbs, 4. 228.
- POLYNEUS**—a Phœacian youth, 8. 114.
- POLYPHEMUS**—a Cyclops, 1. 70; discovers Ulysses and his companions in his cave, 9. 251; his impious speech, 9. 273; seizes and devours two of Ulysses' companions, 9. 288; makes his morning repast upon two more, 9. 311; returns in the evening to his cave and devours two more, 9. 344; drinks of Ulysses' wine, 9. 361; sleeps in a state of intoxication, 9. 371; his eye is put out by Ulysses, 9. 389; calls for help to the other Cyclopes, 9. 399; lets out his flock, 9. 437; addresses the ram, 9. 447; sends a huge rock at the ship of Ulysses, 9. 481; his deceitful speech to Ulysses, 9. 517; prays to his father Neptune, 9. 528; hurls another rock of enormous size at the ship of Ulysses, 9. 537.
- POLYPHRIDES**—a skilful prophet, 15. 249.
- PONTEUS**—a Phœacian youth, 8. 113.
- PONTONEUS**—a herald of the Phœacians, 8. 65.
- PROCRIS**, 11. 321.
- PROREUS**—a Phœacian youth, 8. 113.
- PROTEUS**—a fabulous sea-god, 4. 385; changes himself into various animals, 4. 456; informs Menelaus how he may return home from Egypt, 4. 471; relates the return of the other Greeks from Troy, 4. 491; comforts Menelaus in respect to Agamemnon's death, 4. 543; informs him that Ulysses is in the island of Calypso, 4. 555.
- PRYMNEUS**—a Phœacian youth, 8. 112.
- RHADAMANTHUS**—translated to the Elysian fields, 4. 565; is conveyed by the Phœacians to Eubœa, 7. 322.
- RHEXENOR**—brother of Alcinous, 7. 63.
- SALMONEUS**—11. 236.
- SCYLLA**—a sea-monster, 12. 124; robs Ulysses of six of his companions, 12. 246.
- SIRENS**—mythic virgins, who allure voyagers to their shore, and then put them to death, 12. 39; their song to Ulysses, 12. 184.
- SISTYPHUS**—his punishment in Hades, 11. 593.
- TANTALUS**—his punishment in the lower world, 11. 583.
- TAPHIANS**—practise piracy, 1. 105, 181; 14. 452; 15. 427.
- TELAMON**—father of Ajax, 11. 553.
- TELEMACHUS**—son of Ulysses, welcomes Minerva in the form of Menestes, 1. 123; relates to her his troubles, 1. 230; is advised by her to go to Pylos and Sparta, 1. 284; proclaims to the suitors his intention of convening an assembly, 1. 372; declares that he will be ruler in his own house, 1. 397; calls an assembly of the Ithacans, 2. 6; harangues them on his grievances, 2. 40; replies to Antinous, 2. 130; to Eurymachus, 2. 208.

implores the aid of Minerva, 2. 262; threatens the suitors, 2. 310; gives directions to Euryclæa in reference to his journey to Pylos, 2. 349; declares to Nestor the object of his visit, 3. 79; sets out under the conduct of Pisistratus for Sparta, 3. 481; is entertained by Diocles at Pnæe, 3. 488; by Menelaus, 4. 40; admires the wealth and splendor of the Spartan king, 4. 70; is discovered by Helen, 4. 142; makes known to Menelaus the object of his visit, 4. 315; is warned by Minerva to return to Ithaca, 15. 1; receives from Menelaus and Helen hospitable presents, 15. 120; receives Theoclymenus in his ship, 15. 282; lands in Ithaca, 15. 495; goes to the lodge of Eumæus, 15. 555; his courtesy to the disguised Ulysses, 16. 44; joy at seeing his father, 16. 214; informs Ulysses respecting the suitors, 16. 240; goes to the city, 17. 26; relates his travels to his mother, 17. 109; reproves the suitors, 18. 405; assists his father to remove the arms, 19. 31; his trial of the bow, 21. 125; kills Amphinomus, 22. 92; brings arms to his father, 22. 110; slays Euryades, 22. 267; Amphimedon, 22. 283; Leocritus, 22. 294; intercedes for Phemius and Medon, 22. 356; executes Melanthius and the dissolute female servants, 22. 465; reproves his mother for not recognizing his father, 23. 97; goes with his father to the abode of Laertes, 23. 367; his boldness and valor in the fight with the Ithacans, 24. 526.

TELEMUS—a prophet, 9. 507.

THEOCLYMENUS—a famous prophet, 15. 256; explains an omen to Telemachus, 15. 530; utters a prophecy to Penelope, 17. 155; explains a prodigy to the suitors, 20. 351.

THESEUS, 11. 631.

THESPROTIANS, 14. 315, 317; 16. 65, 427.

THOAS—son of Andræmon, king of Pluron and Calydon, 14. 499.

THON—a noble Egyptian, who received Menelaus, 4. 228.

THOON—a Phæacian youth, 8. 113.

THRASYMIDES—a son of Nestor, 3. 39, 442.

THYESTES—father of Ægisthus, and uncle of Agamemnon, 4. 517.

TIRESIAS—a blind prophet, 10. 492; informs Ulysses in Hades of what shall befall him in his return to Greece, 11. 100.

TITYUS—a monstrous giant, 7. 324; lies in Hades extended over nine acres of ground, 11. 576.

TYNDAREUS—husband of Leda, and king of Sparta, 11. 298.

TYRO—2. 120; 11. 235.

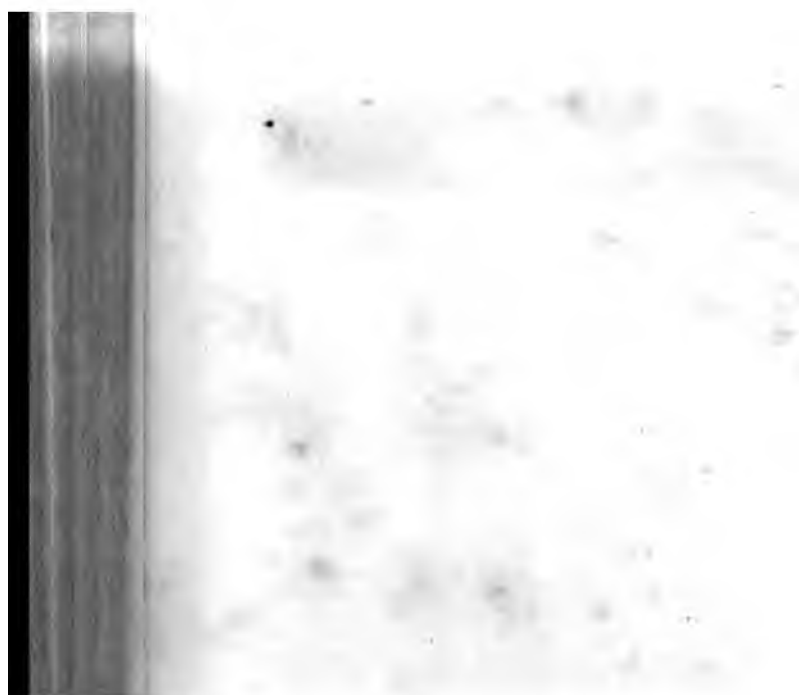
ULYSSES—detained on the island of Calypso, 1. 15; 4. 57; seeks a poisonous drug of Ilus in Ephyre, 1. 261; turns back from Tenedos on his return to Greece, to gratify Agamemnon, 3. 163; his adventure in Troy, 4. 244; in the wooden horse, 4. 271; desires to return to Ithaca, 4. 556; 5. 82; refuses immortality from Calypso, 5. 215; builds a ship, 5. 243; sets sail, 5. 269; his soliloquy in the storm raised by Neptune, 5. 299; is shipwrecked, 5. 368; after infinite toil and suffering reaches by the aid of Ino and Minerva the shore, 5. 451; reposes to rest in a thicket, 5. 490; supplicates Nausicaa, 6. 149; is washed and clothed, 6. 227; is conducted by Minerva to the Phæacian city, 7. 37; admires the palace and garden of Alcinous, 7. 132; entreats Arete to assist him to return home, 7. 146; is received by Alcinous, 7. 167; his speech to Alcinous, 7. 207; relates his shipwreck to Arete, 7. 240; weeps as Demodocus sings the strife of Ulysses and Achilles, 8. 83; excels the Phæacians in throwing the discus, 8. 186; challenges them to gymnastic exercises, 8. 205; weeps again when the bard sings the wars of Troy, 8. 540; declares himself, 9. 20; begins the relation of his adventures, 9. 39; is repulsed by the Ciconians, 9. 58.

is driven by a storm to the Lotophagi, 9. 82; comes to the Cyclopes, 9. 105; his adventure in the cave of Polyphemus, 9. 216; reaches the island of Æolus, 10. 1; comes to the Læstrygonians, 10. 81; escapes from them with only one ship, and reaches the island of Circe, 10. 135; by the aid of Mercury resists her enchantments, 10. 320; is hospitably entertained by her a year, 10. 467; is directed by her to consult Tiresias in the infernal regions, 10. 490; prepares for his voyage to Hades, 11. 1; reaches the people and city of the Cimmerians, 11. 14; receives the desired information from Tiresias, 11. 100; confers with his mother, 11. 155; sees the shades of the illustrious females, 11. 225; confers with Agamemnon, 11. 387; with Achilles, 11. 470; addresses Ajax, 11. 553; sees the punishment of Tityus, 11. 575; of Tantalus, 11. 582; of Sisyphus, 11. 593; sees Hercules, 11. 601; becomes terrified and leaves the lower world, 11. 633; returns to the island of Circe, 12. 3; warned by that goddess of the perils of his future voyage, 12. 37; escapes the Sirens, 12. 197; passes between Scylla and Charybdis with the loss of six men, 12. 235; reaches Trinacria, 12. 261; exacts an oath from his companions not to kill the cattle of the Sun, 12. 298; this oath is broken, 12. 353; he leaves the island, 12. 401; is shipwrecked, 12. 405; hangs by the fig-tree while his raft is submerged in Charybdis, 12. 432; is cast upon the island of Calypso, 12. 445; receives presents from the Phœacian chiefs, 13. 19; is conveyed to Ithaca by the Phœacians, 13. 117; converses with Minerva in the form of a young man, 13. 228; is transformed by the goddess into an old beggar, 13. 429; goes in this disguise to the lodge of Eumæus, 14. 5; asserts to him the speedy return of Ulysses, 14. 148; gives a fictitious history of himself, 14. 191; his artifice to obtain a warmer covering at night from Eumæus, 14. 462; asks of the swineherd his history, 15. 380; gives way to Telemachus as he enters the hut of Eumæus, 16. 42; converses with him about the suitors, 16. 90; discovers himself to his son, 16. 187; devises measures with him to overcome the suitors, 16. 266; sets out for the palace with Eumæus, 17. 200; is insulted by Melanthius, 17. 233; is affected at sight of his old dog Argus, 17. 304; enters the palace like a poor old mendicant, 17. 336; begs of the suitors, 17. 365; addresses Antinous, 17. 415; reproves his penuriousness, 17. 454; is struck with a stool by him, 17. 462; is sent for by Penelope, 17. 553; is insulted by the beggar Irus, 18. 19; chastises him, 18. 96; warns Amphinomus, 18. 125; is reproached by Melantho, 18. 327; insulted by Eurymachus, 18. 350, 394; conveys, with the assistance of Telemachus, the arms from the hall, 19. 31; is again insulted by Melantho, 19. 66; gives a feigned account of himself to Penelope, 19. 165; is recognized by Euryclea, 19. 468; is comforted by Minerva, 20. 44; receives an omen from Jupiter, 20. 103; is insulted by Ctesippus, 20. 209; discovers himself to Eumæus and Philætius, 21. 221; receives the bow, 21. 379; bends it, 21. 409; discharges the arrow through the rings, 21. 420; begins the slaughter of the suitors, 22. 8; rejects the prayer of Eurymachus, 22. 61; spares Phemius and Medon, 22. 372; makes himself known to Penelope by his knowledge of the structure of the bed, 23. 183; narrates his adventures to Penelope, 23. 306; goes to the house of Laertes, 24. 220; gives a feigned account of himself to his father, 24. 304; makes himself known to him, 24. 321; overcomes the Ithacan insurgents, 24. 526; makes peace with his subjects, 24. 546.

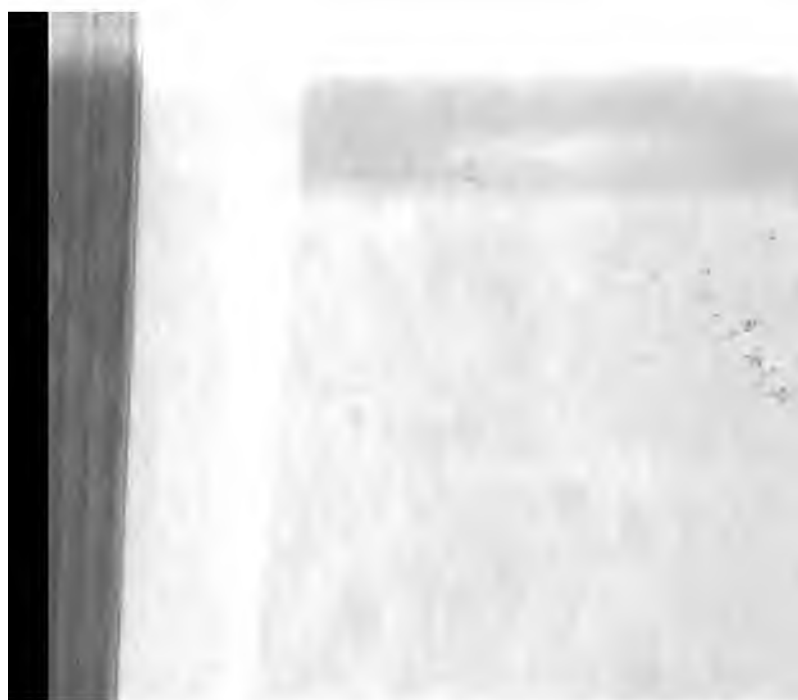
VULCAN—8. 266. seq.

ZETHUS—11. 262; 19. 523

3 2044 018 974 329

THE BORROWER WILL BE CHARGED AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE NOTICES DOES NOT EXEMPT THE BORROWER FROM OVERDUE FEES.

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 (617) 495-2413

WIDENER
WIDENER
JUL 22 1997
AUG - 6 1997
CANCELLED

